

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REPERTORIUM DIPLOMATICUM REGNI DANICI MEDIÆVALIS.

FORTEGNELSE OVER DANMARKS BREVE FRA MIDDELALDEREN

MED UDTOG AF DE HIDTIL UTRYKTE

UDGIVET VED

KR. ERSLEV

I FORENING MED

WILLIAM CHRISTENSEN OG ANNA HUDE

AF

SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE.

FØRSTE BIND (1085—1350).

MED UNDERSTØTTELSE AF MINISTERIET FOR KIRKE- OG UNDERVISNINGSVÆSENET
OG DEN GREVELIGE HJELMSTJERNE-ROSENCRONESKE STIFTELSE.

KØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1894—95.

Selskabet for Udgivelsen af Kilder til dansk Historie har den 25. Marts 1888 besluttet at udgive Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen indtil 1450 med Udtog af de hidtil utrykte ved Professor Dr. phil. *Kr. Erslev* i Forening med Arkivassistenterne Cand. mag. *William Christensen* og Dr. phil. *Anna Hude* og under Tilsyn af Provinsarkivar Dr. juris *V. A. Secher* og Arkivsekretær *A. Thiset*.

Kr. Erslev. J. A. Fridericia. S. Gjellerup. G. L. Grove.
Fr. Krarup. W. Mollerup. C. Nyrop. A. Olrik. H. Olrik.
Henry Petersen. V. A. Secher. Johannes C. H. R. Steenstrup.
A. Thiset. C. Weeke.

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie

stiftedes i Januar 1877 med det Formaal at fremme Studiet af Fædrelandets Historie ved Offentliggørelsen af nogle af de mange Aktstykker, Breve, Krøniker og andre Kilder, som endnu henligger utrykte eller er mindre tilfredsstillende udgivne. Planen for Selskabet er den at betro Udgivelsen af de enkelte Kilder til et eller flere Medlemmer af Selskabet eller til Udenforstaaende, saaledes at de almindelige Regler for Udgivelsesmaaden vedtages af Selskabet, og saaledes, at Udgivelsen kontrolleres gennem et af Selskabet nedsat Udvalg.

Selskabet har hidtil udgivet:

Kong Frederik den Førstes danske Registranter, udgivne ved Kr. Erslev og W. Møllerup. 1879.

Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve, udgivne ved C. F. Bricka og J. A. Fridericia. 1—7. Bind. 1878—91.

Codex Esromensis. Esrom Klosters Brevbog, udgivet ved O. Nielsen. 1880—81.

Danske Kancelliregistranter 1535—1550, udgivne ved Kr. Erslev og W. Møllerup. 1881—82.

Libri memoriales capituli Lundensis. Lunde Domkapitels Gavebøger, udgivne ved C. Weeke. 1884—89.

Aktstykker og Oplysninger til Rigsraadets og Stændermødernes Historie i Kristian IV's Tid, udgivne ved Kr. Erslev. 1—3. Bind. 1883—90.

Corpus constitutionum Daniæ. Forordninger, Recesser og andre kongelige Breve, Danmarks Lovgivning vedkommende, 1558—1660, udgivne ved V. A. Secher. 1—3. Bind og 4. Binds 1. Hæfte. 1887—1894.

Aktstykker til Oplysning om Stavnsbaandets Historie, udgivne ved J. A. Fridericia. 1888.

Forarbejderne til Kong Kristian V.s Danske Lov, udgivne ved V. A. Secher og Chr. Støchel. 1—2. Bd. 1891—94.

Repertorium diplomaticum regni Daniæ mediævalis. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen (indtil 1450) med Udtog af de hidtil utrykte, udgivet ved Kr. Erslev, William Christensen og Anna Hude. 1. Bind. 1894—95.

Forretningsudvalgets Medlemmer ere for Tiden:

Kr. Erslev. G. L. Grove. W. Møllerup.

INDLEDNING.

Efterat først Hvitfeld havde optaget store Mængder af Breve i sin Fremstilling af Danmarks ældre Historie, begyndte man under den danske Historiegranskings Blomstring i forrige Aarhundrede paa at gøre det diplomatiske Materiale tilgængeligt gennem Trykken, og dette Arbejde er siden fortsat. Overordentlig meget er udført i denne Retning; af Breve fra Danmarks Middelalder indtil Aaret 1450 foreligger nu over Halvdelen trykt, og endda er det sikkert den Halvdel, der i alle Maader er den vigtigste og den lærerigeste. Derimod har man ikke naaet det Ideal, som allerede Gram og Langebek havde for Øje, at faa udgivet alle vore Middelaldersbreve, et helt og fuldstændigt Diplomatarium; flere tusinde Breve henligger endnu utrykte, og de, der er udgivne, er spredte i mange forskellige Værker.

Tanken om et dansk Diplomatarium maatte naturlig træde frem igen i vore Dage, hvor Udgivervirksomheden er saa omfattende og saa systematisk; men hvor fristende det end var at tage fat paa et saadant Diplomatarium, hvori alle vore Oldbreve vilde findes samlede, nøjagtig aftrykte og forsynede med de diplomatiske Oplysninger, man nu kræver, saa har man dog maattet indrømme, at Tanken næppe lod sig realisere med de Kræfter, der for Øjeblikket haves, eller med de Midler, der nu kan tilvejebringes. Paa Baggrund af denne Erkendelse er det, at dette Repertorium fremtræder og nogenlunde søger at afhjælpe de Mangler, som Kendskaben til vore Middelaldersbreve endnu lider af. Paa den ene Side skal det meddele fyldige Udtog af de hidtil utrykte Breve og derved gøre dette Materiale let tilgængeligt; paa den anden Side skal det om alle Breve, de være nu trykte eller ej, meddele de væsentligste diplomatiske Oplysninger og derved paa een Gang supplere alle tidligere Udgiverarbejder og give

en fuldstændig Udsigt over det os levnedes Brevmateriale fra Danmarks Middelalder.

Fremtræder Repertoriet saaledes som et Surrogat for et dansk Diplomatarium, saa ligger deri, at det vil blive gjort ganske overflødig, om Fremtiden maatte naa til at udføre det fuldstændige Diplomatarium; i saa Fald vil Repertoriet dog forhaabentlig ikke alene have været til god Nytte i Mellemtiden, men det vil sikkert ogsaa have dannet Grundlaget for Udarbejdelsen af selve Diplomatariet og paa mange Maader have lettet og fremmet Arbejdet derpaa. Dette ligger dog ude i en usikker og vistnok fjærn Fremtid; derimod bør det stærkt betones, at Repertoriet langt fra bør standse Udgivernes Virksomhed ogsaa paa Middelalderens Omraade. Fordi Historikerne indtil videre har opgivet Kravet paa et alt omfattende Diplomatarium, bør de ikke undlade at stræbe efter at faa fuldstændige Samlinger af mere begrænset Karakter, og for hver saadan vil Repertoriet afgive et Grundlag, der vil lette Udvalget og sikre Fuldstændigheden. Vi bør have vore ældste Diplomer aftrykte i een Samling; hvor utilfredsstillende det af Thorkelin udgivne »Diplomatarium Arna-Magnæanum« er, veed enhver kyndig, og det stadfæstes yderligere ved de talrige Rettelser, som Repertoriet ved enkelte Breve har leveret dertil. Om at faa en Samling af Forordninger og en anden, indeholdende vore Byretter og Byprivilegier, er der noget Haab; Udgivelsen af en Samling Lavsskraaer er allerede sikret. Et dansk Traktatværk i Lighed med det, som Rydberg har leveret for Sverige, er overmaade ønskeligt; en Samling af middelalderlige Testamenter er under Forberedelse og saa vidt fremmet, at der har kunnet henvises til den i Repertoriet, skønt dens Trykning endnu ikke er begyndt.

I sig selv vil Repertoriet forhaabentlig blive en Hovedstøtte for Studiet af Danmarks Forhold i Middelalderen; naar det om ikke ret mange Aar er ført frem til sin foreløbige Tidsgrænse, Aaret 1450, vil det fuldstændig registrere alt det diplomatiske Materiale, der er os levnet, lige ned til smaa Udtog og korte Notitser om tabte Breve, og det vil paa den anden Side give forkortede Gengivelser af omtrent 4000 Breve, der hidtil har været utrykte. Det følger imidlertid af hele Værkets Karakter, at de talrige og forskelligartede Oplysninger, det meddeler, fremtræder i meget sammentrængt Form, og det bør derfor indstændig anbefales den, der vil nytte Værket med fuldt Udbytte, at sætte sig grundig ind i Planen for det, saaledes som den udvikles i det følgende.

I. Omfang og Ordning.

Repertoriets Omfang kan bedst oplyses ved Sammenligning med Værket »Regesta diplomatica historiæ Danicæ«. Naar i dette er optaget ethvert trykt Brev, der vedrører Danmark om end blot derved, at en dansk Person eller en dansk By i Forbigaaende nævnes i Brevet, saa er det klart, at man ikke turde tænke paa at give Repertoriet en saa vid Grænse. Dette vilde jo her, hvor Talen ogsaa er om hidtil utrykte Breve, medføre overordentlig omfattende Arkivundersøgelser i Udlandet, og endda turde man aldrig haabe at opnaa en blot tilnærmelsesvis Fuldstændighed. Det vilde dertil være urimeligt at give fyldige diplomatiske Oplysninger om Breve, hvis Betydning for Danmarks Historie ofte er helt forsvindende, og overfor de virkelig vigtige Breve vilde man ofte kun komme til at gentage, hvad der allerede staar i de nyere fremmede Udgiverarbejder. At sætte store Arkivundersøgelser i Udlandet i Forbindelse med nærværende Repertorium vilde derfor give et Udbytte, der langt fra stod i det rette Forhold til den derpaa anvendte Tid og Bekostning.

Repertoriet tager derfor først og fremmest Sigte paa selve Danmark, paa Breve, der helt og holdent hører hjemme her og ikke blot berører Danmarks Historie paa et og andet Yderpunkt; kun saaledes kan man haabe at opnaa en tilstrækkelig Fuldstændighed. Og herved holder man sig tillige paa et Omraade, hvor der netop er en gennemgaaende Trang til ogsaa om de allerede trykte Breve at faa de diplomatiske Oplysninger, som Repertoriet giver, idet i Danmark de fleste Udgiverarbejder paa dette Punkt er meget mangelfulde.

Disse Betragtninger har ført til at fastsætte Repertoriets Omfang saaledes, at deri optages ethvert Brev, der hører hjemme i Middelalderens Danmark, det vil sige Danmark medomfattende de skaanske Provinser og Sønderjylland, og Ordene »hører hjemme« tages her i arkivalisk Betydning; det bliver de Breve, der er »indgaaede til« Danmark i dets gamle Omfang, og som har været bevarede i derværende Arkiver, hvorover Repertoriet skal give en fuldstændig Udsigt. Forsaavidt som en Del af disse gammeldanske Arkiver i vore Dage findes udenfor det-nuværende Danmarks Grænser, har Repertoriet da ogsaa efter denne Afgrænsning medført Arkivundersøgelser i Udlandet, men man har ene behøvet at foretage saadanne Undersøgelser paa visse bestemte Steder og af de fremmede Arkivers Indhold kun medtaget saadanne Breve, som fuldt og helt

vedkommer Danmark. Gennemført paa denne Maade vil Repertoriet desuden som Helhed give en i flere Retninger højst oplysende Oversigt over, hvilke Brevsamlinger der er levnedes os fra Middelalderens Danmark.

Hvor klar denne Afgrænsning: Breve fra Middelalderens danske Arkiver end i sig selv er, har den dog paa sine Steder været vanskelig nok at gennemføre. Det ligger især deri, at Middelalderens Danmark ikke til enhver Tid har haft de samme Grænser; de danske Konger har i et vist Tidsrum tillige hersket over Estland, i andre over Rygen og over Gotland, foruden at de som Unionskonger har styret baade Norge og Sverige. Modsat har den svenske Konge Magnus Smek en Tid lang behersket de gamle danske Lande hinsides Øresund, og holstenske Grever har til forskellige Tider siddet inde med større eller mindre Dele af Sønderjylland eller det øvrige Danmark; senere hen har saa de schauenburgske Fyrster som Hertuger af Slesvig og med det sønderjydske Gottorp som deres Hovedsæde tillige behersket det udenfor Danmark liggende Holsten. Til Forstaaelse af, hvorledes de herved opstaaede Vanskeligheder er løste, tjener følgende:

Hvad først Rygen, Estland og Gotland angaar, stod disse Lande i deres indre Udvikling det middelalderlige Danmark saa fjærnt, at man her ikke har medtaget de Breve, der hører hjemme i disse Landskabers egne Arkiver fra de Tider, da de stod under dansk Herredømme; derimod er selvfølgelig optaget de Breve, der fra disse Landsdele er indkomne til Kongen eller andre Danske. Større Vanskelighed frembyder Unionskongernes Herredømme over Norge og Sverige; det danske Rigsarkivs nuværende Indhold viser klart, at Datidens Klager over, at Unionskongerne førte mangfoldige rent norske og svenske Breve ned til Danmark, er fuldt begrundede, og forsaavidt som man her vilde gennemføre Hovedprincippet skarpt, maatte disse Breve vel optages i Repertoriet. Da det imidlertid i sig selv vilde være lidet hensigtssvarende her at meddele specielle diplomatiske Oplysninger og for de utryktes Vedkommende fuldstændige Udtog af saadanne Breve, der oven i Købet i deres Hjemland er eller med Sikkerhed kan ventes at blive udgivne i det norske og det svenske Diplomatarium, er disse Breve ikke medtagne i Repertoriet; der vil derimod blive meddelt en kort Fortegnelse over dem i den Oversigt over de middelalderlige Arkivers Indhold, hvormed Repertoriet skal afsluttes.

I den Tid, da Magnus Smek havde Herredømmet over de skaanske Provinser, har der sikkert ikke existeret noget særligt skaansk Regeringsarkiv, skønt Magnus i sin Titel ogsaa nævner Skaane, og det vil være næsten ugørligt at udsondre de Breve, han har modtaget i sin Egenskab af Skaanes Konge. Dette er da heller ikke her forsøgt, og saadanne Breve vil ikke savnes, siden næsten alle Kong Magnus' Breve er udgivne tilfredsstillende i Diplomatarium Svecanum og Rydbergs Traktatsamling.

Hvad endelig de holstenske Fyrsters Arkiv angaar, gik dette siden over til Kristjern I og hans Arvinger og er lige til vore Dage holdt samlet som een Arkivmasse under Navnet: Fællesarkivet (Gemeinschaftliches Archiv); i sig selv et tysk, Danmark uvedkommende Arkiv kom det dog i Tidernes Løb til at optage rent danske Bestanddele, og disse er da medtagne i Repertoriet. I Tiden efter 1375, da Schauenburgerne Herredømme strakte sig over hele Sønderjylland, har man medtaget alle de Breve fra Fællesarkivet, der vedrører Fyrsternes Stilling som slesvigske Hertuger, og tillige alle de Breve, der vedkommer Hertuggreverne i Almindelighed, medens der over de Breve, der angaar den særlige Styrelse af Holsten, gives en kort Fortegnelse i den afsluttende Arkivoversigt. Fra den tidligere Tid er derimod kun medtaget de Breve, der vedrører de holstenske Grevers Herredømme over visse Dele af Middelalderens Danmark.

For Kirkers og Klosters Vedkommende har det ikke voldt nogen Vanskelighed at gennemføre det arkivalske Hovedprincip. Det følger af dette, at naar f. Ex. et dansk Kloster har haft Gods i Udlandet, saa er Adkomstbrevene derpaa tagne med; har omvendt et udenlandsk Kloster ejet Jordegods i Danmark — noget, hvorpaa der i øvrigt kun er faa Exempler —, saa er de herom handlende Dokumenter ikke optagne i Repertoriet. Ganske det samme gælder om Byernes Arkiver.

Derimod har de private Arkiver for visses Vedkommende foraarsaget store Tvivlsmaal. Lige saa let som det har været at sige, at alle danske Mænds Breve skulde optages, lige saa vanskeligt har det i mange Tilfælde vist sig at afgøre, om en Mand virkelig var dansk. Baade i Grænselandskaberne mod Sverige og i Sønderjylland forekommer der atter og atter Mænd, hvis Nationalitet det er næsten eller fuldstændig umuligt at bestemme. Her har man da været nødt til at lægge ikke et nationalt, men et territorialt Princip til Grund, og forsaavidt det gjaldt Breve om Gods, ladet dettes Beliggenhed være det afgørende; paa den Maade er f. Ex. af Abraham Brodersøns

Ejendomsbreve kun de medtagne, der omhandler hans Gods i Danmark, ikke hans talrige Breve paa svenske Ejendomme. Ved de forholdsviis faa bevarede Breve, hvori der ikke nævnes nogen Jord (f. Ex. simple Gældsbreve), er man gaaet efter den omtrentlige Bestemmelse, der kan gives af Modtagerens Hjemland. Er denne Løsning af de her fremtrædende Vanskeligheder end ikke helt tilfredsstillende, opvejes Manglerne dog noget ved Arkivoversigten; thi i denne vil de udeladte Breve, forsaavidt de nu bevares i et dansk Arkiv, blive kortelig registrerede, saaledes netop de af Abraham Brodersøns svenske Breve, der nu findes i vort Rigsarkiv.

Indenfor de saaledes afstukne Grænser har man søgt at naa den størst mulige Fuldstændighed; det har været Maalet at registrere ethvert Brev, det være nu bevaret i Original eller kun kendt gennem Afskrifter, ja endog blot gennem korte Udtog i Registraturer eller berørt hos en eller anden Historiker, og selv om dette Maal er sat saa højt, at det vel næppe kan naas helt, vil det forhaabentlig vise sig, at der ikke fattes meget. Paa visse Punkter har det dog her ligesom ved »Regesta« vist sig vanskeligt at drage skarpe Grænser for, hvad der skal forstaaes ved Breve, og særlig gælder dette overfor Lovgivningsakter. Man er derved gaaet ud fra, at en dansk Lovsamling for Middelalderen er en Opgave, hvis Løsning næppe tør udsættes længe, og at der derfor i Repertoriet ikke var nogen Anledning til at give en Oversigt over det Haandskriftapparat, der derved maatte lægges til Grund, en Oversigt, der vilde koste meget Arbejde uden dog at kunne blive udtømmende eller tilfredsstillende. I Repertoriet er derfor ikke blot udeladt den Art større Lovgivningsarbejder som Landskabslove, Gaardsretter og almindelige Købstadretter, der overhovedet vanskelig kan komme ind under »Breve«, men ogsaa alle Forordninger og Stadsretter, der ikke er bevarede i Original eller i Afskrift udenfor de egentlige Lovhaandskrifter. Fremdeles er udeladt alle Gilde- og Lavsskraaer, idet Skraaerne for Værnegilderne findes samlede hos Pappenheim (Die altdänischen Schutzgilden, 1885), og de øvrige i en nær Fremtid vil blive udgivne i en særskilt Samling. Endelig er i selve Repertoriets Hovedafdeling ikke medtaget den Art Pavebullaer, der enslydende sendtes til alle Grupper af en vis Munkeorden; disse, der jo slet ikke har nogen særlig dansk Interesse, vil kun blive kortelig nævnte under vedkommende Orden eller Kloster i Arkivoversigten¹.

¹ I »Regesta« er ogsaa medtaget et og andet, der slet ikke synes at kunne

Repertoriets Ordning er i det hele kronologisk; Brevene er ordnede efter Aar, Maaned og Dag. Af Hensyn til Pladsen har man dog ved Slutningen af hvert Aar anbragt en Del Breve, der vilde kræve en uforholdsmæssig Plads, om de skulde opføres som særskilte Numre, og her vil man da finde dels de Breve, der kendes fra de middelalderlige Brevbøger, som foreligger trykte, dels dem, der kendes gennem trykte Registraturer, især fra Værket »Ældste Archivregistraturer« (citeret som: *ÆA.*). De Breve, der savner Dagsangivelse, anføres ved hvert Aar efter de fuldt daterede under Rubriken: **uden Dag**; forud for dem stilles under Rubriken: **Dag?** saadanne Breve, der kun kendes gennem Udtog, som mangler Dagsangivelse, idet Originalerne jo her som Regel vil have haft en saadan. De Breve endelig, der savner Aarsangivelse, er ikke som i »Regesta« anbragte rundt om blandt de daterede, men samlede i større Grupper ved Slutningen af hvert Bind og her især ordnede efter deres Udstedere; af Hensyn til Henvvisninger har de faaet en særskilt Nummerække og citeres som: »Udat.«

Naar Repertoriet er ført frem til Aaret 1450, der er dets foreløbige Slutningsaar, vil der i et særskilt Bind blive meddelt den Arkivoversigt, der flere Gange er blevet berørt i det foregaaende. Heri vil da findes samlede Oplysninger om alle de danske Arkiver i Middelalderen med Angivelse af, hvad der er bevaret af deres Indhold, fremdeles Oplysninger om de Arkiver i Nutiden, der gemmer Breve fra Danmarks Middelalder, ligesom om de historiske Værker og haandskrevne Samlinger, hvorigennem saadanne er bevarede.

II. De diplomatiske Oplysninger.

Medens Udtogene af de utrykte Breve fremtræder med Korpus, er de diplomatiske Oplysninger helt igennem satte med en mindre Skrift (Bourgeois). Hvad der blandt disse staar i firkantede Klammer, er altid noget, der ikke eksisterer mere, et tabt Brev, et Segl, der er faldet af, osv.; Henvisninger til trykte Skrifter sættes altid med Løbeskrift.

1. Ved hvert Brev staar umiddelbart efter Dagsangivelsen, forsaavidt der da ikke meddeles et Udtog af Brevet, en Henvisning til

komme ind under Begrebet »Brev«, saaledes især Inventarier og Røgnskaber; saadanne har ikke faaet Plads i Repertoriet.

dets Nummer i »Regesta« (*Reg.*), saaledes at et Nummer uden Stjerne henviser til første Række heraf, et Nummer med Stjerne foran til anden Række af »Regesta« (hvis Numre i selve dette Værk er betegnede paa denne Maade), medens et Nummer med Stjerne bag efter betegner, at Brevet findes i de gamle Regester, men suppleret med Citater i anden Række. Naar et Brev er trykt, men ikke optaget i »Regesta«, altsaa især ved Breve, der er udgivne efter den for dette Værk satte Tidsgrænse (Aar 1877), gives der af det en ganske kort Regest. Naar et utrykt Brev kun kendes i Udtog, er dette aftrykt fuldstændig og mellem Anførselstegn.

2. Efter Udtoget eller det i Stedet anførte Regestanummer følger Oplysninger om Brevets Original samt Genparter, Afskrifter eller Udtog deraf; naar der ved et Brev findes baade det ene og det andet, er til lettere Oversigt anvendt fede Bogstaver, saaledes at **A.**, **B.**, **C.** osv. betegner jævnsides staaende Originaler, flere Udfærdigelser af det samme Brev, medens **A.** med efterfølgende **Aa.**, **Ab.** osv. betegner en Original og de fra den stammende Afskrifter.

Selve Originalbrevene er naturligvis altid medtagne; de betegnes oftest kun ved Anførelse af deres Materiale (»Perg.« d. e. Pergament, og »Papir«), medens »Orig.« sættes, hvor Originalen er tabt, og dens Materiale ikke oplyses af de Gengivelser af den, der ene haves. — Medtaget er fremdeles alle Genparter (Vidisser) ligesom ogsaa Stadfæstelser, hvori det oprindelige Brev er optaget; forsaavidt Vidissen eller Stadfæstelsen selv vil blive optaget i Repertoriet, anføres blot dens Aar og Dag; er den yngre end 1450, nævnes det desuden kortelig, hvem der har udstedt den, og hvor den er at finde. — Endelig opføres ogsaa alle Afskrifter fra Middelalderen, de være nu særskilte eller indførte i Brevbøger.

Nyere Afskrifter anføres derimod kun, naar de har Værdi til Oplysning om Brevets Ordlyd, det vil altsaa sige, naar de stammer fra et Brev, der nu er gaaet tabt. I dette, uheldigvis ofte forekommende Tilfælde citeres som Regel alle de Afskrifter, der ikke ligefrem er udskrevne af en endnu bevaret, og der er her netop sat overordentlig meget Arbejde ind paa saa fuldstændig som muligt at registrere alt, hvad der kan have Betydning, ligesom til en vis Grad at klare Afskrifternes indbyrdes Forhold. Her anføres da ikke blot fuldstændige Afskrifter, men ogsaa, forsaavidt saadanne fattes, Udtog lige ned til de allerkorteste Notitser, og det, hvad enten de findes hos Historikere, i Arkivregistraturer eller andensteds.

Den hyppige Forekomst af firkantede Klammer viser, hvor mange Breve der er gaaet tabt og nu kun kendes paa anden Haand; mellem Klammerne er da anført, hvad der lader sig oplyse om den tabte Original. Hvis Oplysningerne kun bygger paa, hvad der nævnes bagefter af Vidisser eller Afskrifter, staar de indenfor Klammerne uden videre Begrundelse; ellers er Kilden anført.

Hvor et Brev hidtil er utrykt og altsaa her meddelt i Udtog, har man altid oplyst, om der af det findes en Afskrift i det store haandskrevne Diplomatarium i Rigsarkivet (citeret som »LDipl.«, 0: Langebeks Diplomatarium). Herved bydes jo nemlig Benytteren af Repertoriet en nem Lejlighed til at finde en fuldstændig og for enhver læselig Afskrift af de Breve, der i Repertoriet kun meddeles i forkortet Gengivelse.

3. Umiddelbart til Oplysningerne om Originalbrevene slutter sig Meddelelser om Brevenes Besegling. Her anføres da først det samlede Antal Segl; er de ikke alle bevarede, har man indsat det Tal, der fremgaa af Hullerne, dog i saa Fald i firkantede Klammer. Lige efter dette følger de enkelte Segl i deres Nummerfølge; hvor Brevet er givet i Udtog, er der i dette indsat smaa Notetal, der henviser til Seglenes Nummer. Da de danske Segl fra det her omhandlede Tidsrum dels allerede er udgivne, dels kan ventes at blive det, har man ved de enkelte Segl oftest kunnet nøjes med at give Henvisninger eller ganske kortfattede Oplysninger. Fyrstelige Segl er bestemte ved at nævne vedkommende Fyrstes Navn eller Titel; har en dansk Fyrste brugt forskellige Segl, er de anførte ved korte Kendingsnavne, der oftest i sig selv vil være let forstaaelige¹. Paa lignende Maade er Landskabs-, Herreds- og Bysegl behandlede. Ved de gejstlige Segl er anført Numret (eller Siden) i H. Petersens »Danske gejstlige Sigiller« (citeret som: G.), og ved adelige Segl er

¹ Kristoffer II og den slesvigske Valdemar som Konge brugte dels et Dobbeltsegl, dels et Sekret med en Krone. Valdemar Atterdag brugte i sit første Kongear et Sekret med Titelen Domicellus, her anført som: »Junkersekretet«; senere haade et Segl og et Sekret med Krone; fremdeles et Retterthingssegl med en Hjælm og Indskrift: »Ad leges terre«; endelig et Dobbeltsegl med Danebrogskorset paa den ene Side og paa den anden et Skjold med Indskrift: »Tyl Danælovg«. Som Hertug i Slesvig førte den førstnævnte Valdemar talrige Segl: et Dobbeltsegl, et Segl med det slesvigske Vaaben, dels under, dels uden Hjælm, et Sekret med det slesvigske Skjold og et andet med Hjælm. — Om Fyrsteseqlene fra den følgende Tid vil der i de senere Bind af Repertoriet blive givet lignende orienterende Oplysninger.

henvist til sammes Værk over »Danske adelige Sigiller« (citeret som: A.); viser Seglet et bestemt Slægtvaaben, er dog efter Numret i runde Klammer nævnt vedkommende Adelslægt, og hvor der i Seglets Omskrift staar en Oplysning, der ikke ses af Brevets Text, f. Ex. et Patronym, er Omskriften ligeledes medtaget, trykt med latinske Versaler, hvor den i Seglet staar med Majuskler, med Schwabacherskrift, hvor den er med Minuskler. Hvor der anføres tabte Segl, er Oplysningerne om saadanne satte indenfor firkantede Klammer, og Kilden derfor citeres, om den ikke allerede er anført i Petersens to nævnte Værker.

Om Seglenes Anbringelsesmaade er ved Pergamentsbreve intet oplyst nærmere, da det er af underordnet Interesse, om Seglene hænger i Silkesnore eller, som det oftest er Tilfældet, i en Pergamentsrem (pressula) eller ogsaa, hvad der forekommer ret ofte i 14. Aarh., ved et løsskaaret Stykke af selve Pergamentets Underrand. Ved Papirsbreve er det det almindelige, at Seglene tryktes nedeunder Brevet, og hvor det er Tilfældet, er det ikke anført; derimod nævnes det, naar Seglet er paatrykt Bagsiden af Brevet. Ved Pavebreve er det anført, om Bullen hænger i Silke- eller Hampesnor.

Medens man altsaa af Repertoriet kan se, hvilke Segl et Brev nu har eller vides at have haft, ligesom ogsaa hvor mange Seglhuller det har, er det ikke anført, om der hænger Seglremme uden Segl under Brevet. Dette vilde have nogen Interesse, om en Rems Tilstedeværelse altid var et Vidnesbyrd om, at det tilsvarende Segl ogsaa havde hængt under Brevet; imidlertid er det ofte vanskeligt og usikkert at afgøre, om en Rem har været benyttet eller ej. I enkelte Tilfælde, hvor det syntes ganske sikkert, at enten Seglremmen eller selve Seglhullet aldrig har været nyttet, er dette nævnt.

Det er ofte Tilfældet, at Seglremmene er beskrevne, og hvad man læser derpaa, viser, at det hyppigst er en Koncept til Brevet, der siden efter Renskrivningen er skaaret itu og nyttet ved Forseglingen. Undertiden er det dog et andet Brev, som har været brugt, og naar der saaledes kan læses nogle Brudstykker, er disse anførte, hvis de da syntes at byde blot lidt Interesse og ikke blot er et Par Ord uden positive Oplysninger.

4. Til Oplysningerne om Brevets Materiale og Besegling er undertiden knyttet Meddelelser om Brevets Paategninger eller Mærker. Disse kan være Kancellipaategninger, der hænger sammen med selve Brevets Udfærdigelse. Af saadanne findes der adskillige paa de

i danske Arkiver bevarede udenlandske Breve, især Pavebulla og kejserlige Breve, men af den Art er intet medtaget her. Danske Kancellipaaskrifter findes derimod sjældent, ja egentlig findes der, bortset fra enkelte Tilfælde i det 15. Aarhundrede, vel kun en eneste bestemt Slags. Paa Kongebreve, især Retterthingsbreve, fra det 14. Aarhundrede ses meget hyppig tre stærkt forkortede Ord; i de fuldstændigst skrevne Exempler kan man læse: »Sig. apert. e(?)«, og det er vistnok overalt de samme Ord, der kommer igen, omend de ofte forkortes til Ukendelighed. Ordenes Betydning er endnu uklar; sikkert er det kun, at de hænger sammen med Beseglingen. Hvor disse Ord forekommer, staar der i Repertoriet blot: Kancellipaaskrift.

Efter en lang større Maalestok forekommer derimod Arkivpaategninger; det er endog sjældent, at et Brev ikke bærer saadanne paa sin Bagside, men som oftest er de dog af ringe Interesse, idet de kun undtagelsesvis bestaar af andet end et Referat af Brevet eller endog blot af et eller flere Numre. Disse Paategninger er da kun medtagne i Repertoriet, naar de giver et eller andet udover, hvad der staar i Brevet selv, eller oplyser Brevets arkivalske Hjemsted.

5. Det næste, der oplyses, er Brevets oprindelige Gemmested, forsaavidt det da er en offentlig Institutions Arkiv, og derefter i runde Klammer, hvor Brevet nu opbevares; findes Brevet i en gammel Arkivregistratur, er denne citeret umiddelbart efter Arkivet (*ÆA.* 0: Ældste Archivregistraturer). Er Brevet om ikke straks, saa dog senere indkommet i et saadant offentligt Arkiv, er dette ogsaa nævnt (»Senere til N. N. Arkiv«), og har det kunnet oplyses, paa hvilken Maade Brevet er overgaaet i offentligt Eje, er der med et: »jfr.« anført Aar og Dag for det Brev, der synes at oplyse derom. Hertil svarer saa, at der allersidst ved hvert Brev undertiden findes Henvisninger til andre Breve, enten anførte ved deres Løbenummer i Repertoriet eller med Aar og Dag; det er da Breve, der arkivalsk hænger sammen med det omhandlede Brev, enten de nu drejer sig om den samme Retshandel eller viser, hvorledes det siden er gaaet med det Gods, der omhandles i Brevet. Staar der: »Hertil« fulgt af et eller flere Numre, betegner dette Ådkomstbreve paa den omhandlede Ejendom, der ved denne Lejlighed maa antages at være overleverede den nye Ejer. Har dette Henvisningssystem end næppe kunnet gennemføres fuldstændig udtømmende, vil det dog sikkert

meget lette Studiet ved at knytte de til hinanden hørende Breve sammen; sin fulde Nytte vil det imidlertid først kunne gøre, naar Arkivoversigten foreligger, hvor netop alle Oplysningerne om Brevenes oprindelige Hjem vil blive samlede gruppevis.

Det har været forsøgt at meddele Oplysninger om arkivalisk Gemmested ogsaa ved de Breve, der er bevarede gennem private Arkiver, altsaa især Brevene fra de adelige Brevkister; dette er dog meget vanskeligere, thi medens et Brev, der kom til Kronen eller en eller anden gejstlig Institution, oftest forblev her, saa skiftede Adelsmændenes Breve jo stedse Ejer og kom ved Giftermaal eller paa anden Vis endog let fra een Slægt til en anden. Forsøget er da blevet opgivet; men nogle orienterende Oplysninger i denne Retning vil ventelig kunne gives i Arkivoversigten.

Ved Oplysningerne om Brevenes eller Afskrifternes nuværende Gemmested er de Samlinger, der atter og atter kommer igen, anført yderst kort. Til Forstaaelse heraf tjener, at

RA. betegner Rigsarkivet i København med underliggende Provinsarkiver, hvis middelalderlige Breve efterhaanden vil blive samlede i Hovedarkivet,

SvRA. det svenske Rigsarkiv i Stockholm, og

AM. den Arnemagnæanske Diplomsamling paa Universitetsbibliotheket.

Bibliothekernes Haandskriftsamlinger citeres blot med Navne, saaledes at det underforstaas, at »Gammel« og »Ny kongelig Samling« saavel som Thotts, Kalls og Uldalls Samlinger findes paa det store kongelige Bibliothek, medens Samlingerne »Ex donatione variorum« og »Additamenta« ligesom den Rostgaardske og den Arnemagnæanske Haandskriftsamling findes paa Universitetsbibliotheket. Ved Bartholin menes Bartholins Collectanea, der ogsaa bevares paa Universitetsbibliotheket; forskellig derfra er Bartholins Annales, der nu væsentlig kun har Interesse, fordi de indeholder korte Udtog ogsaa af de Breve, der var afskrevne i Collectanea Bind A, som brændte 1728. Endvidere anføres ogsaa de middelalderlige Brevbøger kun ved Navn, uden at det ved hvert enkelt Citat nævnes, hvor de nu opbevares; herom henvises til Arkivoversigten, og kun om de faa hidtil utrykte skal her anføres, at Lundebogen findes i det svenske Rigsarkiv, Odensebogen i Upsala Universitetsbibliothek og Sorøbogen i den Arnemagnæanske Samling Fol. 290. Den i Erik Menveds Tid og

tidligere ofte citerede »Cancellariæ liber« er den mærkelige Brevbog, der under Titelen: »Cancellariæ veteris episcopalis liber« fandtes i to Exemplarer paa Universitetsbibliotheket før 1728, og hvorover Stephanus har affattet en Registratur, der er trykt hos Smith, Universitetsbibl. S. 167-81; Stephanus' Notitser er fuldstændig medtagne i Repertoriet, da Identifikationen af disse Breve i Cancellariæ liber med, hvad Hvitfeld og andre har øst af denne Kilde, er af største Vigtighed. Med »Specifikation« menes en Registratur fra o. 1680 over skaanske Breve, nu i det svenske Rigsarkiv.

6. Endelig slutter Oplysningerne ved for de tidligere udgivne Breves Vedkommende at henvise til Stedet, hvor de er trykte. Herved er dog ikke lagt Vægt paa fuldstændig at anføre alle Aftryk, der jo kan efterses i »Regesta«; ved Breve, hvis Original er bevaret, anføres derfor oftest kun eet Aftryk, og man har i saa Fald valgt det, der kunde antages at være det paalideligste; undertiden har dog ogsaa Tilgængeligheden af vedkommende Udgiverarbejde været medbestemmende ved Valget. Ved Breve, hvis Original er tabt, er derimod alle de Aftryk anførte, der kan bidrage til Oplysning om Brevet og ikke er ligefremme Optræk af tidligere Udgaver; hvor saadanne undtagelsesvis er medtagne, er de satte i Klammer efter det Aftryk, hvorfra de er hentede, og med et = foran. Helt igennem er det dog anført, naar Hvitfeld eller een af hans Forgængere af Historikerne fra d. 16. Aarh. har benyttet et Brev; det er jo af stor Interesse for Værdsættelsen af disse Forfattere at klare Omfanget af deres Kendskab til Aktstykker.

De citerede Bøger anføres med stærkt forkortede Titler; dog vil den kyndige næppe kunne være i Tvivl om Forstaaelsen, og »Regesta« vil i alt Fald give den nødvendige Oplysning; for de Værkers Vedkommende, der ikke findes heri, vil der, om der skulde vise sig Trang dertil, blive leveret en Titelfortegnelse ved nærværende Værks Afslutning.

Til Henvisningerne til Aftryk af Brevene er undertiden i Klammer knyttet Rettelser; de Ord, hvori der er fundet Fejl, anføres da, saaledes at de enkelte, fra Aftrykket afvigende Bogstaver eller Ord fremhæves ved Løbeskrift. Ved Medtagelsen af saadanne Rettelser har man ikke kunnet følge et aldeles bestemt Princip. At konferere alle Aftryk med Originalerne vilde være et umaadeligt Arbejde, og derpaa har man ikke kunnet tænke; modsat har man dog heller ikke povet at fastslaa, at der aldrig skulde meddeles Textrettelser. Man

er da gaaet den Vej, at man i det hele kun har konfereret de Breve, ved hvilke det var lykkedes at fremdrage en væsentlig bedre Overlevering end den, Brevet er trykt efter, f. Ex. en Original, hvor Brevet er aftrykt efter en uheldig Afskrift, eller ogsaa Breve, hvis Original eller den Afskrift, der maatte erstatte en saadan, er i særlig daarlig Tilstand eller paa anden Vis vanskelig tilgængelig; saaledes har man f. Ex. konfereret alle Breve, der andensteds er aftrykte efter Odensebogen, et meget medtaget og fjærnt fra Danmark opbevaret Haandskrift. Foruden disse Tilfælde, hvor der kan anføres mere principielle Grunde, har man dog ofte rent tilfældig fundet en væsentlig Fejl i Aftrykket, og Brevet er da blevet konfereret. Det kan saaledes, fordi der ikke findes Textrettelser i dette Værk, ingenlunde sluttes, at Aftrykket er korrekt; men modsat er der i det mindste fulgt det Princip, at hvor der er anført Rettelser, der er Brevet konfereret helt igennem, om det modsatte ikke udtrykkelig er sagt. Blandt Rettelser er som Regel hverken medtaget rent ortografiske Fejl eller Interpunktionsmangler.

III. Udtogene.

De Udtog, der meddeles af alle hidtil utrykte Breve, følger Brevenes Ordlyd saa nær som mulig og burde derfor maaske snarere kaldes forkortede Breve end Udtog. I de latinske Breve er endog Brevenes Retskrivning fulgt, dog at *i* og *j* samt *u* og *v* er ændrede efter Lyden, ligesom man har brugt *c* og *t* efter den almindelige Skrivemaade, idet disse to Bogstaver ofte i Originalerne ikke er til at skelne fra hinanden. Ved Egennavne er baade i de latinske og i de danske Breve Originalernes Skrivemaade fulgt, dog at ogsaa her *i* og *j* er sondrede efter Lyden. Store Begyndelsesbogstaver anvendes kun efter Punktum og i Egennavne; Interpunktionen er sat uden Hensyn til Brevenes egen vilkaarlige Tegnsætning. Hvor i Gengivelsen af Brevene noget staar i firkantede Klammer, er dette Ting, der ikke kan læses i den nyttede Original eller Afskrift og da er tilføjet efter en anden Kilde, hvis en saadan angives, eller blot efter Konjektur; staar det indføjede med Løbeskrift, er det Ord eller Bogstaver, der slet ikke findes i Originalen, men er tilføjede for at faa Meningen frem.

Hvad Udeladelserne angaar, har man forkortet Brevene dels ved overfor de hyppig genkommende Ord at anvende Forkortelser, hvorom

den Tavle, der findes nedenfor og vil blive gentaget i hvert Bind, giver tilstrækkelig Oplysning, dels ved at udelade enkelte Udtryk og Bestemmelser, der er af mindre Betydning eller helt overflødige. Det har herved været Hovedtanken, at de skete Udeladelser ikke maa ændre Forstaaelsen af den i vedkommende Brev omhandlede positive Retshandel, men at man modsat ikke kunde medtage alle de Bidrag, som Brevet ved sine enkelte Udtryk kunde give til Forstaaelse af Retshandelens almindelige Karakter; i et Skødebrev er f. Ex. aldrig udeladt, hvem der skøder eller modtager Skødet, heller intet, der oplyser, hvilket Gods Skødet drejer sig om, men vel et og andet, der mulig kunde bidrage til at klare en Skødnings almindelige Karakter eller Former.

Udtømmende at belyse alle de Udeladelser, der er skete, vilde være ugørligt; i det følgende fremstilles dog de Regler, der er fulgte ved Forkortelserne, saa indgaaende og med saa mange Exempler, at i det mindste den kyndige vil kunne faa en klar Forestilling om, hvad der ikke er medtaget. Først omhandles Udeladelserne i Brevenes Indlednings- og Slutningsformler; derefter hvad der er udeladt i Brevenes egentlige Indhold; endelig hvorledes Titler og Titulaturer er behandlede. I de Exempler, der anføres, sættes overalt det, der er udeladt, med Løbeskrift.

a. Brevenes Indlednings- og Slutningsformularer.

I den senere Middelalder, hvorfra Udtogene næsten alle stammer, begynder Brevene som Regel med en *Salutatio*, f. Ex. *Omnibus presens scriptum cernentibus N. N. salutem in domino sempiternam; Universis presentes litteras visuris seu audituris N. N. salutem in domino; Alle dette Brev hører eller ser, hilser jeg N. N. evindeligt med Gud.* Heraf er kun beholdt Udstederens Navn samt de tilskrevne, forsaavidt det er en bestemt Kres, f. Ex. »*Selandiam inhabitantibus*«.

Brevets egentlige Indhold indledes i aabne Breve ved en *Promulgatio*, f. Ex. *Noverint universi presentes et futuri; Notum facimus universis tam posteris quam modernis; Tenore presentium constare volo universis; Notum facio, quod recognosco.* Denne Formel er bibeholdt i afkortet Form, især fordi dens Udeladelse ofte vilde have medført en hel Omskrivning af den efterfølgende Disposition.

Det var desuden sædvanligt i den ældre Middelalder og forekommer undtagelsesvis ogsaa senere, at der forud for *Salutatio* sættes en *Invocatio*, f. Ex. »*In nomine domini amen*«, og at der forud for *Promulgatio* indskødes en *Arenga* (*Prooemium*), hvori Brevets Udstedelse begrundes ved en religiøs Tanke eller lign. Heraf er *Invocatio* altid medtaget, *Arengaen* kun antydet ved Anførelse af dens første Ord, undtagen hvor den henviser til Nyttens af skriftlig Dokumentation, i hvilket Tilfælde den er medtaget med lidt Forkortelse.

Brevets Modtager betegnes med Udtrykkene: *exhibitor presentium*, *lator presentium*, *ostensor presentium*, denne *Brevviser* o. l.; dette er her altid udeladt.

I Breve fra Kongen eller andre Myndigheder indskærpes Brevets Efterlevelse ved en *Inhibitio*, f. Ex.: *Unde per gratiam nostram districtius inhibemus, ne quis advocatorum nostrorum, eorundem officialium seu quisquam alius, cujuscunque sit status aut conditionis, ipsos contra tenorem presentium impediatur aliquatenus aut molestat, prout indignationem nostram et ultionem regiam duxerit evitandas*. *Inhibitionen* er her kun antydet ved Anførelse af dens første Ord.

Brevene slutter med *Corroboratio* og *Datum*. *Corroboratio* indeholder en Henvisning til det Vidnesbyrd, der ligger i Beseglingen, f. Ex.: *In cujus rei testimonium sigillum meum una cum sigillis virorum nobilium, videlicet . . . presentibus est appensum; In quorum evidentiam et testimonium premissorum sigillum meum osv.* Heraf anføres kun selve de nævnte Segl, i de danske Breve forkortet ved Anvendelsen af Ordene: Medb. af o: Medbeseglet af.

I Dateringen er Aarsangivelsen udeladt, da den fremgaar af Brevenes kronologiske Ordning. Ellers er her Forkortelser stærkt anvendte, dertil ogsaa alle overflødige Ord udeladte, f. Ex. *ipso die*, *proximo ante* eller *post*, *sanctus* og *beatus* foran Helgennavnene; Tillægsbetegnelser som: *virgo gloriosa*, *archangelus*, *martyr*, *episcopus*, *confessor* er ikke medtagne, uden hvor de er nødvendige til at adskille to Helgener af samme Navn (f. Ex. *Kanutus rex* og *Kanutus dux*). Tidsangivelser inde i Brevene er behandlede paa samme Maade; naar, som det oftest er Tilfældet ved Thingsvidner, *Datum* kun er givet ved Henvisning til det i Brevet ovenfor angivne (f. Ex.: *Datum anno, die et loco supradictis*), sættes kun: *Datum etc.*

b. Brevenes egentlige Indhold.

Forkortelserne har her først ramt de i Brevene jævnsides stillede Udtryk om væsentlig det samme, saaledes: *scoto, alieno et pleno jure assigno; presentes fuimus, vidimus et audivimus; quittum et liberum; ex consensu et consilio consanguineorum meorum*, hvor det stærkeste Udtryk, eller *fructus et redditus*, hvor det mest omfattende Ord er valgt.

Fremdeles er udeladt Brevenes udførlige Betegnelser for, hvad der strikte ligger i selve Sagens Natur, saaledes ved Skøder og Pant-sættelser, at disse ogsaa gælder Udstederens og Modtagerens Arvinger, at et Gods, hvor ikke det modsatte udtrykkelig angives, sælges med alt sit Tilliggende¹, at Vidnets Modtager paa Thinge er *personaliter constitutus*, eller at der paa Thinge foruden de nævnte ogsaa er til Stede *alii plures fidedigni*, at en Gæld er stiftet *ratione veri mutui* eller *ex causa justi debiti*, og at den skal tilbagebetales i den angivne Mønt *et nullo alio valore*.

Endvidere er udeladt den Art Tillægsbestemmelser, der forekommer saa ofte, at de helt igennem kan betragtes som givne, selv hvor de undtagelsesvis ikke nævnes, saaledes at en Sælger eller Pant-sætter af et Gods skal hjemle Modtageren dette², og at han, hvis Godset fravindes Modtageren paa Grund af mangelfuld Hjemmel, skal yde Erstatning³ (er denne derimod fastsat nærmere, er den medtaget), at ved et Gods' Overdragelse til brugeligt Pant dets aarlige Afgifter ikke skal fradrages i Pantessummen⁴, at Penge eller Kornafgifter skal være *legales et dativi*, at Sølv skal være rent (*marca puri argenti*).

Ved Opregning af Gods angives ofte, hvem der bor paa de enkelte Gaarde, og hvad disse giver i aarlig Afgift (*curia, in qua residet*

¹ *Cum terris, domibus, agris, pratis, pascuis, silvis, piscaturis ceterisque aliis dictis bonis adjacentibus, mobilibus et immobilibus, nullis exceptis*, el. lign. Hvor der nævnes mere usædvanlige Ting blandt Tilliggendet, f. Ex. Møller, Haver el. a., er det medtaget.

² *Obligans se et heredes suos predicto N. et ipsius heredibus supradicta bona omnia et singula secundum leges terre liberare et appropriare ab impetitione cujuscumque*, el. lign.

³ *Obligo me, si pro defectu mee appropriationis aliquod dampnum incurrerit, N. indemnem conservare*, el. lign.

⁴ *Qui quidem fructus et redditus in sortem principalis debiti minime debent computari*, el. lign.

N. N., *qui dat annuatim . . .*); i saa Fald er Navnet og Afgiften blot sat i Klammer efter Gaarden.

c. Titler og Titulaturer.

Af Titler (Stillingsbetegnelser) er medtaget det egentlige positive, udeladt saadanne Tilføjelser som: *dei gratia, miseratione dei* (episcopus), *dei et apostolice sedis gratia* (episcopus). Af den danske Konges Titel er, hvor denne er regelmæssig, kun medtaget Ordet: rex; Tilføjelsen: dux Estonie, der kun sjældent forekommer i Breve rettede til det egentlige Danmark, er altid medtaget. Af den lundske Ærkebispes Titel er udeladt: *Svecie primas et apostolice sedis legatus*.

Titulaturer (Hædersbetegnelser), der bruges i stort Omfang, er kun af større Interesse, hvor de giver Oplysning om Tidens Stænderadskillelse. De er derfor ikke medtagne ved gejstlige Personer (ene dominus undtaget), da Gejstligheden som Stand hele Middelalderen igennem stod skarpt udsondret; heller ikke er anført de Hædersbetegnelser, Undersaatterne bruger om Kongen (f. Ex.: *famosus princeps ac potens dominus; magnificus princeps, dominus meus karissimus*) eller at Kongen kalder sine Undersaatter: *dilecti et fideles*, at Slægtinge kaldes: *dilecti* osv. Derimod er Hædersbetegnelser medtagne ved alle verdslige Personer, da der overfor saadanne først ved Tidsrummets Slutning fremtræder en mere regelmæssig Terminologi.

Idet den foranstaaende Redegørelse for Repertoriets Plan offentliggøres paa et Tidspunkt, da kun omtrent en Tiendedel af Værket foreligger trykt, vil det næppe kunne undgaas, at der senere maa meddeles enkelte Tilføjelser til, hvad der her allerede er givet. Maa-ke kan dette dog udsættes, indtil Værket er fuldendt, og til den Tid vil det da ogsaa blive nærmere oplyst, hvorledes hele Arbejdet er udført og især, hvorledes det har været fordelt mellem mig og mine to Medudgivere, Arkivassistenterne Cand. mag. William Christensen og Dr. phil. Anna Hude. Herom skal da i dette Øjeblik kun siges dette, at det uden deres Medvirkning vilde have været mig ganske umuligt at gennemføre et saa omfattende Udgiverarbejde; de har begge sat en meget stor Sum af Tid og Kraft ind paa det og har den overvejende Part i den Hoveddel af Udarbejdelsen, der ligger

mellem den første Planlægning og den sidste Redaktion af det indsamlede Materiale. Paa den anden Side har ingen af dem været i Stand til at følge Arbejdet gennem alle dets Stadier, og det er saaledes mig, der alene maa bære det fulde litterære Ansvar for Værket i dets foreliggende Skikkelse, medens Æren for det gode, det maatte bringe, i høj Grad maa tilkomme ogsaa mine to nævnte Medarbejdere.

April 1894.

Kr. Erslev.

Forkortelser.

Gælder som Regel for alle Kasus af vedkommeude Ord.

b.	o: beatus.	prov.	o: provincia.
denar.	- denarii.	prox.	- proximus.
H.	- Herred.	S.	- Sogn.
mr.	- marca.	s.	- sanctus.
Medb.	- Medbeseget.	sig.	- sigillum.
par.	- parochia.	sol.	- solidus.

I Tidsangivelser:

crast.	o: crastinum.
dni.	- domini.
dnica.	- dominica.
f.	- festum.
fer.	- feria.
oct.	- octavæ (octava ¹).
sabb.	- sabbatum.
vig.	- vigilia.

I Titulaturer:

A.	o: armiger (AA. o: armigeri).
a. w.	- a wapn.
discr.	- discretus.
Dn.	- dominus (DDn. o: domini).
M.	- miles (MM. o: milites).
R.	- Ridder (RR. o: Riddere).
V.	- Væbner (VV. o: Væbnere).
virr.	- virorum.

Dertil mange selvforstaaelige: kal. for kalendæ, assumpt. for assumptionis o. l.

I de diplomatiske Oplysninger:

A.	o: Petersen, Danske adelige Sigiller.
AM.	- Arnemagnæanske Diplomsamling.
G.	- Petersen, Danske gejstlige Sigiller.
Kl.	- Kloster.
LDipl.	- Langebeks Diplomatarium i Rigsarkivet.
RA.	- Rigsarkivet.
SvRA.	- Svenske Rigsarkiv.
ÆA.	- Ældste Archivregistraturer.

¹ Hvor dette Ord af Brevet ses at være Enkelttal, er det skrevet helt ud, men der er ofte i selve Originalerne skrevet: oct.

REPERTORIUM DIPLOMATICUM

REGNI DANICI MEDIÆVALIS

1085—1350.

1085.

Maj 21. *Reg. 154**. [A. Perg. med Kongens Dobbeltsegl^a. Lunde Kapitels Arkiv, senere i Antikvitetskollegiet i Stockholm; nævnt i Specifikation, Domkirken Nr. 1. Brændt 1692^b.] Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund.* 17 (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. N, Fol. 49*); jfr. *M. Matthiæ, Reg. Dan. series* (= *Hvitfeld I, 192, Fol. 91*). — **Aa.** Afskr. fra 12. Aarh.: Lunde Memorialbog. Herefter: *Stobæus, Tria monum. Lund.* 20; *Bring, Monum. Scan. II, 198*; *Sommelius, De templo Lund.* 12 (med Fejl i Datum); *SRD. III, 425*; *Dipl. AM. I, 1*. Facsimile: *Thorsen, Runemindesmærker I, 106*. — **Ab.** Afskr. fra 15. Aarh. med Seglbeskrivelse: Lundebogen (Registrum ecclesiæ Lundensis) S. 13. Herefter: *Suhm IV, 781*; *Dipl. Svec. I, 42^c*. — [**Ac.** Afskr. fra 17. Aarh. ved Oluf Bagger: Haandskr. i Lunds Universitetsbibliothek.] Varianter herefter: *Bring, anf. St.* [1

a) Afbildning i *Peringskiöld, Åttartal för Swea och Götha konungahus 71*; herefter *Stobæus, De numis et sig. Lund.* 43–44; *Dipl. AM. I, Tab. I, 1 o. oft.*

b) *Saaledes Suhm IV, 646–47.*

c) De her anførte Varianter stammer fra *Dipl. AM.*, ikke, som man efter Citatet skulde tro, fra *Vastovii Vitis Aquilonia*.

1103.

Brudst. af Pavebulle om Palliet, anført i *Ærkebisperkrøniken: SRD. VI, 623*. Citatet beror, som Kongens Titel viser, dog kun paa Gætning.

1117.

Okt. 13. *Reg. 166.* [A. Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] **Aa.** Afskr.: Odensebogen S. 1. *Dipl. AM. I, 244* (*Ottoniensi - nostri Danorum regis - in loco sedis vestre religiosorum monachorum cetus adunaretur - muniri - vel tuum obitum pravorum hominum - ergo justis votis vestris ac postulationibus - statuimus enim ut - vel fraternitas tua - domino largiente - regularis - semper ac libere in - perseverent - nostri Thesu Christi redemptoris nostri aliena - Amen. Ego Pascalis catholice ecclesie episcopus subscripsi. Data Anagnie per manum Johannis s. romane ecclesie [diaconi car]dinalis ac bibliothecarii, III idus octobris, indictione XI, inc[arnacionis dominice] anno MCXVII, pontificatus autem D. Pascalis secundi pape anno XIX^a*). — [**Aa**¹. Afskr. i den renskrevne

Odensebog.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 271, VII, 218* (= *M. Matthiæ, Reg. Dan. series; Hvitfeld I, 202. Fol. 95; Bispekrøn. Bl. K, Fol. 37*). [2

a) Hvad der staar i Klammer, fattes nu i Haandskriftet, men findes i Hamsforts Udtog.

1124.

Aug. 23. Specifikation, Lunde Kapitel Nr. 1. Se Udat. 88.

1133.

Jan. 7. *Reg. 170.* [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 25* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Niiij, Fol. 51*) og i Specifikation, Domkirken Nr. 2. — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 119. *Dipl. Svec. I, 44.* [3

1135.

Jan. 6. *Reg. 175*.* A. Perg., kun delvis bevaret. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA). *Aarb. f. nord. Oldkynd. 1882, S. 223* med Facsimile. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 27* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Niiij, Fol. 51*); *M. Matthiæ, Reg. Dan. series* (= *Hvitfeld I, 212, Fol. 100*). — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 121. *Dipl. Svec. I, 48; Aarb., anf. St.* [4

Nov. 29. *Reg. 176*.* [Orig. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 343.*] Vidisse 1245 Juni 17. AM.Afskr. Pk. III; herefter: *Dipl. AM. I, 5.* [5

Uden Dag. *Reg. 177.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 2. *Dän. Bibl. III, 126; Dipl. AM. I, 4.* Jfr. Hamsfort (der nævner flere Vidner): *SRD. I, 272.* [6

Registraturer: Næstved Peders Kl.: se 5.

1136.

Dec. *Reg. 178.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. (fuldstændig?): Lunde Memorialbog: *SRD. III, 471.* [7

1139.

Marts 1. *Reg. 182.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr. med Aar 1138: Ringstedbogen Nr. 13. *Dän. Bibl. III, 127; Dipl. AM. I, 8* (her med det urigtige Aar 1128). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 273.* [8

Aug. 8. *Reg. 183.* [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort med Aar 1130: Kall 8vo, 668. *Dipl. AM. I, 245, jfr. 317.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 273, VII, 219* (under 1140) (= *Hvitfeld I. 219, Fol. 103; jfr. Bispekrøn. Bl. Cij, Fol. 10, Bl. K, Fol. 37 og Bl. O, Fol. 52*). [9

1140.

Marts 21. *Reg. 184*.* Perg. [med Kongens Dobbeltsegl^a]. Næstved

Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 337* (Herlufsholms Arkiv Nr. 6).
Aarb. f. nord. Oldkynd. 1882, 227 med Facsimile; jfr. *1890, 287*.

[10]

a) Afbildning i *Resen, Fred. II, Tab. I, 1*, i Klevenfeld, *Hist. regum (RA.)* og i *Dipl. AM I, Tab. I, 2*.

Registraturer: Næstved Peders Kl.: se 10.

1141.

Dec. 7. *Reg. 187.* [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. *Dipl. AM. I, 246.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 273.* [11]

1142.

Jan. 4. og **Apr. 26.** *Reg. 189*.* [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668^a. *Dipl. AM. I, 247.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 273.* [12]

a) Udtoget er her indført i umiddelbar Fortsættelse af Udtoget af Kong Niels' Gavebrev (Udat. 5); muligvis har Brevet af 1142 været skrevet paa selve Gavebrevet.

1145.

Sept. 1. *Reg. 193.* [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 31* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. O, Fol. 52*). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 118. *Dipl. Svec. I, 51.* [13]

Uden Dag. *Reg. 195** er intet Brev, men en Optegnelse i Lunde Memorialbog (*SRD. III, 455*).

Brevbøger: Ribe Kapitel: *Oldemoder 41* (Juni 13).

1146.

Dag? Biskop Ricolph af Odense overdrager Gods, skænket til Knuds Kl. og af dette overladt Bispen, til Biskop Ascer af Roskilde.

[Orig. Roskilde Bispes Arkiv?] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 274, VII, 219* (= *Hvitfeld I, 219, Fol. 103, Bispekrøn. Bl. Kij, Fol. 37*). Der er næppe Grund til at antage, at Hamsfort har kendt mere end det ene Brev, skønt han omtaler de tidligere Overdragelser for sig, den første under 1145. [14]

1147.

Apr. 17. Gavebrev af Biskop Ricolph af Odense.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 274, VII, 219^a* (= *Hvitfeld I, 219, Fol. 103; Bispekrøn. Bl. Kij, Fol. 37^b*). [15]

a) Et af Vidnerne kaldes her det ene Sted: Aco Pichius, det andet: Aco Rich; i en af de utrykte Odense Bispekrøniker (Kall 8vo, 668) staar: Aco 'Pik.

b) Naar Hvitfeld siger: „hvilket vi under Prior Christen Pouelssøn have set“, er dette blot en Oversættelse af Hamsforts Ord i en utrykt Odense Bispekrønike (Kall 8vo, 668).

1148.

Uden Dag. *Reg. 199*.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ring-

1*

stedbogen Nr. 3. *Dän. Bibl. III, 130; Dipl. AM. I, 11.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 274.* [16

1151.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 3* (Dec. 29).

1155.

Nov. 11. *Reg. 357 = *77.* Se Udat. 36.

Nov. 22. Adrianus episcopus servus servorum dei Patricio abati de Tummathorp ejusque successoribus canonicè substituendis. Quotiens a nobis illud *etc.* Eapropter, Patrici abbas, tuis postulationibus annuimus et prefatum locum, in quo divino mancipati estis obsequio, sub b. Petri et nostra protectione suscipimus, in primis statuentes, ut ordo canonicus, qui secundum deum et b. Augustini regulam per studium Eskilli Lundensis archiepiscopi in eodem loco noscitur institutus, perpetuis ibidem temporibus conservetur. Preterea quecumque bona idem locus juste et canonicè possidet aut poterit adipisci, firma tibi tuisque successoribus permaneant. Sane duas ecclesias de Tummathorp, quas prefatus Eskillus ecclesie tibi commisse dinoscitur concessisse, tibi tuisque successoribus confirmamus. Decernimus ergo, ut nulli omnino homini liceat prefatum locum temere perturbare aut ejus possessiones auferre, set omnia integra conserventur, salva sedis apostolice auctoritate et Lundensis archiepiscopi canonica justitia. Si qua igitur ecclesiastica secularisve persona hanc paginam sciens contra eam temere venire temptaverit, secundo tertiove commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, ream se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat et a corpore ac sanguine Jhesu Christi aliena fiat atque in extremo examine districtè ultioni subiaceat; cunctis autem eidem loco justa servantibus siq̄ pax Jhesu Christi, quatinus hic fructum bone actionis percipiant et apud districtum judicem premia eterne pacis inveniant. Amen, amen, amen. Ego Adrianus catholicus ecclesie episcopus subscripsi. Ego Imarus Tusculanus episcopus ss. Ego Oddo dyaconus cardinalis s. Georgii ad velum aureum ss. Ego Jacinctus dyaconus cardinalis s. Marie in Cosmydyn ss. Ego Gwido presbiter cardinalis tituli s. Grisogoni ss. Ego Hubaldus presbiter cardinalis tituli s. Praxedis ss. Ego Hubaldus presbiter cardinalis tituli s. crucis in Jherusalem ss. Ego Hastallus presbiter cardinalis tituli s. Priscè ss. Ego Girardus presbiter cardinalis tituli s. Stephani in Cilio monte ss. Ego Henricus presbiter cardinalis tituli s. Nerei et Achillei ss. Datum Beneventi per manum Rolandi

s. ecclesie presbiteri cardinalis et cancellarii, 10. kal. decembris, indict. 4., anno 1155, pontific. Adriani IV anno 1.

[Orig. Tommerup Kl. Arkiv.] Vidisse 1430 Sept. 15. LDipl. (*Reg.* *62.) [17]

Nov. 30. cl. Dec. 1. *Reg.* *63. Afskrifter af Ulrik Petersen, den ene i Collect. Vol. XII (dateret fer. 5. post dnicam. 1. adventus 1155) med Rettelser, hvorom se *Hasse, Das Schleswiger Stadtrecht 13*, en anden i Beschreib. d. Stadt Schleswig S. 787 (dateret fer. 4. post dnicam. 1. adventus 1155). *Thorsen, Stadsretter 21*. — Brevet er utvivlsomt uægte og synes fabrikeret af Ulrik Petersen, se *Hasse, anf. St. 1-15*. [18]

1158.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 123* (Aug. 8).

1159.

Febr. 26. »Nicolai episcopi Vibergensis littera de ecclesia b. Michaelis, quæ per 40 annos canonicis Vibergensibus attinuerat, a Fadero præposito omnibusque fratribus impetratione dicti episcopi, universa plebe consentiente, hospitalitati pauperum data, retenta tamen canonicis villa Menethorp. Dat. 4. kal. martii, episcopatus anno 6«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 119.] Udtog: Bartholin, *Annales*, med Tilføjelse: »Aliæ etiam in data notæ chronologicæ adduntur, quæ diligenter examinandæ«. — En Notits i *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Ccij, Fol. 103* med Aaret 1169 beror vist paa Misforstaaelse af dette Brev. (*Reg.* *66.) [19]

1161.

Marts 27. In nomine s. et individue trinitatis. Nos Wolde-
marus rex notum facimus, nos abbatiam de Tummathorp ejusdemque
loci abbatem cunctosque Premonstratensium fratres sub regula b.
Augustini ibid. deo servientes sub nostra protectione suscepisse, con-
cedentes ambas ecclesias ejusdem ville Tummathorp, ecclesiam scil. b.
Marie et ecclesiam b. Petri ap., cum ecclesia b. Nicolai in Symbirs-
hafn, molendina etiam aquatica in ampne Tummathorp, videl. Walke-
mølla, Wippomølla, Cubomølla, Bromølla et Øuarstamølla cum perti-
nentiis, videl. dam et damsband et damfløthe, et quecumque insuper
eidem loco dono fidelium collata sunt vel conferenda. Si quis pos-
sessiones et predia, que predictis fratribus collata sunt ac conferri
vel acquiri poterint, invadere aut alienare presumpserit, sciat se di-
vine et regie nostre vindicte subjacere. Concedimus insuper fidelibus
infirmis in extremo positis, lege Danorum servata, quod medietatem
in[!] omnium suarum facultatum donare possint prelibatis fratribus.

Si qui etiam mercatorum pro suorum alleviatione criminum de suis bonis eisdem sive sani sive morituri aliqua concesserint, ratum ducimus. Eorum fratres seculares, qui se suaque subjectioni eorum dederint, eorumque colonos ab omni expeditione regio jure pertinente liberos esse demandamus. Omnibus vero eidem loco justa servantibus et de suis rebus aliquod beneficium conferentibus, a deo misericordiam consequantur, et regiam damus benedictionem. Tam sigilli nostri impressione quam testium attestatione presentes litteras fecimus communiri. Hii sunt testes: Eschillus Lundensis archiepiscopus, Kanutus dux et Berith frater ejus, Radulphus cancellarius et Henricus capellanus regis. Datum 6. kal. aprilis.

[Orig. Tommerup Kl. Arkiv.] Vidisse 1430 Sept. 15. LDipl. [20

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 467* (Juni 13; Brev?).

1163.

Marts 20. el. 24. *Reg. 231**. [»Velbeseglet« Orig. Tvis Kl. Arkiv.] Optaget i Notarialinstrument 1434 Juni 24 (kun bevaret i dansk Oversættelse). [21

1164.

Sept. 8. *Reg. *69 (= 234)*. [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr. uden Dagsangivelse: Ringstedbogen Nr. 10. *Dän. Bibl. III, 133; Dipl. AM. I, 20*. Jfr. Hamsfort (der har Dagsangivelse): *SRD. I, 277*. [22

Uden Dag. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Cciii, Fol. 102*. Se 25.

1169.

Nov. 8. *Reg. 242*. [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr. i Ribe Bispekrønike: *SRD. VII, 189*; herefter dansk Oversætt.: *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Eiiij, Fol. 19*. [23

Uden Dag. »Nicolaus episcopus Vibergensis Svenoni præposito s. Mariæ Vibergensis ejusque fratribus ecclesias b. Margaretæ virginis et b. Martini in insula Phur contulit«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 99.] Udtog: Bartholin, *Annales*. Jfr. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Cciii, Fol. 102*, der dog har: Vor Frue Kirke. [24

— *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Cciii, Fol. 103*. Se 19.

1170.

Febr. 21. *Reg. 250**. [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv]. Afskr. [efter Afskr. af Lintrup]: LDipl. (og ufuldstændig: Ny kgl. Saml. Fol. 497 a); uden Kilde: LDipl. og Ny kgl. Saml. Fol. 497 b. [Efter en AM. Afskr.:] *Dipl. AM. I, 24*. — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 99]. Udtog: Bartholin, *Annales*. Jfr. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Cciii, Fol. 102*, hvor Brevets Aar 1169 dog er blevet til 1164. [25

Uden Dag. *Reg. 252**. [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 8. *Dän. Bibl. III, 138*. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 278*. [26]

1171.

Uden Dag. *Reg. 262*. [Orig. med Ærkebisp Eskils Segl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 53 med Overskrift: . . . [quo]ndam Eskilli archiepiscopi Lundensis cum sigillo glauci coloris de cera rubea albe in modum capsule formate impressa im[pendente], in cujus medio apparuit ymago episcopi in sede solenni residentis, sed pra[anti]quitate] scriptura circumferentialis legi non potuit. *Dipl. AM. I, 253* (*Dacie ac Swotie - Othonia - Kanuto - perversisque insidiantium - consuluerimus - Paschalis - secularive - perseveretis - minuere - ammodo - aliqua - monasterii - etiam legem - singularem - ipseque - electiones - quam predictum est - emendendum - Jucia - et populis - Kanuto - pariter et nostre - imminutas - possideatis - sanctimus - commonitus si non - Walde-mari - Marchus*). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 278*. [27]

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 132*.

1173.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 89* (Aug. 28).

1174.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 95* (Febr. 25), *95* (Febr. 25).

1175.

Juni 25. *Reg. 276**. [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. *Dipl. AM. I, 255* (hvor dog Slutningen: Ego Nicolaus etc. skal fjærnes som hørende til 56). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 279, VII, 220* (= *Hoitfeld, Bispekrøn. Bl. Kij, Fol. 38*). [28]

Okt. 9. »Nicolai episcopi Vibergensis concessio molendini et sylvæ Svenoni præposito cathedralis ecclesie et Arnfasto priori dominarum ecclesiarum b. Margaretæ virg. facta. Dat. 7. id. oct.«

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 127.] Udtog: Bartholin, *Annales*. [29]

1176.

Jan. 17. *Reg. 282*. [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Lintrup]: LDipl. (og ufuldstændig: Ny kgl. Saml. Fol. 497 a); uden Kilde: LDipl. og Ny kgl. Saml. Fol. 497 b. [Efter en AM. Afskr.:] *Dipl. AM. I, 38*. — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 126.] Udtog: Bartholin, *Annales* (indsat efter det udaterede Brev 33): »Subjungi potest ejusdem episcopi mandatum ad sacerdotes suæ diocesis, ne elemosina ab obeuntibus parrochianis ecclesie cathedrali b.

Marix facta eam defraudent. Sine data«. Medens Brevet i Viborgbogen herefter maa antages at have savnet Datering, har de nyere Afskrifter, der vist alle stammer fra Lintrups, en fuldstændig Datering; dette synes at godtgøre, at Lintrup har afskrevet efter Originalen. [30]

Jan. 17. *Reg. 283.* [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Lintrup]: LDipl. (og ufuldstændig: Ny kgl. Saml. Fol. 497 a); uden Kilde: LDipl. og Ny kgl. Saml. Fol. 497 b. [Efter en AM. Afskr.:] *Dipl. AM. I, 37.* — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter Bartholin A, 124.] Udtog: Bartholin, *Annales.* [31]

Uden Dag. *Reg. 289.* [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Lintrup]: LDipl. (og ufuldstændig: Ny kgl. Saml. Fol. 497 a); uden Kilde: LDipl. og Ny kgl. Saml. Fol. 497 b. [Efter en AM. Afskr.:] *Dipl. AM. I, 39.* — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 128.] Udtog: Bartholin, *Annales.* Jfr. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Cciii, Fol. 103.* [32]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 216* (Juli 6).

1177.

Maj 23. *Reg. 292.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 6. *Dän. Bibl. III, 139.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 279.* [33]

1178.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 5* (Nov. 2). — Æbelholt: *SRD. VI, 139.*

1180.

Febr. 6. *Reg. 329*.* [Orig. med Valdemar II's [sic] Segl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 16 med Seglbeskrivelse. *Dipl. AM. I, 261; Hasse I, 71* (Valdemar - mereremur - in ea - adquisisse possedissee dinoscuntur - regie dignitatis - Othenisie - Palni - Emerus. Ret i Seglbeskrivelsen: de cera rubea ^ain una parte anteriori^a per totum, in cujus ^bpartis anterioris^b medio apparuit - sensibilibiter). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 280, VII, 220.* [34]

a) overstroget. b) tilføjet.

Maj 12. *Reg. 330.* [A. Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Aa. Afskr. »ex libro autorizato«: Odensebogen S. 55. *Dipl. AM. I, 263* (Lundensis ecclesie archiepiscopus, apostolice sedis legatus, Swetie - que recte ac pie - seu versutia - deo - confirmemus - inveniat, ubi offensa - resiliat - Valdemaro - Othoniensi - deo - honestarum et nobilium - presente - in villis, silvis, prediis - pertinentes, hec premissa - idem - decrevit, ut decem marcas argenti de - constat collata - set tutor eorum ammodo - quasi ex tam - affluenti - recompensatione - Svendrøse - ipsi - fuerit - obtinuerint - quavis conventionone - consimili - Scalmi - Nicholaus Stigh - Tako filius - Rether - Nicholaus Torkilli - Symon Othensis - Karolus - Quisquis igitur ecclesiastica - auctoritate beatorum apostolorum - Abyron - et obprobrium - dei -

archiepiscopus - Swecie - Wexonensis - Tummetorp - Nicholaus - decanus - sancti monialium [!] - Walbertus. — Ego Saxo *etc.* staar efter: Datum Lundis *etc.*) Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 280.* — **Ab.** Optaget i Stadfæstelse af Ærkebisp Anders Sunesen, Udat. 72. [35]

Juni 29. Alexander episcopus servus servorum dei Nicolao decano et canonicis Roschildensibus. Licet omnibus Christi fidelibus *etc.* Eapropter vestris postulationibus annuimus et ecclesiam, in qua divino^a mancipati estis officio, sub b. Petri et nostra protectione suscipimus, statuantes, ut quecunque bona eadem ecclesia possidet aut justis modis poterit adipisci, firma vobis permaneant. Ad hec constituimus, ut Rojana insula de manibus paganorum, sicut ex literis fratrum nostrorum E. quondam Lundensis archiepiscopi^b et F. Estonum^b episcopi et aliorum religiosorum cognovimus, per ministerium Waldemari Danorum regis et Absolonis Lundensis archiepiscopi, tunc Roschildensis episcopi, exemta, in spiritualibus ecclesie tantum Roschildensi respondeat et in perpetuum Roschildensi episcopo diocesana^c sit lege subjecta. Preterea libertates et immunitates a prefato rege vel antecessoribus ejus ipsi ecclesie vel possessionibus ejus tam in Scania quam in Selandia constitutis indultas confirmamus. Decernimus ergo, ut [*osv. som 17 indtil*] inveniant. Datum Tuscul. anno et die quo supra [!], 3. cal. jul. anno incarn. dominice 1180, pontific. vero 21.

[Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Afskr. fra o. 1600: RA. Danske gejstlige Sager 1 bb. LDipl. (*Reg. *82.*) [36]

a) Afskr.: domino. b) Afskr.: et Festonum. c) Afskr.: dioecæsana.

Uden Dag. *Hvitfeld, Bispeskron. Bl. Ccij. Fol. 103.* Se 50.

1181.

Rydaarbogen (*SRD. I, 163*) beretter Kong Valdemars Møde med Kejser Frederik ved Trave og tilføjer: »ubi etiam obtinuit ab imperatore dominium totius Nordalbiugæ, hoc est omnium terrarum ad aquilonarem partem Albiæ, super quo habuit literas imperiales cum bulla aurea et literas papales, videlicet domini Innocentii papæ III, de confirmatione dictæ collationis pro jure perpetuo habendæ; sed has literas post mortem regis Abel quædam mulier Teutonica, filia diaboli, destruxit in odium Danorum«. Dette beror aabenbart paa en Forveksling med Frederik II's Brev til Valdemar II og Pave Innocens III's Stadfæstelse derpaa. Paa Rydaarbogen bygger M. Matthiæ, *Reg. Dan. series*, og *Hvitfeld I, 235, II, 14, Fol. 110, 144*; efter samme *II, 227, Fol. 234* har Dronning Mechtild endog foruden Frederik I's og II's Breve ogsaa ødelagt det Brev, som Kejser Lothar undte Knud Lavard. Jfr. *Kristjern Pedersen, Danske Skr. V, 446.*

1182.

Jan. 25. *Reg. 336**. [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv; anført *SRD. IV, 469, 470, 472, 473*]. Afskr.: Sorøbogen Bl. 32v. *Dipl. AM. I, 266.* [37]

Febr. 10. »Lucii papæ III åth Bosjö closter uthgifne protectorium eller beskiermelsebref på alla dhe privilegia, som bådhe hans antecessorer och andra biscopar dhem gifvit hafva, dat. 4. idus februarii, indict. 14. incarnationis dominicæ, som är d. 10. feb. 1181«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 1. [38]

Apr. 1. »Valdemarus Slesvicensis electus Tobia et fratribus in Wæ possessiones veteres confirmat et quosdam mansos donat in remedium fratris sui Nicolai defuncti. Dat. Seby kl. aprilis«.

[Orig. Væ Kl. Arkiv. Afskr.: Bartholin A, 3.] Udtog: Bartholin, Annales under 1182, jfr. under 1180. [39]

Nov. 20. Se 46.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 229* (jfr. *XVIII*).
Registraturer: Sorø: se 37.

1183.

Marts 21. *Reg. 342**. [A. Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] **Aa.** Afskr. »de libro autorizato« i Odensebogen S. 18; her med Aar 1184. *Dipl. AM. I, 269* (trinitatis ac individue unitatis. Ego - cenobiorum proficuo intendere - amatores attentius confovare - instruimur. *Inde est, quod sanctam ecclesiam Otheniensem ad - cupientes, quam pii - Voldemari deo vota devotio - consortem - inscripta - sibi concessa - sub divine et nostre qualiscumque gratie obtentu - confirmari decrevimus - dilectis deo - Pheonia - pie memorie - in Pustorp et - Sundruse - Saxo Griis a - quamque - Quarstathe - obtulimus. Enimvero ne - cavillatione de iterata et intricata ejusdem mansionis in Sundrus collatione ulla calumpniandi - nasceretur - sibi et securiores, quas - Trugulsi - exactionali - eorundem - Aæscerdorp dimidiumque mansum in Esetoft - seminabilem cum pratis duodecim plaustrorum, quam - viginti scilicet marcharum - pecuniariam pretii earum pensationem et pensionem - sanctoque martiri et regi Kanuto - sustentationi - dedidimus - cujus gratia regio fungimur - annihilata - vel deliberationis - pulsetur - Valdemari - Tove - Hiwlby - epactis viginti quinque gloriosi - quarti - Otheniensis - Sweno - Viburgensis - Hethlandensis - Tomas - Gæto - Horø - Ottoniensis.) — [Aa¹. Afskr. i den renskrevne Odensebog.] Udtog af Hamsfort med Aar 1183: Kall 8vo, 668. *Dipl. AM. I, 55*. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 281, VII, 221* (under 1183)^a (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Kij, Fol. 38*). [40]*

a) Af Hamsforts utrykte Odense Bispekrøniker (Kall 8vo, 668) har to 1183, to 1184.

Aug. 27. *Reg. 343*. [A. Orig. Øm Kl. Arkiv.] Afskr.: Exordium Caræ Insulæ: *SRD. V, 249*. — [B. Orig. (eller rettere en noget yngre Fornylelse med andre Vidner). Samme Arkiv; registr. *Suhms Nye Saml. III, 332 = ÆA. I. 219*.] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 343. *Erslev, Testamenter Nr. 1*. Danske Oversætt. i den anf. Kopibog Bl. 344 og 346 samt hos Dyrskøt: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 44. [41]

Nov. 20. *Reg. 346**. [Orig. med 2 Segl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 15 med Overskrift: . . . principis Prizlauri de cera . . . in posteriori parte apparuit . . . vetustate scriptura legi non potuit^a. Secundum erat capituli ecclesie Ottoniensis similiter in pressula pergaminea impe[ndens] de cera rubea albe et late impressa, in quo residebat ymago regis habentis in dextra pomum cruce signatum, in s[inistra] sceptrum regale, in sede regali residentis cum hac scriptura circumferentiali: Sigillum sancti Kanuti regis et [martyris] de Othense. *Dipl. AM. I, 271* (clericis et laicis - Danorum - quod ego - protelari ac inevitabili meta mortis quantocius terminari pro - Otheniensem - genitricis - elegi, hereditatis mee participem salubri - divine recompensationis - superna - pro elemosinarum - resurrectione justorum - Kanuto atque Albano - Otheniensibus - me expanso karitatis - in plenarium fraternitatis sue collegium - quandoque - in missis - Tandeslete - in universa Alsø usque in diem presentem acquisivi - legitimo et irrefragabili - donatione sollemni contuli - anno ii^o gloriosi regis Danorum Kanuti quinti. Hujus rei testes - capellanus meus et - sacerdos de Heselaker - Godefridus - mei et Thuri Scalmy - Wangh - Willermus Saxe filius et Hemmingh Oluf - Grimme); (efter Afskr. i LDipl.): *Meklenburg. UB. I, 132*. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 281, VII, 221* (= *Hoitfeld, Bispekrøn. Bl. Kij, Fol. 38*). [42]

^a) Hamsfort i sit Excerpt (Kall 8vo, 668) aftegner ogsaa Knud Prislavssøns Segl, der paa den ene Side viser en Rytter med Sværd og Skjold og paa den anden Side en kronet Leopard.

Brevbøger: Øm: *SRD. V, 251* (Aug. 27; registr. *Suhms Nye Saml. III, 332* = *ÆA. I, 219*), *251* (Aug. 27; registr. *Suhms Nye Saml. III, 333* = *ÆA. I, 221*); se ogsaa 41.

1184.

Marts 21. Se 40.

Dag? »Lucius III papa confirmavit bona capituli Roschildensis ad communem mensam ex donatione Dn. Absalonis archiepiscopi Lunden-sis pertinentia in Tunæ, Vindinge, Ingelslund, Hemeløve, Korntorp cum reliquis mansionibus, it. mansionem in Wolensbech cum molendino et decimis et dimidia parte silvarum Bogenæs, cum regia jurisdictione super villicis et colonis. Etiam confirmationem fecit super naufragio ad littus maris appulso ac super singula bona, possessiones et jurisdictiones, quæ sunt exemptæ et liberæ ab omni exactione et expeditione regis in perpetuum«.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Udtog hos Lucoppidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 97. [43]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 7* (Nov. 13).

1185.

Nov. 16. *Reg. 357* = *77. Se Udat. 36.

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 142* (Juni 28).

1186.

Før Maj 12. *Reg. 360**. [A. Orig. med 1 Segl. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 50* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. P, Fol. 56*). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 14. *Dipl. Svec. I, 121*. — **Ab.** Afskr. i Lunde Kapitels Privilegier 1186-1649: RA. Danske Kanc. — [**Ac.** Afskr. ved B. Oelreich og Oluf Bagger;] herefter: *Kihlgren, De numis et sig. Lund. 69*. — I Lundebogen tilføjes: »De hac littera Dn. Kanuti regis est unum vidisse in Z«; en Vidisse af Kardinal Theodorus anføres *ÆA. IV, 342*. [44]

Dec. 10. *Reg. 362*. [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 469*.] Afskr. med Aar 1187: Sorøbogen Bl. 18 v. *Dipl. AM. I, 273*. [45]

Registraturer: Sorø: se 45.

1187.

Apr. 23. *Reg. 366*. Se Udat. 36.

Nov. 20. *Reg. 368**. [Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Vidisse 1259 Dec. Efter Afskrifter heraf: *Hasse I, 79* (^a [Sles]wiccensi - Slesw[ic]censis] - [cunctipot]ente - ut ea prot[egantur] - ut ea dirigantur, [ne] a via regia - obstinati nec ea conterantur - habes sive in futurum - nulle - quis *igitur* presentis - Grimerstorp - concurrentes *III* epacte - Waldemarus Slesuicensis - subscribo). — Afskr. med Aar 1182 (ogsaa efter Vidissen) hos Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 90 v. (= *J. A. Cypræus. Ann. 200 = Westph. III, 278* og *Pontoppidan, Ann. I, 456*, alle med det fejle Aar). Omtalt af Hier. Cypræus: *Westph. III, 222*. [46]

^a) Rettelserne er tagne fra Udfærdigelse A af Vidissen (der dog har mange Huller) undtagen nec ea, der er fra B.

Dag? »Bulla Gregorii VIII papæ anno 1186 [!], inhibentis fratribus Cisterciensis ordinis in Sora, ne extra septa monasterii vagando exeant, nec carnes comedant, nec mulieres ad domos suas ingredi permittant, contra ipsius ordinis primæva instituta, sub maledictionis æternæ comminatione«.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv.] Udtog hos Lucoppidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 99. [47]

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 470* (mulig = 45).

1188.

Maj 9. *Reg. 377**. [Orig. med Bulle i Silkesnor. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr. i [Protokol 1558, hvorefter:] Gem. Arch. XVII, 43, Bl. 323 v. og Tratzigers Protokol (Gott. Ark., Cam. III, XL, 10). Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Slesvig Stift 16. *Hasse I, 81*. [48]

— *Reg. 378**. [Orig. med Bulle i Silkesnor. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr. i [Protokol 1558, hvorefter:] Gem. Arch. XVII, 43, Bl.

322 v. og Tratzigers Protokol (Gott. Ark. Cam. III, XL, 10). Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Slesvig Stift 16. *Hasse I*, 81-82. — Afskr., dog kun til lidt over Midten af Brevet, men her med delvis udfyldende Læsemaader, hos Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 92 v. (= *J. A. Cypræus*, *Ann.* 202 = *Westph. III*, 279). Omtalt af Hier. Cypræus: *Westph. III*, 222. [49]

Juni 8. *Reg.* 379. [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Lintrup]: LDipl.; uden Kilde: Ny kgl. Saml. Fol. 497 b. [Efter en AM. Afskr.:] *Dipl. AM. I*, 61. — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter Bartholin A, 102.] Udtog: Bartholin, *Annales*. Jfr. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Ccij*, Fol. 103, her med Aar 1180. [50]

Juni 9. *Reg.* 380*. [Orig. Lunde Ærkebispens eller Viborg Kapitels Arkiv.] Efter [Afskr.: Papirshaandskr. i Universitetsbibl. 4to, Capsa Cypriani ord. 4]: Bartholin D, 445. *SRD. IV*, 432. Udtog: *Hvitfeld II*, 27, Fol. 150; *Bispekrøn. Bl. Cciii*, Fol. 103. [51]

Juli. Synodalbeslutninger paa Møde i Lund.

Udtog i Ribe Bispekrønike: *SRD. VII*, 190, af Hamsfort: *SRD. I*, 282^a, VII, 221 (= *Hvitfeld II*, 25, Fol. 148 under 1187) og af *M. Matthiæ, Episc. Lund.* 51 (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. P*, Fol. 56). Aarets Rig-tighed betvivles af H. Olrik (*Ann. f. nord. Oldkynd.* 1892, 348). [52]

a) Her citeres som Kilde: *membrana Nascovii*.

1189.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 10* (Marts 16).

1190.

Dag? Godsoverdragelse af Gaufridus, Abbed i Sorø.
[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I*, 282. [53]

1191.

Maj 23. Gavebrev af Bisp Valdemar.
[Orig. Ryd Kl. Arkiv.] Udtog i Skriftet om Klosters Grundlæggelse: *SRD. V*, 383, her anført med Datum: eodem anno [c: 1192] 10. cal. junii in die ascens. Dni. Denne dobbelte Dagbetegnelse passer dog kun paa 1191. [54]

1192.

Maj 23. *SRD. V*, 383. Se 54.

Dec. 23. *Reg.* *97. [Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr. fra 13. Aarh.: Codex, før i Bordesholm Kloster, nu Gml. kgl. Saml. 4to, 1571, Bl. 127 v. (jfr. *Archiv der Gesellschaft f. deutsche Geschichtskunde VII*, 884). *Hasse I*, 90. [55]

1193.

Jan. 22. *Reg. 402.* [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] To Udtog af Hamsfort: Kall Svo, 668, det ene: *Dipl. AM. I. 285* (her fattes Slutningen af Brevet, der staar S. 256, L. 5 ff., fejlagtig føjet til 28), det andet saalydende: »Canutus rex confirmat monachorum privilegia et monialium in Burg, et ut semel in septimana molant in monachorum molendinis absque farinæ exactione, et insuper habeant ab iisdem fratribus duos triticeæ aliosque duos siligineæ farinæ solidos etc. Recognoscunt se insuper moniales præfatæ primordium religionis sumsisse a monachis«. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 283.* [56]

Febr. 12. *Reg. 404*.* **A.** Perg. med Cølestin III's Bulle i Silkesnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 3). *Kbhvns. Dipl. I, 2.* — **Aa.** Vidisse 1417, Jan. 21. — **Ab.** Afskr. sammen med flere Pavebreve i en Pergamentsrulle fra Erik af Pommerns Tid, sammenhæftet af 2 Stykker. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 11 og 22). — **Ac.** Afskr. sammen med andre Breve, København vedrørende, i en Pergamentsrulle fra Erik af Pommerns Tid, sammenhæftet af 5 Stykker. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 31). [57]

Febr. 26. *Reg. 406.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 14. *Dän. Bibl. III, 140.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 283.* [58]

Marts 25. *Reg. 408*.* **A.** Perg. med Cølestin III's Bulle i Silkesnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 5). *Kbhvns. Dipl. I, 2.* — **Aa.** og **Ab.** Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. [59]

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 3* (Jan. 30), 3 (Febr. 25). — Esrom: *Cod. Esrom. 13* (Marts 5).

1194.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 59* (Okt. 21).

1195.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 405* (Febr. 9).

1196.

Marts 31. *Reg. 443*.* [Perg. med Kongens Segl. Ryd Kl. Arkiv.] Afskr.: Kejsersprocessen 1424: *SRD. VII, 323*, jfr. 318-19. Afskr. efter Processen: Ny kgl. Saml. Fol. 497 a, hvorefter: *Hasse I, 104.* [60]

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 1* (Marts 18).

1197.

Jan. 19. *Reg. 542.* [Orig. Sorø Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosen-

krans.] Afskr.: Bartholin C, 582. *Suhm VIII, 706* (Brevet slutter: *pontific. nostri anno 6.*) [61]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 387* (Apr. 23), *387* (Apr. 23).
Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 471*.

1198.

Nov. 13. *Reg. 471**. A. Perg. med Innocens III's Bulle i Silkesnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjøll.-Møn 6). *Kbhvns. Dipl. I, 5*. —
Aa. og Ab. Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. [62]

Nov. 23. *Reg. 477*. [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv; anført *SRD. IV, 469, 470, 472, 473*.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 22. *Dipl. AM. I, 74*. [63]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 388* (Nov. 13).
Registraturer: Sorø: se 63.

1199.

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 473* (Juni 8); se ogsaa Udat. 42.

1200.

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 344* (vedrører Næstved Peders Kloster).

1201.

Nov. 23. *Reg. 505**. [Orig. Lunde Ærkebispens Arkiv.] *Hvitfeld Fol. 168^a* (= *Dipl. Svec. I, 141*; *Rydberg I, 115*). [64]

a) I Kvartudg. paa et særskilt Halvark, vel trykt som Tilføjelse.

Dag? »Archiebiscop Andreæ i Lundh confirmation paa priorissans till Bosjö closter donerande angående een gård kallad Henninge«. [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 2. [65]

1203.

Uden Dag. *Reg. 525*. [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 59* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Pij, Fol. 57*). — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 15. *Dipl. Svec. I, 149*. — Vidisse heraf(?) af Kardinal Theodorus: *ÆA. IV, 342*. [66]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 404* (Nov. 14).

1204.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 388* (Jan. 3), *395* (Marts 16).

1205.

Uden Dag. Hamsfort: *SRD. I, 284*. Se 67.

Registraturer: Næstved Peders Kloster: *SRD. IV, 344*. — Sorø: *SRD. IV, 474*.

1206.

Jan. 21. *Reg. 555.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 284* (under 1205). — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 182.* [67]

Brevbøger: Ribe Kapitel: *Oldemoder 28.* — Løgum: se 67.
 Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 484.*

1207.

Dec. 25. »Konungh Waldemari donations brief, gifwet [Lunde] dombkyrckia på alt hans godz i Heszleberga, dat. juledagen 1207«. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 5. [68]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 388* (Marts 24).

1209.

Sept. 23. *Reg. 576*.* [Orig. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 338.*] Afskr. [efter Bartholin A, 387^a]: AM. Afskr. Pk. III (herefter: *Dipl. AM. I, 88*) og af Langebek: LDipl. Afskr. uden Kilde: LDipl. [69]

a) Anført i Bartholin, *Annales.*

Dag? Mageskiftebreve angaaende Guldholt og flere Tiender. [Originaler. Ryd Kl. Arkiv.] Udtog i den danske Rydaarbog: *Nye Danske Mag. V, 185* (= *SRD. III, 308* = Hamsfort: *SRD. I, 284* = *Hvitfeld II, 91, Fol. 178*). — Et af disse Breve optoges i pavelig Stadfæstelse 1255 Jan. 9, udgivet efter Paveregistret i *Ny kirkehist. Saml. III, 104.* [70-72]

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 146* (Marts 12).
 Registraturer: Næstved Peders Kloster: se 69.

1210.

Uden Dag. Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 104 (= *J. A. Cypræus, Ann. 2233.* Se 76.

1211.

Uden Dag. *Reg. 590.* [Orig. Væ Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 156. *Dipl. AM. I, 287* (= *Dipl. Svec. I, 164*). [73]

— *Reg. 591.* [Orig. Væ Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin H, 509. *Dipl. AM. I, 288* (= *Dipl. Svec. I, 164*). [74]

— Hier. Cypræus: *Westph. III, 228.* Se 76.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 56, 57.*

1212.

Apr. 2. *Reg. 596.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 35. *Dipl. AM. I, 288.* [75]

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 147* (Apr. 18). — Løgum: *SRD. VIII, 15* (Jan. 25).

1213.

Apr. 29. *Reg. 603*.* [Orig. med Innocens III's Bulle i Hampe-
snor. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr.: [Protokol 1558, hvorefter:] Gem.
Arch. XVII, 43, Bl. 317 v. og Tratzigers Protokol (Gott. Ark., Cam. III,
XL, 10). Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Slesvig Stift 16. *Hasse I, 138.*
— Udtog (med Aar 1211) af Hier. Cypræus: *Westph. III, 228*, og (med
Aar 1210) af Povel Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 104
(= *J. A. Cypræus, Ann. 223*). [76]

Maj 13. In nomine s. et individue trinitatis W. etc. rex. Mutantur tempora, sed vivit litera etc. Igitur etiam ad nostrum spectet officium coroneque proficit ad augmentum ecclesiastice libertatis confirmatio antecessorum nostrorum elemosinarum largitiones, quas ecclesia b. Laurentii temporibus Dn. E. archiepiscopi et Dn. Absolonis archiepiscopi obtinuit, inconcusse possedit, videl. quartam partem civitatis Lundensis et quartam partem monete et Liuffnes H. cum omni integritate juris regii eidem ecclesie presidenti necnon et ejus successoribus Dn. Andree archiepiscopo confirmamus. Cuiquam rei geste nostroque sigillo confirmate temerarius calumpniator exstiterit, dei omnipotentis in die districti examinis iram sentiet. Datum Anxio-
torp 3. idus maji.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. fra o. 1500: Gml. kgl. Saml. 4to, 3137, Bl. 455. LDipl. — En Vidisse af Kong Hans 1500 anføres *ÆA. IV, 344.* En Vidisse af Kardinal Theodorus, anført *sstds. 342*, gælder vel ogsaa dette Brev. [77]

Uden Dag. Hamsfort: *SRD. I, 285.* Se 83.

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 491 = 517.*

1214.

Dag? Greverne Gunzelin og Henrich lover Tjeneste.
[Orig. Kongens Arkiv.] Udtog: *Hvitfeld II, 99, Fol. 181.* [78]

Uden Dag. *Reg. 609*.* [A. Orig. med Frederik II's Monogram og gyldne Bulle^a. Kongens Arkiv.] **Aa.** Vidisse 1301 Maj 5. *SHL. Urkundensamml. II, 129.* — **Ab.** Optaget i Stadfæstelse af Kong Albrecht 1304 Maj 23. *Meklenb. UB. I, 203.* — *Hvitfeld II, 95, Fol. 180.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 285.* [79]

^a) Jfr. *Suhm IX, 517.*

Uden Dag. *Reg. 610.* [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Vistnok paa anden Haand [efter Afskr. af Lintrup^a.] *Sukm IX, 744^b.* — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 113.] Udtog: Bartholin, Annales under 1214. [80]

a) Jfr. Notits i Ny kgl. Saml. Fol. 497 a.

b) Aaret e. Kr. er her trykt som MCCXIII, hvad der ikke lader sig forene med Ærkebispens Pontifikatsaar (XIII). Mulig er det første Aar blot en Trykfejl for 1214 (Bartholin, Annales, anfører kun Pontifikatsaaret).

— *Reg. 611*.* [A. Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Ribe 24. — Aa. Afskr.: *Ribe Oldemoder 34.* — *Terpæger 129.* [81]

Brevbøger: Ribe Kapitel: se 81.

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 484* (Marts 28), 475 (Sept. 27).

1215.

Jan. 3. *Reg. 612.* [Perg. med Bisp Nicolaus af Slesvigs Segl [!]. Ribe Nicolai Nonneklosters Arkiv.] Vidisse 1424 Maj 6: *SRD. VII, 333* (hvor Datum: in nonis januarii, efter Langebeks Afskr. i LDipl. skal rettes til: III. nonas januarii). [82]

Jan. 5. *Reg. 612.* Se 82.

Dag? Biskop Turo af Ribes Mageskiftebrev.

[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 285.* Brevet har maaske ikke haft Aarstål; fra det stammer rimeligvis en Notits sstds. under 1213. [83]

Uden Dag. *Reg. 613*.* [A. Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Ribe 25. — Aa. Afskr.: *Ribe Oldemoder 35.* — *Terpæger 130.* [84]

Brevbøger: Ribe Kapitel: se 84.

1216.

Marts 11. *Reg. 615* (= *156). Se 85; Datumfejlen (martii for maji) synes at have staaet i selve Originalen.

Maj 11. *Reg. *156* (= 615). [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Lintrup]: AM. Afskr. Pk. II. *Münter, Mag. f. Kirchengesch. I, 383.* — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 106.] Udtog: Bartholin, Annales under 1215. [85]

Maj 13. *Reg. 619.* [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Lintrup]: Ny kgl. Saml. Fol. 497 a og AM. Afskr. Pk. II. *Münter, Mag. f. Kirchengesch. I, 383.* — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 106.] Udtog: Bartholin, Annales under 1215. [86]

Maj 14. *Reg. *157.* A. Perg. med Innocens III's Bulle i Silkesnor. Kongens Arkiv; senere indkommet i det meklenburgske Hertugarkiv i Schwerin. *Meklenb. UB. I, 210.* — Aa. Vidisse 1301 Maj 5 (der nu ogsaa findes i Schwerin). [87]

Maj 16. Waldemar rex. Prudenter et provide statuebat antiquitas, ut que geruntur in tempore, ne labantur cum tempore, litterarum testimonio perhennent. Constare volumus, quod salutis anime nostre intuitu fratribus Jherosolomitani hospitalis de Andwortheshogh hanc emunitatem concessimus, quod tam coloni eorum quam villici in Halandia constituti a gravamine exactionis regie sint immunes. Sig. nostrum. Datum Jurisburgh 17. kal. junii.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 63.*] Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174. [88

Maj 31. *Reg. 621.* [Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Lintrup^o]: AM. Afskr. Pk. II. *Münter, Mag. f. Kirchengesch. I, 384.* — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 105.] Udto: Bartholin, Annales under 1215. [89

a) Jfr. Notits i Ny kgl. Saml. Fol. 497 a.

Juni 3. *Reg. 622.* [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Lintrup]: AM. Afskr. Pk. II. *Münter, Mag. f. Kirchengesch. I, 385.* — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 105.] Udto: Bartholin, Annales under 1215. [90

— *Reg. 623**. A. Perg. [med Innocens III's Bulle]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten Suppl. 1). *Terpager 131; Hasse I, 147.* — Aa. Afskr.: *Ribe Oldemoder 36.* [91

— Paven stadfæster Bispen af Slesvigs Tiende og Kong Knuds Privilegier for Bispen.

[Orig. med Bulle. Slesvig Bisp's Arkiv.] Afskr. i [Protokol 1558, hvorefter:] Gem. Arch. XVII, 43, Bl. 319 v. og Tratzigers Protokol (Gott. Ark., Cam. III, XL, 10). Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Slesvig Stift 16 (hvorefter Bartholin C, 295; herefter:) *Hasse I, 147.* [92

Juni 7. *Reg. 624.* [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Lintrup]: AM. Afskr. Pk. II. *Münter, Mag. f. Kirchengesch. I, 386.* — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 107.] Udto: Bartholin, Annales under 1215. [93

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 396* (Nov. 23). — Ribe Kapitel: se 91. — Æbelholt: *SRD. VI, 148* (Maj 30).

Registraturer: Antvorskov: se 87.

1217.

Jan. 31. Honorius episcopus servus servorum dei abbati et conventui de Sora Cisterciensis ordinis. Justis petentium desideriis dignum est nos prebere consensum; eapropter possessiones Gimlingethorp et Giminchi cum silva sibi attinente ac Ormacher a bone memorie S. Arusiensi episcopo de assensu capituli sui monasterio vestro collatas, sicut eas juste possidetis et in ipsius autentico plenius dicitur contineri, vobis confirmamus. Nulli ergo omnino etc. Datum Lateran. 2. kal. februarii, pontific. nostri anno 1.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin H, 538. LDipl. under 1286 ³¹/₁. [94]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 391* (Jan. 31), *392* (Jan. 31).

1218.

Maj 7. Honorius episcopus servus servorum dei abbati et conventui de Tummathorp Premonstratensis ordinis. Justis petentium desideriis dignum est nos prebere consensum; eapropter libertates, immunitates et alia, vobis a regibus Danorum concessa, decimas quoque ac ecclesias cum aliis bonis, que Andreas et predecessores sui archiepiscopi Lundenses vestro monasterio contulerunt, sicut ea omnia juste possidetis, vobis confirmamus. Nulli ergo omnino etc. Datum Rome apud s. Petrum nonis maji, pontific. nostri anno 2.

[Orig. Tommerup Kl. Arkiv.] Vidisse 1430 Sept. 15. LDipl. [95]

Dag? Grev Albrets Løftebrev ved Overdragelsen af Hamborg.

[Orig. Kongens Arkiv.] Udtog: *Hvitfeld II, 104, Fol. 183.* [96]

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 148* (Maj 16).

1219.

Uden Dag. Kongen mægler mellem Vitskøl og Viborg Kapitel om Læsø.

Perg., nu sønderrevet og med flere Huller [med 1 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). — Afskr. i et Hæfte fra 1690: RA. Viborg Stiftsarkiv, Læsø I, 1. — *Dipl. Viberg. 2.* [97]

— *Reg. 665.* Perg. med 1 Segl: G. 788. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 3.* [98]

Brevbøger: Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 165* (Sept. 25).

1221.

Uden Dag. Vitskøl Kloster stadfæster et Forlig med Viborg Kapitel.

Perg. med 2 Segl: 1. G. S. 60; 2. Jomfru Maria? (*Dipl. Viberg. Tab. I, 3*). Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 4.* — Jfr. 100. [99]

— *Reg. 676.* Perg. med [2] Segl: 2. lille Stump. Vitskøl Kl. Arkiv (RA., Viborg Stiftsarkiv, Læsø XIII, 11). *Pontoppidan, Ann. I, 636.* — Jfr. 99. [100]

1222.

Marts 9. *Reg. 677.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 127. *Dipl. Svec. I, 224.* — Vidisse heraf(?) af Kardinal Theodorus: *ÆA. IV, 342.* [101]

Juni 16. *Reg. 679.* [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog af

M. Matthiæ, Episc. Lund. 60 Anm. (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Pij, Fol. 57*). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 122. *Dipl. Svec. I, 224.*

[102]

Nov. 1. Hamsfort (*SRD. I, 285—6*), *M. Matthiæ, Episc. Lund. 61* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Pij, Fol. 57*) og *Hvitfeld II, 110, Fol. 186* omtaler et Dekret af Provincialsynoden i Slesvig. Kilden herfor er Ribe Bispekrønike (*SRD. VII, 192*), ikke noget Brev.

Uden Dag. *Reg. 682.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 122. *Dipl. Svec. I, 225.*

[103]

— *Reg. 683.* [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 62 Anm.* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Pij, Fol. 57*). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 123. *Dipl. Svec. I, 226.*

[104]

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 150* (Juni 29).
Registraturer: Øm: (*Suhms Nye Saml. III, 338* = *ÆA. I, 166*, her med Aar 1422; begge Aar er urigtige).

1223.

Okt. 27. *Reg. 685.* [Orig. Sorø Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin H, 546. *Dipl. AM. I, 99.*

[105]

Okt. 29. Se 1323 Okt. 30.

Uden Dag. *Reg. 689.* [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 62* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Pij, Fol. 58*). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 37. *Dipl. Svec. I, 229.*

[106]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 35* (Okt. 23).

1225.

Uden Dag. *Reg. 708.* [A. Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 113. — **Aa.** Optaget i 1300 Okt. 23. *Dipl. AM. I, 100.*

[107]

— *Reg. *192.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 20. *Danske Mag. I, 72.*

[108]

— *Reg. *193.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 17. *Danske Mag. I, 72.*

[109]

1226.

Nov. 14. *Reg. 714.* [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr. »ex libro autorizzato«: Odensebogen S. 3. *Dipl. AM. I, 101* (*Kanuti Albani - protectione suscipimus et - Lalandia - Jucia in Rimø et in Silid possessiones et terras ac alias - immunicionibus - colitis vel de nutrimentis animalium vestrorum nullus - absolutos e' seculo - Prohibemus - arcioris religionis - audeat retinere - decre^a decernimus - vero te nunc ejusdem loci priore vel tuorum - vestre paterna - providere - gubernacione ac sustentacione - cognoscat et a sacratissimo - percipiant - invenient*). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 286.*

[110]

a) Atter overstreget.

Dag? Kongen stadfæster Gavebrev af Ærkebisp Andreas (Udat. 70). [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 64.* [111]

1227.

Uden Dag. *Reg. 720.* [A. Orig., hvori Udstederen kaldtes Tugo. Løgum Kl. Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. i Geheimeark.] af Langebek 1756: LDipl. *Hasse I, 207.* Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — [B. Orig., hvori Udstederen kaldtes T. Samme Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. i »Coldingische Handlung 1575«: Tyske Kanc. Arkiv] af Langebek 1762: LDipl. — **Ba.** Afskr., hvori Udstederen kaldes Esgerus: Løgumbogen: *SRD. VIII, 132.* [112]

Brevbøger: Løgum: se 112.

1227—1228.

Dag? »Gregorius papa IX præpositum et capitulum ecclesiæ Wiber-gensis et locum habitationis ipsorum cum omnibus bonis acquisitis et acquirendis sub b. Petri et sua protectione suscipit. Dat. apud urbem veterem pontific. an. 1.«

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter Bartholin A, 107.] Udtog: Bartholin, *Annales* under 1227. [113]

1228.

Febr. 22. *Reg. 722*.* A. Perg. [med Bulle], siden brugt til Bogbind og en Del beskadiget. Sorø Kl. Arkiv (RA. Sorø 26). — **Aa.** Afskr.: Sorøbogen Bl. 19v. *Dipl. AM. I, 104.* [114]

Marts 23. *Reg. 724.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Afskr. [efter ufuldstændig Afskr. i Geheimeark.] af Langebek 1756: LDipl. Afskr. [efter Afskr. i »Coldingische Handlung 1575«: Tyske Kanc. Arkiv] af Langebek 1762: LDipl. *Hasse I, 208.* Ufuldstændig Afskr.: Gem. Arch. VI, 27. Udtog i Registratur: sstds. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 134.* [115]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 17* (Febr. 22). — Løgum: se 115.

1229.

Dag? Grev Adolphs Forlig med Kong Valdemar. [Orig. Kongens Arkiv.] Udtog: *Hvitfeld II, 136, Fol. 197.* [116]

1230.

Febr. 1. Jeg Broder Andersz, Abbed i Tuis Kloster, og menige »Konvent« sstds. gør vitterligt, at vi paa Tuis Klosters Vegne ikke har Lod eller Del i . . . ^b Jord liggende vesten ved den »Vegle«, som ligger mellem Torup og Kratgaard, den synder Krat, som er omdiget

gammel Tid tilforn. Vore Indsegl. Scriptum i Tuis Kloster vor Frue Aften purificat.

[Orig.] Afskr. fra o. 1600: RA. Danske Selsk. Papirer. — Dateringen passer daarlig til Begyndelsen af 13. Aarh., og det rimeligste er vel, at Aaret er fejlskrevet, maaske for 1530, da en Anders var Abbed i Tvis 1536 (*Daugaard 436*). [117]

a) Afskr.: Tønnef. b) Aaben Plads i Afskriften.

Aug. 1. *Reg. 732**. [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Afskr. sammen med 4 andre Breve i en Pergamentsrulle fra Erik af Pommerns Tid. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 30). — Afskr. i en anden Pergamentsrulle, se 57 ved **Ac.** *Kbhvns. Dipl. I, 6*. [118]

Uden Dag. *J. A. Cypræus, Ann. 292*. Aaret er 1530, se Hier. Cypræus: *Westph. III, 243* og Povl Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 128 v*.

1231.

Apr. 16. Waldemarum secundus rex. Notum sit, quod omnia bona, que pater noster rex Waldemarum primus et rex Kanutus frater noster hospitali in Andwordescogh contulerunt et quecunque alii ecclesie hospitalis infra terminos regni nostri erogaverunt, in protectionem nostram suscipientes libera dimisimus a gravamine juris nostri, secundum quod antecessores nostri supradicti prorsus libera dimiserunt. Sig. nostrum. Datum apud Wordingeborgh 16. kal. maji.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 63*.] Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: *Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174*. [119]

— Waldemarum tertius rex. Notum sit, quod omnia bona, que avus noster rex Waldemarum primus et rex Kanutus patruus noster necnon rex Waldemarum secundus pater noster hospitali in Andwordeschogh contulerunt et quecunque alii eidem hospitali infra terminos [*osv. som 119*].

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 63*.] Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: *Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174*.

[120]

Registraturer: Antvorskov: se 119, 120.

1232.

Febr. 5. *Reg. 739**. Perg. med Gregor IX's Bulle i Hampsenor. Dominikanerordenens Provincialarkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. I, 265*. [121]

Juni 2. *Reg. 743**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. Lunde-bogen S. 16. *Dipl. Svec. I, 267*. — Vidisse heraf(?) af Kardinal Theodor: *ÆA. IV, 342*. [122]

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 153*.
Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 517*.

1233.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 5* (Okt. 6), *21* (Nov. 21).

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 518* (Jan. 19), *512* (o. Marts 25), *481*.

1234.

Maj 24. *Reg. 753.* [Orig. med Kongens Segl (»sub sigillo cleme«). Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 29. *Dipl. AM. I, 117.* [123

Okt. 25. *Reg. 756*.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 24. *Dipl. AM. I, 121.* [124

— *Reg. 757.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 24 v. *Dipl. AM. I, 123.* [125

Okt. 27. *Reg. 758.* [Orig. Sorø Kl. Arkiv?] Afskr. »ex antiquo libro«: Sorøbogen Bl. 36 v. *Dipl. AM. I, 118.* [126

— *Reg. 759.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 25. *Dipl. AM. I, 124.* [127

Dec. 9. *Reg. 763*.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 25. *Dipl. AM. I, 126.* [128

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 5* (Juli 6). — Esrom: *Cod. Esrom. 24* (Okt. 27). — Løgum: *SRD. VIII, 190* (Okt. 31), *191* (Okt. 31).

Registraturer: Øm: *ÆA. I, 164.*

1234—1235.

Pave Gregor IX's Værnebrev for den danske Gejstlighed.

Udtog af *Hvitfeld II, 176, Fol. 213.* Brevet er rimeligvis kun Hvitfelds Sammendragning af de særlige Værnebreve for Sorø, Esrom og Løgum af 1234 Okt. 25, 27 og 31.

1236.

Apr. 18. »Trenne konungars ihoopfeste påbudz bref, skreefne till Skåne åboerne, det dhe icke skulle closter jungfruerne i Bosiö något hinder i Booklöre skough tillfoga, dat. det 1. konungh Waldemari, dat. 14. kal. maji 1236; 2. kongh Erich, dat. 5. kal. martii 1246; 3. kongh Christophori 3tia pridie idus et [!] sept. 1255«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 3. [129

Dag? »Pontifex Romanus per consilium omnium cardinalium Revalliam, Gerviam, Vironiam et Hargiam in Estonia regi Daniæ manifeste adjudicavit«.

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber.] Udtog under 1236: *Hvitfeld II, 58, Fol. 162.* Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 60]: Bartholin, *Annales* under 1236, jfr. under 1237. [130

— Kong Valdemar om de 3 Dele af Bornholm.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Udtog: *Hvitfeld III, 351, Fol. 440.*

[131

Uden Dag. *Reg. 770*.* [A. Orig. Ribe Kapitels Arkiv; senere

Stiftskisten 1.] Afskr.: Bartholin K, 379 og i Grønlands Afskriftsamling (RA.). *Terpager 178*. — **Aa.** Stadfæstelse 1261 Jan. 7. — **Ab.** Afskr.: *Ribe Oldemoder 33*. [132

Uden Dag. Privilegium for Ribe. Se Udat. 82.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 7* (Maj 7). — Ribe Kapitel: *Oldemoder 37*; se ogsaa 132. — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 156* (Maj 28).

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 399*. — Øm?: *ÆA. I, 235*.

1237.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 6*. — Esrom: *Cod. Esrom. 60* (Marts 14). — Løgum: *SRD. VIII, 221* (Apr. 14).

1238.

Maj 9. og **13.** Se 133.

Juni 7. *Reg. 781**. [Afskr. (efter Orig. eller Koncept?): Cancellariæ liber S. 481: »Literas regis super concordia facta inter Valdemarum regem et Her. præceptorem fratrum in Livonia super terris Revalia, Gerwia, Hargia et Vironia. 1338[!]«^a.] Dansk Oversætt. med Datum: 7. idus maji: *Hvitfeld II, 145, Fol. 201*; jfr. *Bispekrøn. Bl. Ddij, Fol. 106*, hvor Datum: 3. idus maji. Udtog af Hamsfort med Datum: 7. idus sept.: *SRD. I, 287*. — (Efter Stadfæstelse 1314: *Dipl. AM. I, 301* (= *Bunge I, 205*); her dateret: 7. idus junii.) [133

a) En Afskr. i Bartholin A, 60 med Datum: 7. id. jun., citeres i Bartholin, *Annales*.

Sept. 2. *Dipl. Svec. I, 292*. Se 1338, Sept. 3.

Sept. 7. Hamsfort: *SRD. I, 287*. Se 133.

Sept. 11. *Reg. 784*. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 287* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Cijj, Fol. 11*, der dog har Holme Kloster i Stedet for Løgum). — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 231*. [134

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 242* (Febr. 3); se ogsaa 134.
Registraturer: Vor: *ÆA. I, 192*.

1239.

Marts 10. *Reg. 788**. [A. Orig. med Segl. Viborg Kapitels Arkiv. Afleveret 1666 til Skatammeret, jfr. *Dipl. Viberg. 5-6*.] Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 250. — **Aa.** Vidisse 1314 Juli 6. *Dipl. Viberg. 5*. — **Ab.** Vidisse 1538 Febr. 2. RA. Viborg Stiftsarkiv, Læsø XIII, 10. *Dipl. Viberg. 211*. — **Ac.** Dansk Oversætt. i Vidisse fra 1542—44. RA. Viborg Stiftsarkiv, Læsø XIII, 9. *Dipl. Viberg. 229*. — Oversat for Anne Krabbe 1604: Afskr. i hendes anførte Kopibog Bl. 250 v.; herefter Dyrskøt (Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 43) og med udeladt Dagsangivelse: Kopibog fra 17. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to, 857 b; herefter: Hdskr. fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 540 (med Aar 1639) og Thestrup, Om Klostrene i Viborg Stift (Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to 1192 b o. fl. St.), trykt: *Thestrup, Krigsarmatur 194*. [135

Apr. 28. *Reg. 789.* Perg. [med Kongens Dobbeltsegl^a]. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 339* (Herlufsholms Arkiv Nr. 7). *Dipl. AM. I, 128.* [136]

a) Beskrivelse i *Resens Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, S. 408.*

Nov. 12(?) »Skødebref af en riddermandtzmandt, kallendis Ostriid, som solde och skøtthe til s. Knutz closther i Otthens al hans eydom uthi Haustet medth mølle och fiskewandt och agger och eng, medth skof och mark, udgiftueth under gudtz aar 1239 anden s. Morthens dag«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 104. [137]

Dag? Pave Gregor IX's Afladsbrev.

[Orig. Fraude Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 287.* [138]

Uden Dag. *Thestrup, Krigsarmatur 194.* Se 135.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 227* (Maj 25).

Registraturer: Næstved Peders Kl.: se 136. — Øm: *ÆA. I, 233.*

1240.

Febr. 17. Hamsfort: *SRD. I, 288.* Se 1249 Febr. 16.

Aug. 26. »7. kal. sept. Abel regulus Cimbriæ Shievicensis sodalibus Loci Dei omnia jura per majores attributa Shievici corroborat«.

[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 288.* Brevet synes forskelligt fra det i Løgumbogen (*SRD. VIII, 181*) afskrevne Brev af samme Udsteder og Dag. [139]

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 9* (Aug. 3), *10* (Aug. 3). — Løgum: *SRD. VIII, 181* (Aug. 26).

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 516.*

1241.

Febr. 1. *Reg. 805**. [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 85: »Litteras Waldemari, anno 1241, quibus dimidia pars Hallandiæ alienatur Nicolao comiti«.] Afskr. [efter Afskr. i Geheimeark.] af Langebek: Kall 4to, 426. Afskr.: Gml. kgl. Saml. 4to, 2513. [Hermed nær beslægtet Afskr. af Brocman efter »Misc. Luxd. Hafn.«:] *Dipl. Svec. I, 295* (= *Meklenb. UB. I, 509, Vidensk. Selsk. Skr. 5 R. IV, 127*). Dansk Oversætt.: *Hvitfeld II, 123, Fol. 192.* — Pal.-Müllers Indvendinger (*Vidensk. Selsk. Skr., anf. St.*) imod Brevets Ægthed bortfalder for en Del ved dets her forklarede Bevaringsmaade. [140]

Marts 12. *Reg. 806**. [A. Perg. med Kongens Segl (*Aarb. f. nord. Oldkynd. 1879, S. 20-21*). Ribe Bisps Arkiv; senere i Geheimeark.] Afskr.: Bartholin C, 385; af Gram: LDipl. (herefter: *Hasse I, 276*); af Langebek 1751 med Bemærkning: Sigillum fractum appendet filis sericeis viridis coloris: Kall 4to, 426. — Aa. Afskr.: *Ribe Oldemoder 10.* [141]

Maj 23. In nomine s. et individue trinitatis. Otto dux de Brwnswigh. Quoniam varios temporum successus varii rerum com-

mutantur eventus, nostri temporis actus, ne simul cum tempore evanescant, decet scripturis et testibus roborare. Ad notitiam igitur volumus pervenire, quod de licentia et libertate Dn. nostri regis Erici villam Lyngby minorem et majorem et opidum adjacens vocabulo Wberop cum 2 molendinis vendidimus atque de licentia Dn. regis scotavimus cenobio b. Villelmi de Paraclito pro 24 mr. auri. Sig. nostrum necnon predicti Dn. regis et fratrum suorum Dn. ducis Abel et domicilli [!] Cristofori. Testes sunt Dn. Roskildensis episcopus, Dn. comes Albertus, Dn. prepositus Boo, Dn. prior Benedictus, Cristiernus et Bartolomeus cives Roskildenses. Datum Roskildis 10. kal. junii.

Afskr.: Æbelholtbogen Bl. 34 med Overskrift: Littera super Lyngby et Lyngby lillæ et Wberopp; derunder: Lyngby maglæ. LDipl. — Brevet er glemt ved Brevbogens Udgivelse i *SRD. VI*. [142]

Juni 5. *Reg. 807**. [Orig. med »sigillo majestatis«. Roskilde Francis-kanerkl. Arkiv.] Afskr. af Petrus Olai, Danorum gesta: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 14* (= *Hvitfeld II, 203, Fol. 224*). [143]

Juni 22. *Reg. 809*. [Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 155 og af Thorkelin: AM. Afskr. Pk. I. *Dipl. AM. I, 133*. — Vidisser af Aar 1418 og 1532 nævnes *ÆA. IV, 134*. [144]

Juli 2. *Reg. 810. A.* Perg. med Kongens Dobbeltsegl (*Aarb. f. nord. Oldkynd. 1879, S. 22*). Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XIX, 5). *Dipl. AM. I, 134*. — [**Aa.** Optaget i dansk Oversættelse (med Datum: 1241 »then siætte manyt annen dagen i for^{ne} manet«) i Brev af Sjællands Landsting 1458 Jan. 18 (Onsdag efter 20. Dag Jul). Roskilde Bisps eller Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 82. *Suhm X, 963*. [145]

Okt. 15. *Reg. 812*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 127. *Dipl. Svec. I, 296*. [146]

Brevbøger: Ribe Bisp: se 141. — Æbelholt: *SRD. VI, 154* (Juni 15), 155 (Juli 29), 156 (Okt. 27 el. Nov. 3); se ogsaa 142.

Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV, 63*; se ogsaa 144.

1242.

Først i Maj. *Reg. 817**. **A.** Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 109). *Terpager 178*. — **Aa.** Vidisse 1354 Juni 21. — **Ab.** Vidisse 1424 Maj 6: *SRD. VII, 330*. — **Ac.** Optaget i Stadfæstelse 1442 Dec. 26. — **Ad.** Optaget i Stadfæstelse af Kristjern I, 1452 Jan. 22 (Vincencii), vidimeret 1471 Juli 9 el. 16 (Tirsd. før Margarete). Samme Arkiv (RA.). — **Ae.** Afskr.: *Ribe Oldemoder 29*. [147]

Maj 4. *Reg. 818**. **A.** Perg. med Kongens Dobbeltsegl^a. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 686* (cives nostros - distinguntur - torgiald - attemptet - molestare vel - contraire - anno domini mclx secundo nonas maji quarto). Dansk Oversætt., dateret Aar 1242 nonas may quinto (∴ samme Datum

som Terpager): Kopi 1648 (RA. Danske Kanc.). — Aa. Vidisse af Ribe Kapitel 1491 Dec. 21. Ribe Bys Arkiv. [148]

a) Sml. Tegning i Kall 4to, 426.

Aug. 4. Afskr.: Gml. kgl. Saml. Fol. 1134. Se 1342 Aug. 5.

Nov. 11. *Reg. 821.* [Orig. med Kongens Dobbeltsegl. Odense Knuds Kl. Arkiv; Kr. Povlsens Registr. 1548, Bl. 74.] Afskr.: Odensebogen S. 27 med Overskrift: Sequens littera est Erics regis Danorum et Sclauorum cum sigillo rotundo de cera rubea per totum in cordula sericea brunei et viridis colorum impendente, in cuius anterioris partis medio apparuit ymago regis in sede regali residentis, habentis in manu dextra sceptrum regale et in sinistra parte[!] pomum cruce consignatum, cum hac scriptura: Ericus dei gratia Danorum Sclauorumque rex. In posteriori parte apparebant tres leopardi, coronas in capitibus deferentes, et inter leopardos fuerunt posita multa corda cum scriptura: Clipeus Erics Danorum Sclauorumque regis. *Dipl. AM. I, 135* (omnibus, que aguntur - Otthense - libertates, emunitates - optinuerant - propterea *inter* utrumque molendinum *eorum* ampnem - aliquod - Otthensæ). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 288.* [149]

Brevbøger: Ribe Kapitel: se 147. — Æbelholt: *SRD. VI, 156* (Juni 24). Registraturer: Øm: *ÆA. I, 268.*

1243.

Juli 4. *Reg. 824.* Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 1). *Dipl. AM. I, 137.* [150]

Juli 29. Privilegium for Køge. Se Udat. 110.

Dec. 31. *Reg. 827.* Perg. med Innocens IV's Bulle i Hampesnor. Lunds Dominikanerkl. Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. I, 299.* [151]

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 218* (Maj 2).

1244.

Febr. 19. *Reg. 828.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 31 v. *Dipl. AM. I, 137.* [152]

Febr. 29. *Reg. 829.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 32. *Dipl. AM. I, 138.* [153]

Marts 1. *Reg. 830.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 25. *Dipl. AM. I, 139.* [154]

— *Reg. 831.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 32. *Dipl. AM. I, 140.* [155]

Marts 2. *Reg. 832.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 17 v. *Dipl. AM. I, 141.* [156]

Marts 5. *Reg. 833.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 23 v. *Dipl. AM. I, 141.* [157]

Marts 6. *Reg. 834.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 24. *Dipl. AM. I, 143.* [158]

Dec. 13. Ericus rex. Prudenter et provide statuebat antiquitas, ut que geruntur in tempore, ne labantur in tempore, literarum testimonio roborentur. Constare itaque volumus, quod elemosynam, quam avus noster rex Waldemarum primus cum consilio et assensu meliorum regni fratribus hospitalis s. Johannis bapt. de Antwordschow contulit, confirmamus, videlicet de qualibet familia denarium unum, qui vocatur huspenning. Universitati nostre [!] precepimus antedictis fratribus antedictum censum ad usus terre sancte deputatum separatim ab aliis elemosynis persolvi. Alioquin volumus, quod si quis illud, quod antecessores nostri eis concesserunt, solvere contradixerint [!], ultionem nostram sentiat et exactores nostri id exigant cum augmento. Datum Othense idus decem.

[A. Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 64.*] Afskr. af Resen (overstreget, men atter renskrevet af en anden) i Resens Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174. — Aa. Stadfæstelse 1441 Juli 9. [159]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 389* (Marts 29), *389* (Apr. 9), *397* (Sept. 18). — Esrom: *Cod. Esrom. 36* (Marts 24), *32* (Marts 26), *36* (Marts 28), *27* (Marts 30).

Registraturer: Antvorskov: se 159. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 351*.

1245.

Febr. 7. *Reg. 844.* [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 2 med en atter overstreget Overskrift, hvoraf kun kan læses: Bulla quondam pape Innoc... rubei et glauci colorum imp... per crucis intersticium divisa Petri et Pauli et ultra circulo rotundo apparuit hec scriptura: Innocencius pap... *Dipl. AM. I, 148.* [160]

Febr. 16. »Innocentius papa IV canonicis Wibergensibus libertates et exemptiones secularium a W. Danorum rege et E. nato suo concessas confirmat. Dat. Lugd. 14. kl. mar., pontific. an. 3.«

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 108.] Udtog: Bartholin, Annales. [161]

Febr. 17. *Reg. 845*.* [Orig. med Innocens IV's Bulle. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr. med Aar 1244: Odensebogen S. 6 med Overskrift: ... s. Pa. s. Pe.; in alio latere in circulo rotundo apparuit hec scriptura... papa quartus tenoris infrascripti... bulla Innocentii quondam pape quarti omnino in plumbo cordula et scriptura similis priori simili bulle prius descripte tenorem continens subsequentem. *Dipl. AM. I. 148; Hasse I, 290* (Eapropter - Akamhat - fabricam monasterii vestri spectantes - dicitur bool - Burgendeholm - liberos et absolutos e seculo - arci- oris - voce subpressa - sacrosancte - sint, aut etiam - providerint - providere- si qua igitur in futurum - corpore ac sanguine. — Efter Amen er tegnet Innocens IV's Mærke. — Ego Vilhelmus basilice XII - Laurencii Lucina - frater Hugo - Oto Pontuensis - Vilhelmus Sabinus - magistri Marini). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 288.* [162]

Febr. 22. *Reg. 848**. [Vistnok udstedt i flere Expl., meddelte til hvert Stift.] Optaget med Navne paa de tilstedeværende Bisper og med Datum: septimana sexagesime, i 1336 Okt. 12 (Afskr.: Lundebogen, hvorefter: *Dipl. Svec. IV, 528*, og optaget i Ærkebisp Birgers *Statuta provincialia* (Paris 1514), hvorefter: *Pontoppidan, Ann. I, 658*). Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 64* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Pijj, Fol. 59*). — Optaget med Bispenavne og Datum: septimana sexagesime, i Lave Urnes Synodalstatuter af 1517: *Ny kirkehist. Saml. III, 279*. — Afskr. uden Bispenavne, dateret: septimana sexagesime fer. 4.: Roskilde Bisps Jordebog: *SRD. VII, 131*. Udtog af Svaning med Bispenavne og Datum: in sexagesima: Gml. kgl. Saml. 4to, 2441. Udtog af Vedel med Bispenavne, dateret: septimana quadragesimæ fer. 4.: Addit. 4to, 114. — Udtog af Hamsfort med Bispenavne og Datum: 11. kal. febr. [!]: *SRD. I, 288*. — Udtog af *Hvitfeld II, 175, Fol. 213* (vist efter Svaning og *M. Matthiæ*). — Findes ogsaa i Lovhaandskrifter. [163]

Juni 17. *Reg. 849**. Perg. [med 1 Segl]. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 343* (Herlufsholms Arkiv Nr. 5). *Saxo, ed. Stephanius, Notæ uber. 231*. — En Vidisse af Aar 1300 nævnes *SRD. IV, 343*. [164]

Sept. 15. og 16. *Reg. 854**. **A.** Perg. med Datum: 16. kal. octobr., egenhændige Underskrifter og 1 Segl: G. 798 og 799. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 110). *Hasse I, 292*. — **Aa.** Afskr. med Udeladelse af Underskrifterne: *Ribe Oldemoder 39*. — **B.** Perg. med Datum: 17. kal. octobr., uden Underskrifter, men med samme Segl. Samme Arkiv (RA. Ribe Bisp 111). Jfr. *Zeitschr. f. SHL. Gesch. VII, 299*. — **A.** og **B.** synes sammenblandede i Afskr.: Bartholin K, 398; herefter: *Dipl. AM. I, 152*. [165]

Sept. 17. »Ähn Innocentii papæ IV confirmation eller stadfæstelse breef, dat. 15. kal. oct., pontific. ejus anno 3., åth archieviscopen i Lund uthgifwet angaende desz privilegia etc., dat. den 18. octob. [!].»

[Orig. Lunde Ærkebisp Arkiv?] Specifikation, Domkirken Nr. 11.

[166]

Okt. 22. *Reg. 855**. Perg. med 2 Segl: 1. Hertug Abels (Brudst.); 2. Hertug Kristoffers (Brudst.). Kongens Arkiv (RA. Als og Ærø 1 a). *Suhm X, 964; Hasse I, 293*. [167]

Dag? »Anno 1245 Innocentius 4. papa monitionem et exhortationem piam per legatum et nuntium suum regi Daniæ exhiberi fecit, ut desisteret cogere episcopos ad magnum exercitum in mari vel terra ultra facultates ecclesie deducendum«.

[Orig. Roskilde Bisps Arkiv?] Udtog hos Lucoppidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 98. [168]

— »Biscopens af Roschild Dn. Nicolai be^d confirmations donation, som hr. Esbiörn åth Bosjö closter uthgaf på ett boel Quædelöf be^d i Odenshäradt, dat. a. Dn. 1245«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 4. [169]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 402* (Jan. 18). — Ribe Kapitel: *Oldemoder 40*; se ogsaa 165. — Løgum: *SRD. VIII, 231 = 212* (Aug. 22).

Registraturer: Næstved Peders Kl.: se 164. — Øm: *ÆA. I, 266*.

1246.

Febr. 25. [Orig. Bosø Kl. Arkiv]. Udtog, se 129. [170]

Aug. 7. *Reg. 861.* [A. Perg. med Kongens Segl. Løgum Kl. Arkiv.] Afskr.: Kejserprocessen 1424: *SRD. VII, 325*, jfr. 319. Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 289*. Udtog i Registratur under Capsa C, K og Capsa C, T: Gem. Arch. VI, 27. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 178*. [171]

Brevbøger: Ribe Kapitel: *Oldemoder 29* (Jan.), 40 (Juni 19). — Esrom: *Cod. Esrom. 116* (Aug. 17). — Æbelholt: *SRD. VI, 156* (Aug. 30). — Løgum: *SRD. VIII, 215* (Marts 31); se ogsaa 171.

1246—1247.

Dag? Innocens IV tillader Bispfen af Ribe at meddele Klerke, som har holdt Bolskab, Absolution.

[Orig. Ribe Bisps Arkiv.] Udtog: *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. F, Fol. 21*. [172]

1247.

Nov. 2. *Reg. 867**. [Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Optaget i Ærkebiskop Uffos Brev: Udat. 87. Jfr. *Hvitfeld II, 192, Fol. 220*. — (Efter det pavelige Kancelliregister: *Dipl. Svec. I, 321*). [173]

Dec. 19. *Reg. 869**. A. Perg. med Innocens IV's Bulle i Hampsnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjøll.-Møn 7). *Kbhvns. Dipl. I, 6*. — **Aa.** og **Ab.** Afskr. i to Pergamentsruller, se 57, her dateret: 4. kal. januarii. [174]

Dec. 29. Se 173 **Aa.** og **Ab.**

Uden Dag. *Reg. *274.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 31 og Ny kgl. Saml. Fol. 497 b. *Dipl. Norv. IX, 20*. [175]

— *Reg. *275.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 34 og Ny kgl. Saml. Fol. 497 b. *Dipl. Norv. IX, 20*. [176]

— *Reg. *276.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 36 og Ny kgl. Saml. Fol. 497 b. *Dipl. Norv. IX, 21*. [177]

1248.

Apr. 2. *Reg. 870**. A. Perg. [med Innocens IV's Bulle^a]. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjøll.-Møn 8). *Kbhvns. Dipl. I, 8*. — **Aa.** og **Ab.** Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. [178]

a) Saaledes: Bartholin C, 17.

Apr. 11. *Reg. *280.* [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. *Kbhvns. Dipl. I, 9; Hasse I, 312*. [179]

Juli 27. *Reg. 874**. Perg. [med 1 Segl, nævnt i LDipl.]. Lunds Hospitals Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. I, 340.* [180]

Okt. 7. *Reg. 875.* [Orig. »sub plumbo«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 21. *Dipl. AM. I, 162.* [181]

Uden Dag. Forlig mellem Kong Erik og Hertug Abel.

Udtog af *Hvitfeld II, 188, Fol. 218.* Beror vistnok kun paa Gætning, jfr. *Hist. Tidsskr. 6 R. II, 425.*

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 8* (Marts 23). — Ribe Kapitel: *Oldemoder 13* (Juli 3). — Esrom: *Cod. Esrom. 124* (Nov. 18). — Æbelholt: *SRD. VI, 157* (Juni 24), *157* (Okt. 23). — Løgum: *SRD. VIII, 247* (Juni), *208.*

Registraturer: Vestervig: *ÆA. III, 135.* — Øm: *Suhms Nye Saml. III, 328 = ÆA. I, 164* (Apr. 25).

1249.

Febr. 16. *Reg. 879.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort med Aar 1240: *SRD. I, 288.* — Aa. Afskr. med Aar 1249: Løgumbogen: *SRD. VIII, 182.* [182]

Juli 21. *Reg. *288.* [Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 289.* [183]

Juli 27. *Reg. 885**. A. Perg. med Innocens IV's Bulle i Hampsnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 12). *Kbhvns. Dipl. I, 10.* — Aa. og Ab. Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. [184]

Aug. 5. *Reg. *289.* [Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 289.* Maaske findes der anf. St. Udtog af endnu to andre Pavebreve til samme Kloster. [185]

Uden Dag. *Reg. *294.* Perg. [med 1 Segl]; Paaskr. fra 14. Aarh.: De Marikorn solvenda in Almundsysæl et uno caso. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 119). Afskr.: Bartholin K, 381; herefter oversat: *Kinch, Ribe I, 64.* [186]

— *Reg. *295.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 42. *Dipl. Norv. IX, 21.* [187]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 61* (Apr. 28), *63* (Juli 24), *160.* — Æbelholt: *SRD. VI, 157* (Maj 30), *158* (Nov. 11). — Løgum: se 182.
Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 341.*

1250.

Febr. 20. *Terpager 666.* Se 195.

Marts 7. *Hasse II, 1.* Se 197.

Apr. 5. *Reg. 891.* A. Perg. med Innocens IV's Bulle i Hampsnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 9). *Dipl. AM. I, 177.* — Aa. og Ab. Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. [188]

Maj 9. *Reg. 892**. [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. *Dipl. AM. I, 178.* [189]

Maj 17. *Reg. *297.* Se 199.

Maj 18. *Reg. 893**. A. Perg. med Innocens IV's Bulle i Hampesnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 10). *Kbhvns. Dipl. I, 11*. — **Aa.** og **Ab.** Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. [190]

Maj 21. *Reg. 894*. [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. *Dipl. AM. I, 182*. [191]

Sept. 3. *Reg. 897**. Perg. med Kongens Dobbeltsegl (*Dipl. AM. I, Tab. II, 6*). Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Danske Mag. V, 35*. [192]

Okt. 17. *Reg. 898*. Se 199.

Nov. 9. *Reg. 901*. Perg. med Kongens Dobbeltsegl (Brudst.)^a. Roskilde Frue Kl. Arkiv (RA. Roskilde 22). *Dipl. AM. I, 186*. [193]

a) Afbildning i Klevenfeld, *Hist. regum*, og RA. *Danske Selskabs Papirer*.

Dec. 25. Under en Herredag i Roskilde om Julen 1250 nævner *Hvitfeld II, 209-10, Fol. 227* Privilegier for Væ, Esrom og Æbeltoft o: Æbelholt. Det første er sikkert 199 af 1251 Maj 17; med det andet menes vistnok Brevene til Esrom af 1250 Nov. 8, det tredje er rimeligvis Brevet 1251 Juni 6. Jfr. *Hude, Daneshoffet 184-85*.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 62* (Nov. 8), *62* (Nov. 8), *118*. — Æbelholt: *SRD. VI, 158* (Nov. 11). — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 155* (Aug. 30).

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 512* (Apr. 2), *481, 501*.

1251.

Febr. 20. Abel rex, dux Jutie. Noverint presentes et futuri, quod villicos et colonos una cum omnibus fratrum hospitalis b. Johannis de Andwurtzhoogh bonis sub nostra suscepimus protectione, dimittentes ipsos ab expeditionis gravamine et omni onere juris regii, ut innæ et studh ceterisque servitiis, sicut in privilegiis progenitorum nostrorum continetur, liberos; utique prohibemus etc. Sig. nostrum. Datum civitate Ripensi 10. kal. martii.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 63*.] Afskr. af Resen (overstreget, men atter renskrevet af en anden) i Resens Atlas, Ringsted m. m.: *Arnemagn. Saml. Fol. 361*, efter S. 174. [194]

— *Reg. 907*. A. Perg. med Aar 1250^a [og med Kongens Dobbeltsegl^b]. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 686* (th[oru?]g - gaaald, foorbaand et straand wræech - cedulam). — **Aa.** Vidisse af Ribe Kapitel 1491 Dec. 21. Samme Arkiv. [195]

a) Der findes foruden dette Brev endnu to andre af Abel som Konge (197 og 199), der er daterede fra første Halvdel af 1250. Dette Aar maa antages forskrevet for 1251. b) Afbildning: *Kall 4to, 426*.

Marts 7. *Reg. A. 909**. A. Perg. med Innocens IV's Bulle i Hampesnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 13). *Dipl. AM. I, 187*. — **Aa.** Optaget i 204. — **Ab.** og **Ac.** Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. Her-efter: *Kbhvns. Dipl. I, 14*. [196]

— *Reg. 908**. Perg. med Aar 1250 [og med 1 Segl^a]. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse II, 1*. — Omtalt af H. Cypræus: *Westph. III, 234*, og af Povl Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 111 v*.

(= *J. A. Cypræus, Ann. 260*). Om Brevets Aar jfr. *Zeitschr. f. SHL. Gesch. VII, 295* og 195 Anm. [197]

a) En Kapsel fra senere Tid er bevaret.

Apr. 10. *Reg. 910.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 289* og i Registratur, Capsa C, G og I: *Gem. Arch. VI, 27.* — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 182.* [198]

Maj 17. *Reg. *297 = 898.* Perg. med Aar 1250 [og med 1 Segl]. Væ Bys Arkiv (Kristianstad Bys Arkiv). — Afskr. 1754 ved Hr. Ichsell i Stockholm: LDipl.^a under 1250 Okt. 17. Herefter: *Dipl. Svcc. I, 698* (A. - condolentes, *quocirca* mandamus - presumat quis hujusmodi - iterum - fiarthing - Olavi - Roskildis - kalendis junii 16). Anført af *Hvitfeld II, 209, Fol. 227.* [199]

a) Heri er, vistnok for at forlige Brevets Datum med Abels Regeringstid, Maanedsangivelsen rettet til November. Fejlen ligger dog vistnok i Aarsangivelsen, jfr. 195 Anm.

Maj 26. Privilegium af Kong Abel.

[Lunde Dominikanerkl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 289.*

[200]

Juli 13. *Reg. 913.* [Orig. Faaborg Bys Arkiv.] Dansk Oversættelse: Kopi 1648: RA. Danske Kanc. Herefter i Resens Atlas, hvorefter: LDipl. Herefter: *Suhm X, 969* (*Erick* af - dend 13 dag juli). [201]

Juli 14. *Reg. 913.* Se 201.

Aug. 8. *Reg. 915*.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 485: »Literas Abelis regis de articulis supradictis [o: 133], 1251.«.] Udtog af Hamsfort med Datum: 17. idus [!]: *SRD. I, 289.* Dansk Udtog: *Hvitfeld II, 220, Fol. 231.* — (Efter den til Ordenen afgivne Orig.: *Dipl. AM. I, 306* (= *Bunge I, 288*)). [202]

Sept. 30. Abel rex, dux Jucie. Significamus, quod hospitalariis s. Johannis sub nostra protectione susceptis colonos suos et villicos ab expeditionis gravamine, impetitione exactorea omnique onere juris regii liberos dimisimus, mandantes etc. Sig. nostrum. Datum Lundis pridie kal. octobr.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 63.*] Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: *Arnemagn. Saml. Fol. 361*, efter S. 174. [203]

Dec. II. Domino decano et scolastico Lubecensibus frater S. minister provincialis de ordine fratrum minorum in Dacia¹ et frater Jacobus ejusdem ordinis dictus Skogby², judices a Dn. papa delegati. Noveritis nos litteras Dn. pape recepisse in hunc modum: 196. Considerata igitur locorum distantia intelleximus laboriosum esse et sumptuosum ad locum remotum partes in iudicium evocare; unde vobis mandamus, quatinus advocatum et commune civitatis Lubicensis una citatione pro tribus ex causis supradictis citetis ad civitatem Othoniensem, ut 2. feria, que proximo sequitur dnicam. letare Jherusalem^a, coram nobis vel eis, quibus vices nostras duxerimus committendas, per eorum procuratores Dn. J. episcopo Roskildensi compareant responsuri

secundum commissionem Dn. pape nobis factam. Ne autem hujusmodi mandatum nostrum ad nos vacuum revertatur, pronuntiamus vos exnunc officio et beneficio privatos, si mandatum vobis commissum minime bona fide fuerit adimpletum. Ad hoc vobis mandamus, quatinus significetis nobis litteris vestris sigillis auctenticis consignatis, quo die et loco, quibusque presentibus, advocatum et commune predictos citaveritis. Quod si ex aliqua causa legitima hiis exequendis ambo non poteritis interesse, alter vestrum hec omnia nichilominus exsequatur. Datum Roskildis 3. idus decembris.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 1014*; 2. G. 449. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Khvsn. Købstad og Slot 11). LDipl. [204

a) D. e. 1262 Marts 11.

Uden Dag. Cancellariæ liber S. 485. Se 202.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 408.* — Æbelholt: *SRD. VI, 158* (Juni 6); — Løgum: *SRD. VIII, 219*, se ogsaa 198.
Registraturer: Antvorskov: se 194, 203.

1252.

Jan. 29. *Reg. 920.* [A. Orig., hvori Udstederen kaldtes: Esgerus, Løgum Kl. Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. i Geheimeark.] af Langebek 1756: LDipl. Udtog i Registratur under Capsa A, C: Gem. Arch. VI, 27. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 132.* — [B. Orig., hvori Udstederen kaldtes E. Samme Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. i »Coldingische Handlung 1575«: Tyske Kanc. Arkiv] af Langebek 1762: LDipl. Udtog i den anf. Registratur under Capsa A, B, hvor det betegnes som: literæ N. episcopi. [205

Jan. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 70* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Piiij, Fol. 59*). Se 216.

Apr. 4. *Reg. 921.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur under Capsa B, B: Gem. Arch. VI, 27. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 114 = 123.* [206

Apr. 5. *Reg. 922.* [Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse 1259 Marts 11, se denne. Efter [A.]: *Hasse II, 6*; efter **Aa.**: *SRD. VIII, 113.* Udtog med Aar 1250 hos Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 112 (= *J. A. Cypræus, Ann. 261*). [207

Maj 23. *Reg. *313.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 9. *Dipl. Norv. IX, 23*; *Hasse II, 6.* [208

Juli 25. *Reg. 923.* [A. Perg. med Kongens Segl. Ribe Bys Arkiv.] Afskr. fra 1601: Ny kgl. Saml. Fol. 419 ç. Begyndelsen i Facsimile: Kall 4to, 426. *Terpæger 686.* Brevet siges i en Registratur fra 1542 (Gml. kgl. Saml. Fol. 1128) at være tilhængt vor Stadsret af Kong Erick 1269'. — **Aa.** Vidisse 1424 Maj 6. *SRD. VII, 326*, jfr. 319. — **Ab.** En Vidisse af Biskop Christiern i Riibe med Riddere og andre gode Mænd Aar 1466' anføres i den nævnte Registratur. — Dansk Over-

sætt. med Datum: Kalendarum Augusti: Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [209]

Juli 29. *Reg. 924.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. i Geheimeark.] af Langebek 1756: LDipl. Afskr. [efter Afskr. i »Coldingische Handlung 1575«: Tyske Kanc. Arkiv] af Langebek 1762: LDipl. *Hasse II, 8* (hvor af Ordene: Iwarus dapifer, Egennavnet skal slettes og dapifer henføres til Petrus Finsun; Udeladelsen af Petrus (efter prior) er derimod Afskriftens Fejl). Ufuldstændig Afskr.: Gem. Arch. VI, 27. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 114*, jfr. *124*. [210]

Aug. 2. *Reg. 925.* Perg. med Kongens Dobbeltsegl (Brudst.) Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse II, 9*. [211]

Aug. 5. *Reg. 926.* [Perg. med Kongens Segl. Løgum Kl. Arkiv.] Vidisse 1424 Maj 6: *SRD. VII, 325*, jfr. *319*; *Hasse II, 9*. [212]

Aug. 9. *Reg. 927**. **A.** Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpager 179* (der urigtig læser Kongens Forbogstav som E). — **Aa.** Vidisse 1354 Juni 21. — **Ab.** Vidisse 1424 Maj 6: *SRD. VII, 330*. — **Ac.** Afskr.: *Ribe Oldemoder 30*. [213]

Okt. 5. *Reg. 934.* [Orig. med Kongens Segl (»sub sigillo cleme«). Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 28v. *Dipl. AM. I, 192*. [214]

Dec. 24. *Reg. 936.* [Perg. [med 1 Segl]. Aarhus Hospitals Arkiv; senere i Kristianstad Bys Arkiv.] Afskr. af Broocman: *Dipl. Svcc. I, 359*. LDipl. — En anden Afskr.: Upsala Universitetsbibl. E 184, Bl. 48. [215]

Dec. 29. *Reg. 937**. [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Ufuldstændig Afskr.: M. Matthiæ, *Reg. Dan. series* (herefter oversat: *Hvitfeld II, 230, Fol. 235*); jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 70*, her med Datum: mense januario (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Piiij, Fol. 59*). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 16. *Dipl. Svcc. I, 360*. [216]

Uden Dag. *Cypræus, Ann. 261*. Se 1259 Marts 11.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 6* (Apr. 4). — Ribe Kapitel: se 213. — Esrom: *Cod. Esrom. 71* (Sept. 25), *72* (Sept. 25). — Æbelholt: *SRD. VI, 159* (Aug. 14), *160* (Sept. 16), *160* (Nov. 25). — Løgum: *SRD. VIII, 221* (Okt. 4); se ogsaa 205-207, 210.

Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV, 140* (Aar?) — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 339, 384*. — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 21*.

1253.

Jan. 10. C. rex. Significamus universitati vestre, quod villanos de Wæ a debito expeditionis liberos dimiserimus [!], eorum paupertatibus condolentes, quocirca mandamus, ne ab eisdem presumpmat [!] quis hujusmodi debita extorquere, et hanc libertatem ipsis concedimus, quia ad hoc debitum persolvendum ipsos sufficere non videmus sine nimio gravamine. Preterea ipsos dimisimus liberos per totum regnum nostrum a thelonii solutione. Iterum volumus, ut coloni nostri ibid.

de singulis suis fyarthing, que tenent, solvant nobis annuatim marcam denariorum in f. Olauī, ita quod nobis preter premissa in nullo seruire teneantur nisi in assignatione vectigalium, cum nos personaliter affuerimus vel uxorem nostram contigerit adesse. Datum Hælsingæburgh 4. idus januarii, regni nostri anno 1.

Perg. [med 1 Segl]. Væ Bys Arkiv (Kristianstad Bys Arkiv). — Afskr. 1754 ved Hr. Ichsell i Stockholm: LDipl.^a [217]

^{a)} Heri er Kongens Navn læst som: Ericus, og, vistnok i Henhold dertil, Aaret gjort til 1260.

Febr. 26. Christophorus rex. Notum facimus, quod villicos et colonos neonon et omnia bona fratrum hospitalis b. Johannis de Audworthscogh sub protectione nostra suscepimus speciali, dimittentes ipsos ab expeditionis gravamine, impetitione exactorea et omni onere juris regii liberos, sicut in privilegiis progenitorum nostrorum continetur. Prohibemus igitur *etc.* Sig. nostrum. Datum Othænsø kal. martii 4.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 63.*] Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174. [218]

Marts 30. *Reg. 941**. Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse II, 14.* [219]

Apr. 7. Christophorus rex. Constare volumus nos fratribus hospitalis b. Johannis in Andworthscogh omnes libertates concessisse, quas temporibus patris Waldemari et fratrum nostrorum Erii et Abelis, exigentibus eorum servitiis cotidianis, dimisisse [*sic*], prohibentes, ne quis villicos eorundem et colonos super quibuscunque gravaminibus ad jus nostrum spectantibus vel si aliqua satisfactione pro forefactis ipsorum prestanda inpetant, vel si aliquibus aliis libertatibus eisdem a memoratis antecessoribus nostris concessis [*sic*]. Datum Ripis 7. id. april.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 63.*] Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174. [220]

Maj 17. *Reg. 943**. [Orig. med Segl. Roskilde Helligaandshus' Arkiv.] Vidisse 1391 Okt. 7. *Hofman, Fund. VII, 308* (hvor fattes Slutningen^a: Ego Jacobus episcopus Roskildensis subscribo. Ego Benedictus decanus Roskildensis subscribo. Ego Johannes archidiaconus Roskildensis subscribo. Ego Petrus dyaconus subscribo. Ego Petrus dictus miles subscribo. Ego magister Johannes Rus subscribo. Ego Henricus subscribo. Ego Petrus Øthensß subscribo. Ego Thurgotus dictus magister subscribo. Ego Bartholomeus dictus magister subscribo. Ego Willelmus dictus magister subscribo). [221]

^{a)} Aftrykket er forøvrigt ikke konfereret.

Maj 18. *Reg. 944.* Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Helligaandshus' Arkiv (AM. LI, 2a). *Dipl. AM. I, 193.* [222]

Juni 9. *Reg. 945**. Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. XIX, 7). *Dipl. AM. I, 194.* [223]

Juli 21. Christoferus rex. Omnibus [*osv. som 192 indtil*] libertate a nobis et a patre nostro et fratribus nostris Erico necnon Abel ipsis concessa [*osv.*]. Datum Vibergis 12. kal. augusti.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 57. LDipl. [224]

Uden Dag? *Reg. 939.* [Orig. med Kongens Dobbeltsegl. Svenborg Bys Arkiv.] Afskr. af Th. Br. Bircherod: Ny kgl. Saml. Fol. 402. Andre Bircherodske Afskrifter: Gml. kgl. Saml. 4to, 2349; Rostgaard 4to, 107; Odensehaandskriftet S. 102 (herefter: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 86*). Afskr. mærket J. Rosenw[inge]: LDipl. Smstds. omtales en Afskr. af Lucoppidan, hvori Seglet var beskrevet. Afskr. af Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 733 c. — I Th. Br. Bircherods og Thestrups Afskr. staar under Brevet: Marcii, og foran dette Ord er gengivet to uforstaaelige Tegn. Betydningen heraf er uklar; for en Dagbetegnelse er denne Plads ganske enestaaende, og Kancellipaategninger kendes ellers heller ikke fra denne Tid. [225]

Brevbøger: Ribe Kapitel: *Oldemoder 14* (Apr. 2). — Esrom: *Cod. Esrom. 34* (Marts 30), 227 (Aug. 18). — Æbelholt: *SRD. VI, 160* (Dec. 6). — Vitsklø: *Dän. Bibl. VI, 140a* (Marts 8).

Registraturer: Antvorskov: se 218, 220, 229. — Sorø: *SRD. IV, 503* (Apr.). — Vrejlev: *ÆA. III, 36.*

a) Enten skal Aaret rettes (vel til 1263), eller ogsaa er: Ericus fejllæst for: Christophorus, idet Kongenavnet kun har været skrevet: C.

1254.

Febr.—Marts. Paven stadfæster Bispen af Slesvigs verdslige Jurisdiktion.

[Orig. med Innocens IV's Bulle i Hampesnor. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr. med Datum: 6. feria[!] martii i [Protokol 1558, hvorefter]: Gem. Arch. XVII, 43, Bl. 319 og Tratzigers Protokol (Gott. Ark., Cam. III, XL, 10). Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Slesvig Stift 16. *Hasse II, 24.* [226]

Marts 13. *Reg. 958**. Perg. [med 1 Segl]. Københavns Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gejstlighed og Kapitel 1). *Kbhvns. Dipl. I, 21.* [227]

— *Reg. 957**. A. Perg. med [2] Segl: 1. G. 148 og 149. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 14). *Kbhvns. Dipl. I, 18.* — Aa. Optaget i Stadfæstelse 1275 Febr. 20. — Ab. For største Delen optaget i Stadfæstelse 1282 Maj 18. — Dansk Oversætt.: *Hvitfeld II, 238, Fol. 238.* Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 290.* [228]

Juni 5. Christophorus rex omnibus Møen inhabitantibus. Significamus vobis, quod fratres hospitalis s. Johannis de Andworthscoogh cum famulis et bonis suis sub protectione nostra suscepimus speciali, dimittentes eis per totum regnum villicos suos et colonos a gravamine

expeditionis, impetitione exactorea et ab omni onere juris regii liberos. Utique inhibemus etc. Datum Thornborgh non. jun.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 63* med Aar 1253.] Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174. [229]

Juli 25. *Reg. 960**. [Orig. Aarhus Kapitels Arkiv?] Afskr. i Aarhusbogen: *SRD. VI, 390* (og *Dipl. AM. I, 201*). — Optaget i S. Nicolai Levned, hvoraf Afskrifter af Vedel: *Addit. 4to, 114*, og i Bartholin D, 454, hvorefter *SRD. V, 309*. — (Efter det pavelige Kancelliregister hos Raynaldus og *Hasse II, 26*.) [230]

Dec. 13. *Reg. *332 og 967*. [Orig. Aarhus Kapitels Arkiv?] Afskr. i Aarhusbogen: *SRD. VI, 393* (og *Dipl. AM. I, 203*). — Optaget i S. Nicolai Levned, hvoraf Afskr. af Vedel: *Addit. 4to, 114*, og i Bartholin D, 455, hvorefter *SRD. V, 310*. — (Efter det pavelige Kancelliregister hos Raynaldus med Datum: idibus octobr.) [231]

Uden Dag. *Reg. *333*. Hvad *Hvitfeld II, 246, Fol. 241* meddeler om Bortforlingen af Sønderjylland, beror sikkert paa Gætning; Udgangspunktet er Rydaarbogens Efterretning under 1253, som af Svaning er henført til 1254 (Gml. kgl. Saml. 4to, 2441). Denne Forf. sætter Forlingen til »om midsommer«; derfra stammer *Hvitfelds*: »om Johannis baptistæ« (*II, 247, Fol. 242*), der dog hos ham synes at skulle være Tidspunktet for Bisp Eskils Løsgivelse.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 391* (Aug. 12); se ogsaa 230-31. — Løgum: *SRD. VIII, 222* (Juli 16).

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 484 = 506* (Apr. 19), *500* (Aug. 25).

1255.

Apr. 15. »Jacobi Erlandi archieiscopz i Lund indulgentzbreef gifwet dhem, som wälgerningz wärck medh almoso gifft äth nunnerna i Bosiö closter bewiste, dat. 17. kal. maji, som är d. 16. dagh i samma månad[!]«. [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 14. [232]

Sept. 12. »Konungh Christophori beskiermelse breef gifwat Bosiö closter på desz godz, tienare och legohion, dat. pridie idus sept.« [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 5. [233]

Sept. 12(?). [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog, se 129. [234]

Nov. 16. Se Udat. 36.

Dec. 13. *Reg. 967*. Se 231.

Dag? Privilegium af Bisp Esger af Ribe.

[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 290*. [235]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 392* (Aug. 4), *392* (Aug. 4). — Ribe Bisp: *Oldemoder II* (Marts 14). — Ebelholt: *SRD. VI, 161* (Apr. 27).

1256.

Febr. 21. *Hasse II, 209*. Se 1257 Febr. 24.

Marts 6. *Reg. 970**. [Vistnok udstedt i flere Expl., meddelte til hvert Stift.] Afskr. af Vedel, sluttende: Actum in concilio provinciali ut

supra (c: in consilio Vethlensi a. Dn. 1256 pridie nonas martii): Addit. 4to, 114; herefter: *Hvitfeld III*, 374, *Fol. 449*, sluttende: Actum in concilio provinciali Vedelæ, og dansk Oversætt. *sstds. II*, 252, *Fol. 244*, sluttende: 1256 pridie nonas martii. — **Aa.** og **Ab.** Optaget (uden Datum) i Stadfæstelser af Alexander IV, se 267, og af Bonifacius VIII, 1298 ud. Dag. [236]

Apr. 17. *Reg. 971-72 (Dipl. Svec. I. 379, 380).* Se Udat. 124-25.

Juni 28. *Reg. 973**. [Perg. med Alexander IV's Bulle. Kongens Arkiv.] Vidisse 1301 Maj 5. *Hvitfeld II*, 249, *Fol. 243*; *Dipl. AM. I*, 207; *Meklenb. UB. II*, 82; *Hasse II*, 44. [237]

Juli 15. *Reg. 974.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Omtalt af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. *Fol. 1047*, Bl. 112 (= *J. A. Cypræus, Ann. 261*), hvor dog Udstederen kaldes Konge. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII*, 113. [238]

Aug. 1. *Reg. 975.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 3 og 4; 2 A. 14. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 3). *Dipl. AM. I*, 208. [239]

Nov. 10. Privilegium af Hertug Valdemar. [Orig.? Slesvig Bys Arkiv.] Afskr. af Ulrik Petersen, Beschreib. d. Stadt Schleswig Bl. 571. *Hasse II*, 47. Brevet synes uægte eller galt dateret (for 1356?), se *Hasse, Das Schleswiger Stadtrecht 18-20*. [240]

Uden Dag. *Reg. 976.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I*, 290. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII*, 198. [241]

Brevbøger: Cancellariæ liber, Procesakterne: *SRD. V*, 583-85 (Marts 13), 585-86 (Marts 24). — Ribe Bisp: *Oldemoder 12* (Marts 10). — Løgum: se 238, 241. Registraturer: Roskilde Agnete Kl.: (*ÆA. IV*, 284, se 1296 Marts 28).

1257.

Jan. 3. *Reg. 977.* A. Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 5). *Dipl. AM. I*, 210. — **Aa.** Vidisse 1258 ud. Dag. [242]

— *Reg. *345.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv.] Vidisse, se Udat. 127. *Dipl. Norv. IX*, 39; *Hasse II*, 54. [243]

Jan. 4. *Reg. 978.* Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 6). *Dipl. AM. I*, 210. [244]

Jan. 5. *Reg. 979.* Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 7). *Dipl. AM. I*, 211. [245]

Jan. 13. *Reg. 980.* Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 9). *Dipl. AM. I*, 212. [246]

— *Reg. 981.* Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 11). *Dipl. AM. I*, 212. [247]

— *Reg. 982.* Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 8). *Dipl. AM. I*, 213. [248]

— *Reg. 983.* Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 10). *Dipl. AM. I*, 214. [249]

Jan. 17. *Reg. 984**. Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 13). *Dipl. AM. I, 215.* [250]

— *Reg. 985.* Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 14). *Dipl. AM. I, 215.* [251]

— *Reg. 986.* Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 12). *Dipl. AM. I, 216.* [252]

Jan. 18. Alexander episcopus servus servorum dei Petro preposito ecclesie Roskildensis. Justis petentium desideriis etc. Cum igitur, sicut tua petitio continebat, Jacobus archiepiscopus Lundensis, tunc episcopus Roskildensis, attendens redditus prepositure ecclesie Roskildensis esse nimis tenues, ejusdem ecclesie capituli accedente consensu ecclesiam de Slaulesia Roskildensis diocesis, cujus collatio pertinebat ad eum, prepositure duxerit annectendam, nos hoc confirmamus. Nulli ergo omnino etc. Datum Lateran. 15. kal. februarii, pontific. nostro anno 3.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 47. LDipl., hvor ogsaa Afskr. efter Lintrup. [253]

Febr. 2. *Reg. *347.* [Orig. med Alexander IV's Bulle i Hampsnor. Franciskanerordenens Provincialarkiv.] Optaget i 1431 Aug. 31. *Dipl. Norv. IX, 42.* [254]

Febr. 20. *Reg. *348.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv.] Vidisse 1277 Marts 28. *Dipl. Norv. IX, 43; Hasse II, 209* (her urigtig henført til 1256). [255]

Febr. 24. *Reg. 988.* [A. Perg. med Bulle. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr. i Protokol 1579 (RA. Slesvig Stift 16, Bl. 23 og Gott. Ark., Cam. III, XL, 2, Bl. 27). *Hasse II, 56.* — Afskr. af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 120 (= *J. A. Cypræus, Ann. 277*). — **Aa.** Vidisse af Lübecks Borgemestere og Raad 1546 Maj 16 (am sondage jubilate). RA. Slesvig Stift 13. [256]

— *Reg. 989.* [Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr. i Protokol 1579 (RA. Slesvig Stift 16, Bl. 23 v. og Gott. Ark., Cam. III, XL, 2, Bl. 27 v.). *Hasse II, 57* (tilføj sidst: *Benedictus de Ferentinis* ^o). — Afskr. af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 121 (= *J. A. Cypræus, Ann. 279*). [257]

a) Ellers er Aftrykket ikke konfereret.

[**Febr. 24?**] Pavebrev til Slesvig Kapitel af lignende Indhold som 256-57.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 239*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 122 (= *J. A. Cypræus, Ann. 280*). [258]

Maj 2. *Reg. 993.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 290.* — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 232.* [259]

Maj 3. *Reg. 994**. [A. Perg. med Kongens Segl. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort (med urigtig Datum: 5. idus maji): *SRD.*

I, 290. — **Aa.** Vidisse 1424 Maj 6: *SRD. VII, 325*, jfr. 319. — **Ab.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 178*. [260]

Maj 11. Hamsfort: *SRD. I, 290*. Se 260.

Juli 8. *Reg. 995**. **A.** Perg. med [11] Segl: 1. Kongens Dobbelt-segl (*Dipl. AM. I, Tab. II, 7*); 6. Brudstykke af Seglets højre Side: en Fugl og af Omskriften: ... VIS ; 7. A. 10; 9. A. 15; samtidig Paaskrift: »*Dos etc. facta per Dn. Ingerth etc. in parlamento Kjøpændhafn in presentia Dn. Cristofori regis Danorum illustris et meliorum regni ejusdem a. Dn. 1257*«. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 16). *Dipl. AM. I, 217*. — **Aa.** Vidisse 1259 Aug. 11. — **Ab.** Vidisse: Udat. 153. [261]

Juli 16. *Reg. 996*. Perg., meget medtaget, [med Bulle]. Roskilde Frue Kl. Arkiv (AM. Suppl. I, 2). Afskr.: Bartholin H, 995 og LDipl. *Dipl. AM. I, 221* (her med flere Lakuner, der dels efter Orig., dels og især efter Bartholin kan udfyldes saaledes: Roskildensis salutem et apostolicam benedictionem. *Ex tenore vestre petitionis - considerans vos de bonis monasterii vestri, quod erat novella - Glum Roskildensis diocesis ad - assensu Roskildensis - pia et provida - prout - in confectis exinde ac - plenius dicitur contineri. Nos - gratum, auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre confirmationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis - Viterbii XVII kal. augusti*). [262]

— *Reg. 997*. Perg. [med Bulle]. Roskilde Frue Kl. Arkiv (AM. XIX, 10). *Dipl. AM. I, 219*. [263]

Juli 20. *Rg. 998*. Perg. (Plica helt ødelagt). Roskilde Frue Kl. Arkiv (AM. Suppl. I, 1). *Dipl. AM. I, 220*. [264]

Juli 26. *Reg. 999*. [Orig. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 44. *Dipl. AM. I, 222*. [265]

Aug. 13. *Reg. 1001**. Perg. med [Bulle] i Silkesnore. Roskilde Frue Kl. Arkiv (AM. XIX, 8). *Dipl. AM. I, 223*. [266]

Okt. 3. *Reg. 1003**. [Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv. Vistnok i Kopi sendt til de danske Stifter.] Afskr. i Roskilde Bispes Jordebog: *SRD. VII, 131*. — Optaget i en Kundgørelse af Biskop Peder i Roskilde 1259 Febr. 9, hvoraf Afskr. i Procesakterne i [Cancellariæ liber]; herefter: *SRD. V, 600* og i dansk Oversætt. hos *Hvitfeld II, 281, Fol. 255^a*. — (Efter det pavelige Kancelliregister hos *Raynaldus og Hasse II, 60*.) [267]

^{a)} I Bartholin, Annales, citeres Afskr. i Bartholin A, 29 og 677; den første var efter Cancellariæ liber, den anden efter Jens' Grands Proces.

Okt. 12. *Reg. 1004*. Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LI, 18). *Dipl. AM. I, 228*. [268]

Dag? Tuko Lykk[y et filius suus Petrus^a], Two Østensß, Bertraffn, Matheus Broky, [Joannes Torendesß cum cæteris^a] omnibus Othens inhabitantibus. [Notum facimus,] quod pratum Akonis appellatum est

ultra magnum pont[em juxta amnem^a] quod Presteholm dicitur, sito, tam presenti[bus] volumus universis prefatum pratium, quod Akysmath legitime pertinere et in possessione fratrum ibid. contin Sig. civitatis. Actum anno [domini MCCLVII^a].

[A. Orig. med Odense Bys Segl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] — Aa. Afskr.: Odensebogen S. 39 med Overskrift: Sequitur littera civitatis Otthoniensis cum sigillo rotundo in pressula pergaminea impendente, in ymagine trium consularium in sede i dextra pars sigilli vetustate consumpta sed ad sinistram sensibilter legi po [civitatis Oth^a] — [Aa¹. Afskr. i den renskrerne Odensebog.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 290*. [269

a) Saaledes Hamsfort.

Dag? Gavebrev af Margareta, Agge Nummessens Enke, paa Gods i Gumelstorp^a (Kettingh S., Als).

[Orig. Slesvig Bisp's Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III. 239*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 119, her uden Aar (= *J. A. Cypræus, Ann. 276*). [270

a) Povl Cypræus: Gammelstorp.

Uden Dag. *Reg. 1007*. Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI 15). *Dipl. AM. I, 229*; *Erslev, Testamenter Nr. 3*. [271

Brevbøger: Cancellariæ liber, Procesakterne: *SRD. V, 586-87* (Apr. 11), *587* (Apr. 13 el. 14), *587-88* (Apr. 14), *596* (Juni 8), *588, 589*; se ogsaa 267. — Æbelholt: *SRD. VI, 161* (Aug. 4). — Løgum: se 259-60. — Øm: *SRD. V, 263* (Nov. 1).

1258.

Jan. 21. *Reg. 1010*. Perg. med [Bulle] i Silkesnor. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 21). *Dipl. AM. I, 230*. [272

Febr. 5. *Reg. 1011*. Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 22). *Dipl. AM. I, 231*. [273

Febr. 24. *Reg. 1012*. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 116*. [274

Febr. 28. *Reg. 1013*. [A. Orig. Roskilde Claræ Kl. Arkiv]. Bartholin K, 96 (om efter Orig.?). — Aa. Vidisse 1258 Sept. 10. *Dipl. AM. I, 232*. — Ab. Vidisse 1287 Juni 3. [275

Marts 1. *Reg. 1014*. A. Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 23). *Dipl. AM. I, 234*. — Aa. Optaget i udateret Notarialinstrument fra 15. Aarh., udstedt af Jacobus Andree, Roskeldensis [!] dyocesis clericus. RA. Roskilde 23. — Ab. Afskr. fra o. 1500. AM. LI, 24. [276

Apr. 8. *Reg. 1015*. [Orig. Lunde Ærkebisp's Arkiv?] Afskr. af Petrus Olai, Hist. ord. fratrum minorum: *SRD. V, 518*. Jfr. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Mij, Fol. 46*. [277

Aug. 25. *Reg. *358.* Perg. med Alexander IV's Bulle i Hampsnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 15). *Kbhvns. Dipl. I, 22.* [278]

Aug. 27. *Reg. *359.* [Perg. med Kongens Dobbeltsegl (Brudst.). Herrested Bys Arkiv; senere paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl., af Luxdorf: Ny kgl. Saml. 4to, 2091, I, 53, samt: Ny kgl. Saml. Fol. 497 a. *Hist. Tidsskr. IV, 602.* [279]

Sept. 10. *Reg. 1018.* Perg. med 1 Segl: G. 3 og 4. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 25). *Dipl. AM. I, 232.* [280]

Sept. 15. *Reg. 1019.* Perg. med 1 Segl: G. 3 og 4. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 26). *Dipl. AM. I, 235.* [281]

Nov. 3. *Reg. 1020.* Perg. med 1 Segl.: G. 150 og 151. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 27). *Dipl. AM. I, 231.* [282]

Dag? »Dn. Arnaldi caniczk i Upsala åth Lunde domb kyrckia gifne quittantz sig hafwa på archiebiscopens Dn. [Lau]rentii i Upsala wägne bekommit 10 mr. sölf, dat. idus . . . 4, som är d. 10.«

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 17.

[283]

Uden Dag. Jacobus Lundensis archiepiscopus. Noveritis nos litteras Dn. pape recepisse: 242. Sig. nostrum. Datum Lundis.

Perg. med 1 Segl: G. 3 og 4. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 20). [284]

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 22* (Sept. 8). — Æbelholt: *SRD. VI, 162* (Maj 15). — Løgum: se 274.

Registraturer: (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 179.*

1259.

Marts 10. *Reg. 1029.* Perg. med [8] Segl: 4. G. 150 og 151; [8. . . ERSVNS DE HELGH . . .; Lilje mellem to Stjærner^a]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LI, 28). *Dipl. AM. I, 237.* [285]

^a) Langebeks Seglsamling Fasc. 8. Her opgives om dette Segl kun, at det har hængt under et Brev af 1269 i Universitetsbibliotheket, hvori Seglindhaveren ikke nævntes; det kan dog vist med Sikkerhed identificeres med det sidste Segl under det ovenanførte Brev, da dette nævnes som bevaret i *Dipl. AM.*

Marts 11. *Reg. 1031*.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. i Geheimeark.] af Langebek 1756: LDipl. under 1252 April 5. *Hasse II, 77.* Afskr. [efter Afskr. i »Coldingische Handlung 1575«: Tyske Kanc. Arkiv] af Langebek 1762: LDipl. Udtog i Registratur under Capsa B, C og Capsa B, E: Gem. Arch. VI, 27; her kaldes Udstederen dog Ericus rex, og Aaret angives det ene Sted som 1252. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 113*, jfr. 120. — Omtalt af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 112 (= *J. A. Cypræus, Ann. 261*) med det fejle Aar 1252. [286]

Aug. 11. *Reg. 1038.* Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 29). *Dipl. AM. I, 312* (donationis - libertate - suboriri presentem paginam nostro sigillo fecimus roborari. Data). [287]

Sept. 7. *Reg. 1040.* Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Frue Kl. Arkiv (AM. XIX, 9). *Dipl. AM. I, 257.* [288]

Okt. 8. *Reg. 1041.* [Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskr. af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 109; herefter *J. A. Cypræus, Ann. 255* (= *Hasse II, 80*); hvor der her staar: possessiones quasdam, har Afskr. kun en aaben Plads. [289]

Dec. 28. *Reg. 1044*.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpaper 205; Hasse II, 83.* — Udtog: *Ribe Oldemoder 63.* [290]

Dec. 28? Ericus rex. Noverint presens [!] et futuri, quod canonicis Vibergensibus; ecclesie s. Marie omnia bona [osv. som 192 indtil] debeant respondere. Ne igitur his super hac libertate a nobis et patre nostro, avo nostro Waldemaro et patruis nostris Erico et Abel ipsis concessa [osv. indtil] cum domibus et mobilibus avo nostro Waldemaro scotavit. Datum Vibergis anno Dn. Mccclx nono kal. januarii in die innocentium [sic], testibus Dn. Ebbone Galt et preposito Arnfasto.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 57. LDipl. [291]

Dec. Kong Erik stadfæster 46 og Udat. 15^a (*Reg. 1045 = 1046*).
A. Perg. [med Brust. af Segl^b], nu stærkt medtaget og med store Huller. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 1b). — **B.** Perg., nu kun bevaret i enkelte Stumper. Samme Arkiv (sstds. 1a). — Afskr. i [Protokol 1558, hvorefter:] Gem. Arch. XVII, 43, Bl. 283 (fortsat 288) og Tratzigers Protokol (Gott. Ark., Cam. III, XL, 10). — Afskr. fra 16. Aarh., ausculteret af Notaren Gerhardus Klerck: RA. Slesvig Stift 16. — Afskr. i Svavstedbogen Bl. 32. — Efter de sidste Afskr.: *Hasse II, 84* (sancte et individue trinitatis. E. dei - Slauorumque - Sleswiccensi - Waldemari - Nos igitur quos - collatas - Sleswiccensi - tribulationes - scripti patrocinio). — Begyndelsen af Stadfæstelsen samt 46 i Afskr. hos Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 90 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 200*). [292]

a) Hasse anfører urigtig disse Breve i modsat Orden. b) Saaledes Afskrifterne efter Protokol 1568. c) Rettelserne er tagne fra Udfærdigelse A.

Dag? Kong Erik pantsætter Biskop Niels Byen Aabenraa. [Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 239*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 122 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 282*). [293]

Uden Dag. *Reg. 1023.* **A.** Perg. med [2] Segl: 2. G. 38. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LI, 30). *Dipl. AM. I, 239.* — **B.** Perg. med [2] Segl: 2. G. 38. Samme Arkiv (AM. LI, 31). [294]

Brevbøger: Cancellariæ liber, Procesakterne: *SRD. V, 603* (Febr. 5), *602*, fortsat *600—601^a* (Febr. 9), *602* (Marts 6), *603* (Marts 22), *603* (Apr. 15), *604*, *605*, *605* (alle: Juni 4). — Ribe Kapitel: se 290. — Esrom: *Cod. Esrom. 65* Dec. 28), *128.* — Løgum: *SRD. VIII, 241* (Apr. 14); se ogsaa 286.

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 498* (Nov. 28), *498* (Dec. 1), *498* (Dec. 2).

a) Brevet fremtræder her som udstedt af: J. Roschildensis episcopus, hos *Hvitfeld II, 281, Fol. 266* derimod som et Fællesbrev af Bisperne Peder Bang i Roskilde og Jens i Odense; dette er dog vist kun en Gætning for at forklare det urigtige J. i Haandskriftet.

1260.

Jan. 10. LDipl. Se 217.

Marts 29. *Reg. 1050**. [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. *Kbhvns. Dipl. I, 22.* [295]

Apr. 6. »M^occ^olx^o tercio die pasche«. Se 1263 Apr. 1.

Apr. 7. »M.c.c^o. sexagesimo quarto die pasche«. Se 1264 Apr. 20.

Maj 12. *Reg. *370.* Perg. med 2 Segl: 1. Dronning Mechtildes (*Dipl. AM. I, Tab. IV, 3*); 2. Hertug Eriks Dobbeltsegl (*sstds. Tab. V*). Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XVII, 1 b). *Hasse II, 89.* Dansk Udtog: *Hvitfeld II, 245, Fol. 241.* [296]

Maj 13. *Reg. 1052**. [Orig. med Hertug Eriks Segl. Slesvig Johannes Kl. Arkiv.] To Afskr. fra 17. Aarh.: Thott 4to, 2053. — *Westph. III, 360.* — Afskr. (noget afvigende) fra 18. Aarh.: Klosterarkivet, jfr. *Zeitschr. f. SHL. Gesch. VI, Rep. 109* (ikke forefundet 1891). Herefter: *Hasse II, 89.* — Afskr. fra 18. Aarh.: Slesvig Bys Arkiv, Codex Nr. 6 (Statsark. i Slesv.). — Afskr. af Ulrik Petersen, Beschreib. der Stadt Schleswig S. 99 og Collect. IX, S. 98. [297]

Juli 6. *Reg. 1053.* [Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr. af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 123 (= *J. A. Cypræus, Ann. 283*; herefter paa anden Haand *Hasse II, 91*, hvor: Aitsoboly skal rettes til: Aitsoboly). — Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 239.* [298]

Juli 15. *Reg. *372.* Perg. med 1 Segl: A. 17. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (RA. Ø. Flakkebjerg H. 9). *Møller, Fornhdl. rör. Halland 17.* [299]

Sept. 21. Hamsfort: *SRD. I, 290.* Se 1360 Sept. 21.

Dag? »De duabus curiis oppignoratis monasterio Clare Nestvedia«. [Orig. Roskilde Claræ Kl. Arkiv.] Klosters Registrant (Arnemagn. Saml. 4to, 1050). [300]

Uden Dag. Lucoppidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 98. Se 1267 Sept. 10. — Gem. Arch. VI, 27. Se 1264 Marts 15.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 64* (Juli 11). — Løgum: *SRD. VIII, 121* (Apr. 14). — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 143* (Jan. 2 el. 1264 Jan. 5).

Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV, 88.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 354.* — Sorø: *SRD. IV, 516* (Apr. 29). — Øm: *ÆA. I, 234.*

1261.

Jan. 7. *Reg. 1054.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 120). *Terpager 179.* [301]

— *Reg. 1055**. A. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpager 180.* — Aa. Afskr.: *Ribe Oldemoder 34.* [302]

Febr. 7. *Reg. 1056**. Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse II, 95.* [303]

Marts 22. *Reg. 1057.* A. Perg. [med 5 Segl: 2 A. 18]^a. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. I, 1). *Suhm X, 974; Weinwich, Stevns-Herred 8; Erslev, Testamenter Nr. 4.* — Aa. Vidisse 1527 Juli 26 el. Dec. 9 (Anne Dag) af Sophie Biillesdatther, Abbedisse, og menige Konvent i S. Clare Kl. Perg. Samme Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 16). LDipl.

^a) Hertil hører en Godsfortegnelse paa en Pergamentstrimmel: AM. I, 2. *Weinwich, Stevns-Herred 12* (Ordene: „Enumeratio etc. de Kalwæriis“ er en Paaskrift fra 18. Aarh.). [304]

Maj 13. *Reg. 1061.* [Orig. med Segl. Ribe Kapitels Arkiv.] Vidisse 1295 Apr. 15. *Terpager 206; Hasse II, 97.* [305]

Maj. *Reg. 1059.* Perg. med 1 Segl: G. 3 og 4. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 1). *Suhm X, 976.* [306]

Juli 12. *Reg. 1062.* [A. Perg. med Hertug Eriks Segl. Slesvig Kapitels Arkiv.] — [Aa. Optaget i 1437 Febr. 27.] Herefter: *Westph. IV, 3114; Suhm X, 977* (jfr. 434); *Hasse II, 100* (med Udeladelse af Dagsangivelsen). [307]

Nov. 25. Værnebrev af Hertug Erik af Jylland.

[Perg. med Hertug Eriks Dobbeltsegl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 29 med Overskrift: . . . habens ante se porrectum et vexillum elevatum cum . . . dei gratia dux Jucie. In posteriori vero parte apparebant 2 . . . major reliquo, ambo coronas in capitibus deferentes et superius infra . . . multa corda apparebant cum hac scriptura circumferentiali: Clipeus Erici du . . .^a *Hasse II, 100* (Jucie - conscriptum - [in]juncto - recepisse - posteros non latere, quod - dilectos - multis etc.). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 291, VII, 223.* [308]

^a) Hamsfort i Kall 8vo, 668 aftegner Seglet, der paa den ene Side viser en Rytter med Skjold og faneprydet Lanse (Omskrift: Ericus 'd. gratia dux Jutiæ) og paa den anden Side 2 Leopard eller Løver, omgivne af Hjerter (Omskrift: Clypeus Erici ducis Jutiæ). Hans Kilde er Seglbeskrivelsen i den renskrevne Odensebog.

Dag? Hertug Erik af Sønderjylland og Greverne Johan og Gerhard af Holsten om Slesvig Bisps Ret til Tolden i Rendsborg.

[Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 240*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 125 (= *J. A. Cypræus, Ann. 285*). [309]

Uden Dag. *Hasse II, 100.* Se 307.

Brevbøger: Ribe Kapitel: se 302. — Æbelholt: *SRD. VI, 162* (Juli 17). Registraturer: Øm: *ÆA. I, 265.*

1262.

Maj 4. Privilegium for Ribe. Se 148.

Maj 15. *Reg. 1065.* Perg. med Urban IV's Bulle i Hampesnor. Dominikanerordenens Provincialarkiv (SvRA.). Anført i Specifikation, Domkapitlet Nr. 14 med Aar 1261. *Dipl. Svec. I, 409.* [310]

Maj 28. *Reg. 1066.* A. Perg. med [3] Segl: 1. G. 3 og 4 (Brudst.); [2. G. 35*]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. I, 3). *Suhm X, 978*

(= *Dipl. Svec. I, 709*); *Erslev, Testamenter Nr. 5*. — **Aa.** Optaget i 313. — Jfr. 312 og 1268 Maj 28. [311]

Maj 28. Estridis 1 filia Dn. Nicholai filii Alexandri. Noverint tam presentes quam futuri, quod omnia bona mea in Scania et Seylandia contuli et scotavi clauastro s. Marie in Byrthingy, excepto Kalfunde et Gøterlæue, que contuli et scotavi clauastro dominarum s. Clare Roschildis sub hac forma, ut ex eisdem bonis solvantur 200 mr. denar., que locis religiosis, hospitalibus et ecclesiis secundum dispositionem inter me et cognatum meum fratrem Astradam prius habitam debeant elargiri. Actum 5 kal. junii.

Perg. med 1 Segl: A. 19; Paaskrift: De collatione bonorum in Kalfunde et Gøtærlef facta per Dn. Estridh relictam quondam Dn. Petri Erlændhß. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 3). LDipl. — Jfr. 311. [312]

Juni 8. Jacobus Lundensis archiepiscopus. Noverint universi, quod Dn. Estridis 6. idus junii coram nobis in plena sinodo confessa est se ordinasse testamentum suum: 311. Dicta Dn. E. in plena sinodo innovavit testamentum, prenominatas possessiones in manus Dn. priorisse de Byrthingi scotando. Sig. nostrum et capituli Lundensis². Datum Lundis 6. idus junii.

Perg. med [3] Segl: [2. G. 38^a]; 3. G. S. 4 (S. ERL[ANDI ARCHIDIACONI]). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (saaledes efter den omtrent samtidige Paaskrift, hvori ogsaa nævnes som tredje Segl: sig. archidiaconi Lundis) (AM. LII, 2). LDipl. [313]

a) Langebeks Seglsaml. Fasc. 26.

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 211*.

Registraturer: Øm: *ÆA. I, 267*.

1263.

Marts 15. *Reg. 1071*. [Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 948. *Suhm X, 979*. [314]

— Urbanus episcopus servus servorum dei .. abbatisse et conventui monialium inclusarum monasterii s. Clare Roskildensis ordinis s. Damiani. Sacrosancta Romana ecclesia etc. Personas vestras et locum, in quo divino vacatis obsequio, cum omnibus bonis, que possidet aut poterit adipisci, sub b. Petri et nostra protectione suscipimus, specialiter autem bona vestra vobis confirmamus. Nulli ergo omnino etc. Datum apud Vrhemueterem id. martii pontific. nostri anno 2.

A. Perg. [med Urban IV's Bulle i Silkesnor.] Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 4). LDipl. — **Aa.** Vidisse: Udat. 154. [315]

Apr. 1. *Reg.* *386. A. Perg. med 1 Segl: G. 800 og 801. Ribe Kapitels Arkiv (R.A.). *Hasse II, 110.* — Aa. Afskr.: *Ribe Oldemoder 38.* [316]

Apr. 13. Nicolaus Sleswicensis episcopus. Certior habetur rerum cognitio, si bonorum testimonio sive litterarum munimine fuerit roborata. Hinc est, quod notum esse volumus nos cum consensu capituli nostri Ætite relicte Brotheri Albi, Winæke et Ketillo filiis ejus ac eorum successoribus omnem terram b. Petri attinentem curie nostre in Lundebiergh una cum exactione nostra ibidem in feodum commisisse pro voluntate ipsorum disponendam, ita tamen ut ex eis solvant singulis 6 annorum sequentium nobis 65 mr. denar., pro quolibet marca 3 sol. novorum sterlingorum. Transactis 6 annis exactio episcopalis redibit ad episcopum, et ipsi ex tunc perpetualiter solvent de dicta terra 70 mr. denar. annuatim, 3 | sol. sterlingorum in marca sicut prius.^a pecuniam promiserunt solvere nunt[io nostro] vel successorum nostrorum in curia . . . ch | yo quolibet ann[o] beati Michaelis in cione domini, et si quis in dictis . . . | Sleswich prese . . . | tenuerit . . . ebit [succ]essores nostros iterum re . . . | Preterea quicumque de sepedicta terra habuerit et de furto essus vel . . . | t sive etiam contra nos [ve]l alique[m] successorum [nostro]rum clippeum hostilem tulerit et d . . . | ipsam terram tenuerit, amittet ipso facto. Ceterum [quic]unque principales fuerint in memorata terra ordi [nanda] [no]bis seu successoribus nostris recipiant, fideliter serviant et obediant in omnibus licitis et honestis | cedulam eis dedimus sigilli nostri et capituli nostri², fratrum predicatorum³ ac minorum⁴ communitam . | [MCC sex]agesimo tertio pridie idus aprilis.

Perg., stærkt medtaget, med [4?] Segl: 2. G. 981; 3. G. 1007; 4. G. 1006. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 1 c). LDipl. Jfr. Hier. Cypræus: *Westph. III, 240*, og Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 125 (= *J. A. Cypræus, Ann. 285*). [317]

^a) Herfra er gengivet alt, hvad der endnu kan læses; Linjeadskillelsen er medtaget, medens selv de største Lakuner kun er antydede ved 5 Prikker.

Maj 17. *Reg. 1078.* A. Perg. med 5 Segl: 1. Dronning Margrethes (*Dipl. AM. I, Tab. IV, 4*); 2. G. 746 (S. PETRI ARVS[IENSIS C]ANO[NICI FILII VNE]); 3. G. 197; 4. G. 440; 5. G. 424. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 6). *Erslev, Testamenter Nr. 6.* — B. Perg. med [2] Segl: 1. G. 423*. Samme Arkiv (AM. LII, 7). *Suhm X, 979.* [318]

Juni 14. A. dux de Brunsvig. Significamus, quod conventum monasterii s. Petri de Nestvid cum villicis suis et colonis bonisque eorum sub nostra suscepimus protectione, dimittentes eis ab omni impetitione juri regio attinente omnia ipsorum bona, prout tempore regis Valdemari habuerunt, libera, ita quod, si familia ipsorum in

aliquo excesserit, nulli nisi ipsis sive advocatis eorum teneatur respondere, nec volumus, quod exactor aliquis, sive Thevtonicus sive Dacicus, de iis, se intromittat. Quod qui attemptare presumpserit, noverit vindictam nostram se nullatenus evasurum. Sig. nostrum. Datum Nestvid 18. kal. julii.

[Orig. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 341*. Afskr.: Bartholin A, 390^a.] Afskrifter fra 18. Aarh.: AM. Afskr. Pk. V og LDipl. [319]

a) Anført i Bartholins Annales.

Juni 30. *Reg. 1080*. [A. Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 928. *Pontoppidan, Ann. I, 719*. — **Aa.** Optaget i 1264 Apr. 1. [320]

Okt. 18. Pave Urban IV til Bispfen af Aarhus.
[Orig. Aarhus Bisps Arkiv.] Brudst. optaget i 1291 Aug. 29. *SRD. VI, 255*. [321]

Nov. 15. *Reg. *390*. [Afskr.: Cancellariæ liber S. 94: »Divisionem bonorum patrimonialium filiarum regis Erici, a. 1264*.] Dansk Udtog med Datum 1263 Nov. 15: *Hvitfeld II, 304, Fol. 265*. [322]

Nov. 19. E. de Obekæ² advocatus Roskildensis. Noverint universi, quod Jacobus Suensø in presentia nostra Roskildis sororibus s. Clare ibid. scotavit quandam terram in Hæræstath, videl. unam half mark skyld, et quandam partem silve, quam habuit in confinio Suens-torpmark, ut vulgariter loquamur, propter cavillationes quorundam cum domibus in fundo ejusdem terre tunc sitis in manu Dn. Ther-berni Pætersun. Sig. nostrum et subscriptorum DDn., qui huic affuerunt facto, videl. Therberni Peterø¹⁷ et Willelmi Hwiit civis Roskildensis et quamplurium aliorum tam clericorum quam laicorum et religiosorum, licet sigilla quorundam, qui affuerunt, non apposuimus. Actum Roskildis decembris kal. 13.

Perg. med [3] Segl: [1. A. 20]; 2. A. 21. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 8). LDipl. [323]

Nov. 28. *Reg. 1088**. [Orig. Ribe Bisps Arkiv.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld, Biskeprøn. Bl. Fiiij, Fol. 23*. — Udtog: *Ribe Oldemoder 19*. [324]

Dag? Hugo, Kardinal af s. Sabina, meddeler Slesvig Kapitel en Afgørelse af Pave Urban (IV) om en Sum af 200 Mk. Sølv til Dom-kirkens Bygning.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 238*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 128 (= *J. A. Cypræus, Ann. 291*). [325]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 393* (Okt. 1). — Ribe Bisp: *Oldemoder*, se 324. — Ribe Kapitel: *Oldemoder*, se 316. — Løgum: *SRD. VIII, 38*

(Sept. 25), 239 (Dec. 10). — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI*, 178 (Maj 21^a); jfr. under 1253 (ovfr. S. 38). — Øm: *SRD. V*, 278, 279, 279 (alle: Maj 6), 275 (Maj 10), 281 (Okt. 21).

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV*, 348; se ogsaa 319. — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I*, 253.

a) I Datum er glemmt: duodecimo.

1264.

Febr. 10. Agnes Dn. Erics quondam regis Dacie filia. Declaro me non ab homine, sed inspiratione divina concepto proposito domino serviendi, emisso in manus fratris Achonis prioris provincialis Dacie castitatis voto, elegisse domino famulari in ordine sororum fratrum predicatorum per dominum apostolicum confirmato et in diversis mundi partibus jam multiplicato, ejusdem ordinis habitu suscepto. Dn. pape Urbani adjuta gratia et Dn. Margarete regine Dacie roborata subsidio, instructa consilio, locum elegi, in quo claustrum edificari volui, quem Dn. regina ad hoc assignavit, dotans predictum locum de bonis meis, quecunque me jure hereditario contingunt, habens disponendorum eorundem liberam facultatem, professione nondum facta, eligens sub cura magistri ordinis predicti et prioris provincialis memorati cum sororibus nunc vocatis mecum et vocandis in loco, in quo nunc claustrum edificatur b. Agnetis patrociniio dedicandum, ejusdem ordinis subiei discipline secundum regulam b. Augustini et institutiones sororum ordinis supradicti, me cum consororibus meis locum prememoratum sedis apostolice protectioni supponens. Sig. meum et capituli Roskildensis et communitatis civitatis ejusdem. Actum Roskildis 4. idus februarii.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 284.] Afskr.: Bartholin H, 930. LDipl. [326]

Marts 15. *Reg. 1096.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. i Geheimeark.] af Langebek 1756: LDipl. Udtog i Registratur: *Gem. Arch. VI*, 27, hvor Brevet dog betegnes som: literæ de anno 1260. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII*, 131. [327]

Marts. *Reg. 1095*.* [Orig. med Segl. Slesvig Johannes Kl. Arkiv.] To Afskr. fra 17. Aarb.: Thott 4to, 2053. — *Westph. III*, 361. — Afskr. fra 18. Aarb.: Klosterarkivet, jfr. *Zeitschr. f. SHL. Gesch. VI*, *Rep. 109* (ikke forefundet 1891). Herefter: *Hasse II*, 117. — Afskr. fra 18. Aarb.: Slesvig Bys Arkiv, Codex Nr. 6 (Statsark. i Slesv.). — Afskr. af Ulrik Petersen, Beschreib. d. Stadt Schleswig S. 99 og Collect. IX, S. 99. [328]

Apr. 1. *Reg. 1097.* [Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 928. *Pontoppidan, Ann. I*, 718. [329]

Apr. 20. *Reg. 1100.* Perg. med Hertug Eriks Dobbeltsegl. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse II*, 121. [330]

Juni 16. Tucho Arusiensis episcopus¹. Quoniam, ut ait apostolus, omnes stabimus ante tribunal Christi *etc.* Cum ecclesia et monasterium s. Agnetis Roskildis de novo edificetur, vos rogamus, quatinus ad predictum opus elemosinas et karitatis subsidia erogetis, ut vestro auxilio opus valeat consumari; nos de dei misericordia, b. Marie virg., b. ap. Petri et Pauli, s. Clementis mart. et omnium sanctorum auctoritate confisi omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad dictum monasterium accedentes manum porrexerint adjutricem, 40 dies de injuncta sibi penitentia relaxamus. Datum in die Willelmi abb.

Perg. [med 1 Segl.: Brudst., nævnt i LDipl.]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 188). LDipl. [331]

Juni 30. Frater Regnardus Otthoniensis episcopus. Ad vestram volumus notitiam pervenire, nos sororibus s. Clare Roskildis inclusis omnia bona nostra, que a Dn. Johanne Lalandie preposito et ab aliis in Fughlæsø et que ab Attone dicto Hafæræ in Fræthæløfæ tempore amministrationis nostre habuimus, in remedium anime nostre scotationis titulo assignasse. Actum Ørkil pridie kal. julii, presentibus DDn. fratre Olauo priore fratrum predicatorum Otthoniensium², fratre Johanne de Scania socio nostro, Dn. Salomoni Langlandie preposito, Dn. Magno Toftensi preposito⁵, Dn. Nicolao preposito de Guthum H., Bertoldo dyacono, Regnardo stabulario nostro, quorum sig. una cum nostro presentibus duximus apponenda.

Perg. med [8] Segl.: 2. G. 589; [5. G. S. 445]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 9). LDipl. [332]

Okt. 22. *Reg. 1111.* [Perg. med 1 Segl. Lunde Kapitels Arkiv.] Vidisse 1502 Apr. 23 (Jørgens Dag) af Peder Bertillß, Abbed i Helgenkirkæ Kloster ved Lund, m. fl. Perg. Samme Arkiv (SvRA. under Aar 1502). [333]

Dec. 13. E. dictus exactor Roskildis ceterique cives ibid. Quod scimus, loquimur *etc.* declarantes, quod heredes Johannis monetarii sororibus Elysiby et Tybikkæ fundum, in quo sorores b. Agnetis habitant, et omnia alia ibid. ex patrimonio sibi attinentia nobis presentibus scotaverunt, ab eisdem E. et T. omnem satisfactionem recipientes. Sig. nostrum. Datum in die Lucie.

Perg. [med 1 Segl.]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 289* (RA. Roskilde 26). LDipl. [334]

Uden Dag. Cancellariæ liber S. 94. Se 322.

Uden Dag. *Reg. 1113**. Perg. med Hertug Eriks Dobbeltsegl. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 17). *Hasse II, 126.* [336]

Brevbøger: Cancellariæ liber, Procesakterne: *SRD. V, 609* (her udateret; Apr. 4). — Løgum: se 327. — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 143* (Jan. 5 el. 1260

Jan. 2). — Øm: *SRD. V*, 282 (Jan. 28), 282, 283, 283, 284 (alle: Maj 22), 285 Juni 6), 284 (Juli 7), 285 (Sept. 12), 287 (Nov. 26).

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV*, 354. — Roskilde Agnete Kl.: se 326, 334. — Øm: *Suhms Nye Saml. III*, 328 (= *ÆA. I*, 166); *ÆA. I*, 232. — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I*, 253.

1265.

Maj 25. *Reg. 1114. A.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 687*. — Aa. Stadfæstelse 1334 Marts 4. [337]

Sept. 22. *Reg. 1122.* [Orig. Ribe Bisps Arkiv.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Fij, Fol. 23*. [338]

— *Reg. 1123.* Perg. [med Bulle]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 10). *Suhm X*, 984. [339]

Nov. 22. *Reg. 1124. A.* Perg. [med Clemens IV's Bulle i Silkesnor]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 11). *Suhm X*, 985. — Aa. Vidisse 1266 ud. Dag (Afskriften er lidet nøjagtig, og i Dateringen staar: XII for: X kal. decembris). — Ab. Vidisse 1287 Sept. 9—15. [340]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI*, 394 (Juni 22), 394 (Juli 11). — Esrom: *Cod. Esrom. 65* (Juni 11).

Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV*, 157. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV*, 339 (Aar?). — Sorø: *SRD. IV*, 496 (Febr. 27). — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I*, 228, 253.

1266.

Jan. 9. *Reg. 1128**. Se under 1337 Apr. 28.

Marts 15. *Reg. 1130.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 687* (dilectis nobis - torghgiald - emunitatis - Nyburgh - teste domino *Burg*[lanensi?]). [341]

Apr. 25. *Reg. 1131.* [A. Orig. Nakskov Bys Arkiv.] Afskr.: Relation 1684 (Indlæg til Fynske og Smaal. Missiver Nr. 57). — [Aa. Vidisse 1404 Febr. 4.] Kopi 1648: RA. Danske Kanc. Paa anden Haand herefter: *Suhm X*, 988 (cernentibus in domino salutem. Volumus - tenore *presentium*^a confirmamus, quod ^b*latores presentium*^b villani in *Nacskouff fortam*^c - illo *videlicet* Siegerszeghi^d et silva, quam - effugiet). [342]

a) Begge Afskr.: publico. b) Afskr. 1684: laterarii; Kopi 1648: litterarii. c) Begge Afskr.: foetam. d) Kopi 1648: Sigtherseggi.

Apr. 30. *Reg. 1132.* Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. I*, 429. [343]

Maj 8. In nomine patris et filii et spiritus sancti. Ego Thuko dictus Pust. Considerans in rebus humanis nihil esse firmum vel stabile, ea, que mihi visa sunt anime mee expedire, decrevi scripti memorie commendare. Notum igitur facio, quod in remissionem peccatorum meorum fratribus meis in Sora, deo et b. Marie virg. ibidem famulantibus, contulerim, quicquid habeo in Lusæruth, hoc est terram census 5 orarum cum curia mea ibid., eisdem commississe[.] et

coram rege et multis aliis scotasse. Sig. meum et sig. Dn. regis et regine, Dn. T. Arusiensis episcopi, Dn. A. pincerne, Dn. A. filii Nicolai et aliorum discr. virorum. Quicumque igitur heredum meorum vel [*alius*] hanc donationem infringere attemptaverit, indignationem dei et b. Marie et omnium sanctorum hic et in futuro incurrat. Acta sunt hec Roskildis 8. idus maji.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv; anført *SRD. IV, 515*; senere hos Jens Rosenkranz.] Afskr.: Bartholin K, 564. LDipl. (her ogsaa efter Afskr. af Lintrup). [344]

Juni 8. Frater Gvido¹ tituli s. Laurentii in Lucina presbiter cardinalis, apostolice sedis legatus, sororibus ordinis fratrum predicatorum apud s. Agnetem Roskildis. Licet is, de cujus munere venit *etc.* Omnibus vere contritis et confessis, qui ecclesiam vestram in festivitatibus b. virginis Marie et s. Agnetis dedicationis ac Augustini ep. et Dominici et Petri mart. et per earundem festivitatum octavas visitaverint, 40 dies de injunctis sibi penitentiis annis singulis relaxamus. Datum Lundis 6. idus junii, pontific. Dn. Clementis pape IV anno 2.

Perg. med Guidos Segl. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 189). LDipl. [345]

— *Reg. 1138.* [Orig. Dominikanerordenens Provincialarkiv.] Vidisse 1266 ud. Dag. *Dipl. Svec. I, 430.* [346]

Aug. 1. *Reg. 1140.* Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 13). *Suhm X, 986.* [347]

Aug. 18. Privilegium af Legaten Guido.

[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 291.* Er maaske det i Løgumbogen (*SRD. VIII, 200*) afskrevne Brev af Aug. 17. [348]

Aug. 23. *Reg. 1142.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur under Capsa C, R (eller B, T): Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 116.* [349]

— *Reg. 1143.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur under Capsa B, T (eller C, R): Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 117, 127, jfr. 128.* [350]

Aug. 25. *Reg. 1144.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 84.* — Udtog: *Ribe Oldemoder 50.* [351]

Aug. 30. Frater Guido tituli s. Laurentii in Lucina presbiter cardinalis, apostolice sedis legatus, dilectis filiis . . archidiacono et capitulo Rippensis ecclesie. Ut oblata munera *etc.* Petitionibus vestris annuimus, ut quotiescumque diebus sollempnibus in ecclesia vestra verbum dei populo nuntiaveritis, omnibus vere penitentibus et confessis ipsum verbum a vobis audientibus 100 dies de injunctis sibi penitentiis relaxare possitis. Datum Sleswic 3. kal. septembris, pontific. Dn. Clementis pape IV anno 2.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (Stiftskisten Suppl. 2).
— Udtog: *Ribe Oldemoder 49 (Reg. *433)*. [352]

Sept. 1. »Guido cardinalis legatus apostolicus omnibus ecclesiam Wibergensem in sollempnitatibus b. virginis, s. Ketilli et b. Augustini visitantibus 60 dies de injunctis penitentiis relaxat. Dat. Slesvic kl. sept., pontific. Clementis IV an. 2.«

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 111.] Udtog: Bartholin, Annales. [353]

— »Idem Guido canonicis Wibergensibus facultatem concessit omnibus ab ipsis in ecclesia Wibergensi verbum dei cum devotione audientibus 40 dies de injunctis penitentiis relaxare. Dat. Slesvic eod. dat.«

Som foregaaende. [354]

Sept. 28. »Idem Guido omnibus ecclesiam Wibergensem in festivitibus apostolorum et Ketilli visitantibus vel de suo mittentibus 60 dies poenitentiae relaxat. Dat. Slesvic 4. kl. oct., pontific. Clem. IV an. 2.«

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 112.] Udtog: Bartholin, Annales. [355]

Sept. 29. »Idem Guido omnibus missam de b. virgine, quae quotidie in ecclesia Wibergensi decantatur, cum devotione audientibus 20 dies poenitentiae indulget. Dat. Slesvic 3. kl. oct., pontific. Clem. IV an. 2.«

Som foregaaende. [356]

Nov. 2. *Reg. 1148.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 125*.

[357]

Nov. 10. *Reg. 1149.* Perg. med Kardinal Guidos Segl. Dominikanerordenens Provincialarkiv (AM. XIX, 12). *Suhm X, 987; Hasse II, 142.* [358]

Dag? Voldgiftsdom mellem Kong Erik og Bisp Bundo af Slesvig. [Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 240*, og af Povl Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 125 v.*, her uden Aar (= *J. A. Cypræus, Ann. 287*). [359]

Uden Dag. Jacobus Lundensis archiepiscopus¹. Noveritis, quod litteras Dn. Clementis pape IV vidimus cum bulla et scerico: 340. Actum Perusii. Nostrum sig.

Perg. med 1 Segl: G. 3 og 4. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 12). LDipl. [360]

— *Reg. 1152.* Perg. [med 1 Segl]. Dominikanerordenens Provincialarkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. II, 649.* [361]

— N. Vibergensis episcopus, regis Dacie cancellarius. Noveritis nos insepisse: 346. Sig. nostrum. Datum Vibergis.

[Orig. med Segl. Dominikanerordenens Provincialarkiv; senere i Stockholm.] Afskr.: Örnhielms Bullarium I, 435 (Vitterhets-Akademiet i Stockholm). LDipl. [362]

— *Pontoppidan, Ann. I, 724.* Se 366.

Brevbøger: Cancellariæ liber, Procesakterne: *SRD. V, 607* (Aug. 27). — Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 409* (Juli 15). — Ribe Bisp: *Oldemoder 12* (Marts 18), *16* (Dec. 17). — Ribe Kapitel: *Oldemoder*, se 351, 352. — Esrom: *Cod. Esrom. 46* (Marts 8). — Løgum: *SRD. VIII, 200* (Marts 8), *148* (Sept. 4), *149* (Sept. 8); se ogsaa 348—50, 357. — Øm: *SRD. V, 289* (Maj 21), *295* (Nov. 30).

Registraturer: Tommerup: *ÆA. IV, 379=381*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 402*. — Sorø: *SRD. IV, 497* (Juli 7), *499*; se ogsaa 344.

1267.

Apr. 9. »Clemens papa IV omnibus ecclesiam Wibergensem in festivitibus b. Mariæ singulis annis visitantibus 100 dies indulgentiarum confert. Dat. Viterbii 5. id. apr., pontific. an. 3.«

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 109.] Udtoget: Bartholin, Annales. [363]

Apr. 28. *Reg. 1159.* Se under 1337 Apr. 28.

Maj 26. Jacobus Lundensis archiepiscopus P. preposito Roschildensi et Jacobo filio Tuchonis ejusdem loci canonico, Bo dicto Diuræ et Hærlugh Ketilli filio MM. dicte dyocesis. Ex parte DDn. pauperum sororum s. Clare Roschildensis nobis fuit intimatum, quod Dn. Nicholaus filius Petri camerarius bone memorie quandam commutationem bonorum cum eis fecit, ex qua non modicum dampnificate sunt. Propositum etiam fuit ex parte sororum coram nobis, quod Dn. Johannes Raniß bona aliqua, que ex parte Dn. Petri Olff in suorum remissionem peccaminum ipsarum claustro collata fuerunt, minus juste detinet occupata; item quod Dn. Andreas filius Nicholai 1 curiam, quam Dn. Estrid claustro contulerat, vi detinet. Postulabant preterea sorores, ut aliquibus mandarem, qui predictas injurias diligenter intelligentes nobis veritatem de singulis intimarent. Nos igitur vobis mandamus, quatinus considerationem bonorum commutatorum inter sorores et heredes supradicti Dn. N. Petri filii, ac inter sorores et Dn. Johannem Raniß considerationem bonorum ab eodem injuste detentorum factam nobis significetis, moneatis etiam Dn. Andream, ut curiam, quam detinet, sororibus dimittet et pro dampnis eis satisfaciat; alioquin contra ipsum per censuram ecclesiasticam procedemus. De singulis supradictis veritatem rescribatis. Datum Sleswic kal. junii 7.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 14). LDipl. [364]

Aug. 16. *Reg. 1164**. Perg. [med 3 Segl^a]. Senere i Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse II, 153*. [365]

a) Tre Seglhuller, de to sidste med Remme; i Brevet nævnes kun Bispens Segl.

Sept. 10. *Reg. 1167.* [A. Orig. med Notarmærke og Kardinal Guidos Segl.] — Aa. Vidisse: Udat. 129. *Suhm X, 989; Dipl. Svcc. I, 710*. — I Lucoppidans Afskr. af »Antiquitates quædam dignæ quæ sciuntur«

(Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 98) staar først: »Anno 1260 episcopus, præpositus et capitulum ecclesiæ Slesvicensis et frater Michael gardianus ibidem suo vidisse testificabantur, qualiter Gvido osv.» (trykt: *Pontoppidan, Ann. I, 724*, hvor Aarstallet dog er rettet til 1266), og derefter: »Aliud vidisse eorundem super eisdem articulis osv. anno 1267«. Begge disse Udtog gælder den anførte Vidisse, hvoraf der mulig har foreligget to Udfærdigelser. [366

Nov. 12. Stephanus Øthenssun². Pateat karitati vestre, me bona, que habeo Roskildis ad orientem curie mee, in qua resideo, silicet 1 curiam cum domo, pistrina et tabernis tam edificatis quam edificandis, assigno clauastro s. Clare Roskildis retinenda cum redditibus annualibus, quoadusque bona, que eidem clauastro scotavi in Møn in Stubbæthorp, assignem possidenda vel etiam persolvem argentum et denarios, quos pro predicta terra in Møn recepi ab eodem. Meum sig. et DDn. prepositi Petri Vnæsun et fratris mei Dn. P. archidiaconi Roskildis. Datum in crast. Martini.

Perg. [med 3 Segl: 2(?) Skjold delt med Træ over Bølger og andet Felt 5 Gange tværdelt^a]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 15). LDipl. [367

^a) Langebeks Seglsamling, Fasc. 8. Paa Brevet staar „Sigillum depictum“ ved det andet Seglhu.

Uden Dag. Lucoppidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 98. Se 366.

Brevbøger: Cancellariæ liber, Procesakterne: *SRD. V, 606* (Sept. 10). — Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 410* (Juni 7). — Løgum: *SRD. VIII, 150* (Okt. 11). — Æm: *SRD. V, 295* (Febr. 3), *297* (Febr. 22), *297* (Aug. 3), *300* (Sept. 2). Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 378*.

1268.

Maj 14. *Reg. 1171.* [A. Orig. Stege Bys Arkiv.] — [Aa. Stadfæstelse af Kristjern I, 1476 Juli 15 (divis. apost.). Samme Arkiv.] Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc.; herefter: Resens Atlas, Møn (Arnemagn. Saml. Fol. 362 S. 14 og 17). *Suhm X, 993* (ipsi in sylvis nostris *villam eorum* circumjacentibus - gaudeant *de cætero*, sicut - volunt^a). [368

^a) Med Undtagelse af den sidste er disse Læsemaader overstregede i Resens Atlas og derefter udeladte i Renskrifterne herefter, hvorfra Suhms Aftryk stammer.

Maj 28. Soror Estridis, filia Dn. Nicolai filii Alexandri, priorissa sanctimonialium in Byrthinge. Ad notitiam desidero pervenire, quod Kalfunde et Gøterslæuæ bona mea, que in Seylandia possedi, contuli et scotavi clauastro sororum ordinis s. Clare Roschildis hac conditione, ut ex eisdem bonis 200 mr. denar. solverentur locis religiosis, hospitalibus et ecclesiis secundum dispositionem cognati mei fratris Astradi ordinis minorum; nec fuit nec est mee voluntatis, quod de prefatis bonis unquam aliquid aliud fieret, quam quod ordinavi in mea conversione sive quando assumpsi habitum regularem, cum adhuc mee proprie et ultime fui arbitra voluntatis; que ordinatio in presenti litera

est expressa. Illos igitur, qui predicta bona injuste detinent, rogo, quatinus ea restituant monasterio. Sig. mei conventus¹. Datum Byrthingæ 2 fer. pentecostes.

Perg. [med 1 Segl: G. 126]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 16). LDipl. — Jfr. 311—12, 370, 376. [369]

Maj 28. Soror Estridis [*osv. som 369 indtil*] expressa. Unde Dn. Andream Erlandi, qui partem bonorum predictorum injuste detinet, rogo, quatinus eam restituat monasterio. Sig. mei conventus¹. Datum Byrthinge 2. fer. pentecostes.

Perg. med 1 Segl: G. 126. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 17). LDipl. [370]

Juni 4. Ericus Konge. Vi unde vore Bymænd af Wææ, at de maa frit fiske i Helligaae, som de plejede gøre af gammel Tid, og forbyde, at nogen *osv.* Datum Lund pridie nonas junii, teste Dn. Mathia dapifero.

[Orig. Væ Bys Arkiv.] Dansk Oversættelse, attesteret 1662 ^{12/12} af Kristianstads Raadstue. SvRÅ.: »Städers Acta«. [371]

Juni 13. Ericus rex. Cum bene merentibus *etc.* Constare volumus, quod canonicis ecclesie Roskildensis omnes terras eorum tam communes, scil. communi ipsorum mense attinentes, quam speciales et proprias, singulorum videl. prebendis assignatas, et colonos et garthsætæ dictas terras excolentes ab expeditione, innæ et stuth ac ceteris oneribus ad jus regium spectantibus liberos esse concedimus, dimittentes eisdem super omnes villicos suos et colonos omne jus nostrum preter wræk, danæfæ et causas, que dicuntur orbotemaal; addentes, quod si predicti villici et coloni excesserint, de hujusmodi ipsorum excessibus vel eorum forefactis pro jure regio nulli respondeant nisi dominis memoratis. Quocirca prohibemus *etc.* Ceterum volumus ad notitiam pervenire eosdem canonicos promississe, quod obtentu hujus donationis tam tempore vite nostre quam post dies nostros missam unam pro defunctis in ecclesia s. Lucii ad unum altare speciale in suis laboribus et [ex]pensis cotidie facere debeant celebrari, sicut in eorum litteris [continetur]. Nostrum sig. Datum Roskildie [idus junii, presentibus . . . Takæ [?] de Skania et Mathia dapifero nostro].

Perg. [med 1? Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XIX, 14). LDipl.; herefter suppleret, men Slutningen synes allerede da udfyldt ved Konjektur. [372]

Juni 14. *Reg. 1175.* Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Frue Kl. Arkiv (RA. Roskilde 230). *Suhm X, 993.* [373]

Juni 22. Petrus Roskildensis episcopus¹. Facimus manifestum,

nos literas Dn. pape perlegisse cum bulla et filo serico: *Pape Clemens til Franciskanerordenen, 1265 Juni 15.* Sig. nostrum. Datum Sleswik 10. kal. julii.

Perg. med 1 Segl: G. 150 og 151; Paaskr. omtr. som *Suhm X, 986*, dog omtalende »fratres«, ikke »sorores ordinis s. Clare«. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 18). LDipl. [374]

Juli 25. Olauus dictus Rostok², Olauus Ranisun, magister Rano³ canonicus Roskildensis, Petrus Hind et Olauus Lungæ pluresque alii. Notificamus, quod Petrus dictus Vtnyrthing 2 curias suas in Ærræ sororibus s. Clare Roskildis pro 60 mr. denar. impigneravit, in quibus eisdem extitit obligatus, ita tamen quod dicte curie per bona, que ex eis proveniunt, se redimant annuatim. Actum Næst-weth in die Jacobi.

Perg. med [5] Segl: 2. A. 32; 3. G. 204 (lille Brudst.). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 19). LDipl. [375]

Aug. 2. A^a. filius Erlændi¹. Ad notitiam cupio pervenire, quod bona in Kalfund in Sialandia sive alias ubicumque sita, que soror Æstridis^b priorrissa sanctimonialium de Byrthinge, uxoris mee soror carnalis, claustrum s. Clare Roskildis in sua conversione ob remedium anime sue contulit liberaliter et scotavit, hactenus a me seu meo nomine indebite occupata, resigno claustrum^c. Preterea caritatem vestram scire volo, quod proventus bonorum eorundem non recepi nisi uno anno, de quibus sororibus satisfaciam congruo tempore. Meum sig. Datum Borandaholm 4. nonas augusti.

Perg. med 1 Segl: A. 33 (Galen). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 20). LDipl. — Jfr. 369. [376]

a) Gammel Paaskrift: Andreas. b) Gammel Paaskrift: relicta Dn. Petri Erlænds. c) Orig.: castro.

Aug. 6. »Clemens papa IV singulis ecclesiam Wibergensem in anniversario die consecrationis ejusdem et singulis b. virginis et b. Augustini solemnitatibus et in octavis assumptionis b. virginis venerabiliter visitantibus 100 dies de injuncta penitentia relaxat. Dat. Viterbii 8. id. aug., pontific. an. 4.«

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 109.] Udtog: Bartholin, Annales. [377]

— »Idem papa omnes hortatur ad frequentandam ecclesiam Wibergensem, in qua corpus b. Ketilli quiescit, in cujus festivitate illac devote venientibus 100 dies indulgentiarum concedit. Dat. Viterbii 8. id. aug., pontific. an. 4.«

Som foregaaende; dog A, 110. [378]

Okt. 9. Johannes miles ceterique filii et filie ac heredes Dn. Cecilie relicte Dn. N. stabularii. Ea que honorem divinum etc. Hinc est, quod cum mater nostra in anime sue remedium et nostrum spiri-

tuale subsidium intendat Roschildis habitu ordinis s. Clare suscepto cum sororibus ibid. reclusa creatori sub disciplina regulari deservire, nos donationem honorum, que possidet in Hellelæuæ macklæ in Seylandia, ipsi clauastro ab ea factam, ne honerosus sit adventus ejus illi loco, approbantes, quidquid juris in prefatis bonis hactenus habuimus, sororibus resignamus. Matris nostre sigillum¹ presentibus apponi rogavimus, et ego Johannes de fratrum meorum et sororum rogatu sigillum meum² eidem apposui, qui solus tunc inter nos sigillum habui personale. Data Lundis 7. idus octobris.

Perg. med 2 Segl: [1. A. 34]; 2. A. 35. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 21). LDipl. — Jfr. 380. [379]

Okt. 21. *Reg. 1179.* Perg. med [2] Segl: 2. A. 34^a. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 23). *Suhm X, 994; Dipl. Svec. I, 714.* — Jfr. 379, 382. [380]

a) Nu løst og i flere Stykker.

— Cecilia¹ relicta Dn. N. quondam stabularii. Facio manifestum, me filiis meis Jacobo et Erico facultatem commisisse scotandi in placito nomine meo et suo ac aliorum liberorum meorum bona mea in Hellelæuæ macklæ in Seylandia sororibus s. Clare Roschildis ob remedium anime mee. Meum sig. Data Roschildis 12. kal. novembris.

Perg. med 1 Segl: A. 34 ([SIG]ILL[VM DO]MINE CECILIE DE OXLEF)]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 22). LDipl. Jfr. 380. [381]

Nov. 18. *Reg. 1180.* Perg. med 9 Segl: [3. G. S. 18]; 4. G. 198 ([S' JAC]OBI TVC[ONIS CANO. ROSKI]LDENSIS); 6. S'FR....., Helgenfigur (Brudst.); 8. G. 425; 9. A. 37. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 24). LDipl. *Suhm X, 995; Erslev, Testamenter Nr. 7.* — Jfr. 384. [382]

Nov. 20. *Reg. 1181*.* Stærkt medtaget Perg., nu delvis ulæselig, [med Hertugens Dobbeltsegl^a]. Slesvig Bisp's Arkiv (RA. Reg. 86 A, 2 a). *Hasse II, 161.* [383]

a) Saaledes en Afskrift fra 1538 i Statsarkivet i Slesvig (Urk. Bisthum Schleswig 2) og ligeledes Povl Cypreus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 126 (= *J. A. Cypreus, Ann. 285*).

Uden Dag. Esbernus Wængsun¹. Quoniam oculis discretionis consideravimus etc. Placuit michi et uxori mee mundum declinare et animabus nostris providere. Proinde significo me uxori mee Gro licentiam dedisse intrandi religionem cum concensu Dn. Arusiensis T. de suorum cognatorum voluntate, scil. Dn. G. Kætilsun², P. Palnisun, N. Pipping et generi sui N. Crok³, qui tunc presentes erant. Insuper scitote, quod se offert deo ac clauastro s. Clare Roschildis cum 1 curia in Styfnæ [?], curia orientali in Barthæthorp, curia in Styfring cum molendino ibid. et 2 curiis in Høstrild. Sig. meum ac supradictorum virorum. Datum 1268.

Perg. med 5 Segl: 1. A. 36 (Udson); 2. A. 38; 3. A. 39. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 25). LDipl. — Jfr. 382. [384]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 401* (Nov. 26). — Esrom: *Cod. Esrom. 64* (Apr. 5), *66* (Juni 7). — Æbelholt: *SRD. VI, 163* (Juni 7), *163* (Juni 29).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 371*. — Næstved Peders Kl. *SRD. IV, 339, 356, 378*. — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV, 280*. — Sorø: *SRD IV, 516*. — Øm: *Suhms Nye Saml. III, 326 = ÆA. I, 164* (Jan. 1).

1269.

Jan. 1. Se 291.

Jan. 25. Privilegium af Kong Erik.

[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 291*. [385]

Febr. 9. *Reg. 1184**. Perg. med [4] Segl: 1. Dronning Mechtildes; 2. En slesvigsk Hertugs Dobbeltsegl (sml. *Dipl. AM. I, Tab. V*); Paaskrift fra o. 1300: *Litera domine M. regine super area et edificii fratribus legatis*; en anden Paaskrift fra rimeligvis lidt før 1500: *Regina Mechtildis dat aream sitam ad orientem*. Slesvig Franciskanerkl., senere Byens Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse II, 162*. Jfr. Hier. Cypræus: *Westphal. III, 231*, og Povl Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 106 v.* (= *J. A. Cypræus, Ann. 240*). — Buchwald (*Zeitschr. f. SHL. Gesch. VII, 296—305*) søger at vise, at dette Brev er et Falskneri, fremkaldt ved en Retssag 1504; Hasse billiger dette Resultat. Vi ser derimod ingen Grund til at tvivle om Brevets Ægthed og er ganske overbevist om, at det i det mindste ikke er et saa sent Falskneri, da det 1504 vilde være aldeles umuligt at skrive Brevets Bogskrift, for slet ikke at nævne dets gamle Paategning. Dronningens Titel (*regina Dacie i Stedet for: Danorum*) kan forklares af hendes Ophold udenfor Danmark. At Seglene, som Buchwald paastaar, har været aftagne og atter paasatte, er muligt, men efter hans egen Mening intet afgørende Bevis for Uægthed; derimod hænger Hertugseglet paa en fejl Plads, idet det burde have været det tredje, ikke det andet. — Afdøde Prof. Schum i Kiel har ogsaa i en Notits paa Brevets Omslag, dateret 1890^{29/7}, udtalt sig for Brevets ubestridelige Ægthed. [386]

Juni 26. *Reg. 1187**. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv (o. 1827 oversendt til Kolderup-Rosenvinge og nu i Kgl. Bibl.). *Rosenvinge, Love V, 216*, jfr. *XXXIII*. [387]

Juni 30. *Reg. 1189**. [A. Perg. med Kongens Segl. Løgum Kl. Arkiv.] Afskr.: Kejserprocessen 1424: *SRD. VII, 326*, jfr. *319*; *Hasse II, 165*. — Aa. Afskr. med Aar 1279: Løgumbogen: *SRD. VIII, 177*. — [Ab. Vidisse 1517 Nov. 4. Orig. Samme Arkiv.] Anført i Registratur: *Gem. Arch. VI, 27*. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 201*. — Det er rimeligvis dette Privilegium, som Hamsfort: *SRD. I, 292*, omtaler under 1279 Jan. 25, idet han da har forvekslet Dagen: *commemoratio Pauli med den oftere forekommende: conversio Pauli*. [388]

Juli 11. *Reg. 1190*. [Orig. Faaborg Bys Arkiv.] Dansk Oversætt.: [389]

Kopi 1648: RA. Danske Kanc. Herefter: Resens Atlas IV, 468, hvorefter: *Suhm X*, 997. [389]

Aug. 9. Ericus rex. Notum facimus, quod familiam utpute [!] villicos et colonos monachorum de Sora a servitiis seu solutionibus ad reparationem munitio-
num et castrorum nostrorum, aliis de terra injunctis, liberam esse volumus, precipientes etc. Sig. nostrum. Datum Pæthersburgh in vig. Laurentii, teste Dn. Vffone dapifero.

[Orig. »sub sigillo cleme«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 29. LDipl. [390]

Okt. 21. *Reg. 1191.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 205. *Dipl. Svec. I*, 449; *Erslev, Testamenter Nr. 8.* Udtog (efter Kapitlets Gavebog?) af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 77* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Q, Fol. 61.*) [391]

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII*, 128 (Apr. 12), 148 (Juni 29); se ogsaa 388. — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI*, 149 (Febr. 2).

Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV*, 112. — Sorø: *SRD. IV*, 507 (Apr. 10). — Øm: *Suhms Nye Saml. III*, 326 = *ÆA. I*, 164 (in quadragesime).

1270.

Jan. 13. Testamente af Christina, Niels Kammermesters Enke.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I*, 292, jfr. *VII*, 223-24. Det er maaske ikke sikkert, at Brevet er af 1270. [392]

Juni 2. *Reg. 1192.* [Orig. Næstved Franciskanerkl. Arkiv.] Afskr. i Petrus Olai, *Hist. ord. fratrum minorum: SRD. V*, 515. [393]

Juli 19. *Reg. 1193**. [Perg. med Brudst. af 1 Segl. Hersted Bys Arkiv; senere paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl.; af Luxdorf: *Ny kgl. Saml. 4to*, 2091, I, 53. *Suhm X*, 1000; *Hist. Tidsskr. IV*, 603. [394]

Dec. 20. LDipl. Se 1277 Dec. 20.

Registraturer: Sorø: *SRD. IV*, 513 (Okt. 19). — Øm: *Suhms Nye Saml. III*, 328 (Juni 7).

1271.

Febr. 22. [Ericus dux Jutie. Noverint universi, quod 12]71 in die cathedre [Petri Dn. Bundo episcopus Sleswicensis ex una parte et n]os ex altera super controversia, que vertebatur [de possessione 4 navigiorum, scil. unius in Kiærræ] H., unius in Norgøs H., unius in Ny H. [et unius in Sundewith, arbitros elegimus] Esgerum episcopum Ripensem, Grumm[onem] prepositum ecclesie Sleswicensis, Truggillum archidiaconum ejusdem ecclesie, Tuconem cant]orem ejusdem ecclesie, Jacobum prepositum de Wi[thæa^a, Bertoldum prepositum Langlandie, canonicos Sleswicensis, quibus adjunximus Petrum Mule]

et Johannem Hwittingh, nostrum dapif[erum. Controversia a dictis arbitris diligenter examinata] talis compositio intercessit, quod quibus annis expeditio edicitur et e[xi]t, Dn. [episcopus de uno na]vigio in Kiærræ H. per se et solus recipiat cibaria et alia jura, de tr[ibus] aliis navigiis] medietatem cibariorum nos percipiamus et reliquam medietatem Dn. Sleswicensis. Insuper [Dn. episcopus debet habere de dictis tribus navigiis] omnia alia jura, que alii gubernatores in suis navigiis habere dinoscuntur. Si [expeditio edicitur et r]edemptio recipitur, nos de dictis tribus navigiis medietatem redemptionis r[ecipiamus, et episcopus Sleswicensis, qui pro t]empore fuerit, reliquam medietatem et insuper totam redemptionem de suo [navigio in Kyærræ H. recipiat. Sig. nostrum et sig.] supradictorum et capituli Sleswicensis. [Dat. anno et di]e supradictis.

Perg., nu kun bevaret i Brudst., med [10?] Segl: 4(?)^b. [SIGILLUM] PRE[POSITI SLES]WICEN. ECC. Kristus og Jomfru Maria tronende. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 2 b). LDipl. — Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 242*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 127, her uden Aar (= *J. A. Cypræus, Ann. 289*). — Til bedre Forstaaelse er i Udtoget ovenfor Hullerne forsøgt udfyldte med Støtte i Hier. Cypræus' Udtog, der dog kun giver Brevets Mening, ikke dets Ord. [395]

a) Hier. Cypræus: Witfora; J. A. Cypræus: Warthora. b) Det 7de Segl, talt bagfra.

Apr. 6. *Reg. 1196.* A. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 688.* — Aa. Vidisse af Ribe Kapitel 1491 Dec. 21. Samme Arkiv. [396]

Apr. 6—11. *Reg. 1197.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 688.* [397]

Juli 21. E. rex. Noverint universi, quod situm unius molendini Roskildis^a, quem cives ibid. Dn. Thrugoto Romundß et Tuoni Arnfastß assignaverunt, eisdem dimittimus. Datum Sengiløs kal. augusti 12., mandante Dn. rege, presentibus DDn. Vffone dapifero et Olauo Haraldsun.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1290 ud. Dag) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 27). LDipl. (*Reg. *456*). [398]

a) Gammel Paaskrift: juxta Røstaport Roskildis ad aquilonem civitatis ejusdem.

Dag? [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 622: »Privilegium, quod Dn. Nicolaus de Werle dat civibus de Syvan, 1271.«] [399]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *S.R.D. VI, 397* (Juli 23). — Esrom: *Cod. Esrom. 128* (Aug. 2), *97* (Okt. 29).

1272.

Febr. 20. Vlf dictus Sab. Constare volo, [quod] priori et fratri-bus b. Johannis bapt. in Andwordskoff medietatem bonorum, que uxor

mea post fratrem suum hereditavit in Kirketorp et Eseholt, in placito Otthoniensi scotavi. Preterea volo, quod Nicolaus, gener meus, vel Sweno Tockeson ex parte mea in placito Flachebiorg H., si personaliter venire non potero, scotet fratribus memoratis. Sig. DDn. Johannis prioris de Dalum, Nicolai cantoris Slesvicensis, Johannis prepositi Ottoniensis, Nicolai dicti Snikka, Alberti sacerdotis de Sanderum sancti Datum Ottonie sabb. ante septuagesimam.

[A. Perg. med Segl. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 112.*] — [Aa. Vidisse af Kongen 1511 Sept. 19 (fer. 6. ante Mathei). Samme Arkiv; *ÆA. IV, 88* (her med Aar 1509).] Afskr. mærket J. Rosenw[inge]: LDipl., og herefter (?) af Langebek 1756: sstds.; Ny kgl. Saml. 4to, 646 c. [400

Marts 12. Jo. Burglanensis episcopus. Cum veritas lapsu temporis oblivionis nebula obduci soleat, nisi per litterarum testimonium perhennetur, nos, qui presentes fuimus, veritati testimonium perhibemus, significantes, quod domicella Agnes, quondam regis Danorum Erici filia, 15. annis etatis agens, cum in habitu sororum ordinis fratrum predicatorum, quem de discr. viro fratre Hermanno dicti ordinis, Dn. pape penitentiario et capellano, receperat, per annum et amplius religiose conversata fuisset, interrogata puplice per Dn. Thuconem Arusiensis ecclesie antistitem, qui super fundatione novi monasterii per eam edificandi recenter apostolicum acceperat mandatum, in presentia Dn. M. Danorum regine et aliarum personarum respondit se proprie salutis intuitu hunc habitum suscepisse ac ejusdem propositi adhuc esse, seque nec non sua omnia b. virgini et s. Agneti, nec non b. Dominico offerendo libere presentavit, petens locum claustrum ac cimiterii consecrari et ipsum locum ac omnia bona sua patrimonialia sibi suisque sodalibus, quas in dei servitio elegerat socias, per dictum Dn. episcopum confirmari. Similiter quando soror sua germana Jutta, que inter dictas sorores per annum a professione sororis sue conversata fuerat et vitam earum probaverat, 22. annum etatis agens sororum habitum elegit, presentes fuimus, et cum se et omnia sua cum pluribus sodalibus suis deo offerendo in sinum Dn. regis Erici scotavit et eandem scotationem, pluribus astantibus, per manum regiam super altare monasterii adimplevit. In quo monasterio postmodum vivens canonica previa electione, meritis suis exigentibus, locum optinuit priorisse. Sig. nostrum. Datum Othonie die Gregorii.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 924, samt efter Lintrup: LDipl. [401

Marts 16. Ericus rex. Notum facimus, quod sorores s. Clare Roskildis cum omnibus bonis ipsarum et familia sub protectione nostra suscipientes, dimittimus ipsis predicta bona ab expeditionis gra-

vamine, inpetitione exactorea, innæ et stud ceterisque oneribus juri regio attinentibus libera, adicientes, quod villici earum et coloni pro jure nostro 3 marcharum nulli respondere debeant nisi sibi. Quocirca inhibemus etc. Datum Nyburgh kal. aprilis 17., presente domino [!].

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 28). LDipl. [402]

Apr. 4. Fridericus sacerdos persona ecclesie de Haraldstathæ. Universitati vestre declaro, quod sanus atque a lecto egritudinis liber donavi et scotavi monasterio sororum apud s. Agnetem Roskildis omnia bona mea in Særclæsæ et Schienswyt maglæ coram Dn. mea regina et DDn. episcopis Arusiensi et Burglanensi et fratre Augustino, tunc priore provinciali, fratre Hemmingo, tunc priore domus Roskildensis, et pluribus aliis religiosis et secularibus ob remedium anime mee; induxi monasterium in corporalem possessionem bonorum a spatio multorum annorum ante decessum meum, ut memoria mei ibid. sit semper in morte et in vita; ceterum quia inpetebar coram judice meo a quibusdam propinquis meis super dicta donatione et inductione, notum facio, quod in judicio stans evici, me totum pretium pro dictis bonis, sive contingens emptionem eorum sive quovis alio modo ipsa per[ag]ens, solvisse et omnia, que ad dictam donationem et scotationem atque introductionem de jure et secundum leges terre pertinebant, legitime peregissee. Sig. meum; sig. Dn. regine, DDn. episcoporum et fratrum memoratorum. Datum Munchæholm die Ambrosii.

Perg. [med 6 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 288* med Aar 1372 (RA. Danske Selsk. Membr.). LDipl. [403]

Maj 14. *Reg. *458.* Perg. [med Kongens Dobbeltsegl (Brudst.^a)]. Ø Kl. Arkiv, senere i Aalborg Stiftskiste (RA.). *Ny kirkeh. Saml. II, 330* (excessibus spectantibus - unus a[ll]ter[um] trahere - privilegii nostri indultum - teste domino *Burglanensi*). — En Afskr. i LDipl. under 1275 Febr. 12, der indeholder dette Brev og 460, slutter meget afvigende: »ultionem. Anno domini mccclxxv pridie februarii idus, teste Dn. Bagland«.

a) Afbildning: AM. Afskr. Pk. V. [404]

Maj 20. *Reg. 1205.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 126.* [405]

Juli 3. *Reg. 1208.* Se 410.

Juli 10. *Reg. 1209.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 123.* [406]

Okt. 17. Testamente af Ønderus filius Fatheri af Karthorp. Repertorium I.

Perg. med [3] Segl: 1. A. 40; 3. G. 428. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 29). *Erslev, Testamenter Nr. 9.* [407]

Okt. 18. *Reg. 1213.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 117*, jfr. 121. [408]

Dag? Privilegium af Pave Gregor IX.

[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 292.* Brevet er formodentlig et af de tre Pavebreve af Okt. 18: *SRD. VIII, 121-22.* [409]

— *Reg. 1208* (dateret: in crastino virg.). Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse II, 180.* [410]

Uden Dag. E. rex. Noverint universi, quod Nicholao Hermansun fundum et situm unius molendini, quem Roskildis in parochia s. Martini de consensu nostro emit de civibus ibid., adjudicamus, eundem sibi, quantum in nobis est. ab inpetitione cujuslibet apropiando. Prohibemus etc. Sig. nostrum. Datum Ringstad mandante Dn. rege.

Perg. [med 1 Segl]; Paaskrift: Confirmatio fundi molendini, quem N. H. advocatus Roskildensis edificavit extra Roskildem ad aquilonem in par. s. Martini, quem cum molendino fundum idem N. postmodum sororibus s. Clare vendidit ac scotavit. Senere (jfr. 1287 ^{19/3}) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. XIX, 15). LDipl. — Jfr. 413. [411]

— Ethæl^{a1} uxor Astradi Rykiß de Fyonia. Notum facio, quod ^bex mariti mei et puerorum meorum consensu^b sororibus s. Clare Roskildis pro 20 mr. denar., quas ipsis ex debito solvere tenebar^c, quandam hereditatem, que michi in Lalandia attinebat^d post mortem Petri dicti Wnyrthing^e, scotho. Sig. meum. Datum Fyonie.

A, B og C. Perg. med 1 Segl: A. 41. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 30 - 32). LDipl. [412]

a) B: Ethlæ; C: Ethele. b) BC: ex consensu mariti mei, qui, ut multis constat, sensu et corpore debilis valde est effectus, et meorum puerorum. c) BC: teneor. d) BC: attinet. e) B: Wnyrthing.

— Stadfæstelse af Københavns Stadsret: *Hvitfeld II, 242, Fol. 240.* Se 422.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 19* (Okt. 17). — Ebelholt: *SRD. VI, 164* (Juli 13 el. 20). — Løgum: *SRD. VIII, 218* (Juni 20), *126* (Juli 10), *98* (Juli 11), *121* (Okt. 18), *122* (Okt. 18), *214, 237*; se ogsaa 405, 406, 408 (jfr. 409).

Registraturer: Antvorskov: se 400. — Roskilde Agnete Kl.: se 403. — Sorø: *SRD. IV, 505* (Marts 1), *500 = 500* (Nov. 20).

1273.

Efter Apr. 9. Consules ceterique cives Roskildenses. Noverint universi, Nicholaum Hermansun civem nostrum fundum molendine[!], quem ipse habet, Roskildis in par. s. Martini sibi cum consensu nostro et post dies suos heredibus suis appropriasse, unde ipsum publice

nuntiamus ad dictum fundum possidendum. Sig. nostre communitatis¹. Datum Roskildis post pascha.

Perg. [med Roskilde Bys Segl; jfr. *Suhm X*, 685]. Senere (jfr. 1287^{19/3}) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 33). LDipl. — Jfr. 411. [413

Apr. 30. *Reg. 1222.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 120.* [414

Sept. 27. *Reg. 1224*.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 121). *Terpager 181.* — **Aa.** Vidisse 1354 Juni 21. — **Ab.** Vidisse 1424 Maj 6: *SRD. VII. 330.* — **Ae.** Afskr.: *Ribe Oldemoder 30.* [415

Uden Dag. Bisp Bundo af Slesvig til Indbyggerne af Baryathsysæl om Bispetienden af Aluer.

[Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Vidisse 1311 Apr. 29. *Hasse III, 243.* Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 242,* og af Poul Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 128 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 291.*) [416

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 414* (Jan. 13 eller Febr. 20). — Ribe Kapitel: se 415. — Esrom: *Cod. Esrom. 66* (Juni 23). — Løgum: se 414. Registraturer: Øm: (*Suhms Nye Saml. III, 330,* se Aar 1373).

1274.

Febr. 6. Tucho electus Ripensis confirmatus. Noverint universi, quod coram nobis Dn. Lucia scotavit Dn. Johanni Kalf, regis Danorum quondam marscalcho, curiam suam Windorp tali conditione, quod J. K. et heredes sui pro eadem curia monasterio monialium de Stubbethorp necnon omnibus ecclesiis in Geting H. et Hyærum H. ad missas celebrandas provideant in perpetuum in vino et oblatiis ac conservent anniversarium Dn. Lucie cum missis, psalteriis et vigiliis, et unam missam in qualibet septimana pro fidelibus defunctis faciant celebrari. Si in premissis defectus fuerit, episcopus singula secundum, quod dictum est, provideat de curia memorata. Sig. nostrum et dicti Dn. Johannis necnon Dn. Lucie. Datum apud Holstatbro 8. ydus februarii.

[Orig. Stubber Kl. Arkiv.] Vidisse 1376 Marts 20. [417

Maj 29. *Reg. 1227.* Perg. med Notarmærke [og 4 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 6.* [418

Aug. 16. *Reg. 1229.* [Orig. Lunde. Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 223. *Dipl. Svec. I, 477; Erslev, Testamenter Nr. 10.* [419

Aug. 16—21. *Reg. 1230.* [A. Orig. Nakskov Bys Arkiv.] — [Aa. Vidisse 1404 Febr. 4.] Kopi 1648: RA. Danske Kanc. Paa anden Haand herefter: *Suhm X, 1005* (præsens *scriptum* cernentibus in - Nac-

skouff - Nestued - aliæ villæ^a forenses - nobis et progenitoribus^b - habere - defendendos - tenorem presentium^c temere - Nacskouff). Afskr. med Aar 1294: Resens Atlas V, 109. Udtog med Aar 1275 i Registratur fra 1630: Thott Fol. 730, Bl. 76. [420]

a) Kopien: sylvæ [1]. b) Kopien: prægenitoribus [1]. c) Kopien: publicum [1].

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 4* (Juli 23). — Esrom: *Cod. Esrom. 120* (Maj 6).

Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV, 163*. — Ring: *ÆA. I, 239*. — Vrejlev: *ÆA. III, 39*.

1275.

Jan. 29. *Reg. 1237**. [A. Orig. København Bys Arkiv.] — **Aa.** Stadfæstelse 1279 Dec. 13. *Kbhvns. Dipl. I, 24*. — Afskr.: Bartholin K, 582 (vistnok efter Stadfæstelsen, men da ikke helt nøjagtig). [421]

Febr. 12. LDipl. Se 404.

Febr. 20. *Reg. 1238**. **A.** Perg. med 2 Segl: 1. G. 150 og 151; 2. København Bys. København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 25*. — **Aa.** Stadfæstelse 1279 Dec. 14. — Anført af *Hvitfeld II, 242, Fol. 240* med urigtigt Aar 1272. [422]

Juni 12. Prepositus I. et capitulum Roskildense². Quoniam secundum sanctos etc., hinc est, quod Nicholao Hermanß civi Roskildensi, qui ecclesie nostre contulit 1 mansum terre 10 orarum in villa Hwiluingæ norræ^a et scotando tradidit, ita quod medietas ipsius esset ad fabricam ecclesie, medietas vero secundum placitum nostrum cederet annuatim, concedimus, ut suus anniversarius in eadem ecclesia servetur perpetuo in missa, in vigiliis ac aliis piis operibus. Sig. Dn. P. Roskildensis [*episcopi*] cum capituli nostri sig. Actum Roskildis pridie idus junii.

Perg. [med 2 Segl: 2. »Admodum defractum«: LDipl.]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv? (AM. LII, 34). LDipl. [423]

a) Paaskrift: in Waldburgs H.

Nov. 11. *Reg. 1240*. [Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 123*.] Afskr. mærket J. Rosenw[inge]: LDipl. *Dän. Bibl. III, 162*. — En udateret Vidisse af Rigskansleren nævnes *ÆA. IV, 123*. [424]

Uden Dag. *Hvitfeld II, 331, Fol 276*. Se Udat. 10.

— Privilegium for Nakskov. Udtog i Registratur fra 1630: Thott Fol. 720, Bl. 76. Se 420.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 20* (Okt. 28), *20* (Dec.). — Esrom: *Cod. Esrom. 118* (Apr. 28).

Registraturer: Antvorskov: se 424. — Sorø: *SRD. IV, 502* (o. Marts 31).

1276.

Marts 20. *Reg. 1243*. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 118*. [425]

Maj 13. Hertugerne Albert og Johannes af Brunswic skøder Gods til Grev Albert af Euersten.

A. Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1377 $\frac{2}{2}$ eller 1386 $\frac{16}{1}$) til Gammel Estrups Arkiv (RA. Hist.-geneal. Arkiv, Gl. Estrup). *Rosenørn, Greve Gert I, 377.* — [B. En anden Udfærdigelse med 2 Segl; »datum Brunswic per manum Hermanni notarii nostri, 3. idus maji«.] Vidisse 1292 Aug. 15. [426]

Juni 23. *Reg. *483.* [Orig. København Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 163 (hvor Brevet er givet ved Høvisning til Brevet 1327 Marts 23). *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Tillæg 3; Kbhvns. Dipl. IV, 1.* [427]

Dag? »Collatio bonorum in Thorkelstrup«.

[Orig. Roskilde Claræ Kl. Arkiv.] Klosters Registrant (Arnemagn. Saml. 4to, 1050). [428]

Brevbøger: Løgum: se 425.

1277.

Jan. 24. P. Roskildensis episcopus¹. Noveritis, quod in nostra presentia Dn. Johannes prepositus Roskildensis quitavit capitulum Roskildense tam ex parte sua quam Dn. Cecilie matris ipsius ab omni actione, quam contra ipsum habebat ratione terre 5 sol. in censu in Ølsy maglæ, quam olim avunculus suus Nicholaus Skælmsun tenebat. Sig. nostrum ac ipsius prepositi². Datum Biscopsthorp 9. kal. februarii.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 150 og 151; 2. G. 199 og 200*. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LII, 35). LDipl. [429]

Marts 28. *Reg. *489* (hvori *348). [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 102. *Dipl. Norv. IX, 67.* — [Afskr. i Geheimearkivet.] LDipl. under 1256 $\frac{21}{2}$. *Hasse II, 209.* [430]

Juli 7(?). Dn. Æthlæ relicta Dn. Astræth Rukisun. Ad vestram volo pervenire notitiam, quod bona mea Sauænes in Lalandea, que jure hereditario optinui post obitum fratris mei Esberni Lylæ, resigno iterum, prout prius scotaveram sororibus s. Clare littera mea patenti. Sig. meum. Datum Øræthbæc 2. die post oct. Petri et Pauli.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 36). LDipl. — Jfr. 412. [431]

Sept. 10. Herluhc Thomæssun¹. Ut perpetue stabi[l]itatis robur optineant, que in nostris geruntur temporibus etc. Noverint universi, quod omnem paternitatem meam, que michi successit in Wluæmosæ, sororibus s. Clare Roschildis cum privigna mea Botild filia Dn. Bæsi bone memorie dimiseram, sicut in placito Rincstadis coram meliori-

bus terre scotaveram; sorores vero in recompensationem patrimonium Botildis et matrimonium michi simili modo scotari fecerunt. Sig. DDn. domicelli Eri², domicelli Jacobi³, Dn. Martini fratris mei⁴ atque meum. Datum Roschildis 4. idus septembris.

Perg. med 4 Segl: 1. A. 42 (Sparre); 2. Junker Eriks (*Dipl. AM. I, Tab. V*); [3. Junker Jakobs, jfr. *Suhm X, 746*]; 4. A. 43 (Sparre). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 37). LDipl. [432]

Nov. 8. *Reg. 1252.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog, hvori Udstederen kaldes Tuco, i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr., hvori Udstederen kaldes Thomas: Løgumbogen: *SRD. VIII, 133.* [433]

Dec. 13. Thrugotus Romild¹ civis Roskildensis. Noverint tam presentes quam posteri, me Jacobo dicto Yernhofhut cognato meo dimisisse potestatem terram suam in Høghby monialibus monasterii s. Clare Roskildis pro competenti pretio alienare, ita quod nec per me nec per aliquem michi attinentem me vivente terra debeat calumpniari aut revocari. Monialibus presentem paginam contuli sigillo meo roboratam. Actum in die Lucie.

Perg. [med 1 Segl: Skjold, hvori Sparre mellem 3 Ibskaller^a]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 38). LDipl. [434]

a) Langebeks Seglsamling Fasc. 8.

Dec. 20. Nicles Willelm^ß civis Roskildensis. Notum facio, quod ex parte Jacobi dicti Jærnhouoth terram 10 sol. in censu, quam Jacobus in Høghby post patrem suum successione hereditaria tenuit, sanctimonialibus de claustro s. Clare pro pleno pretio ad manus recepto vendidi et scotavi. Sig. meum. Datum anno dni. m^occ^olxxx^o [vii^o] in vig. Thome ap.

[Perg. med Brudst. af Segl. Roskilde Claræ Kl. Arkiv; senere AM. LII, 40.] Afskr. af Arne Magnussøn og af Langebek 1751: LDipl. — Jfr. 436-37, 439. [435]

— Advocatus, consules ceterique cives Roskildenses. Noverint universi, quod nobis presentibus Nicles Willelm^ß concivis noster ex parte Jacobi dicti Hiærnhouoth [*osv. som 435 indtil*] vendidit et scotavit. Sig. nostre communitatis¹. Datum in vig. beati [Thome] apostoli.

Perg. med Roskilde Bys Segl^a. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 39). LDipl. [436]

a) Forsiden nu afsprunget; Citat i Langebeks Seglsamling.

— N. Herman^ß¹ advocatus Roskildensis. Notum facio, quod me presente et consensum adhibente Jacobus dictus Jærnhouoth affinis meus terram [*osv. som 436*]. Sig. meum. Datum in vig. Thome ap.

Perg. [med 1 Segl: Hunde forfølgende en Hare: *Dipl. AM. I, Tab. X*]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 41). LDipl. [437]

Dag? *Reg. *496.* [Orig. Senere (jfr. 1327^{24/10}) til Lunde Ærke-

bisps Arkiv.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 350*, jfr. 59, *Fol. 440*, jfr. 321. Hører »15. calend. Septemb.« til dette Brev? [438]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 410* (Dec. 31). — Ribe Bisp: *Oldemoder 20* (Okt. 27). — Løgum: *SRD. VIII, 123* (Juni 4), 109 (Juni 6); se ogsaa 433.

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 349* (5 Breve), 356. — Sorø: *SRD. IV, 483 = 502* (o. Febr. 2).

1278.

Jan. 5. N. Hermanß¹ advocatus Roskildensis. Notum facio, quod me presente et consensum adhibente Nicolaus Willelmß scivis[!] Roskildensis ex parte Jacobi dicti Jærnhouoth affinis mei terram [*osv. som 436*]. Sig. meum. Datum in vigillia[!] epiphanie dni.

Perg. med 1 Segl: se 437; Paaskrift: De 3 oris terre, quas monasterium s. Clare optinuit de Jacobo Jærnhouath. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 42). LDipl. [439]

Jan. 7. eller **Juli 10.** *Reg. 1257**. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. i Geheimeark.] af Langebek 1756: LDipl. *Hasse II, 214*. Afskr. [efter Afskr. i »Coldingische Handlung 1575«: Tyske Kanc. Arkiv.] af Langebek 1762: LDipl. (her: Johanne Byrnsun et). Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — **Aa.** Vidisse 1349 Apr. 21. — **Ab.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 132^a*. [440]

a) Udstederen kaldes T. i de to første Afskrifter, Tuco i Registraturen, Thomas i Løgumbogen.

Marts 27. *Reg. 1262**. Perg. med [2] Segl: 1. G. 802 og 803. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). LDipl. *Terpager 494*. [441]

Maj 12. *Reg. *501*. Perg. [med Junker Jakobs Segl^a]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 44). *Möller, Fornhdl. rör. Halland 20* (Kyndæsløf). [442]

a) Langebeks Seglsamling Fasc. 3.

Juni 6—II. *Reg. *502*. Perg. med [8] Segl: 1. (helt udslettet). Roskilde Claræ Kl. Arkiv? (AM. I, 5). *Möller, Fornhdl. rör. Halland 21*. [443]

— *Reg. *503*. Perg. med 3 Segl: 1. A. 44 (S' O[TTO]NIS COM[ITIS]; GALEA COMITIS DE RAVENSBERCH); 2. Junker Jakobs; 3. A. 45 (S' DAVID FILII THORSTANI HAC). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 43). *Möller, Fornhdl. rör. Halland 20*. [444]

Juni 19. Stigotus episcopus Roskildensis universis Christi fidelibus per suam dyocesem constitutis. Quoniam, ut ait apostolus, omnes stabimus etc. Cum igitur moniales recluse ordinis s. Clare Roskildis pro ecclesia et edificiis monasterii sui ac etiam sustentatione arte vite ipsarum elemosinis indigeant fidelium adjuvari, quibus ipse orationum suarum subsidia rependere moliuntur, universitatem vestram rogamus, quatinus elemosinas erogetis eisdem, ut opus hujusmodi consummari

valeat. Cupientes etiam, ut earum ecclesia congruis honoribus frequentetur, omnibus vere penitentibus et confessis, qui ipsis pro dicti consummatione operis vel earundem necessitatibus relevandis manum porrexerint adjutricem seu ecclesiam illarum cum devotione visitaverint, 20 dies de injuncta sibi penitentia relaxamus. Datum Hyortholm 13. kal. mensis julii.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 45). LDipl. [445]

Juli 10. Se 440.

Juli 21. Johannes Burglanensis episcopus omnibus per dyocesem Burglanensem constitutis. Quoniam, ut ait apostolus, *etc.* Cum igitur ecclesia s. Marie in Bækkyskøgh de novo edificari indiget opere sumptuoso nec ad ipsius consummationem proprie suppetunt facultates, vos rogamus, quatinus ad tam pium opus elemosinas erogetis. Nos vero de dei misericordia, b. Marie virg., apostolorum Petri et Pauli et s. Theothgari auctoritate confisi omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad opus manum porrexerint adjutricem, 40 dies de injuncta sibi penitentia relaxamus. Datum Aghøs in crastino Margarete, presentibus post quinquennium minime valituris.

[Orig. Bækkeskov Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin H, 534. LDipl. [446]

Sept. 8. Nicolaus episcopus servus servorum dei fratri . . episcopo et filio Johanni dicto Archiepiscopi canonico Roskildensibus. Filiarum priorisse [*osv. som 456*]. Datum Viterbii 6. idus septembris, pontific. nostri anno 1.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Ufuldstændig Afskr.: Bartholin H, 963. LDipl. [447]

Okt. 24. Thrugotus Lundensis archiepiscopus¹ universis per Lundensem provinciam constitutis. Quoniam, ut ait apostolus, *etc.* Cum igitur moniales recluse ordinis s. Damiani Roskildenses pro ecclesia [*osv. som 445 indtil*] adjutricem, 40 dies de injuncta sibi penitentia relaxamus. Datum Lundis 9. kal. novembris.

Perg. med 1 Segl: G. 5 og 6. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 46). LDipl. [448]

Uden Dag. Frater Jacobus abbas de Ringstath totusque conventus monachorum ejusdem loci. Ad notitiam volumus pervenire, nos bona nostra omnia in Dostorp cum quadam parte silve Holescog et cum parte fundi in Gamlæryd, continentis censum 4½ denar. in terra, Dn. Godefrido diacono canonico Roskildensi pro debito pretio vendidisse et scotasse. Sig. nostrum. Actum 1278.

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Roskilde Claræ Kl. Arkiv? (AM. LII, 47). LDipl. [449]

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 165* (Apr. 11 el. 1288 Marts 22). — Løgum: *SRD. VIII, 243* (o. Juni 12); se ogsaa 440.

1279.

Jan. 22. Thrugotus Lundensis archiepiscopus. Constare volumus, quod super causa, que diu ventilata est inter Dn. Th. prepositum ecclesie Wibergensis et Johannem filium Andree super quibusdam possessionibus in Phuur, tandem fuit in arbitros compromissum, qui in hoc concordabant, ut omnia, que titulo emptionis memoratus Dn. Jo. a Petro Røth^a habuit, dicto preposito scotaret pro quadam summa pecunie, super cujus solutione sibi cautum est statutis terminis facienda. Sepe vero Dn. Jo. coram nobis in ecclesia Wibergensi omnia supra-dicta multis bonis presentibus confessus est et scotavit. Sig. nostrum et DDn. Johannis, Petri Welnæbo, Mathei Stiighsen, Ebbonis Roath^b, J. prepositi in Hymbærsysel, qui presentes aderant. Datum Agnetis secundo.

[A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] 3 Afskr., den ene efter Lintrup: LDipl. — [Aa. Afskr. i Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 115.] Udtog: Bartholin, Annales. [450]

a) Afskr.: Røch. b) En af Afskrifterne: Rooth.

Jan. 25. Syundo Gorm^β⁵. Noverint universi, me omnem partem meam in Birkisdam abbatisse et sororibus ordinis s. Clare Roschildis degentibus pro pleno pretio ad manus recepto scotasse. Ut igitur sorores etiam habeant super terram meam tantam aque inundantiam, que vulgariter dicitur damfluith, quantum habuit Dn. Nicolaus camerarius pie memorie tempore, quo predictum dam erat in sua possessione, presentes litteras per appositionem sigillorum DDn. domicelli Jacobi¹, Andree Nicles^β², Nicolai Herman^β³, Nicolai Mathes^β de Ishogh, adjuncto meo proprio sigillo duxi roborandas. Actum Roschildis in conversione Pauli.

Perg. med 5 Segl: 1. Junker Jakobs; 2. A. 47; 3. se 437; 4. (udslidt); 5. A. 46. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 48). LDipl. [451]

— Hamsfort: *SRD. I, 292*. Se 388.

Marts 17. Stigotus Roskildensis episcopus. Noveritis, nos litteras Dn. P. episcopi Roskildensis legisse: *Udat.* 59. Nos itaque decani et capituli Roskildensis precibus inclinati ordinationem ejusdem episcopi innovamus. Sig. nostrum. Datum Roskildis 16. kal. aprilis.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 103. LDipl. under 1210. [452]

Apr. 13. Dom om et Testamente (392).

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 292.* [453]

Juni 1. S. episcopus Roskildensis. Que legitime et rationabiliter facta sunt *etc.* Declaramus, quod prehabita deliberatione cum discr. viris DDn. J. decano totoque capitulo Roskildensi de eorum consensu concambium cum Nicholao dicto Ranæ fecimus, dantes eidem Scurpingge in censu terre 12 orarum et Vglæthorp in censu terre 8 orarum et silvam Klintæscogh appellatam, recipientes ab eo omnia bona, que habet in Witherløssæ, videl. 14¹/₂ orarum terre in censu; que omnia promisimus nos de consensu predictorum et idem N. de consilio Dn. Petri advocati de Kaldingge fratris sui et aliorum amicorum suorum observare. Sig. nostrum, capituli, memorati Dn. P. et ipsius N. Actum Roskildis presentibus decano et capitulo, Dn. P. et N. et pluribus aliis clericis et laycis vocatis ad hoc, kal. mensis junii.

[Orig.] Vidisse 1302 Jan. 25. LDipl. [454]

Aug. 8. Jacobus filius comitis Nicolai. Noveritis, quod curiam nostram in Færsløf sororibus de ordine s. Clare inpignoravimus pro 62 mr. usualis monete, ita quod dicti denarii in f. Martini persolvantur. Quod si persoluti non fuerint, ipsis in remedium anime nostre redditus de bonis provenientes conferimus, donec pecunia ipsis fuerit persoluta. Sig. nostrum 6. ydus augusti presentibus est appensum.

[Orig. Roskilde Claræ Kl. Arkiv]. Afskr. af Arne Magnussøn: AM. Afskr. Pk. V og RA. Topograf. Saml. paa Papir, Ferslev 8. [455]

Sept. 18. Nicolaus episcopus servus servorum dei fratri . . archiepiscopo et filio . . decano Lundensibus. Filiarum . . priorisse et conventus monasterii s. Agnetis Roskildensis precibus inclinati vobis mandamus, quatinus ea, que de bonis monasterii alienata inveneritis illicite, ad jus et proprietatem monasterii revocare curetis, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Testes, qui fuerint nominati, si se subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, cogatis testimonium perhibere. Datum Viterbii 14. kal. octobris, pontific. nostri anno 2.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 962. LDipl. [456]

Sept. 22. *Reg. 1273.* [Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 966. *Suhm X, 1009 (= Dipl. Svec. I, 727).* [457]

Dec. 13. *Reg. 1276*.* Perg. med 1 Segl: G. 152 og 153. København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 28.* [458]

Dec. 14. *Reg. 1277*.* Perg. med [2] Segl: 1. G. 152 og 153.

København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 28*. Anført af *Hvitfeld II, 242, Fol. 240* med Aar 1275 (ved Forveksling med 421). [459]

Dag? *Reg. 1278**. Perg.^a Ø Kl. Arkiv; senere i Aalborg Stiftskiste^b (RA. Danske Selsk. Membraner). *Pontoppidan, Ann. I, 751* (*E. dei gratia - justitie intuitu - affectu - diocesis - pariter et exempta - quocienscunque - excesserint - tempore dilecti avi nostri incliti regis Waldemari de - [advocatorum nostrorum] seu eorundem*). — To Afskr. af Arne Magnussøn og J. Rw. [?:Rosenwinge]: LDipl. under Jan. 1289. [460]

a) I Brevets Text staar intet om Segl, og Originalens Plica er nu for største Delen afrevet. b) Saaledes efter en Afskrift, der ogsaa indeholder 404; se ved dette.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 416* (Aug. 10). — Ribe Bisp: *Oldemoder 17* (før Juli 1), *17* (Juli 1). — Ribe Kapitel: *Oldemoder 63* (Juni 2). — Esrom: *Cod. Esrom. 40* (Marts 21), *151* (Nov. 11). — Løgum: *SRD. VIII, 98* (Maj 12), *96* (Dec. 5); se ogsaa 388.

Registraturer: *SRD. IV, 512* (Okt. 21), *514* (o. Nov. 1), *514* (flere Breve?).

1280.

Febr. 26. *Reg. 1281**. Perg. med 1 Segl: G. 152 og 153. København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 29*. [461]

Apr. 20. Hamsfort: *SRD. I, 293*. Se 1284 Apr. 8.

Juni 24. Consules et cives Roskildenses. Noverint universi, quod sororibus de claustro b. Clare apud nos quamdam partem terre sitam inter idem clastrum et communem transitum nostre civitatis, qui vicinior jacet dicto claustro a parte orientali, super qua inter eas et nos olim littigium vertebatur, dimisimus, ita tamen quod sorores prefatum transitum cum pontibus ligneis et lapideis de expensis suis facere debeant et eundem, quandocumque defectus in eo fuerit, reparare. Predictus autem transitus incipit a fossato civitatis nostre et juxta cursum aque, que defluit de molendino veteris hospitalis, terminatur. Sig. nostre communitatis. Actum Roskildis in f. Johannis bapt.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 4). LDipl. [462]

Juli 4 (eller **1284 Juli 7**). N. Mathesß de Yshøhæ. Cum acta temporis cito transeant, expedit ea litterarum presidio perhennari. Notum igitur facio, quod terram in Jærphøhæ, quam Esbernus dictus Somer possedit et cognatus ipsius Skielm michi post mortem suam ex parte Cristine relicte Esberni in communi placito scotavit, sororibus de claustro s. Clare Roskildis pro pleno pretio totaliter recepto et dicte Dn. C. persoluto scotavi. Sig. DDn. Mathei de Capellæ et Nicholai Hermanß² advocati Roskildensis et meum. Actum Roskildis 4. nonas julii.

Perg. med [3] Segl: 2. se 437; 3. G. 201 (S. MAGISTRI ALEXANDRI DE GLOVCESTRIA). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 3). LDipl. under 1284 ⁷/₇. [463]

Aug. 11—17. T. Ripensis episcopus⁴. Constare volumus, quod Dn. Magnus Bendietsun donationem et scotationem, quam Kristiernus frater suus fecerat ecclesie Ripensi de bonis suis ad amministrationem vini et hostiarum per Ripensem dyocesem faciendam, pro rato habuit in nostra presentia et cum hoc dicta bona in manus nostras, si de se ipso aliquid humanitus prius contigerit, scotavit. Sig. nostrum. Datum Ripis in oct. Laurencii, presente Dn. T. Arusiensi episcopo. Sig. DDn. archidyaconi Ripensis et Johannis prepositi de Warwitsysæl, qui presentes fuerant.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 802 og 803. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [464]

Sept. 1. Privilegium for Faaborg. Se 1288 Sept. 5.

Sept. 29. *Reg. 1292.* Se 1287 Sept. 29.

Nov. 10. Petrus Gyurtsun⁵. Que geruntur in tempore, ne tempore elapso irritentur, bonorum hominum ac litterarum testimonio solent confirmari. Notum sit igitur, me sororibus s. Clare Roskildis $\frac{1}{2}$ mr. in censu terre in Høutby in Finsbool cum sorore matris mee in placito Ramsio H. et Faxæ H. scotasse, et me ab ea pro dicta terra in Spialthorp plenam recepisse compensationem. Sig. domicelli Jacobi¹ et domicelli Erici et Dn. Petri regis Danorum camerarii et Dn. Andrei[!] Niclessun et meum. Datum Roskildis in vig. Martini.

Perg. med [5] Segl: [1. Junker Jakobs^a]; 5. A. 48. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 49). LDipl. [465]

^a) Langebeks Seglsamling Fasc. 3.

Dag? »Quod satisfactum sit fratri Arnaldo pro bibliis«.

[Orig. Roskilde Claræ Kl. Arkiv.] Klostrets Registrant (Arnemagn. Saml. 4to, 1050). [466]

— Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. Se 1284 Apr. 8.

Uden Dag. *Reg. 1293.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv.] *Pontoppidan, Ann. I, 507.* [467]

— Resens Atlas (Uldall Fol. 186) II, 237. Se 1288 Dec. 13.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 411* (Jan. 13). — Ribe Bisp: *Oldemoder 7* (Marts 6), *15* (Okt. 8). — Æbelholt: *SRD. VI, 164* (Apr. 28). — Løgum: *SRD. VIII, 6* (Marts 30), *16* (Marts 30), *39* (Sept. 22). — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 144* (Febr. 22 el. 1289 Marts 1).

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 498* (Nov. 22). — Vestervig: *ÆA. III, 158.*

1281.

Maj 3. *Reg. 1294**. [Orig. København Bys Arkiv.] Afskr.: Valkendorfs Bog S. 46. Andre Afskr.: Bartholin K, 581; Kbhvns. Raadstuearkiv; LDipl. *Kbhvns. Dipl. I, 29.* [468]

Aug. 28. Sueno Burgulanensis episcopus. Quoniam, ut ait apostolus, omnes stabimus ante tribunal Christi etc. Cum igitur do-

mus s. spiritus Roskildis ad pauperum ibid. commorantium sustentationem graves sumptus exigit, ad quos sibi proprie non suppetant facultates, universitatem vestram rogamus, quatinus pias elemosinas porrigatis. Nos autem omnibus vere penitentibus et confessis, qui eis manum porrexerint adjutricem, 40 dies de injuncta sibi penitentia relaxamus. Datum Roskildis in die Augustini ep.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Helligaandshus' Arkiv (AM. LI, 2 b).
LDipl. [469]

Aug. 28. Johan episcopus Reualiensis. Quoniam [osv. som 469].

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Helligaandshus' Arkiv (AM. LI, 2 c).
LDipl. [470]

Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV, 64, 64.* — Sorø: *SRD. IV, 510* (Apr. 27), *510* (Juli 20).

1282.

Febr. 9. *Reg. 1297.* Perg. [med 6 Segl: 6. Roskilde Bys, nævnt i LDipl.]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 285* (RA. Somme H. 3).
Suhm X, 1014. [471-]

Febr. 18. *Reg. 1298*.* [Orig. København Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 152. *Kbhvns. Dipl. I, 30.* [472]

Marts 20. *Reg. 1300*.* Perg. med Brudst. af Kongens Dobbeltsegl. Udfærdigelse for Ribe: Byens Arkiv. *Ancher, Lovhist. II, 533* (= *Aarsb. f. Geheimearch. V, 16*). [473]

Maj 18. *Reg. *552.* Perg. [med 2 Segl]. København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 31.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 293*; *Hvitfeld II, 242, Fol. 240.* [474]

Juni 12. I. episcopus Roskildensis¹. Declaramus, quod sororibus monasterii s. Clare Roskildensis civitatis dimittimus omnes villicos earum et colonos cum tota ipsarum familia ab omni impetitione ad jus nostrum spectante liberos, causis spiritualibus exceptis, prohibentes etc. Sig. nostrum. Datum Roskildis 2. idus junii.

Perg. med 1 Segl: G. 154. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 1).
LDipl. [475]

Juni 28. *Reg. 1302*.* Perg. med Slesvig Bys Segl (nu kun løse Brudst.). Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I, 11.* [476]

Juli 5. E. rex. Noveritis, quod in nostra presentia Esbernus Andresß scotavit Nicolao Hermanß omnia bona sua, que post fratrem suum Nicolaum Andresß in villa Thorstenstorp et in ipso mark cum 2 partibus molendini, que [!] dicitur Brennæmøllæ, jure hereditario optinuit, unde dictam scotationem confirmamus. Sig. nostrum. Datum Sora dnica. infra oct. Petri et Pauli, teste Dn. P. dapifero.

Perg. [med 1 Segl^a]. (RA. Sjøll., uvist Gods 1.) LDipl. [477
a) Et affaldet Brudst. omtales i LDipl.

Dec. 4. *Reg. 1306.* [Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 925. *Suhm X, 1013.* [478

Dec. 16. Privilegium af Kong Erik. [Orig.? Slesvig Bys Arkiv.] Vidisse 1288 Juni 28; om ægte? *Hasse II, 250.* [479

Uden Dag. T. Ripensis episcopus¹. Non debet reprehensibile judicari etc. Licet in dyocesi Ripensi hactenus fuerat observatum, quod clericis inter pascha et festum Jacobi decedentibus ex proveni-tibus ecclesiasticis anni illius nichil cederet, set redditus successoribus servarentur, quia tamen contingebat multotiens, quod debita cleri-corum remanerent insoluta, compertum est etiam quandoque, quod in peculio clerici decedentis non inveniebatur, unde corpus honeste posset ecclesiastice tradi sepulture, communicato consilio discretorum de consensu capituli nostri statuimus, ut redditus clericorum in festo Philippi et Jacobi vel post decedentium eis usque ad futurum pascha[!] cedant pro debitis solvendis, testamentis condendis vel in alios pios usus secundum decedentis arbitrium convertendis. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri. Datum Ripis.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 802 og 803. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 122). LDipl. — Udtog: *Ribe Oldemoder 45 (Reg. 1309*)*. [480

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 12* (Dec. 9). — Ribe Kapitel: se 480. Registraturer: Roskilde Agnete Kl.: se 471. Sorø: *SRD. IV, 506* (Juli 20).

1283.

Jan. 5. *Reg. 1310.* Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XIX, 16). *Suhm X, 1018.* [481

— »Martini papæ IV confirmations- eller fullmactzbreef gifwet probsten i Roskildh att återkalla dhet godz, som orätteligen wor tagit från Bosjö closter. Dat. non. januarii, pontific. ejus anno 2. 1281[!]«. [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 7. [482

Marts 12. Nicholaus Mathessun de Yshøgh³. Noverint tam posteri quam presentes, quod terras 16 sol. in censu et 3 particulas terre. que stuuæ Danice nominantur, quas de Esberno Jonæsß de Synøhæ emi, abbatisse et sororibus de claustro s. Clare Roskildis proprio ac ad idem faciendum post decessum meum meos obligo successores. Sig. honestorum virr. Nicholai Hermanß¹, Mathei Odbrietsun, civium Roskildensium, et meum proprium secretum. Actum Roskildis in die Gregorii.

Perg. med 3 Segl: [1. se 437]; 3. A. 49; Paaskrift: De terris etc. in Høghby. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 2). LDipl. [483

Juni 24. Reg. *569. [Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 54. *Paludan, De templo Lucii I, 14* (meget unøjagtigt). [484

Juli 15. Reg. 1314* = 1399*. A. Perg. med Kongens Dobbeltsegl (lille Brudst.). Ribe Bys Arkiv. *Terpæger 689* (med det urigtige Aar 1288, jfr. *Kinch, Ribe I, 66*). — Aa. Afskr.: Kejserprocessen 1424: *SRD. VII, 328*, jfr. 319. — Originalens Aar er fejlløst allerede i d. 16. Aarh., og dette Privilegium forekommer derfor med Aaret 1288 i de haandskrevne Samlinger af Ribes Privilegier ligesom i den Oversætt., der indsendtes 1648: RA. Danske Kanc. [485

Aug. 1. Reg. 1319. [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] — Aa. Vidisse 1350 Marts 12. *Erslev, Testamenter Nr. 11*. — Ab. Afskr.: Lundebogen S. 164 med Tilføjelse: »Hujus testamenti est unum vidisse in V*. *Dipl. Svec. I, 629*. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 84* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Qijj, Fol. 62*). — I Registranten 1425 siges herom: Item anniversarium ejus teneatur de una curia in Tattarp et alia in Litlæhamer. Item anniversarium patris sui Karoli tenebit fabrica de bonis in Lokkarp. [486-

Aug. 28. Reg. 1321*. [Orig. Kongens Arkiv. — Afskr.: Cancellariæ liber S. 87: »Litteras comitum Sverinensium ad episcopos et nobiles Daniæ de restitutione Jacobi comitis Hallandiæ in bona hæreditaria, 1283«.] Afskr. »ex apogr. in arch. reg.«: LDipl. Herefter: *Suhm X, 1016* (= *Dipl. Svec. I, 634, Meklenb. UB. III, 101*). [487

Sept. 8. Reg. 1322*. A. Perg med [16] Segl: 2. Hertug Valdemars (Brudst.); 8. Bispen af Revals. Nørrehallands Grevearkiv (senere i Roskilde Claræ Kl. Arkiv; af Arne Magnussøn skænket til Rostgaard i April 1700^a. RA. Danske Selsk. Membraner). *Suhm X, 1017* (= *Dipl. Svec. I, 635; Meklenb. UB. III, 101*). — [Aa. Afskr. (efter Concept?): Cancellariæ liber S. 86: »Litteras Erici Glepping, Christophori fil., a. 1283, quibus dimidia pars Hallandiæ Jacobo comiti confertur«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld II, 354, Fol. 285*. [488

^a) Saaledes AM. Afskr. Pk. V. Arne Magnussøn siger her, at han ikke erindrer, hvorledes han har erhvervet Brevet; det nævnes imidlertid i den af ham afskrevne Registrant over Clare Klosters Breve (Arnemagn. Saml. 4to, 1060).

Okt. 15. Martinus episcopus servus servorum dei . . priorisse et conventui monasterii s. Agnetis Roskildensis. Cum a nobis petitur etc. Eapropter omnes libertates a predecessoribus nostris vobis concessas necnon libertates et exemptiones secularium exactionum a regibus ac aliis vobis indultas confirmamus. Nulli ergo etc. Datum apud Urbem veterem id. octobris, pontific. nostri anno 3.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 940. LDipl. [489

Dag? Cancellariæ liber S. 86—87, se 487-88.

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 220* (Juli 26), 232 (Aug. 10), 160 (Okt. 11), 161 (Okt. 11).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV, 18, 18*. — Ring: *ÆA. I, 180*.

1284.

- Jan. 25.** Privilegium af Hertug Valdemar.
[Orig.? Slesvig Bys Arkiv.] Afskr. af Ulrik Petersen, Collect. Vol. VI og Beschreib. d. Stadt Schleswig Bl. 576. *Hasse II, 258* (»ob echt?«). [490]
- Apr. 8.** Privilegium af Hertug Valdemar.
[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 293*, hvor vistnok det samme Brev ogsaa anføres under 1280; med dette Aar ogsaa Udtog i Registratur: *Gem. Arch. VI, 27*. [491]
- Maj 14—20.** *Reg. 1327.* [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr. (fuldstændig?) af Hamsfort: *SRD. I, 293*. [492]
- Maj 24.** *Reg. 1328.* [A. Orig. Senere i Roskilde Agnete Kl. Arkiv?] Afskr.: Bartholin H, 971 (efter Orig.?). — **Aa.** Vidisse 1298 ud. Dag. *Suhm X, 1022; Dipl. Norv. IV, 7*. [493]
- *Reg. 1329.* [Orig. Senere i Roskilde Agnete Kl. Arkiv?]. Vidisse 1298 ud. Dag. *Suhm X, 1021*. [494]
- Maj 25.** *Reg. 1330.* [Orig. Senere i Roskilde Agnete Kl. Arkiv?] Afskr.: Bartholin H, 972. *Suhm X, 1023; Dipl. Norv. IV, 8*. [495]
- Juli 7.** Se 463.
- Sept. 18.** *Reg. *578.* [Orig.] Dansk Oversætt. i Vidisse 1342 Aug. 5. *Danske Mag. 4 R. I, 304*. [496]
- Sept. 29.** N. Herman¹ advocatus Roskildensis. Noverint universi me vidisse et audivisse, quod consules et cives Roskildenses dimiserunt sororibus [osv. som 462 indtil] reparare. Sig. meum. Actum Roskildis in die Michaelis.
- Perg. [med 1 Segl: se 437; nævnt i LDipl.]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 5). LDipl. [497]
- Nov. 21.** Universitas parochianorum ecclesie b. Jacobi Vibergis ac communitas civitatis ejusdem. Noveritis, quod, vacante supradicta ecclesia per resignationem liberam Dn. Petri Michaelis rectoris ejusdem, admittimus unanimiter, ut frater Henricus prior ac fratres domus b. Johannis bapt. de Antvorskou dictam ecclesiam cum bonis et proventibus eidem adjacentibus possideant, dictos priorem et fratres ad ipsam ecclesiam presentantes. Sig. nostra. Datum Vibergis 11. kal. decemb.
- [Orig. med Segl. Antvorskou Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 163*.] — [Optaget i Stadfæstelse af Frederik I, 1528 Febr. 14 (Valentini).] Afskr.: *Resens Atlas VI, 172*. [498]
- Dec. 29.** *Reg. *580.* Perg. med Hertug Valdemars Segl (nu kun faa Brudst.). Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I, 14* (med Facsimile). [499]
- Dag?** Privilegium af Bisp Tuco af Ribe.
[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 293*. [500]

Uden Dag. *Reg.* *581. Perg. med Bisp Tyges Segl, nu afrevet og i Brudst. Flensborg Mariæ Kirkes Arkiv (ikke undersøgt). *Dipl. Flensborg. I, 16.* [501]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 403* (Maj 26), 415 (Dec. 24). — Esrom: *Cod. Esrom. 121* (Dec. 3). — Løgum: *SRD. VIII, 208 = 210* (Nov. 15). Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV, 163.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 387, 388, 388.* — Sorø: *SRD. IV, 482* (Maj 15), 490 = 518, 501.

1285.

Maj 28. *Reg.* 1352*. A. Perg. med [16] Segl: 2. G. 670; 4. G. 802 og 803; [8. A. 56]; 9. A. 47 (Due); 10. A. 57 (Jul); 11. A. 58 (SECRETVM TH[V]RONIS MICH [H?]) (Saltensee); 12. A. 59 (Galen); 13. A. 60; 14. A. 61 (Galen); 15. A. 63; [16. A. 62 (Saltensee)]; Seglremmene beskrevne med et Udkast til Brevet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 68* (RA. Slesvig 2). *Suhm X, 1004; Hasse II, 270.* — [Aa. Afskr.: Cancellariæ liber S. 205: »Placitationem inter regem et Waldemarum ducem Jutiaë.»] Afskr. af Svaning: Gml. kgl. Saml. 4to, 2899, Bl. 8. Dansk Oversætt.: *Hvitfeld II, 363, Fol. 288.* [502]

Maj. *Reg.* 1351. [Orig. »sub sigillo majestatis regie«. Odense Franciskanerkl. Arkiv.] Afskr. i Petrus Olai, *Hist. ord. frat. minorum: SRD. V. 516.* [503]

Juni 1. Magister Rano¹ decanus Roschildensis. Significamus, quod Olauo dicto Lunggæ genero nostro damus potestatem scotandi sororibus s. Clare Roschildis curiam nostram in Alundæ litlæ, que nobis post fratrem nostrum Dn. Olauum dictum Rostok jure cessit hereditario, quam sororibus vendidimus, pro qua etiam nobis a sororibus est satisfactum. Sig. nostrum. Datum Roschildis kal. junii.

Perg. med 1 Segl: G. 204 (Brudst.). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 6). LDipl. [504]

Juni 5. I. episcopus Roskildensis. Quoniam intelleximus, quod curia Sythorp sita in Myerlosæ H., quam abbas et conventus de Sora per commutationem illicitam a Dn. Andrea Auhysun habuerunt, ad heredes Bo dicti Breth dinoscitur pertinere, eam adjudicavimus heredibus memoratis et inhibuimus abbati et conventui, ne de prefata curia se intromitterent ordinanda, sicut censuram ecclesiasticam et satisfactionem condignam ducerent evitandam. Actum Roskildis in capella nostra, presentibus discr. viris et honestis DDn. Godekino et Olawo canonicis Roskildensibus necnon DDn. Petro Saxonis, Nicholao dicto Druckin et Syundæ Gormsun, quorum sigilla una cum nostro sunt appensa, multisque aliis clericis et laicis vocatis ad hoc, nonas mensis junii.

[Orig.] Optaget i 1288 Maj 22. LDipl. Jfr. *SRD. IV, 503.* [505]

Juni 29. Afdadsbrev af svenske Bisper.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 293*.
[506]

Juli 13. *Reg. *593*. [Orig. København Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Lyngge-Frederiksborg H. 56. *Kbhvns. Dipl. III, 1*.
[507]

Aug. 16. *Reg. 1356*. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpager 154*.
[508]

Aug. 23. *Reg. 1357*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv; Specifikation, Domkirken Nr. 17.] Afskr.: Lundebogen S. 224. *Dipl. Svec. I, 666; Erslev, Testamenter Nr. 12*.
[509]

Aug. Tucho Ripensis episcopus¹. Noveritis, nos litteras Dn. Clementis pape sub vera bulla et filo serico vidisse: *1265 Juni 29, Pavebrev til Franciskanerordenen*. Nostrum sig. Datum mense augusto.

Perg. med 1 Segl: G. 802 og 803. Franciskanerordenens Provincialarkiv (AM. XIX, 17). LDipl. under 1265 ^{29/6}.
[510]

Sept. 29. Cecilia uxor Hagonis dicti Kakæ. Significo, quod curiam meam, quam pro matrimonio recepi, in Grym de assensu mariti mei monasterio s. Agnetis Roskildis pro debito et donò confero et skoto. Sig. Aghonis mariti mei et meum. Actum Alleburgh in f. Michaelis.

Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 282* (RA. Sømme H. 39). LDipl.
[511]

Dag? Cancellariæ liber S. 205, se 502.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 122* (Sept. 4). — Æbelholt: *SRD. VI, 165* (Nov. 26). — Løgum: *SRD. VIII, 160* (Sept. 9).

Registraturer: Kongens Arkiv: se 502. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 387*. — Roskilde Agnete Kl.: se 511. — Sorø: se 505. — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 390* (jfr. *IV, 271*).

1286.

Marts 31. *Reg. *600 (= 1367)*. [Orig.] Optaget i 513 [Afskr.: Cancellariæ liber S. 208: »Compromissum sive literas placitationis regis inter ipsium et Vald. ducem Jutiæ, 1286. Controversia de Lalandia«]. [512]

Apr. 20. *Reg. 1368**. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 210: »Fidejussores pro Valdemaro dati, 1286, Lubecæ«.] Afskr. af Svaning: Gml. kgl. Saml. 4to, 2899, Bl. 10, hvor dog Slutningen fattes (fra midt i det i Brevet indførte Løftebrev af Hertug Valdemar). *Hasse II, 283*. — Dansk Oversætt.: *Hvitfeld II, 365, Fol. 289* (= *Hasse II, 279*).
[513]

Juni o. 24. N. Hermansun civis Roskildensis. Notum esse volo, quod curiam meam, que dicitur Lothenstoff, in par. b. Martini eo jure, quo Dn. Thrugotus Romeldeß pie recordationis eam possedit,

clastro b. Clare Roskildis in communi placito Roskildensi vendidi et scotavi, recognoscens me pro eadem plenum pretium habuisse. Sig. civitatis Roskildensis¹ cum sig. discr. virr. Lydik fratris mei². Lydikæ Møøn, Byorn Pætersun et meum. Actum Roskildis circa f. Johannis bap̄t.

Perg. med [5] Segl: 1. Roskilde Bys Segl; 2. Hjælm med Vifte som Hjælmtegn; Paaskrift: De venditione et scotatione curie et agri, qui dicitur Lothænsthofth, in par. s. Martini extra Roskildem ad aquilonem. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 7). LDipl. [514]

Aug. 17. *Reg. 1370.* [A. Perg. med 5 Segl: 1. Kong Eriks Dobbeltsegl; 2. G. 469 Anm.; 3. G. 473; 4. G. 602 Anm.; 5. A. 64. Odense Knuds Kl. Arkiv.] **Aa.** Afskr.: Odensebogen S. 59 med Overskrift: . . . gratia Danorum Sclauorumque rex; in posteriori parte apparuerunt depicti tres leopardi in cera viridi per totum, coronas in capitibus habentes, et circa medium leopardorum ex utraque parte lateraliter apparuit aquila extensis alis ad volandum apta, cum hac scriptura circumferentiali: Clipeus Erici Danorum Sclauorumque regis. Secundo sigillo oblongo de cera viridi per totum in cordula brunei et viridis colorum impendente, in cuius medio ante ymaginem unius sancti infulati apparuit abbas infulatus geniculatus cum baculo pastorali in manu, cum hac scriptura: Sigillum abbatis de Nestewiit. Tertium cum cordula viridi et glauca et ymagine abbatis infulati cum hac scriptura: Sigillum abbatis de Ringstadiis. Quartum ruptum fuit, in cuius ymagine apparuit ymago sancti Nicolai episcopi, et sigillum [] pre ruptura non potuit legi. Quintum fuit de cera per totum cum duobus cornibus in medio de sigillo rotundo, in cuius circumferentia visa fuit hec scriptura: Secretum Petri filii Jacobi. Omnia illa fuerunt forme oblonge. *Pontoppidan, Ann. I, 758* (Sclauorumque - sancti - Othonie - electionibus - impediri - sigillis - Nestwet, Jøris de Ringstath - Olawi - Holmæ - Jacobsß presentibus *litteris* duximus - Othonie - octava). — [Aa¹. Afskr. i den renskrevne Odensebog.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668^a (af Varianter findes kun: dictis vel *factis* publice - Nestwet, *Juris Jøris*^b). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 294, VII, 225.* [515]

a) Af Seglene tegner Hamsfort kun det første og det sidste. For Kongeseglets Vedkommende har han haft den nu forsvundne Beskrivelse af Forsiden og fremstiller her en kronet Konge med Scepter og Æble og med en Krone paa hver Side; Bagsiden har han først tegnet med Skjoldet anbragt mellem to Ørne, bagefter med Skjoldet anbragt foran en Ørn, et afgrænsede Bevis for, at hans Segltegninger er konstruerede efter Beskrivelsen, ikke hentede fra selve Seglene. b) *Juris* staar ogsaa i Odensebogen, men her overstreget, dog saa svagt, at det er let forestaaeligt, at det er kommet med ved Renskrivningen.

Okt. 17. *Reg. *609.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 97: »Item binas literas de eodem^a 1286«.] Det ene anført: *Hvitfeld II, 371, Fol. 292* med Datum: 5. feria post Calixti. [516]

a) ◦: De divisione bonorum patrimonialium filiarum regis Erici.

Nov. 30. *Reg. 1372*.* Perg. med Hertug Valdemars Segl (Brudst.). Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse II, 290.* [517]

Dag? [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 100: »Scotationem, qua Agnes regina Daniae Ingeburgæ reg. Norvegiæ confert bona nonnulla, 1286«.] [518]

— [Afskr.: Cancellariæ liber S. 97.] Se under 516. [519]

Dag? Cancellariæ liber S. 208, 210, se 512-13.

— »Ericus rex. Petrus Olai. Brengstorp. Roschild. Sora«.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 501.*] Notitser: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 22. [520]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 415* (Maj 1). — Esrom: *Cod. Esrom. 167* (Marts 26). — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 175* (Sept. 29).

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 504* (Febr. 5), 508; se ogsaa 520.

1287.

Febr. 21. *Reg. *616 (Dipl. Svec. II, 21).* Brevet vedrører vistnok ikke Danmark.

Marts 19. Nicholaus Hermansun civis Roskildensis. Notum esse cupio, me claustro s. Clare molendinum, quod ex beneplacito Dn. regis Erics pie recordationis ac concessione necnon civium civitatis Roskildensis in par. b. Martini construxi, pro 80 mr. denar. vendidisse et scotasse. Huic pagine sig. meum, fratris mei Lydikæ et Beronis³ generi mei apposui, obligans me restituiturum claustro pretium, si legaliter venditio in irritum revocetur. Datum 14. kal. aprilis in placito Roskildensi.

Perg. med [3] Segl: 3. A. 65; Paaskrift: De molendino extra Roskildem ad aquilonem *etc.* Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 9). LDipl. — Hertil 411, 413; jfr. 1290 ud. Dag. [521]

Marts 26. Ericus rex. Notum facimus, quod habita diu altercatione inter Dn. priorem Ottoniensis claustrum b. Kanuti nomine dicti claustrum et Micaelem ac Nicholaum Ascertsß super uno prato^a juxta civitatem Ottoniensem a parte orientali sito tandem, partibus ambabus coram Dn. Petro dapifero nostro una cum multis aliis fide dignis super hoc testimonium veritati perhibentibus constitutis, inventum fuit, quod integra medietas prati sita ad partem occidentalem ejusdam fossate in ipso prato existentis ad dictum claustrum primo pertinet et insuper medietas relique medietatis, site a parte orientali fossate, et reliqua medietas ad litigatores antedictos; et in hoc tunc ambe partes concordabant. Unde dictum et factum istud confirmamus, adjudicantes claustro tres partes de prato. Sig. nostrum. Datum Nyborgh in crast. annunt. virginis, teste Dn. dapifero supradicto.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv; Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 75, med Datum: 1387 vor Frue Dag annunt.] Afskr.: Odensebogen S. 24. LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 294.* [522]

a) I Randen: Østermath.

Apr. 23. Se Udat. 36.

Maj 4. *Reg. 1378*.* Se 1288 Aug. 13.

Juni 3. Johannes Lundensis archiepiscopus. Noveritis nos vidisse: 275. Nostrum sig. Datum Lundis 3. nonas junii.

Perg. [med 1 Segl]; Paaskrift: Actenticum archiepiscopi Lundensis super privilegio Alexandri pape. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 8). LDipl. [523]

Juni 5. [Orig. Kongens Arkiv. — Afskr.: Cancellariæ liber S. 469: »Obligationem Ottonis et Conradi marchionum Brandenburgensium, ne amicitiam ineant cum interfectoribus regis, 1287«.] Afskr. fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 497 b. *Hasse II, 293.* [524]

Juni 25. *Reg. 1382.* [Perg. med 12 norske Segl, hvoraf fattedes Nr. 10. Senere paa Kbhvns »Ministerii Konventshus' Loft« (o: i de adelige Brevkister); brændt 1728.] Afskr. af Arne Magnussøn: AM. Afskr. af norske Diplomer; herefter: *Dipl. Norv. III, 23.* Afskr. af Langebek [»af en temmelig accurat Copie, som M. Folmar Danckel, da Capellan til vor Frue Kirke, havde taget af Orig.«]: LDipl. Andre Afskr.: sstds. *Holberg, Danm. Hist. I, 358.* — Jfr. 1302 Okt. 7. [525]

Juli 1. I. episcopus Roskildensis. Notum facimus, quod Olauus dictus Lungæ advocatus noster in Byærnoftæ et Fothæby recognovit, quod 2 oras terre in censu in Dodstorp donavit atque scotavit sanctimonialibus b. Clare civitatis Roskildensis, et curiam suam majorem et meliorem sitam Reræslef in Ringstæthæ H. pro 140 mr. usualis monete impignoravit eisdem, ita quod eam in possessione sua habeant et redditus ejusdem percipiant, donec predicti denarii fuerint persoluti. Sig. nostrum et discr. virr. DDn. Olaii Byornß² canonici Roskildensis, Petri Niclæsß³ stabularii nostri et dicti Olaii⁴. Datum Roskildis in oct. Johannis bapt.

Perg. med [4] Segl: 2. G. 202 (Brudst.); 3. A. 66 (Saltensee); [4. A. 67]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 11). LDipl. [526]

Sept. 15. Inguarus episcopus Roskildensis, magister R. decanus et capitulum ejusdem loci. Noveritis nos perspexisse: 340. Sig. nostra. Datum Roskildis in oct. nativit. Marie.

Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 10). LDipl. [527]

Sept. 29. *Reg. 1387*.* [Perg. med Hertug Valdemars Segl^a. Svenborg Bys Arkiv.] Afskrifter med det rette Aar: af Th. Br. Bircherod: Ny kgl. Saml. Fol. 402; af J. Rosenw[inge]: LDipl.; af Fr. Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to. 733 c; af Abildgaard, atter afskrevet af Langebek og konfereret med en Afskr. af Lucoppidan: LDipl.; Thott Fol. 727, S. 169; Ny kgl. Saml. Fol. 497 b. *Hofman, Fund. VI, 209.* — Afskrifter med Aar 1280 (idet »septimo« er glemt): Bircherodske i Rostgaard 4to, 107, Gml. kgl. Saml. 4to, 2349 og Odensehaandskr. S. 103 (hvorefter: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 86*); af Arne Magnussøn: AM. Afskr. Pk. V. [528]

a) Saaledes LDipl.

Dag? *Reg. *628.* [Orig. Rudkøbing Bys Arkiv.] Udtog i Extract af Byens Privilegier ved Byfoged Diderik Brochenhuus, indført i et

Thingsvidne af Rudkøbing Bything 1670 Dec. 6.: Byens Arkiv (indhæftet i en Bog: »Adskillige orig. Documenter om R. Kjøbstads Privilegier osv.«). *Rasmussen, Rudkøbing* 36. [529]

Dag? Cancellariæ liber S. 469, se 524.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 416* (Maj 22).

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 341, 351*. — Sorø: *SRD. IV, 483 = 505* (Dec. 1—7). — Ring: *ÆA. I, 239*. — Øm: *ÆA. I, 269*.

1288.

Jan. 1. Frater Henricus prior totumque capitulum domus b. Johannis in Andwardscogh². Cum inter moniales de s. Clara Roskildis et nos permutatio bonorum in Doztorp, ubi ipsis dimisimus, et in Ekæthorp, ubi recepimus, facta sit, nos eam cum sigillorum nostrorum appensionibus stabilimus. Datum Andwardscogh in octab. nativit. dni.

Perg. med [2] Segl: 2. G. 500. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 16). LDipl. [530]

Febr. 2. *Reg. 1390*. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 294*. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 181*. [531]

Febr. 3. *Reg. 1391*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 16. *Dipl. Svec. II, 42*. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund.* 85 (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Qiiij, Fol. 63*). [532]

Febr. 21. Ericus rex. Regie nos decet gratie etc. Dn. priorem et fratres s. Johannis de Andworthscogh cum omnibus bonis eorum, villicis, colonis et inquilinis ubicunque locorum per regnum constitutis sub nostra protectione recepimus, dimittentes ipsis omnia bona eorum tam tempore progenitorum nostrorum quam nostro ab omni expeditionis gravamine, impetitione exactorea, innæ, stuuth ceterisque oneribus jure nostro attinentibus libera, ita tamen quod de bonis in futurum acquirendis, que in presentiarum ad innæ et stuth sunt pertinentia seu male nostre ascripta, nobis in posterum sicut hactenus plene serviatur; hanc gratiam addendo, quod eorum familia super suis forefactis sive 40 marcharum sive inferiorum jurium nostrorum [n]ulli debeat respondere nisi priori vel fratribus, sive in rure, sive in villis forensibus familia resideat memorata. Quocirca prohibemus etc. Sig. nostrum. Datum Slaulosie in profesto cathedre Petri.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 54*.] Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174. [533]

Marts 17. *Reg. 1392*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 17. *Dipl. Svec. II, 45*. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund.* 86 (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Qiiij, Fol. 63*). [534]

Apr. 9. *Reg. 1394.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 169. *Dipl. Svcc. II, 46.* Jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 85* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Qijj, Fol. 63*). — Registranten 1425: Altare b. Johannis baptiste in cripta, de quo teneatur aniversarium Johannis Karlsø de lata platea, civis Lundensis. Hujus altaris institutionem habeat decanus Lundensis. [535]

Apr. 14. *Reg. 1395.* [Orig. Kolding Franciskanerkl. Arkiv.] Afskr. i Petrus Olai, *Hist. ord. frat. minorum: SRD. V, 516.* [536]

Maj 22. Magister Rano decanus et Johannes dictus Ruthæ judices delegati a Dn. J. Lundensi archiepiscopo in causa, que vertitur inter Dn. abbatem et conventum de Sora ex una parte et magistrum Johannem Cocum ex altera. Noverint universi nos literas Dn. I. Roskildensis episcopi perspexisse: 505. Igitur cum abbas quandam spoliationem sibi factam coram nobis proposuit et minime probavit, nos non solum ad sententiam episcopi, verum etiam ad multorum et fidedignorum testimonia et instrumenta super hoc confecta respectum habentes, dictam curiam ipsi Johanni et suis coheredibus adjudicamus, inhihentes sub pena excommunicationis abbati et conventui, ne de ea se intromittant. Sig. nostra. Actum Roskildis 11. kal. junii.

[Orig.] Optaget i 541. LDipl. under 1285 ⁵/₆. [537]

Maj 23. *Reg. 1397.* [Perg. [med 1 Segl]. Faaborg Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1752: LDipl.; Afskr.: *Resens Atlas IV, 469*; Afskr. 1762: Ny kgl. Saml. 8vo, 223, S. 42. Desuden flere Bircherodske Afskrifter; efter en saadan: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 123* (*E. dei - Sclaurorumque - sempiternam. Noveritis, quod - Foburgh - thelonei - infra - addimus - indulgentes liberam, ut - poterint - districte - presentibus litteris sigillum - octauo in dominica.*) — Dansk Oversætt., indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [538]

Maj 28. *Reg. *631.* [Perg. [med 1 Segl]. Herrested Bys Arkiv; senere paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl.; af Luxdorf: Ny kgl. Saml. 4to, 2091, I, 53. *Hist. Tidsskr. IV, 603.* [539]

Juni 14. Ericus rex. Notum facimus, quod villanos nostros in Nachschouff sub nostra protectione recepimus, prohibentes etc. Ceterum ipsos pro homicidio in morte Nicolai Laurentii et famulorum suorum perpetrato judicamus qualiter excusatos, nisi aliquis aliquem vel aliquos de predictis villanis super memorato homicidio impetere voluerit nominatim, quos et ad excusationem suam pro hujusmodi homicidio ab impetitione cujuslibet adjudicamus se legibus defendendos, nisi aliquis eorundem super memorato homicidio legaliter in placito confessus fuerat vel convictus. Datum Saxkiøpink in profesto Viti et Modesti, teste Dn. Petro dapifero.

[Orig. Nakskov Bys Arkiv.] Vidisse 1404 Febr. 4. LDipl. [540]

Juni 20. N. abbas monasterii s. Marie de Sora a vobis Dn. J. Lundensi archiepiscopo, sentiens me et monasterium pregravari, ex eo quod cum me a sententia diffinitiva, que tamen nulla est, a Dn. R. decano et Johanne dicto Ruthæ canonicis ecclesie Roskildensis michi et monasterio de Sora ex parte una et Johanne Coco et heredibus Bo Breth ex parte altera a vobis iudicibus delegatis prolata, ad vestram audientiam appellavi, prout in litteris apparet, quarum tenor talis est:

Propono ego N. abbas monasterii s. Marie de Sora coram vobis Dn. J. Lundensi archiepiscopo, quod cum ad instantiam Johannis Coci causam, que inter me et monasterium ex parte una et J. Cocum et heredes Bo Breth ex altera vertebatur seu verti sperabatur super bonis in Syothorp in Myerløse H., Dn. R. decano et Johanne dicto Ruthæ ex parte mea et monasterii extitit propositum, quod idem Cocus monasterium dictis bonis spoliavit, unde secundum mandatum a vobis eis datum ex parte nostra fuit petitum, ut dictis bonis restitui deberemus, ipse autem Cocus in jure respondit, quod non spoliavit, sed quod collectis amicis suis possessionem bonorum occupavit, et hoc dixit se fecisse per sententiam legitimam iudicis ecclesiastici, et ad hoc probandum sibi petiit terminum assignari, quem et eidem iudices assignarunt, videl. 6. feriam septimane pentecostes; nobis igitur coram dictis iudicibus die prefixo comparentibus Cocus produxit instrumentum sigillo episcopi Roskildensis consignatum, ut prima facie videbatur, in quo continebatur, quod episcopus bona heredibus Bo Breth adjudicavit, a cujus instrumenti editione fere triennium est elapsum, in quo nulla mentio de libelli oblatione vel litis contestatione habebatur, nec mirum, quia nunquam in hac causa coram ipso vel alibi michi libellus exstitit oblati, vel lis mecum fuit contestata; sed cum idem episcopus sententiam vellet precipitare, juris ordine non servato, ego hoc presentiens ad vestram audientiam appellavi, vos autem causam DDn. Othoniensi episcopo et decano Roskildensi delegastis, et postmodum, mortuo Othoniensi episcopo, ad instantiam Coci sepedicto decano et J. dicto Ruthæ causam, ut jam dictum est, iterum delegastis; verum de sententia ab episcopo contra nos lata nunquam aliquid audivi, antequam dicta 6. feria post pentecosten fuit exhibita, nam me ignorante, non citato, non per contumaciam absente, si qua fuit, extitit prolata, quare nulla et irrita est censenda. Quapropter ex parte nostra fuit propositum, quod propter illas litteras non deberet restitutio retardari. Ipse autem decanus et Johannes Ruthæ nobis diem cratinum assignarunt eorum iudicium audituris, in quo me et adversario comparentibus decanus quesivit, si in aliquos vellemus compromittere, qui causam possent amicabiliter terminare,

ad quod respondi, quod non antequam bona nobis essent restituta, et ex parte nostra fuit petatum, quod literas patentes Dn. archiepiscopi super hoc ad eos directos vellent exaudire; Johannes Ruthæ, hoc audiens, literas vestras vilipendens subito surrexit et quandam literam stando, non sedendo, publicavit sub verbis, que sequuntur: 537.

Quare viva voce statim in iudicio ad vestram audientiam appellavi et iterato in scriptis infra triduum appellationem innovavi, prout in litteris apparet, que omnia vel saltem ea, que michi sufficiunt ad intentionem meam fundendam, me offero coram vobis probaturum, et ad hoc me peto admitti, et peto, ut dictam sententiam, si sententia dici meretur, irritam pronuntietis, et literas, quibus sententiam, quamvis nullam, me absente, non vocato et post appellationem legitimam ac infra decendium a prolatione sententie, sine cognitione cause confirmastis, revocetis, ac me et monasterium sepedictis bonis restitui faciatis; hec propono non astringens me ad omnia supradicta probanda, sed solum ea, que michi sufficiunt. Huic etiam petitioni vestrum sigillum peto apponi. Vos autem in nullo justitiam facere voluistis, quare sedem apostolicam in hiis scriptis appello et apostolos instanter instantius instantissime peto, me et omnia bona monasterii protectioni subponens sedis ejusdem. Acta publice coram multis clericis et laycis ad hoc vocatis apud Fliikgyngæ 12. kal. julii.

[Orig.] Optaget i 542. LDipl. under 1285 ⁵/₆. [541]

Juni 20. . . Romane ecclesie summo pontifici Johannes Lundensis archiepiscopus. Sanctitati vestre intimo, quod frater Nicholaus abbas de Sora Cistertiensis ordinis dyocesis Roskildensis coram me constitutus a me tempore legitimo appellationem ad sedem apostolicam interposuit sub hac forma: 541. Unde ego appellationi hujusmodi deferre volens ipsum abbatem a meo iudicio dimitto, eundem aut procuratorem suum pro predicta appellatione prosequenda ad sanctitatis vestre presentiam transmittendo, sibi presentes literas sive libellum dimissorium concedendo. Sig. meum. Datum die et loco predictis.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv; jfr. *SRD. IV, 503*; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 161. LDipl. under 1285 ⁵/₆. [542]

Juni 21. *Reg. 1398.* [Orig. med 1 Segl: G. 835. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 52 med Overskrift: Sequitur littera capituli Ripensis cum sigillo oblongo de cera alba per totum . . . impendente, in cujus medio apparuit ymago beate Marie virginis in sede in sinistro brachio puerum bajulans et in dextra manu lilium elevatum tenens, et in circumferentia apparuit hec scriptura: Sigillum sancte Marie Ripensis ecclesie. *Pontoppidan, Ann. I, 759* (*Universis* presens - quod cum ex - denegavit - vindicare - presenti littere). [543]

Juni 28. Biskop Bartolds Vidisse af 479.

[Orig.? Slesvig Bys Arkiv.] Afskr. af Ulrik Petersen, Collectanea Vol. VI (i hans Beschr. d. Stadt Schleswig Bl. 575 findes kun det vidimerede Brev). *Hasse II*, 249. Om ægte? [544]

Juli 4. Ericus rex. Notum facimus, quod inhabitatores ville nostre Køgæ sub nostra protectione suscepimus, volentes eadem jura, leges et pacis observantiam teneri, que in civitate Roeschildensi observantur. Insuper dimittimus omnes, aliquos fundos in villa non instructos deinceps inhabitare volentes, ab omnibus oneribus, solutionibus juri nostro adjacentibus per 4 annos, postquam ipsum fundum inhabitare inceperint, liberos. Unde prohibemus *etc.* Sig. nostrum. Datum Køgæ dnica. post f. Petri et Pauli, teste Dn. Petro dapifero.

[Orig. Køge Bys Arkiv.] Afskr. i Peder Syvs Collectanea (Rostgaard Fol. 53; en Afskr. herefter i Sevels Kopibog, Ny kgl. Saml. 4to, 647, har Aarstallet 1280). LDipl. [545]

Juli 6. Ericus rex. Notum facimus, quod de consensu matris nostre sorores s. Clare Roskildis cum omnibus bonis ipsarum et familia sibi attinente sub nostra protectione recipientes, dimittimus ipsis omnia bona earum ab omni expeditionis gravamine, inpetitione exactorea, innæ, stuuth ceterisque oneribus juri regio attinentibus libera, adjacentes, quod villici earum et coloni de excessibus trium marcharum pro jure nostro nulli respondere debeant nisi sororibus aut earum officiali. Quocirca prohibemus *etc.* Sig. nostrum. Datum Roskildis in octava Petri et Pauli, testibus DDn. magistro Martino cancellario nostro et Petro dapifero.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 13). LDipl. [546]

Juli 15. Privilegium for Ribe: *Terpager 689 (Reg. 1399*)*. Se 485.

Juli 20. »Kong Erickses Stadfæstelse under Dato 128[!] paa det 8. Aar paa Hadersleff s. Margreta Dag«.

[Orig. Bogense Bys Arkiv.] Udtog i Kopi af Byens Privilegier, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [547]

Aug. 13. *Reg. 1400 (hvori 1378*)*. [Orig. med Segl. Ribe Kapitels Arkiv.] Vidisse 1289 ud. Dag. *Terpager 92*. [548]

Aug. 14. *Reg. *636. A.* Perg. med [4] Segl: 1. A. 68 (Thott). 2. Brudst. af et gejstligt Segl. (RA. Skaane 1a.) *Möller, Fornhdl. rör. Halland 25; Erslev, Testamenter Nr. 13.* — **Aa.** Stadfæstelse 1289 Aug. 9. [549]

Aug. 18 el. Sept. 5. *Reg. 1401**. Perg. med 1 Segl (Pladen afsprunget). Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XVII, 2). *Hasse II, 300.* Jfr. *Hvitfeld II, 245, Fol. 241*. [550]

Aug. 19 el. Sept. 6. Inguarus Roskildensis episcopus. Que legitime facta sunt, ne in oblivionem veniant, expedit ea litterarum

autenticarum munimine roborari. Eapropter vobis declaramus, quod nobilis domicella Agnes, Erii quondam regis Danorum filia, scotavit coram nobis ob remedium anime sue et parentum suorum in ecclesia b. Lucii super altare b. Magni sororibus b. Clare Roskildis 1 mansum terre in Bukæthorp. Sig. nostrum, predicte domicelle cum magistrorum Ranonis³ decani et Johannis archidiaconi Roskildensium. Datum Roskildis in die Magni.

Perg. med [4] Segl: 3. G. 204. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 15). LDipl. — Jfr. 560. [551]

Sept. 5. Se 550.

Sept. 5. *Reg. 1402.* [Perg. [med 1 Segl]. Faaborg Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1752: LDipl.; Afskr.: Resens Atlas IV, 471. Desuden flere Bircherodske Afskrifter (alle udeladende Dagsangivelsen); efter en saadan: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 124* (presentibus pariter et - *Foburgh* - Abel - predilecti - deducendis seu in - in *parentibus* litteris - deduxerant - revocantes, *recipiendo* eos - specialiter - *Hathærsefleh* - octavo, *dominica prox. ante nativitatem b. virginis*). — Dansk Oversætt., indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (i Aarsangivelsen glemte: octavo). [552]

Sept. 6. Se 551.

Sept. 12. *Reg. 1404.* Perg. med [4] Segl: 2. G. 979; 3. G. 670. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Gram H. 11). *Terpæger 300; Hasse II, 301.* [553]

Sept. 30. Tuvo Arnfast³ civis Roskildensis³. Quoniam gesta fidelium obfuscare solet malitia perversorum, nisi literarum testimonio receperint firmamentum, ea propter cupio fore manifestum, quod in remissionem meorum peccaminum omni juri[!], quod habueram in piscatura Birkisdam, resigno et confero claustrum s. Clare, petens humiliter, ut michi indulgeant sorores claustrum molestias, quas feci eisdem in dicta piscatura pretextu juris supradicti, et ut orent pro me coram deo. Supplico Dn. I. Roskildensi episcopo¹ ac magistro Johanni preposito Roskildensi², quod sua sigilla cum meo dignentur hiis apponere. Actum Roskildis in crast. Michaelis.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 154; 2. G. 100; 3. Flakt Ørn. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 14). LDipl. [554]

Okt. 18. E. rex. Notum facimus, quod religiosos de Bækæscogh et bona eorum omnia cum familia eorumdem sub nostra protectione suscipientes, dimittimus sibi dicta bona sua cum villicis et colonis ac ceteris personis eis attinentibus ab omni expeditionis gravamine, impetitione exactorea, innæ, stuuth ceterisque oneribus ad jus nostrum spectantibus libera. Unde prohibemus etc. Sig. nostrum. Datum Helsingburgh in die Luce, teste Dn. P. dap.

[Orig. Bækkeskov Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin H, 522. Afskr. efter Lintrup og uden Kilde: LDipl. [555]

Nov. 18. Privilegium af Kong Erik.

A. Perg. med Kongens Dobbeltsegl. Odense Knuds Kl. Arkiv (RA. Fyn 1). Afskr.: Bartholin C, 365; herefter: *Hasse II*, 303. — Aa. Afskr.: Odensebogen S. 27 med Overskrift: habens sceptrum regale in dextra et pomum cruce consignatum ad unumquodque laterum corona inferius circa brachia collocata cum scriptura circumferentia: Er]icus dei gratia Danorum Slauorumque rex. In posteriori vero parte apparuerunt tres leopardi, in capitibus coronam medium lateraliter ex quolibet latere una aquila sensibiliter apparebat cum hac scriptura [circumferentia: Clipeus] Eri]ci Danorum Slauorumque regis. — [Aa¹. Afskr. i den renskrevne Odensebog.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668^a. Jfr. *Hamsfort: SRD. I*, 294. [556]

a) Seglet aftegnes som ved 515.

— E. rex. Noveritis, quod Dn. priorem ecclesie s. Kanuti Otthonie et omnes suos nuntios, quoquumque eos per regnum nostrum pro negotiis suis declinare contigerit, a solutione theolonei dimittimus liberos, prohibentes *etc.* Sig. nostrum. Datum Otthens in octava Martini, testibus DDn. magistro magistro [!] cancellario regni et Petro dapifero nostro.

[A. Orig. med Kongens Dobbeltsegl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Aa. Afskr.: Odensebogen S. 22 med overstreget Overskrift: Littera Eri]ci regis Da cum sigillo rotundo de cera viridi per brunei et viridis colorum impendente ab utraque parte cum armis et scriptura ut supra, cum corona ab una et aquila collateralibus ab alia partibus descripto. LDipl. — [Aa¹. Afskr. i den renskrevne Odensebog.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668 (med Varianten: magistro *Martino*^a). Jfr. *Hamsfort: SRD. I*, 294. [557]

a) Hamsfort læste dog først: Māgno, saaledes at den renskrevne Odensebog aabenbart ogsaa har haft: magistro magistro (forkortet).

— E. rex. Noveritis, quod Dn. priorem ecclesie s. Kanuti Otthoniensis et omnes monachos sui conventus cum omni familia ipsorum ab omni solutione theolonei apud passagium, quod dicitur Bælt, dimittimus liberos, inhi]bentes *etc.* Sig. nostrum. Datum Otthonie in octava Martini, testibus DDn. magistro Martino cancellario regni et Petro dapifero nostro.

[Orig. med Kongens Dobbeltsegl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 22 med overstreget Overskrift: Littera quondam Eri]ci Danorum Sclauorumque regis cum sigillo rotundo de cera viridi per totum in pressula pergaminea cum ymagine regis residentis et duabus coronis lateralibus in uno et alio tribus leopardis coronatis cum aquilis lateraliter positis prius sepius descripto cum armis et scriptura. LDipl. Jfr. *Hamsfort: SRD. I*, 294 (= *Hvitfeld III*, 7, *Fol.* 300). [558]

Nov. 23. Ericus rex. Noveritis, quod ecclesie b. Kanuti Othonie servitoribus libertates et emunitates, quas ab antecessoribus nostris

optinuerant, indulgemus, eorum molendina ab omni impetitione libera, sicut temporibus progenitorum nostrorum libera extitisse dinoscuntur, fore in posterum decernentes. Insuper inter utrumque molendinum eorum annem inter utrumque aggerem ipsis liberum dimittimus et liberum aquarum decursum, ita ut nullus presumat sine ipsis[!] ibid. piscari, piscariam facere, postes figere aut aliquod obstaculum facere quoquo modo perturbare[!]. Sig. nostrum. Datum Othonie in die Clementis, testibus DDn. magistro Martino cancellario regni et Petro dapifero nostro.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 21. LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 294, VII, 225.* [559]

Nov. 25. Agnes Erici quondam regis Danorum filia viris placitum Rigstadense frequentantibus. Notum facimus, quod 9 oras terre in Buckætorph, que jure hereditario habuimus post nostros inclitos progenitores ac in quieta possessione tenueramus[?] multis annis, claustrum s. Clare Roskildis donavimus in remissionem nostrorum peccaminum et scotavimus coram Dn. I. episcopo Roskildensi ac aliis viris multis discretis et honestis in ecclesia s. Lucii Roskildis; set ut predicta donatio eo legalior sit, rogamus virum discr. et amicum nostrum Olauum dictum Lungæ, quatinus eandem scotationem ex superhabundanti coram vobis iteret. Datum Kopmanhafn Katerine virg.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 12). LDipl. — Jfr. 551. [560]

Dec. 13. Ericus rex. Notum facimus, quod cives nostros de Slavlosia, quocunque locorum infra regnum nostrum cum mercimoniis suis mercandi gratia declinaverint, a solutione thelonii preterquam in nundinis nostris Skanøer liberos dimittimus. Unde prohibemus etc. Datum Nyburgh «in die Lucie».

[Orig. Slagelse Bys Arkiv.] Afskr. i Resens Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, S. 92. Anført i Resens Atlas (Uldall Fol. 186) II, 237 med Aar 1280. [561]

a) Atter overstrøget i Afskr. og derfor udeladt i Ny kgl. Saml. Fol. 390, S. 77.

Dec. 28. *Reg. 1409.* A. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 689.* — Aa. Afskr.: Kejserprocessen 1424: *SRD. VII, 327, jfr. 319.* — Ab. Vidisse af Biskop Knud i Viborg o. fl., 1465 Marts 25 (Vor Frue Dag annuntiat.). Perg. Ribe Bys Arkiv. — Ac. Vidisse af Ribe Kapitel 1491 Dec. 21. Samme Arkiv. — Ad. Vidisse af Kong Hans, 1506 Juli 11 (Lørd. efter Knud Konge). Perg. Samme Arkiv. [562]

Dag? *Reg. *639.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 90: »Literas legatorum Sveticorum de contractu matrimonii inter Ericum Menved, regem Daniæ, et domicellam Ingeburgam, filiam Magni regis Sveciæ«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 8, Fol. 301.* [563]

Dag? [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 92: »Litteras reginæ Daniæ data[s] legatis Sveticis de contractu matrimonii domicellæ Ingeburgæ«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 8, Fol. 300—301.* [564

— »Item skøde och magskyfte bref af borgemestre och raadth uthi Otthens paa Essetofthe mark och Hyngsmark; her emodt fik byen af closter igien en eng kallendis Ellemosze eng, liggendis østen fraa Korøpe optil aæn, udtgifuet under gudtz aar 1288«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 80. [565

Uden Dag. *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 124.* Se 552.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 23* (Okt. 25), *23* (Okt. 27). — Esrom: *Cod. Esrom. 34* (Dec. 13?). — Æbelholt: *SRD. VI, 165* (Marts 22, jfr. 1278 Apr. 11). — Løgum: *SRD. VIII, 109* (Maj 11), *108* (Maj 13); se ogsaa 531.

Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV, 143*; se ogsaa 533. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 390, 390.* — Sorø: *SRD. IV, 508* (Marts 22), *508* (Maj 12); se ogsaa 542.

1289.

Jan. 28. Martinus regis Danorum cancelarius, Petrus ejusdem dapifer, Magnus Skningh^[1], Ako Jonesß, Johannes Andersß^a, Nicolaus Hamwdsß^b, Vffo Jonesß, Benedictus Wæstisß^c, Petrus Saxenß^d, Cristiarnus Kupæ et Tuo Rinbæk^e. Noverint universi, nos presentes fuisse et audivisse^f, quod Dn. A. Danorum regina nomine filii sui regis Danorum omnes terras in Knappestorpemark^g et Thrygemarkæ^h ad fiscum regis devolutas ratione criminis lese majestatis, quod Dn. Nicolaus Hinriksßⁱ commisit, qui condam eas possedit, Dn. Andree camerario pro 160 mr. denar., in quibus sibi tenebatur^k ratione mutui, sicut dicte terre nunc sunt sine pecoribus existentes, inpignoravit libere ordinandas, [donec^l] legaliter redimantur, ita quod ipse medio tempore^[1] fructus percipiat in sortem debitorum minime computandos. Sig. nostra. Datum Myliethorp^m in octava Agnetis virg.

[A. Orig. Senere i Kongens Arkiv.] **Aa.** Vidisse 1407 Juni 29. LDipl. — **Ab.** Vidisse 1408 Juli 19. LDipl. — Jfr. 567. [566

^a) Ab.: Andresß. ^b) Ab.: Hamundsß. ^c) Ab.: Westisß. ^d) Ab.: Saxisß. ^e) Ab.: Tuwo Rynbæk. ^f) Ab.: vidisse. ^g) Ab.: Knappestorpemark. ^h) Ab.: Thrikæmark. ⁱ) Ab.: Henriksß. ^k) Ab.: tenebantur. ^l) Saaledes Ab. ^m) Ab.: Mylnthorf.

Febr. 13. Nicolaus Obsolonß. Notum facio, quod omnia bona mea in Knapstorp Dn. Ingwaro episcopo Roskildensi titulo pigneris pro 150 mr. denar. et 10 mr. argenti obligavi, ita quod si bona infra f. pentecostes prox. me redimere non contigerit, pignus ad valorem dictorum denariorum et argenti in sacristia ecclesie Roskildensis in auro vel argento reponam. Datum Roskildis in profesto Valentini, presentibus Dn. Jon dicto Litlæ et quibusdam aliis clericis et laycis vocatis ad hoc.

[Orig. Senere (jfr. 1410 ¹⁵/₁₀?) til Kongens Arkiv.] Vidisse 1410
Jan. 16. LDipl. — Jfr. 566. [567]

Marts 6. Privilegium af Kong Erik.

A. Perg. [med 1 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg.*
7. — Aa. Vidisse 1314 Juli 6. [568]

Apr. 28. *Reg. 1413**. Perg. med Kongens Dobbeltsegl, hvoraf nu
kun et Stykke af Forsiden (løst). Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.).
Hasse II, 306. [569]

Maj 24. Hertug Valdemar forbyder Forhøjelse af Jordlejen.

[Orig. Slesvig Bys Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 244*, og af Povl Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 130 v.* (= *J. A. Cypræus, Ann. 295*, der dog udelader den vistnok hertil hørende Bestemmelse: »ne quis largiretur quid clero, donec in pristinum statum restituta omnia cernerentur«). — Ulrik Petersen, *Collect. Vol. VI og Beschreib. d. Stadt Schleswig Bl. 580* har en Afskr. af Brevet, trykt: *Hasse II, 307*. Denne ytrer Tvivl om Brevets Ægthed, og at Afskr. hos Petersen ikke har den ovenanførte Bestemmelse, synes stærkt at tyde paa, at den fuldstændige Gengivelse af Brevet er fabrikeret af ham paa Grundlag af den yngste Cypræus' Udtog. [570]

Juni 5. h situm versus Lummæ, de quo | sanctionales in Bosø | [perpet]uo possidendum, districte | o presumat molestare | ege, presentibus dominis archidiacono Lwndensis, Joon Lillæ, Matheo | [domini]ca sancte trinitatis.

[A. Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 8: »Konungh Erici dombreef gifwet Bosjö closter på een äng, Tyrszängh kallad, som konungen och clostret omdeelte, hwilken clostret tilldombd bleef obehindrad att nyttia, liggjandes straxt hoos Lummæ, dat. dnica. trinitatis 1289«. — Aa. Afskr. i Klosters Brevbog, fragmentarisk bevaret (RA.), Bl. 1b v. — Jfr. Udat. 137. [571]

Juni 7. *Reg. *646.* [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv?] Udtog af Hamsfort: *SRD. VII, 225*, hvor uden Dag, og i en Odense Bispekrønike: Kall 8vo, 668 (= *Hvitfeld III, 11, Fol. 302*). [572]

Aug. 9. Magister Thrugotus prepositus Lundensis¹, Dn. Johannis Lundensis archielecti generalis vicarius et procurator. Cum in humanis actibus etc., presentes scire volumus, quod vir discr. Kanutus Dyacn[?] filius Petri Withærß nobis supplicavit, ut testamentum patris sui confirmaremus, quod nobis presentavit, in hec verba: 549. Nos igitur, quia testamentum rite factum cognovimus, confirmamus, injungentes per sententiam excommunicationis supradicto presbitero in Drængsryth, ut omnes conditiones super dicta curia ad mensam presbiteri legata in testamento expressas et a Dn. Benedicto decano, tunc rectore ejusdem ecclesie, acceptatas teneat nec de agendis ali-

quid pretermittat. Sig. nostrum. Datum et actum Lundis in vig. Laurentii.

Perg. med 1 Segl: G. 40. (RA. Skaane 1 b.) LDipl. under 1288 ^{14/8}. [573]

Sept. 2. *Reg. 1420**. [Orig. København Bys Arkiv.] Afskr.: Valkendorfs Bog S. 50. Andre Afskr.: Bartholin K, 583; Kbhvns. Raadstuearkiv; LDipl. *Kbhvns. Dipl. I, 31*. [574]

Sept. 14. »Ähn konungh Erickz protectorial eller beskiermelse breef gifwet Bosjö closter på alla desz tilhörige godz sampt tienare och hion, dat. die exalt. crucis«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 9. [575]

Sept. 30. *Reg. 1421*. [Orig. Aarhus Kapitels Arkiv.] Afskr.: Aarhusbogen: *SRD. VI, 396* og *451*. 1496 Marts 12 (Gregorii) erklærer Bisp Niels Klavsen af Aarhus, at han har leveret Kongen en Kopi af det ovennævnte Brev, og bevidner, at det er rigtig udskrevet af »Aarss capitellss registrum oc jordbog«. Perg. RA. Nørrejyll. 1. LDipl. [576]

Nov. 25. *Reg. 1422*. [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Domkirken Nr. 18. — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 173. *Dipl. Svec. II, 81*; *Erslev, Testamenter Nr. 14*. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 86, 132* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Qiiij, Fol. 63* og *Bl. T, Fol. 72*). [577]

Dec. 28. Hertug Valdemar om Johannes Knutsons Skøde til Biskop B[ertold].

Perg., noget medtaget [med 4 Segl]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 3 a). *Hasse II, 310* (domini *C. R[ipensis]* episcopi et dominorum *T. [quond]am* dapiferi). Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 244*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 132 (= *J. A. Cypræus, Ann. 300*). [578]

Uden Dag. *Reg. 1425*. Perg. med [2] Segl: 2. G. 950* (Brudst.). Ribe Kapitels Arkiv (RA. Reg. 69, Afladsbreve 7). *Terpager 92*. [579]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 397* (Marts 16); se ogsaa 576. — Ribe Bisp: *Oldemoder 15* (Jan. 11). — Esrom: *Cod. Esrom. 72* (Dec. 31), 73 (Dec. 31). — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 144* (Marts 1 el. 1280 Febr. 22).

Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV, 112*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 338, 338*. — Sorø: *SRD. IV, 517*.

1290.

Jan. 7. LDipl. (*Suhm XI, 79*). Se 1298 Jan. 7.

Jan. 21. »Ericus rex abbatem et monachos de Sora sub pacem et protectionem suam recipit et concedit, ut villici ipsorum de excessibus suis pro jure regio nulli respondere debeant nisi monachis. Slaulosia die b. Agnetis«.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv.] Udtog: Bartholin, *Annales* med Tilføjelse: Originale penes me est. [580]

Juni 17. Olauus Biornß² et Thordo³ canonici et yconomi ecclesie Roskildensis. Recognoscimus, nos a discr. viris DDn. Johanne archidiacono, Matheo et Johanne dicto Rythæ canonicis Roskildensibus, collectoribus procurationis anni secundi Dn. Johannis Tusculani episcopi, quondam in regno Dacie apostolice sedis legati, de denariis dicte procurationis 160 mr. denar. veterum ad expensas familie ecclesie Roskildensis in villa Hafnensi ad defensionem ipsius existentis et ad promovendum negotium electionis ecclesie supradicte de consilio capituli Roskildensis mutuo recepisse, promittentes nos in festo Nicolai prox. [o: Dec. 6] dictam pecuniam in moneta veteri soluturos. Sig. capituli Roskildensis¹ cum nostris. Datum Roskildis in die Botulfi.

Perg. med [3] Segl: [1. G. 192, jfr. *Suhm XI, 81*]; 2. G. 202 (Brudst.); 3. G. 205. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LIII, 17). LDipl. [581]

Juli 20. Privilegium for Nakskov, i Udtog anført i Registratur 1630 (Afskr.: Thott Fol. 730, Bl. 76). Se 1293 Juli 21.

Okt. 31. Nicolaus episcopus servus servorum dei .. archiepiscopo Lundensi. Filiarum priorisse [osv. som 456 indtil] perhibere. Datum apud Urbem veterem 2. kal. novembris, pontific. nostri anno 3. [Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 962. LDipl. [582]

Nov. 9. Fuldmagt for en Esrommunk til at skøde Gods til Conrad Franz.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1317 ¹¹/₉) til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XIX, 18). *Codex Esrom. 281.* [583]

Uden Dag. N. Hermanß Roskidis[!]. Noverit etas presentium et successio[!] futurorum, me vendidisse et scotasse sororibus s. Clare Roskildis molendinum meum, quod habui de socero meo Dn. Thrugoto Romildæß et Tuone Arnfastß pro 160 mr. denar., quod molendinum ipsi construxerunt ex donatione Dn. E. regis Danorum pie memorie per patentes litteras suas [o: 398], quas etiam eis assigno, ac beneplacito civitatis Roskildensis, et est situm foris ruffam portam ad aquilonem civitatis Roskildensis. Sig. meum cum sig. fratris mei Ludikæ, generorum meorum Beronis Pæterß et Laurencii Peterß⁴ et Olai dicti Lunga. Actum et datum Roskildis.

Perg. med [4] Segl: 4. A. 69. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 18). LDipl. [584]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 411* (Nov. 30). — Esrom: *Cod. Esrom. 258* (Okt. 12), *171* (Nov. 28). — Løgum: *SRD. VIII, 162* (Juni 2). — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 170* (Juni 25).

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 339, 339*. — Sorø: *SRD. IV, 501* (Jan. 24).

1291.

Febr. 20. *Reg. 1435**. [Orig.? Slesvig Bys Arkiv.] Afskr. af Ulrik Petersen, Beschreib. d. Stadt Schleswig Bl. 581 samt løst ved S. 791. *Hasse III, 321.* Om ægte? [585]

Marts 3. *Reg. 1436.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 192. *Dipl. Svec. II, 107.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund.* 89 (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Qiiij, Fol. 63.*) [586]

Marts 14. Laugho Laughsuns Testamente. [Orig. Sorø Kl. Arkiv, jfr. *SRD. IV, 491*; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 166. *Erslev, Testamenter Nr. 15.* [587]

Apr. 3. »Excommunicationes in impugnatores constitutionis: Cum ecclesia Daciana[!], ab Uffone archiepiscopo in concilio Ottoniensi an. 1245 lata [c: 163], in concilio Roskildensi per Johannem Lundensem archiepiscopum 3. non. apr. renovantur*.

[Afskr.: Bartholin A, 333.] Notits i Bartholin, Annales. [588]

Apr. 6. Thordo filius Kanuti canonicus Roskildensis. Contra fraudes opus est fide instrumentorum. Ideo dignum existimavi ad notitiam transferre, quod curiam meam in Hazsthorp in Tunæ H. cum 1/2 manso [dicto b]ool terre donavi et scotavi in remedium anime [mee et] parentum meorum ad augmentum 6 prebendarum, quas constituit de bonis [su]is [Dn. Johannes Lun]densis [archiepiscopus], dum adhuc erat prepositus Roskildensis, et dictis e[anoni]cis, qui pro tempore quod dicti canonici debent facere celebrari annuatim [cum missis et] vigiliis 2 marchas denar. omnibus canonicis et [fuerit] vigiliis et missis, et insu[per] . . [tem]poribus communit[er] quibuscunque. Sig. DDn. venerabilis patris Johannis Lundensis archiepiscopi, Johann[is] [ejus]dem ecclesie decani, Johannis ibid. archidiaconi et capituli Roskildensis . . . Datum Roskildis . . . in presentia predictorum idus aprilis 8.

Perg. [med 5(?) Segl], meget medtaget. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XIX, 19). LDipl.; udfyldt herefter. [589]

Apr. 15. Viro provido et discreto ac suo fideli amico Joon dicto Longo civi Roskildensi in Windebothæ Cristina cognomento Hwitæ, Threlæburgh commorans. Vobis committo auctoritatem, ex quo personaliter adesse non possum, curiam, quam habeo Roskildis juxta ecclesiam s. Jacobi^a, sororibus s. Clare pro 12 mr. denar., si plus habere non poteritis, vendendi et scotandi tali conditione, ut michi sorores denarios illos persolvant in sterlingis et apud se reservent, donec eos michi possint mittere per securum nuntium in Scanium transiturum. Sig. discr. virr. Dn. Haquini plebani ecclesie¹, Johannis Byornß quondam advocati Threlleburgh et gardiani fratrum minorum ibid.³ Datum Threlleburgh in dnica. palmarum.

Perg. med [3] Segl: 1. G. S. 87*; [3(?) G. 117]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 19). LDipl. [590]

a) Paaskrift: curia etc in Windebothæ in par. b. Jacobi.

Før Apr. 29. Petrus Saxonis filius³. Quoniam ea, que rite aguntur, frequenter revocantur in dubium, nisi literarum testimoniis fulciantur, constare cupio, me ratione dotis, cum tradidi filias meas claustrum s. Clare Roskildis, promississe dicto claustrum 200 mr. denar. persolvendas. Set quoniam claustrum in expectatione dicte elemosine gravare nolim, bona mea in Goshøhæ universa trado nomine pignoris ac scoto claustrum, superaddens, quod estimationem 20 mr. in redditibus claustrum de bonis illis annuatim percipiat, quousque dicte 200 mr. fuerint persolute; si vero bona plus quam 20 mr. solverint, cedet michi, si minus, suppleri debet de aliis bonis meis. Insuper nolo, quod ille 20 mr. computentur in sortem dicte summe, set eas deuto pro victu et expensis dictarum puellarum, reservans michi curam bonorum conservandi et restaurandi. Sig. Dn. episcopi Roskildensis, Dn. decani ejusdem ecclesie², Nicholai Hermanß⁴ ac meum proprium. Actum Roskildis 1291.

A. Perg. [med 4 Segl: 2. G. 194; 3—4. nævnes i Aa.]; Paaskrift: De inpignoratione bonorum in Gesøthe per Dn. P. Saxonis prepositum Roskildensem etc. pro dote filiarum suarum Cristine et Ellesefh Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 20). LDipl. — Aa. Vidisse 592. [591]

Apr. 29. Johannes episcopus Roskildensis¹. Noveritis, nos literas cum sig. discr. virr. DDn. Magni decani Roskildensis, Petri Saxonis et Nicholai Hermenß civis Roskildensis legisse: 591. Sig. nostrum. Datum Roskildis in dnica. quasimodogeniti.

Perg. med 1 Segl: G. 155. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 21). LDipl. [592]

Maj 6. Petrus Thruvnnæß in Kyndæløsæ. Omnia, que habet, sunt in compositione, exceptis infrascriptis: 4 jumenta, 2 sistas, 1 lectisternium, 1 compedem, 2 secures, 5 falces, 1 juvenum, 3 bincos, 2 falcastra. In cujus rei memoriam ego soror Margareta abbatissa presenti apposui sigillum meum¹. 2. dnica. post pascha.

Perg. [med 1 Segl: G. 424^a]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 22). LDipl. Gængivet fuldstændig ovfr. [593]

a) Langebeks Seglsaml. Fasc. 15.

Aug. 1. Reg. 1438. [Orig. Dominikanerordenens Provincialarkiv.] Vidisse 1292, meddelt Lektoren i Sigtuna Kloster. Perg.: SvRA. Dipl. Svec. II, 676, jfr. 683. [594]

Aug. 13. »Nicolai papæ IV befallningsskrift till prioren och prädiike brödrerna i Lundz closter ordningh, innehållande, att när generale concilium påstodh, skulle påfwens ställe altidh heedras, dat. idus aug., pontific. ejus anno 4., som är 1277 [!]«.

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 15. [595]

Aug. 29. *Reg. 1440.* [Orig.] Indført i Roskilde Bisps Dombog: *SRD. VI, 255.* [596]

Aug. 30. Testamente af Petrus Vth, »quondam stabularii Dn. Johannis episcopi Roskildensis«.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr. i Brudst. af Roskilde Bisps Dombog (jfr. *SRD. VI, 255*, hvor dette Brev dog savnes). Stiftsbiblioteket i Linköping. *Erslev, Testamenter Nr. 16.* [597]

Sept. 3. *Reg. 1441.* [Orig.] Indført i Roskilde Bisps Dombog: *SRD. VI, 256.* [598]

Dec. 9. Nicolaus episcopus servus servorum dei. Vite perennis gloria etc. Cupientes, ut ecclesia . . abbatisse et conventus monasterii s. Clare Ros[c]hildensis ordinis s. Clare honoribus frequentetur, omnibus vere penitentibus et confessis, qui eandem ecclesiam visitaverint annuatim in annuntiationis, nativitatis, purificationis et assumptionis Marie ac s. Francisci et Antonii dicteque s. Clare festivitibus et per 8 dies festivitates sequentes et in anniversario die dedicationis ipsius ecclesie, 1 annum et 40 dies de injunctis sibi penitentiis relaxamus. Datum Rome apud s. Mariam majorem 5. id. decembris, pontific. nostri anno 4.

Perg. [med Bulle]; Paaskrift: Istam literam procurari fecit Dn. Katerina relicta Dn. Jan Boddæ civis quondam Ripensis adhuc in seculari habitu constituta suis expensis pro monasterio s. Clare virg. Roskildis, antequam idem monasterium ingrederetur, quam etiam ingrediens secum apportavit 1292. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 23). LDipl. [599]

Uden Dag. Se 591.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 398* (Aug. 19). — Esrom: *Cod. Esrom. 172* (Apr. 12).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 351.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 340, 359, 378, 388, 390, 390.* — Sorø: *SRD. IV, 490* (Okt. 2), 495; se ogsaa 587. — Øm: *Suhms Nye Saml. III, 333 = ÆA. I, 221* (Juli 11).

1292.

Marts 4. Testamente af Gythæ, Hr. Skielm Bangs' Datter.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv, registr. *SRD. IV, 522*; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr., dog ufuldstændig: Bartholin K, 164. — Dansk Oversætt. i Afskr. fra o. 1600: LDipl. — *Erslev, Testamenter Nr. 17.* [600]

Marts 25. *Reg. *680.* [Orig. København Bys Arkiv.] Afskr. [efter »Raadstuens gamle Pergamentsbog«] i Resens Haandskr.: »Kbhvns. Raadstue, Bything osv.« S. 63 (Kbhvns. Raadstuearkiv). *Kbhvns. Dipl. I, 32.* [601]

Marts 29. Privilegium for Nyborg: Ny kgl. Saml. 4to, 733 c; Thott 4to, 2014. Se 1299 Apr. 11.

Apr. 27. Kongen kvitterer Agho Sab for 300 Mk. Penninge.

Perg. med [2] Segl: 2. Dronning Agnes' (*Dipl. AM. I, Tab. IV, 6*). (RA. Ulvborg H. 32.) *Harsyssels Dipl. 1* (hvor urigtig Kongens Segl anføres som bevaret). [602]

Maj 26. *Reg. *681.* Perg. [med 2 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse II, 332.* [603]

Juni 10. *Reg. 1451* er næppe et Brev, men betegner Dagen for Notitsens Indførelse i Roskilde Bisps Dombog (*SRD. VI, 256*).

Aug. 15. Ericus rex, dux Estonie. Notum facimus, nos litteras principum DDn. Alberti et Johannis ducum de Brunewiik sigillis utrorumque sigillatas vidisse: 426. Sig. nostrum et DDn. Johannis Lundensis archiepiscopi, Nicholai Burglanensis, Gysiconis Othoniensis, Cristierni Ripensis, Johannis Arusiensis, Laurencii Wibergensis et Johannis Roskildensis episcoporum. Datum Ripis in die assumpt. virg. in presentia nostra, testibus DDn. Petro Niclæssun quondam dapifero et Skielm dapifero nostro, Nicholao Lændy, Petro Saxisun, Tuone Rinæbæk et Petro Hasænbergh ac aliis.

Perg. [med 8 Segl]. Senere (jfr. 1377 $\frac{2}{2}$ eller 1386 $\frac{16}{1}$) til Gammel Estrups Arkiv (RA. Hist.-geneal. Arkiv, Gl. Estrup). LDipl. [604]

Aug. 25. *Reg. 1453**. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 690.* — En Vidisse af Biskop Peder Aar 1482 anføres i Gml. kgl. Saml. Fol. 1128. [605]

Sept. 1. Erich Konge . . . [*Privilegium for Nyborg af Indhold som 711*]. Givet i Nyeborg Egidii Dag i vor egen Nærværelse; til Vidnesbyrd Hr. Peder Nielsen, vor Køgemester, i Fortiden'.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Dansk Oversætt.: Resens Atlas IV, 309, her, som det synes, sammen med et Udtog af det enslydende Brev 1320 Aug. 27 efter en af Notaren Canutus, clericus Othoniensis dioceseos, attesteret Kopi, der vistnok atter er optaget i en Vidisse af Niels Hansen, Præst og Provst i Nyeborg, o. fl. 1530 Nov. 13 (Bricci[!] Dag). [606]

Uden Dag. *Reg. 1448.* Perg. med 9 fremmede Bispers Segl, hvoraf nu fattes 2, 5, 7, 8. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 123). *Terpager 85.* Brevets Aar er nu ulæseligt. [607]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 398* (Marts 16), *411* (Maj 31). — Æbelholt: *SRD. VI, 166* (Jan. 6).

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 357.* — Sorø: *SRD. IV, 512* (Marts o. 25), *491*; se ogsaa 600. — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 28.*

1293.

Jan. 13. E. rex Selendiam inhabitantibus. Perlatum est ad nos, quod quidam aquas piscarias et nemora sororum s. Clare Roskildis invadunt

et destruunt, ipsis minime requisitis. Ea propter inhibemus, ne quis quecumque bona ipsis attinentia presumat invadere aut sibi vendicare, nisi prius docuerit, quod ad ipsum pertineat pleno jure. Si quis *etc.* Datum Roskildis idus januarii, presente Dn. Petro dapifero nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 24). LDipl. [608]

Jan. 25. Vidnesbyrd om Salg af en Eng i Nyholm ved Jærnkær til Kannik Astrat.

Perg. [med 1 Segl]; paa Bagsiden staar med samtidig Haand: Presentibus P. cantore, Jacobo do[!] Gulaker, Aghone et Cristierno Tupið. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse II, 336.* — Jfr. 625. [609]

Febr. 5. E. rex. Notum facimus, quod partem de bonis in Øxnæscogh et suis attinentiis, tam in agris, pratis, pascuis, silvis, arundinetis quam molendino, piscariis et aliis, que quondam possedit Lagho Laghyß, ad nos ratione excessuum suorum devolutam, abbati et conventui in Sora in remedium animi patris nostri scotavimus, prohibentes *etc.* Sig. nostrum, matris nostre², DDn. Johannis archiepiscopi Lundensis³, Johannis Roskildensis episcopi⁴, Cristofori fratris nostri⁵, Henrici quondam prioris in Andwarthscogh⁶, Joon Litlæ⁷, Petri dapiferi nostri⁸, Daud quondam dapiferi⁹ et Olau Takæß¹⁰. Datum Næstwith in die Agathe, presentibus dominis supradictis.

Perg. med [10] Segl^a: 2. Dronning Agnes' (*Dipl. AM. I, Tab. IV, 6*); 3. G. 8 og 9; 4. G. 155 og 153; 5. Kristoffers, Kong Eriks Søns; 6. G. 501; 7. A. 70 (Galen) ([S. IOON FILI]I IOO[N DI]CT[I]); 8. A. 71 (Skovgaard); 9. A. 72 (Hak) (S' DAVIT THORSTANI DE SCANIA); 10. A. 62 (Saltensee). Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 491* (RA. Sjøll.-Møn 19). LDipl. [610]

a) Bartholin C, 42 siger: Omnia sigilla integra adpendent.

Marts 16. *Reg. 1457.* [Orig. Løderup Kirkes Arkiv.] — [Dansk Oversætt. i Vidisse af Kristian III 1541 Maj 7 (sabb. jubilate) sammen med 1320 Juni 1.] Afskr. fra 18. Aarh.: Kgl. Bibl. i Stockholm, Engeström B VIII, 2, 55. *Dipl. Svec. II, 154.* — Udtog i »Revers paa gamle Papirsbreve og Viditzer af welb. Niels Juul Axelszens Documenter«, afskr. efter Dyrskøt: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 2, jfr. Bl. 14 og 43. [611]

Apr. 17. Ericus rex. Notum facimus, quod villanis de Køgæ pascua pecorum ex utraque parte amnis juxta villam ipsorum decurrentis, que dilectissimus pater eis dimisit, cupimus et approbamus, inhibentes *etc.* Datum Køpmanhaven in 6. fer. post diem Tiburtii et Valeriani, teste Dn. Petro dapifero.

[Orig. Køge Bys Arkiv.] Afskr. i Peder Syvs Collectanea (Rostgaard Fol. 53). LDipl. [612]

— Ericus rex. Volumus, ut villani in Køgæ super solutionem telonii Roeschildis non graventur ulterius quam cives Roeschildenses

in villa Køgæ. Super dicta nostra prohibemus *etc.* Datum [osv. som 612].

[Orig. Køge Bys Arkiv.] Afskr. i Peder Syvs Collectanea (Rostgaard Fol. 53). LDipl. [613]

Maj 17. Ericus rex. Notum facimus, quod paupertati villanorum de Wæ condolentes ipsos a solutione expeditionis et thelonei per totum regnum nostrum dimittimus liberos, concedentes colonis nostris ibid., quod de singulis suis fiarthing, que a nobis tenent annuatim, in f. Olai marcham denar. persolva[nt], ita quod ultra hoc in nullo servire teneantur nisi in assignatione vectigalium, cum nostram matrem vel nos personaliter illuc contingat pervenire. Sig. nostrum. Datum Wæ in die pentecostes, testibus DDn. Petro Niclæsß dapifero et David dapifero.

Perg. [med 1 Segl]. Væ Bys Arkiv (Kristianstad Bys Arkiv). LDipl. [614]

Juli 21. Ericus rex. Notum facimus, quod civibus in Nacskouff omnia jura, leges et libertates, que et quas villa Nestweth ac alie ville forenses in Sælandia a progenitoribus nostris habuisse dignoscuntur, cupimus et devincimus[!], recipientes ipsos cum omnibus bonis et familia sua sub nostra protectione, ipsis pascua pecorum suorum, que tempore patris nostri ville adjacere consuevit, cum campo Siegers-eghi et silva, quam pater noster a Dn. Mathæo quondam dapifero suo habuit, adjudicando in perpetuum possidenda. Unde prohibemus *etc.* Datum Roskild in crast. Margaretæ, teste Dn. Petro dapifero nostro.

[A. Orig. Nakskov Bys Arkiv.] Afskr.: RA. Indlæg t. fynske og smaal. Miss. 1684 Nr. 57. Anført i Registratur 1630 (Afskr.: Thott Fol. 730, Bl. 76) med Datum: 1290 Margrete Dag. — Aa. Vidisse 1404 Febr. 4. LDipl. [615]

Juli 22. Kanutus Diaconus, Kannik i Aarhus, sælger Gods i Vldrop. Perg. med 1 Segl (Stump). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse II*, 341. [616]

Aug. 24. *Reg. 1462.* Perg. [med 1 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. AM. II*, 142; *Suhm XI*, 870. [617]

Nov. 5. *Reg. *686.* [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Vidisse 1294 Aug. 11. *Pommersches UB. III*, 189. [618]

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII*, 239 (Maj 6), 233 (Dec. 21).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III*, 315. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV*, 388, 388. — Sorø: se 610. — Øm: *Suhms Nye Saml. III*, 328 (Aug. 2), 328 = *ÆA. I*, 166 (Dec. 13).

1294.

Jan. 29. *Reg. 1463**. Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 20). *Kbhvns. Dipl. I, 42*. — En Bearbejdelse heraf i Afskr.: Roskilde Bisps Jordebog: *SRD. VII, 86*, jfr. *Kbhvns. Dipl. anf. St.* [619]

Febr. 8, 9 el. 10. »Albertus Alberti fil. com. de Gliken. Joh. sacerdos, capellanus comitis. — Løghæ H. Sora. Stibordh. Nævesboo. — 4. [eller 5.?] idus febr.«

[Orig. Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 512* med Datum: 6. idus febr.] Notitser: Ny kgl. Saml. 4to, 634 S. 20 med Skitse af Grevens Segl og Tilføjelse: »En løffue met crone paa, bogstaver paa[!]«. [620]

Apr. 13. »Kong Erickz confirmations skriftt gifwen prædiike brödrerna angående dhæt dhem lofgifwet war hålla een wågh eemållom desz gård, hwilcken skulle wål steensattas, datum Lundis fer. 3. pos[!] dnicam. palmarum«.

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 21. [621]

Apr. 20. Agnes quondam regina Danorum. Conquesti sunt nobis cives nostri in Nacskouff, quod quidam ipsos contra libertates a filio nostro Dn. Erico rege et patre et progenitoribus^a suis eis concessas super pascuis pecorum suorum cum campo Siegersegghi et quadam silva, que dicitur Marskouff, ville ad pascua deputatis, minus juste molestant. Unde presumptionem talium nolentes sustinere, predicta pascua cum campo et silva civibus Nacskouff adjudicamus libere possidenda, per gratiam regiam districtius^b inhibentes etc. Datum Nyekøping 3. die pasche, testibus Dn. Johanne Kæchils[!] et Trugillo Blach advocato Lalandorum.

[A. Orig. Nakskov Bys Arkiv.] Afskr.: Indlæg t. fynske og smaal. Miss. 1684 Nr. 57. — Aa. Vidisse 1404 Febr. 4. LDipl. [622]

a) Afskr.: prægenitoribus. b) Afskr.: distinctius.

Maj 7. Ribe Kapitels Appel imod Konstitutionen »Cum ecclesia Daciana« og Roskildekonciliets Statuter.

Perg. [med 4 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse II, 356*. [623]

Juni 7. *Reg. 1465**. [Orig. København Bys Arkiv.] Afskr.: Val-kendorfs Bog S. 55. Andre Afskr.: Bartholin K, 583; *Kbhvns. Raadstuearkiv. Kbhvns. Dipl. I, 60*. [624]

Juni 10. Vidnesbyrd om Salg af Enge i Nynholm ved Jarnkiar til Kannik Astrat.

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse II, 349*. — Jfr. 609. [625]

Juni 12. Omnibus Calslund H. inhabitantibus Petrus dictus Bruun de Fartorp. Noveritis, me omnia bona mea in Jarnkiarmarch, videl. terras cum pratis in Wæstærængi, vendidisse capitulo Ripensi pro 60 mr. denar., quas ab eis habueram in pecunia numerata, dans pote-

statem Johanni Cooch de Fornel genero meo et Petro Bruun de Balg scøtandi nomine meo capitulo bona memorata. Datum sabb. post dnicam. pentecostes.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [626

Juni 25. *Reg. *689. A.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 186; 2. G. 192. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 68* (RA. Lifland 4). *Bunge I, 693*. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 18, Fol. 305*. — **Aa.** Vidisse af Roskilde Bisp og Kapitel samt Københavns Universitet og Magistrat 1558 Okt. 15. Kongens Arkiv (RA. Lifland 5). [627

Juli 16. *Reg. 1466**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 26. *Hvitfeld, III, 19, Fol. 305* (ufuldstændigt; i Datum: fer. 4. for: fer. 6.); *Dipl. Svec. II, 177*. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 92* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. R, Fol. 64*). [628

Aug. 6. *Reg. 1467.* Perg. [med 1 Segl]. Lunds Dominikanerkl. Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. II, 177*. [629

— *Reg. 1468**. **A.** Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 30*. — **Aa.** Vidisse af Ribe Kapitel 1585 Sept. 18. Samme Arkiv. *Terpager 707*. [630

Aug. 11. *Reg. *690. A.* Perg. med 1 Segl: G. 192 (Brudst.). Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen til Rosk. Stift 2). *Fabricius, Urkund. zur Gesch. Rügens III, H. 2, S. 88*. — **Aa.** Vidisse af Ærkebiskop Georgius 1528 Juni 15 ved Notar Johannes Tydeman: RA. Rygen til Rosk. Stift 3. [631

Aug. 16—21. Privilegium for Nakskov. Resens Atlas V, 109. Se 420.

Sept. 16. C. Ripensis episcopus viris discr. DDn. Petro cantori et Thome Ebbonis canonicis Ripensibus. Committimus vobis, ut causam inter magistrum Astratum canonicum Ripensem et Thori Hordbo super agro seu prato in Brethæcrok in Farthorpmark, quem idem magister a Petro dicto Bruun emerat, sicut idem P. dicitur recognoscere, terminetis, testes, qui necessarii fuerint, ad dicendam veritatem per censuram ecclesiasticam compellentes. Datum 5. fer. post exalt. crucis.

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). Jfr. 634. [632

Sept. 17. C. Ripensis episcopus totumque capitulum ibid. Coram nobis vir discr. Kanutus sacerdos curiam^a juxta vicum scolarum, videl. ex opposito ad curiam Dn. prepositi Widonis, quam ipse K. ratione altaris, quod vir venerabilis Nicholaus bone memorie cancellarius Dn. regis in ecclesia nostra ob remedium anime sue instituit, multis annis possidebat, ex ordinatione nostra et capituli in manu nostra resignavit tali prehabita conventionem, quod dictus Kanutus terminis consvetis 8 mr. denar. ratione dicte curie percipiat annuatim; quam curiam viro discr. Dn. Esgero dicto Juul canonico nostro canonice

contulimus possidendam ac pro residentia unius canonici in perpetuum retinendam, ita tamen quod predicto K. solvat annis singulis 8 mr. supradictas, et omnes meliorationes, quas in curia fecerit, cedant ecclesie nostre cum curia post obitum suum seu resignationem, hoc excepto quod si usque ad valorem] 100 mr. vel ultra domus lapideas ibid. edificaverit, tunc capitulum seu canonicus, qui curiam obtinuerit, 9 sol. sterlingorum ad anniversarium memorati domini quolibet anno solvere teneatur, tali modo ut vicarii 18 sterlingos percipiant et pauperes scolares 18, et quod remanet, inter canonicos, qui misse interfuerint, sive communitatem habentes sive non, equaliter dividatur. Datum fer. 6 post exalt. crucis. Sig. nostrum cum sig. capituli et Dn. Esgeri.

Perg. [med 2 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [633

a) Paaskrift fra o. 1600: som hr. Cresten Anderþ fordumtid boede.

Sept. 17. Petrus Bruun om Salg af Eng i Brethærok til Kannik Astrat. Perg. med 1 Segl: G. 835. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse II*, 350. — Jfr. 632, 638. [634

Nov. 24. Testamente af Kannik Nicolaus Øthesß. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 236. *Erslev, Testamenter Nr. 18*. [635

Dec. 23. Specifikation, Domkirken Nr. 20. Se 1297 Dec. 23.

Dag? [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 526: »De his, quæ Dn. Nicolaus de Rostoch contulit civibus Syvan, 1294.«.] Vistnok = Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 254, *Fol. 401* under Aar 1318 (Niels af Rostock døde dog 1314). [636

Uden Dag. Hier. Cypræus: *Westph. III*, 245, og *J. A. Cypræus, Ann. 301*. Se 1298 Dag?

Brevbøger: Jens Grands Proces, Udtog af Bartholin [efter Afskr. i A. 675]: *Kirkeh. Saml. 4 R. III*, 279 (Apr. 10). — Aarhus Kapitel: *SRD. VI*, 416 (Aug. 16), 483 (Okt. 10). — Løgum: *SRD. VIII*, 75 (Marts 10).

Registraturer: Kongens Arkiv: se 627. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV*, 387, 388. — Sorø: se 620.

1295.

Jan. 23. »Ähn dito konungz [o: *Erik Menveds*] uthgifne confirmation ofwanbemelte [se 621] wâgh angående, dat. crast. Vincentii.«.

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 22. [637

Febr. 5. Petrus Bruun sælger Kannik Astrat Jord i Fartorp.

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse II*, 354. — Jfr. 634. [638

Marts 3. Ericus rex, dux Estonie. Debitores sumus justitie etc. Navigia quedam per progenitores nostros ecclesie Roskildensi olim dimissa, que a longo tempore nomine corone regni ordinationi

ecclesie sunt ablata, Dn. Johanni Roskildensi episcopo, consiliariorum nostrorum inpresentiarum apud nos existentium accedente consensu, resignavimus nomine ecclesie sue et cum solutionibus et servitiis restituvimus, sicut eadem possedissee juxta bonorum testimonium dinoscitur, prohibentes *etc.* Sub sig. nostro. Datum Hafnis nonas martii 5., coronationis nostre anno 8., in presentia nostra, domicelli Cristofori fratris nostri et Akonis Jønesß dapiferi nostri.

[A. Perg. med Kongens Dobbeltsegl, kaldet Klæmmæ. Roskilde Bisps Arkiv.] — Aa. Vidisse 1388 Jan. 21. — Ab. Vidisse 1417 Dec. 15. LDipl. (*Reg. *706.*) [639]

Apr. 1. *Reg. *697.* [Orig. med [6] Segl: 1, 3—6. Ribe Kapitels Arkiv.] Vidisse 1296 Sept. 9. *Erslev, Testamenter Nr. 19.* [640]

Apr. 15. *Reg. 1478.* Perg. med [3] Segl: 1. Ribe Bys Segl (*Aarb. f. nord. Oldkynd. 1879, S. 40.*) Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpæger 206; Hasse II, 97.* [641]

Apr. 27. *Reg. 1479.* [Orig.] Indført i Roskilde Bisps Dombog: *SRD. VI, 258.* [642]

Juni 20. Bonifacius episcopus servus servorum dei episcopo Roskildensi. Cum a nobis petitur *etc.* Exhibita nobis tua petitio continebat, quod commune castri Hafnensis tue dyocesis quasdam terras, possessiones et alias res ad eos pertinentes, sedi episcopali Roskildensi liberalitate propria contulerunt, prout in patentibus litteris inde confectis plenius dicitur contineri. Nos itaque id auctoritate apostolica confirmamus. Nulli ergo omnino *etc.* Datum Anagnie 12. kal. julii, pontific. nostri anno 1.

[Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. LDipl. — Jfr. 645. [643]

Juli 23. *Reg. *701.* Perg. med 1 Segl: A. 100^a. (RA. Halmstad.) *Möller, Fornhdl. rör. Halland 27.* [644]

a) Seglet findes derimod ikke under det citerede Brev af 1313.

Sept. 17. *Reg. *704.* A. Perg. med Bonifacius VIII's Bulle i Silkesnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 18). *Kbhvns. Dipl. I, 61.* — Aa. og Ab. Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. — Jfr. 643. [645]

Sept. 25. *Reg. *705.* [Orig. Kongens Arkiv. — Afskr.: Cancellariæ liber S. 102: »Placitationem inter Ericum Menved regem Daniæ et Ericum regem Norvegiæ, 1295«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 21, Fol. 306.* [646]

Okt. 18. Artikler, forelagte Ærkebisp Jens Grand. [Orig.] Dansk Oversætt.: *Jens Grands Fængelskrønike, ed. Hvitfeld 10 (= Hvitfeld, Bispækrøn. Folioudg, Bl. Liij).* Jfr. *Hist. Tidsskr. 6 R. III, 658.* [647]

Okt. 23. Ericus rex. Notum facimus, quod priorisse et sororibus apud s. Agnetem Roskildis terras nostras apud civitatem nostram

predictam, que Konnunghegnet^a dicuntur, cum molendino in eisdem sito juxta Harelzborgh^b donavimus, prohibentes etc. Sig. nostrum. Datum Roskildis kal. novbr. 10., in presentia nostra et domicelli Cristofori fratris nostri ac DDn. Cristierni Ripensis et Johannis Roskildensis episcoporum, testibus DDn. Joon dicto Litle, Achone dapifero, Johanne dapifero, Petro dapifero, Aghone Saxisvn, Olauo Takisun, Hamundo Litlæ^c et aliis fidedignis.

[A. Orig. »sub majori sigillo regis, filo serico pendentis«. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 277; senere AM. Suppl. I, 5.] Afskr. af Jon Mortensen og Thorkelin: LDipl. — Aa. Vidisse 1305 Apr. 4. — Ab. Vidisse 1345 Sept. 13. — Ac. Vidisse 1377 Febr. 24. [648

a) Aa.: Koningshegneheth; Ab.: K[on]ungshæghneth; Ac.: Koningshegneheth. b) Aa.: Haraldsburch; Ac.: Haraldsburch. c) Mortensens Afskr.: Litle [sic]; i Aa. er Hamundo Litlæ glemt.

Okt. 28. Ericus rex, dux Estonie. Declaramus, quod cum priorissa et conventus sororum apud s. Agnetem Roskildis de consensu fratris Olavi prioris provincialis Dacie nobis scotaverint bona omnia, que fuerunt ipsius monasterii ratione domicellarum Agnetis et Jutte filiarum Dn. Erics regis Dacie, que in eodem monasterio ad ordinem earundem sororum accepte fuerunt ac postmodum una post alteram priorisse facte annis pluribus perstiterunt, dotato primitus monasterio bonis omnibus, que easdem jure hereditario contingebant, et que monasterium postmodum multis annis, dictis domicellabus in ordine persistentibus, quiete possedit, nos igitur monasterium sepedictum, quod a nostris institutum fuit progenitoribus, favorabiliter prosequi cupientes, ne dissipationis omnimode dispendium, quod propter defectum rerum temporalium sororibus jam incumbit, eveniat, eidem monasterio de bonis predictis nobis scotatis rescotamus hic subscripta, videl. Brandeslef, Burusæ, Skippingge, Snesøræ et Hæslæby. Si contingat, quod bona in toto vel in parte sororibus per alicujus violentiam auferantur nec per nostre protectionis gratiam recuperentur, extunc omnium bonorum scotatio a monasterio nobis facta sit inanis ac ejusdem monasterii sororibus et provinciali predicto causam suam, quoad bona predicta omnia coram quibuscunque judicibus prosequi sit licitum sicut prius. Sig. nostrum. Datum Roskildis in die Simonis et Jude, presentibus consiliariis nostris.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 285.] Afskr.: Bartholin H, 950. LDipl. — Jfr. 681. [649

Okt. Pave Bonifacius VIII til Provsten af Eutin.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I*, 295. [650

Dec. 2. E. rex. Notum facimus, quod scotationem bonorum in par. Jamthorp, quam Dn. Nicholas dictus Hee capitulo Ripensi in placito nostro fecit pro aniversario Dn. Jacobi archidiaconi Ripensis

bone memorie in dicta ecclesia faciendo, confirmamus. Sig. nostrum. Datum Ripis fer. 6. post diem Andree, teste Dn. Johanne dapifero nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA). [651]

Dec. 13. *Reg. 1484**. [Orig. Slesvig Trinitatis Kirkes Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse af Kristjern I 1462 Febr. 4. Perg.: Statsark. i Slesvig. *SHL. Urkundensamml. IV, 67; Hasse II, 360.* [652]

Dag? Cancellariæ liber S. 102; se 646.

Uden Dag. *Reg. 1485.* Se 1298 Dag?

— *Steenstrup, Vald. Jordebog 204 (Reg. *706).* Se 639.

Brevbøger: Jens Grands Proces, Udtog af Bartholin [efter Afskr. i A, 676]: *Kirkeh. Saml. 4 R. III, 275* (Juli 6). — Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 487* (Jan. 22), *488* (Jan. 23), *450* (Febr. 1), *449* (Febr. 19), *451* (Febr. 19).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 363.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 357.* — Roskilde Agnete Kl.: se 648-49.

1296.

Jan. 18. Bonifacius episcopus servus servorum dei . . episcopo Roskildensi. Conqueste sunt . . priorissa et conventus monasterii s. Agnetis Roskildensis, quod nobilis vir Ericus natus clare memorie Erics ducis Jutie, Roskildensis diocesis, super quibusdam possessionibus ad monasterium spectantibus injuriatur eisdem. Ideoque fraternitati tue mandamus quatinus partibus convocatis causam appellatione remota decidas, faciens, quod decreveris, per censuram ecclesiasticam observari, testes, qui fuerint nominati, si se subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellas testimonium perhibere; proviso ne in terram dicti nobilis excommunicationis vel interdicti sententiam proferas, nisi a nobis mandatum acceperis, et ne aliquis extra suam civitatem et diocesem ad iudicium evocetur nec procedatur contra eum. Datum Rome apud s. Petrum 15. kal. februarii. pontific. nostri anno 2.

[A. Orig. med Bulle. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 965. LDipl. — Aa. Optaget i 1297 Okt. 30. [653]

— Bonifacius episcopus servus servorum dei episcopo Roskildensi. Priorisse et conventus monasterii s. Agnetis Roskildensis precibus inclinati tibi mandamus, quatinus ea, que de bonis monasterii alienata inveneris illicite vel distracta, ad proprietatem monasterii revocare procures, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compecendo. Testes, qui [*osv. som 653 indtil*] proviso ne aliquis extra [*osv.*].

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Optaget i 1297 Okt. 30. LDipl. under 1298 ¹⁶/₁. [654]

— Bonifacius episcopus servus servorum dei . . episcopo Otho-

niensi. Ad audientiam nostram pervenit, quod tam . . . priorissa et conventus monasterii s. Agnetis Roskildensis, quam ille, que in eodem monasterio precesserunt easdem, bona monasterii, datis super hoc litteris, interpositis juramentis, factis renuntiationibus et penis adjectis, in gravem monasterii lesionem nonnullis clericis et laicis, aliquibus eorum ad vitam, quibusdam vero ad non modicum tempus et aliis perpetuo, ad firmam vel sub censu annuo concesserunt, quorum aliqui super hiis confirmationis litteras a sede apostolica impetrasse dicuntur. Itaque fraternitati tue mandamus, quatinus ea, que de bonis ipsius per concessionem hujusmodi alienata inveneris illicite, non obstantibus litteris, penis, renuntiationibus, juramentis et confirmationibus supradictis, ad proprietatem monasterii [osv. som 654].

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 963. LDipl. [655]

Jan. 30. *Reg. 1486**. A. Perg. med [3]. Segl: 2. G. 450; 3. København Bys. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 24). *Kbhvns. Dipl. I, 62.* — Aa. Afskr.: Roskilde Bisps Jordebog: *SRD. VII, 99.* [656]

Febr. 3. *Hvitfeld III, 24, Fol. 307.* Se 675.

— *Reg. 1487**. Se 657.

Febr. 5? *Reg. 1487**. [Orig. Rudkøbing Bys Arkiv.] Dansk Oversætt. med Dagsangivelse: festo s. Agarsie Dag: Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc.; herefter(?): Resens Atlas V, 371 (uden Dagsangivelse). Samme Oversætt. med den anførte Dagsangivelse: Kopi af Byens Privilegier, attesteret 1704 Juni 28: Kristiania Universitetsbibl. 4to, 173, og kopieret (med Dagsangivelse: testo s. Agarsie) i Rudkøbings Kopibog 1695—1728 Bl. 78 (Byens Arkiv), hvorefter: *Rasmussen, Rudkøbing 52* (med Dagsangivelsen: testi s. Agoria Dag, rettet S. 229 til: Ansgariae Dag). *Hofman, Fundat. VI, 210.* Yngre Afskr.: Kall Fol. 57; RA. Topogr. Saml. paa Papir, Rudkøbing. — Agarsie skal vel rettes til Agathe. [657]

Marts 15. Ericus rex, dux Estonie. Notum facimus, quod sicut de plurimorum nobilium et honorabilium regni nostri tam clericorum quam laicorum, qui se presentes affuisse dixerunt, cognovimus, domi-celle Agnes et Jutta, filie Dn. Eri-ci quondam regis Dacie, habitum religionis sororum monasterii s. Agnetis Roskildis Roskildensis dyocesis assumpserunt, quarum Agnes, monasterii ejusdem fundatrix, ipsum omnibus bonis suis, que ei jure hereditario debebantur, dotavit, Jutta vero post aliquantum tempus ad statum eundem eam sequens omnia bona, que eam jure hereditario contingebant, eidem monasterio per manum Dn. Eri-ci tunc regis Dacie patris nostri scotavit. Utraque autem expleto probationis tempore regularem fecit professionem et ibid. una post alteram facte fuerunt priorisse, ac monasterium, quamdiu in statu, quem assumpserant, perstiterunt, bona utriusque, Agnetis

videl. usque ad 7. annum ab ingressu ordinis, Jutte autem usque ad 4. annum, possedit. Postmodum vero, cum ad secularis vite cursum redissent, prefata bona detinuerunt, quamdiu vixerunt, in injuriam monasterii. Deinde, cum ex hac vita migrassent, pater noster bona predicta quorundam suggestionibus informatus, quasi ad jus regium pertinerent, usque ad mortem suam occupari fecit. Sed cum eidem successissemus et innitentes conscientie sue bona supradicta occupassemus, tandem transcursis puerilibus annis per multorum majorum regni tam clericorum quam laicorum directionem intelleximus, quod nec pater noster nec nos tute occupavimus bona illa. Propter quod secundum ipsorum admonitionem, securitati anime nostre et patris nostri providere curantes et monasterium, quod a nostris institutum fuit progenitoribus, favorabiliter prosequi cupientes, ne dissipationis dispendium, quod sororibus jam videbatur incumbere, eveniret, bona prefata in generali placito terre Sialandie, pluribus nobilibus et popularibus presentibus, dimisimus, facta prius compositione inter nos et priorem provincialem fratrum predicatorum ex parte monasterii de fructibus inde perceptis. Sig. nostrum. Actum et datum Roskildis idibus martii, presentibus DDn. Johanne episcopo Roskildensi et magistro Yserno, Dn. pape capellano ac nuntio, et nobilibus DDn. Achone Johannis quondam dapifero nostro, Petro prefecto Scanie, Nicolao Magni et aliis pluribus de consilio nostro.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 942. LDipl. [658

Marts 22. G. Otthoniensis ecclesie episcopus. Volentes, ut dignum est, testimonium perhibere veritati, notum facimus nos presentes affuisse, quando domicella Agnes filia Dn. Erics regis Dacie, concepto proposito sub habitu religionis domino serviendi in civitate Roskildensi ad honorem domini et matris ejus ac b. Agnetis, monasterium sororum sub regula b. Augustini et cura fratrum ordinis predicatorum in presentia plurimorum tam secularium quam religiosorum assumpsit construere et sororum habitum cum pluribus aliis assumpsit, dotans ipsum monasterium de bonis suis omnibus, que ei jure hereditario debebantur. Et cum Dn. dux de Brunswich tunc presens hortaretur eam a tali reselire proposito, exhibens de principibus maritum sibi suis dignum natalibus procurare, ipsa respondit, se sponso immortalis velle nubere et jam amore sui regnum mundi et omnem ornatum seculi contempsisse. In cujus signum capillos capitis sui precisos a fratre Hermanno Dn. pape penitentiario ac nuntio, qui ipsam recepit ad religionis habitum, super altare optulit, scotans super idem bona sua monasterio possidenda. Processu vero temporis, instante professionis tempore, ipsa soror Agnes in presentia DDn. canonicorum Roskilden-

sium et aliorum clericorum nec non et religiosorum et quorundam burgensium ejusdem civitatis, requisita a Dn. preposito Roskildensis ecclesie Petro Unæsen, an inducta blanditiis vel minis habitum religionis assumpserit et ea, que supradicta sunt, fecerit, respondit, se per spiritus sancti instigationem et amore Jhesu Christi hec fecisse. Iterum interrogata, an vellet ad seculum redire, cum hoc sibi adhuc liberum esset, respondit, se perpetuo in eodem monasterio velle remanere. Ad easdem questiones sibi factas a Dn. Thukone episcopo Arusiensi, cum locum monasterii et cimiterium benediceret et altare consecraret, in presentia Dn. Margarete regine Dacie felicis memorie et aliorum eodem modo respondit. Premissis omnibus audivimus et vidimus. Ad hec presentes in Romana curia fuimus, quando Dn. papa Urbanus IV institutionem sepedicti monasterii per dotationem bonorum memoratorum confirmavit, ipsam cum loco et sororibus ac bonis sub protectione sedis apostolice suscipiens. Postmodum receptioni domicelle Jutte sororis Agnetis germane interfuimus et vidimus, quando ab Agnete tunc priorissa recepta fuit ad ordinem ac monasterio omnia bona sua, que eam jure hereditario contingebant, per manum Dn. Erici tunc regis Dacie scotavit. Transacto probationis tempore, sollempnem fecit professionem in manu fratris Achonis tunc prioris provincialis Dacie, in presentia nostra et plurimorum. Deinde vero post modicum temporis, Agnete ab officio absoluta, Jutta est in priorissam electa et per priorem provincialem confirmata, et sic una post alteram fuerunt priorisse [*osv. som 658 indtil*] injuriam monasterii. Sig. nostrum. Datum Othonie in cena dni.

[Orig. med Bispens Dobbeltsegl. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 285.*] Afskr.: Bartholin H, 933. LDipl. [659]

Marts 28. Ottho Arusiensis ecclesie archidiaconus. Volentes [*osv. som 659 indtil*] notum facimus, quod domicella Agnes [*osv.*] construere et construxit et [*osv.*] ipsum monasterium, quod s. Agnetis dici et esse voluit, de bonis suis [*osv.*] debebantur, prout ostenditur per instrumentum super hoc confectum, sigillis capituli Roskildensis et communitatis ejusdem civitatis ac sub proprio communitum [o: 326]. Postmodum soror sua germana domicella Jutta in eodem monasterio, assumpto religionis habitu in nostra presentia ac aliorum, se reddidit et omnia bona sua [*osv.*] scotavit. Interrogata vero, an inducta blanditiis [*osv.*] fecisse. In cujus signum capillis capitis sui precis se et sua divino servitio obtulit, domicella Agnete tunc priorissa existente. Transacto probationis tempore, professione facta sollempni, Agnete videl. ab officio absoluta [*osv.*] injuriam monasterii, priore provinciali et fratribus ordinis predicatorum ex parte monasterii sin-

gulis annis querulantibus de premissis. Sig. nostrum. Datum Arusie 5. kal. aprilis.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 284 med fejlt Aar 1256.]
Afskr.: Bartholin H, 926. LDipl. [660]

Apr. 3. Cristiernus Ripensis episcopus et capitulum s. Marie ibid. Notum facimus, quod in presentia nostra Dn. Tuuo rector ecclesie Jarnw[ith] in remedium anime sue scotavit curiam suam cum fundo, in qua residet, juxta scolas ad usum capelle s. Laurentii, quam nos episcopus in ecclesia nostra construi fecimus, post dies suos adjacendam, tali conditione quod ipse tam ordinationem quam inhabitationem ad dies suos in dicta curia necnon in quo[!] fundo scolarum, quem curie adnectimus, ad quemcumque statum ipsum devenire contigerit, libere habeat. Nos vero ratione dicte curie scotationis et dicti fundi annexionis statuimus, quod pauperes scolares $\frac{1}{2}$ mr. annone de annona dicte capelle ad usum pauperum generaliter deputata, prout in instrumento nostro super hoc confecto continetur, habere debeant annualiter. Actum et datum Ripis in presentia capituli fer. 3. post dnicam. quasimodogeniti. Sig. nostra.

Perg. [med 2 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 3). [661]

Apr. 21. Communitas civium Roskildensium. Volentes [*osv. som 660 indtil*] communitum. Elapso vero probationis tempore, anno videl. [!], in presentia Dn. Thuconis tunc episcopi Arusiensis, qui locum monasterii et cimiterium benedixit et altare consecravit, in presentia etiam Dn. Margarete regine Dacie felicitis memorie et aliorum professionem fecit in manu fratris Akonis, tunc prioris provincialis Dacie. Postmodum in priorissam electa sororem suam germanam domicellam Juttam ad ordinem recepit, presente Dn. Erico tunc rege Dacie, qui ex parte Jutte bona omnia, que eam jure hereditario contingebant, scotavit. Processu vero temporis in manu predicti fratris Akonis professionem fecit, et sorore ejus ab officio absoluta, ipsa in priorissam est electa et per sepredictum priorem provincialem confirmata, ac monasterium, quamdiu eedem domicelle in statum, quem assumpserant, perstiterunt, bona utriusque, Agnetis videl. usque ad 7. annum ab ingressu ordinis, Jutte autem usque ad 4. annum, possedit. Premissis omnibus quidam ex nobis affuerunt et hos processus circa predictas domicellas viderunt, omnes autem audivimus publica fama. Postmodum [*osv. som 658 indtil*] vixerunt. in monasterii destructionem. Sig. nostre communitatis. Datum Roskildis 11. kal. maji.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 931. LDipl. [662]

Apr. 28. Petrus Thryyntß. Sollicitus de vita eterna etc. Omnia bona, que nunc habeo et in posterum habiturus sum, confero et scoto sororibus s. Clare Roskildis inclusis; insuper obligo me ad perpetuum servitium eis faciendum sive in bonis earum residendo sive pro negotiis ipsarum procurandis eundo, seu alio quocumque modo eis placuerit, et si uxorem meam mori contingat, matrimonium contrahere michi non licet sine licentia abbatisse. Quia proprium sigillum non habui, sigillis DDn. Magni decani Roskildensis et Petri ejusdem loci prepositi necnon discr. ac nobilium DDn. Petri Grubby³ et Nicholai Manthorp utor. Actum in placito Waldbæs H. in festo Uitalis.

Perg. [med 4 Segl: 3. A. 73 (Grubbe)]; Paaskrift: De mutua promissione inter monasterium s. Clare et Petrum Kunddælø. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 25). LDipl. [663]

Juni 11. »Konungh Erics asecurations- eller försäkringzskrift gifwen dhe fattige prediike brödrerna i Lund att få till dhe fattigas nytt ihoopsambla någon almosogift af Schanör, Falsterboda och Malmöe, dat. in f. Bernabæ«.

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 23. [664]

— »Dito konunghz åth bemelte prädiike bröder [jfr. 664] uthgifne friiheetz breek, dhett dhe skulle wara frii och orubbade från alla folckz tilltaahl och hinder uthi sine collectors ihoopsamblande, dat. in f. Bernabæ«.

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 24. [665]

Juli 24. Reg. 1490. Perg. med [2] Segl: 1. Kong Erik af Norges Dobbeltsegl. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 27). *Højer, De Sophia Langeland. 101—2; Dipl. AM. II, 174—75.* — Jfr. 667-68. [666]

— Reg. 1491. Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 26). *Højer, De Sophia Langeland. 101; Dipl. AM. II, 174.* — Jfr. 666, 668. [667]

Juli 27. Reg. 1492. Perg. med Erik af Langelands Segl (Brudst.). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 28). *Højer, De Sophia Langeland. 102.* — Jfr. 666-67. [668]

Sept. 9. Capitulum Ripense. Noverint universi, nos testamentum Dn. N. Hamundß sub sig. DDn. dicti N., Hamundi Litlæ, conventus fratrum minorum Otthonie, N. sacerdotis et Johannis Takæß vidisse: 640. Sig. nostrum. Datum Ripis in crast. nativ. Marie.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). LDipl. under 1295 ¹/₄. [669]

Dec. 21. Bonifacius episcopus servus servorum dei . . prioris et conventui monasterii s. Agnetis Roskildensis. Cum a nobis petitur

etc. Vestra petitio continebat, quod quondam Agnes et Junta[?], nate clare memorie E. regis Dacie, monasterium vestrum in honorem b. Agnetis de bonis propriis construxerunt ex indulto sedis apostolice specialis et demum nonnulla bona ad eas communiter spectantia eidem monasterio concesserunt, prout in litteris inde confectis, autenticis sigillis munitis, plenius dicitur contineri. Nos itaque vestris supplicationibus inclinati concessionem hujusmodi confirmamus. Nulli ergo *etc.* Datum Rome apud s. Petrum 12. kal. januarii, pontific. nostri anno 2.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 921. LDipl. [670]

Dag? »Ähn dito konungz brief af samma innehåll [som 665] 1296«.

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 25. [671]

— »Abbatissæ Margarithæ coenobii s. Claræ in Walbas H. literæ, quibus significatur, Dn. Petrum Thonnison legasse omnia sua bona coenobio, et moniales sese obstringunt omne studium atque officium ipsi exhibituras. Datæ a. Dn. 1296«.

[Orig., »skreven paa Perg. med Sigillo Coenobii s. Claræ hængende nedentfor«.] Notits af Langebek, der ovenover har skrevet: »Ex Actis societ. indagant. Hafn. ms. p. 435«, og nedenunder: »Indleveret in Originali af Hans Philip Bochenhoffer«. Ny kgl. Saml. 4to, 840e, Pk. 1. [672]

Uden Dag. *Reg. 1495.* Perg. med [3] Segl: 2. G. 835; 3. S. I ZO . . . Skjold, hvori to kryslagte Egegrene over Skaktavl. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 125). *Terpæger 253; Hasse II, 373.* [673]

Brevbøger: Jens Grands Proces: *SRD. VI, 275* (Maj 5). — Æbelholt: *SRD. VI, 166* (Juli 24). — Løgum: *SRD. VIII, 240* (Dec. 20), *240* (Dec. 20). Registraturer: Roskilde Agnete Kl.: se 659-60. — Sorø: *SRD. IV, 514* (Juni o. 24).

1297.

Jan. 26. Bonifacius episcopus servus servorum dei . . abbati monasterii de Nestwet et . . preposito Roskildensis ac . . decano Hafnensis ecclesiarum. Conqueste sunt nobis . . priorissa et conventus monasterii s. Agnetis Roskildensis, quod . . abbas et conventus monasterii de Sora super terris debitis et rebus aliis injuriantur eisdem; ideoque discretionis vestre mandamus, quatinus partibus [osv. som 653 *indtil*] proviso ne aliquis extra [osv.]. Et si non omnes hiis exequendis potueritis interesse, duo vestrum ea nichilominus exequantur. Datum Rome apud s. Petrum 7. kal. februarii, pontific. nostri anno 3.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 965. LDipl. [674]

Febr. 3. *Reg. *711.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariae liber S. 218: »Placitationem inter regem et Valdemar. et Ericum, duces Jutiae, 1297.«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 24, Fol. 307* med Datum: Dagen efter Vor Frue Kyndelmisse. Brevet er af Hvitfeld indsat under 1295 paa Grund af en Aarbogsefterretning om et Forlig med Sønderjylland i dette Aar; af nyere Forff. henføres det til 1296, hvad der ikke kan fastholdes overfor Aarsopgivelsen hos Stephanus. [675]

Marts 16. *Reg. *734, jfr. *745.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv. *Thorup, Ribe VII, Bil. 7.* [676]

Juni 5. P. Niclæsb¹ quondam regis Danorum dapifer. Noverint universi, in amo nostro Martino Joonß civi Rosk[i]ldensi in 2700 mr. denar. et 25 mr. argenti sub pondere Roskildensis persolvendis, cum nos requisierit, teneri obligatos. Insuper eundem ab omni computatione a tempore retroacto usque in diem hodiernum quittum dimittimus. Sig. nostrum. Datum Roskildis fer. 4. post pentecosten.

Perg. [med 1 Segl: A. 71 (Skovgaard)^a]. Senere i Roskilde Agnete Kl. Arkiv? (RA. Roskilde 191). LDipl. [677]

a) Beskrevet i LDipl.

Juni 12. Johannes Roskildensis episcopus. Moris usitati est, ut cum aliquid notabiliter agitur, hoc faciant literarum auctenticarum munimine et fidedignorum testimonio roborari. Quamobrem notum facimus, quod monasterio Sorensi ecclesiam in «Liungæ in Alstath H.», per mortem Joon^b sacerdotis quondam rectoris ejusdem vacantem, de consensu capituli Roskildensis cum omnibus juribus suis contulimus jure perpetuo possidendam, prohibentes etc. Preterea rogamus parochianos dicte ecclesie, ut monasterio de omnibus redditibus ejusdem respondeant, juribus tamen episcopali et archidiaconali salvis. Sig. nostrum et capituli Roskildensis. Actum Roskildis pridie idus junii.

[A. Orig. Sorø Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 205. LDipl. — Aa. Afskr.: Sorøbogen Bl. 40. [678]

a) Aa.: Lyunghe in Alstethe H. b) Aa.: Jon.

Juli 29. Privilegium af Kong Erik. [Orig. med 1 Segl. Viborg Kapitels Arkiv.] Vidisse 1314 Juli 6. *Dipl. Viberg. 9.* [679]

Sept. 8. *Reg. 1499.* Perg. [med 1 Segl]. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XXXII, 2). *Michelsen, Nordfriesland 185.* [680]

Sept. 28. Ericus rex. Cum secundum exigentiam status nostri monasteriis et religiosis personis teneamur prestare gratiam, specialiter tamen monasterium sororum s. Agnetis Roskildis, quod a progenitoribus nostris fundatum et dotatum novimus, cum benivolentia prosequi cupientes, secundum directionem consilii nostri totam scotationem de omnibus bonis, que fuerunt ejusdem monasterii ratione domicellarum Agnetis et Jutte filiarum Dn. Erci quondam regis Dacie, nobis in

generalibus placitis Syalandie et Lalandie et quibuscunque litteris factam, eidem monasterio resignamus. Suscipimus insuper monasterium cum omnibus bonis suis sub nostre protectionis munimine. Datum Slauløs in profesto Michaelis in presentia nostra et DDn. Cristiarni Ripensis ac Johannis Roskildensis episcoporum, testibus DDn. Erico duce Hallandie, David Thorstensen, Achone Jonessen quondam dapiferis, Nicholao dapifero nostro, Petro Jonessen prefecto Scanie, Jon Litlæ, Olavo Takisen et Hamundo dicto Litlæ ac aliis consiliariis nostris.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 284.*] Afskr.: Bartholin H, 949. — Jfr. 649, 682. [681]

Sept. 28. E. rex. inhabitantibus bona, que quondam fuerunt domicellarum Agnetis et Jutte in Skypinge, Burusæ, Sneshøræ, Brandæleuæ et Hæslæby. Cum monasterium sororum s. Agnetis Roskildis sub nostre protectionis munimine suscepimus defensandum, vobis mandamus, quatenus de redditibus honorum, que tenetis, nulli quicquam respondeatis nisi monasterio sororum dictarum vel procuratorum [!] aut certo nuntio earundem. Datum Slaulosie in profesto Michaelis, presentibus consiliariis nostris. Sig. nostrum.

[Perg. med Brudst. af Seglet. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 289*; senere AM. Suppl. I, 9.] Afskr. af Jon Mortensen, Langebek og Thorkelin: LDipl. — Jfr. 681. [682]

Okt. 9. *Reg. 1502.* [Perg. med [1] Segl. Faaborg Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1752: LDipl. Resens Atlas IV, 473. Desuden flere Bircherodske Afskrifter; efter en saadan: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 124* (*E. dei - Sclauorumque - Foburgh, quamdiu nobis - sibi attinente sub - seu quisquam alius ipsos aut eorum - et ultionem regiam voluerit - Othonie anno dni. 1297 - sociorum ejus, teste Dn. Nicholao.*) — Dansk Oversætt., indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [683]

Okt. 30. *Reg. 1504**. A. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 126). *Terpager 181.* — Aa. Vidisse 1354 Juni 21. — Ab. Vidisse 1424 Maj 6. Herefter: *SRD. VII, 331.* — Ac. Afskr.: *Ribe Oldemoder 24.* [684]

— Johannes episcopus Roskildensis. Noveritis, nos litteras Dn. [Bonifacii pape o]ctavi cum ve[r]is bulla et filo recepisse: 653. Nos [au]tem [negotiis] prepediti commissioni nobis in hac parte facte intendere non valentes ipsam Dn. M. decano [Rosk]ildensi committimus [au]diendam, diffinitiva tamen sententia nobis r[eser]vata. Sig. nostrum. Datam Lælin[gæ] 3. kal. novembris.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 190). LDipl. [685]

— Johannes episcopus Roskildensis. Noveritis nos litteras Dn. Bonifacii pape VIII cum veris bulla et filo recepisse: 654. Nos igitur

negotiis [osv. som 685 indtil] committimus, mandantes eidem, quatinus secundum tenorem dicte commissionis causam decidat, diffinitiva tamen sententia nobis reservata. Sig. nostrum. Datum Lælingæ 3. kal. novembris.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Optaget i 1298 Jan. 16. LDipl. under 1298 ¹⁶/₁. [686]

Nov. 12. *Reg. 1505**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 226. *Dipl. Svec. II, 243*; *Erslev, Testamenter Nr. 20*. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 94 Ann.* (= *Hoitfeld, Bispekrøn. Bl. R, Fol. 65*). [687]

Dec. 23. *Reg. *744*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 20: »Dito påfves [o: *Bonifacius VIII's*] bref innehållande dhen trææta, som några konungar och archiebiscopar sigh emällan föröfwade af orsack, dhæt kongh Erichz broor Christopher togh till fånga een probst wedh namn Jacobus, dat. 10. calend. januarii 1294^a«. — (Efter det pavelige Kancelliregister: *Ann. f. nord. Oldkynd. 1860, S. 137.*) [688]

a) I denne Registratur anføres Pavebrevene oftest uden videre med Pavens Tiltrædelsesaar.

Dag? Cancellariæ liber S. 218, se 675.

Uden Dag. *Reg. *745 (Terpæger 46)*. Se 676.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 411* (Jan. 9), *412* (Aug. 28), *399* (Sept. 22), *399* (Sept. 22). — Ribe Kapitel: se 684.

Registraturer: Roskilde Agnete Kl.: se 681-82. — Sorø: *SRD. IV, 496*.

1298.

Jan. 7. *Reg. 1507*. [Perg. Aarhus Bisps Arkiv; senere i Stiftskisten.] Afskr. fra 18. Aarh.: RA. Aarhus Bispearkiv, l. Reversal, Bl. 117, Nr. 297; Thott Fol. 737, S. 544, hvorefter: *Pontoppidan, Ann. I, 781*. Afskr. af Langebek, hvori dog er glemt »octavo« i Aarsangivel-sen^a: LDipl. under 1290 ⁷/₁ (herefter kan Pontoppidans: »secretum« rettes til: »sigillum«, og »Hamundo lectore« til »Hamundo Litlæ«). [689]

a) Drostnavnet i Brevet passer ikke til 1290.

Jan. 16. Magnus decanus Roskildensis, iudex subdelegatus in causa, que vertitur inter priorissam ac sorores monasterii s. Agnetis Roskildis et eos, qui detinent injuste bona monasterii ejusdem, discr. viris DDn. Jacobo s. Olavi et Ade s. Michaelis Roskildis ecclesiarum rectoribus. Notum vobis facimus, quod litteras recepimus: 686. Vobis igitur injungimus, quatinus statim visis presentibus ad monasterium s. Clare Roskildis accedentes, auctoritate predicta citetis Dn. abbatissam monasterii ejusdem, ut sabbato proximo venturo per se vel per procuratorem ydoneum coram nobis in ecclesia b. Lucii compareat hora misse, petitioni partis adverse responsura. Sig. nostrum. Datum Roskildis fer. 5. post octavas epiphanie.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 937. LDipl. [690]

Febr. 23? Magnus decanus Roskildensis ac officialis Dn. J. episcopi Roskildensis generalis et Petrus Saxonis prepositus ejusdem loci. Noveritis nos inspexisse literas Dn. Bonifacii pape VIII ipsius bulla bullatas: 1296 Juni 2. *Pavebulle til Claræ Orden*. Sig. nostris. Datum in quadragesima.

Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 31). LDipl. [691]

Apr. 7. *Reg 1510**. [Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] Afskr. fra o. 1600: LDipl. *Hvitfeld III, 34, Fol. 311*, og i dansk Oversætt.: *Bispekrøn. Bl. Fiiij, Fol. 25. Terpager 466*. Jfr. Ribe Bispekrønike: *SRD. VII, 194 (= Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Fiiij, Fol. 25)*. [692]

Apr. 8. *Reg. *748. A.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 127). — **Aa.** Afskr.: *Ribe Oldemoder 46*. [693]

Maj 31. *Reg. *757*. [Orig. Lunde Ærkebisp's Arkiv.] Optaget i 1299 Juli 8. LDipl. — (Efter det pavelige Kancelliregister: *Ann. f. nord. Oldkynd. 1860, S. 151*.) [694]

Aug. 13. *Reg. 1512**. Perg. med [8] Segl: 7. A. 74 (Drefeld). (SvRA.) *Dipl. Svcc. II, 270; Möller, Fornhdl. rör. Halland 28*. [695]

Nov. 25. E. rex. Noverint universi, nos monasterium sororum s. Agnetis Roskildis sub nostra protectione cum omnibus bonis suis et familia suscepisse, prohibentes etc. Quod si aliquis ausu temerario in contrarium facere presumpserit, mandamus nobis fidelibus DDn. Davidi Thorstensen, Absaloni Nichlessen, Ascero Jonssen ac Nicholao Manthorp, quatinus ad defensionem bonorum monasterii, prout per procuratores ipsius requisiti fuerint, auctoritate nostra se viriliter intromittant, raptores seu invasores ex sententia regia compescentes. Datum Otthonie in f. Caterine, presentibus consiliariis nostris.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 941. LDipl. [696]

— E. rex. Cum conquestus sit nobis procurator sororum monasterii s. Agnetis Roskildis, quod bona, que quondam fuerunt nobilium domicellarum Agnetis et Jutte, a quibusdam eis auferuntur, que tamen bona, prout nobis puplicis instrumentis ostensum est, monasterio attinent pleno jure, unde omnibus dictorum bonorum incolis et colonis mandamus, quatinus in compotis, ratiociniis et redditibus nulli alii respondeant nisi monasterio vel ejusdem procuratori, donec per judicium ecclesiasticum aliud fuerit judicatum. Datum Otthonie in die Katerine, presentibus consiliariis nostris.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 284.*] Afskr.: Bartholin H, 945. LDipl. [697]

Dec. 7. M. abbatissa sororum s. Clare Roskildis cum conventu suo. Noveritis, nos ratum habituras, quicquid Dn. Petrus dictus Grubby et Dn. N. dictus Manthorp cum procuratore nostro Akone super terram nostram in Lundby commutandam pro terra Dn. Gythe relicte Johannis dicti Nafstok in Asløse^a ordinaverint, eorum etiam ordinationi nostris mobilibus derelictis, unde etiam dictum Akonem pro dicta terra nostra skotanda et skotatione acceptanda super terram in Asløse destinamus. Sig. nostrum. Scriptum 7. id. decembris.

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 30). LDipl. — Jfr. 699. [698]

a) Paaskrift fra 14. Aarh.: Asundløs.

Dec. 29. [*M.^a*] abbatissa sororum s. Clare Roskildis una cum conventu suo. Constare volumus, nos ex consensu capituli nostri ratam habere commutationem terre factam cum Dn. Gythe de Asendeløs, ita quod ipsa habeat $\frac{1}{2}$ markskyld de nostra terra in Lyndby pro suo dimidio markskyld in Asendeløs nobis scotato. Sig. Dn. Petri Gruby et fratris N. confessoris nostri et nostri conventus. Datum 4. kal. januarii.

Perg. [med 3 Segl]. Senere i Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIII, 29). LDipl. — Jfr. 698. [699]

a) Hertil en aaben Plads.

Dag? (før Sept. 8). *Reg. *761.* [Afskr. (efter Koncept): Cancellariæ liber S. 114: »Salvum conductum Norvegiæ regi datum ab Erico rege Daniæ, 1298.«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 32, Fol. 310.* [700]

Dag? »Anno Christi 1298 Bonifacius VIII confirmationem fecit super pecunia homicidarum et de cathedratico pro inviolata exponenda«.

[Orig. Roskilde Bishops eller Kapitels Arkiv.] Udtog hos Lucoppidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 97, trykt: *Pontoppidan, Ann. I, 778.* [701]

— *Reg. 1485.* [Orig. Slesvig Bishops eller Kapitels Arkiv.] Afskr. af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 132 v., med Udeladelse af Tidsangivelsen, jfr. Bl. 131 v., hvor anføres: pontificatus sui anno 4. (= *J. A. Cypræus, Ann. 301, jfr. 296*). Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 245*, der henfører Bullen til 1294. [702]

— Kong Eriks Brev om, at Bisp Bartold af Slesvig har tilbagekøbt (indløst?) det Gods i Stavesbol^a og Siblow, som hans Forgænger Bisp Bundo havde solgt til Kongen.

[Orig. Slesvig Bishops Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 245*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 134 (= *J. A. Cypræus, Ann. 303*). [703]

a) Povl Cypræus: Steuesbola; J. A. Cypræus: Struesbola.

— Bisp Bertold af Slesvig bandlyser »Hochtenses«.

[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 295.* [704]

Uden Dag. Kongen forbyder at jage paa Lesø og at hugge i Kapitlets Skove sstds.

[Perg. med 1 Segl. Viborg Kapitels Arkiv.] Dansk Oversættelse 1597, Juli 24: RA. Viborg Stiftsarkiv, Læsø XXIII, 1. *Dipl. Viberg. 9.* [705]

— *Reg. 1516.* Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv? (AM. LIII, 31). *Suhm X, 1021.* [706]

— *Hvitfeld III, 36, Fol. 312.* Se 1307 Juli 4.

Brevbøger: Jens Grands Proces, *SRD. VI* og Udtog af Bartholin [efter Afskr. i A], trykt: *Kirkehist. Saml. 4 R. III, 278 ff.* (citeret med Sidetallene i A): A, 734 (Jan. 13; snarere af 1301 = *SRD. 354*), A, 685-91 (Marts 27), A, 692-96 (Apr. 22), A, 685-91 (2 Breve), 699, 700 (alle: Maj 11), *SRD. 353* (Maj 31), A, 685 (Okt. 7), A, 692 (Okt. 15), A, 696^a (Nov. 4), *SRD. 337-40* (Nov. 13-14), A, 697 (Dec. 13). — Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 399* (Jan. 6). — Ribe Kapitel: se 698. — Løgum: *SRD. VIII, 213* (Dec. 30).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 356.* — Roskilde Agnete Kl.: se 697. — Sorø: *SRD. IV, 523* (Jan. 24), 477 (Marts o. 25, jfr. 487, hvor Aar 1312).

a) Afskr. af Terpager: *Kirkehist. Saml. 4 R. III, 281.*

1299.

Jan. 6. *Reg. 1518.* [Perg. med Kongens Segl. Ryd Kl. Arkiv.] Afskr.: Kejsersprocessen 1424: *SRD. VII, 324*, jfr. 319. [707]

Jan. 22. *Reg. 1521*.* Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse II, 384.* — *Westph. III, 362* ligesom Afskr. af Ulrik Petersen (Beschreib. d. Stadt Schleswig S. 101 og Collect. XIV, S. 101) har den urigtige Datum: VI. kal. febr. [708]

Jan. 27. *Reg. 1521*.* Se 708.

Febr. 27. Bartholin, *Annales* [efter Barth. A, 68]. Se 1300 Marts 4.

Marts 9. *Reg. 1526*.* A. Perg. med Bonifacius VIII's Bulle i Silkesnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 21). *Kbhvns. Dipl. I, 64.* — Aa. Vidsisse 1417 Jan. 21. — Ab. og Ac. Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. [709]

Marts 17. *Reg. *770 (= 1534).* [Orig. Slesvig Bys Arkiv.] Afskr.: Lorentz Laarsens Samling (Ny kgl. Saml. Fol. 886) Bl. 19v. *Hasse II, 385.* Afskrifter af Ulrik Petersen, Beschreib. d. Stadt Schleswig S. 174d og i Collect. IX, Bl. 148 og en Afskr. i Statsark. i Slesvig har i Datum (16. kal. aprilis) udeladt: kal.; samme Fejl allerede i Hier. Koppersmiths Oversættelse fra 1565 i Stadens Privilegiesamling (Statsark. i Slesv.). [710]

Apr. 11. E. rex. Notum facimus, quod villanos nostros in Nyburgh sub nostra protectione suscipientes dimittimus eis omnes easdem libertates, quas in diebus Valdemari regis habuisse dignoscuntur, prohibentes, ne quis veredicatorum seu nefningorum de quibuscunque hereth ipsos super quibuscunque causis convincere presumat seu etiam molestare, sed volumus, quod quicumque ipsos super aliquibus causis

impetere voluerit, in placito ipsius ville contra eos agat, et ipsi ibidem respondeant, versa vice juris ordine observato. Unde prohibemus *etc.* Datum Nyburgh in sabb. palmarum in presentia nostra, teste Dn. Hamundo Litle.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi 1648: RA. Danske Kanc. Andre Afskr.: Resens Atlas IV, 310 og Ny kgl. Saml. 4to, 736k samt med Aar 1292: Ny kgl. Saml. 4to, 733 c og Thott 4to, 2014. [711

Apr. 11. E. rex. Mandamus omnibus in Winding H., ut placitum suum qualibet quarta feria in Nyburgh habere non omittant et alias nullo modo, sicut regiam vitare voluerint ultionem. Insuper villanis in Nyburgh concedimus, quod forum generale omni quarta feria ibidem cum adventantibus poterint frequentare et mercimonia quelibet exercere, prohibentes *etc.* Sig. nostrum. Datum Nyburgh sabb. ante dnicam. palmarum in presentia nostra, teste [Dn.^o] Hamundo Litle.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi 1648: RA. Danske Kanc. Andre Afskr.: Resens Atlas IV, 308, Ny kgl. Saml. 4to, 736k og 733 c. LDipl. [712

a) Saaledes ene Resens Afskrift.

Apr. 16. *Reg. 1533.* [Orig. Ribe Kapitels (Skolens?) Arkiv.] *Terp-ager 468.* [713

— *Reg. 1534** (= *770). Se 710.

Apr. 20. *Reg. 1535.* [Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] *Terp-ager 468.* [714

Apr. 30. Ericus rex. Notum facimus, quod villanos in Køgæ cum omnibus bonis suis et familia sub nostra protectione suscepimus, dimittentes sibi hanc gratiam specialem, quod nullus villanorum tutionem suam alicui nisi villano in nostra villa committere debeat ullo modo in causis quibuscunque, sicut mansione sua in ipsa villa volu[er]it non privari, nec etiam aliquis rurensium, sive homo noster sit sive quicumque alius, tutiones hujusmodi sive causas exsequendas infra villam predictam a quovis villanorum recipere presumat, sicut regiam vitare volu[er]it ultionem. Sig. nostrum. Datum Køkæ in profesto Philippi et Jacobi in presentia nostra, teste Dn. Nicolao dapifero nostro.

[Orig. Køge Bys Arkiv.] Afskrift i Peder Syvs Collectanea (Rostgaard Fol. 53). [715

Juli 8. Johannes Lundensis archiepiscopus¹ Ingemaro sacerdoti vicario ecclesie Hwilinge Roskildensis dyocesis. Dn. Bonifacii pape VIII litteras cum vera bulla et filo canapis recepimus: 694. Te igitur reatum tuum confitentem humiliter ac postulantem tibi super irregularitate et culpa, quas propter violationem interdicti incurrisse dinosceris, subveniri, juxta formam ecclesie a culpa et reatu hujusmodi absol-

vimus, injuncta tibi penitentia salutari et quod in similibus de cetero non excedas, set interdieto durante illud studeas inviolabiliter observare, tecumque super irregularitate premissa dispensamus. Datum Hafnis in castro ecclesie Roskildensis idus julii 8.

Perg. med 1 Segl: G. 10 og 11. (AM. LIII, 32.) LDipl. [716

Juli 28. *Reg. 1542.* [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Indført i Roskilde Bisps Dombog: *SRD. VI, 259.* [717

Aug. 20. *Reg. 1543.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 233. *Dipl. Svec. II, 294; Erslev, Testamenter Nr. 22.* [718

Sept. 8. E. rex¹. Prohibemus, ne quis villanos de Awis[!], si eos contingat in aliquibus regni nostri partibus naufragari, super salvatione bonorum suorum, quamdiu ea per se vel alios, quos prece vel pretio adducere potueri[n]t, salvare voluerint et valuerint, presumat impedire nec se de dictis bonis intromittere, antequam ipsi bona duxerint relinquenda. Sig. nostrum. Datum Wæ in presentia nostra in f. nativit. virg.

A. Perg. med 1 Segl (Brudst.). Aarhus Bys Arkiv (RA. Skaane 8a). LDipl. — Aa. Dansk Oversættelse, udstedt af Aarhus Borgemestere og Raad 1509 Apr. 10. Papir: RA. Villands H. 14. [719

Brevbøger: Jens Grands Proces, *SRD. VI* og Udtog af Bartholin [efter Afskr. i A], trykt: *Kirkeh. Saml. 4 R. III, 278 ff.* (citeret som A): A, 699 (Jan. 16), A, 701 (Jan. 17), A, 702 (Jan. 17?), *SRD. 331* (Jan. 19), *SRD. 331 = A, 748-50* (Febr. 11), *SRD. 341, 342*, jfr. A, 707, 708 (begge: Marts 4), *SRD. 335* (Marts 6), A, 681, 682, 683, 683, 684, 684, 684 = *SRD. 356* (alle: Marts 18), *SRD. 345*, jfr. A, 706 (Apr. 4), *SRD. 345* (Apr. 22), A, 706-10 (Maj 4), *SRD. 343* (Maj 7), *SRD. 340* (Maj 11), A, 711 (Maj 18), *SRD. 334* (Juni 11), A, 715 (Juni 16), A, 712-16 og *SRD. 367* (Juni 19), *SRD. 372* og 372, fortsat 365-67 (Juni 20), A, 736 (Juni 30), *SRD. 357* (Juli 6), *SRD. 364* (Juli 6), *SRD. 367* (Juli 7), *SRD. 357* (Juli 13), *SRD. 362* (Juli 15), A, 738-39 (4 Breve af Juli 30), *SRD. 363* (Juli 31), A, 737^a (Aug. 16), *SRD. 343* (Sept. 15), A, 737^a (Sept. 16), *SRD. 326* (Sept. 26), A, 740 (Sept. 27), A, 741 (Sept. 29), *SRD. 327* (Okt. 6), *SRD. 327, 335, 336* (alle: Okt. 13), *SRD. 327* (Okt. 17), *SRD. 349* (Nov. 5). — Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 401* (Febr. 6), 416 (Okt. 22), 400. — Ribe Kapitel: *Oldemoder 31* (Juli 23). — Esrom: *Cod. Esrom. 129* (Marts 25), 170 (Juni 13). — Løgem: *SRD. VIII, 107* (Febr. 24).

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 495* (Sept. 29), 511.

a) Afskr. af Terpæger: *Kirkeh. Saml. 4 R. III, 286.*

1300.

Jan. 4. Ericus rex. Intelleximus, quod villani in Nacskouff ex eo quam plurimum aggravantur, quod quidam rurenenses debita, in quibus eis tenentur, prout promiserunt^a, non persolvunt. Unde hanc ipsis villanis concedimus libertatem, quod debitores suos, quoscunque in villa ipsorum possint personaliter detinere, donec vel pro debitis, in quibus ab eis impetuntur, legibus rurenensium se purgaverint, vel

sufficientem cautionem fecerint. Sig. nostrum. Datum Worthingborgh in octavo innocentium in presentia nostra, teste Dn. Nicolao dapifero.

[Orig. Nakskov Bys Arkiv]. Vidisse 1404 Febr. 4. LDipl. [720
a) Afskr.: promissant.

Jan. 7. *Reg. 1550.* Perg. med [Bulle] i Hampesnor. Ribe Helligaandshus', senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 5). *Terpager 512* (Ordene: anno dni. millesimo trecentesimo, er tilføjede med Haand fra 15. Aarh.). [721

Febr. 28. *Reg. *792.* Perg. [med 2 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 4). *Hasse II, 391.* [722

Marts 4. *Reg. *855a.* [Afskr.: Cancellariæ liber.] Udtog [efter Afskr. i Bartholin A, 68]: Bartholin, Annales under 1299: »Yserni sententia arbitralis in præsentia Esgeri Juul, canonici Ripensis, procuratoris regis Daciæ, pronunciata inter ecclesiam et civitatem Rigensem et Cruciferos, 3 kl. mar.« Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 44, Fol. 315* med Datum: 1300 6. fer. ante reminiscere. — Bartholin har vel skrevet: kl. i Stedet for: idus; Hvitfelds Aarstal synes at støttes af Stephanus' Indholdsangivelse til S. 390 (se 731), der vel ogsaa omfatter dette Brev. Binges Henførelse af Brevet til 1304 er ganske usikker. [723

Apr. 13 (eller **1304 Marts 29**). *Reg. 1553*.* [Orig.] Afskr.: Hadorphs Afskr. af Sten Bjelkes Breve: Vitterhets-Akademiet i Stockholm. *Dipl. Svec. II, 319.* [724

Juli 12. Værnebrev af Kong Hakon af Norge. Perg. [med 1 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 10.* [725

Juli 16. *Reg. *794.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 106: »Articulos placitationum, a. 1300«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 37, Fol. 313.* [726

Okt. 23. Capitulum ecclesie Roskildensis. Constare volumus, quod 10. kal. nov. in capitulo nostro pro electione episcopi congregati promittimus bona fide juramento vallata sub pena excommunicationis, quam contrafacientes incurrere volumus ipso facto, quod quicumque nostrum conscenderit apicem dignitatis, jura ecclesie et capituli et statuta Nicolai quondam episcopi Roskildensis, prout in litteris continetur, observabit: 107. Insuper juxta consuetudinem ecclesie nostre volumus, quod in commutationibus prebendarum seniores canonici minoribus preferantur. Item quod canonici, quicquid in prima missa episcopi in pecunia cuprea vel argentea offerri contingat, inter se dividant, et nichilominus episcopus in 2 ponderibus mellis teneatur eisdem. Sig. capituli et canonicorum, ad quos ad presens spectat electio, cum subscriptione eorundem. Actum Roskildis in loco capituli anno et die predictis.

Perg. [med 11 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XIX, 20). LDipl. [727

Nov. 7. Henricus comes de Glichæn¹. Notum facimus, nos 2 curias nostras in villa Biærg hæ in Flækkæbiærgs H. cum 16 sol. census terre adjacentibus cuilibet earundem Dn. Olauo Takæþ fratri nostro vendidisse ac in manus suas secundum consuetudinem legum regni Dacie assignasse. Sig. nostrum. Datum in profesto Viliadi.

Perg. med 1 Segl: A. 79. Senere (jfr. 1329 ^{11/7}?) til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 288 (AM. Suppl. III, 1). LDipl. [728

Nov. 11. *Reg. 1558**. Perg. [med 1 Segl]. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 1). *Hasse II*, 400. Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 46, *Fol. 316*. [729

Dag? *Reg. *795*. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 117: »Salvum conductum regis Daciæ pro rege Norvegiæ Haquino, 1300 .] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 38, *Fol. 313*. [730

— Cancellariæ liber S. 106, se 726.

Uden Dag. *Reg. *765 (= 1559)*. [Afskr.: Cancellariæ liber S. 390: »Litteras tangentes ecclesiam et civitatem Rigensem et cruciferos, a. 1300«.] *Hvitfeld III*, 42, *Fol. 315* uden Datum (= *Bunge I*, 716). — Jfr. 723. [731

— Privilegium for Slagelse: Ny kgl. Saml. *Fol. 390*, S. 78. Se 1321 Juni 8.

— Ærkebiskrøniken (*SRD. VI*, 628) anfører under Isarn: »Item hujus tempore renovata et reformata fuerunt privilegia ecclesie sancti Laurentii in Nyburgh a rege Erico Menveth sub a. Dn. 1300«. Herved menes sikkert Eriks Forlig med Isarn, givet i Nyborg 1303 Apr. 4.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI*, 416 (Apr. 12). — Esrom: *Cod. Esrom. 67* (Marts 3), 162 (Maj 12). — Æbelholt: *SRD. VI*, 166 (Maj 5). — Løgum: *SRD. VIII*, 217 (Febr. 1). — Vitskøl: (*Dän. Bibl. VI*, 153, se 1320 Marts 25).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III*, 333. — Antvorskov: *ÆA. IV*, 165, 262. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV*, 343, 345 (2 Breve), 348, 348 (2 Breve). — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV*, 283, 283; se ogsaa 728. — Sorø: *SRD. IV*, 508 (Apr. 18), 515 (Aug. 30), 513 (Sept. 14). — Vestervig: *ÆA. III*, 170.

1301.

Jan. 21. *Reg. 1562*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 213. *Dipl. Svec. II*, 336. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund.* 99 (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Riij, Fol. 66*). [732

— Privilegium af Kong Erik.

Perg. [med 1 Segl], tidligere forbundet med Privilegiet 1443 Maj 23. Æbeltoft Bys Arkiv (RA. Hist.-geneal. Arkiv). *Rosenørn, Greve Gert I*, 395. — Fejlfuld Afskr. med Aar 1310: Kgl. Bibl., Kall *Fol. 60*. Her-efter: *Hasse, Das Schleswiger Stadtrecht 130*. [733

Maj 5. *Reg. *807*. Perg. [med 3 Segl]. Kongens Arkiv; *ÆA. I*, 71 (RA. Kejseren 1). *SHL. Urkundensamml. II*, 129. [734

— Vidisse af 87.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 192; 2. G. 206 og 207; 3. G. 209.

Kongens Arkiv (senere (?) indkommet i det meklenburske Hertugarkiv i Schwerin). Jfr. *Meklenb. UB. I, 211.* [735]

Maj 5. *Reg. 1566**. Perg. [med 3 Segl]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 69* (RA. Kejseren 2). *Dipl. AM. I, 206*; *Meklenb. UB. II, 82.* [736]

Maj 29. Petrus Saxonis prepositus Roskildensis ecclesie. In presentia nostra Dn. Adulphus sacerdos de Dodstorp recognovit sibi satisfactum in omnibus, super quibus monasterium s. Clare Roskildis et personas in eo degentes impetebat. Nostrum sig. Datum Roskildis in crast. dnice. trinitatis.

Perg. [med 1 Segl: Brudst., anført i LDipl.]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 1). LDipl. [737]

Aug. 1. *Reg. 1569**. Perg. med Fyrsten af Werles Segl. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 70*, her med Datum: in die Magdalene (RA. Meklenburg 1). *Suhm XI, 880*; *Meklenb. UB. V, 19.* [738]

Sept. 7. *Hvitfeld III, 47, Fol. 317.* Se 1302 Sept. 6.

Dec. 21. *Hvitfeld III, 47, Fol. 316.* Se 1302 Dec. 20.

Uden Dag. *Resens Atlas II, 289.* Se 741.

Brevbøger: Jens Grands Proces: *SRD. VI, 354* (Jan. 13), *355* (Apr. 4), *355* (Dec. 7). — Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 447* (Febr. 25). — Esrom: *Cod. Esrom. 68* (Maj 2), *163* (Nov. 26).

Registraturer: Kongens Arkiv: se 734, 736, 738. — Ring: *ÆA. I, 180.*

1302.

Jan. 25. Frater Henricus episcopus Reualiensis¹ et frater P. cardianus fratrum minorum in Hafn. Noverint universi nos vidisse: **454.** Sig. nostra. Scripta Hafnis die convers. Pauli.

Perg. med [2] Segl: 1. (Brudst.). (RA. Sjøll., uvist Gods 4.) LDipl. under 1279 ¹/₆. [739]

Febr. 13. Olauus dictus Lungæ. Mater mea et ego ac frater meus Johannes recognoscimus, nos monasterio sororum ordinis s. Clare Roskildis inclusarum, apud quas due sorores nostre tradite sunt religioni, 400 mr. usualis monete teneri obligatos ad persolvendum, set quia satisfactum est michi ex parte matris mee et fratris mei pro predicta pecunia persolvenda, obligo me ad persolvendum illas 400 mr. sororibus, ponens eis pro pignore 2 curias cum molendino in Ølby et curiam in Wiskyflæ, ita quod in secundo placito post purific. virg. 1303 200 mr. persolventur, et hoc fiet cum testimonio placitantium, residue 200 mr. eisdem die et modo 1304 persolventur; si ipse 400 mr. in prefixis terminis non fuerint persolute, debeant sorores curias cum molendino jure perpetuo possidere. Sig. meum et sig. fratris mei Johannis². Datum Roskildis in profesto Valentini.

Perg. [med 2 Segl: 2. A. 82]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 7). LDipl. [740]

Febr. 18. [Erik] Konge. Vi vidner, at vi, annammende Indbyggerne i Slangerup med alt deres Gods under vor Beskærmelse, bevilger dem alle de Love, Friheder og Ret, som Borgerne i Roschylde befindes af os at nyde, ydermere tillæggende, at ikke nogen fremmed dem paa deres Torv med Køb eller Salg skal gøre nogen Forfang, uden han vil af dem forhverve over sig Dom saasom at miste, hvis købt er, og han ikke i vort Fængsel vil straffes. Hvorfor vi forbyder osv. Vort Signet. Givet Roschilde den 7. Søndag efter Eiphanias.

[Orig. Slangerup Bys Arkiv.] Dansk Oversætt. i Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to, 852, S. 433. Anført i Resens Atlas II, 389 med Aar 1301 ud. Dag; her tilføjes: »Eodem anno concessit quoque, ut cives non necesse haberent comparere citati ad quod iudicium extra urbem ipsorum«. [741]

Marts 5. Christoforus et Waldemarum quondam Erici regis Danorum filii, Cristiarnus Ripensis et Petrus Wibergensis episcopi, Kanutus Esbernson, illustris regis Danorum camerarius, Laurentius Tukison et Johannes Lækki marskalci, Sweno Rusticus, Gunnulfus Swenson, Johannes Mist, Johannes Niclæsson de Ostorp et Esgerus Apyß. Constare volumus, nos presentes fuisse et audivisse, quod fer. 2. post dnicam. carnisprivii Wibergis in presentia Dn. Erici regis Dn. Johannes episcopus Arusiensis Dn. Nicholao dicto Brok, nepoti suo, advocato in Scandorpborg, curiam suam in Horsnæs cum terris in ipso mark curie adjacentibus, quam de canonicis ecclesie Wibergensis emptionis titulo optinuit, scotavit. Sig. nostra. Actum et datum etc.

[Orig.] Vidisse 1311 Apr. 18. LDipl. [742]

Marts 8. Reg 1576*. [A. Orig. Randers Bys Arkiv.] — [Aa. Stadfæstelse 1436 Febr. 10.] *Stadfeldt 21.* — [Ab. Stadfæstelse 1441 Juni 18.] [743]

Apr. 20. Petrus Giurthß³. Noveritis, me anno 1295 in placito Ramsyo H. partes silvæ Swensthorp, videl. Holæscogh, Kopenhæscogh et Trollawatscogh cum ceteris partibus de tota silva Swensthorp ad me pertinentibus, monasterio s. Clare Roskildis, in quo soror mea commoratur, pro remedio anime mee contulisse et per scotationem tradidisse. Sig. DDn. Petri Saxæß prepositi Roskildensis¹ et Olai Biornß canonici ejusdem loci² cum sig. ^aBenedicti, advocati Roskildensis et ^ameum. Datum Roskildis 6. fer. infra ebdomadam pasche.

Perg. med 4 Segl: 1. G. 206 og 207; 2. G. 203 og 190; 3. A. 83; [4. Nævnt i LDipl.]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 3). LDipl. [744]

a) Skrevet i Rasur.

Apr. 22. *Reg. 1577.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 225. *Dipl. Svec. II, 359; Erslev, Testamenter Nr. 24.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 100* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Rij, Fol. 66*). — Registrant 1425: Testamentum Dn. Henrici Brunswigh canonici, cujus aniversarium tenebit prepositus de una taberna Lundis. [745]

Maj 1. Valdemarus Erii quondam regis Danorum filius. Notum facimus, quod villanos in Køgæ cum bonis suis et familia sub nostra protectione suscepimus, dimittentes eis hanc gratiam specialem, prout frater noster Dn. Ericus rex dimiserat, quod nullus villanorum [*osv. som 715 indtil*] presumat, prout indignationem nostram vitare voluerit. Sig. nostrum. Datum Køkæ in die Philippi et Jacobi.

[Orig. Køge Bys Arkiv.] Afskrift i Peder Syvs Collectanea (Rostgaard Fol. 53). [746]

Maj 6. *Reg. 1581.* Perg. med [3] Segl: 1. G. 206; [2. Nævnt 1304 Dec. 19 og 1306 Aug. 1]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 4). *Suhm XI, 887.* [747]

Juni 19. Olauus dictus Lungæ. Varii preteritorum eventuum suadent exitus etc. Scire cupio modernos, me curiam meam aquilonarem in Ølby, 17 videlicet sol. terre, tytulo donationis pro remedio anime mee monasterio s. Clare Roskildis, ubi due sorores mee commorantur, in placito Ramsyo H. 3. fer. ante f. Johannis bapt. scotavisse. Sig. DDn. Petri Saxæß prepositi Roskildensis¹, Olai Biornß canonici Roskildensis², Benedicti advocati ibidem³ ac meum et fratris mei Johannis. Actum et datum in loco et die supradictis.

A. Perg. med [5] Segl: 1. G. 206 og 207; 3. S' BENEDICTI ESBERNISVN; Skjold, hvori Haand, der holder Bogstavet B^a. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 6). LDipl. — B. Perg. med [5] Segl: 2. G. 202. Samme Arkiv (AM. LIV, 5b). LDipl. — Begge har samme omtrent jævnaldrende Paaskrift: . . . per Olauum Lunggæ filium Olai Lunggæ. Det sidste sammensyet med 749. [748]

a) Jfr. Klevenfelds Herold Nr. 305.

— Olaws dictus Lvngæ. Prudentum adinvenit industria, que geruntur in tempore, ne cum lapsu temporis a memoria hominum collabantur, scriptis et litteris perhennare. Eapropter presentes scire cupio, me curiam meam australem in Ølby, habentem 16 sol. terre, tytulo permutationis pro 3 oris terre in Holtogh provincie Stethems H. monasterio s. Clare Roskildis in placito Ramsyo H. scotavisse. Sig. [*osv. som 748*]. Actum et datum in predicto placito 3. fer. ante f. Johannis bapt.

Perg. [med 5 Segl], sammensyet med 748. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 5a). LDipl. [749]

Juli 2. *Reg. *823.* [Orig. med 1 Segl. Senere i Lunde Kapitels Arkiv.] Optaget i 1344 Sept. 20. *Dipl. Svec. V, 346; Möller, Fornhdl. rör. Halland 30.* [750]

Juli 4. Christoffer og Waldemar, Kong Ericks Sønner. Vi kundgør, at vi stadfæster alle Friheder, som vore Indbyggere i Faaborg kendes at have haft til denne Dag, og annammer dem under vor Beskærmelse. Derfor beder vi alle, at I vil fordre og fremme alle disse vore Borgere til det bedste, hvor de hænder at komme, hvilket vi gerne begærer hos eder at forskyldte. Vore Indsegl. Datum Ottense 4. fer. post f. Petri et Pauli.

[Orig. Faaborg Bys Arkiv.] Dansk Oversætt.: Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. — Vistnok herefter: Resens Atlas IV, 475 med Aar 1320. [751]

Aug. 26. *Reg. *825.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 310: »De pace et concordia facta inter dominos Valdemarum et Ericum, duces Jutiæ, Vitzlaum Ruyanorum, Conradum de Holsatia et patruelles suos, Nicolaum de Werle, Henricum Magnopolensem, ex parte una, et DDn. Ericum regem Daciæ, Othonem et Conradum marchiones et fratres regis Christophor. et Valdemarum, Rostochii 1302«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 48, Fol. 317.* [752]

Sept. 3 el. Dec. 24. *Reg. *812.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 313: »Placitationem de sona et amicitia inter Othonem et Conradum marchiones et Dn. regem in Rhacenowe, 1302«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 48, Fol. 317* med Datum: fer. 2. ante nativit. [!]. Det heri glemte Ord er vistnok snarere Mariæ end domini; jfr. 754. [753]

Sept. 6. *Reg. *809.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 313: »Quicquid dissensionis est inter eundem Nicolaum de Werle et Othonem et Conradum marchiones, id Erii regis arbitrio committetur terminandum, 1302«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 47, Fol. 317* med Datum: 1301 fer. 5. ante nativit. Mariæ. Hvitfelds Aar er vistnok urigtigt; Forliget synes en Følge af Freden af Aug. 26 (752); jfr. ogsaa 753. [754]

Sept. 25. *Reg. *827.* Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1310 ⁹/₈ og Udat. 302) til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 279* (RA. Tybjerg H. 66). *Matzen, Panteret 358* (hvor udeladt Slutningen: In cujus rei testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum. Actum et datum Worthingeborgh a. dni. 1302 3. fer. prox. post diem b. Mathei ap. et ewang.). — Jfr. 781. [755]

Okt. 7. *Reg. 1583*.* [A. Orig. Senere paa Københavns »Ministerii Konventshus' Loft« (o: i de adelige Brevkister); brændt 1728.] Slette Afskr.: LDipl.; Thott 4to, 2173 (Afvigelser fra B: nos *relatione fidedignorum* veraciter - noster *karissimus* super - dominis comiti Jacobo, Petro Jacobson, *Jacobo Blascot, Stigoto Niclesson et Therkillo Magnusson, militibus, imo et Johanni A. . . .*, *Andree Stigoti, Johanni Poulson, Henrico Ascerson et Nicolao Blascot ac aliis quamplurimis* de regno

*Dacie fugatis et - et sicut dictum eos pertractaverit ab aliis indebite pregravari, cumque ex officii nostri debito teneamur singulis contra injustitiam afflictis auxilium prestare pro justitia consequenda, notum facimus universis. quod nos, justitie intuitu fratrisque nostri karissimi domini Haquini regis Norvegie illustris precum interventu, promissimus - pro ipsis effaciter - ac eis - et rapinis - ipsis impositis secundum deum et justitiam legitimam excusationem facere, prout - continetur. In cujus rei - nostri karissimi). Jfr. 525. — (B. Tabt Orig. med en anden Navneliste. Afskr. i den tabte Bergens Bispestols Kopibog. Efter Afskr. herefter: *Dipl. Norv. VII, 26* (= *Rydberg I, 314*) o. fl. St.) [756*

a) Gengivet forkortet i Afskriften: A'w'.

Okt. 29. Cristiarnus Ripensis, Johannes Arusiensis² et Petrus Wibergensis episcopi. Quoniam, ut ait apostolus *etc.* Cum monasterium sororum s. Clare Roskildensis dyocesis dudum grave dampnum per incendium sit peressum nec ad ipsius edificium lapideum perficiendum, quod noviter inchoaverant, proprie sibi suppetant facultates, vestram universitatem rogamus, quatinus monasterio elemosinas erogetis. Nos igitur omnibus vere penitentibus et confessis, qui manum sibi porrexerint adjutricem, 120 dies de injuncta sibi penitentia, accedente ad hoc dyocesani consensu, relaxamus, presentibus post decennium minime valituris. Datum Lundis 4. kal. novembr.

Perg. med [3] Segl: 2. G. 728. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 9). LDipl. [757

Dec. 20. *Reg. *797.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 305: »De promissione Nicolai de Werle et observatione pacis inter ipsum et regem, Rostochii 1302«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 47, Fol. 316* med Datum: 1301 fer. 5. ante nativit. domini. Hvitfelds Aar er vistnok urigtigt; Henførelsen til Aar 1300 kan end mindre forsvares. [758

[**Dec. 20?**] [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 307: »Similem literam Dn. regis de eodem«.] [759

Dec. 24. Se 753.

Dec. 28. Magister Olauus, electus confirmatus ecclesie Roskildensis. Quoniam [*osv. som 757 indtil*] adjutricem, 40 dies de injuncta sibi penitentia relaxamus. Datum Roskildis in f. innocentium.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 8). LDipl. [760

Dag? [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 338: »Literas Erici regis, quibus agnoscit se Thiderico et Fichoni Moltechin in 4000 mr. sclavicorum denar. teneri, Rostochii 1302«.] [761

— Cancellariæ liber S. 305, 307, se 758-59; S. 310, se 752; S. 313, se 753-54.

— Kendelse om Slesvig Kapitels Ret til Havetoft Kirke.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Omtalt af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 135 (= *J. A. Cypræus, Ann. 305*). [762

Dag? »De curia in Windbothe per Dn. Henricum sacerdotem de sancto Johanne ibidem scotata sororibus s. Clare Roskild.«

[Orig. Roskilde Claræ Kl. Arkiv.] Klostrets Registrant (Arnemagn. Saml. 4to, 1050). [763

Uden Dag. Saxo Nannyß¹ judex placiti terre Syalandie substitutus. Noveritis, quod Sweno Mærætæß sorores ordinis s. Clare Roskildis super quibusdam terris in Dosthorp multipliciter et indebite aggravavit, quibus Benedictus Esbernyß advocatus Dn. regis Roskildis ex ejusdem domini mei mandato et sororum capituli consensu in bonis et familiis constitutus defensor pro eisdem terris in placito Ramsyo H. leges multotiens prebuit ratione juris, que laughæhæfw dicitur, cum sorores terras easdem per multos annos in quieta habuissent possessione. Insuper S. M. de Benedicto leges in placito Ramsyo H. accipere pro sepredictis terris renuit, set placitum terre Syalandie appellavit, viris discretis ejusdem hæret sequentibus appellationem ex consensu Benedicti et Swenonis. Insuper eisdem ad placitum generale venientibus, Benedictus Swenoni leges prebuit et firmavit, et eidem Benedicto diem prefixi, ut in ponte fundi terrarum predictarum terras defenderet cum 2 virorum legalium testimonio et 12 virorum juramento, viris discr. Martino Thruulsß, Esberno Jønesß³, «Mikael Jønes» et Kanuto Pætherß anominatis, qui ad proximum placitum Syalandie redeuntes testificaverunt, quod Benedictus terras secundum leges patrie defendisset. Insuper viri discreti de omnibus 4 bancis placiti surgentes sororibus terras adju[di]caverunt, quorum adjudicationes in posterum surgens irrevocandas judicavi ex parte regis et ut exhigunt leges terre. Sig. meum cum sig. bonorum virorum superius nominatorum, qui presenti negotio affuerunt. Actum anno supradicto.

Perg. med [6] Segl: 1. A. 80 (Uldsaks); 3. A. 81. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 2). LDipl. [764

a) o: Mikael Jønes(sun), eller skal der læses: Mikael, Jønes?

— *Hvitfeld III, 50, Fol. 318.* Se 1311 Sept. 6.

Brevbøger: Jens Grands Proces: *SRD. VI, 351* (Febr. 23). — Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 417* (Maj 5), *417* (Maj 5), *417* (Sept. 10). — Løgum: *SRD. VIII, 142* (Maj 1).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 353.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 348, 357, 384.* — Roskilde Agnete Kl.: se 765. — Øm: *Suhms Nye Saml. III, 329* (Dec. 2).

1303.

Marts 14. *Reg. 1591. A.* Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. II, 379.* — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 172. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 105 Anm.* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Riij, Fol. 67.*) [765

Marts 15. *Reg. *835.* [Orig. København Bys Arkiv.] Afskr. [efter »Raadstuens gamle Pergamentsbog«] i Resens Haandskr.: »Kbhvns. Raadstue, Bything osv.« S. 65 (Kbhvns. Raadstuearkiv). *Kbhvns. Dipl. I, 65.* [766]

Marts 17. Forbund mellem Kongerne Birger og Haakon.
Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 61, Fol. 322* (= *Rydberg I, 315*), vistnok efter Cancellariæ liber. [767]

Apr. 4. *Reg. 1592.* [A. Perg. Lunde Erkebispes Arkiv; *ÆA. IV, 342.*] Herefter (?): *Hvitfeld III, 54, Fol. 319.* — Aa. Vidisse 1500 Nov. 15 af Kong Hans. Perg. Lunde Erkebispes Arkiv; *ÆA. IV, 343* (SvRA. under Aar 1500). *Dipl. Svec. II, 382.* — [B. Orig. Lunde Kapitels Arkiv. Registrant 1425 D 1: *Libertates etc., super quibus sunt littere duplate ejusdem tenoris; aliam habet archiepiscopus etc.*] [768]

— *Reg. 1593*.* [Orig. Lunde Erkebispes Arkiv.] *Hvitfeld III, 53, Fol. 319* (= *Pontoppidan, Ann. II, 87 = Dipl. Svec. II, 384*). [769]

Apr. 9. *Reg. 1594.* [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Aa. Afskr.: Lundebogen S. 17. Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 59, Fol. 321.* Udtog af M. Matthiæ, Reg. Dan. ser. og *Episc. Lund. 104* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Riij, Fol. 67*). — Ab. Vidisse 1303 Apr. 24. *Terpager 182; Hasse III, 22.* [770]

Apr. 10. *Reg. 1595.* Perg. [med 1 Segl]. Lunds Mikkels Kirkes Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. II, 386.* [771]

Apr. 11. *Hasse III, 21*, jfr. *Kinch, Ribe I, 146* (*Reg. *840*). Se 1313 Apr. 13.

Apr. 18. *Reg. 1596*.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 60. *Dipl. Svec. II, 387.* [772]

Apr. 20. *Reg. 1597.* Perg. med 1 Segl (udslidt). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. II, 389.* — Jfr. 774, 780. [773]

— »Johannis Hwidz åth probsten i Lund gifne skiötebreef på alt hans godz i Höllie och Oxie häradt, dat. sabb. ante misericordiam dni.« [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 26. Mulig er det Brevet 780, der menes, med Datum taget fra 773. [774]

Apr. 24. *Reg. 1598.* Perg. [med 2(?) Segl]; Paaskr. fra o. 1500: Sub sigillis archiepiscopi Lundensis et episcopi Ripensis. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpager 182; Hasse III, 22.* [775]

Apr. 25. Johannes Barthes Testamente.
[Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv?] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 296.* [776]

Maj 16. Ericus rex. Quoniam Petrus Niclesson, Jonas Wiuesøn, Thrugillus, Nicholaus Oluffß, Petrus Hemmingß, Ascerus, Sweno Wiueß, Nicholaus Friis, Olauus Bryty, Paulus Ascermaugh, Johannes Laurenß, Kanutus, Saxo et Petrus Thrugoti composessores stagni Snesøør omne, quod ipsis in dicto stagno de jure competebat, nobis dederunt et scotationis titulo assignarunt, presentes scire volumus, quod ipsis

omnem utilitatem, qua de stagno usi fuerant ab antiquo, piscatura solum excepta, concedimus pro se, pecoribus suis et aliis quibuscumque libere a quorumcumque inpetitione. Sig. nostrum. Datum Worthingburgh in f. ascens. dni in presentia nostra.

[Orig. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv.] · Vidisse 1350 Juli 1. LDipl. [777]

Okt. 9. Cristina uxor Dn. Jacobi dicti Blafoot. Noveritis, me ex consensu mariti mei exhibitori presentis Joon Jutæ auctoritatem commisisse scotandi sororibus s. [Clare] Roskildis reclusis pro dote filie nostre Margarete curiam nostram in Jernløse, etiam cum fructibus anni istius recipiendis. Actum in f. Dionisii.

Perg. med 1 Segl (Stump). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 10). LDipl. — Jfr. 779, 786. [778]

Okt. 10. Jacobus dictus Blaføt et uxor ejus Cristina. Constatre volumus, quod ex cognatorum nostrorum consensu commisimus potestatem famulo nostro Jøøn Jutæ dandi et scotandi sororibus s. Clare Roskildis reclusis pro dote filie nostre Margarete curiam nostram in Jernløse, quam uxor mea C. hereditavit post mortem matris sue, videl. 13 oras et solidum census terre, etiam cum fructibus istius anni recipiendis. Sig. nostra. Actum 6. idus octobr. in placito Merløse H.

Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 12). LDipl. — Jfr. 778, 786. [779]

Okt. 19. Reg. 1601. Perg. med 1 Segl (Brudst.). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. II, 399.* — Jfr. 773-74. [780]

Okt. 25. Henricus Falkenhawen. Notum facio, quod Johannes Akæb 5 oras terris insensu [!] in Fenixmarkæ, in qua terra mater ipsius prius permansit, pro 140 mr. denar. in presentia Dn. regis Danorum impignoravit tali ratione, quod ipse terram in festo Michaelis prox. redimere deberet; alioquin terra in mea possessione perpetua esse deberet, prout patet in litteris Dn. regis [o: 755]; insuper quod ipsa bona mobilia et immobilia, prout a prefato Jo. habui, nobili Dn. Johanni Sielensfare juniore habere dimittam. Sig. meum. Datum Stikeby in die Crispi et Crispiani.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1310 ⁹/₈ og Udat. 302) til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 279* (RA. Tybjerg H. 3). LDipl. [781]

Nov. 12. Isarnus Lundensis archiepiscopus¹ Petro Ripensis ecclesie cantori et J. Burglanensi preposito. Quoniam prisca sancta patrum auctoritas etc., nos attendentes viarum discrimina, malignorum incursum et labores permaximos, quos subire oportet ad Romanam curiam accedentes, ad hoc compatientes amore nostre provincie clericis, qui, regno Dacie pro captione et detentione Dn. Johannis quondam Lun-

densis archiepiscopi ecclesiastico supp[osi]to interdicto, presumentes in ipso divina officia celebrare et in suo officio agere sicut prius, excommunicationis et irregularitatis laqueum incurrerunt, a Dn. Benedicto papa XI nos optinuissse noveritis, ut auctoritate apostolica prefatos clericos, imposita eis penitentia salutari, ab excommunicatione absolvere et super irregularitate dispensare per nos vel alium seu alios valeamus. Ideoque discretioni vestre committimus, quatinus clericos Burglanensis diocesis excommunicatione et irregularitate ligatos absolvatis et cum eis dispensetis. Sig. nostrum. Datum Rome in crast. Martini.

Perg. med 1 Segl: G. 12. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 165). LDipl. [782]

Nov. 20. *Reg. *846 (= 1618).* [A. Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] Afskr. fra 15. Aarh.: RA. Vester H. i Ribe Stift 1. Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Ribe Stiftsarkiv, Ribe Skole, Capsa 34, Pk. 1, Nr. 2. *Terpaper 469.* — [Aa. Dansk Oversætt. i Stadfæstelse af Kristian III 1537 Marts 18.] *Terpaper 470.* [783]

Dec. 20. Privilegium for Malmø. Afskr.: SvRA. Se 1353 Dec. 20.

Dag? Kongen forlener sin Broder Kristoffer med Estland paa 6 Aar. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 60, Fol. 321,* hvor ogsaa nævnes Kristoffers Genbrev. Vistnok efter Cancellariæ liber, om det da ikke blot bygger paa Efterretningen i Aarbogen til 1317: *SRD. II, 175.* [784]

— Kong Erik giver Hr. Joen Litle Frihedsbrev paa en Laksegaard ved Lunterthun.

[Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 53, Fol. 319.* [785]

Uden Dag. *Jacobus dictus Blafot¹.* Constare volo, quod ex cognatorum meorum consensu dedi uxori mee Cristine potestatem scotandi sororibus s. Clare Roskildis reclusarum[!] pro dote filie nostre Margarete curiam nostram in Jernløse, quam uxor mea hereditavit post mortem matris sue, cum fructibus istius anni. Sig. meum. Datum 1303.

Perg. med 1 Segl: A. 84. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 11). LDipl. — Jfr. 778-79. [786]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 471* (Febr. 20), *386* (Apr. 9). — Esrom: *Cod. Esrom. 127* (Febr. 12). — Løgum: *SRD. VIII, 17* (Juli 3).

Registraturer: Lunde Ærkebisp: se 768. — Roskilde Agnete Kl.: se 781.

1304.

Febr. 25. *Reg. 1604*.* A. Perg. med [14] lifandske Segl, hvoraf fattes 5., 6., 7. og 14.; Paaskr. fra 14. Aarh.: Litera magistrorum de Lyuonia reposita in capitulo Lundensi. Kongens Arkiv (RA. Lifland 6). *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 205; Bunge II, 7.* — Aa. Vidisse 1348

Apr. 4. — **Ab.** Vidisse 1558 Okt. 15 (jfr. 627). Perg.: RA. Lifland 7 b. — [Ac. Afskr.: Cancellariæ liber S. 381: »Placitationem cruciferorum inter ipsos et Dn. Tarbatensem, Osiliensem et vasallos eorum, nec non inter vasallos Dn. regis in Æstthonia, a. 1304*.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 62, Fol. 322* med Datum: mense Martio. [787]

Marts 12. *Reg. 1605.* Perg. med [3] Segl: [1. Brudst.:..... DOMINI IOH.....; Kvinde knælende for Jfr. Maria (?)^a; 2. G. S. 86 (S' JOHANNIS DICTI KALF CANONICI LVNDENSIS)]; 3. A. 85 (Galen). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. II, 409; Erslev, Testamenter Nr. 25.* — Jfr. 1310 Jan. 16. [788]

a) Langebeks Seglsamling Fasc. 6 b.

Marts 17. *Reg. 1607.* [Orig. Roskilde Bisps eller Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 46 (og herefter(?): Ny kgl. Saml. 4to, 840 e, Pk. I). *Danske Mag. IV, 227.* [789]

Marts 29. Se 724.

Marts. *Hvitfeld III, 62, Fol. 322.* Se 787.

Marts? *Reg. *855 a (Hvitfeld III, 44, Fol. 315).* Se 723.

Apr. 2. *Reg. *856.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 79. *Dipl. Norv. IX, 90.* [790]

Maj 23. *Reg. 1612*.* [Perg. med den romerske Konge Albrechts Segl. Kongens Arkiv.] Vidisse 1304 Sept. 11. *Dipl. AM. I, 94; Meklenb. UB. I, 202.* [791]

Juli 1. *Reg. *857 (= 1791).* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv (RA.). *Terpager 471.* [792]

— Olauus episcopus Roskildensis¹. Declaramus, quod [osv. som 475]. Sigillum nostrum. Datum Roskildis in octava Johannis bap.

Perg. med 1 Segl: G. 156 og 157, sigillatorisk forbundet med en Stadfæstelse af 1413 Maj 22 eller 29. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 13). LDipl. [793]

Aug. 8. *Reg. 1613.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 110. *Dipl. Svec. II, 425; Erslev, Testamenter Nr. 26.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 106 (= Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Riij, Fol. 68).* — I Lundebogen tilføjes: Extat de hac littera unum vidisse, quod Ysarnus archiepiscopus E. regi Danorum miserit. [794]

Aug. 9. E. rex, Cristoforus frater suus, dux Estonie, et Agnes mater eorundem, quondam Danorum regina. Salubri adinventum est providentia, ut ea, que in actibus geruntur humanis, in scriptis auctenticis redigantur. Quapropter constare volumus, quod cum bone memorie domicellus Waldemarum, frater nostrum predictorum E. et C., filius vero mei Agnetis, terras suas in Biærghæ in censu 2 mr. habentes, in Skoogthorph et Storbit alias terras 5 oras in censu habentes in remedium anime sue legaverit monasterio s. Marie de Sora, ubi corpus

suum voluit tradi sepulture, nos tanquam veri ejusdem heredes predictam donationem ratam habentes predictas terras monasterio confirmamus. Actum et datum Roskildis vig. Laurentii. Sig. nostra.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV. 505, 529*; senere hos Jens Rosenkrans.] Bartholin H, 523. LDipl. [795]

Sept. 11. *Reg. 1614**. Perg. [med 3 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Kejseren 3). *Dipl. AM. I, 94; Meklenb. UB. I, 202.* [796]

Dec. 9. *Reg. *861.* Perg. med 3 Segl: 1. G. 360; 2. G. 338; 3. G. 339. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gejstlighed 34). *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 4; Erslev, Testamenter Nr. 27.* [797]

Dec. 19. Olauus Byornß, decanus Roskildensis et officialis Dn. episcopi ibidem generalis, et Benedictus advocatus Roskildis². Noverritis, quod conventionem, quam fecit frater Jacobus cum Claus laterum formatore ex parte sororum s. Clare de concavis lateribus formandis et ipsorum pretio, ratam protestamur, sicut in majori littera plenius continetur, data 1302 die Johannis ante portam latinam [ø: 747], sigillis DDn. P. prepositi et Benedicti prefati advocati roborata. Datum Roskildis sabb. ante quartam dnicam. adventus. Sig. nostra.

Perg. med [2] Segl: 2. se 748, 3. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 14). LDipl. [798]

Dag? Cancellariæ liber S. 381, se 787.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 417* (Apr. 1), *418* (Okt. 14), *443* (Dec. 29). — Esrom: *Cod. Esrom. 165* (Jan. 15), *117* (Sept. 20).

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 391.* — Sorø: *SRD. IV, 492*; se ogsaa 795.

1305.

Jan. 13. Gothscalculus prepositus Laanglandie persona ecclesie Saandby. Pateat universis, quod obligo me ad appropriandum heredibus Dn. Folmari Arnoldsun bona in Griimsthueet, que eidem F. viventi coram rege scotavi. Sig. meum et sig. Dn. Kanuti prioris Haldstadiensis et Nicholai Gnæmærß. Datum octava epyphanie.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Musse H. 45.) [799]

Jan. 31. *Reg. 1624.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 131. *Dipl. Svec. II, 437.* [800]

Febr. 15. *Reg. *863.* [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 170: »Duces Sveciæ se fratri dedunt et obligant, a. 1305«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 71, Fol. 326.* [801]

Febr. 26. *Reg. 1625.* [Orig. Sorø Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 209. *Danske Mag. IV, 228.* [802]

Marts 8. *Reg. 1626**. (Orig. tabt. Efter Afskr. i den tabte

Bergens Bispestols Kopibog: *Dipl. Norv. III, 68* o. fl. St.) Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 70, Fol. 325*. Hvitfeld har vistnok faaet dette Brev meddelt af Henrik Høier i Bergen, med hvem han stod i Forbindelse og som har nyttet den norske Kopibog (jfr. *Norges gml. Love IV, 470-71*), hvilken Hvitfeld ellers ikke gør Brug af; jfr. ogsaa 1307 Maj 2.

[803]

Apr. 4. Olaus episcopus Roskildensis. Notum facimus, quod literas Dn. Erii regis sub majori sigillo filo serico pendente vidimus: 648. Sig. nostrum. Datum Roskildis dnica. passionis dni.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 277* (AM. Suppl. I, 6). LDipl. [804]

Apr. 17. *Reg. *866.* Perg. med 1 Segl: G. 804. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Thorup, Ribe II, Bil. 3.* [805]

Maj 9. Afladsbrev af Bisp Henrik af Reval. [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 296*, jfr. *VII, 226.* [806]

Maj 12. *Reg. 1629.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv; Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 2.] Afskr.: Lundebogen S. 131. *Dipl. Svec. II, 444.* Udtog: *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Riiij, Fol. 67* (vistnok efter et Haandskr. af M. Matthiæ, Episc. Lund.). [807]

Juni 13. Isarnus Lundensis archiepiscopus. Quum, ut ait apostolus, etc. Cum monasterium sororum s. Agnetis Roskildis in redditibus sit exile et ad ancillarum Christi ibid. sustentationem non suppetunt facultates, universitatem vestram rogamus, quatinus ei elemosinas tribuatis. Nos autem omnibus vere penitentibus et contritis, qui dictum monasterium visitaverint ac eidem manum porrexerint adjutricem, 40 dies de injuncta eis penitentia relaxamus. Sig. nostrum. Datum Lundis idibus junii.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 206). LDipl. [808]

Juli 15. *Reg. 1634.* Perg. med 1 Segl: G. 156 og 157. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 204). *Danske Mag. IV, 229.* [809]

Juli 23. Bisp C[hristian af Ribe] bemyndiger Johannes Tostisen til at skøde en Gaard i Gerthorp.

Perg. med 1 Segl: G. 806. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse III, 56.* [810]

Aug. 13. Isernus Lundensis archiepiscopus¹. Quia pium est etc., nos omnibus vere penitentibus et confessis, qui ecclesiam sororum monasterii s. Agnetis Roskildis visitaverint et pro animabus omnium, quorum corpora in predicto loco requiescunt, et pro animabus omnium fidelium defunctorum orationem dominicam cum salutatione b. virg. illo die dixerint seu fabrice ipsius ecclesie manum porrexerint adju-

tricem, 40 dies indulgentiarum de injuncta eis penitentia relaxamus. Sig. nostrum. Datum Lundis in die Ypolitii.

Perg. med 1 Segl: G. 12 og 13. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 201). LDipl. [811]

Sept. 2. Nicholaus episcopus Burgalensis¹. Quoniam, ut ait apostolus, etc. Cum sanctimoniales recluse ordinis s. Damiani Roskildis pro ecclesia et edificiis monasterii sui ac sustentatione arte vite ipsarum elemosinis indigeant juvari, universitatem vestram rogamus, quatinus eis elemosinas erogetis, ut opus hujusmodi consummari valeat. Cupientes etiam, ut earundem ecclesia congruis honoribus frequentetur, omnibus vere penitentibus et confessis, qui eis manum porrexerint adjutricem seu earum ecclesiam visitaverint, 40 dies de injuncta sibi penitentia, accedente ad hoc dyocesani consensu, relaxamus. Datum Roskildis 4. nonas sempitembris[!].

Perg. med 1 Segl: G. 611. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 15). LDipl. [812]

Sept. 8. Johannes episcopus Arusiensis¹. Quia pium [osv. som 811 indtil] indulgentiarum de consensu dyocesani de injuncta eis penitentia relaxamus. Sig. nostrum. Datum Helsingeburgh in f. nativ. virg.

Perg. med 1 Segl: G. 729. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 202). LDipl. [813]

— Petrus episcopus Ot[ho]niensis. Quia pium [osv. som 813].

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 205 b). LDipl. [814]

— Petrus episcopus Wibergensis¹. Quia pium [osv. som 811 indtil] indulgentiarum de injuncta eis penitentia, dummodo consensus dyocesani accesserit, relaxamus. Sig. nostrum. Datum Helsingeburgh in f. nativit. virg.

Perg. med 1 Segl: G. 671. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 205). LDipl. [815]

— Nicholaus episcopus Bwrglanensis. Quia pium [osv. som 815].

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 203). LDipl. [816]

Sept. 10. Afadsbrev af Bisperne af Viborg og Roskilde.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 296*, jfr. *VII, 226*. [817]

Sept. 14. *Reg. 1638**. Perg. med 2 Segl: [1. Hertug Eriks af Sverige^a]; 2. Hertug Valdemars af Finland. Senere i Kongens Arkiv^b (RA. Sverige). *Rydberg I, 319*. [818]

^a Langebeks Seglsamling Fasc. 27. ^b Straks eller først senere? Brevet synes ikke at have været afskrevet i Cancellariæ liber, men staar i nær Forbindelse med de heri optagne 801 og 826.

Sept. 16. Ærkebiskop Isarn stadfæster Gave af Johannes Walterson. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 6). *Hasse III, 57* (urigtigt under 27. Sept.). [819]

Sept. 22. *Reg. 1639.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 122. *Dipl. Svec. II, 458.* Udtog af M. Matthiæ, Reg. Dan. series. [820]

Okt. 13. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 649: »Qualiter Isernus archiepiscopus recognoscit regi jus præsentandi in præbenda Lundensi, 1305«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 76, Fol. 328.* Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 44]: Bartholin, Annales. — Kongens Stiftelsesbrev se 820. [821]

Okt. 24. *Reg. 1640.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 133. *Dipl. Svec. II, 459.* Jfr. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Riiij, Fol. 67* (vistnok efter et Haandskrift af M. Matthiæ, Episc. Lund.). [822]

Nov. 9. Olaus episcopus Roskildensis. Quia pium est etc., nos omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad cimiterium ecclesie sororum b. Agnetis Roskildis accesserint et pro animabus omnium, quorum corpora in predictis cimiterio et ecclesia requiescunt, et pro animabus [*osv. som 811 indtil*] relaxamus, indulgentias eidem monasterio per Ysarnum Lundensem archiepiscopum ac per quoscunque suffraganeos suos in regno Dacie concessas^a, confirmantes. Sig. nostrum. Datum Roskildis in crast. Wiliadi.

Perg. med 1 Segl: G. 160 og 161^b. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 207). LDipl. (*Reg. *872.*) [823]

^a Se 811, 813-816. ^b Seglet er Bisp Jakobs (1344-1350); det hænger bagvendt i en Pergamentsrem, der synes at have været i Stykker; 2 Huller er derimod Mærker efter Silkenoren fra det oprindelige Segl.

Dec. 17. *Reg. 1643.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv; Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 1.] Afskr.: Lunde-bogen S. 132. *Dipl. Svec. II, 462.* Jfr. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Riiij, Fol. 67* (vistnok efter et Haandskrift af M. Matthiæ, Episc. Lund.). [824]

Dec. 18. *Reg. 1644.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 133. *Dipl. Svec. II, 463.* Jfr. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Riiij, Fol. 67* (vistnok efter et Haandskrift af M. Matthiæ, Episc. Lund.). [825]

Dec. 28. [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 173: »Literas de castello Nycopiano Erici ducis Sveciæ, 1305«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 72, Fol. 326* med Datum: die innocentium 1305. Munchs Formodning (*Norske Folks Hist. IV, 2. Afd. S. 437*), at Brevets Aars-tal har været 1306, hvilket Hvitfeld skulde have rettet til 1305, modbevises af Indholdslisten til Cancellariæ liber; men Brevet er vel nok alligevel, som Munch mener, udstedt i 1305. [826]

— *Reg. 1645.* [Orig. Svenborg Bys Arkiv.] Afskr. af Th. Br. Bircherod: Ny kgl. Saml. Fol. 402. Andre Bircherodske Afskrifter: Rost-

gaard 4to, 107; Gml. kgl. Saml. 4to, 2349; Odensehaandskriftet S. 102. Efter det sidste: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 87.* [827

Dag? *Reg. 1637**. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 407: »De convictis in parlamento generali Helsingburgi, 1305«.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 75, Fol. 328.* [828

— Cancellariæ liber S. 170, se 801; S. 173, se 826; S. 649, se 821.

— Slesvig Kapitel om Provsterne i Wida, Eiderostadia og Strandia og deres Rettigheder.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 245*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 134 (= *J. A. Cypræus, Ann. 303*). [829

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 418* (Jan. 14), *418* (Jan. ?), *450* (Marts 30), *400* (Apr. 3), *412* (Maj 30), *489* (Dec. 5).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 336*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 124 = 66*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 340, 384*. — Roskilde Agnete Kl.: se 804. — Hundslund: *ÆA. III, 16*.

1306.

Febr. 9. Biorn dictus Pæterß¹. Manifesto, me quedam bona patrimonialia sita in Miarlæsæ H. [*in*] villa, que dicitur Tokæthorp, monasterio sororum s. Clare Roskildis vendidisse pro 80 mr. denar, et michi fuisse plene pretium persolutum, que bona in communi placito et in persona propria scotavi monasterio. Sig. meum. Datum Roskildis fer. 4. post dnicam. sexagesime.

Perg. med 1 Segl: A. 65. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 17). LDipl. [830

Marts 26. *Reg. *877*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 376: »Placitationem in Æstonia, quando elegerant consiliarios ex parte regis, 1306«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 76, Fol. 328*. Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 66]: Bartholin, Annales. [831

Apr. 16. Nicholaus dictus Rane¹. Notum facio, quod emi 1 curiam de sororibus ordinis s. Clare Roskildis, quam habuerunt in Jærløse høstræ cum honesta domicella Margareta Jacobsdoter, pro 300 mr. usualis monete, de quibus solvi 23 mr. puri, marcam pro 8 mr. usualis monete; et 100 mr. cupreorum cum 2 mr. obligo me ad solvendum 5. fer. post instans f. pentecostes. Sig. meum. Datum Roskildis sabb. ante dnicam. misericordias dni.

Perg. med 1 Segl: A. 86 (Rani). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 18). LDipl. [832

Maj 28. Hamsfort: *SRD. I, 296*. Se 1307 Maj 21.

Juli 25. Olauus episcopus Roskildensis¹ omnibus in dyocesi Roskildensi habitantibus. Sub pena excommunicationis inhibemus, ne quisquam de terris aut familiis sororum monasterii s. Clare Roskildis

in nostra dyocesi sitis in foro aut iudicio vel iudice seculari pretextu cujuscumque consuetudinis vel legis patrie impetendis seu adjudicandis se intromittat; quicumque autem aliquid questionis habuerit in familia vel bonis sororum, coram iudice earum ecclesiastico compareat. Datum Roskildis, sub sig. nostro, die Jacobi.

Perg. med 1 Segl: G. 156 og 157. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 20). LDipl. [833]

Juli 26. Olauus episcopus Roskildensis¹. Quia pium est *etc.*, nos omnibus vere penitentibus et confessis, qui locum monasterii monialium s. Clare Roskildis visitauerint et pro animabus omnium fidelium defunctorum orationem dominicam cum salutatione b. virginis illo die dixerint seu fabrice ecclesie monasterii manum porrexerint adjutricem, 40 dies indulgentiarum de injuncta eis penitentia relaxamus, indulgentias eidem monasterio per quoscumque concessas confirmantes. Sig. nostrum. Datum Roskildis in crast. Jacobi.

Perg. med 1 Segl: G. 156 og 157. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 19). LDipl. [834]

Aug. 1. Benedictus¹ quondam advocatus Roskildensis. Notum facio, quod interfui placitationi inter Claus formatorem laterum et pueros sororum s. Clare, qui ipsum vulnerauerunt, inter quos sic placitatum fuit, quod pro tota injuria sibi et uxori sue illata deberet habere 10 mr. denar., quas in placito Ramsyo H. habuit ac pueros liberos ab omni inpetitione dimisit. Set quia Claus offendit notabiliter sorores et contra inhibitionem illarum agros seminavit, *a*annonam inde detulit^a et domum earum alienavit, istam offensam sibi sorores et gardianus illarum indulserunt tali conditione, ut debitam computationem de lateribus et instrumentis et aliis pro suis usibus pro opere illo ex parte sororum levatis faceret sufficientem secundum litteram, quam habet Claus, sigillo prepositi Petri Saxæß ac meo consignatam [o: 747]. Datum in avincola[!] Petri.

Perg. med 1 Segl: se 748, 3. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 21). LDipl. [835]

a) Overstregtet.

Aug. 14. *Reg. *880.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 223: »De controversia inter regem Ericum et ducem Valdemarum de bonis proscriptorum in ducatu, a. 1306«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 80, Fol. 329.* [836]

Sept. 15. Frater Nicolaus abbas Ruris regii et conventus ibid. Volumus esse notum, quod Mæynsæth, uxor quondam Mææ inhabitantis Wfkæbøel, 24 dæymætt et 2 fundos inhabitatos et tertium non inhabitatum monasterio nostro contulit cum tali conditione de nostro et conventus nostri consensu, ut eadem dæymæth cum fundis ad men-

sam conventualem debeant pertinere sine omni alienatione vel ordinatione. Data in predicto monasterio 17. kal. octobris. Sig. nostrum.

Perg. [med 1 Segl], skrevet med Bogskrift paa Linjer. Ryd Kl. Arkiv (Statsark. i Slesv.). [837]

Sept. 22. *Reg. 1658**. Brevet kendes ikke fra oprindeligt dansk Arkiv, men fra en estlandsk Afskrift (RA. Lifland 1). Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 83, Fol. 331*.

Okt. 2. E. rex. Notum facimus, quod in nostra presentia Johannes dictus Franz omnia bona in Winningæ in par. Swertbyrthæ, que de Dn. Thørberno Joonß emptionis titulo habuit, Dn. Nicholao Biller camerario nostro nomine uxoris sue resignavit. Sig. nostrum. Actum et datum Worthingburgh dnica. post f. Michaelis.

Perg. [med 1 Segl]. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 289* (AM. Suppl. III, 2). LDipl. [838]

Okt. 14. E. rex Saxækøping inhabitantibus. Mandamus omnibus hominibus nostris, monetariis, quassariis et ceteris aliis, bona in villa Saxækøping habentibus et mercimonia exercentibus in eadem, quatenus ad omnes solutiones nobis de villa exponendas juxta quantitatem bonorum suorum predictorum vobiscum contribuant plenarie requisiti, nullatenus omissuri, prout bonorum amissionem et indignationem regiam duxerint evitandam. Datum Nykøpingh die Kalixti in presentia nostra.

[Perg. [med 1 Segl]. Saksøkøbing Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek efter »originale membr. penes past[orem] Saxcop.«: LDipl. Afskr. af Arne Magnussøn: AM. Afskr. Pk. VI; af Thorkelin: Danske Selsk. Papirer og Kall 4to, 426. — Dansk Oversætt., der dog kalder Udstederen for Christoffer, i Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc., og Resens Atlas V, 236. [839]

Nov. 4. *Reg. *882*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 225: »Transactionem de proscriptorum bonis.«] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 80, Fol. 330*. [840]

Nov. 18. *Reg. *883*. Perg. med [2] Segl: 2. G. 835. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). Dansk Oversætt.: *Kinch I, 136*. [841]

Nov. 22. *Reg. 1664*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 133. *Dipl. Svec. II, 478*. Jfr. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Riiij. Fol. 67* (vistnok efter et Haandskrift af M. Matthiæ, Episc. Lund.). [842]

Nov. 23. *Reg. 1665*. Perg. [med 1 Segl]. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 280* (RA. Stevns H. 64). *Weinwich, Stevns H. 146*. — Jfr. 1337 Nov. 20 og Udat. 250. [843]

Dec. 2. Soror Hyldeburgh abbatissa totusque conventus sororum s. Clare Roskildis. Notum facimus, quod curiam unam, quam habemus in Alwærslæf, videl. 6 oras in censu terrarum, dimisimus Petro Læk ad dies suos pro 24 mr. denar. tali conditione, ut tertiam partem solvet omni anno in festo pasce, aliam partem in festo pente-

costes, tertiam in festo Johannis bapt., vel emendat pro diebus sub pena 3 marcarum. Inhibemus etiam, ut silvam nostram non dat vel alicui vendat, set pro reparatione domorum et edificio et ligna cremabilia fructus non portantia ad usus suos poterit recipere. Sig. nostrum. Datum Roskildis 4. non. decembris.

Perg. [med 1 Segl], sammensyet med 845. Senere til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 22b). LDipl. under 1306 ⁵/₁₂. [844]

Dec. 2(?). Soror Hildeburgh abbatissa totusque conventus sororum s. Clare Roskildis. Notum facimus, quod curiam nostram aliam^a in Alværslæf, videl. 10 [eller 11?] sol. cum 6. denar. in censu terrarum, dimisimus Thorkillo Amumdælf [!] pro 20 mr. denar., tali conditione ut unam partem solvet omni anno in pasche, aliam [osv. som 844 indtil] recipere. Insuper Thorkillus habet de bonis nostris in estimatione 7¹/₂ mr., cui ad dies suos dimisinus [!] curiam memoratam. Datum Roskildis feria^b post f. Andree.

Perg. [med 1 Segl: Brudst., nævnt i LDipl.], sammensyet med 844. Senere til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 22a). LDipl. under 1306 ¹/₁₂. [845]

a) Dette Ord tyder paa, at dette Brev er skrevet efter det foregaaende. b) Feriatallet er glemt.

Dag? Cancellariæ liber S. 223, se 836; S. 225, se 840; S. 376, se 831.

Uden Dag. Esgerus¹ episcopus Aruriensis [!]. Quoniam [osv. som 812 indtil] relaxamus. Datum Roskyldis.

Perg. med 1 Segl: G. 898 (S' ESGERI PREPOSITI [IN] WARWITH-SYSEL). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 16). LDipl. [846]

Brevbøger: Roskilde Bisp: Jordebogen: *S.R.D. VII, 145* (Okt. 25?), *146* (Okt. 25). — Aarhus Kapitel: *S.R.D. VI, 412* (Marts 6), *419* (Apr. 8), *400* (Juli 10), *490* (Sept. 30). — Esrom: *Cod. Esrom. 48* og i *Vidisse 49* (Apr. 12), *99* (Juli 25), *146* (Aug. 15), *147* (Aug. 15).

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *S.R.D. IV, 351, 358*. — Roskilde Agnete Kl.: se 838, 843. — Sorø: *S.R.D. IV, 511* (Maj 27), *496*. — Ring: *ÆA. I, 273*.

1307.

Febr. 28. Hertug Christopher befuldmægtiger Andreas Andresson og Johannes Tostonis til at udsone ham med Grev Jacob af Halland o. fl.

[Orig. Senere i Kongens Arkiv?] *Vidisse 1315 Juni 27. Hasse, III, 75.* [847]

Apr. 1. Ericus rex. Notum facimus, quod villanos in Nachschouff cum omnibus bonis suis et familia ipsa atfidente sub nostra protectione suscipientes inhibemus districtius^a, ne quis exceptis villanis in aliquibus causis in ipsa villa emergentibus seu ipsos aut aliquem de ipsorum familia tangentibus causam tuitionis, que wæriæmaall dicitur in vulgari, presumat sibi nomine cujusquam assumere^b seu aliquatenus acceptare, sicut indignationem nostram et ultionem regiam

voluerit evitare. Eisdem etiam villanis concedimus, quod nullus preter ipsos ac eos, qui secum ad singulas ville solutiones tenentur et continue satisfaciunt, pro aliquibus suis rebus vendendis scabella ponere intra terminos ville presumat^c seu alio modo in ipsorum prejudicium sua mercimonia exercere contra consuetudines antiquas et prescriptas singularum civitatum ac villarum forensium regni nostri ac nostras gratias ex speciali gratia ipsis factas, quas ville et villanis cupimus et devincimus in premissis, sicut amissionem omnium eorum, que secum detulerint, voluerint evitare. Sig. nostrum. Datum Nykøpinck in presentia nostra sabb. ante dnicam. quasimodogeniti.

[Orig. Nakskov Bys Arkiv.] Vidisse 1404 Febr. 4. LDipl. [848

a) Kopi 1648: distinctius. b) Kopi 1648: assummere. c) Kopi 1648: presumant.

Apr. 10. Isarnus Lundensis archiepiscopus Dn. Nicolao Bunkæfloo canonico Lundensi. Nobis monstrasti, quod prebenda tua in ecclesia Lundensi adeo est in suis proventibus tenuis, quod ex eis nequeas commode sustentari. Cum igitur dignum sit et necessarium Lundensi ecclesie, ut ipsa, que ceteras Lundensis ecclesie provincias dignitate precellit, canonicos habet ydoneos, quibus et morum honestas et litterarum scientia suffragatur, ecclesiam parrochiam in Kæteltorp nostre diocesis, reservato nobis jure episcopali in eadem, de consensu capituli Lundensis ac patronorum prebende tue annectimus, volentes, ut secundum canonica instituta in predicta ecclesia perpetuum habeas vicarium canonicè institutum, qui pro sua sustentatione congruentem de ecclesie proventibus habeat portionem. Preterea hec observari volumus sub juramento tuo corporali. Sig. nostrum et sig. capituli nostri. Datum Roskildis idus aprilis 4.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 132. LDipl. Jfr. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Riij, Fol. 68* (vistnok efter et Haandskr. af M. Matthiæ, Episc. Lund.). — I Lundebogen tilføjes: »Hujus littere sunt duo vidisse, unum capituli Lundensis sub suo sigillo de dato anni dni. 1307 4. kal. aprilis [Marts 29], [a]lliud hujus littere vidisse est Dn. Petri archiepiscopi Lundensis sub ejus sigillo de dato anni dni. 1346 dnica. prox. post diem b. Lucie virg.« [Dec. 17]. Den første Vidisse maa jo være fejlt dateret, hvis Fejlen ikke ligger i Hovedbrevets Datum. [849

Maj 2. *Reg. 1668**. (Orig. tabt. Efter Afskr. i den tabte Bergens Bispestols Kopibog: *Dipl. Norv. VI, 64; Rydberg I, 323* o. fl. St.) Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 86, Fol. 332*. Hvitfeld maa formodes at have faaet denne Oversætt. tilsendt fra Henrik Høier i Bergen, jfr. 803. At dette Værnebrev for de fredløse senere i Orig. har været bevaret i dansk Arkiv, saaledes som Tilfældet var med de to ældre (525 og 756), er der intet, der tyder paa. [850

Maj 17 (og kort efter?). *Reg. *889—90*. [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 269: »Placitationem inter Gerhardum comitem et ju-

ratos ipsius terræ, 1307^a.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 93, Fol. 335*. Stephanius' Registratur tyder paa, at det kun har været eet Brev (Kongens Voldgiftsdom, uden Dagsangivelse), hvori har været optaget Grevens og Stormændenes Forlig (af Maj 17). [851

Maj 21. *Reg. *891.* [Orig. Allerup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 296^a* (= *Hvitfeld III, 94, Fol. 335^b*). [852

a) 1306 er Trykfejl for 1307, medens Dateringen: 5. kal. junii synes en fejl Reduktion af: Trinitatis Søndag. b) Her staar: alt Horpe; i Kvartudg.: Althorpe.

Maj 22. Dn. Erico regi Johannes Mist, Petrus Munch, Thordo^a Lille, Magnus Pedersen, Sone Gyrdsen, Ebbo Aggesen, Trogillus Tyghessen, Johannes Hagenssen et Petrus Magnissen. Ad mandatum regie vestre majestatis placitum Han H. visitavimus et assumpsimus nobis Petrum Saxissen, Gunilf Sventzen, Johannem Eschissen, Johannem Gunnissen, Nicolaum Gloob, Visti Stagginen, Nicolaum Aschensen dictum Kraft, Petrum Munch, Nicolaum Friis, Nicolaum Pedersen, Amonem Aggesen, Nicolaum Gunilfsen, Petrum Niclessen, Palnonem Jenssen et Nicolaum Elefsen, qui cum juramento asserebant, quod quedam sepes angvillarum orientaliter in Torslef-dyb sita ab antiquo ad curiam Broutschow pertinet, et nullus habet potestatem inter Holmsø aae et predictam aalgaard nisi heredes Dn. Ugoti de Broutschow felices recordationis. Quapropter prenominati viri finaliter diffinierunt, quod nullus liberum gressum, proprie strock, ad sepe prefatam cum aliquibus edificiis dictis heredibus a captione piscium et angvillarum quodammodo novicis in posterum potestatem habeat prohibendi; insuper jurando protestati sunt, quod nullus in fundo laticis ejusdem a parte aquilonari presumat construere sepes, ut pisceatur aliquis modo aliquo; nullus etiam presumat edificare a latere meridionali profundius quam ad mensuram 4 ulnarum. Scire igitur dignetur regia vestra dignitas, quod ista sic fieri provincialiter vidi-mus. Sig. nostra. Facta sunt hæc fer. 2. post dnicam. trinitatis.

[Orig. med 7 [!] Segl.] Vidisse (sammen med 1316 Aug. 22) 1422 Nov. 7 (?). - Jfr. 1396 Marts 28. [853

a) Afskr.: Thor de.

Maj 31. *Reg. 1672**. Perg. [med 1 (?) Segl]. Halmstad Bys Arkiv. *Bring (Grimbeck), Diss. de Hallandia (1751) 19* (= *Dipl. Svec. II, 504*). Efter Afskr. af B. E. Hildebrand: *Möller, Fornhdl. rör. Halland 34*. [854

Juni 1. *Reg. 1674**. [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 362: »Exscriptum privilegii Gerardi et Adolphi fratrum, ducum [!] Holsatiæ, dati civibus Lubecensibus de turri in Trawemunde, a. 1307^a.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 96, Fol. 336*. -- (Efter en Vidisse af 1307 Sept. 21: *UB. d. Stadt Lübeck II, 187 o. fl. St.*) [855

Juni 6. Olaws episcopus Roskildensis¹, Adam Booß Roskildensis ecclesie canonicus, Inguarus Hyort³, Herlogus Jacobsß⁴, Danorum re-

gis milites, et frater Ako⁵ conversus monasterii de Sora. Dudum inter abbatem⁶ et conventum de Sora ex una parte et nobilem Dn. Ascerum Joonß⁷ M. ejusdem dyocesis ex altera super bonis in Syothorp et Syothorpfang questione suborta et tam in judiciis quam extra diutius ventilata, tandem in nos tamquam in arbitratore com-promiserunt, promittentes fide prestita corporali observare, quicquid nos vel major pars nostrum ordinaremus. Nos itaque convenientes, partibus coram nobis vocatis apud Roskildis 1305 in vig. Bartholomei [*Aug. 23*] earumque rationibus auditis, quartam partem omnium bonorum in Syothorp et in Syothorpsfaang, que adhuc indivisa erant, tam in Krupæthorp quam in Syothorp, adjudicavimus monasterio, jure, siquod eidem super reliquis 3 partibus seu super aliis causis competit, salvo sibi remanente. Verum quia controversie remanebant et lites oriri ceperunt, demum ordinavimus, quod Dn. Ascerus Joonß omnia bona immobilia, que ipse in Syothorp et Syothorpsfang habebat, curiam videl. ipsam in Syothorp totam et cetera adjacentia cum molendino et cum omni jure, quod in eis habebat, abbati et conventui traderet, et quod ipsi eandem quartam partem, prout jam antea arbitrati fuimus, sine recompensatione haberent; pro 3 vero partibus residuis et pro omnibus bonis immobilibus, que Dn. Ascerus in Lyung possidebat, omnia bona immobilia, que ipsi in Thersløse possidebant, eidem traderent, quittando per hoc expensas in lite vel extra litem factas fructusque interim perceptos. Quam ordinationem abbas nomine suo et conventus sui et Dn. Ascerus in nostra presentia acceptaverunt. Sig. nostra cum sig. partium. Actum et datum Roskildis mensis junii die 6.

Perg. med [7] Segl: 1. G. 156 og 157; 3. A. 87 (Hjort); [4. A. 88;] 5. G. 499; 6. G. 492; 7. A. 89. Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 504* (RA. Ringsted H. 126). LDipl. [856]

Juni 24. Privilegium for Sakskebøing. Se 1337 Juni 24.

Juli 4. *Reg. *893* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 358: »Literæ regis, quibus suscipit consules et cives Lubecenses sub protectione sua«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 36, Fol. 312*, hvor dette i Canc. liber udaterede Brev er indsat under 1298 (1299). — (Afskr.: Lübeck Bys Arkiv. *UB. d. Stadt Lübeck II, 190.*) [857]

Juli 25. Nicholauus Rany lover Hr. Tuvo Wyynsun at dele Ansvar med ham for Raad og Daad mod Kong Erik.

[Orig. med Segl. Senere i Kongens Arkiv?] Vidisse 1315 Marts 22. *Hasse III, 83.* [858]

Dag? *Reg. *923.* [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 146: Reconciliationem Birgeri regis Sveciæ cum fratribus suis Erico et Valdemaro, a. 1307«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 84, Fol. 331.* Munch

(*Norske Folks Hist. IV, 2. Afd. S. 462 Anm.*), fulgt af *Rydberg I. 332*, henfører denne Overenskomst til Begyndelsen af 1308; dette kan dog ikke fastholdes, da det nu ses, at ogsaa Stephanus har Aaret 1307. [859

Dag? Cancellariæ liber S. 269, se 851; S. 358, se 857; S. 362, se 855.

— Anders Høgby, Hertug Kristoffers Drost, træffer Aftale med Grev Jakob og andre fredløse.

[Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 98, Fol. 337.* [860

Uden Dag. Skøde af Bisp C[hristian] af Ribe paa Gods i Randorp. Perg. med 1 Segl: G. 804. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse III. 89.* — Jfr. 876. [861

— *Pontoppidan, Ann. II, 92.* Se 883.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 68* (Marts 2), 130 (Okt. 9).

Registraturer: Aarhus Bisp: *ÆA. II, 148.* — Antvorskov: (*ÆA. IV, 113*, se Aar 1351—1400). — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 340, 382, 399.* — Sorø: *SRD. IV, 495* (Maj 1), *511* (Maj o. 21), *511* (Maj o. 28), *503*; se ogsaa 856. — Vor: *ÆA. I, 183.* — Øm: *ÆA. I, 252.*

1308.

Febr. 7. Ericus rex. Notum facimus, quod abbatissam et moniales in monasterio b. Clare Roskildis cum bonis ipsarum et familia sub nostra protectione suscipientes dimittimus sibi omnia bona rure sita, que in presentiarum habent, ab omni expeditionis gravamine, in petitione exactoria, innæ, stud ceterisque solutionibus et servitiis ad jus nostrum spectantibus libera, superadentes, quod omnes villici sui, coloni et inquilini ceterique de ipsarum familia de excessibus suis pro jure regio tam 40 marcharum quam inferiorum jurium nulli respondeant nisi sibi vel earundem procuratori. Unde prohibemus etc. Sig. nostrum: Datum Roskildis in 4. fer. post diem purific. Marie, presentibus DDn. episcopis Olauo Roskildensi et Esgero Arusiensi et DDn. Achone Jonæß quondam dapifero nostro et Inguaro Jorht.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 23). LDipl. [862

Febr. 14. *Reg. *905.* Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 1). *Aarsb. fra Geheimearch. III, Till. 3.* [863

— Herlogus Nicholai Opplendensis filius de Gudhænsyolillæ. Noverint universi, me discr. viro Dn. Jacobo Martænß canonico Roskildensi curiam m[eum in] Gudh[ens]yo lillæ^a, 3 oras terre in censu habentem, pro 24 mr. [arge]nti [in?] vero pondere Roskildensi in prox. placito Sæmæ H. post diem pentecostes jam futurum vel tot marchis de[nariorum, quot?] 24 mr. puri argenti lybicensis in dicto festo pentecostes valent, in prox. placito ante fes[tum Michaelis?] immediate futurum persolvendis, titulo pignoris obligasse; si dictam

[summam in] dicto argento in eodem placito ante f. Michaelis non persolver[0, cu]ria mea Dn. Jacobo cedere de[beat perpetuo] possidenda, ita tamen, ut in quantum curia dicto argento est melior ad taxationem duorum discretorum [ex parte Dn. Ja]cobi et totidem ex parte mea, pretium michi Dn. Jacobus cum effectu teneatur. Insuper promitto eidem, meam, ut si curia a me alienari debeat, quod nulli alteri eandem dimittam seu v[. . . nisi] Dn. Jacobo. Sig. discr. virr. Dn. mag[istri prepo]siti Roskildensis et Pauli Jacobß advocati ibidem cum sig. meo. Datum 4. fer. post dnicam. septuagesime.

Perg. [med 3 Segl]; paa Bagsiden: prima littera, og med omtr. samtidig Haand: Item idem Herlogus 12 mr. in eodem termino, sicut in littera continetur; item 100 mr. denar. in prox. placito ante f. Martini; item 1 lagenam potus affan.[?] pro 9 oris; item 1 sol. sterlingorum coronatorum. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XX, 2). LDipl. [864]

a) Jfr. den gamle Paaskrift: Super bonis in Guthensyglitlæ in Sæme H.

Febr. 20. E. rex. Noverint universi, nos teneri obligatos villanis in Aaos ratione expensarum, quas nobis mutuaverant, in 1200 mr. denar. skaniensium novorum sibi in f. nativit. virg. prox. persolvendis. Sig. nostrum. Datum Lundis fer. 3. ante f. Petri, quod dicitur cathedra, teste Dn. T. camerario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Aarhus Bys Arkiv (RA. Skaane 8 b). LDipl.

[865]

Apr. 8. Nicholaus Boß de Torstentorp. Noverint universi, me curiam meam patrimoniale in Torslundæ maghlæ habentem 3 octavas partes unius mansi in censu terre, quam Hanhæthæ villicus meus inhabitat, cum situationibus inquilinorum, estimationibus, id est wortnyng, scil. 4 pund ordeï cum 4 modiis ordeï, $\frac{1}{2}$ pund avene, quodam equo nigro et 2 equabus, discr. viro Dn. Jacobo Martenß canonico Roskildensi pro 200 mr. denar. novorum in prox. placito Lilæ H. post f. Mikaelis jam futurum persolvendis in eodem placito viva voce inpignerasse; si in prefato termino redempta non fuerit, cum fructibus istius anni cum annis subsequentibus Dn. J. ad perpetuam possessionem cedere debeat. Sig. civitatis Roskildensis cum sig. discr. virr. Dn. Johannis Syærß canonici Roskildensis, Jacobi Anß et sig. meo. Datum Roskildis die lune post dnicam. palmarum.

Perg. [med 2 Segl]. Senere (jfr. 1436 $\frac{1}{5}$?) til Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XXXVII, 1). LDipl. [866]

Apr. 16. Afladsbrev af Bisp Peder af Odense.

[Orig. Allerup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 297.*

[867]

Maj 2. Reg. *907. [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S.

174: »Confirmationem foederis a rege Daniæ datam, vel: Foedus sive inducias inter duces Sveciæ et regem, a. 1308«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 99, Fol. 337.* [868]

Maj 23. Testamente af Cristina, Hr. Jacob Blaphoots Efterleverske. Perg. med [6] Segl: 1. G. 156; 6. A. 90. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 24). *Erslev, Testamenter Nr. 29.* [869]

Juli 1 el. Aug. 29. *Reg. *917 = 1704.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 120: »Foedus inter Ericum Menvedum et Haquinum regem Norvegiæ, 1308«.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 114, Fol. 343*, med Datum: 1308 S. Hans Babt. Halshuggelsesdag. (En af Canc. liber uafhængig Kopi af Traktaten i den tabte Bergens Bispestols Brevbog har haft Datum: MCCC in octava die b. Joh. bap. Afskrifter heraf, dels i Henrik Høiers Afskriftsamling (Arnemagn. Saml. Fol. 22 b, S. 83), dels i Bartholin E, 342. *Rydberg I, 348; Dipl. Norv. IX, 97.*) [870]

Juli 13. Se 871.

Juli 20. *Reg. *909.* [Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 297* og *VII, 227* (her med Datum: 3. idus julii) samt i en Odense Bispekrønike: Kall 8vo, 668 (her med Datum: die Margaritæ). [871]

Juli 25. *Reg. *910.* [»Velbeseglet« Orig. Tvis Kl. Arkiv.] Optaget i Notarialinstrument 1434 Juni 24 (kun bevaret i dansk Oversættelse). *Danske Saml. IV, 352.* [872]

Aug. 29. Se 870.

Sept. 27. E. rex. Noveritis, quod sorores monasterii s. Agnetis Roskildis cum bonis suis et familia eisdem attinente sub nostra protectione suscipientes dimittimus eis omnia sua rure sita ab omni [osv. som 862 indtil] pro omni jure regio nulli respondere debeant nisi sororibus, quamdiu in loco, in quo nunc resident, residentiam fecerint personalem. Unde prohibemus etc. Sig. nostrum. Datum Roskildis in die Cosme et Damiani in presentia nostra.

Perg. [med 1 Segl], sigillatorisk forbundet med 1403 Marts 11 og 1445 Nov. 20. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (AM. Suppl. I, 10). LDipl. [873]

Sept. 30. Bisp Peder af Odense til Odense Borgere. [Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 297* (med Datum: pridie octob.), *SRD. VII, 227* og i to Odense Bispekrøniker: Kall 8vo, 668, i den ene dateret: ad diem festum d[ivi] Hieronymi conf. (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Kiiij, Fol. 40.*) [874]

Okt. 21. Johannes Pæterß, Johannes Laghiß², Thuro Pæterß, Johannes Frijs, Johannes Holbek, Gøto Niclæsß, Olauus Eskilß et Johannes Thuriß. Notum facimus nos vidisse, quod Nicholaus Tap in placito Erici regis in Kalding in festo 11000 virginum Margarete Hughnis syster et filiis suis Johanni et Nicholao ac uni sorori ipso-

rum Katerine 2 curias in Horstorpmark, quas de Sebbone sacerdote scotatione habuit, scotavit, ita quod inter Margaretam et filios suos ac unam filiam equaliter dividantur. Insuper in eodem placito 2 curias in Stendorpmark, quas de eodem Dn. Sebbone scotatione habuit, Petro et Gøtoni filiis supradicte Margarete scotavit. Sig. nostra. Datum etc. — Ego etiam Johannes Laghiß predictus dictis Petro et Gøtoni scotavi 5¹/₂ mr. argenti in terris Almætung mark in placito supradicto.

Perg. med [8] Segl: 2. IO med Omskrift: S' IOHANNIS
(RA. Nørrejyll. 2.) LDipl. [875]

Okt. 29. *Reg. *919.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpapper 264; Hasse III, 96.* — Jfr. 861. [876]

Nov. 14. Claus Romyldß¹ civis Roskildensis. Noveritis, me de discr. viro Nicholao Thorbørnß 100 mr. denar. pro terra, quam de me emerat in Proæsthorp, percepisse. Sig. Dn. Th. archidiaconi Roskildensis cum sig. meo. Datum in crast. Bricitii.

Perg. med [2] Segl: 1. . . ICHOLAI; Skjold, hvori en af [3] Ibskaller omsat Sparre. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 287* (RA. Voldborg H. 10). LDipl. — Jfr. 1325 Apr. 15, Apr. 21, Juni 18. [877]

Dag? *Reg. *921.* [Orig.(?) Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 193: »Articulos regis contra Christophorum fratrem, Hallandiæ ducem«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 101, Fol. 338.* Hvitfelds Aarstal for dette og de følgende Breve beror maaske kun paa Gætning. [878]

— *Reg. *922.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 196: »Litteras Christophori excusationis super quibusdam articulis et pro conductu ante regem«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 102, Fol. 339.* [879]

— *Reg. *916.* [Orig.(?) Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 110: »Articulos de his, quæ Jacobus comes patravit in præjudicium regis Daniæ«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 111, Fol. 342.* [880]

— *Reg. *915.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 133: »Querelas quasdam regis Haquini, fratris Menvedæ [!], lingua Danica«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 103, Fol. 339.* Muligvis beror Hvitfelds Aarstal kun paa Gætning. [881]

— [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 143: »Ad varios de variis articulos responsionum«.] Vistnok = Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 111, Fol. 342; Derimod indvende osv. (eller maaske: III, 112, Fol. 343; Item Hr. Peder Jacobssøn osv.)* [882]

— Cancellariæ liber S. 120, se 870; S. 174, se 868.

— »Anno 1308 Clemens V papa generalem confirmationem fecit libertatum ecclesiæ et capituli Roschildensis«.

[Orig. Roskilde Bispes eller Kapitels Arkiv.] Udtog hos Lucoppidan:

Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 98. Anført af *Pontoppidan, Ann. II, 92*,
urigtigt under 1307. [883]

Uden Dag. Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 135. Brevet er af
1386 Maj 1.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 69* (Juni o. 24), *69* (Juni o. 29). — Æbel-
holt: *SRD. VI, 167* (Marts 4), *167* (Maj 1), *168* (Sept. 8). — Løgum: *SRD. VIII,*
147, 149, 150.

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 4.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 135, 211.*
— Roskilde Agnete Kl.: se 877. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 339, 355.*

1309.

Jan. 13. *Reg. 1698.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-
bogen S. 148. *Dipl. Svcc. II, 559.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc.*
Lund. 107 (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. S, Fol. 68*). [884]

Jan. 24. *Reg. 1700.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ring-
stedbogen Nr. 18. *Dän. Bibl. III, 145.* Udtog af Hamsfort: *SRD. I,*
297 (med urigtig Datum: Jan. 26). [885]

Jan. 26. Hamsfort: *SRD. I, 297.* Se 885.

Marts 12. *Reg. *925.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Omtalt
af Hier. Cypræus: *Westph. III, 246.* Udtog af Povl Cypræus: Gml.
kgl. Saml. Fol. 1047 Bl. 135 (= *J. A. Cypræus, Ann. S. 305 = Pon-*
toppidan, Ann. II, 98). [886]

Marts 31. Bisp Peder af Odense om et Mageskifte.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 297, VII,*
227 og i en Odense Bispekrønike: Kall. 8vo, 668 («circa veris initium
e prædio Blansueto de eadem re scribit et Canuti camerarii permutationem
irritam declarat, de iis bonis, quæ sint in Boatinge et Tokeborg nihil
juris habere hæredes»). — Jfr. 888. [887]

Apr. 1. Bisp Peder om samme Sag som 887.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 297.* [888]

Maj 4. Olaus episcopus Roskildensis. Noveritis, quod ex con-
sensu capituli nostri admittimus, ut annuatim fiat anniversarium ca-
nonici nostri Dn. Asceri dicti Simplex in ecclesia nostra Roskildensi
de 2 mr. de redditibus bonorum in Baldorp^a, que ipse A. contulit
fabrice ecclesie. Datum Roskildis sub sig. nostro in crast. invent.
crucis.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 3). LDipl.
[889]

a) Paaskrift: in Støffnaens H.

Maj 16. *Hvitfeld III, 119, Fol. 346.* Se 1310 Maj 16.

Juni 9. *Reg. 1702*.* Perg. med 1 Segl: CC..E SCLES-
WICEN'; gejstlig knælende for S. Peder. Slesvig Johannes Kl. Arkiv.
Hasse III, 106. [890]

Juni 28. »Archieviscop Karoli confirmations skriffit på dhe 40 dagars indulgentz, som hans antecessorer förordnad, dat. vig. Petri et Pauli«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Specifikation, Domkapitlet Nr. 18. [891]

Juli 17. *Reg. 1705**. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 627: »Placitationem factam Hafniæ inter regem Daciæ et regem Norvegiæ, 1309.«.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 116, Fol. 344.* (En af Canc. liber uafhængig Kopi fandtes i den tabte Bergens Bispestols Brevbog, afskrevet i Henrik Høiers Afskriftsamling (Arnemagn. Saml. Fol. 22 b, S. 84) og i Bartholin E, 346. *Rydberg I, 353; Dipl. Norv. IX, 100.*) [892]

Juli 22. *Reg. *930.* [Orig.] Optaget i 1310 Maj 16. [893]

Juli 29. *Reg. 1706**. A. Perg. med Kongens Dobbeltsegl (Brudst.). Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 128). — Aa. Vidisse 1309 Aug. 22. Herefter: *Terpager 182.* — Ab. Vidisse 1315 Juli 31. — Ac. Vidisse 1354 Juni 21. — Ad. Vidisse 1424 Maj 6. Herefter: *SRD. VII, 330.* — Ae. Optaget i Stadfæstelse 1442 Dec. 26. — Af. Optaget i Stadfæstelse 1452, se ved 147. — Ag. Afskr.: *Ribe Oldemoder 32.* [894]

Aug. 9. *Reg. 1707.* [Orig. Ribe Johannes Kirkes Arkiv.] *Terpager 377* (= *Erslev, Testamenter Nr. 30.*) [895]

Aug. 20. *Reg. *934.* Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1321 ud. Dag?) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv? (AM. LIV, 25). *Matzen, Pantetret 363.* [896]

Aug. 22. *Reg. 1709.* Perg. med 3 Segl: 1. G. 804; 2. G. 953; 3. G. 951. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 129). *Terpager 182.* [897]

Okt. 9. *Reg. 1712**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 156. *Dipl. Svec. II, 586.* [898]

Dec. 21. Bernardus dictus^a Plessæ. Noverint universi, me in presentia domini mei regis Danorum discr. viro et honesto Dn. Nicholao Herlughssøn, regis Danorum camerario, omnia bona in Niclæstorph in Lalandia, prout ea de Dn. Erico rege Danorum habui, que Dn. Petrus dictus^b Hosøl bone memorie possederat, scotasse et vendidisse. Sig. meum. Datum Helsingburgh die Thome.

[Orig.] Afskr. mærket: J. Rw. [ø: Rosenvinge], og vistnok herefter afskr. af Langebek: LDipl. [899]

a) Afskr.: dominus. b) I Afskr. rettet fra: dominus.

Dag? Cancellariæ liber S. 627, se 892.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 413* (Jan. 24). — Ribe Kapitel: se 894. — Esrom: *Cod. Esrom. 34* (Sept. 2), *38* (Sept. 4).

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 513* (Maj 20), *499* (Juni 28).

1310.

Jan. 9. *Reg. *940.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin K, 495; fra 18. Aahr.: Thott 4to, 1558. *Terpager 188.* [900]

Jan. 16. *Reg. 1716. A.* Perg. [med 2 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svcc. II, 596.* — *Aa.* Afskr.: Lundebogen S. 79. — Jfr. 788. [901]

Jan. 21. Privilegium for Æbeltoft. Se 733.

Febr. 8. Frater Astradus fratrum minorum provincie Dacie minister. Noveritis, quod sorores s. Clare Roskildis molendinum suum prope Rodthæporth pro 2 molendinis, videl. Korsmølnæ et Strandmøllæ, dominabus seu sororibus apud b. virginem dicte civitatis attentibus, publice commutasse [!]; unde gratam habeo commutationem partis utriusque, pro quanto dispositio rerum temporalium sororum s. Clare ad me dinoscitur pertinere. Datum Roskildis 6. idus februarii. Sig. mei officii.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV. 26). LDipl. — Jfr. 398 og 584. [902]

Marts 22. *Reg. *943.* [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 128: »Foedus inter regem Norvegiæ et duces Sveciæ Ericum et Valde-
marum, a. C. 1310«.] Afskr.: Henrik Høiers Afskriftsamling: Arnemagn. Saml. Fol. 22b, S. 106 med Datum: 1310 cal. april. 11., her vistnok efter Meddelelse fra Hvitfeld, jfr. *Norges gml. Love IV, 470-71.* Her-
efter: *Rydberg I, 359.* — Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 140, Fol. 354*
med Datum: 1311, den 17. martii. [903]

Apr. 12. *Reg. *944.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 488: »Placitationem inter regem et Witslavum, principem Ruy-
anorum.«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 124, Fol. 348.* [904]

Apr. 17. Olauus episcopus Roskildensis¹. Noveritis, quod Sacerus provisor hospitalis leprosororum apud b. Clementem Roskildis cum consensu Dn. Olai Byornß decani Roskildensis, dicti hospitalis tunc tutoris, fundum molendini cum rivo hospitali attinentem, vicinum jacentem monasterio sororum s. Clare ibid. versus aquilonem, pro 30 mr. denar. vendidit monasterio supradicto ac scotavit publice coram nobis ac deinde coram placito Roskildensi, quod factum confirmamus. Sig. nostrum cum sig. dicti Dn. Olai. Datum loco supradicto 15. kal. maji.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 156 og 157. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 27). LDipl. [905]

Apr. 23. Olauus episcopus Roskildensis. [Quum] quidam advocati nostri in Lækyng 1 oram terre in cœnsu [in Nør]ræmæærn pertinentem ad ecclesiam Rysby minus justo nomine r [ret]inuerant occupatam, ipsam restituimus ecclesie supradicte, sub pena excommunicationis inhibentes etc. Datum Roskildis sub sig. nostro fer. 5. pasche.

Perg. [med 1 Segl]. Rysby Kirkes Arkiv? (AM. XX, 4). LDipl. [906]

Apr. 24. In nomine dni. amen. Olavus episcopus Roskildensis. Quia triturranti bovi *etc.* Statuimus ex consensu capituli nostri, ut quicumque prebendam in Roskildensi ecclesia adeptus fuerit, fructus ex eadem, in quibuscunque rebus existant ad corpus vel mensam spectantes, nullatenus percipiat, si non fecerit residentiam personalem, nisi nobiscum manserit, seu studii vel peregrinationis causa, aut pro nostro seu ecclesie nostre negotio in curia Romana vel alibi aliquem de canonicis ex consensu nostro et capituli abesse contingat, non obstante jure seu consuetudine contraria hactenus observata. Alioquin si quid a non residente canonico de fructibus prebende alicujus perceptum fuerit, illud in dominium decernimus non transire recipientis, sed omnino tanquam alienum subjacere restitutioni. Ceterum adicimus, ut fructus prebendarum canonicorum non residentium inter illos, qui cotidie divinis horis interfuerint, distribuantur. Insuper ut in caparum pluvialium distributione pro processionibus faciendis honor sic deferatur canonicis senioribus, ne juniores nobilitate forsitan preclari aut scientia capas discoloratas pro vetustate aut exritas, ut in ecclesia ipsa jam sunt plurimum, interdum induti reputent se contempni, statuimus similiter, ut quilibet de novo instituendus canonicus ante annum ab institutione sua numerandum capam pluvialem dare debeat, qualem pro persona sua decentem reputare voluerit ad induendum. Ad observantiam horum statutorum mandamus, ut instituendus de novo canonicus, antequam recipiatur, juramento se astringat hec statuta expresse cum aliis statutis servaturum, ad quemcunque statum contingat ipsum devenire. Sig. nostrum et capituli. Actum et datum Roskildis 6. fer. ante dnicam. quasimodogeniti.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 59. LDipl. [907

Apr. 30. Cristiarnus dictus Pæz³. Noveritis, me omnia bona mea in . . . n^a mark ad anniversarium meum in ecclesia b. virginis Ripis per canonicos ibid. celebrandum dedisse et scotasse. Sig. Dn. Cristiarni episcopi Ripensis et capituli ibid. cum sig. meo. Datum in profesto Philippi et Jacobi.

Perg. med [3] Segl: 3. A. 92 (. RNI THY[KISVN]). Ribe Kapitels Arkiv (RA). [908

a) Paaskrift: Wortbæn.

Maj 13. *Reg. 1725**. [Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Vidisse 1322 Sept. 4. *Hasse III, 114.* Omtalt af Povl Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 131 v. og 135 (= J. A. Cypræus, Ann. 305).* [909

Maj 16. *Reg. *936.* [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 636: »De eo, quod rex Norvegiæ Haquinus perhibet se vidisse procuratorium ex parte domicelli Magni, Malstrand 1310«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III,*

119, Fol. 346, med Datum: 1309 d. 16. maji. Man har tidligere ment at maatte rette i Dagsangivelsen; det viser sig nu, at Hvitfelds Fejl ligger i Aarstallet, som han har gentaget efter den i Brevet optagne Fuldmagt af 1309 Juli 22. [910]

Juni 4. *Reg. 1727.* Perg. [med 3 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. II, 614.* [911]

Juni 9. *Reg. 1728.* [Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 73.*] Afskr., mærket J. Rw. [o: Rosenvinge]: LDipl. *Danske Mag. IV, 233;* *Dän. Bibl. III, 163.* [912]

Juni 11. Olaus vocatus episcopus Roskeldensis. Presentis vite decursus etc. [Anim]e mee cupiens providere ad honorem s. trinitatis, virg. Marie ac b. Lucii in m[emori]am mei, predecessorum meorum ac parentum capellam quandam in ecclesia b. Lucii Roskildis ad partem meridionalem construi feci, in qua [meam] eligo sepulturam. Ad cuius capelle capellani mensam bona inferius annotata, que partim de deposito proprio q. em meam habui, et partim de pecunia numerata reddituum meorum, michi pro tempore debita usibusque meis subtracta, emptionis [titulo ac]quisivi, sicut prius in synodo feci coram clericis, ita et nunc presentibus literis coram laicis dono et scoto, videl. Tok[æthorp] mansum terre (2 villici, dant tertiam annone), in Nybølæ 5 oras terre in censu (1 villicus, tertiam annone), in [Ysøg]hæ 1 mansum terre (2 villici, dant tertiam annone), in Sighærstorp 2 oras terre (1 villicus, tertiam annone), in [W]indæthorp 10 oras terre (2 villici, dant tertiam annone), in Lungæthorp in Horns H. 26 sol. terre in censu (1 villicus, tertiam annone), item molendinum ad ventum ibid. Volo igitur, ut quicumque in dicta capella instituendus est capellanus, sit bone vite et fame laudabilis, et sit sacerdos vel infra sacros, ita quod in proximis ordinibus ordinem sacerdotalem suscipere possit, et infra tres menses residentiam personalem facere teneatur et capellam modo, qui sequitur, officiare, videl. omni die per se vel alium dicendo missam cum nota statim post missam sacriste, dominicis diebus et festivis de tempore, feria 2. 3. et 5., si non sint feriate, missam pro defunctis, pro animabus scil. predecessorum ac parentum meorum et anima mea, cum decessero. Quicumque etiam in dicta capella ex devotione missam dicere voluerit, paratus sit capellanus eidem ad hoc necessaria exhibere. Teneatur etiam capellanus aliquem bonum scolarem proficere volentem et scholas cum diligentia frequentare sibi ad ministrandum assumere et ei in vite necessariis providere. Quicumque autem capellanus institutus residentiam non fecerit, nichil de fructibus capelle percipiat, et si quid perceperit, infra annum restituere teneatur, nisi ad tempus in negotiis fuerit

episcopi vel ipsius ecclesie aut capituli Roskildensis, d[e] licentia episcopi, quod ei liceat, dum tamen hoc diu non fiat, et medio tempore capella per alium officietur. Ad fabricam capelle, pro emendatione ad candelas al[endas] et oleum pro lampade, que omni nocte debet ardere, do et scoto molendinum ad aquam situm juxta exactiorem episcopi, que Capella dicitur, quod emi de Dn. Johanne Syundæß, quod solvit annuatim 24 mr. syalendenses, ita tamen quod sacrista ecclesie cum dicto capellano colligant redditus molendini et diebus meis, quicquid residuum fuerit, in sacristia reservent ad opus capelle, cum necessitas ingruerit. Post dies autem meos 10 mr. de dicto pretio molendini in die anniversarii mei volo per eosdem pro anima mea distribui, videl. 2 mr. inter canonicos, qui in vigiliis fuerint precedenti vespere, et 2 inter eos, qui in crastino interfuerint misse animarum, et 2 mr. inter vicarios et scolares, qui similiter interfuerint vigiliis et misse, 4 autem mr. inter pauperes distribuantur; residui autem redditus molendini reserventur, hoc tamen proviso, quod ea, que pro reparatione molendini fuerint necessaria, fiant. De ipsa autem pecunia reservata semel in anno fiat computus coram decano Roskildensi vel canonicis, qui pro tempore curam habuerint anniversariorum. Meo et capituli Roskildensis, cujus consensus ad omnia accessit, sigillis. Datum idus junii 3. [scil.(?) cap]elle dedicationis die. Ego Olauus Byornß decanus Roskildensis hiis omnibus consentiens subscribo. Ego magister Johannes prepositus Roskildensis consentiens subscribo manu propria.

Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 5). LDipl. (Reg. *964.) — Jfr. 1312 Juli 22, 1315 Marts 28. [913]

Juni 11. Nos Olauus episcopus Roskildensis¹ ad honorem Jesu Christi et virginis Marie, in quorum honore hanc capellam construximus et dedicavimus, omnibus vere penitentibus et confessis, qui quando-cumque die Veneris et sabbati et precipuis festivitibus, videl. natiuitatis Christi, circumcisionis, epyphanie, resurrectionis, ascensionis, pentecostes, omnibus festis virginis Marie. festo omnium sanctorum, festo dedicationis annuo hujus capelle, scil. 5. die pentecostes, festis Marie Magdalene, Andree et Olauui, quorum reliquie hic altari sunt incluse, hunc locum visitantes orationem dominicam cum salutatione virginis Marie dixerint, 40 dies de inuncta eis penitentia relaxamus, singulis autem aliis diebus anni similiter ipsum locum visitantibus, 20 dies, cui libet etiam sacerdoti in dicta capella celebranti 40 dies concedimus indulgentiarum. Sig. nostrum. Datum Roskildis 5. die pentecostes.

Perg. med 1 Segl: G. 156 og 157. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LIV, 28). LDipl. [914]

Juni 12. »Oliverus de Sæyghen prior in Andworthscough jus patronatus sibi et conventui suo competens in ecclesia Stillinge in O. episcopum Roschildensem transfert, reservata sibi modo vicarii ad eam præsentatione, feria 6. ante dnicam. trinitatis«.

[Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Udtog: Bartholins Annales med Tilføjelse: »Originale penes me est«. [915]

Juli 2. *Reg. 1729.* [Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] *Terp-ager 695.* [916]

Juli 11. *Reg. 1730.* Perg. med [13^a] Segl: 4. Skjold, hvori Dyr foran Træ? Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. II, 623.* [917]
a) 13 Seglhuller, men kun 12 Seglremme.

Juli 17. *Reg. 1731*.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 160: »Foedus ducum Sveciæ cum rege Daniæ et aliis, 1310. Vide et infra p. 166«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 128, Fol. 349.* Er de svenske Hertugers Brev eller et Udkast dertil (Modbrevet efter en tabt Orig. i det svenske Rigsarkiv: *Hadorph II, 6*).

Et Udkast hertil synes at være: [Afskr.: Cancellariæ liber S. 565: »De eo, quod duces Sveciæ ponunt quendam tenorem placitationis inter reges Daciæ, Sveciæ, Norvegiæ et alios dominos, et promittunt etc. servare in omnibus articulis suis, in Helsingburg 1310«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 126, Fol. 348.* [918]

— *Reg. 1732*.* Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 131, Fol. 350.* Vistnok hentet fra Cancellariæ liber, hvor da afskrevet efter Konzept(?). — Jfr. 921. [919]

— *Reg. *951.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 156: »Syngrapham Birgeri regis Sveciæ, datam Erico regi Daniæ, 1310«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 127, Fol. 349.* [920]

— *Hvitfeld III, 129, Fol. 350 (Reg. *952).* Se 1311 Dag?

[**Juli 17?**] *Reg. *953.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 569: »De eo, quod duces Sveciæ promittunt regi facere homagium ratione comitatus Hallandiæ, 1310«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 131, Fol. 351.* — Jfr. 919. [921]

[**Juli 17?**] [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 570: »Gerardus comes Holsatiæ et Henricus Dn. Magnopolensis promittunt dictam placitationem [?: 921] servare in omnibus«.] [922]

Juli 18. *Reg. *954.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 131, Fol. 350.* Vistnok efter Cancellariæ liber. [923]

Juli 20(?). *Reg. 1733*.* [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 151: »Foedus inter Birgerum et fratres, a. 1310«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 120, Fol. 346* med Datum: 15. Julii. (Uafhængig heraf er Ericus Olai's Gengivelse af Traktaten: *Scr. rer. Svec. II, 1 Afd. S. 89* (= *Rydberg I, 370*) med Datum: 13. kal. augusti.) [924]

Juli 24. Esgerus Astræt¹. Noveritis, me Nicholao dicto Tindæ amico meo in 55 mr. denar. fore obligatum in placito Flakæbiærgh

prox. ante f. sanctorum omnium solvendorum[.]. Sig. meum. Datum vig. Jacobi.

Perg. med 1 Segl: A. 93. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 a, 24.) LDipl. [925]

Juli 30. Reg. *955. Perg. med [6] Segl: 1. G. 806; 4. G. 839; 5. A. 91 (Kaas) (S' IOHANNIS NICOLAISVN); 6. G. 899. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse III, 142* (urigtigt under 1313 $\frac{1}{8}$); *Erslev, Testamenter Nr. 31.* [926]

Aug. 8. Peter Jensun pantsætter Nicolaus Tindæ sin Gaard i Vikæ for 20 Mk. skaanske Penge; om de ikke betales paa Thinget før Mortens Dag, skal han have »dimidium fructuum curiæ, quod dicitur langilde«, indtil alt er betalt.

[Orig.] Dansk Udtog: *Suhm XI, 643.* [927]

Aug. 9. Reg. *956. [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 571: »De eo, quod duces Sveciæ propter nuptias promittant [!] dare filiæ Nicolai de Werle donationem, 1310«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 132, Fol. 351.* [928]

— Cecilia relicta Dn. Johannis dicti Siælanzfaræ junioris. Ad notitiam deduco, quod quando filias meas Lundæ et Ceciliam de consensu cognatorum suorum divino servitio sub regulari habitu in monasterio s. Agnetis Roskildis mancipavi, feci per manum generi mei Jonæs Tomæsß in presentia mea vice mea et filiorum meorum 1 curiam in Hværløsæ in Faxæ H. et 1 curiam in Fænemarkæ in Thythæbiærws H. pro receptione earundem monasterio super altari sororum scotari, quarum postmodum curiam in Hværløsæ monasterio idem gener meus de mandato meo ut prius in placito Faxæ H. scotavit, et curiam in Fænemarkæ Vffæ Jønæsß filiarum mearum cognato committo, ut ipse vice mea in placito Thythæbiærws H. scotat[!]. Si filii mei, cum pervenerint ad legitimam etatem, istam scotationem admittere noluerint, obligo eos, ut portionem suam hereditariam dimittent et cum eis dividunt. Sig. meum. Datum Smiththorp in vig. Laurencii.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 279* (RA. Faxæ H. 5). LDipl. — Hertil 755, 781. [929]

Sept. 9. Reg. *958. Perg. med 1 Segl: G. 729*. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse III, 116.* [930]

Sept. 16. Reg. *959. [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 378: »Exscriptum literarum Dn. Joannis Kanne super muro civitatis Revaliæ, 1314[sic]«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 135, Fol. 352* med Aar 1310. — Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 67]: Bartholin, *Annales* under 1310. — (Efter Orig.: *Bunge II, 56.*) [931]

Sept. 20. Reg. 1736. [Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 110. *Dipl. Svec. II, 632.* [932]

Nov. 18. *Reg. 1738.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 120. *Dipl. Svec. II, 638.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 112* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. S, Fol. 68*). [933]

Dec. 17. *Reg. *962.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 230: »Transactionem aliam inter regem et duces, a. 1310«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 136, Fol. 353.* [934]

Dec. 18. *Reg. *963.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 297: »Aliam placitationem inter eundem Othonem ducem et regem apud Medelfart, a. 1310«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 134, Fol. 352.* [935]

Dag? *Reg. *939.* [Afskr. (efter Kopi?): Cancellariæ liber S. 368: »Placitationem juratorum in terra Holsatia«.] Vistnok = Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 123, Fol. 347.* [936]

— Cancellariæ liber S. 128, se 903; S. 151, se 924; S. 156, se 920; S. 160, se 918; S. 230, se 934; S. 297, se 936; S. 488, se 904; S. 565, se 918; S. 569, se 921; S. 570, se 922; S. 571, se 928; S. 636, se 910; S. 647, se 1313 Jan. 2.

— Hertugerne af Sveriges Stilstandsløfte.

Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 133, Fol. 351.* Vistnok hentet fra Cancellariæ liber. [937]

Uden Dag. *Reg. *964 (Steenstrup, Vald. Jordebog 78).* Se 913.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 413* (Jan. 13), *458* (Jan. 13), *413* (Jan. 18), *414* (Maj 21), *414* (Okt. 13). — Esrom: *Cod. Esrom. 70* (Marts 15), *70* (Marts 15).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 363, 363, 364.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 162*; se ogsaa 912. — Roskilde Agnete Kl.: se 929. — Sorø: *SRD. IV, 507* (Marts 2), *511* (Sept. 20), *495* (Sept. 24). — Øm: *ÆA. I, 267.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 253.*

1311.

Jan. 8. In nomine s. et individue trinitatis, patris et filii et spiritus sancti, amen. Thordo archidiaconus Roskildensis¹. Considerans hoc solum etc. Advertens fabricam ecclesie Roskildensis, cujus curam gessi pro tempore, quampluribus necessitatibus obvolutam, lego et incorporo dicte ecclesie ad suam fabricam 1 mansum 2 marcharum terre in Guthænsyo, in quo sunt 2 villici, cum estimatione et structura, colonis et inquilinis, 3 oras terre in Hwilwinge syndræ cum pecoribus et structura, 1 oram terre in Hæmmælef cum structura. Sig. meum cum sig. capituli. Datum et actum idus januarii 6. in capitulo Roskildensi.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 209. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LV, 1). LDipl. [938]

Febr. 12(?). Nicholaus dictus Haas. Noverint universi, quod tertio die Scolastice, habita divisione bonorum post patrem meum et fratrem meum jure hereditario contingerunt inter me et matrem meam

et sorores meas et cum aliis amicis nostris presentibus, quicquid predicti amici nostri inter nos fecerunt, ratum et gratum habuerunt pro me et pro eredibus meis [*sic*]. Sig. meum. Datum etc.

[Orig.] Afskr., mærket Th. Br. Birch[erod]: LDipl. [939

Marts 17. *Hvitfeld III, 140, Fol. 354.* Se 903.

Marts 22. *Reg. 1742**. [A. Orig. Randers Bys Arkiv.] — **Aa.** Stadfæstelse 1436 Febr. 10. *Stadfeldt 22* (= *Rosenvinge, Love V, 276*). — **Ab.** Stadfæstelse 1441 Juni 18. [940

Apr. 18. Frater abbas Care insule, Olauus canonicus Arusiensis, prior monasterii de Rind, ac cives Horsnenses. Noveritis nos vidisse: 742. Sig. nostra. Datum in dnica. quasimodogeniti.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Horsens 8.) LDipl. under 1302 ³/₃. [941

Apr. 22. *Reg. *970*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 125: »Foedus aliud cum legatis Norvagicis, a. 1311«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 139, Fol. 354.* [942

[**Apr. 22?**] [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 127: »Obligationem regis Danorum Erici de conventu Hafniensi, a. 1311«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 139, Fol. 354.* [943

Apr. 29? (in f. Petri mart.). Bisp Johannes af Slesvig vidimerer 416. [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Vidisse 1321 Juni 4. *Hasse III, 243* (her under Jan. 3). [944

Juli 1. *Reg. 1745*. [Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 145*; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin H, 527; LDipl. (mærket: J. Rw. [ø: Rosenvinge]); Ny kgl. Saml. 4to, 646c. *Dän. Bibl. III, 164*; *Pontoppidan, Ann. II, 103.* [945

Juli 14. *Reg. *973*. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 138, Fol. 353.* Vistnok hentet fra Cancellariæ liber (her maaske S. 267, se Udat. 187). [946

Juli 27. *Reg. 1746*. Perg. med [4] Segl: 1. A. 95 (Snubbe); 3. A. 96 (Hunden er dog tilbageseende); 4. A. 97 (Mule). Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 286* (RA. Løve H. 21). *Suhm XI, 908.* [947

Aug. 27. *Reg. *974*. Perg. med 1 Segl. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen til Roskilde Stift 7). *Fabricius, Urk. z. Gesch. Rügens IV, H. 2, S. 4.* [948

Sept. 6. *Reg. 1748**. Perg. med Henrik af Meklenburgs og Grev Gerhard af Holstens Segl. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 69* (RA. Meklenburg 2). *Hvitfeld III, 144, Fol. 356*; *Meklenb. UB. V, 592*; *Hasse III. 125*. — *Hvitfeld III, 50, Fol. 318* har et Udtog af dette Brev, urigtigt indsat ved Aar 1302. [949

Okt. 1. Sophia relicta Dn. Erici ducis Langlandie. Notum facimus, quod nos in remedium anime sororis nostre quondam domicelle Agnetis necnon et ob salutem proprie anime nostre Dn. abbati et conventui de Sora dimisimus et remisimus omne jus, quod habuimus

vel habere videbamus in bonis de Hæsleby, que predicta Agnes eis donavit et scotavit, renuntiantes omni impetitioni, qua eos super ipsis bonis impetere potuimus. Datum kal. octobris. Sig. nostrum.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 509*; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 207. LDipl. [950]

Okt. 17. *Reg. 1750.* Perg. med Ribe Bys Segl. (RA. Ribe Købstad 102.), *Terpager 109.* [951]

Nov. 25. *Reg. 1752.* Perg. med 1 Segl: G. 835. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpager 96; Hasse III, 127.* [952]

— **Capitulum Ripensis ecclesie.** Noveritis, nos vidisse litteras Dn. Leonardi prioris Venetorum et procuratoris hospitalis s. Johannis Jherosolomitani sub sigillo ipsius, per manum publicam confectas: *1311 Sept. 14. Notarialinstrument, at Leonardus de Tiberis befuldmægtiger Francissus Nicholai til at foretage Pengeindsamlinger.* Ad rogatum prefati Dn. Francisci presentes litteras transscribi fecimus et sigillo nostri capituli roborari. Actum Ripis in die Katerine.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). LDipl. — Jfr. 954. [953]

Nov. 27. **Capitulum Ripensis ecclesie.** Noveritis, nos litteras Dn. Reumundi de Monte Boerii, canonici Xanctonensis, causarum curie Dn. Bertrandi tituli sanctorum Johannis et Pauli presbiteri cardinalis, Dn. pape camerarii, generalis auditoris, vidisse: *1311 Apr. 29: Dipl. Norv. VIII, 55.* Ad rogatum [*osv. som 953*]. Actum Ripis in sabato post f. Katerine.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv? (RA. Reg. 69, Fasc. 3, 8). [954]

Dec. 18. Pave Clemens V til Roskilde Kirke.

Udtog af Bartholin [efter Cancellariæ liber]. Se Udat. 176. [955]

Dec. 26. Vi Erick Konge gør vitterligt, at vi annammer Klosterjomfruer i Slangerop og alt deres Gods, Hjon og Tjenere og deres Gaards »Forsyngemandh« ved^a vor Fred, undende^b dem alt deres Gods »freesth« og undtaget være af alle Besværinger og Beskatninger og alle andre tyngelige Betalinger, Tjenester, Besværinger, som til vor Ret hører; herudover tillægger vi dem denne besynderlige Naade, at ingen af Klosterjomfruernes Tjenere, Vordnede eller Tjenestehjon, som kommer for nogen Bøde, som er 40 Marks Sag eller derunder, skal ingen [!] bøde imod uden Klosterjomfruerne eller deres Gods' »Forsynnermandh«; og herover under vi dem og denne Gunst, at ingen af vore Fogeder eller Embedsmænd i Slangrop og ingen anden skal djærvæ at gøre Klosterjomfruerne nogen Forfang paa »torffwæ geldh, øll geldh, swdhere geldh, baghere geldh, meetzsommærs geldh,

kødmanggere geldh^e og alle andre »ingeldæ^e og Betalinger, som hører til vor Ret. Herover forbyder vi *osv.* Vort Indsegl. Givet i Søbwrgh Staffens Dag i Jul i vor egen Nærværelse.

[Orig. Slangerup Nonnekl. Arkiv.] Dansk Oversætt. i Afskr. fra o. 1500: Topogr. Saml. p. Papir, Slangerup 1a. LDipl. [956

a) Afskr.: widher. b) Afskr.: vidende.

Dag? *Reg. *952.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 638: »Literas Haquini regis, in quibus declarat multos articulos placitatos in Helsingburg inter Ericum Daniæ et Birgerum Sveciæ reges, 1311^e.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 129, Fol. 350* med Datum: »1310, siette Dagen for Mariæ Magdalenæ, og sluttende: Actum et datum Hafniæ, anno domini ut supra. Den første Datum er formodentlig fejlagtig indkommet fra den i Brevet citerede Traktat af 17. Juli 1310. [957

— [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 340: »De iis, quæ tenetur illustris rex Danorum solvere in Tevtonia pro receptis ibidem ad solennitatem Dn. marchionis, sub a. 1311^e.] [958

— [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 343: »Obligatio seu syngrapha Erici regis, data civibus Rostochiensibus, 1311^e.] [959

— Cancellariæ liber S. 125, 127, se 942-43.

— *Hvitfeld III, 142, 143, 143, Fol. 355, 355, 356 (Reg. *978, *982, *983).* Se Udat. 190-92.

— »Prælati ecclesiarum Daniæ articulos quosdam concilio Viennensi obtulerunt^e.

Notits [efter Bartholin A, 47]: Bartholins Annales. Bemærkningen stammer rimeligvis fra 1313 Marts 17 (1008).

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 447* (Febr. 2), *481* (Marts 9), *419* (Apr. 18), *419* (Juni 6), *419* (Okt. 2). — Løstum: *SRD. VIII, 199* (Dec. 18).

Registraturer: Kongens Arkiv: se 949. — Antvorskov: *ÆA. IV, 111, 111, 165*; se ogsaa 945. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 345*. — Roskilde Agnete Kl.: se 947. — Sorø: *SRD. IV, 509* (Dec. 7); se ogsaa 950. — Ring: *ÆA. I, 240*.

1312.

Jan. 10. Pave Clemens V til Bispen af Ribe.

Udtog af Bartholin [efter Cancellariæ liber]. Se Udat. 176. [960

Jan. 27. Protest mod en Pavebulle.

Udtog af Bartholin [efter Cancellariæ liber]. Se Udat. 176. [961

Febr. 3. *Reg. *987.* [Orig. Antvorskov Kl. Arkiv?] Afskr. af Arne Magnussøn: AM. Afskr. af norske Diplomer. *Dipl. Norv. VIII, 56.* [962

Febr. 19. *Reg. *988.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 327: »Qualiter Valdemarus et Joannes marchiones inierunt foedus cum rege, 1312^e.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 148, Fol. 357.* [963

— [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 331: »Literas regis simili tenore^e (o: som 963).] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 150, Fol. 358.* [964

Febr. 20. *Reg. 1756**. Perg. med [20] svenske Segl: 2—5, 7, 8, 11—13, 16, 18. Kongens Arkiv (RA. Sverige 4). *Dipl. Svec. III, 47* (med Seglbeskrivelse). [965]

Febr. 23. Protest mod en Pavebulle.

Udtog af Bartholin [efter Cancellariæ liber]. Se Udat. 176. [966]

Marts 12. E. rex. Noveritis, quod in presentia nostra Dn. Brotherus Dyachonus vicecancellarius noster donationis tytulo scotavit sanctimonialibus apud b. Agnetem Roskildis omnia bona sua in Caams-thorp in manus Dn. Boecii sacerdotis notarii nostri, quam scotationem confirmamus. Sig. nostrum. Datum Worthingburgh in die Gregorii in presentia nostra, presentibus etiam Dn. Thordone Ambring, Nicholao Muunk et aliis pluribus fidedignis.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 282* (RA. Somme H. 31). LDipl. — Jfr. 970. [967]

Apr. 18. *Reg. *990*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 316: »Obligationem Erici ducis Sveciæ, in qua promittit astare regi omnibus diebus suis, a. 1312«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 151, Fol. 358*. [968]

Maj 4. *Reg. *991*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 288: »Compromissionem in regem inter Adolphum ex parte una et Gerardum comitem Holsatiæ ex parte altera, 1312«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 153, Fol. 359*. [969]

— Brotherus Dyaconus regis Danorum vicecancellarius. Noverint universi, me Dn. Piperæ canonico Roskildensi potestatem dedisse scotandi sanctimonialibus b. Agnetis Roskildis omnia bona mea in Kamstorp et Kamstorpmark, prout ipsis ea coram Dn. rege scotavi et in literis suis patentibus [o: 967] continetur. Sig. meum. Datum Roskildis in die ascens. dni.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 282* (RA. Somme H. 32). LDipl. [970]

Juni 30. *Hvitfeld III, 154, Fol. 360*. Se 973.

Juli 3. *Reg. *999*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 318: »Qualiter episcopus Ripensis recognoscitur de altercatione inter regem et Dn. Nicolaum de Werle etc., 1312«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 154, Fol. 360*. [971]

Juli 5. *Reg. *1000*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 296: »Placitationem inter Othonem ducem Stetini et Ericum regem Daniæ apud Wernemunde, a. 1312«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 153, Fol. 359*. [972]

Juli 6. *Reg. *1000*. Se 972.

Juli 7. *Reg. *998*. [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 235: »Ducatus Slesvicensis collatus Erico, Valdemari filio, 1312«.] Afskr. af Svanning: Gml. kgl. Saml. 4to, 2899, Bl. 2v. *Hasse III, 132*. —

— Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 154, Fol. 360*; i Dateringen er glemmt: octavam. [973]

Juli 22. Clemens episcopus servus servorum dei Olauo episcopo Roskildensi. Fraternitatis tue devotio promeretur *etc.* [Quum] sicut ex tenore tue petitionis accepimus, consensu tui capituli quamdam capellam juxta ecclesiam Roskildensem ad honorem dei et Marie virg. construi feceris eamque postmodum duxeris consecrandam ac pro sustentatione capellani in ea perpetuo servituri et aliis necessariis usibus dicte capelle sufficientia immobilia bona, partim de pecunia propria et partim etiam de proventibus Roskildensis ecclesie tibi debitis, duxeris acquirenda, nos quod per te in hac parte factum est, confirmamus. Nulli ergo omnino *etc.* Datum in prioratu de Graufello prope Malausanam Vasionensis diocesis, 11. kal. augusti, pontific. nostri anno 7.

Perg. [med Bulle]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 6). LDipl. — Jfr. 913, 975. [974]

— Clemens episcopus servus servorum dei. Licet is, de cujus munere *etc.* Cupientes igitur, ut capella, quam Olavus episcopus Roskildensis juxta ecclesiam Roskildensem ad honorem dei et Marie virg. fundavit, sicut asserit, congruis honoribus frequentetur, omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad eandem in singulis nativitatis et resurrectionis domini ac ejusdem b. Marie ac pentecostes festivitibus 1 annum et 40 dies, et per octavas dictarum festivitatum accesserint, annuatim tres quadragenos de injunctis eis penitentiis relaxamus. Datum [osv. som 974].

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 45. LDipl. [975]

Sept. 22. Esgerus archiepiscopus Lundensis¹ Jacobo Aceri preposito in Warwitsysel. Tua nobis exhibita petitio continebat, quod cum olim officium prepositure in Warwitsysel non haberet redditus sufficientes ad ipsius onera supportanda, Dn. Cristiernus Ripensis episcopus cum consilio capituli sui et consensu parochianorum ecclesiam Jarnæ dicte prepositure perpetuo annexit, unde petivisti dictam annexionem auctoritate nostra confirmari. Nos igitur ipsam annexionem confirmamus, prohibentes *etc.* Datum Ripis in die Mauricii et soc. ejus.

Perg. med 1 Segl: G. 14. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [976]

Okt. 5. Reg. *1005. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 317: »Diploma ducis Jutiæ, ubi dux dicit se nolle scire damnum aut incommodum regis, sigillo Dn. Nicolao[!] de Werle roborata, 1312.«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 155, Fol. 360.* [977]

Okt. 6. *Reg. *1006.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 286: »Placitationem inter regem Ericum et comitem Adolphum de Skowenburg, a. 1312«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 156, Fol. 360.*

[978]

— *Reg. *1007.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 314: »Qualiter Nicolaus et Joannes de Werle promittunt astare regi contra quemcumque, Rostochii 1312«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 155, Fol. 360.*

[979]

Okt. 9. *Reg. *1008.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 295: »Placitationem inter Valdemarum et Johannem marchiones Brandenburgicos et regem Ericum Mened de subversione turris Werne-mundæ, Danskborrig dictæ, a. 1312«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 160, Fol. 362.* Da Johannes her ikke nævnes med, kunde dette Udtog maaske snarere identificeres med Cancellariæ liber S. 325, ndfr. 993.

[980]

Okt. 30. Esgerus archiepiscopus Lundensis. Quia [osv. som 834]. Sig. nostrum. Datum Roskildis 3. kal. novembris.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 2). LDipl.

[981]

Nov. 23. *Reg. 1767*.* [Orig. med Hertug Eriks Segl. Slesvig Bisp. Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse af Kong Kristjærn I, 1465 Maj 12 (søndag cantate). Perg.: RA. Reg. 86 A, 52. Afskr.: Svavstedbogen Bl. 40. *Hasse III, 134.*

[982]

Dec. 7. *Reg. 1768*.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 350: »Literas civitatis, ubi ostendunt, quod guerræ inter eos et regem Daniæ aliosque principes sint sopitæ, 1312«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 161, Fol. 363* med Datum: S. Nicolai Dag. (Orig., dateret: in crastino Nicolai: Rostock Bys Arkiv. *Meklenb. UB. V, 679.*)

[983]

Dec. 15. *Reg. 1769*.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 352: »Alias literas civitatis Rostochiensis, 1312, eadem de re« (jfr. 983).] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 162, Fol. 363.* — (Brevet findes i en Vidisse i Hertugarkivet i Schwerin. *Meklenb. UB. V, 680.*)

[984]

Dec. 16. *Reg. *1012.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 576: »Placitatio facta in Helsingburg inter Ericum ducem Sveciæ et Ericum regem super multis causis, 1312«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 163, Fol. 363.*

[985]

[**Dec. 16.**] [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 551: »De his, qui promiserunt regi pro placitatione inter ipsum et Ericum ducem Sveciæ, facta Helsingburgi, a. 1312«.] — Sml. 985.

[986]

[**Dec. 16.**] [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 552: »De eo, quod Ericus et Valdemarus duces Sveciæ promittunt servare placitationes factas Helsingburgi inter ipsos et regem Norvegiæ Haquinum, 1312«.] — Sml. 985.

[987]

Dag? [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 648: »Qualiter Christiernus ep. Rip. recognoscit se suscepisse 2000 mr., 1312«.] Jfr. *Hvitfeld III*, 164, *Fol. 364*: Forneffnde Bisp aff Ribe solde Kongen Nessum. [988]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 575: »Qualiter Ericus dux Sveciæ promittit regi servire ad dies suos, 1312«.] [989]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 277: »Qualiter domicellus Holsatiæ incusat domicellum Adolphum«.] — Sml. 991-92. [990]

— *Reg. *1013*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 280: »Qualiter Gerhardus comes Holsatiæ incusat patruos suos«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 159, *Fol. 362*. — Sml. 990. [991]

— Grev Adolfs og Junker Henriks Klagepunkter, indgivne til Kong Erik.

[Orig. Kongens Arkiv.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 156, *Fol. 361*, vistnok efter Cancellariæ liber. — Sml. 990. [992]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 325: »Literas marchionis et regis de divisio, a. 1312«.] — Sml. 980. [993]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 335: »Rogata et postulata marchionis ad regem«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 150, *Fol. 358*. [994]

— [Afskr.: Cancellariæ liber S. 337: »De redivibus, quos redemit Dn. rex a marchione Alberto«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 151, *Fol. 358*. [995]

— [Orig. Kongens Arkiv? Afskr.: Cancellariæ liber S. 528: »Literas civium Rostochiensium, quibus rex et Nicolaus de Rostoch vendidit annuos redditus annonæ ibidem, 1312. Ab hac pagina ad pag. 548, sub dato 1300, 1295, etc.«] [996]

— Cancellariæ liber S. 235, se 973; S. 286, se 978; S. 288, se 969; S. 295, se 980; S. 296, se 972; S. 314, se 979; S. 316, se 968; S. 317, se 977; S. 318, se 971; S. 327, 331, se 963-64; S. 350, 352, se 983-84; S. 551, 552, se 986-87; S. 576, se 985.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI*, 420 (Sept. 29), 436 (Okt. 3), 466 (Okt. 4), 384 (Okt. 6), 403 (Okt. 7), 403 (Okt. 10). — Løgum: *SRD. VIII*, 17 (Jan. 7), 212 (Marts 31).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III*, 374. — Antvorskov: *ÆA. IV*, 83. — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV*, 282 (C 5, a); se ogsaa 967, 970. — Sorø: *SRD. IV*, 480 = 488, 487 (jfr. 477, hvor Aar 1298 Marts o. 25), 509. — Vor: *ÆA. I*, 183.

1313.

Jan. 2. *Reg. *1016*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 647: »Qualiter Christiernus episcopus Ripensis in scriptis redigi fecit responsum Haquini regis super ducatu Hallandiæ, 1310 et 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 164, *Fol. 364*. Aaret 1310 gælder Tiden for Kongens Svar. [997]

Jan. 7. *Reg. *1017.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 520: »De placitatione facta inter regem et ducem Jutiæ Roschilidis, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 164, Fol. 364.* [998]

Jan. 25. *Reg. *1019.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 601: »De literis consulum civitatis Gripsvaldensis super reformatione pacis inter regem et ipsos, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 164, Fol. 364.* [999]

Febr. 3. Omnibus Borendholm inhabitantibus Faterus prior in Dalby totusque conventus ibid. Notum facimus, nos scotasse Dn. Esgero Lundensi archiepiscopo omnes possessiones, quas habuimus apud vos, videl. Skornetall, permutationis titulo pro Gryndby, tota villa scilicet. Unde omnibus in jurisdictione nostra Skornetall precipimus, quatinus Dn. archiepiscopo vel advocato suo de cetero respondeant de næffgiæld, servitiis regalibus, solutionibus et debitis aliis. Sig. nostra. Datum 3. non. febr.

[Perg. Lunde Ærkebiskops Arkiv.] Vidisse af Kong Hans 1500 Nov. 6 (Fredagen efter alle Helgene Dag). Perg. Samme Arkiv; *ÆA. IV, 344* (SvRA. under Aar 1500). LDipl. [1000]

Febr. 18. *Reg. *1020.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 60. *Dipl. Svec. III, 113.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 112* med urigtig Tidsbestemmelse: mense majo (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. S, Fol. 68.*) [1001]

Febr. 19. E. rex. Noveritis, quod villanis nostris de Nyburgh concedimus, quod extra ipsorum villam per episcopum vel quenquam alium citari nullatenus teneantur contra id, quod in ipsorum villa antiquitus est consuetum. Unde prohibemus etc. Sig. nostrum. Datum Tranekier 2. fer. post dnicam. sexagesime in presentia nostra.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Andre Afskr.: Resens Atlas IV, 312, Ny kgl. Saml. 4to, 736 k og 733 c. LDipl. [1002]

Febr. 20. *Reg. 1770**. A. Perg. [med Markgreve Valdemars Segl^a]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 69* (RA. Brandenburg 1). *Suhm XI, 915; Meklenb. UB. VI, 5.* — [Aa. Afskr.: Cancellariæ liber S. 477: »Qualiter Valdemarus marchio nomine Joan. marchionis vendidit regi dimidiedatem turris Warnemundæ, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 198, Fol. 378*, dateret: 1315 3. Dagen efter catedram Petri. Nogle Afgivelser fra Orig. tyder paa, at Afskr. i Cancellariæ liber har været efter en Koncept. [1003]

a) Langebeks Seglsamling Fasc. 29.

Marts 4. *Reg. 1771**. Perg. med 1 Segl: G. 156 og 157. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gejstlighed 32). *Kbhvns. Dipl. I, 66.* [1004]

Marts 12. Gavebrev af Margarita, Hr. Torbern Sterts Enke.

[Orig.(?) paa Dansk. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 298*. [1005]

Marts 12. *Reg. 1774.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27, og af Hamsfort: *SRD. I, 298*. — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 177*. [1006]

Marts 13. *Westph. IV, 3116 (Reg. *1021).* Se 1014.

Marts 15. *Reg. *1022.* Perg. [med 8 Segl: 3. A. 98; 7. A. 99 (Galen)]. (SvRA.) Efter Afskr. af Broocman: *Dipl. Svec. III, 117*. [1007]

Marts 17 (20?). »Olavi episcopi Roskildensis litteræ, quibus Erico regi servitium fidele addicit, simul promittens, quod regi aut coronæ per articulos per prælatos ecclesiarum Daniæ nuper datos in concilio Viennensi non nocerent regi aut coronæ. Dat. Siøborgh 16. cal. apr.»

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 658: »Qualiter Olaus episcopus Roschildensis promittit regi servitium fidele, quod et episcopi Othoniensis et Burglanensis promittunt [se 1016 og 1028], 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 178, Fol. 369* med Datum: 13. cal. apriiis. — Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 47]: Bartholin, Annales. [1008]

Marts 21. *Reg. *1023.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 656: »Qualiter Petrus episcopus Viburgensis promittit regi servitium fidele, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 177, Fol. 369*. — Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 47]: Bartholin, Annales, med Datum: Siøborgh in die b. Benedicti abb. [1009]

Marts 26. *Reg. *1024.* [Orig., senere (jfr. 1318 ⁴/₄) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 206. *Dipl. Svec. III, 120*. — Registratur 1425: Super bonis in Gødersløff Kirkeby, que attinent altari Johannis Vbbesß. [1010]

Apr. 13. Gavebrev af Bisp C[hristiern] af Ribe paa Engen Kornhemæ.

Perg. [med 2 Segl]; Paaskrift: Quatuor littere super quoddam pratum Kornhiem etc. Ribe Kapitels Arkiv (RA., Stiftskisten, Suppl. 7). *Hasse III, 21* (hvor Datum skal rettes til: mccc tercio decimo ydus aprilis). Anført af *Kinch, Ribe I, 146* med urigtig Datum: 11. April 1303. — Jfr. 1049. [1011]

Apr. 19. *Reg. 1776*.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 349: »De sedatione guerræ inter regem et Rostochium, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 164, Fol. 364* med Datum: 15. die pasche. (Orig., dateret: quinto die pasche, i Rostock Bys Arkiv. *Meklenb. UB. VI, 22.*) [1012]

Apr. 22. *Reg. *1027.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 22. *Dipl. Svec. III, 126*. [1013]

Apr. 24. *Reg. 1778 (= *1021).* [A. Perg. med Hertug Eriks Segl. Slesvig Kapitels Arkiv.] Kopi auskuleret af Notaren Gerhardus Klerck, fremlagt 1545^a: RA. Slesvig Stift 16. — **Aa.** Optaget i 1437 Febr. 27. *Hasse III, 140*. Udtog hos *Westph. IV, 3116* med Datum: crastino Gregorii. [1014]

a) Siger sig at være efter Orig., men er dog maaske efter Geuparten.

Maj 8. *Reg. 1779**. [Perg. [med 1 Segl]. Faaborg Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1753: LDipl. Desuden flere Bircherodske Afskrifter; efter en saadan: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 125* (E. dei - Sclauorumque - sempiternam. *Noveritis, quod - exhibitoribus - Foburgh - ac dimittimus - Dyghærnæs - Swanwiik - cremalia constructione - suarum habere de cetero teneantur - fuerant - seu quisquam - indebite vel molestetuduxerit - Nykøping - diem b. Johannis - nostra.*) — Dansk Oversætt., indsendt 1648: RA. Danske Kanc. En anden Oversætt.: Afskr.: Kall Fol. 57. Herefter: *Østs Archiv XIII, 18.* [1015]

Maj 12. »Similes reversales [c: som 1008] dedit Petrus episcopus Ottoniensis. Nykøping die Nerei et Achillei«.

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 658, sml. ved 1008.] Jfr. *Hvitfeld III, 178, Fol. 370.* Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 48]: Bartholin, Annales. [1016]

Maj 25. Olauus episcopus Roskildensis. *Noveritis, nos fratris Masini de Ingulo, preceptoris Parmensis s. domus hospitalis s. Johannis Jerosolimitani, procuratorium super terre sancte negotio de manu publica, adjuncto signo ejusdem ac sub sigillo appenso Dn. fratris Leonardi prioris Venetiarum dicte domus hospitalis scriptum, vidisse: 1313 Febr. 28. Leonardus de Tibertis befuldmægtiger Masinus til at foretage de ham overdragne Pengeindsamlinger »specialiter per omnia regna Daciæ, Sueciæ, Noruegiæ«.* Sig. nostrum. Datum Drangh 8. kal. junii.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv?] Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. [1017]

Maj. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 112* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. S, Fol. 68.*) Se 1001.

Juni 13. *Reg. *1032.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 624: »Qualiter Dn. Nicolaus de Werle dimittit regem liberum ab impetitione sua super bonis hæreditariis«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 165, Fol. 364.* [1018]

— *Reg. *1031.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 625: »Qualiter Dn. Nicol. de Werle non dabit alicui filiam suam Sophiam in matrimonio sine consensu regis, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 165, Fol. 364.* [1019]

Juni 15. *Reg. 1781**. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 130). *Terpager 133.* [1020]

Juni 19. *Reg. *1034.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 579: »Placitatio facta in Helsingburg inter regem Daciæ et Birgerum regem Sveciæ aliosque principes, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 165, Fol. 364.* [1021]

Juli 6. »Erici octavi åth Bosjö closter jungfruer uthgifne privilegier eller beskiermelse på desz godz, tienare och hion, dat. in octava Petri et Pauli«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 10. [1022]

Juli 20. *Hvitfeld III, 167, Fol. 365.* Se 1064.

Juli 24. E. rex¹. Noverint universi, quod terras in par. b. Dy-
onisi Roskildis, quas Somarus quondam monetarius noster Roskilden-
sis a Cristina Croks scotationis tytulo in placito Roskildensi optinuit,
postmodum ultra 6 annos in sua possessione habuit quiete et num-
quam alienavit, Johanni filio suo per 4 litteras nostras [c: *Udat.*
139-42] postmodum ab impetitione Laurencii Holæbæk adjudicatas,
nullis nostris litteris per Laurencium contra Johannem receptis in
contrarium, eidem Johanni adjudicamus, Laurencio hac de causa sub
amissione denariorum suorum perpetuum silentium imponentes. Sig.
nostrum. Datum Nyburgh in vig. Jacobi, teste Dn. Petro Muly
de Bægh.

Perg. [med Kongens Dobbeltsegl, Brudst.^a] Senere (jfr. 1321 ud.
Dag) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 3). LDipl. [1023

a) Klevenfelds Seglsamling, Hist. regum.

Aug. 9. *Reg. 1783**. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ
liber S. 232: »Erici regis Daniæ foedus cum Erico duce Jutiæ, a. 1313«.]
Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 167, Fol. 365.* [1024

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 510: »Placitationem factam Horsnes inter regem et Ericum ducem Jutiæ super multis articulis, 1313«.] Afskr. af Svaning: Gml. kgl. Saml. 4to, 2899 Bl. 3v., hvor der dog nu fattes et Blad eller mere. *Hasse III, 143* (der har overset Lakunen, som falder mellem: nos ex altera, og: infra 15 dies). Afskr. efter Svaning af Terpager: Ny kgl. Saml. 8vo, 190; herefter kan Lakunen udfyldes saaledes: in modum, qui sequitur, extitit placitatum: Primo videlicet, quod nos ipsum Dn. nostrum regem ab omni impetitione nostra, quam habemus contra ipsum super terra Longlandiæ et terra Frisiæ, que patri nostro pro terra Longlandiæ debuerat assignari, et super omnibus aliis bonis, que dictus Dn. rex noster nunc habet in sua possessione, quittum dimittimus et dimisimus et penitus excusatum. — Item dimisimus Dn. nostrum regem quittum pro damnis et expensis, que et quas pater noster bone memorie sustinuit in terra Svetiæ in servitio Dn. regis, nec non et pro damnis et expensis per nos ante terram Varnemundæ in servitio ejusdem Dn. nostri regis factis, ac etiam pro damnis^a per ingressum dominorum et hominum armatorum in Daniam in servitium ipsius Dn. regis nobis et terre nostre nuper factis et per eorundem egressum faciendis, et litteras Dn. regis super hoc pro indemnitate nobis date promisimus restituere et ipsum Dn. regem super hoc de cetero non monere nec aliquem dominorum. — Item promisimus ipsi Dn. regi, quod homines suos ad bona ipsorum propria et eis impignorata restituere debeamus, ablata hominibus suis reddere et pace privatis pacem restituere teneamur, et quod eis erimus de cetero favorabiliores, dimittentes eis a modo sine briga. — Item Dn. noster rex aliquos vasallorum nostrorum, qui se nobis opponere volunt, contra justitiam non fovebit, sed si aliquod jus inter nos et ipsos coram Dn. rege fuerit discutiendum, illud ipse rex discutiatur secundum jura sui regni. — Item nos nullos homines dicti regis ad nos recipiemus, sed quicumque ipsi regi inimicantur, ipsos prosequi de-

bebimus tamquam proprios inimicos. — Item munitiones sive barfrith constructas noviter prope Ripas«. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 169, Fol. 366.*

Et Udkast hertil er vistnok: [Cancellariæ liber S. 228: »Aliud foedus regis et ducis«.] Vistnok = Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 81, Fol. 330.* Brevet, der vel savnede Datum, fulgte i Haandskriftet lige efter Overenskomsten af 1306 Nov. 4 (840), hvad der har forledet Hvitfeld til at henføre det til 1306 og rette Erik til Valdemar. [1025

a) Terpager: dominis.

Aug. 26. *Reg. *1039.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 643: »Quomodo Dn. Megapolensis recognoscit se teneri ad defalcandum regi de summa, in qua rex sibi tenetur, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 175, Fol. 368.* [1026

Aug. 28 (?). *Reg. *1040.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 175, Fol. 368.* Vistnok hentet fra Cancellariæ liber; maaske er det kun Slutningen af 1037, der hos Hvitfeld er blevet adskilt fra Resten. Sml. Udat. 175. [1027

Sept. 4. »Denique et Nicolaus Burglanensis episcopus reversales regi dedit de servitio fideli ei prestando. Dat. Kaling fer. 3. ante nativ. b. virg.«

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 658; sml. ved 1008.] Jfr. *Hvitfeld III, 178, Fol. 370*, og *Bispekrøn. Bl. Ddiiij, Fol. 107.* — Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 48]: Bartholin, Annales. [1028

Sept. 18. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 659: »Qualiter Johannes episcopus Slesvicensis promittit, quod episcopatum Slesvicensem non debeat commutare pro Tharbatensi episcopatu, 1313«.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 298.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 178, Fol. 370.* Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 48]: Bartholin, Annales med Datum: Kaling fer. 3. ante diem Mathei ap. [1029

Sept. 24. *Reg. *1041.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 282: »Placitationem inter Henricum Holsatiæ et comitem Adolphum et fratrem suum Christophorum, a. 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 176, Fol. 369.* [1030

Sept. 27. E. rex. Ex insinuatione querelosa Dn. Johannis Ripensis episcopi didicimus, quod nonnulli clericorum sue dyocesis, quandoque per advocatos nostros seu officiales, quandoque etiam per alios laycos, nullo contra eos juris canonici, quo incausati defendi habent vel convicti, ordine observato, ad judicia secularia trahuntur et vinculis innodantur. Unde cum singulis et precipue ecclesie dei ad juris sui observantiam obligamur ipsorumque gravaminibus velimus, in quantum poterimus, obviare, sub optentu gratie nostre districte prohibemus, ne quis advocatorum nostrorum, eorundem officialium seu civium civitatis alicujus vel aliorum quorumcumque laycorum aliquem de clericis memoratis ad forum seculare trahere vel captum tenere presumat, nisi in recenti excessu seu facinore publico, ratione

quorum de jure capi debeat, deprehensum et tunc ad primam requisitionem ejusdem Dn. episcopi vel sui officialis sibi tradatur per ipsum juxta commissi excessus exigentiam puniendus. Si quis autem huic prohibitioni nostre attemptaverit contraire, ultionis regie periculum se non dubitet incursum. Sig. nostrum. Datum Ripis die Cosme et Damiani in presentia nostra.

A. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). LDipl. — Aa. Stadfæstelse 1452, se ved 147. — (Reg. *1042.) [1031]

Okt. 4. Reg. 1785. [Orig. »sub sigillo episcopi Roskildensis«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 28 v. *Danske Mag. IV, 234.* [1032]

Okt. 5. Reg. *1043. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 660: »Qualiter Johannes episcopus Ripensis recognoscit se nulum jus habere in bonis naufragantium, quæ wrack dicuntur, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 177, Fol. 369.* — Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 49]: Bartholin, Annales: »Johannis episcopi Ripensis litteræ, quibus recognoscit, se non ex jure, sed permissione et gratia regis habere wrack et emendam 40 marcarum. Dat. Ripis crast. b. Francisci«. [1033]

Okt. 10. Reg. *1044. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 641: »Quomodo Petrus Porsse promittit servire regi, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 177, Fol. 369.* [1034]

Nov. 11. Reg. *1045. Perg. med 1 Segl: A. 100 (Ribbing). (RA. Aarstad H.) *Möller, Fornhdl. rör. Halland 39.* [1035]

Dec. 6. Reg. *1047. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 178, Fol. 370.* Vistnok hentet fra Cancellariæ liber; maaske = 1038. [1036]

Dag? Reg. 1782*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 462: »De inhabitantibus Hartsyssel et quibusdam articulis eorum, 1313, Hotersnes«.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 172, Fol. 367.* — Sml. 1027. [1037]

— [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 158: »Alias literas super debito quorundam Svecorum, a. 1313«.] Maaske = 1036. [1038]

— [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 275: »In quibus rex tenetur Adolpho domicello de Kiil, 1313«.] [1039]

— Reg. *1028. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 498: »Quibus conditionibus Dn. Magnopolensis promisit filiam Witslavi desponsandam domicello Magno de Svecia, 1313«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 178, Fol. 370.* [1040]

— [Orig. Kongens Arkiv? Afskr.: Cancellariæ liber S. 644: »De navi, quam Dn. Nicolaus de Werle misit versus Daciam, 1313«.] [1041]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 687: »Qualiter dnus. [.] Nicolaus et Joannes de Werle dimittunt regem quitum de omni damno, quod habuit ante Wernemunde, Rostoch et Sivan, 1313«.] [1042]

Dag? [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 755: »Literæ datæ Joanni de Wesenberriq et aliis, 1313«.] [1043]

— [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 757: »De permutationibus bonorum in Æstthonia, 1313«.] Vistnok = Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 179, Fol. 370*. [1044]

— Cancellariæ liber S. 228, se 1025; S. 232, se 1024; S. 282, se 1030; S. 349, se 1012; S. 477, se 1003; S. 510, se 1025; S. 520, se 998; S. 579, se 1021; S. 601, se 999; S. 624, 625, se 1018-19; S. 641, se 1034; S. 643, se 1026; S. 647, se 997; S. 656, se 1009; S. 658, se 1008, 1016 og 1028; S. 659, se 1029; S. 660, se 1033.

— »Om en gaard i Roskild, givet til Clare i pant, løst 1313«.

[Orig. Roskilde Claræ Kl. Arkiv.] Klosters Registrant (Arnemagn. Saml. 4to, 1050). Aaret urigtigt? [1045]

— Privilegium af Hertug Erik.

[A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur under Capsa C, D: Gem. Arch. VI, 27 (»Erici ducis Jutiæ sub dato 1313 in ecclesia Bow, quibus recipit monachos Loci Dei cum omnibus suis bonis sub protectione speciali, dimittens ipsis omnia sua bona tam in decimis quam in aliis piis elemosinis, a suis progenitoribus et archiepiscopis et episcopis Sleswicensibus (et aliis) collatis per totum ducatum suum, prohibens insuper districte, ne quis advocatorum suorum vel alii in suo ducatu constituti abbatem vel fratres suos molestare præsumat«). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 298* (hvor Dateringsstedet anføres som »Burgi«). — Aa. Ufuldstændig Afskr. uden Datum: Løgumbogen: *SRD. VIII, 177*. — [B. Orig. Samme Arkiv.] Udtog i den anførte Registratur under Capsa C, H (»Literæ Erici ducis Jutiæ sub dato in ecclesia Bow anno 1313 ejusdem sensus, quem complectuntur literæ sub D. notatæ. Præterea hoc annexitur, ut et in superioribus, ne villici et coloni monasterii in placitis pro aliquibus eorum excessibus molestentur, sed coram abbate conquerantur«). [1046]

Uden Dag. Esger Jul til Kongen: *SRD. I, 298*. Se 1051.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 420 = 482* (Apr. 19), 487 (Nov. 30). — Løgum: *SRD. VIII, 154* (Marts 5), 219 (Sept. 8), 224 (Dec. 6); se ogsaa 1006 og 1046.

Registraturer: Kongens Arkiv, se 1003. — Lunde Ærkebisp: se 1000. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 374*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 93, 162*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 345*. — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV, 283*. — Sorø: *SRD. IV, 506* (Apr. 9), 516 (Apr. 9). — Ring: *ÆA. I, 239, 240*.

— 1314.

Jan. 4. *Reg. *1050*. Perg. med [3] Segl: 1. G. 361; 3. Bormærke. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 4). *Matzen, Panteret 340*. [1047]

Febr. 3. *Reg. *1053*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 134. *Dipl. Svec. III, 159*. Jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 118* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 69*). [1048]

Marts 1. Broder Astradus om Skøde til Bisp C[hristiern] af Ribe paa Cornhæm Enge.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 8). *Hasse III*, 89. — Jfr. 1011. [1049]

Apr. 2. »Bisp Johannes af Ribe overdrager et Alter til Hr. Michael kaldet Tuly.

Perg. [med 2 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse III*, 150. [1050]

Apr. 19. »Esgeri archiepiscopi litteræ, quibus ad Erici regis gratiam syncerius obtinendam obligat se ad nutum Dn. regis et voluntatem et debita, quibus rex in curia Romana obligatus tenebatur, persolvenda, fidejussoribus constitutis. Dat. Helsingborgh fer. 6. post dnicam. quasi-modogeniti«.

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 671: »Qualiter Esgerus archiepiscopus obligat se ad nutum Dn. regis et voluntatem suam in omnibus cooperando, 1314«.] Udtog af Hamsfort under Aar 1313: *SRD. I*, 298. Dansk Udtog med Aar 1316: *Hvitfeld III*, 224, *Fol. 388*. — Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 52]: Bartholin, Annales. [1051]

— »Fidejussorum litteræ, quod archiepiscopus dictas placitationes [o: 1051] firmiter observaret. Dat. ut supra«.

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 675: »De his, qui promiserunt pro archiepiscopo, quod dictas placitationes debet observare«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 225, *Fol. 389*. — Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 53]: Bartholin, Annales. [1052]

Maj 31. *Reg. *1058*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 689: »Placitationem facta[m] inter regem et Ericum ducem Jutiæ, 1314«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 179, *Fol. 370*. [1053]

Juni 7. *Reg. *1060*. A. Perg. med Grev Gerhards Segl (Brudst.). Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XXXII, 5). *Hasse III*, 153. — [Aa. Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 603: »Qualiter Gerardus comes Holsatiæ vendidit fratri suo juniore, domicello Hennekino, totum dominium suum in Holsatia et omnia bona sua in Dacia sita, 1314«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 180, *Fol. 370* med Datum: feria post trinitatis. [1054]

Juni 8. *Reg. *1062*. A. Perg. [med 1 Segl]. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XXXII, 4). *Hasse III*, 155. — [Aa. Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 607: »De eo, quod idem Gerardus renunciat omni juri et omnibus exceptionibus, quibus dicta venditio possit impignorari etc., 1314«.] Omtalt af *Hvitfeld III*, 181, *Fol. 371*, hvor ogsaa nævnes Hennekes Modbreve. [1055]

Juni 11. *Hvitfeld III*, 182, *Fol. 371*. Se 1315 Juni 10.

Juni 15. *Reg. *1063-64*. [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 480: »Compositionem inter regem et magistrum de Livonia, a. 1314«.] To Breve i danske Udtog: *Hvitfeld III*, 184, *Fol. 372*. — Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 59, 59 og 62]: Bartholin, Annales. [1056-57]

Juli 6. *Reg. 1792*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 461: »De quibusdam convictis militibus et bundonibus, 1314«.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III*, 185, *Fol. 373*. [1058]

Juli 6. Vidisse af 568; Vidisse af 135; Vidisse af 679 (*Reg. 1793*).

Alle tre Vidisser paa samme Perg.^a [med 6 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). Den anden Vidisse: *Pontoppidan, Ann. II, 113* (de to andre er enslydende hermed); jfr. *Dipl. Viberg. 10*. [1059]

^a) Meningen har sikkert været, at disse Vidisser skulde være klippede fra hinanden og forseglede særskilt.

Juli 10. Consules ceterique cives Roskildenses. Constare volumus, quod Cristiarno Hæmingsß advocato nostro existente Dn. Gerthrudis relicta Hensæ dicti Vtrækt nostri concivis et virgo Cecilia eorundem filia in placito nostro civili post nativitat. Johannis bapt. domum lapideam cum tecto ac suo fundo adjacente, in par. b. Michaelis in platea dicta Hørsegathæ apud eorum versus balneum sitam, post mortem Hensæ hereditatis tytulo optentam, concivi nostro Johanni dicto Juul pro 500 mr. denar. Roskildensium in pignus exponendi divulgavit, dantes Jacobo Ebbæß concivi nostro potestatem eam eidem nomine suo scotandi; quam curiam in placito nostro non nisi festum Martini prox. subsequente quocunque anno redimi. Si in Johannis possessione edificando meliorata dinoscitur nota digna, ei juxta bonorum taxationem exponetur. Sig. nostre civitatis¹. Datum in f. Kanuti regis anno et loco supradictis.

Perg. med Byens Segl (løst); Paaskrift fra 16. Aarh.: Den Jord har Fru Anne Ellers, som fik Gaarden af Bertyl Brøgher, som Knud Due iboede og gav Klostret 3 ß Grot. Senere i Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 192). LDipl. [1060]

Juli 14(?). Frater Oliuerus de Seyn, prior domus s. Johannis Jerosolimitani in Andwardscogh¹, totumque capitulum ibid. Noverritis, quod tam propter utilitatem Dn. Olavi episcopi Roskildensis et capituli ibid. quam etiam concordiam inter discr. virum Dn. Jacobum Martinsß et nos, 1 mansum in censu terre, quod vulgariter dicitur bool, in Siuhøgh, cum attinentiis suis preter decursum aquarum, qui dicitur flothærmaal, quem pro molendino nostro in Ramsio ex antiquo habueramus, necnon et 5 oras in censu terre in Ølsy litlæ, pro omnibus bonis in Ramsio maklæ ecclesie Roskildensis, nunc prebende dicti Dn. Jacobi adjacentibus, cum domibus, piscaria[!] et specialiter suo ornummæ tytulo commutationis predictis ecclesie et prebende Dn. Jacobi per discr. virum fratrem Godswinum nostri ordinis in placito Ramsio H. ascotari facimus. Sig. nostra. Actum et datum ultimo idus julii.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 502; sammenhæftet med 1070. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 7). LDipl. [1061]

Juli 19. *Reg. 1795**. Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Sverige 5). *Dipl. Svec. III, 174*; *Rydberg I, 381*. — [Afskr.: Cancellariæ liber S. 559: »De eo, quod Ericus dux Sveciæ promittit dare

regi, quicquid compromissarii utriusque partis arbitrati fuerint, si rex iuverit eum ad obtinendum regnum Norvegiæ«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 193, Fol. 376* under 1314 og *III, 232, Fol. 391* under 1316. — Sml. 1063. [1062]

[**Juli 19.**] [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 558: »Qualiter Ericus dux Sveciæ promittat astare regi contra quemcumque«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 232, Fol. 391* under Aar 1316. Hertugens endnu bevarede Brev (1062) synes at svare baade til Cancellariæ liber S. 559 og til S. 558; maaske har Brevene her været indførte efter Koncepter, medens den endelige Udfærdigelse har slaaet de to sammen til eet. [1063]

Juli 19. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 553: »Quibus conditionibus rex suscipit Ericum ducem Sveciæ sub protectione sua, Coldingæ 1314«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 167, Fol. 365* med Aar 1313. [1064]

[**Juli 19.**] [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 555: »Qualiter rex promittit juvare Ericum ducem Sveciæ ad obtinendum regnum Norvegiæ«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 232, Fol. 391* under Aar 1316. — Hertugens Modbrev, se 1062-63. [1065]

[**Juli 19.**] [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 556: »Qualiter rex debet juvare Valdemarum ducem Finlandiæ de Svecia ad obtinendum regnum Norvegiæ«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 232, Fol. 392* under 1316; jfr. *III, 193, Fol. 376* under 1314. Hertugens Modbrev, se 1068. [1066]

Juli 19. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 561: »Conpromissores Dn. ducis Sveciæ ad antedictas placitationes«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 193, Fol. 376*. [1067]

[**Juli 19.**] [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 562: »De eo, quod Valdemarus dux Sveciæ obligat se ad serviendum regi secundum dicta arbitratorum, si rex adjuverit ipsum ad regnum Norvegiæ, 1314«.] Omtalt af *Hvitfeld III, 193, Fol. 376* under 1314 og *III, 232, Fol. 392* under 1316. [1068]

Juli 21. *Reg. *1067.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 600: »Quomodo Thitmarsii promittunt juvare regem contra quemcumque, 1314«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 194, Fol. 376*. [1069]

Juli 22. Frater Oliuerus de Seyn, prior domus s. Johannis bapt. in Andwardscogh. Quia propter negotiorum frequentiam personaliter adesse non possumus, injungimus fratri Godswino nostri ordinis, dantes eidem auctoritatem scotandi bona nostra ecclesie Roskildensi ad prebendam, in qua nunc residet Dn. Jacobus Martinß canonicus ejusdem ecclesie, silicet census unius marche in terris in Siuhøgh et terras 5 orarum in censu in Ølsy, necnon et recipiendi scotationem omnium bonorum in Ramsio in recompensationem, secundum quod

inter nos placitatum est et in litteris ex utraque parte confectis [ø: 1061] continetur. Sig. nostrum. Datum in die Marie Magdalene.

Perg. [med 1 Segl], sammenhæftet med 1061. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 7). LDipl. [1070]

Juli 29. Privilegium for Køge (*Steenstrup, Vald. Jordebog 451*). Se Udat. 110.

Aug. 11. *Reg. *1069.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 323: »Placitationem inter Henricum Magnopolensem et marchionem Valde-marum, in Tevtonico, 1314«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 194, Fol. 376.* (Markgrevens Modbrev findes i Orig. i Arkivet i Schwerin: *Meklenb. UB. VI, 106.*) [1071]

Sept. 5. *Reg. 1796*.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 682: »Litteras inhibitionis regis, ne quisquam potens de terra hospitetur apud religiosos, 1314«.] Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 56]: Bartholin, *Annales*: »Erici regis mandatum inhibitorium, ne quis apud monasteria eorumque bona nisi suis propriis sumptibus hospitaretur, nec equos aut canes in monasteriis, etiam in propriis sumptibus, aleret. Dat. Worthingburgh fer. prox. [sic] ante nativit. b. virg.« — Efter Lovhaandskrift: *Ancher, Lovhist. II, 539* (= *Aarsb. fra Geheimearch. V, 44*). [1072]

Sept. 7. *Reg. *1071.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 468: »De quibusdam inhabitantibus Horsbyherred et articulis eorum, 1314«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 194, Fol. 376.* [1073]

Sept. 12. *Reg. *1074.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv; Specifikation, Acta privata Nr. 2, her dateret: die nativit. Mariæ.] Afskr.: Lundebogen S. 242 med Tilføjeelse: Hujus tenoris sunt 3 littere. *Dipl. Svec. III, 180.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 113* (= *Hvitfeld, Biskpekrøn. Bl. S, Fol. 68*). [1074]

Sept. 17. *Reg. *1075.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 195, Fol. 376.* Udtog [efter Bartholin A, 58]: Bartholin, *Annales*. [1075]

Okt. 30. *Reg. *1076.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 564: »Quomodo rex quosdam milites Erici ducis Sveciæ sub protectione suscipit«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 195, Fol. 377.* [1076]

[**Okt. 30?**] Kongens Værebrev for Hertug Valdemars Mænd.

Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 195, Fol. 377.* Vistnok efter Cancellariæ liber; sml. 1076. [1077]

Nov. 1. *Reg. 1797*.* Perg. med Hertug Eriks Segl (Brudst.). Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I, 18.* [1078]

Nov. 10. *Reg. 1798.* [Orig. med 1 Segl: G. 518**. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 35 med Overskrift^a: [in sedes ex] ymago episcopi [infulati et pontificalibus induti, in sinistra bac[ul]um] pastorem erectum habentis, dextra ad b[enedicendum] elevata]; inferius circa sedem apparuerunt duo capita et super illorum . . . unum lilium fuit descriptum, cum hac scriptura circumferentiali: S. fratris

Petri dei [gratia] Ottoniensis episcopi. *Pontoppidan, Ann. II, 112* (Otthoniensis - [Otto]niensi - quem erga - Inguari - vacantem - adhibito - ordinationi irrefragabiliter commissis vestro monasterio) - conferimus - proprietatem - annectimus - presentialiter. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 298. VII, 227* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Kiiij, Fol. 40*). [1079]

a) Udfyldt efter Afskr. i LDipl.

Nov. 22. *Reg. *1077.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 167. *Dipl. Svec. III, 186.* — Jfr. ndfr. Nov. 23. [1080]

— *Reg. *1078.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 156. *Dipl. Svec. III, 188.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 113* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. S, Fol. 68*). — Jfr. ndfr. Nov. 23. [1081]

— *Reg. *1079.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 175. *Dipl. Svec. III, 189.* — Jfr. ndfr. Nov. 23. [1082]

Nov. 23. *Reg. *1080.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 320: »De unione facta inter Dn. Adolphum comitem et domicellum Joannem, comitem Holsatiæ, 1314«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 196, Fol. 377.* [1083]

— *Reg. 1079*.* *Lunde Kapitels Gavebøger, ed. Weeke 116.* Er intet Brev, men en officiel Optegnelse om Ærkebispens Stadfæstelse paa Guidos Gaver (1080-82).

Dec. 2. *Reg. 1800*.* [A. Perg. [med 6 Segl]. Esrom Kl. Arkiv; senere i Antikvitetsarkivet i Stockholm.] Afskr. i Benzeltjernas Saml. Acta Scanica Vol. I i Upsala Universitetsbibliothek, E, 164 (herefter: *Dipl. Svec. III, 192*) og af Langebek 1754: LDipl. — **Aa.** Afskr.: Esrombogen (efter Orig. og efter en Vidisse 1329 Febr. 25). *Codex Esrom. 225.* [1084]

Dec. 5. *Reg. *1081.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. III, 757.* — **Aa.** Vidisse 1315 Maj 10. [1085]

Dec. 8. »Konungh Erici octavi åth closter jungfruerne i for^{de} Bosio closter uthgifne confirmation på hans antecessorers tillförna åth bemelte jungfruer och closter gifne privilegia, dat. dnica. post diem Nicolai«. [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 11. [1086]

— »Konung Erici förbudh, det ingen skulle hafva nagon wagh från Kielby wadh, som löper från Lund och ath Malmöge, dat. dnica. post diem Nicolai«. [Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 3. [1087]

Dec. 9. *Reg. *1082.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 321: »Placitationem inter Vitzlavum Ruyanorum et Valdemarum marchionem, in Tevtonico, 1314«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 196, Fol. 377.* (Markgrev Valdemars Modbrev: *Fabricius, Urk. zur Gesch. Rügens IV, 2 H., S. 45.*) [1088]

— [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 324: »Placitationem inter Vitzlavum Ruyanorum et Voldemarum marchionem de civitate Sundensi, 1314«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 197, Fol. 377.* [1089]

Dec. 10. *Reg. *1083.* Perg. med Kongens Dobbeltsegl med Hjælm paa Bagsiden (Brudst.). Lunds Peders Kl. Arkiv (AM. LV, 5). *Dipl. Svec. III, 193.* [1090]

Dec. 12. »Dederunt et fidejussores alias litteras in solidum se obligantes, cum quidam eorum pro dicta placitationis [c: 1051] observatione pro archiepiscopo nollent promittere. Dat. profesto Luciae virg.«

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 677: »De quibusdam, qui pro jam dictæ placitationis observatione nolunt pro episcopo promittere, 1314«.] Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 54]: Bartholin, *Annales.* Omtalt, vistnok efter Bartholin, af *Suhm XI, 776*, dog under 1316, vel paa Grund af Hvitfelds Henførelse af Forliget til dette Aar. [1091]

Dec. 19. Consules ceterique cives Ripenses. Notum facimus, quod in nostra presentia Johannes Gunnerß et Saxo recognoverunt, se Frederico Dulmer et heredibus suis successive fundum juxta domum Hartleui Cruse ad partem aquilonarem situm cum omnibus terris ibid. tam juxta celarium lapideum quam extra parietem dicte domui adjacentibus perpetuo locasse pro 4 mr. denar. annis singulis consuetis terminis persolvendis, et hoc cum omni jure ac libertate, prout ipsi a Dn. episcopo Ripensi et capitulo hactenus dictas terras habere consueverunt, sicut in litteris ipsorum patentibus per nos visis et auditis continetur. Sig. nostre civitatis. Datum fer. 5. ante diem Thome.

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [1092]

Dec. 26—31. *Reg. 1802.* A. Perg. med [4] Segl: 1. G. 805; 2. G. 835; 3. Ribe Bys Segl. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpager 281; Hasse III, 160.* — Aa. Vidisse 1558 Febr. 8 (Tirsd. efter Kyndermisse) af Hans Tavsen, Superintendent, o. fl. Perg.: Ribe Bys Arkiv. — Jfr. 1317 Marts 31. [1093]

Dag? *Reg. *1065.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 409: »Articulos, quos rex habet contra Nicolaum Broch et alios«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 187, Fol. 373.* [1094]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 428: »Placitationes inter regem et Johannem Vffeson«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 192, Fol. 375.* [1095]

— [Cancellariæ liber S. 430 usque ad 460: »De bonis expulso- rum a. 1314«.] Jfr. herom *Hvitfeld III, 193, Fol. 376.* [1096]

— [Orig. Kongens Arkiv? Afskr.: Cancellariæ liber S. 272: »Placitationem inter regem ex parte domicelli Holsatiæ et inter Adolphum, comitem de Kiil, 1314«.] [1097]

— [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 495: »Qualiter rex appropriat terram et castrum Scapruch Vitzlao«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 185, Fol. 372.* [1098]

Dag? [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 494: »Qualiter Witzlavus resignat regi terram Marlow et civitatem Salten.«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 185, Fol. 372.* [1099]

— *Reg. *1061.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 608: »Qualiter rex et Hennekinus, Holsatiæ comes, promittunt in solidum solvere N. comiti Sverinensi 1000 mr. puri argenti et 250 mr. denar. lubezens.«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 181, Fol. 371.* [1100]

— [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 754: »Literæ regiæ feudales datæ incolis Esthoniæ, 1314«.] Maaske = Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 273, Fol. 408* under 1318. [1101]

— *Reg. *1119* (her under 1315). Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 184, Fol. 372.* Vistnok efter Cancellariæ liber. [1102]

— Cancellariæ liber S. 320, se 1083; S. 321, se 1088; S. 323, se 1071; S. 324, se 1089; S. 378, se 931; S. 461, se 1058; S. 468, se 1073; S. 480, se 1056-57; S. 553, se 1064; S. 562, se 1068; S. 564, se 1076; S. 600, se 1069; S. 603, 607, se 1054-55; S. 671, se 1051; S. 675, se 1052; S. 677, se 1091; S. 682, se 1072; S. 689, se 1053; S. . . .?, se 1075.

Uden Dag. *Reg. *1084.* [»Velbeseglet« Perg. Tvis Kl. Arkiv.] Optaget i Notarialinstrument 1434 Juni 24 (kun bevaret i dansk Oversættelse). *Danske Saml. IV, 353.* [1103]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 485* (Dec. 11). — Esrom: se 1084. — Æbelholt: *SRD. VI, 168* (Juli 10).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 348.* — Tommerup: *ÆA. IV, 379 = 381.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 393.* — Sorø: (*SRD. IV, 493,* se Aar 1324).

1315.

Jan. 11. *Reg. *1087.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 123. *Dipl. Svec. III, 197.* [1104]

Jan. o. 13. *Reg. *1088.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 616: »Qualiter rex compromittit in Dn. Magnopolensem de omnibus. quæ vertebantur inter ipsum et Othonem Lunenburgensem, 1315«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 198, Fol. 378.* [1105]

Jan. 18. Cecilia relicta Dn. Johannis Syælænzfaræ junioris. Constatere volo, quod in remedium anime mee et mariti mei dedi et scotari feci per manum filii mei Olai in manus fratris Benedicti ordinis predicatorum omnia bona mea in Olæfstørp, videl. 2 curias, monasterio s. Agnetis Roskildis, presentibus nobilibus Dn. Clemente Hærlughß, Hæmmingo Olæfß et Godikæ Friis et pluribus aliis, accedente filiorum meorum consensu. Sig. DDn. Clementis Hærlughß, Petri Grubbæ, quia filii mei sigilla non habent, cum sig. meo. Actum placito Faxæ H. sabb. post oct. epiphanie.

Pérg. [med 3 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 282* (AM. Suppl. I, 13). LDipl. — Jfr. 1107 og 1351 Sept. 5. [1106]

Jan. 21. Soror Cecilia priorissa apud s. Agnetem Roskildis totusque conventus sororum ibid. Quoniam nobilis Dn. Cecilia relicta Dn. Johannis Syælænsfaræ junioris dedit et scotavit monasterio nostro omnia bona sua in Olefstorp, videl. 2 curias, nos ei concedimus ad dies suos usum bonorum, ut fructus levet, hac conditione ut curia orientalis pro usu suo sit et post mortem ejus redeat ad monasterium, curia vero occidentalis cedat in usum filiarum suarum, que in monasterio sunt, et post decessum earum redeat ad conventum. Sig. prioris Roskildensis¹, tunc vicarii prioris provincialis super locum nostrum, et nostro et conventus nostri. Actum in die Agnetis.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 445. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 282* (AM. Suppl. I, 14). LDipl. — Jfr. 1106, 1133. [1107]

Febr. 22. AM. LIX, 18. Se 1395 Febr. 22.

Febr. 25. *Hvitfeld III, 198, Føl. 378.* Se 1003.

Marts 3. Martinus Thrwels^β ac filius suus Petrus de Wigby. Noveritis, quod presentibus discr. viris DDn. Petro dicto Herba archidiacono Roskildensi et Johanne dicto Thythæbyargh² canonico ibid. necnon Johanne Grubbi tutore sororum b. Clare Roskildis in temporalibus et aliis ad hoc vocatis partes silvarum, videl. Køpæskøgh, Holæskøgh ac Akætøfskøgh et alias partes silvarum omnes, quas pater meus et ego usque in presens injuste occupavimus, claustro b. Clare dimittimus, ratum habere volentes divisiones, limites ac alia insignia, per nominatos de placito Rampsyø H. factas, duraturas. Sig. DDn. predictorum cum sig. nostris. Datum Swensthorp 5. nonas marcii.

Perg. med [5] Segl: [1. Anført som beskadiget i LDipl]; 2. G. 208; 4. A. 101 (Sparre). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 7). LDipl.

[1108]

Marts 5. Ericus rex. Notum facimus, quod nos Dn. Olavi Roskildensis episcopi et sui capituli benivolentiam attendentes, nobis sepius exhibitam, jus patronatus, quod nobis in ecclesia Snesøer competit, ex parte nostra et successorum nostrorum resignamus, Dn. Skielmmerum nunc Roskildensem prepositum pro se et suis successoribus ad ipsam ecclesiam, per promotionem ipsius Skielmmeri in Roskildensis ecclesie prepositum nunc vacantem, Dn. Olavo episcopo presentantes, prepositure Roskildensis ecclesie annectendam. Nostrum sig. Datum Nestwedis fer. 4. ante diem Gregorii in presentia nostra.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LV, 6). LDipl.

[1109]

Marts 6. *Reg. *1090.* Perg. [med 1 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Strø H. 47). *Rørdam, Kbhvns Kirker, Till. 6.* [1110]

Marts 22. Ølric Swawe, Kommendator i Nemerow, og flere danske Riddere vidimerer 858.

Perg. med [17] Segl, hvoraf 12 bevarede; jfr. A. 102—10. Kongens Arkiv (senere eller straks til Arkivet i Schwerin). *Hasse III, 83.*

[1111]

Marts 28. Olaus episcopus Roskildensis¹. Cum presentis vite nostre decursus etc. Ad honorem s. trinitatis, virg. Marie et b. Lucii in remedium anime nostre, predecessorum nostrorum episcoporum ac parentum nostrorum capellam in ecclesia Roskildensi construi fecimus eamque dotavimus de bonis, que partim de peculio nostro quasi castrensi, quod habuimus ante promotionem nostram ad episcopatum Roskildensem, et partim de pecunia reddituum nostrorum postmodum, quos tunc licuit nobis in usus convertere quoscunque, emptionis titulo acquisivimus, videl. in Tokæthorp 1 bool terre in censu, in Nybølæ 5 ore terre in censu, in Ysøghæ 1 bool terre in censu, in quo est modicus defectus, in Sighærstorp 2 ore terre in censu, in Windæthorp 10 ore terre in censu, in Liungæthorp in Horns H. 26 sol. terre in censu et 1 molendinum ad ventum ibidem, quam capellam de consensu capituli Roskildensis cuidam prebende in eadem ecclesia in proventibus et pensionibus suis adeo tenui, quod ex eis ipsius possessor nullatenus valebat sustentari nec apud dictam prebendam residentiam facere officium pro beneficio impensurus, cum non haberet cum aliis prebendis mense communionem, nec pro corpore prebende nisi tantum 2 fundos, unum in Rykæthorp et alium in Suauærslæ, qui non solvunt annuatim 20 mr. denar., fore duximus annectendam, utrumque unum beneficium censentes uni persone conferendum, ita tamen, quod bona capelle superius expressa sint pro mensa canonici instituti et instituendi, bonis prebende, sicut prius fuerant, pro corpore tantummodo deputatis. Volumus, ut quicumque in dicta prebenda canonicus institutus fuerit, nichil de mensa seu de bonis prius ad capellam spectantibus percipere debeat, si non fecerit residentiam personalem, sicut in aliis prebendis antiquis mensam communem habentibus est observatum; et si contingat ipsum abesse de licentia sui prelati, corpus prebende sue percipiat, bona vero mense inter canonicos residentes communitatem mense habentes distribuantur, ita quod et canonico dicte prebende residenti de bonis mense communis, quantum ad partem absentium et distributiones alias sua portio assignetur, proviso quod capella debito officio, de quo inferius exprimitur, nullatenus defraudetur. Item volumus, ut canonicus instituendus sit infra sacros, et si non fuerit, quam cito poterit, sacros recipiat ordines, ita quod infra annum a receptione prebende vel a tempore notitie promoveatur in sacer-

dotem; quod si non fecerit, prebenda sit ipso facto privatus, ad ipsam regressum nullatenus habiturus, et si quid interim de bonis mense ipsius prebende perceperit, omnia futuro restituat successori. Item volumus, ut canonicus instituendus per se vel per capellanum, quem volumus, ut continue secum habeat, ad cujus sustentationem deputavimus bona in Rørbæk, que magister Petrus Herba archidiaconus Roskildensis scotavit ad capellam, item terras, quas emimus de Nicolao Romuldb̄ ibid., dictam capellam continue modo, qui sequitur, teneatur officiare, videl. omni [*osv. som 913 indtil*] necessaria ministrare. Insuper scolares teneat, ad quot sufficere poterunt bona nunc ad hec deputata, videl. bona, que emimus de Tucone Impæ in Thorslundæ, et bona, que noviter emimus in Quamløsæ, qui ipsam capellam officient, prout canonico videbitur expedire. Curiam etiam, quam de Petro Gaas Roskildis emimus juxta ecclesiam h. Johannis ad aquilonem, ipsi capelle donavimus et scotavimus, ita quod si canonicus residentiam non fecerit, capitulum ipsam curiam una cum aliis bonis mense ipsius adjacentibus habeat ordinandam, fabricæ autem capelle bona, que permutationis titulo in Gryfiæ pro molendino apud Capellæ habuimus, adicimus sub ejusdem canonici ordinatione. Insuper decimas nostras episcopales de bonis supradictis de consensu capituli mense ipsius canonici volumus adjacere. Sig. nostrum una cum sig. capituli². Actum et datum kal. aprilis 5. in capitulo nostro. — Bona etiam, que de heredibus Dn. Thordonis quondam archidyachoni Roskildensis in Aughworthæ yfræ emimus, sub ordinatione ipsius canonici pro nostro anniversario deputamus.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 156 og 157; 2. G. 192. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LV, 8). LDipl. — Jfr. 914. [1112]

Apr. 3. *Reg. 1805.* Se 1114.

Apr. 4. *Reg. *1095.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 680: »De confoederatione inter regem Ericum et Petrum episcopum Viburgensem, 1315«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 202, Fol. 379.* — Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 54]: Bartholin, Annales. [1113]

— *Reg. 1805.* [Orig. med Kongens Dobbeltsegl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 20 med overstreget Overskrift: et in alia parte apparuit clipeus Erici Danorum Sclauorumque regis. *Pontoppidan, Ann. II, 115 (E. dei gratia - Fyoniam - Quia post edictum - quam plures querimonie - obfuscentes - præ oculis - modicum et gravamen - solum corundem substancie totaliter enervantur, set quod - preminencie - quatinus nullus - nisi suis - mittat nec in - jacere - habent - ipsorum ipsos statim lectis - revocent et deducant. - Otthoniensi ac monachis - Worthingburgh - mcccxv. sexta feria proxima post dominicam).* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 298, VII, 227.* [1114]

Apr. 13. *Reg. 1806**. A. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv. *Terpaper 31* og *690*. — Aa. Stadfæstelse 1334 Marts 4. [1115]

Apr. 14. *Reg. 1807*. [A. Perg. med Hertug Kristoffers og hans Hustru Eufemias Segl. Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 494, 529.*] — Aa. Vidisse 1339 Juli 14. *Suhm XI, 920* (jfr. 750). [1116]

Apr. 19. *Reg. 1808**. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 489: »*Literas regis super munitiones concessas Witslavo, pr. Ruyano-rum, 1315**.] Latinsk Udtog i Henrik Høiers Afskriftsamling: *Arnemagn. Saml. Fol. 22 b, S. 105* med Datum: sabb. ante diem Georgii; her vistnok efter Meddelelse fra Hvitfeld, jfr. *Norges gml. Love IV, 470-71*. — Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 199, Fol. 378* med Datum: Søndagen for Gregorii. — (Uafhængig heraf er en Kopi i en rügisk Codex, hvor Brevet er dateret: sabbatho ante diem Georgii. *Fabricius, Urk. z. Gesch. Rügens IV, 3 H., S. 23, o. fl. St.*) [1117]

Apr. 24. *Reg. *1096*. Perg. med Greven af Schwerins Segl. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 68* (RA. Meklenburg 3). *Meklenb. UB. VI, 149*. [1118]

Apr. 28. *Reg. *1099*. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 610: »De eo, quod Dn. Gerardus, filius Dn. Ger. quondam comitis Holsatiæ, in præsentia regis resignavit Nicol. comiti Sverinensi bona in Dacia et Holsatia, 1315*.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 205, Fol. 381*. (Orig.: Arkivet i Schwerin. *Meklenb. UB. VI, 151*.) [1119]

— *Reg. *1098*. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 611: »De his, quæ Hennechinus comes Holsatiæ impignoravit fratri suo Gerardo, 1315*.] (Orig.: Arkivet i Schwerin. *Hasse III, 164*.) [1120]

Maj 10. *Reg. *1100*. [Perg. [med 2 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv; senere SvRA.] *Dipl. Svec. III, 758*. Afskr. fra 1753: LDipl. [1121]

Maj 15. Nicholaus Pætærß¹. Noverint universi, quod Kanutus dictus Juul et Petrus Pauelß Dn. Herlogo Jacobß fructus 2 annorum, videl. anno preterito et instanti, pro quibus fidejusserunt pro Johanne Pætærß in Myærløsæ H., exolverant; eosdem liberos dimitto. Sig. meum. Datum fer. 5. post f. pentecostes.

Perg. med 1 Segl: A. 111. (RA. Reg. 69, Fasc. 21a, 6.) LDipl. [1122]

Maj 26. *Reg. 1809**. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 505: »Qualiter Otho comes de Anholt[!] astringit se servitio regis, 1315*.] *Hvitfeld III, 204, Fol. 380*. [1123]

[**Maj 26?**] *Reg. 1810*. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 506: »Qualiter rex concessit eidem Othoni reditus 500 mr.*] *Hvitfeld III, 205, Fol. 380*. [1124]

[**Maj 26?**] [Orig. Kongens Arkiv. Udtog(?): Cancellariæ liber: »Quibus munitionibus Otho comes de Anhalt serviet regi«.] *Hvitfeld III, 205, Fol. 381*. [1125]

Juni 10. *Reg. *1106.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 470: »Placitationem inter regem et Valdemarum ac Joannem marchiones, in Tevtonico, a. 1315«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 182, Fol. 371* med Aar 1314. (Orig.: Arkivet i Schwerin. *Meklenb. UB. VI, 160.*) [1126]

Juni 24. Frater Petrus episcopus Otthoniensis¹ Dn. Johanni Otthoniensi [*priori*] totique capitulo ibid. Intime dilectionis affectus *etc.* Ea propter vobis, Dn. priori, vestrisque successoribus super familiam vestram ubique per nostram dyocesim constitutam causas ecclesie nostre spirituales et temporales ad nostre ecclesie jurisdictionem spectantes, preter causas homicidiorum, quas nostro penitentiario publico volumus reservari, perpetuo donaverimus exequendas, volentes ut dicta familia nulli prepositorum nostrorum, officialium, exactorum aut eorundem substitutorum cuiquam nostro nomine seu alterius de causis supradictis nisi vobis respondeat, inhihentes *etc.* Sig. nostrum. Datum in die nativit. Johannis bapt.

[Orig. med 1 Segl: G. 518**. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 42 med Overskrift: Sequitur littera fratris Petri quondam episcopi Ottoniensis cum sigillo oblongo de cera alba per totum in presula pergaminea impendente precise ut precedens in armis descripta, cum hac scriptura circumferentiali: S. fratris Petri Ottoniensis episcopi. LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. VII, 227* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Küij, Fol. 40.*) [1127]

Juni 27. Bisperne Olav af Roskilde og Niels af Børglum vidimerer 847.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 156 og 157; 2. G. 610. Kongens Arkiv (senere eller straks til Arkivet i Schwerin). *Hasse III, 75.* [1128]

Juni 27 el. **Juli 1.** *Reg. 1811*.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 625: »Qualiter Woldislavs dux Cracoviae promittit observare ordinationem factam inter reges Daciæ, Sveciæ et Norvegiæ, a. 1315 cal. jul.«] *Hvitfeld III, 306, Fol. 381* med Datum: 1315 5. calend. julii. [1129]

Juli 28. »Canickens i Lund åth beskedelig man Erico Qwassario borgare i Lund på een gård Waltersbath b^d gifne förläninghbreef, dat. Lundis in prof. Olavi regis«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 4. — Jfr. 1317 Apr. 25. [1130]

Juli 31. Consules civitatis Ripensis. Noveritis, nos vidisse litteras: 894 sub vero sigillo. Sig. nostrum. Datum in profesto Petri ad vincula.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 131). [1131]

Aug. 10. *Reg. *1108.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 209, Fol. 382.* Vistnok efter Cancellariæ liber. [1132]

Aug. 20. Frater Kanutus fratrum ordinis predicatorum provincie Dacie prior. Ut firma veritas conservetur, concessionem factam per priorissam et conventum sororum s. Agnetis Roskildis de bonis in Olæfsthorp scotatis et datis earum monasterio per nobilem Dn. Ceciliam relictam Dn. Johannis Syælænsfaræ junioris, nunc sororem ordinis ibid., videl. ut dicta soror bonorum fructus et proventus percipiat ad dies suos pro sua suarumque filiarum consolatione, confirmo cum omnibus circumstantiis, quas littera conventus noscitur continere. Sig. nostrum. Datum Roskildis in die Bernardi.

Perg. [med 1 Segl]. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 282* (AM. Suppl. I, 15). LDipl. — Jfr. 1107. [1133]

Sept. 6. *Reg. 1812.* [Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr. i Roskilde Bisps Jordebog: *SRD. VII. 127.* Dansk Udtog: *Hvitfeld, Bispkrøn. Bl. Mij, Fol. 47* med Datum 6. Dec. [1134]

Sept. 8. *Reg. *1112.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 598: »Qualiter rex promittit stipendium vasallis comitis de Reinsburg, si quos duxerit ad servitium suum, 1315«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 210, Fol. 383* med Tilføjelse: »Lige saadant et breff fick greff Hennecke«. [1135]

Sept. 8? *Reg. *1110.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 596: »Placitatio facta per regem inter Gerardum comitem de Reinsburg et Dithmarsiam habitantes, 1315«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 201, Fol. 379.* [1136]

Nov. 28. E. rex. Noverint universi, quod Dn. Sophia relicta Dn. Erici domini Langlandie consanguinea nostra coram nobis in remedium anime sue ac mariti sui suorumque progenitorum dedit et scotavit monasterio s. Agnetis Roskildis ordinis predicatorum in manus fratris Kanuti provincialis ejusdem ordinis omnia bona sua preter Skyelskøer^a, ipsam post domicellas Yuttam^b et Agnetem sorores suas hereditario jure contingentia, infra Syallandiam^c et omnia bona sua in Alsia cum omni jure, quod in eis habet. Promisit ad hec, quod ipsa bona, quantotius poterit, monasterio per se vel suum nuntium scotabit in placito Siallandie generali et prelati ac procuratoribus monasterii resignabit. Nos igitur hanc donationem tamquam legibus patrie in nullo contrariam, ut prudentum consilio invenimus, sigillo nostro confirmamus. Acta coram nobis in castro nostro Tranekyer, presentibus Dn. W. duce Swecie, Dn. Gwidone cancellario nostro, DDn. P. Muly de Bæg, Ingwaro Hiort, Jacobo Flæp, N. dicto Munk, Petro Brun advocato dicte domine et multis aliis nobilibus et discretis. Datum in castro nostro suprascripto fer. 6. post f. Katerine.

A. Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 285* (RA. Roskilde 208). LDipl. — Aa. Vidsisse 1327 Apr. 25. — Jfr. 1138. [1137
a) 1138: Skielfskøer. b) 1138: Juttam. c) 1138: Selandiam.

Nov. 28. Gwido regis Danorum cancellarius, P. Muly de Beg, Inguarus dictus Hyort, Jacobus Flæp, N. dictus Munk, P. dictus Bruun. Protestamur nos presentes fuisse, quando Dn. Sophia relicta Dn. Erii domini Langlandie coram Dn. rege in remedium anime sue [osv. som 1137 indtil] resignabit. Sig. nostra. Datum in castro Tranekier fer. 6. post f. Katerine.

Perg. (Underdelen afrevet). Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 288-89 eller 289 (RA. Roskilde 209). LDipl. [1138]

Dec. 6. *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Mij, Fol. 47.* Se 1134.

Dec. 14. *Reg. *1117.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 514: »Placitationem in Nyburg inter regem et Ericum ducem Jutiæ, 1315«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 211, Fol. 383.* [1139]

[**Dec. 14.**] [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 517: »Qualiter rex Ericus ducem Jutiæ et homines suos liberare et indemnes facere debet, si capti fuerint«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 212, Fol. 383.* [1140]

— [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber: »De placitatione facta Nyburgi inter Ericum ducem Saxonie et ducem Jutiæ ex parte una et regem ex altera, a. 1315«.] *Hvitfeld III, 212, Fol. 384.* [1141]

Dec. 14. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 518: »De his, qui promittunt pro omnibus observandis, quæ continentur in placitatione facta inter regem et ducem Svevorum^a in Nyburg«.] Vistnok = *Hvitfeld III, 214, Fol. 384.* [1142]

^a) Da der ikke kendes nogen Traktat mellem Kongen og Hertug Erik af Sverige, sluttet i Nyborg, har Stephanus rimeligvis forvekslet Erik af Sverige med Hertug Erik af Jylland.

[**Dec. 14.**] [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 509: »De his, qui promiserunt regi ex parte Erii ducis Jutiæ super placitatione facta inter eos Nyburgi, 1315«.] Vistnok = Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 206, Fol. 381.* [1143]

Dag? [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 474: »Placitationem inter eosdem marchiones et Joh. comitem de Kyle, 1315«.] [1144]

— *Reg. *1091.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 490: »Qualiter Witslavus dat regi potestatem sopire guerram inter marchionem et ipsum«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 200, Fol. 378.* [1145]

— *Reg. *1092.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 492: »Qualiter rex promittit cooperari Witzlawo et suis coadjutoribus in suis justis causis«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 200, Fol. 379.* [1146]

— *Reg. *1093.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 493: »Qualiter Witslavus resignat regi bona in Dacia, sibi a dicto rege impignorata«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 201, Fol. 379.* [1147]

— *Reg. *1124.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 495:

»Qualiter Witslavus promittit astare domicello Hennikino de Holsatia«.]
 Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 201, Fol. 379.* [1148]

Dag? *Reg. *1105.* [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 496: »Placitationem inter regem et Witslavum et W[ladislavum] ex parte marchionis Brandeburgensis, 1315«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 201, Fol. 379.* [1149]

— *Reg. *1123.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 597: »Placitatio inter regem et Gerard. comitem de Reinesburrig, 1315«.]
 Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 202, Fol. 379.* [1150]

— [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 615: »De eo, quod Henricus comes Holsatiæ ratum habet, quod frater suus Gerardus comes resignavit N. comiti Sverinensi bona infrascripta, 1315«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 206, Fol. 381.* — Sml. 1119. [1151]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 692: »Placitationem inter regem et DDn. de Werle, in Tevtonico, 1315«.] [1152]

— *Reg. *1121.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 215, Fol. 385.* Om fra Cancellariæ liber? [1153]

— Cancellariæ liber S. 470, se 1126; S. 489, se 1117; S. 505f., se 1123-25; S. 509, se 1143; S. 514, 517, 518, se 1139-42; S. 596, 598, se 1135-36; S. 610, 611, se 1119-20; S. 616, se 1105; S. 680, se 1113.

Uden Dag. Privilegium for Faaborg (*Øst, Archiv XIII, 19*). Se 1325 Juni 13.

— *Reg. *1119.* Se 1102.

— *Hvitfeld III, 210, Fol. 382.* Se 1186.

Brevbøger: Løgum: (*SRD. VIII, 179*, se 1365 Okt. 22).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 106*; se ogsaa 1118. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 348, 374.* — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV, 288-89* el. 289 (jfr. 1138); se ogsaa 1106-07, 1133, 1137. — Sorø: *SRD. IV, 493 = 528* (Juni 30), 510 (Dec. 6); se ogsaa 1116. — Alling: *ÆA. II, 176.* — Ring: *ÆA. I, 273.* — Øm: *ÆA. I, 266, 266.* — *Eline Gøyes Jordebog 117* (Juni 21).

1316.

Jan. 7 (el. 14). *Reg. *1126.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 521: »Qualiter Margareta domina de Rostoch resignat regi Rebnitz Marlov et Salten, a. 1316«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 216, Fol. 385.* [1154]

Jan. 10. *Reg. *1127.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 523: »De eo, quod filia dictæ Margarethæ [o: *de Rostoch*] maritari non debet sine consensu regis«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 216, Fol. 385.* [1155]

— *Reg. *1127.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 524: »Qualiter eadem Margaretha [o: *de Rostoch*] absolvit regem a solutione 1000 mr. slavicarum«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 216, Fol. 385.* [1156]

Febr. 5. *Reg. *1128-29.* [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber

S. 525: »Qualiter rex dimittit eidem Dn. Margarethæ [ø: *de Rostoch*] omnia bona in Blekingia, Lalandia et Jutia, quæ maritus suus tenebat a rege, 1316«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 216. Fol. 385*. Det er formentlig ikke to Breve, som forstaaet i Regesta, men eet Brev af: die Agathæ virg., ved hvis Begyndelse Hvitfeld har indsat en Datum, der i Virkeligheden tilhører det forudgaaende Brev. [1157]

Febr. 10. *Reg. *1132*. Perg. med [3] Segl: 1. A. 116. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 9). *Matzen, Panteret 368* (in *Twinnælsthorp* sitam. — Tilføj: Sig. Dn. Herlogi Jacobß et Olavi Lunghæ una cum meo. Datum Roskildis Scolastice). — Jfr. 1166, 1176. [1158]

Febr. 14. »Een skriffth uthan sigill innehållandes, det Andreas af Betinge skiötte eller bortsålde till Åke Erlandson borgare i Lund alt sitt godz i Diurslöf, narvarendes till wettnesbörd 18 förnähme män i breefvet annälte, som daterat är die Valentini«. [Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 5. — Jfr. 1160-61. [1159]

— »Wettnesskriffth af berörde 18 män, det Andreas skiötte eller bortsålde alt sitt godz i Diurslöf åth beskiedelige män Ake Svenson och Erland Svenson, dat. d. 14. februarii«. [Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 6. — Jfr. 1159, 1161. [1160]

— »Forbemelde Andreæ de Betinge åth Åke och Erland Svenssöner gifne säljoreef på oftanembde Diurslöf godz, dat. die Valentini«. [Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 7. — Jfr. 1159-60. [1161]

Febr. 25. Sofia af Langelands Gavebrev paa hendes Arvegods efter Sostrene Jutta og Agnete.

Perg. med Sofias Dobbeltsegl. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 288-89* (RA. Als og Ærø 1 b). *Hasse III, 181* (a cogitatione *volentes anime - domino nostro rege - crastino beate Katarine - constitute - anime nostre ac - predicatorum scotauimus - aliqua seu - contingencia - predicti monasterii in - reputari, quia dominus - recordacionis ex - fratris sui, mariti - dilecti dicta bona - nostri predicti illustris - frequenter firmasque redderentur*). — Jfr. 1164. [1162]

a) Hullerne til Dels udfyldte efter en Afskr. i Klevenfeld, *Hist. regum* (RA.), atter afskr. i LDipl.

Febr. 26. P. dictus Bruun² de Feonia. *Recognosco, me procurationem omnium bonorum preter Snesør et Wikærstath, que Dn. Sophia relicta Dn. E. domini Langlandie monasterio s. Agnetis Roskildis dedit et scotavit, a priorissa et prelatis dicti monasterii taliter recepisse, ut ab isto die usque ad annum complendum a festo pasche jam venturo de eisdem ordinem secundum priorisse et monasterii mandatum; per istud autem servitium, quod eis impendere volui ex amicitia, nulla eis poterit circa bonorum plenariam possessionem calumpnia inferri. Sig. Dn. Sophie predictæ ac meum. Datum in crast. Mathie.*

Perg. [med 2 Segl: 2. Brudst., nævnt i LDipl.]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 210). LDipl. [1163]

Febr. 27. Sophia relicta Dn. E., quondam domini Langlandie. Sancta et salubri cogitatione volentes anime nostre piis operibus providere, nos coram Dn. nostro rege in castro Tranækiær in crastino Katerine, presentibus multis nobilibus et discretis, in remedium anime nostre ac mariti nostri nostrorumque progenitorum dedimus monasterio s. Agnetis Roskildis ordinis predicatorum ac scotavimus omnia bona nostra preter villam Skielfiskør infra Selandiam, nobis post domicellas Juttam et Agnetem sorores nostras jure hereditario contingentia, et insuper omnia bona nostra in Alsia. Specialiter autem declarando eis infra Selandiam dedimus et scotatione assignavimus in Wiærstath 2 curias, in Snæsør 4 curias cum uno molendino, in Burusæ 2 curias, in Skypinge 5 curias, in Alfærsløf 3 curias, in Stoby 1 curiam, in Brandæløf 4 curias. Eandem quoque donationem et scotationem eis roboravimus corporalem possessionem tradendo in placito Selandie generali. Per hanc donationem juri et justitie monasterii et sororum in bonis, relictis in Dacia et ubicunque post prefatas domicellas J. et A., que monasterio juste debentur, ut dicunt, nequaquam prejudicare intendimus, quin potius in ipsa bona ac ipsorum bonorum detentores, heredes nostros et alias liberam habeant actionem, hoc adjecto, ut in hiis bonis, que tenemus et tenebimus diebus nostris, nos nullatenus molestare debeant, sed super hoc nos excusatos coram deo dimittant. Sig. Dn. O. episcopi Roskildensis et nostrum. Datum Skielfiskør fer. 6. post dierum[!] cinerum.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 282?*] Afskr.: Bartholin H, 946. LDipl. — Jfr. 1162. [1164

Febr. 29. *Reg. *1135.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 218, Fol. 386.* Vistnok efter Cancellariæ liber. [1165

Marts 1. *Reg. *1138.* Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 10). *Matzen, Panteret 369* (in *Thwinnælstorph* sitam. — Tilføj: Sig. Dn. Hærlogh Jacobß et Olavi Lungæ una cum meo. Dat. Roskildis fer. 2. post dnicam. quadragesime). — Jfr. 1158, 1176. [1166

Marts 23. *Reg. *1139.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 499: »Placitationem factam inter regem, Witslavum de Ruya et Nicolaum comitem Sverinensem et alios, 1316«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 220, Fol. 387.* [1167

Marts 24. Frater Petrus abbas Ringstadensis¹, Nicholaus Tuuyß² de Hørby, Magnus Syndæß³, Benedictus dictus Billæ⁴, Nicholaus Jønß⁵, Olauus Niclæsß, Johannes Niclæsß. Protestamur nos vidisse, quod nobilis Dn. Cristina filia Dn. Johannis Syalensfaræ senioris in placito generali Syalendie 4. fer. post mediam quadragesimam, Petro Thorbænß filio suo et Andrea Jønß genero suo presentibus ac con-

sentientibus, dedit et scotavit monasterio s. Agnetis Roskildis omnia bona sua in Winniggæ in par. Swærbyræ in Hammærs H. tali conditione, quod medietatem reddituum in solidum cum monasterio levaret ad dies vite sue. Insuper declaravit, quod post ejus transitum de hoc seculo medietas portionis, que eam contingebat, cedat monasterio ad fabricam ecclesie ordinanda, hoc excepto quod singulis annis in suo aniversario 3 mr. fratribus predicatoribus Roskildis et sororibus apud s. Agnetem totidem in remedium anime sue dividantur. Sig. nostra. Datum Ringstadis etc.

Perg. med [7] Segl: 1. G. 473; [2. A. 112;] 3. A. 113; 4. A. 114 (Bille); [5. A. 115 (Sparre)]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 289 (AM. Suppl. I, 16). LDipl. [1168]

Apr. 6. Afskr.: Bircherods Dagbog for 1701 under Maj Maaned. Se 1396 Marts 28.

Apr. 23. *Hvitfeld III, 224, Fol. 388 (Reg. *1141).* Se 1061.

Maj 9. *Reg. *1142.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 61. *Dipl. Svec. III, 248.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 114 (= Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. S, Fol. 69).* [1169]

Juni 10. *Reg. 1819*.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 670: »De gratiis civibus Lubecensibus datis in Schanør, 1316*.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 226, Fol. 389.* (Orig.: Lübeck Bys Arkiv. *UB. d. Stadt Lübeck II, 292.*) [1170]

Juli 22. *Reg. *1145.* Perg. med Kongens Segl (lille Brudst.). Senere (med Skarridholm?) til Kongens Arkiv (RA. Arts H. 9). *Matzen, Panteret 457.* [1171]

Juli 23. *Reg. *1146.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 616[?]: »De quibusdam militibus [et] armigeris Sunderjutia, qui fecerunt regi homagium, 1316*.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 226, Fol. 389.* [1172]

Aug. 4. E. [rex] omnibus etc.^a Notum facimus, quod cum fratre nostro, domicello Hennekino comite Holzaciæ ex parte interfectionis Dn. Adolphi comitis Holzaciæ et Skogenborgh et pro causa fratris sui Dn. Johannis comitis de Kyl nos composuimus, dimittentes comitem Gerhardum et suos milites et vasallos, pro hac interfectione suspectos, a dicta interfectione liberos atque quittos, renuntiantes omnibus in hiis actis, quod non debemus nos, ne[c] aliqui causa nostri facere vel omittere volentes, aliquam de premissis mentionem facere vel vindictam. Sig. nostrum. Datum Nykoping crast. invent. Stephani.

[Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber med Overskrift: Qualiter rex dimittit domicello Hen. comiti Holzaciæ offensam pro interfectione Dn. Adulfi de Kyle, og med Tilføjelse: Aliam consimilem habuit comes Gerhardus de Reynesburgh.] Afskr. af Arne Magnussen: Gem. Arch. XVII,

Anhang 1 c, S. 587, med den Bemærkning: Præcedentes literæ descriptæ sunt ex codice membraneo temporibus hisce cœvo, cum quo et penitus concordant. Testor Arnas Magnæus. — Stephanius' Indholdsangivelse til Cancellariæ liber S. 669 stemmer med den anførte Overskrift. — Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 230, Fol. 391.* — (*Reg. *1147.*) [1173]

a) Saaledes Afskriften.

Aug. 5. *Reg. *1148.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 665: »Placitationem inter regem, Dn. Megapolensem et Hennekinum et Gerardum, Holsatos, 1316^r.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 226, Fol. 389.* [1174]

Aug. 22. Ericus rex Han H. inhabitantibus. Ex quo heredes Dn. Ugoti de Broutschov doceri possunt testimonio virorum fidedignorum, qui cum juramento testificabant, quod nullus preterquam ipsi heredes habet proprietatem inter Holmsø aae et sepem angvillarum orientaliter in Torslef dyb sitam, et quod nullus liberum gressum [*osv. som 853 indtil*] ulnarum. Quapropter sepedictis heredibus predictam libertatem adjudicamus. Inhibemus igitur, ne quis predictos heredes cum aliquibus edificiis ipsis nocivis presumat molestare, prout ultionem regiam voluerit evitare. Datum Wiborg in presentia nostra, octava assumpt. virg., nostro sub. sig.

[Orig. med Segl.] Vidisse (sammen med 853) 1422 Nov. 7(?). Jfr. 1396 Marts 28. [1175]

Okt. 9. Olaws dictus Fleming¹. Notum facio, quod Thordun meus procurator bona mea in Twinelstorp dominabus in Claræ closter ex parte mea scotat per presentes. Sig. meum. Datum in die Dyonisii.

Perg. med 1 Segl: A. 116. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 11). LDipl. — Jfr. 1158, 1166. [1176]

Nov. 13. [Petrus episcopus Othoniensis] »dato Blansuethi ad diem Briccii diplomate peccata expiandi potestatem ac sodalibus Dominicis ac Franciscanis sacra faciendi in basilica Canutia atque indulgentias tribuendi«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv?] Udtog af Hamsfort i en Odense Bispekronike: Kall 8vo, 668; jfr. *SRD. VII, 227.* [1177]

Dec. 5. Frater Petrus episcopus Otthoniensis. Notum facimus, quod Johannes prior Otthoniensis in nostra presentia talem [fecerit] protestationem, postquam contra nos appellavit: Ego frater Johannes prior Ottoniensis ex parte mea et totius capituli mei protestationem facio, quod salvum sit nobis jus [et] actio contra quemlibet illicitum detentorem seu occupatorem ecclesie Frawith tempore et loco, cu[m] expedire viderimus, proponenda. Sig. nostrum. Datum nonas decr.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 35. LDipl. [1178]

Dec. 12. *Suhm XI, 776.* Se 1091.

Dec. 20. Ericus rex¹. Notum facimus, quod vacante ecclesia Stenløse Ottoniensis diocesis per receptionem alterius beneficii curati a Dn. Kanuto Erici canonico Lundensi, quondam rectore ejusdem ecclesie, in qua nobis jus competit patronatus, capitulum Ottoniense ad eandem ecclesiam canonicè obtinendam Dn. Petro Ottoniensi episcopo in remedium anime nostre presentamus, volentes ut eadem ecclesia pro sustentatione studentium predicti capituli per collationem episcopi capitulo annectatur. Sig. nostrum. Datum in castro nostro Nyborgh vig. Thome, in presentia nostra.

[Orig. med Kongens Segl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 31 med Overskrift: "Decima quinta" littera est quondam Erici Danorum Sclauorumque regis [cum] sigillo rotundo de cera viridi per totum in corda sericea de brunei et . . . colorum impendente, prius sepissime descripta. LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 298* og *Hvitfeld, III, 220, Fol. 387*. — Jfr. 1196. [1179]

a) Rettet til: Sequens.

Dag? [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 697: »Nota solutionem theloniei«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 224, Fol. 388*. [1180]

— *Reg. *1136*. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 502: »Placitationem inter regem et Ericum ducem Saxonie«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 219, Fol. 386*. [1181]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 503: »Litteras Erici ducis Saxonie super tenore jam dicto [o: 1181].] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 219, Fol. 386*. [1182]

— [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 504: »Qualiter rex suscipit dominos Nicol. et Joan. de Werle in suos vasallos«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 219, Fol. 386*. [1183]

— *Reg. *1137 (= 1825)*. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 504: »Litteras dominorum Nicol. et Joh. de Werle super tenore jam dicto [o: 1183].] *Hvitfeld III, 219, Fol. 386*. [1184]

— *Reg. *1120*. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 508: »Qualiter rex suscipit Henricum de Alvesleffe et Droiseke sub protectione sua«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 217, Fol. 386*. [1185]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 548: »Placitationem inter regem et duces de Luneburg, 1316«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 210, Fol. 382* under Aar 1315. [1186]

— *Reg. *1155*. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 550: »Qualiter rex et dominus Magnopolensis definiverunt causas inter Adolphum de Kiile et Hennekinum de Holsatia«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 229, Fol. 390*. [1187]

— [Afskr. (efter Koncept): Cancellariæ liber S. 660?: »Qualiter rex suscipit civitatem Lubecensem sub protectione sua, 1316«.] Er rimeligvis den Fornylse paa 4 Aar af Hovedbrevet om Skytsfogediet (857), som omtales af *Hvitfeld III, 37, Fol. 312*. [1188]

Dag? [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 667: »De confederatione regis et ducum[!] Holsatiæ, 1316«.] [1189]

— *Reg. *1196.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 716: »Johannes filius Nicolai de Werle promittit fidelitatem regi, 1316«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 243, Fol. 396* med Aar 1317. [1190]

— *Reg. *1196.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 717: »Ericus rex promittit Johanni de Werle opem suam, 1316«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 243, Fol. 396* med Aar 1317. [1191]

— Cancellariæ liber S. 499, se 1167; S. 521, 523, 524, 525, se 1154-57; S. 591, se 1317 Febr. 1; S. 616(?), se 1172; S. 665, se 1174; S. 669, se 1173; S. 670, se 1170.

— Pave Clemens forbyder at besvære gejstlige med Told og Skat. [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 233, Fol. 392.* [1192]

— *Hvitfeld III, 232, Fol. 391-92.* Se 1062-63, 1065-66, 1068.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 128* (Apr. 18).

Registraturer: Antvorskov: *ÆA. IV, 171.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 405.* — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV, 284;* se ogsaa 1162, 1164, 1168. — Sorø: *SRD. IV, 511* (Apr. 21), 479 = 489 = 520 (Nov. 30). — Vrejlev: *ÆA. III, 36.* — *Elvne Gøyes Jordebog 117* (Apr. 5). — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 239, 239, 273.*

1317.

Jan. 3. *Reg. *1160.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 586: »Qualiter rex concedit titulo pignoris dilectæ uxori suæ Dn. Ingeburgæ terras Lalandiam et Falstria, 1317«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 232, Fol. 392.* [1193]

Jan. 6. *Reg. *1161.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 645: »Qualiter rex concedit Annæ, uxori Dn. Megapolensis, reditus 300 mr. in Ymbria, 1317«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 233, Fol. 392.* [1194]

Jan. 7. *Reg. 1827*.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 589: »Qualiter rex concedit Dn. Henrico Megapolensi dominium Rostochiense cum cæteris adjacentiis, 1317«.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 236, Fol. 393.* [1195]

Jan. 8. Frater Petrus Ottoniensis episcopus¹ Dn. priori Ottoniensis totique capitulo ibid. Pastoralis officium debitum etc. Ecclesiam Stenløse, per receptionem alterius beneficii curati a Dn. Kanuto canonico Lundensi, quondam rectore ejusdem ecclesie, vaccantem, ad presentationem Dn. Erici regis ac aliorum patronorum ipsius ecclesie vobis donatum, vobis et vestro monasterio pleno jure tam in temporalibus quam in spiritualibus cum institutione et destitutione vicarii annectimus, ita tamen quod proventus ecclesie ad alios usus non expendantur nisi pro libris et usibus studentium monachorum, et

te, Dn. prior, ex [parte] monasterii de eadem per annulum nostrum investimus. Sig. nostrum. [Datum] sabbato infra oct. epiphanie dni.

[Orig. med 1 Segl: G. 518** og 519. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 32 med Overskrift: Sequitur littera quondam fratris Petri episcopi Ottoniensis cum sigillo oblongo de cera viridi per totum in cordula sericea brunei et viridis colorum impendente, in cujus anteriori parte omnino simile fuit in armis et scriptura litteris dicti Petri prius descriptis; in posteriori vero latere apparuit ymago sancti Kanuti regis stantis in solenni cymborio, habentis sceptrum in dextra et pomum cruce consignatum in sinistra manibus; inferius apparuit sub ymagine et cymborio episcopus infulatus geniculatus, baculo pastorali ad humerum dextrum sustentato et manus ad ymaginem superiorem elevantis[!], cum hac scriptura circumferentiali: Rex Kanute, dei queso memento mei. LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. VII, 227* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Kiiij, Fol. 40*). — Jfr. 1179. [1196]

Jan. 20. *Reg. 1828.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 299* med Datum: 1323 Jan. 21 (= *Hvitfeld III, 311, Fol. 423*, der urigtig oversætter Locus Dei ved: Holme Kloster og udelader Dagsangivelsen). — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 181*. [1197]

Febr. 1. *Reg. *1163.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 591: »Placitatio facta in Nyburg inter regem et Ericum ducem Jutiæ, 1316«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 251, Fol. 399* med Aar 1317, hvilket Aar synes rigtigt; Forliget kan ikke godt være sluttet faa Uger efter Forliget 1315 Dec. 14 (1139). [1198]

Febr. 5. Prepositus Johannes, prior Jo. Barn[?], Ericus Jønæs³, Esbernus Marswin, Wæscælæ ceterique fidedigni placitum generale Otthoniense visitantes. Protestamur, Petrum Hamundi 100 mr. puri argenti Dn. comiti de Høyæ, in quibus pater suus Dn. Hamundus ei tenetur, in eodem placito nobis presentibus exhibuisse. Sig. nostra. Datum die Agathe.

Perg. [med 5 Segl: 3. A. 117]. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 c, 83.) LDipl. [1199]

Febr. 9. Frater Petrus abbas Ringstadiensis¹, Clemens Herlughß, Magnus Siundeß, Benedictus dictus Billæ, Nicolaus Jønæs⁵. Notum facimus, nobilem virum et honestem Nicolaum dictum Hiort in placito generali Siæländie omnia bona sua patrimonialia, que [eum] ex parte uxoris sue sortes hereditario contingebant, videl. 1 curiam in Alendæ, dimidiam villam Biærnstorp et partem molendini in Grytæ a, scotasse Dn. Elizabeth quondam ducisse Halländie, relicte Dn. Eriçi ducis ibid.; pro quibus Nicolaus de ea 600 mr. denar. siæländensium, 1 curiam Thræthæscogh, 1 curiam in Kastæwra cum altero dimidio atting et unum enmærkæ ex parte australi dicte ville in recompensa-

tionem dinoscitur habuisse. Sig. nostra. Actum Ringstadis 5. idus februarii.

A. Perg. med [5] Segl: 1. G. 473; [5. A. 115 (Sparre)]. Senere (med Skarriidsholm?) til Kongens Arkiv (RA. Skippinge H. 1a). LDipl. — Aa. Vidisse 1414 Febr. 24. [1200

Febr. 10. Reg. *1167. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 685: »Privilegium Scaniensium, 1317«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 236, Fol. 393.* [1201

Febr. 16. Reg. *1168. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 688: »Qualiter rex promittit comiti de Delmenhorst filiam Dn. Nicolai de Rostoch, 1317«.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 298.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 237, Fol. 394.* [1202

Febr. *Pontoppidan, Ann. II, 118.* Se 1319 Febr.

Marts 31. Reg. 1829*. [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 283.* — Jfr. 1093. [1203

Apr. 14. Reg. *1169. [Perg. [med 1 Segl]. Aarhus Hospitals Arkiv; senere i Kristianstad Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek efter Broocman 1764: LDipl. *Dipl. Svec. III, 321.* En anden Afskr.: Upsala Universitetsbibliothek E 184, Bl. 49 v. [1204

Apr. 23. Sophia relicta Dn. E., domini Langlandie. Protestamur, nos omnia bona [nostra] infra Selandiam, que [in] remedium anime nostre ante annum et amplius de[dimu]s monasterio [s. Ag]netis Roskildis ac scotavimus, a priorissa et conventu dicti monast[er]ii preter bon]a Snesør et Wikærstath in concessu habere absque revocatione ad die[s] vite [nostre] ex ipsarum amicitia, ita quod post mortem nostram ad monasterium rever[ta]ntur, nec poterit occasione istius honestatis per eas nobis facte circa bonorum plenariam possessionem eis calumpnia inferri. Sig. nostrum. Datum in f. Georgii.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 289* (RA. Roskilde 211). LDipl. — Jfr. 1162, 1164. [1205

Apr. 25. Reg. *1170. Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. III, 322.* [1206

Maj 21. Reg. *1173. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 698: »De sona et transactione inter regem et marchionem Brandenburg., 1317«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 238, Fol. 394.* [1207

Maj 22(?). [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 715: »Compromissum Rodulphi ducis Saxonie in regem et Waldemarum march. Brandenburgensem, 1317«.] Anført af *Hvitfeld III, 243, Fol. 396.* [1208

Maj 23. Reg. *1172. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 700: »Obligationem Waldemari marchionis Brandenburgensis de restituendis regi ejusque militibus bonis suis, 1317«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 240, Fol. 395.* [1209

Maj 24. *Reg. *1174.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 702: »De unione et pacificatione inter Ericum regem et marchionem Brandeburgensem facta, 1317«. — Sstds. S. 704: »Eandem pacificationem, lingua Tevtonica, 1317«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 240, Fol. 395.* [1210]

Maj 28. *Reg. 1831*.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 708: »Quomodo Ericus rex remittit offensam iis, qui in bello sese adjunxerant partibus Valdemari marchionis, 1317«.] *Hvitfeld III, 239, Fol. 395.* [1211]

Maj 29. *Reg. *1177.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 708[?]: »Placitationem inter Valdemarum, marchion. Brandeb., et Ericum regem, 1317«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 241, Fol. 395.* [1212]

Juni 2. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 710: »Rex permittit abbati de Stolpen potestatem exstruendi monasterium, 1317«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 242, Fol. 396.* — Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 56]: Bartholin, *Annales*, med Datum: Vernemynde, feria 5. post dnicam. trinitatis. — Sml. 1259. [1213]

Juni 6. LDipl. Se Udat., Aar 1397?

Juni 24. »Åthskillige riddares uthgifne wettnesbörd, det ett mothe wara hallit i Nyborgh närwarande hogborne förstar kongh Erick i Danmarck med sin broder hr. k. Christopher, hvilken till det möthe, som hållit wardt i Danmarck, svarade på fru Sophiæ wägnar, det hon sitt godz återbekomma skulle, dat. in f. Johannis bapt.« [Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 8. — Jfr. 1263. [1214]

Juli 31. Consules Roskildenses ceterique cives. Constare volumus, quod post multos tractatus habitos inter DDn. Katerinam apud s. Claram Roskildis abbatissam ceterasque sorores ejusdem conventus et nos super commutatione terrarum sororibus attinentium faciendâ pro terris nostris ad aquilonem a claustro ad meridiem et ubicumque infra septa 4 angulorum sororum adjacentibus, nos ex consensu consulum et omnium civium dictam comutationem admisimus in hunc modum, ut supradicte terre sororibus cedant, in quarum restitutione nobis 2 curias, que nobis jure possessionis debentur, et 1 fundum sine domibus in Windebothe ac 1 agrum ad orientem ab ecclesia s. Petri situatum fecerunt assignari sorores ac in placito nostre civitatis per advocatum et procuratorem earumdem scotari. Sig. Dn. Olavi Roskildensis episcopi cum sig. capituli Roskildensis ecclesie et civitatis nostre. Datum pridie kal. aug.

Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 15). LDipl. [1215]

Aug. 10. Frater Petrus abbas Ringstadiensis¹. Noveritis, nos de monasterio s. Clare Roskildis 100 mr. denar. de denariis, in quibus

nobis tenebantur pro bonis, que habuerunt a nobis in Møøn ratione commutationis, percepisse, pro quibus moniales quitas dimittimus. Sig. nostrum. Datum Ringstadis in die Laurentii.

Perg. med 1 Segl: G. 473. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 14). LDipl. — Jfr. 1217-18, 1232. [1216]

Aug. 11. Petrus abbas Ryngstadensis totusque conventus ibid. Noverint universi, nos cum DDn. Katerina apud s. Claram Roskildis abbatissa ceterisque sororibus comutationem bonorum in Møøn, sil. Tubolt et Bucemarkæ et silvis sibi ibid. atinentibus, fecisse, que bona Andreas Daidß in remissionem peccatorum suorum nobis legavit et in communi placito scotavit, pro quibus sorores bona sua in Tuindesthorp, que Dn. Olauus Fleming cum filia sua eis donavit, item in Gielstwidh 4 sol. in censu terre, et 220 mr. denar. nobis fecerunt assignari. Cum eadem littera bona eisdem sororibus scotamus. Sig. nostri conventus. Datum in crast. Laurentii.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 12). LDipl. — Jfr. 1216. [1217]

— Frater Petrus abbas Ringstadiensis. Boecio dicto Hwijt famulo nostro committimus potestatem scotandi omnia bona nostra in Tupældæ in Møøn, que de Andrea Daidß tytulo [scotationis^a] dinoscimur habuisse, monasterio s. Clare Roskildis. Sig. nostrum. Actum Ringstadis in crast. Laurentii.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 13). LDipl. — Jfr. 1216-17. [1218]

a) Orig. har her en aaben Plade.

Aug. 25. Privilegium af Kongen.

Perg. [med 1 Segl]. Æbeltoft Bys Arkiv (RA. Hist.-geneal. Arkiv). *Rosenørn, Greve Gert I, 396.* — Fejlfuld Afskr.: Kall Fol. 60. Herefter: *Hasse, Das Schleswiger Stadtrecht S. 130.* [1219]

Sept. 4. *Reg. *1189.* [Orig. Senere (jfr. 1322 ²¹/₉) til Svenborg Jørgens Gaards Arkiv.] Vidisse 1377 Marts 3. *Kirkeh. Saml. 3 R. I, 550.* [1220]

Sept. 10. E. rex¹. Noverint universi, quod in presentia nostra Dn. Augho Saxæß^a resignavit sanctimonialibus monasterii s. Clare Roskildis piscaturam nomine Birkedam; unde nos eis eam adjudicamus, inhibentes, ne quis in ipsa piscari presumat sine sanctimonialium consensu. ^bSig. nostrum^b. Datum Roskildis sabb. infra oct. nativit. virg., nostro sub secreto.

A. Perg. med Kongens Dobbeltsegl (Brudst.); Paaskrift: »Detur alia consimilis etc.« Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 17). LDipl. — Aa. Vidisse 1318 Nov. 11. — B. Perg. [med 1 Segl]. Samme Arkiv (AM. LV, 16). LDipl. — Jfr. 1320 Aug. 8. [1221]

a) B: Saxæsun. b) Fattes i B.

Sept. 11. Ericus rex. Quia memoria hominum labilis est et ca-
 duca, ea, que geruntur, solent scripturarum testimonio perhennari.
 Idcirco fieri volumus manifestum, quod consules et cives Lundenses
 pro morte nobilis viri Dn. Joseph Magnessun nostri militis, in civi-
 tate Lundensi miserabiliter interfecti, unum altare in ecclesia Lun-
 densi et alterum in ecclesia Roskildensi et quasdam alias elemosinas
 ad honorem dei et consanguineorum interfecti animos mitigandos con-
 struere et facere coram nobis acceptarunt. Quod altare in Roskildensi
 ecclesia construendum Johannes Franz, tunc noster monetarius, re-
 cepto a dictis consulibus et civibus pretio, quo contentus erat, con-
 struere, librum missalem ac cetera ornamenta necessaria ac 60 mr.
 denar. syellensium annuatim in redditibus, ita quod marcha annone
 pro 15 mr. denar. debeat computari, in bonis terris, locis utilibus
 sitis, ad dictum altare procurare et addere acceptavit de suo proprio
 et promisit. Johannes Franz coram nobis in ecclesia Roskildensi,
 presentibus Dn. Olauo ejusdem ecclesie episcopo et aliis, dicto altari
 scotavit 6 oras terre in censu in Snalsthorp, in Skiæpinghæ 7 oras
 terre cum 1 sol. in censu, in Hwæssingge 2 curias continentes terras
 7 orarum in censu, in Walensbæk 3 oras terre in censu et 1 curiam
 ibid. cum suo fundo sine agris aliis. Et quia dicta bona non sufficie-
 bant ad complendam summam reddituum predictorum, cautionem
 prestitit, quod infra certum terminum adderet omnia, que tunc deficie-
 bant. Monetario postmodum viam universe carnis ingresso heredes
 sui Dn. Ebboni altaris rectori bona ipsorum in Kamsthorp, scil. 10
 oras terre in censu cum molendini ad ventum inpignorarunt et scota-
 runt in placito Sæmmæ H. et per eorum apertas litteras pro defectu
 reddituum predictorum hiis conditionibus, quod si infra diem Olaui
 sub anno dni. 1317 bona, que in nudis terris et domibus prope Ros-
 kildis congruis sita locis ad arbitrium discr. DDn. Skielmmeri prepo-
 siti, magistri Petri archidyachoni, Johannis Thythebergh et Petri
 Frodonis canonicorum Roskildensium singulis annis 1 mr. annone in
 redditibus bene valerent, Dn. Ebboni ad premissum assignarent altare,
 bona in Kamsthorp ad eos redirent; alioquin Dn. Ebboni et suis
 successoribus in altari cederent. Que bona, quia dicti heredes in ter-
 mino inter eos actato ea minime redimerunt, Dn. Ebboni fuerunt ad
 altare in nostro placito justitiario adjudicata, ideoque nos premissa
 omnia confirmamus, prohibentes *etc.* Sig. nostrum. Datum Roskildis
 in dnica. post diem nativit. virg. in presentia nostra.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Roskilde 27).
 LDipl. [1222]

— *Reg. *1190.* Perg. [med 1 Segl] og Kancellipaaskrift: sigil-

let[ur?]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 8). *Matzen, Panteret 362* (tilføj: dnica. infra octavam nativit. Marie, testibus DDn. Ingwaro Hyort et Clemente Herlæghsun). [1223]

Nov. 25. *Reg. *1193.* Afskr. i Vedels Samlinger: Gml. kgl. Saml. 4to, 2442. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 249, Fol. 399.* (Orig.: Arkivet i Schwerin. *Meklenb. UB. VI, 324.*) — Vedels Kilde for dette og andre Breve (se 1225 og Udat. 289-93) er mulig Kopier i Cancellariæ liber, skønt disse Aktstykker ikke kan paavises i Stephanius' Registrant over denne Brevbog; nok saa rimeligt er det dog, at Vedel har faaet Afskrifter af disse Akter tilsendte fra Meklenburg, hvor Originalerne fandtes. [1224]

— *Reg. 1837*.* Afskr. i Vedels Samlinger: Gml. kgl. Saml. 4to, 2442. Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 244, Fol. 396.* (Efter den tabte Orig.: *Pötcker, Neue Samml. mecklenburg. Urkunden, St. III, 14;* derefter: *Meklenb. UB. VI, 319.*) Om Vedels Kilde se 1224. [1225]

Dec. 7. *Reg. 1838.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr. Ringstedbogen Nr. 24. *Dän. Bibl. III, 146.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 299* (= *Hvitfeld III, 238, Fol. 394.*) [1226]

Dec. 10. *Reg. *1194.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 174. *Dipl. Svec. III, 342.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 114* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 69.*) [1227]

Dec. 13. *Hvitfeld III, 250, Fol. 399.* Se 1231.

Dag? *Reg. *1197.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 585: »De pecunia, quam promisit rex et Dn. Megapolensis Gerardo comiti de Reinisberg, 1317«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 252, Fol. 400.* [1228]

— Cancellariæ liber S. 586, se 1193; S. 589, se 1195; S. 645, se 1194; S. 685, se 1201; S. 688, se 1202; S. 698, se 1207; S. 700, 702, 704, 708, 708(?), 710, se 1209-13; S. 715, se 1208; S. 730, se 1318 Okt. 14.

— Kong Erik betaler Greven af Schwerin og andre Penge.

Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 233, Fol. 392.* Vistnok fra Cancellariæ liber. [1229]

— Fyrst Henrik af Meklenburg pantsætter Gods i Meklenburg.

Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 239, Fol. 392.* Vistnok fra Cancellariæ liber. [1230]

— *Reg. *1171.* Dansk Udtog med den fejlagtige Datering: S. Luciae virg.: *Hvitfeld III, 250, Fol. 399.* Vistnok hentet fra Cancellariæ liber. [1231]

— *Hvitfeld III, 243, Fol. 396.* Se 1190-91.

— *Hvitfeld III, 243, Fol. 396.* Se Udat. 207.

Brevbøger: Eager Juls Proces: *SRD. VI, 539* (Aug. 20), 536, 542; jfr. ogsaa 537, 538, 539, 540, 541, 543 (uden Aar, men alle, det sidste maaske undtaget, fra 1317). — Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 497* (Aug. 17). — Løgum: se 1197. Registraturer: Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV, 288;* se ogsaa 1205. — Sorø: *SRD. IV, 514* (o. Febr. 2), 510 (Marts 27), 477 = 487 (Juni o. 24). — Øm: *ÆA. I, 235.*

1318.

Febr. 2. Frater Petrus abbas Rinstadiensis¹ totusque conventus ibid.² Constare volumus, quod sanctimonialibus monasterii s. Clare Roskildis omnia bona in Møen in Tubølæ et Bukxæmark, que a viro discr. et honesto Andrea Daudiß scotatione habuimus, dimittimus. Sig. nostra. Datum et actum in die purific. Marie.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 473; 2. G. 472 (løst). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 19). LDipl. — Jfr. 1216. [1232]

Febr. 27. *Reg. 1846**. A. Perg. [med 4 Segl: 2. og 3. Nævnte i LDipl.]. Kongens Arkiv (RA. Sverige 7). *Dipl. Svec. III, 348*; *Rydberg I, 391*. — [Aa. Afskr.: Cancellariæ liber S. 720: »Obligationem Birgeri regis Svecorum exhibita[m] Erico regi, 1318«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 256, Fol. 401* med Datum: feria post Matthæi ap. [1233]

Marts 6. Bisp Joannes af Slesvig om Præbendernes Besættelse.

[Orig. med Bispens Segl. Slesvig Kapitels Arkiv.] Stadfæstelse 1320 Sept. 12. *Hasse III, 192*. Omtalt af Hier. Cypræus: *Westph. III, 246*, og af Povl Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 137* (= *J. A. Cypræus, Ann. 308*). [1234]

Marts 21. *Hvitfeld III, 271, Fol. 407*. Se 1319 Marts 21.

Apr. 4. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 739: »De placitatione inter Waldemarum Brandenburgensem et Ericum regem aliosque principes, 1318«.] Vistnok = *Reg. *1201* (Orig.: Arkivet i Schwerin. *Meklenb. UB. VI, 340*). [1235]

— *Reg. *1202*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 87. *Dipl. Svec. III, 357*. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 116 Ann.* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 69*). — Hertil 1010. [1236]

Apr. 20. *Reg. 1848**. [Orig. Lunde Ærkebispens Arkiv.] *Hvitfeld III, 261, Fol. 404*. [1237]

Apr. 21. *Reg. 1849**. A. Perg. med 2 Segl: 1. G. 805; 2. G. 835. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 132). *Terpager 193*. — Aa. Afskr.: *Ribe Oldemoder 41*. [1238]

Apr. 26. *Reg. *1204*. [Orig. Dominikanerordenens Provincialarkiv?] Vidisse 1324 Marts 25. *Dipl. Svec. III, 362*. [1239]

Maj 5. *Reg. 1850**. Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. III, 364*. [1240]

Maj 22. *Reg. 1854**. [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 717(?): »Transactionem inter Ericum regem et Sundenses, 1318«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 253, Fol. 400*. (Orig.: Stralsund Bys Arkiv. *Fabricius, Urk. z. Gesch. Rügens IV, H. 3, S. 54*). [1241]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 719: »Obligationem consulum et civium Sundensium, datam Erico regi in 3 annos, 1318«.] Anført af *Hvitfeld III, 254, Fol. 400*. [1242]

Juni 12. *Hvitfeld III, 254, Fol. 401.* Se 636 og Udat. 199.

Juli 16. *Reg. 1855**. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 738: »Episcopi Roschildensis et Burglanensis testificationem de concordia facta inter regem et Nicolaum dapiferum, 1318«.] *Hvitfeld III, 255, Fol. 401.* [1243

Sept. 4. *Reg. *1213.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 725: »Placitationem inter Ericum regem et Ericum ducem Jutiæ, 1318«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 257, Fol. 402.* [1244

Sept. 11. *Reg. *1213.* Se 1244.

Sept. efter 21. *Hvitfeld III, 256, Fol. 401.* Se 1233.

Sept. 29. Nicholaus dictus Krooch¹. Noverint universi, me viro nobili Petro dicto Mulæ omnia bona mea in Pærstorp cum litera patienti mea scotasse. Sig. meum cum bonorum hominum Dn. Ascerum[!] de Fulwythæ maclæ et Dn. Petrum[!] de Gerlæuæ et Petrum[!] Jacob² ibid. Datum in die Michaelis.

Perg. med 2 Segl: 1. A. 129 (S' INCOLA. .R..K); 2. A. 130 (Sparre). (RA. Sjæll.-Møn 129 a.) [1245

Okt. 4. *Reg. *1215.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 266, Fol. 405.* [1246

Okt. 14. *Reg. *1216.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 730: »Transactionem inter regem et Nicolaum dapiferum, 1317 et 1318«.] Det andet Brev i dansk Udtog: *Hvitfeld III, 271, Fol. 407.* [1247

Okt. 24. *Reg. *1217.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 127. *Dipl. Svec. III, 379.* [1248

Okt. 27. »Konungh Erici confirmations breef gifwet Lunde borgarna, dhæt Dn. Ciciliæ Johannis Kalfz efterlefwerskas testemente så wäl som skiöte skulle hafwa sin fullkomblige framgångh, dat. in vig. Simonis et Judæ. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Specifikation, Domkirken Nr. 36. [1249

Okt. 28. *Reg. *1218.* A. Perg. [med 2 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. III, 379.* — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 168 med Tilføjelset: »Est alia littera hujus institutionis senior ista in dato sub sigillo suo et aliorum 2 canonicorum sub eadem sententia et tenore. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 115* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 69.*) [1250

Nov. 11. *Reg. 1857**. [Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 740: »De placitatione inter Ericum regem et Birgerum Sveciæ regem, 1318«.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 267, Fol. 406.* [1251

— *Reg. *1219.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 748: »Episcoporum et nobilium Svecorum ratificationem transactionis prioris[ø: 1251], 1318«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 270, Fol. 407.* [1252

— Olauus episcopus Roskildensis¹. Noveritis, nos litteras Dn. Erici regis sub suo sigillo vidisse: 1221. Datum sub sig. nostro Roskildis die Martini.

Perg. med 1 Segl: G. 156 og 157. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 18). LDipl. under 1317 ¹⁰/₉. [1253]

Nov. 17. *Reg. *1220.* [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 744: »Aliam placitationem inter Ericum et Birgerum, 1318«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 269, Fol. 407.* [1254]

Nov. Ysnardus Anthiocensis, Dominicus Gradensis patriarche, Petrus Raugusinensis, Raymundus Adrianopolitanus, Rostanus Neopatensis archiepiscopi, Orlandus Domicensis, Johannes Recreensis, Nicolaus Argolicensis, Petrus Narniensis, Egidius Andrinopolensis episcopi. Serena virgo etc. Cupientes, ut ecclesia virg. Marie in Waleue Roskildensis diocesis [*osv. som 1264 indtil*] pentecostes, trinitatis, corporis Cristi, s. crucis omnibusque ac singulis festivitibus [*osv.*] Nicolai, Willelmi abb. et conf., sanctarum [*osv.*] Margarete, Agbate, Barbare, Anne, undecim [*osv.*] cimiterio devote interfuerint, aut qui in extremis laborantes eidem ecclesie quicquam suarum legaverint facultatum, seu qui ad fabricam [*osv.*] adjutrices. Quotiens predicta [*osv.*] consensus. Sig. nostra. Datum Auinionis apud apostolicam sedem mense novembri, pontific. Dn. Johannis pape XXII anno 3.

Et nos frater Johannes episcopus Roskildensis gratias superscriptas confirmamus, populum nostrum archiepiscopis et episcopis memoratis in earum perceptione subjicientes, ut nulli pateat dictorum dominorum facta calumniandi, quin possint populo indulgentias conferre. Sig. nostrum.

[Perg. med 10 beskadigede Segl. Vallø Kirkes Arkiv, senere paa Rosenholm.] Afskr., konfereret af Langebek 1761: LDipl. [1255]

Dag? *Reg. *1214.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 724: »Literas Erici ducis Jutiæ, quibus promittit marschalcum Holck adfuturum, 1318«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 257, Fol. 402.* [1256]

— *Reg. *1222.* To Breve i danske Udtog: *Hvitfeld III, 271, Fol. 407.* Vistnok hentede fra Cancellariæ liber. [1257-58]

— [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 713: »Obligationem abbatis et conventus de Stolpe regi datam, 1318«.] Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 57]: Bartholin, Annales under 1317: »Ad eas etiam condiciones [o: som 1213] abbas et conventus de Stolpe datis reversalibus se obstringunt«. [1259]

— Cancellariæ liber S. 717(?), se 1241; S. 719, se 1242; S. 720, se 1233; S. 725, se 1244; S. 730, se 1247; S. 738, se 1243; S. 739, se 1235; S. 740, se 1251; S. 744, se 1254; S. 748, se 1252.

— Kong Eriks Lensbrev til forskellige Liflændere.

Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 273, Fol. 408.* Vistnok hentet fra Cancellariæ liber; maaske = 1101. [1260]

— Kong Erik til Ordensherrerne i Lifland.

Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 273, Fol. 408.* Vistnok hentet fra Cancellariæ liber. [1261]

Dag? Gavebrev af Petrus Brand.

[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 299.* [1262]

— »Ähn dito wettnesskriffit angående forbemelde nyborgeske möthet, som hållet wart s. Johannis bapt. fest, det godzet skulle for^{de} Sophiæ igen antvardas till ewerdelig possession«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 9. — Jfr. 1214. [1263]

Brevbøger: Ribe Kapitel: se 1238. — Løgum: *SRD. VIII, 70* (Maj 11). Registraturer: Viborg Bisp: *ÆA. II, 248.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 94* (68, se 1399 Febr. 2). — Sorø: *SRD. IV, 515* (Febr. 6), *497* (Apr. 16), *497* (Sept. 21), *477 = 487 = 487* (Dec. 2). — Alling: *ÆA. II, 179.* — Øm: *ÆA. I, 231, 234.*

1319.

Febr. *Reg. 1858.* [Orig. med mange Segl (Brudst.). Skaarup Kirkes Arkiv, senere i Odense Stiftsarkiv.] Afskr., sluttende: »Datum Avinionis, Roman. curia [?] ibid. existente, anno Dn. millesimo CCCXVII mense februarii, pontific. Dn. Johannis pape XXII anno tertio«: Bartholin K, 40. Bircherodske Afskr. med Aar 1317: Rostgaard 4to, 107, Ny kgl. Saml. Fol. 737c o. fl. St.; efter en saadan: *Pontoppidan, Ann. II, 118.* [1264]

Marts 21. Jfr. *Reg. *1219.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 271, Fol. 407* med Aar 1318. Vistnok hentet fra Cancellariæ liber. [1265]

Marts 24. *Reg. *1226.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 26. *Dipl. Svec. III, 396.* Udtog af M. Matthiæ, *Reg. Dan. series.* [1266]

Apr. 24. *Reg. *1230.* [Orig. Senere (jfr. 1378 ^{24/11}) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 142. *Dipl. Svec. III, 400.* [1267]

Apr. 26. *Reg. *1232.* Perg. [med 8 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 9). *Hasse III, 212; Harsyssels Dipl. 2.* [1268]

Maj 17. *Reg. 1860*.* Perg. [med 1 Segl]. København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 66.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 299* og *Hvitfeld III, 273, Fol. 408.* [1269]

Maj 23. Stigotus Niclæsß^a. Constare volo, me scotasse viro discr. Henrico Niclæsß meum damstath in campo Wanstath^b cum damsbandæ cum floth et flothstath, quantum de terris meis ibid. capere voluerit, cum torfgrøft et arenis, ubicunque in eodem campo de terra, que dicitur lyungjorth, invenitur. Sig. discr. virr. Petri Niclæsß de Hørbylund et Johannis Niclæsß fratris mei cum sig. meo. Datum^c fer. 4. ante f. pentecostes.

[A. Orig.] **Aa.** og **Ab.** Vidisser 1337 Maj 25. LDipl. — Jfr. 1323 Aug. 17. [1270]

a) **Ab.**: Niclæsß. b) **Ab.**: Wanstath. c) **Ab.**: Actum et datum.

Maj 24. *Reg. 1861**. [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Cancellariæ liber S. 751: »Insulanorum Borringholmensium imploratio auxilii regii contra Esgerum archiepiscopum ejusque complices, 1319«.] *Hvitfeld III, 274, Fol. 409.* — Notits [efter Afskr.: Bartholin A, 70]: Bartholin, Annales. [1271]

Juni 20. Privilegium af Bisp Peder af Odense. »Othoniæ, 12. kal. julii«.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. VII, 228* (her uden Dag) og i en Odense Bispekrønike: Kall 8vo, 668. [1272]

Juni 26. Hennichinus dictus Moltekæ. Noverint universi, me Abel Waldemari filio omnia bona, que in par. Horstorp, scil. in Exen, Rørkier, Hestholm et Tyazholm, habui, vendidisse et in presentia Dn. Erici ducis Jucie scotasse, necnon totum pretium pro dictis bonis me recognosco levasse. Sig. meum. Datum Ekernborgh die Johannis et Pauli.

[Perg. [med 1 Segl]. Senere i Viborg Landstingsarkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl. [1273]

Aug. 23. *Reg. 1872.* [Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; jfr. *ÆA. IV, 140*]. Afskr. mærket J. Rw. [o: Rosenvinge]: LDipl. *Dän. Bibl. III, 166.* [1274]

Sept. 6. Petrus Wibergensis¹, Nicholaus Burglanensis², Petrus Otthoniensis³ et Johannes Ripensis⁴ episcopi. Noverint universi, quod 5. fer. ante festum nativit. virg. Roskildis in presentia nostra Dn. E. rex Dn. Olauo episcopo Roskildensi pro persona sua et non pro ecclesia bona infrascripta, videl. in Ølsii litlæ 13 oras terrarum in censu, in Skiændzwith 16 sol. cum 6 denar. terrarum in censu, in Gøtæthorp $\frac{1}{2}$ mr. terrarum in censu, in Gøtærsleef 1 mr. cum $\frac{1}{2}$ ora terrarum, in Gummæsmark 7 oras terrarum, in Sliminge $10\frac{1}{2}$ sol. terrarum, in Grimmæløf 5 mr. terrarum in censu, in Faxæ $\frac{1}{2}$ oram terrarum et 6 oras terrarum in silva ibid., in Lithæmark 2 oras cum 7 denar. terrarum, in Getæryth 9 denar. terre et in Pikkæbøl unum stuuf terrarum scotavit, promittens ei et cuicumque ab ipso causam habenti ipsa bona appropriare ab inpetione cujuscumque et specialiter bona quondam uxoris Dn. Nicholai Olæfß dapiferi, que idem princeps a Dn. Nicholao justo tytulo optinuit. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med 4 Segl: 1. G. 671 (Brudst.); 2. G. 611 (Brudst.); 3. G. 519; 4. G. 806 (Brudst.). Senere i Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. LV, 20). LDipl. [1275]

Sept. 8. *Reg. 1873.* Brevet er af 1419 Sept. 8 og = *Reg. *4497.*

Nov. 13. *Reg. *1249.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 276, Fol. 409.* [1276]

Nov. 16. Bisp Joannes af Slesvig overdrager Tiender og Gods til Slesvig Kanniker.

[Orig. med Bispens og Kapitlets Segl. Slesvig Kapitels Arkiv.] Stadfæstelser 1339 Dec. 7 og 1383 Juli 23. *Hasse III*, 218. Omtalt af Hier. Cypræus: *Westph. III*, 246, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 137v. (= *J. A. Cypræus, Ann.* 309). [1277

Dec. 21. *Reg. *1253.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 280, *Fol. 411.* [1278

Dag? [Afskr. (efter Koncept?): Cancellariæ liber S. 749: »Obligatio[nem] Eriçi regis de pecunia debita quibusdam militibus suis, 1319.»] [1279

— Cancellariæ liber S. 751, so 1271.

— Lunde Kapitel giver Kongen Løftebrev paa Bornholm.

[Orig., tilbagegivet Lunde Kapitel?] Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund.* 116 (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 69.*) [1280

Uden Dag. Hamsfort: *SRD. VII*, 228. Se 1272.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI*, 484 (Juli o. 22), 448 (Nov. 22). — Ribe Kapitel: *Oldemoder 102* (Apr. 6). — Æbelholt: *SRD. VI*, 169 (Juni 28). — Løgum: *SRD. VIII*, 213 (Juli 3), 188 (Nov. 2-4), 188 (Dec. 22).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III*, 318, 324, 353. — Børglum Kapitel: *ÆA. III*, 88. — Antvorskov: *ÆA. IV*, 93, 140, 140, 140. — Sorø: *SRD. IV*, 497 (Maj o. 15). — Maribo: *ÆA. III*, 291. — Alling: *ÆA. II*, 179. — Øm(?): *ÆA. I*, 240.

1320.

Jan. 25. *Reg. 1878**. A. Perg. [med 21 Segl; Brudst. af 5 Segl nævnes i LDipl.; deriblandt var G. 611^a, Bispen af Dorpats^b og A. 91 (Kaas)^c]. Rigets Arkiv (RA. Haandfæstninger 1). *Aarsb. fra Geheimearch. II*, 9. Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III*, 280, *Fol. 411.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I*, 299. — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 256. [1281

a) Langebeks Seglsamling, Fasc. 12. b) Klevenfelds Herold 75a. c) Klevenfelds Seglsamling, Familien Kaas.

Febr. 20. Olaus episcopus Roskildensis¹. Constare volumus, quod cum vite humane cursum *etc.* Ad honorem individue trinitatis, virg. Marie ac b. Lucii, in remedium anime nostre et predecessorum nostrorum ac parentum nostrorum bona nostra in Quamløsæ, in Snyowra Norræthorp ac bona, que emimus de Johanne Pætærson de Vanløsæ, videl. 1 fundum in Myærløsæ, item bona, que ipse habuit in Thorstenstorp et Bothorp et Nythorp una cum ecclesia Guthensyo sustentationi pauperum scolarium et alimentis eorum, ut eo magis possent deo in choro Roskildensi et in capella b. virg., quam ibid. de novo fundavimus, deservire, dedimus. Set quia predicta omnia minus sufficiunt pro scolarium necessitatibus relevandis, predictæ donationi omnia bona per nos empta in Ølsy litlæ una cum ecclesia ipsius ville, item decimas episcopales ecclesiarum Thorstenstorp in Myærløsæ H. et Yærnløsæ sundræ de consensu capituli nostri annectimus ita, ut pauperes scolares ex fructibus dictorum bonorum et decimarum vestientur et eorum necessitatibus aliis subveniatur. Et ne mensa episco-

palis nimium per amissionem dictarum decimarum et quarundem aliarum, quas ad distributiones cottidianas in choro Roskildensi facien-
das deputavimus, ledatur, damus ad mensam episcopalem omnia bona
per nos empta in Grymløsæ et Løgæthwet, ita tamen, ut exequutores
testamenti nostri dicta bona in Grymløsæ et Løgæthwet sub sua habeant
ordinatione et fructus percipiant ex eisdem, donec ex annuis fructibus
dictorum bonorum nostra debita fuerint persoluta. Sig. nostrum cum
sig. capituli nostri². Actum et datum Roskildis 10. kal. marcii.

A. og B. Perg. med 2 Segl: 1. G. 156 med Kontrasegl; 2. G. 192.
Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVI, 16 og XX, 10). LDipl. [1282

Febr. 22. Olauus episcopus Roskildensis. Noveritis, quod in
recompensam pro bonis, que de mensa capelle nostre, quibus fundata
fuit, recepimus et canonicis Roskildensibus in recompensam pro mensa
canonicali Dn. Ebbonis concanonici eorum dedimus, bona nostra, que
habuimus de Tukone Ympæ in Thorslundæ, et que postea emimus
ibid. de Nicholao Boof, in quibus residet Boecius Krænyæ, eidem Dn.
Ebboni damus et scotamus, sibi et successoribus suis in predicta ca-
pella possidenda. Sig. nostrum. Datum Roskildis die kathedre Petri.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LV, 23). LDipl.
[1283

Febr. 28. Olauus episcopus Roskildensis¹. Cum culturam nomi-
nis divini etc. Volentes, ut canonici Roskildenses, quorum aliqui
prebende adeo sunt tenues, ut earum possessores ex ipsarum proven-
tibus nullatenus valent commode sustentari, cum horis canonicis diurnis
vel nocturnis interfuerint et pro servitio aliquam reportent mer-
cedem, distributiones cottidianas ex bonis per nos acquisitis ad honorem
s. trinitatis, b. Marie et b. Lucii Roskildensis ecclesie patroni de
consensu capituli nostri instituimus in dicta ecclesia. In primis igitur
donamus ad distributiones supradictas bona, que Dn. Adam Boof,
olim canonicus Roskildensis, in Stoorbiit in Burusæ H. nobis scotavit;
item bona in Hyldæstathæ, videl. 7 oras terre in censu per 2 curias
distinctas, quas nobis scotavit Hastanus de Almstoftæ in Flakkæbyergs
H.; in Tostæsthorp 2 sol. terre in eodem hæreth; bona, que nobis
scotavit Eskillus dictus Snubbæ, videl. marcham terre in censu sitam
in Flakkæbyergs H. in Ormagræ; in Vindblæsæ 6½ oras terre in
censu cum 2 fundis ejusdem hæreth; in Byernethorp^a 7 sol. terre
ejusdem hæreth; 2 curias, una in Sodæthorp in Mierløsæ H. et alia
in Hualsyo norræ in Valbus H., quas habuimus de Thrugillo sacerdote
in Bregstorp; bona, que scotavit nobis Esbernus dictus Terning in
Syuhøwghæ, videl. 1 curiam in Ramsyo H.; bona, que scotavit nobis
Dn. Ascerus Simplex in Baldorp in Smørums H., scil. 3 oras terre in

censu; bona per nos empta in Slimingæ, videl. 10¹/₂ sol. terre in censu; in Faxæ ¹/₂ oram terre in censu cum 6 oris in silva; in Lythemarchæ 2 oras terre cum 7 denariis in censu cum bonis, que nobis emit Dn. Petrus abbas Ringstadiensis; bona, que nobis donavit ac emit Johannes sacerdos dictus de Viik, olim procurator noster in Draugh, que sunt sita in Halsnes; bona, que habuimus de Nicholao Suenß in Kunby et comite de Glyken, que quibusdam clericis nostris dedimus sub conditione, donec eisdem in beneficio competente provideatur, qua inpleta ad distributiones volumus, ut revertantur; bona, que habuimus ab eodem Nicholao Suenß in Siundækøp, que Johanni sacerdoti, nunc procuratori nostro in Draugh, ad dies suos concessimus, quibus finitis volumus, ut ad distributiones redeant. Set quia bona predicta ad perficiendas distributiones cotidianas non sufficiunt, ut singulis diebus annuatim modicum quisque recipiat, de consensu capituli adicimus decimas episcopales ecclesiarum parochialium Brengstorp, Broby et Lyungæ in Alstæthæ H. ac Stenløse liilæ in Myerløse H., [in qua]rum recompensam ac aliarum decimarum, quas ad usus pauperum scholarium deputavimus, quos ad servitium chori Roskildensis ecclesie et capelle b. virg., quam fundavimus in eadem, instituimus, ne successor de dampno episcopalis mense conqueratur, bona per nos empta in Grimløse in Burusæ H. et in Løkæthuet in Ars H. episcopali mense de consensu capituli assignamus, ita tamen ut exeutores [*osv. som 1282 indtil*] persoluta. Rogamus igitur successores nostros, ut hanc nostram donationem non infringant. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri. Actum et datum Roskildis 3. kal. martii.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 156 med Kontrasegl. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 11). LDipl. [1284

a) Skrevet over Rasur.

Febr. 29. Olauus episcopus Roskildensis¹. Noveritis, quod bona, que emimus in Windorp, in Gyærthæslæf, bona, que noviter habuimus de Dn. Paulo[?] Litlæ in Othænsweth in Horns H., bona, que habuimus in Grydænæs de Thrugillo sacerdote de Worthærøø, et bona nostra in Nybolæ juxta Skælskøer cum silvis, que habuimus de Hærløgo Joonß, damus capitulo nostro Roskildensi in recompensam pro parte, que perpetuo debetur Dn. Ebboni concanonico eorum et ejus successoribus de partibus absentium et pecunia scaniensi juxta ejusdem capituli consensum cum aliis quibuscumque, que debentur alicui de 15 prebendis residenti. Sig. nostrum. Datum Roskildis 6. fer. post diem Mathie.

Perg. med 1 Segl: G. 157 (Kontraseglet; Forsidens Plade er afsprunget). Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 9). LDipl. [1285

Marts 19. Petrus dictus Grubbæ de Storthæ. Noverint universi, me viro discr. et honesto Dn. Johanni dicto Grubbæ fratri meo in 30 mr. argenti sub pondere coloniensi, 9 lagenas buturi tam bonas, prout mercator a mercatore pro bono accipiat, 1 mr. siliginis et 1 mr. ordeï esse obligatum, pro quibus eidem curiam meam cum 1 bool joorgh[!] in Lyunby in Flakæbers H. scoto, in placito post diem Martini prox. in placito predicto persolvendis; si bona in termino supradicto redempta non fuerint, fructus ab eisdem recipere debet, donec dicti denarii totaliter fuerint persoluti. Datum 4. fer. ante dnicam. palmarum, meo sub. sig.

Perg. [med 1 Segl]. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 287 (AM. Suppl. III, 3). LDipl. (*Reg. *1256.*) [1286]

Marts 31. *Reg. *1259.* [3(?) Origg.] Danske Udtog: *Hvitfeld III*, 285-86, *Fol. 413-14.* [1287-89]

Apr. 6. Johannes Hind decanus, Ske[l]m Pæterß prepositus et magister Petrus Erba archidiaconus ecclesie Roskildensis. Quoniam tempora et acta temporis cito transeant, ideo, que legitime facta sunt, expedit litterarum attenticarum munimine roborari. Eapropter declaramus, quod Kanutus Katerineß et Johannes frater ejus in presentia nostra in ecclesia supradicta b. Lucii, Kanutus cum assensu Johannis ac liberorum fratris predictorum Petri Katerineß bone memorie, censum 4 $\frac{1}{2}$ sol. terre in Alundæ lilæ cum curia, pomerio etc. sororibus ordinis s. Clare Roskildis in remedium sue anime et progenitorum suorum recognovit [se] contulisse ac prius Joon Lang advocato sororum in generali placito scotasse. Quia sepedicti sigilla non habuerunt, sig. nostra presentibus sunt appensa. Datum dnica. quasimodogeniti.

Perg. [med 3 Segl: 1. Brudst., anført i LDipl.]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 22). LDipl. [1290]

Maj 29. *Reg. *1267.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 286, *Fol. 414.* [1291]

Maj 31. Vi Christopher Konge [osv. som 611, o: *Dipl. Svec. II*, 154]. Datum Brunisbøtte sabb. post dnicam. trinitatis in presentia nostra, nostro sub. sig.

[Orig. Løderup Kirkes Arkiv.] — [Vidissè 1541] og Afskr., se 611. — Udtog i den sstds. citerede »Revers«: »Kong Christophers Privilegii i lige Maade, dat. Brunsbøttel 1441, teste Georgio Quitzou justitiario nostro dilecto«, hvorved Brevet 1320 og Vidissen 1541 er sammenblandet. [1292]

Juni 9. *Reg. *1268.* [Perg. med Kongens Segl (Brudst.). Herrested Bys Arkiv; senere paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. og af Luxdorf: Ny kgl. Saml. 4to, 2091, I, 54. *Hist. Tidsskr. IV*, 604

(Christophorus - omnibus presens scriptum - universis - fauorem. *In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum.* Datum).
[1293]

Juni 28. *Reg. 1882.* A. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Aa. Vidisse 1320 Sept. 6. — Ab. Vidisse 1321 Jan. 30. — *Terpager 183.* [1294]

Juli 1. *Reg. 1883.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 299.* — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 187.* [1295]

Juli 2. Skyælm Pæterß¹ prepositus et Johannes Sclauløsæ² cantor, yconumi ecclesie Roskildensis. Quoniam tempora et acta temporis cito transeunt, expedit ea, que legittime facta sunt, litterarum presidio perhennari. Eapropter declaramus, quod Thurbernus Arnestß in nostra presentia recognovit, se sororibus ordinis s. Clare Roskildis censum terre unius ore in Alundæ lilæ cum curia, domibus, pomerio etc. in remedium sue anime ac progenitorum suorum contulisse ac prius Nicholao Ottæß procuratori sororum in generali placito scotasse. Presentem litteram sig. nostris duximus roborandam, Thurberno sigillum non habente. Actum et datum in die Processi et Martiniani.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 212; 2. G. 211 (her med fejlt Citat). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 21). LDipl. [1296]

Juli 27. Vi Christoffer Konge gør vitterligt, at vi giver vore Borgere i Saxkiøbing alle de Privilegier, som de har haft i fremfarne Kongers Tid i Danmarch, og det samme stadfæster og ydermere forbyder osv. Vort Signet. Givet i Kolding den 1. Søndag efter Jacobs Dag i vor egen Nærværelse.

[Orig. Sakskøbing Bys Arkiv.] Dansk Oversætt. i Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Herefter: Resens Atlas V, 240. LDipl. [1297]

— Christophorus rex. Noverint^a universi, quod privilegia et libertates, quas villani in Nagschouff a progenitoribus nostris regibus Dacie habuerant, eisdem concedimus, easdem tenore presentium^b confirmantes. Unde sub optentu^c gratie nostre districtius^d inhibemus etc. Sig. nostrum. Datum Kalløff dnica. post Jacobi in presentia nostra.

[Orig. Nakskov Bys Arkiv.] Vidisse 1404 Febr. 4. LDipl. — Anfort i Registratur 1630 (Thott Fol. 730, Bl. 76) med Datum: 1320 2. Søndag efter Advent. [1298]

a) Kopi 1648 af Vidissen: Noveritis. b) Kopien: publico. c) Kopien: ostentu. d) Kopien: distinctius.

Juli 31. Cristophorus rex. Notum facimus, quod priorissam et sorores monasterii s. Agnetis Roskildis cum omnibus bonis suis et familia sibi attinentes sub nostra protectione suscipientes, dimittimus sibi omnia bona earum ab omni expeditionis gravamine, que inpresentiarum habent, impetitione exactorea, innæ, stuth, reethskyuth ceteris-

que oneribus, solutionibus et servitiis ad jus nostrum spectantibus libera, superaddentes, quod villici sui et coloni ceterique de ipsarum familia de excessibus 40 mr. et omnium inferiorum jurium nostrorum nulli respondere debeant nisi sororibus supradictis. Unde prohibemus etc. Sig. nostrum. Datum Worthingburgh in profesto Petri ad vincula, testibus DDn. Nicholao episcopo Tarbatensi et Laurentio Jønsun dapifero nostro.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 284.] Afskr.: Bartholin H, 944. LDipl. [1299]

Aug. 1. C. rex. Noverint universi, quod in placito nostro justituario Johannes Magnus Dn. Nicholao Brok dimidietatem terrarum in Ruthorpmark, quas Johannes Kaarlß quondam possedit, pro 40 mr. denar. inpigneravit cum eisdem wilkor, quibus pater suus Magnus Jønsß ipsas possedit. Datum Worthingburgh die Petri ad vincula, teste Dn. Jo. Pæterß.

Perg. [med Segl?]; Paaskrift fra 16. Aarh.: »Bygholm leen«. (RA. Sjølland, uvist Gods 6.) LDipl. [1300]

Aug. 6. Frater Petrus abbas Ringstadiensis totusque conventus ibid. Constare volumus, nos discr. et honesto amico nostro Awoni dicto Hasæ villam nostram Gasæthoft necnon silvam Arsnæs, ita tamen quod familia nostra in Byærghæ ad emendationem domorum et ligna cremabilia in ea habere debeat, sicuti consueta fuerat ab antiquo, item 13 oras terrarum in censu, quas a Dn. Petro Tukyß bone memorie scotationis titulo habuimus, et 5 oras terrarum in Hømgæ, nobis pro 240 mr. denar. per Øthbernum inpignoratas, item 2 oras terre in censu in Fuglæthæ et 4 sol. terre in Hanæthorp, quos ab Olauuo Staar scotatione optinuimus, in recompensationem bonorum, videl. Slauædorp et Skutherløse, ipsum cum uxore sua Elæna contingentium, scotasse. Si dicto Awoni super memoratis bonis per nos aut successores nostros aliqua callumpnia suborriri valeat, seu de possessione ipsius malitia perversorum cedant, obligamus nos ipsum indemnem conservare ac heredibus suis post obitum suum bona appropriare, et si aliquod dampnum perpessi fuerint vel bona de possessione ipsorum cedant, quod vulgariter dicitur orgranth, ipsis promittimus nos facturos. Insuper ei literas futuri episcopi Roskildensis sub appensione sigilli sui super hoc concambio debemus ordinare. Sig. nostra. Datum die Sixti et soc. ejus.

A. Perg. [med 2 Segl]. (RA. Alsted H. 19; tidligere hos Amtmand Pritzbuer.) LDipl. — Aa. Vidisse 1477 Juli 9 af Kristjern I, givet Jørgen Rud: RA. Arts H. 10. — (Reg. *1279.) [1301]

Aug. 8. Cristoferus rex¹. Ex quo Dn. Augho Saxß in placito

justitiario fratris nostri Erci quondam regis resignavit sanctimonialibus monasterii s. Clare Roskildis piscaturam nomine Birkedam, prout in litteris dicti fratris nostri apertis [ø: 1221] continetur, nos eis eam adjudicamus, inhibentes, ne quis in ipsa piscari presumat sine sanctimonialium consensu. Sig. nostrum. Datum Touæthorp 6. fer. ante diem Laurentii, testibus DDn. Andree Pæterß de Alnæthorp et Clemente Herlughsun.

Perg. med Kongens Sekret. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 24).
LDipl. [1302]

Aug. 9. *Reg. *1280.* A. Perg. [med 3 Segl]. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 174. *Dipl. Svec. III, 470.* [1303]

Aug. 16. *Reg. 1887*.* A. Perg. med Kongens Dobbeltsegl, nu afrevet. Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I, 19.* — Aa. Afskr.: Kejserprocessen 1424: *SRD. VII, 329, jfr. 319.* [1304]

Aug. 20. Consules Roskildenses ceterique cives ibid. Notum facimus, quod in placito nostro Franciscus Marant concivis noster inpignoravit discr. viro Hennikino Friæ concivi nostro quendam fundum in par. b. Petri Roskildis, 1 tabernam in aquilonari parte juxta forum ibid. (Henricus Smiggær) et 1/2 tabernam in australi parte juxta idem forum, pro 26 mr. argenti sub pondere coloniensi, quem fundum et quas tabernas uxor sua Cecilia post mortem Willielmi Eskilsß mariti sui habuit, voluntate Cecilie adhibita, tali ratione, ut per nullos nisi per ipsum vel suos heredes redimantur, et H. F. redditus percipiat, donec summa fuerit persoluta. Sig. nostre civitatis. Actum et datum Roskildis in 4. fer. post assumpt. Marie.

Perg. [med 1 Segl]. (AM. XX, 12.) LDipl. [1305]

Aug. 23. *Reg. *1282.* [Orig. Senere (jfr. 1386 ¹⁶/₁ el. 1377 ²/₂) til Gammel Estrups Arkiv.] *Neckelmann, Randers, Alm. Del I, 27.*

[1306]

— Erich[!] Konge¹. Eftersom Hr. Mortthen Dues vor fordum Drostes Arvinger har for os paa Vordingborg Bartholomei Apostels Aften skiftet hans Gods, vidner vi, at hans Efterleverske Fru Ingerd til Vederlag for hendes Gods, som Hr. M. havde solgt, i Bleggind i Alstrup og Eskistrup, i Skaane i Presterszløff, Flackerup og Ingelstrup^a, skal have: Siøttrup i Falster, Brytherups^b Fierding i Sieland, med hvad dertil hører, som er Brytherup^c, Siøholt, Syllerup, ^aBeckkeskoung og Stafenstrup^d med al den Ejendom, som Hr. Tuli Ebbesen havde i Withnundløff^e i Skaane og ^fen halv Mølle^f i Karlby, og af Købegodset skal hun have Siøstrup, Gøtthrup^g, Glostrup^h og Mølleborup med en Mølle i Sieland, i Skaane Siørup med alt Tillæg,

ligesom Hr. Peder Jenszenn, Hr. Tyge Ebbeszenn og Peder, som kaldtes Lauszmand, det ejede, med den Eng, som kaldes Lysterumsⁱ Eng og af Arilds Tid har ligget til Gaarden, item ^kMiddekielle, Rodboch, Skrøterth^k og alt, hvad Hr. M. ejede i Rideruuth, og Strentte Mølle og Fæzemølle og alt, hvad Hr. M. havde i Ørneberg. Vort Signet. Datum som forskrevet.

[Perg. med »Rigets Klemme«^l.] Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 166, og efter Dyrskøt: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 66. LDipl. [1307

a) Dyrskøt: Freretlev, Falchestrup og Engelstrup. b) Dyrskøt: Byrcherup. c) Dyrskøt: Brystrup. d) Dyrskøt: Becheskou og Schamssestrup. e) Dyrskøt: Wichundsf. f) Dyrskøt: en Mølle. g) Dyrskøt: Gistterup. h) Udeløst af Dyrskøt. i) Dyrskøt: Lysseroms. k) Dyrskøt: Midelkielle, Rodbach, Sprotech. l) Saaledes Dyrskøt.

Aug. 27. Christopherus rex. Notum facimus [osv. som 711]. Datum Nyburgh sub. sig. nostro 4. fer. post diem Bartholomei, teste Dn. L. Jonssøn dapifero nostro.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Andre Afskr.: Resens Atlas IV, 313, Ny kgl. Saml. 4to, 736 k og 733 c. LDipl. — Om en Vidisse 1530 Nov. 13, se 606. [1308

— Cristopherus rex. Mandamus [osv. som 712]. Sig. nostrum. Datum Nyburgh 4. fer. post diem Bartholomei, teste Dn. Laurentio Jonssøn dapifero nostro.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Andre Afskr.: Resens Atlas IV, 314 (hvor Feriatallet urigtig er henført til Aarstallet), Ny kgl. Saml. 4to 736 k og 733 c. LDipl. [1309

Sept. 3. Reg. 1936 og 1958. A. Perg. med Kongens Dobbeltsegl. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 690* (Cristoforus - ipsis *dimittimus* - Datum *Syoburgh* - quarta feria). — Aa. Afskr. med Aar 1320 tercio: Kejsersprocessen 1424: *SRD. VII, 328*. — Dansk Oversætt., dateret 1324 næste Dag før Mariæ Fødselsdag. Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc.; samme Aar citeres i Resens Atlas VI, 661. Nævnes i Ny kgl. Saml. 4to, 1353 b, hvor ogsaa anføres: En Vidisse af Kong Hans Anno medlxv[!]. [1310

Sept. 6. Senatores, consules ceterique cives Ripensis civitatis. Noveritis, nos vidisse privilegium, in nostro placito communi lectum: 1294. Et ad requisitionem dicti capituli, cum ipsum originale portare de loco ad locum sit periculosum propter viarum discrimina, originale transcribi fecimus. Sig. nostre civitatis¹. Datum ^a in sabb. ante f. nativit. virginis^a.

Perg. med Ribe Bys Segl. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 133). [1311

a) Med andet Blæk.

Sept. 12. Erkebiskop Esger stadfæster 1234.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskrift i Protokoller 1579 (Slesvig Stift 16, Bl. 24 v., og Gott. Arch. III, XL, 2, Bl. 28 v.). Herefter (paa

anden Haand): *Hasse III*, 192. Omtalt af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047 Bl. 137 v. (= *J. A. Cypræus. Ann.* 309). [1312]

Sept. 29. *Reg. 1889.* Perg. [med 6 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dän. Bibl. VI*, 183; *Pontoppidan, Ann. II*, 124; jfr. *Dipl. Viberg. 10.* [1313]

Okt. 4. Viborg Landstingsvidne om Skøde af Vitskøl Kloster. [Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. fra o. 1600: RA. Viborg Stiftsarkiv, Læsø XXIII, 15. *Dipl. Viberg. 11.* [1314]

— Brotherus Dyaconus canonicus Roskildensis. Noverint universi, quod viro discr. Dn. Henrico canonico Arusiensi auctoritatem do scotandi sororibus apud s. Agnetem Roskildis curiam meam in Darræthorp cum estimatione tam in pecoribus quam annona, sicut habet eam Boo villicus in eadem. Sig. meum. Datum die Francisci.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 282 (RA. Sømme H. 33). LDipl. [1315]

Okt. 8. *Reg. 1890**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 131. *Dipl. Svec. III*, 458. — Jfr. 800. [1316]

Okt. 9. *Reg. 1891**. Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Kejseren 4). *Suhm XII*, 331. Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 290, *Fol. 415.* [1317]

— *Reg. 1892.* [Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 140.] Afskr., mærket J. Rw. [o: Rosenvinge]: LDipl.; uden Kilde: Ny kgl. Saml. 4to, 646 c og LDipl. *Dän. Bibl. III*, 167. [1318]

Nov. 28. Cristoforus rex¹. Noverint universi, quod sanctemonialibus monasterii b. Clare omnia privilegia, que se a nostris progenitoribus regibus Dacie dinoscuntur habuisse, confirmamus. Unde inhibemus etc. Sig. nostrum. Datum Sora 6. fer. ante diem Andree in presentia nostra.

Perg. med Kongens Dobbeltsegl. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 25). LDipl. [1319]

Dec. 6. *Reg. *1290.* Perg. [med Femerns Segl^a]. Kongens Arkiv; *ÆA. I*, 68 (RA. Slesvig 3). *Hasse III*, 235. Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 290, *Fol. 415.* [1320]

a) Klevenfelds Seglsamling.

— Kwittering af Abbed Boecius af Vitskøl.

Perg. [med 1 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 11.* [1321]

— Communitas hospitalis leprosorum apud b. Clementem Roskildis¹. Noverint universi, nos Johanni Swenß nostro procuratori potestatem dedisse scotandi sororibus ordinis s. Clare ibid. fundum molendini nostri cum rivo contiguum jacentem monasterio earum versus aquilonem. Sig. nostre communitatis. Datum in die Nicholai.

Perg. med 1 Segl: G. 448. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LV, 26).
LDipl. — Jfr. 1323. [1322]

Dec. 6. Benedictus provisor hospitalis totumque collegium lepro-
sororum apud b. Clementem Roskildis. Fidele testimonium habet scrip-
tura, que roborat veritatem. Hinc est, quod fundum quondam nostri
molendini cum rivo magis vicinum versus aquilonem jacentem claustro
sororum ordinis s. Clare dicte civitatis vendidimus sororibus pro pretio,
quod recognoscimus habuisse. Quem fundum per Johannem Swenß
tunc temporis provisorem nostrum scotare sororibus fecimus, renu[n]-
tiantes omnibus exceptionibus in placito Roskildensi, qui in contractu
jam dicto sororibus nocere et nobis competere possent in futurum
juris canonici vel civilis. Sig. civitatis Roskildensis¹ cum sig. com-
munitatis nostre. Actum et datum in die Nicholai.

Perg. med [2] Segl: 1. Roskilde Bys Segl. Roskilde Claræ Kl. Ar-
kiv (AM. LV, 27). LDipl. — Jfr. 1322. [1323]

Dec. 8. Thott Fol. 730, Bl. 76. Se 1298.

Dag? Notits om et Skøde til Fru Margrete Haubursdatter, optaget i en Dom
af 1554, afskr. i en Domssamling: Ny kgl. Saml. Fol. 844, Bl. 68 v. I Herredags-
dombogen anføres dog Aaret 1372: *Rosenvinge, Domme I, 241*. Se 1372 Juli 22.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 74* (Juli 17). — Æbelholt: *SRD. VI, 169* (Febr. 2), *169* (Aug. 5). — Løgum: *SRD. VIII, 185* (Apr. 22), *16*; se ogsaa 1295. — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 153* (Marts 25).

Registraturer: Kongen: *ÆA. IV, 17*; se ogsaa 1320. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 365*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 290*. — Tommerup: se 1335. — Antvorskov: *ÆA. IV, 140, 272*; se ogsaa 1318. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 399*. — Roskilde Agnete Kl.: se 1288, 1299, 1315. — Sorø: *SRD. IV, 516* (Marts 16).

1321.

Jan. 1. *Reg. 1896**. [Orig.] Dansk Oversætt.: Afskr. efter Dyr-
skot: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 67; uden Kilde: Ny kgl. Saml. Fol.
598q og LDipl. *Suhm XII, 344*. [1324]

Jan. 12 el. **Juli 13.** Petrus dictus Brun¹ filius Petri Elnæsun.
Notum facio, quod vendideram canonicis Ripensibus bona mea omnia
in Opstorp mark in par. Stathæl, que emi de Rolf Gøtison, in quibus
nunc residet Jon Asgzsun, et totum pretium habueram pro eisdem;
unde promitto me canonicis vel eorum certo nuntio dicta bona in
placito Hingi H. prox. post f. Marie Magdalene scotaturum. Sig.
meum. Datum die lune post f. Kanuti mart.

Perg. [med 1 Segl: A. 149]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [1325]

Jan. 24. *Reg. 1897**. Perg. [med 1 Segl]. Flensborg Bys Arkiv
(Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I, 20*. [1326]

Jan. 28. Cristoforus rex. Notum facimus, quod villanis in Kal-
dingh omnes gratias et libertates, quas a nostris progenitoribus regi-

bus Dacie dinoscuntur habuisse, donamus. Unde inhibemus *etc.* Sig. nostrum. Datum Kaldingh 4. fer. post diem convers. Pauli in presentia nostra.

Perg. [med 1 Segl]. Kolding Bys Arkiv (RA.). (*Reg.* *1297.) [1327]

Jan. 30. Johannes Ripensis episcopus¹. Noveritis nos vidisse: 1294. Sig. nostrum. Datum Ripis in 6. fer. ante purific. virg.

Perg. med 1 Segl: G. 805. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 134). [1328]

Marts 14. *Reg.* *1300. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 76. *Dipl. Svec. III, 499.* [1329]

Apr. 10. Christophorus rex. Notum facimus, quod canonicos Roskildenses cum bonis eorum ecclesiasticis et mundanis ac tota familia eisdem attinente sub nostra protectione suscipientes, concedimus eis easdem libertates, quas a progenitoribus nostris et nobis hactenus habuisse dinoscuntur, sicut in ipsorum privilegiis continetur; privilegia insuper omnia ipsis indulta confirmamus. Unde prohibemus *etc.* Datum Roskildis sub sig. nostro fer. 6. ante dnicam. palmarum, testibus Erico filio nostro, Dn. Laurencio Jonæsß dapifero et pluribus aliis consiliariis nostris.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 13). LDipl. [1330]

Apr. 17. *Reg.* *1302. Perg. [med 2 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 10). *Hasse III, 241.* [1331]

Maj 4. *Reg.* 1901. [A. Orig. Randers Bys Arkiv.] — [Aa. Stadfæstelse 1436 Febr. 10.] *Stadfeldt 23.* — [Ab. Stadfæstelse 1441 Juni 18.] [1332]

Maj 28. Christophorus rex. Notum facimus, quod villanos nostros in Kiøge cum bonis suis et ^a familia eis attinente^a sub nostra protectione suscepimus, dimitten[tes] eis omnia privilegia et gratias, quas a nostris predecessoribus habuisse demonstraverint. Unde inhibemus *etc.* Sig. nostrum. Datum Præstøb^b die ascensionis in presentia nostra.

[Orig. Køge Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek »ex copia Myllii« (»Originalen er paa Papir!«) og vanskelig at læse, da nogle Ord ere borte«): LDipl. [1333]

a) Afskr.: familias attinentes. b) Afskr. tilføjer: »al. Snesørr«.

Juni 4. Ærkebisp Esger stadfæster 944.

[A. Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek: Ny kgl. Saml. Fol. 594b. *Hasse III, 242.* — [Aa. Stadfæstelse 1334 Nov. 30; jfr. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 4.*] — (*Reg.* *1305.) [1334]

Juni 7. *Reg. *1306.* [Orig. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 369,* her med Aar 1320.] Vidisse 1430 Sept. 15. *Dipl. Svcc. III, 509.*

[1335]

Juni 8. Christoforus rex. Notum facimus, quod villanos in Slaulosia cum [*osv. som 1333*]. Sig. nostrum. Datum Nestwedis anno dni. MCCC. ^avicesimo primo 2. fer. pentecostes^a.

[Orig. Slagelse Bys Arkiv.] Afskr. i Resens Atlas, Ringsted m. m. (Arnemagn. Saml. Fol. 361, S. 92).

[1336]

a) Overstregtet i Afskr.; Ny kgl. Saml. Fol. 390, S. 78 har derfor Aar 1300 uden Dag.

Juli 10. Bothildis relicta Pauli Jacobß. Noverint universi, quod scoto bona, que habeo in Syndby litlæ, monasterio s. Agnetis Roskildis, videl. curiam et terram census 3 orarum, ratione introitus filie mee, sub hac conditione, quod ipsa percipiat fructus curie pro necessitatibus suis ad dies suos. Sig. meum. Datum in die Kanuti regis.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 278* (RA. Lynge-Frederiksborg H. 2). LDipl.

[1337]

Juli 13. Se 1325.

Juli 24. DDn. Johanni Sclauløsæ cantori ecclesie Roskildensis ac Ebboni canonico ibid., iconimis ecclesie memorate, soror Katerina abbattissa sororum ordinis s. Clare Roskildis ac totum collegium ibid. Cum in ecclesia Hellælef fungimur jure patronatus, Jacobum Cristerni, Nestweth oriundum, quem in scientia et moribus credimus probatum, presentamus vobis, supplicantes, quatinus premissam ecclesiam jam a rectore vacantem dicto clerico vestra paternitas dignum ducat canonice conferre. Sig. conventus nostri. Datum in vig. Jacobi.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 2). LDipl.

[1338]

Juli 25. Pavebulle om falske Læremeninger, udbredte af Johannes de Polliaco.

[Orig. med Johannes XXII's Bulle. Lunde Kapitels Arkiv?] Vidisse, meddelt af Ærkebiskop Esger til en Svensker, 1324 Jan. 5. Perg. med 1 Segl: G. 14 og 15. SvRA. *Dipl. Svcc. III, 518, 632 (Reg. *1353).*

[1339]

Juli 27. *Reg. 1903*.* [Orig. Slesvig Bys Arkiv.] Afskr. i Lorentz Laarsens Privilegiesamling (Ny kgl. Saml. Fol. 886) Bl. 20. *Hasse III, 244.* Tysk Oversætt. i Hier. Cypræus' Privilegiesamling (Statsark. i Slesv.) og (derefter?) i Lorentz Laarsens Samling, 2. Afd. S. 27. [1340]

Aug. 11. Cristophorus rex. Notum facimus, quod Olauus Niclæsß in placito nostro justituario Dn. Henrico canonico Roskildensi, clerico nostro, omnia bona sua in Withskyflæ, que cum consorte sua habuit, scotavit, recognoscens se ab eodem pretium pro eisdem habuisse. Insuper prefate consorti sue in recompensationem bonorum predictorum

omnia bona sua Bondæthorp sita deputavit. Sig. nostrum. Datum Roskildis in crast. Laurentii, teste Dn. Paulo sacerdote, nostro clerico.

Perg. [med 1 Segl]; Paaskrift: . . . super bonis in Byæwerskoffherret. (AM. LVI, 3.) LDipl. [1341]

Aug. 26. *Reg. 1904**. [Orig. Lunde Ærkebisps Arkiv.] *Hvitfeld III, 291, Fol. 416 (= Dipl. Svcc. III, 522)*. [1342]

Aug. 27. *Reg. *1313*. [Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1322 Juni 9. *Dipl. Svcc. III, 524*. [1343]

Okt. 21. Vffo Jønæsβ¹, Olauus dictus Lungæ, Nicholaus Jønæsβ³, Godikinus Friis⁴, Nicholaus Magnysβ⁵, Herlogus Mattæsβ. Protestamur, nos vidisse in placito Syælandie generali in die 11000 virginum, quod Dn. Johannes dictus Vlstopr canonicus Roskildensis monasterio s. Agnetis Roskildis unam curiam in Baldærsbrynnæ ad orientem sitam (Nicholaus Paulβ) dedit ac scotavit. Sig. nostra. Actum et datum Ringstadis etc.

Perg. med [6] Segl: [1. A. 151 (Neb)]; 3. A. 115 (Sparre); [4. Bømærke^a]; 5. A. 152 (Due). Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 286* (RA. Smørum H. 63). LDipl. — Jfr. 1345. [1344]

^a Klevenfelds Seglsamling, Familien Fris.

— Johannes dictus Vlstopr canonicus Roskildensis. Quia temporalium usus etc. Volens anime mee salubriter providere, sororibus apud s. Agnetem Roskildis confero curiam meam in Baldorpsbrynnæ ad orientem sitam, sicut in presenti placito generali scotavi. Sig. meum. Datum Ringstadis in prox. generali placito ante f. Symonis et Jude.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 286* (RA. Smørum H. 7). LDipl. — Jfr. 1344. [1345]

Nov. 8. Augho filius Dn. Nicholai dicti Ranæ¹. Cum fidele testimonium habet scriptura, que roborat veritatem, hinc est, quod post diversos tractatus inter Katerinam abbatissam et conventum sanctimonialium monasterii b. Clare Roskildis ex una parte et ego [!] ex altera super commutatione quorundam bonorum ipsarum pro bonis meis: terra $\frac{1}{2}$ mr. in censu in Walsye maklæ et in Flitstopr^a terra 7 sol. in censu (Rynstæhæ [!] H.^b) et in Swaguæslef^c terra $\frac{1}{2}$ mr. in censu et Flæthyngæ terra 2 orarum in censu (Sæmæ^d H.), dictam commutationem cum consensu omnium michi attinentium concessi in hunc modum, quod bona sororum, terre 13 $\frac{1}{2}$ sol. in Hafnælefæ (Stæfæns H.), michi cedant. Et secundum terre Daciane consuetudinem in placito generali Joon votiuo dictarum sororum de premissis bonis meis scotationem feci et scotationem in dicto placito de ipso recepi. Renuntio omni exceptioni doli mali, actioni in factum privilegio fori, consuetudini et statuto beneficio restitutionis in integrum

ac omni juris et legum auxilio tam canonici quam civilis. Sig. meum cum sig. fratris mei Petri Niclesß. Actum et datum in die Williadi.

Perg. med [2] Segl: 1. A. 153 (Rani). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 1). LDipl. — Jfr. 1347. [1346]

a) Senere i Brevet: Filistorp. b) Senere: Rycstæthæ H. c) Senere: Swauzeslef. d) Senere: Semme.

Nov. 8. Soror Katerina abbatisa sororum monasterii s. Clare Roskildis totumque collegium sororum ibidem. [*Genbrev til Angho Nicolai, svarende til 1346^a.*] Sig. collegii nostri. Actum et datum in die Villiadi.

Perg. [med 1 Segl, nævnt i LDipl.]. (RA. Ringsted H. 8.) LDipl. [1347]

a) For „ $\frac{1}{2}$ mr.“ staar to Steder: „12 sol.“, for „2 orarum“: „6 sol.“

Dag? Johannes Somersøn canonicus ecclesie Roskildensis³. Cum fidele testimonium habet scriptura, que roborat veritatem, hinc est, quod notum cupio fore, quod sanus mente et corpore curiam meam, quam post patrem meum habui, et pater meus de Dn. Cristina Krogæx justo pretio et scotatione habuit, monasterio sororum ordinis s. Clare ibidem in remedium anime mee ac progenitorum meorum contuli cum fundo, domibus, balneo etc. ac in placito dicte civitatis scotavi, renuntians omni exceptioni doli et fraudis omnique axilio[!] juris canonici et civilis, quo monasterium de dicta curia, que jacet ad occidentem curie patris mei in par. b. Dyonisii, potest a cocumque[!] impediti. Actum et datum fer. 4. ante festum supra memoratum [*sic*]. Sig. DDn. Johannis Thutæbergh, Ebbonis, concanonicorum meorum, cum sig. meo.

Perg. med [3] Segl: 3. G. 213. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 4). LDipl. [1348]

— Kong Christopher stadfæster Stege By de Privilegier, Byen har af tidligere Konger.

[Orig. Stege Bys Arkiv.] Omtalt i den Kopi af Byens Privilegier, som Magistraten indsendte 1648: RA. Danske Kanc. og derefter i Resens Atlas, Møn (Arnemagn. Saml. Fol. 362, S. 14). [1349]

— »Et latins pergamentz bref medt 2 hengendis indsejel, lyudendis om Heinskye«.

[Orig.] Register over Sidsel Ulfstands Breve 1593 (RA.) A, Tillæg 5. -- Jfr. 1345 Dag? [1350]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: SRD. VI, 458 (Apr. 26), 460 (Apr. 26). — Løgum: SRD. VIII, 209 (Juli 22).

Registraturer: Kongen: ÆA. I, 43. — Roskilde Bisp: ÆA. III, 338. — Antvorskov: ÆA. IV, 140, 178. — Roskilde Agnete Kl.: se 1337, 1344-45.

1322.

Marts 24. Margareta¹ relicta Dn. Hinrici Albrichsun. Divina providentia mortalibus *etc.* Monasterio s. Agnetis Roskildis, ubi in puellari etate educata sum et instructa, bona mea in Fuglwithæmaghlæ in Ars H. in remissionem peccatorum meorum michique attinentium defunctorum confero; confido, quod ea, que sorores michi per literas suas patentes promiserunt, observabunt. Sig. meum. Datum in vig. annunt. Marie.

Perg. [med 1 Segl: A. 154 (SIGILLV MARGARETE FILIE TVCONIS)]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 289 (RA. Arts H. 11). — Jfr. 1360. [1351]

— Henricus Hænnikson de Scania. Facio manifestum, me viro discr. Johanni Martønson in 80 mr. denar. novorum syalensium teneri obligatum, in placito precedente festum Martini jam futurum persolvendis, pro quibus sibi inpigneraveram bona mea in Gothenz-syolilæ, videl. 8 sol. in censu terre (Johannes Bulsæ). Si defuero in solutione, redditus de bonis levat annuatim, usque sibi solvero. Sig. meum cum sig. Dn. Johannis Slaulosæ canonici Roskildensis. Datum in profesto annunt. virg.

[Orig. Senere (jfr. Udat. 230) til Roskilde Kapitels Arkiv; senere AM. XX, 15.] Afskr. af Langebek 1763: LDipl. [1352]

Marts 29. *Reg. 1908**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 134. *Dipl. Svec. III*, 542. [1353]

— *Reg. 1909**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 135. *Dipl. Svec. III*, 543. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 118* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 69*). [1354]

Maj 4. Kanutus dictus Juul, Jacobus dictus Scaal, advocatus Dn. regis in Thornburgh, Esbernus sacerdos de Gunnærsløf, Joon Giissæl⁴, Johannes Lund⁷, Kanutus Jønæsß, Thrugillus Mothærß, Saxo, Petrus Røøth, Olauus Mæræthß, Petrus Brothærß et Johannes Tuchyß. Noveritis, quod in placito Flakkæbyærsgs H. Clemens dictus Senæ Dn. Martino dicto Baath bona sua in Skafthorp, videl. 8 sol. terrarum in censu, inpigneravit et sub titulo pigeris scotavit pro 80 mr. denar. usualium, sibi in dicto placito prox. ante f. omnium sanctorum jam instans persolvendis. Si bona in placito predicto redimantur, Dn. M. omnes fructus de eisdem levare debeat hoc anno excepto semine siligineo; si non, Dn. M. omnes fructus annuatim levare debeat, donec redimantur, et quocunque anno C. bona redemerit, semen siligineum pro aratris suis propriis cedere debeat Dn. Martino. Insuper promisit C., quod dicta bona vel alia bona, que habet in par. Winningæ, nulli nisi Dn. Martino vendere seu alienare poterit, et si de pretio concor-

dare non poterint, quilibet illorum 2 viros discretos ad hoc nominare debeat, et prout ipsi de pretio convenerint, ambo sint contenti. Nos, qui sigilla habemus, sig. nostra presentibus duximus apponenda. Datum fer. 3. post invent. crucis.

Perg. med [7] Segl: 4. A. 155; [7. A. 156]. (RA. Øster Flakkebjærg H. 10.) (Reg. *1321.) [1355]

Maj 27. Reg. 1913*. Perg. med 4 fyrstelige Segl. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 68* (RA. Pommern 2). *Hvitfeld III, 299, Fol. 419; Hasse III, 262.* [1356]

Maj 30. Reg. *1324. Perg. med Fyrst Johan af Werles Segl. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 70*, her med Datum: fer. 2. pentecostes (RA. Meklenburg 5). *Meklenb. UB. VII, 31.* [1357]

Juni 9. Frater Nicholaus, abbas de Sora, Skielm prepositus totumque capitulum ecclesie Roskildensis. Scire volumus universis nos vidisse: 1343. Sig. nostra. Datum Roskildis 4. fer. post dnicam. trinitatis.

Perg. [med 2 Segl]. Kongens Arkiv? (senere AM. XX, 14; nu RA. Danske gejstl. Sager 1a). LDipl. [1358]

Juni 10. Skelmerus prepositus Roskildensis totumque capitulum ibid., frater Johannes prior fratrum predicatorum Roskildensium ac conventus eorundem. Noverint universi, nos litteras Dn. Bonifacii VIII sub vera bulla et filo de serico vidisse: 1296 Juni 2. *Pavebrev til Claræ Orden.* Sig. nostra. Datum Roskildis 4. idus junii.

Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 5). LDipl. [1359]

Juli 21. Margareta relicta Dn. Henrici Albricsß. Quia temporalium usus etc. Constare volo, quod in remedium anime mee necnon et mariti mei et filii mei Johannis aliorumque michi attinentium defunctorum dedi et scotavi in placito Selandie generali ac in manus commisi monasterio sororum s. Agnetis Roskildis omnia bona mea in Fughlethæmaklæ, hac conditione ut diebus vite mee cum sororibus vel earum provisoro intendere debeam dictis bonis pro earum conservatione ac jurium defensione, ita tamen quod monasterium plena possessione bonorum nichilominus perfruatur. Sig. meum. Datum Ringstadis in profesto Marie Magdalene.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 289* (RA. Arts H. 12). LDipl. — Jfr. 1351, 1361, 1328 Aug. 24, 1329 Maj 31. [1360]

— Frater Petrus abbas Ringstadiensis¹, Petrus dictus Grubby, Henricus Nichlæsß³, Olauus capellanus Dn. regis, Jacobus Spikidynæ⁵, Nicholaus Jønæsß. Noverint universi nos presentes fuisse, quod Dn.

Margareta relicta Dn. Henrici Albrictß in placito generali Selandie in vig. Marie Magdalene scotavit et scotari fecit per manum Dn. Petri Grubby monasterio s. Agnetis Roskildis omnia bona sua in Fuglethæmakle in Ars H., que eam post fratrem suum Nicholaum jure hereditario contigerunt. Sig. nostra. Datum et actum etc.

Perg. [med 6 Segl: 1. G. 473^a; 3. S' FRATRIS HENRICI NICOLAI; Skjold, hvori Anker^b; 5. A. 157]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 289 (RA. Arts H. 13). LDipl. — Jfr. 1360. [1361

a) Langebeks Seglsamling Fasc. 45. b) Sætds. Fasc. 4.

Sept. 4. *Reg. 1919.* A. Perg. [med 2 Segl]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 3b). — Aa. Afskr.: Svavstødbogen Bl. 28. Herefter: *Hasse III*, 114. [1362

Sept. 20. *Reg. *1329.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 135. *Dipl. Svec. III*, 561. Jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 118* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 69*). [1363

Okt. 19. Nicholaus dictus Sweyn, Nicholaus Jønæsß, Magnus dictus Toddæ, Jacobus dictus Hafwræ⁴, Nicholaus Grybby⁵, Petrus Geræthß. Notum facimus nos presentes fuisse, quod Dn. Hætlæ relicta Nicholai dicti Tindæ in placito Syalandie generali in crastino Luce scotari fecit per manum filii sui Henningi Tuuæß, fratre Benedicto scotationem recipiente, monasterio s. Agnetis Roskildis ratione receptionis filie sue ad ordinem sororum $\frac{1}{2}$ bool in censu terre in Olsyæ maglæ et 8 sol. terre in censu in Lungby in Flackæbyers H., ita tamen quod filia sua fructus et proventus de bonis in Lungby diebus vite sue levet, postmodum monasterium, ut tenetur. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med [6] Segl: [4. A. 158]; 5. A. 159. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 288 (AM. Suppl. I, 17). LDipl. [1364

Okt. 27. *Reg. *1331.* A. Perg. [med 2 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 379 (RA. Tommerup Kl.). *Dipl. Svec. III*, 563. — Aa. og Ab. Stadfæstelser 1378 Maj 31 og 1382 Dec. 14. [1365

Okt. 28. *Reg. *1332.* [Orig. Tommerup Kl. Arkiv.] Vidisse 1405 Okt. 4. *Dipl. Svec. III*, 564. [1366

Okt. 29. *Reg. 1920**. Perg. med lille Brudst. af Kongens Segl. Halmstad Bys Arkiv. Efter Afskr. af Broocman: *Dipl. Svec. III*, 565. Efter Afskr. af B. E. Hildebrand: *Møller, Fornhdl. rör. Halland 45*. — En helt afvigende Udfærdigelse, se 1368. [1367

— Kristoffer Konge. Vi gør vitterligt, at vi tager Borgerne i vor ny By Broktoorph under vort Værn, givende dem alle Friheder, som vore Borgere, Lundemen og Helsingborgzmen, har klarlig beskrevet af os. Item vil vi, at vor Købstadvej skal være alle til og fra fri. Item, at vor Landebro skal bygges hos forskr. By

af dem, som af Alder plejer at bygge hende. Item giver vi vore Borgere fri Fæmark af »wara forweruelse« paa baade Sider »utan« Aaen, den fri at skikke efter deres Nytte. Item om vore Borgere vorder skibbrudne eller tager Skade paa deres Gods i Søen, skal de fri for alle vore Fogeder og Embedsmænd selv redde og nyde deres Gods omkring deres Havn og i Havet hos deres Skibsred, som ligger hos Knæpilstorph. Fordi forbyder vi *osv.* Datum Nykøpingh i Falstir crast. Symonis et Jude, nostro sub sig.

[Orig.(?) Halmstad Bys Arkiv.] Oversætt. fra 15. Aarh. paa Papir sammen med en Oversætt. af Hertug Knuds Privilegium (1327 Marts 28), her dog udateret. LDipl. — Jfr. 1367. [1368

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 175* (Apr. 14). — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 172* (Maj 12), *160* (Maj 14), *171* (Juni 16).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 142*; se ogsaa 1356-57. — Tommerup: se 1365. — Næstvød Peders Kl.: *SRD. IV, 354, 393*. — Roskilde Agnete Kl.: se 1361, 1360-61, 1364. — *Eline Gøyes Jordebog 322* (Apr. 3), *139* (Juli 7).

1323.

Jan. 21. Hamsfort: *SRD. I, 299* (= *Hvitfeld III, 311, Fol. 423*). Se 1197.

Febr. 1. »Dn. Esgeri archiepiscopi Lundensis uthgifne wettnesskrifft, det hospitalzforstandaren efterlæth hr. Gynthero alt godzet liggjandes i Sumatorp, dat. in profesto purific. Mariæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 10. [1369

Marts 6. Tuko Blygh. Constare volo, me Strangoni Jønæsß in 200 mr. denar. novorum selendensium teneri obligatum, ratione quorum eidem omnes terras meas in Suauersleef, videl. 10 sol. [ter]rarum in censu in bool, quod dicitur Asæbool, jacentium et 3 oras terrarum in censu ibid. in ornummæ bool [jacentium?], ad voluntatem suam libere ordinandas ad placitum ante f. Martini jam prox. [venturum] inpignero, in quo placito me obligo dictas terras redemptu[rum. Si in so]lutione defecero. Strango fructus et redditus percipiat et sic annuatim, . . . usque summa fuerit persoluta. Si autem redimero, nichilominus fructus hujus anni sublevabit. Si Strango ab aliqua cogetur necessitate, ut has terras in [va]dium non valeat retinere, sibi pro tanta summa, ut ab ipso sumsi, confero potestatem inpignerandi. Sig. virr. discr. Dn. Petri Grubbæ M., Jon Grubbæ et fratris sui Petri Grubbæ, AA., Petrique Cristiarni civis Nestuediensis cum sig. meo. Datum dnica. medie quadragesime.

Perg. [med 5 Segl]. (AM. XX, 17.) LDipl. [1370

Marts 19. *Reg. 1925**. Perg. med Henrik Alverstorps Segl. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse III, 280*. [1371

Apr. 3. Anna quondam uxor Johannis civis Roskildensis. Constatere volo, quod filio meo Wilielmo dicto Paa confero potestatem scotandi omnia bona mea^a immobilia in Thruelsthorp Johanni Martenß. Sig. Dn. Nicholai Stømbo canonici Roskildensis, vices Dn. decani ibid. gerentis, cum sig. meo. Datum Roskildis dnica. quasi-modogeniti.

Perg. [med 2 Segl]. (AM. LVI, 6.) LDipl. [1372

a) Herefter en Rasur (mobilia et?).

Apr. 30. Bondo sacerdos canonicus ecclesie Roskildensis, advocatus regis in Feonia. Notum facio, quod viro discr. Dn. Ebboni concanonico meo concedo facultatem scotandi bona omnia, que habeo in opido Kyndælæsæ in par. Hwilinggæ, que a Jacobo dicto Spykædynæ emi pro certo pretio et per triennium et amplius possedi, DDn. concanoniceis meis, ut meum in perpetuum in ecclesia Roskildensi faciant anniversarium juxta conventionem inter nos confectam, prout patet in literis eorundem, ac eosdem in corporalem possessionem bonorum mittendi. Sig. meum. Datum Roskildis in vig. Philippi et Jacobi.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 16). LDipl. [1373

Maj 1. C. rex. Notum facimus, quod die Philippi et Jacobi Roskildis in placito nostro justitiario Henricus filius Henrici dicti Winnan quondam civis Roskildis in se suscepit omnes actiones a Dn. Petro F[ro]donis canonico Roskildensi, qui eidem competebant contra Dn. abbatissam et conventum sanctimonialium b. virginis in Roskildis, super meliorationibus 2 molendinorum ad aquam sitorum, juxta Swauerslef versus austrum, que jam deteriora sunt, quam fuerunt tempore, quo dicte domine ea de Dn. Petro habuerunt, idemque Henricus in eodem placito nostro predictum Dn. P. ab impetitione sua pro dictis molendinis et causis usque in hunc diem dimisit quitum. Sig. nostrum. Datum etc., teste Paulo dyacono, nostro nomine placitante.

Perg. med [1 Segl og] Kancellipaaskrift. Roskilde Frue Kl. Arkiv (AM. Suppl. I, 18). LDipl. [1374

Maj 18. Hermannus comes de Glikæn. Recognoscimus, nos a Dn. priore et fratribus domus b. Johannis in Andwortschogh 100 mr. argenti percepisse [sub] pondere coloniensi fer. 4. pentecostes, sicut nobis promiserunt^a, ut in eorum literis super hoc continetur. Sig. nostrum. Datum Andwortschogh etc.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; ÆA. IV, 140.] Afskr. mærket: J. Rw. [3: Rosvinge]: LDipl. [1375

a) Afskr.: promiserunt.

Maj 21. *Reg. 1926**. Perg. med 22 tyske Fyrsters og meklenburgske Adelsmænds Segl; fattes 1., 2. og 6. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 6). *Hvitfeld III, 304, Fol. 421; Meklenb. UB. VII, 114.* Dansk Udtog: *Kr. Pedersen, Danske Skr. V, 457.* [1376]

Maj 26. *Reg. *1337.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 61. *Dipl. Svec. III, 599.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 119* med urigtig Datum: mense Junio (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 70.*) [1377]

Juni 11. *Reg. 1929.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpæger 93.* [1378]

Juni 17. *Reg. 1930.* Perg. [med 3 Segl]. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 a, 21.) *Suhm XII, 352.* [1379]

Juni. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 119* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 70.*) Se 1377.

Juli 9. Petrus Jønsß cellerarius Lundensis, Petrus de Hornburgh, Ascerus de Hwiruingh, "sacerdotes", Ascerus Symonß, Nicholas Wibierugh, Henricus Huglughß, Paulus Jønsß, Lagho Joonß, Gøto Thorthß, "Jacobus Kallyß", Thomas Iwarß. Noverint universi, quod "in" profesto Kanuti regis, videl. sabbato, in placito Nyum H. vidimus, quod Johannes [Gødrughß] Dn. Nicholao Brok seniori omnia bona sua in par. Hornburgh vendidit et scotavit "tali conditione, quod" idem N. bona ab impignoratione heredum Dn. Johannis Stauærscogh redimeret, quia predictus J. [G.] ea Johanni S. pro 60 mr. denar. impignoravit, prout "testimonium" 7 fidedignorum in eodem placito audivimus, quod prefata bona fuerunt impignorata tali modo, quod J. G. ea in vig. pentecostes redimere deberet, et Dn. Johannes redditus "bonorum levaret", donec redempta fuerint. Sig. nostra. "Datum" etc.

Perg. [med 11 Segl], meget medtaget. (RA. Nim H. 15.) LDipl. [1380]
a) Udfyldt efter 1381.

— Petrus Jønsß cellerarius Lundensis [*osv. som 1380 indtil*] vidimus, quod Ingæ relicta Laughonis Thythulß Dn. Nicholao Brok [*osv.*], quia predicta Ingæ ea Dn. Johanni S. pro 30 mr. denar. impignoravit [*osv.*] tali modo, quod Ingæ ea in placito Louærthsysæl prox. ante pascha redimere [*osv.*].

Perg. [med 11 Segl]. (RA. Justitsmin. Aflev. C 3.) LDipl. [1381]

Aug. 16. *Reg. 1935.* Perg. [med 11 Segl: 9. A. 160 (Grubbe); 10. A. 161]. (RA. Ribe Bisp 112.) *Suhm XII, 358.* — Jfr. Udat. 222-25. [1382]

Aug. 17. Beatrix relicta Dn. Gunnulphi Swenß. Noverint universi, me dedisse nobili militi Dn. Henrico Niclesß cognato meo de terris meis in campo Watnstath aggerem, locum aggeris, floth, floth-

stath et fossuras terrarum, que toruægryftæ dicuntur, quantum de eis capere voluerit. Sig. meum cum sig. fratrum meorum DDn. Johannis Æuær et Palnonis Jennæsß, MM. Actum et datum in octava Laurentii.

[Orig.] Vidisse 1325 Apr. 24. LDipl. — Jfr. 1270 og 1324 Aug. 8(?). [1383]

Aug. 20. Cristiernus Booß auditor placiti generalis Wibergensis, Petrus Muly de Bæg, Magnus Jønsß de Barwiithscogh, Laurencius Laurensß, Jacobus Niclæsß, Ebbo Aughyß, MM., Mathias prior in Randrus, Esgerus prepositus in Amangærsysæl, Iwarus Grubby et Sveno Friis de Seby. Noverint universi, quod in placito generali ante diem Bartholomei vidimus, quod Petrus Rask Dn. Nicholao Brok seniori bona in Borthingh et terras in Hwiringhmark, videl. 1 atingh et 2 mr. argenti in terris, scotavit, que bona Cristina Niclæs-[doter?] dicto Petro per modum forwæthyæls inpignoravit et statuto termino non redemit. Sig. nostra. [Datum] etc.

Perg. [med 10 Segl]. Senere (jfr. *ÆA. I, 8*) til Kongens Arkiv (RA. Ginding H. 1). LDipl. [1384]

Sept. 7. *SRD. VII, 328.* Se 1310.

Okt. 30. *Reg. 1940.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Afskr. fra 16. Aarh. med Aar 1223: RA. Topogr. Saml. paa Papir, Ribe 27. Udtog uden Aar i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 133.* [1385]

Okt. 31. *Reg. 1941.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 134.* [1386]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 447* (Juni 29). — Løgum: se 1385-86. — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 176* (Dec. 11).

Registraturer: Kongen: (*ÆA. I, 100*, se 1373 Okt. 2). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 352.* — Antvorskov: se 1376.

1324.

Marts 25. *Reg. *1359.* [Orig. Senere i Kongens Kancelli.] Afskr.: Bartholin H, 968. *Dipl. Svæc. III, 641.* [1387]

Marts 28. Ingvarus Hyort¹, Hemminggus Pætærß², MM., Olavs³ sacerdos de Sæby, Nicholaus Jønnæsß⁴ et Johannes Magnysß⁵. Noverint universi, nos fer. 4. ante dnicam. passionis in generali placito syellandensi vidisse, quod Joon Lang procurator munialium s. Clare Roskildis skotavit Johanni filio Magni Kyndygh omnem partem bonorum prius per Magnum Kyndugh contra voluntatem dictarum muliarum[!] detentam in Eskæmosæ tam in fundo curie quam in parte aque, que dicitur flothërmaal, dictusque Johannes Magni procuratori

munialium 1 fundum edificatum apud Gethæruthsbæk in parte borientali in recompensationem reskotavit. Scriptum nostris sub sig. etc.

Perg. med 5 Segl: 1. A. 168; 2. A. 95 (Snubbe); 3. G. 364 (S' OLAVI SACDOTIS FILII ESBERTI); 4. A. 115 (Sparre); 5. A. 162 (Grubbe). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 7). LDipl. [1388]

Apr. 13. Johannes Ripensis episcopus¹. Noverint universi, nos donasse et scotasse in remedium anime nostre canonicis nostris communitatem habentibus ad augmentandum[!] eorundem distributionem in choro omnia bona, que habuimus de Aghone dicto Steek in par. Bælium et alibi. Sig. nostrum. Actum et datum in nostro capitulo in parasceue.

Perg. med 1 Segl: G. 805. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 1401-02. [1389]

Maj 2 el. **9(?)**. Hertug Erik af Jylland lover Hr. Ludvig Albrektsøn Værn.

[Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 330, Fol. 431.* [1390]

Juni 10. *Reg. 1951**. Perg. med de to Fyrster af Werles Segl. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 70* (RA. Meklenburg 7). *Suhm XII, 362; Mcklenb. UB. VII, 196.* [1391]

Juni 26? *Reg. *1368.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 314, Fol. 424.* [1392]

Juni 28. Nicholaus Thorstanß. Recognosco, me a Dn. Nicholao Brok juniore 200 mr. denar., videl. ad bona michi per ipsum in Langlandia pro recompensatione bonorum uxoris mee in Synder H. scotata, habuisse, tali modo quod bona mea in Wllethorpe Dn. Nicholao sacerdoti in Kylnesthorpe ex parte liberorum Andree Magnesß impignerata pro 140 mr. liberavit, et 60 mr. denar. personaliter sublevavi. Sig. meum. Datum in vig. Petri et Pauli.

[Orig. med Segl.] Vidisse 1404 Jan. 30. LDipl. [1393]

Juli 11. *Reg. *1370.* Perg. med 1 Segl: A. 163 (Grubbe). Senere (jfr. *ÆA. I, 8*) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 4). *Matzen, Pantetret 377* (tilføjet sidst: In cujus rei sig. meum presentibus est appensum. Datum a. dni. 1324 in die b. Ketilli conf.). [1394]

Juli 29. *Reg. *1372.* Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. III, 656.* [1395]

Aug. 8(?). Nicolaus Peterson, Inguarus Tollison, Sonnyck .vll . . . son, Nicolaus Tomesson, Johannes Hugglestaath⁵, Gerlaus Hugglestaath, Johannes Green et Palno Eeseson. Noverint universi, nos in placito Vennesysyl ante f. assumpt. virg. vidisse, quod Dn. Beatrix Stigoto Nicles omnia bona sua in Vaanstaath scotavit tali conditione, quod Dn. Beatrix Stigoto Niclesson ea pro omnibus causis obbitienti-

bus[!] secundum utilitatem Stigoti debeat disponere ordinanda. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 8 Segl: 5. A. 164]. (RA. Vanstedgaard 1.) LDipl. — Jfr. 1270, 1383. [1396]

Aug. 16. Agho dictus Steek¹. Noverint universi, me vendidisse canonicis Ripensibus omnia bona mea in par. Skastæth excepto uno fundo, quem michi nuper scotavit Ascerus dictus Disk, et pretium pro eisdem bonis habuisse. Sig. meum. Datum in crast. assumpt virg.

Perg. med 1 Segl: A. 165. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [1397]

Aug. 17. Esgerus archiepiscopus Lundensis¹ priori et capitulo Othoniensi. Cum monasterium vestrum pro vestra sustentatione et hospitalitate tenenda necnon alia onera subportanda tenues habeat redditus, nos vestris precibus inclinati nostrum consensum prestamus, ut si frater noster, dominus Othoniensis, aliquas ecclesias vestro capitulo duxerit annectendas, easdem valeatis canonicè possidere. Sig. nostrum. Datum 6. fer. post assu[m]pt. virg.

[Orig. med 1 Segl: G. 14. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 62 med Overskrift: Sequitur littera quondam Esgeri archiepiscopi Lundensis cum sigillo oblongo de cera alba per totum in pressula pergaminea impendente, in cujus medio apparuit ymago episcopi infulati et pontificalibus induti, in sede episcopali residentis et in sinistra manu baculum pontificalem sive pastorem habentis, ac dextra manu ad benedicendum extenta et elevata, et infra suos pedes clipeus describebatur subjectus, in cujus transversa parte unum lilium apparuit descriptum et in circumferentia continebatur hec scriptura: S. Esgeri dei gratia Lundensis ecclesie archiepiscopi, Swecie primatis. LDipl. [1398]

Aug. 21. Ærkebisp Esger om Skolastikernes Gods.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 300, VII, 228* (paa det sidste Sted ved urigtig Tegnsætning henført til Kongen som Udsteder). [1399]

Aug. 22. *Reg. 1956. A.* Perg. [med 1 Segl]. Løgum Kl. Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 11). *Hasse III, 301.* Udtog i Registratur: *Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: SRD. VIII, 120. — Jfr. 1405.* [1400]

Aug. efter 24. Resens Atlas IV, 314. Se 1309.

Sept. 5. *Terpager 690.* Se 1310.

Sept. 10. Johannes Ripensis episcopus. Notum facimus, quod Dn. Brothero sacerdoti rectori ecclesie Tiærburgh damus potestatem scotandi et tradendi canonicis in ecclesia b. virginis Ripis communitatem habentibus omnia bona in Wæsterhorns H., que de Aghone Steek habuimus scotatione ac titulo emptionis. Sig. nostrum. Datum Ripis fer. 2. post f. nativit. Marie.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 1389, 1402. [1401]

Sept. 15. Johannes Ripensis episcopus¹. Noverint universi, nos donasse et per Dn. Brotherum sacerdotem rectorem ecclesie Tiærburgh in placito Warwithsysel scotasse in remedium anime nostre canonicis nostris communitatem habentibus ad augmentandum [!] eorundem distributionem in choro Ripensi omnia bona, que emimus de Aghone dicto Steek in par. Bælium et alibi. Sig. nostrum. Actum et datum Ripis in crast. exalt. crucis.

Perg. med 1 Segl: G. 805. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 1389, 1401. [1402]

Sept. 22. Andreas Baggy¹. Notum facio, quod Dn. Cristoforo regi omnia bona mea in Rinkæoughæ scoto. Sig. meum cum sig. DDn. Ingwari Hyort³, Gøthy Niælæs², MM., Pauli Dyaconi⁴ et Jacobi Spykædynæ advocati regis in Worthingburgh, qui scotationi affuerunt. Datum Holbek die Mauricii et soc. ejus.

Perg. med [5] Segl: 1. A. 166; 2. A. 167; 3. A. 168; [4. A. 169]; Paaskrift: »transcriptum est«. Kongens Arkiv; *ÆA.* I, 57 = 45, IV, 43 (RA. Nørvang H. 2). LDipl. [1403]

Nov. 8. Skælm Pæthærsen prepositus Roskildensis. Noverint universi, me litteras Dn. pape vidisse, in quibus inter alias gratias sororibus de claustro s. Agnetis Roskildensis datas continebatur, quod nulli de earum familia pro violatione dierum festivorum alicui respondere debeant nisi sororibus vel earum provisorii. Sig. meum. Datum Roskildis in die Willeadi.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 922 (og herefter?): Ny kgl. Saml. 4to, 840 e, Pk. I). LDipl. [1404]

Dag? Abbed Henrik af Løgum lover at holde Aartid for Hertug Erik. [Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD.* I, 300 (= *Hvitfeld III*, 322, *Fol.* 428, dog under 1325 og med Locus dei oversat ved Holme Kloster). Hamsforts Kilde er vistnok en Kopi i Løgum Kl. Arkiv, da han ellers aldrig nyttet Hertugarkivet; Brevet hænger vel sammen med 1400, der anfører samme Vidner. [1405]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD.* VI, 480 (Maj 12). — Æbelholt: *SRD.* VI, 170 (Juli 4). — Løgum: *SRD.* VIII, 126 = 124 = 129 (Sept. 1), 124 (Nov. 23); se ogsaa 1400.

Registraturer: Kongen: se 1391, 1403. — Roskilde Bisp: *ÆA.* III, 324, 326. — Antvorskov: *ÆA.* IV, 142. — Sorø: *SRD.* IV, 493 = 528 (her med urigtigt Aar 1314). — Aalborg Frue Kl.: *ÆA.* III, 28. — Vestervig: *ÆA.* III, 168. — Vor: *ÆA.* I, 182.

1325.

Jan. 25. Tidemannus Gynzeik³ civis Ottoniensis. Notum facio, me omnes denarios, in quibus Petrus Brok michi tenebatur obligatus, habuisse, pro quibus ipsum liberum dimitto, litteras suas apertas pro eis adnichilans. Sig. meum. Datum Horsnæs in die convers. Pauli.

Perg. [med 1 Segl, nævnt i LDipl.]. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 a, 22.)
LDipl. [1406]

Febr. 16. Laurencius Jønsø auditor placiti generalis Wibergensis, [Cri]stianus Boß, Paulus Magnæsø, Jacobus Niclæsø et Ebbe Aghæsø, MM., prepositus Esgerus, Nafno Thordø^{7?}, Jøns Niclæsø de Od et Petrus Elløbæk. Noverint universi, quod sabbato quinquagesime in placito generali Wibergensi Stigh Niclæsø habuit testimonium placiti, quod Dn. Beatrix relicta Dn. Gunneri Swenø in placito generali Wibergensi omnia bona sua in Jucia exhibuit vendenda. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. [med 9 Segl: 7. A. 170]. (RA. Jylland, unævnt og uvist Gods 19.) LDipl. [1407]

Marts 18. Reg. *1378. [Orig. Senere (jfr. 1325 ^{23/5}) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 96. *Dipl. Svec. III, 674.* — Jfr. 1409. [1408]

— Reg. *1379. [Orig. Senere (jfr. 1325 ^{23/5}) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 96. *Dipl. Svec. III, 675.* — Jfr. 1408. [1409]

Apr. 7. Reg. 1967*. [Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 923 (og herefter?): Ny kgl. Saml. 4to, 840e, Pk. I.) LDipl. *Pontoppidan, Ann. II, 131.* [1410]

Apr. 12. Reg. 1968. Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XVII, 66). *Hasse III, 309.* [1411]

— Reg. 1969. Perg. [med 1 Segl]. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XVII, 65). *SHL. Urkundensamml. II, 59.* [1412]

Apr. 15. Ethlæ Ingwærdsoter¹. Noverint universi, me Johanni Magnæsø cognato meo partem meam bonorum Prowæsthorp in Walbus H., michi post Dn. Nicholaum Thorberni jure hereditario contingentem, videl. tertiam partem eorundem, vel tertiam partem 400 mr. denar., quas idem N. T. Nicholao Romuldø quondam civi Roskildensi pro eis titulo emptionis vel pignoris exposuit, dimisisse, recognoscens me sufficiens pretium habuisse; unde me sibi predicta bona vel predictam summam, si bona ab ipso redimi teneantur, appropriare obligo, vel pretium, quod ab ipso levaveram, eidem juxta suam requisitionem erogare. Sig. meum cum sig. Dn. Skyelmmersi prepositi Roskildensis. Datum Roskildis crast. dnice. quasimodo.

Perg. [med 2 Segl: 1. A. 172]. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 287* (RA. Voldborg H. 12). LDipl. — Jfr. 877, 1414, 1422. [1413]

Apr. 21. Towæ Ingwærdsoter¹ relicta Nicholai dicti Porssæ. Noverint universi, me Johanni Magnæsø [osv. som 1413]. Sig. meum cum sig. Dn. Boecii persone ecclesie Frøslef. Datum dnica. ante f. Georgii.

Perg. [med 2 Segl: 1. A. 171]. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 287 (AM. Suppl. III, 4). LDipl. [1414]

Apr. 24. Johannis Boddi, Ingvarus Tollis, Johannes Pauls, Andreas Niclas, Johannes Grøon, Johannes Kloddi, Palno Ascerb, Ingvarus Tollis de Hwæt, Petrus Niclas de Synderlyugh[!], Laurentius Jennæs, Johannes Lothwiik et Petrus Swæn. Notum facimus, nos vidisse literas Dn. Beatricis in communi placito Wenlie lectas circa 2 annos, antequam bona sua in Watnstath alicui alienavit: 1383. Sig. nostra. Datum in profesto Marcii[!] evang.

Perg. [med 12 Segl]. Senere i Kongens Arkiv (RA. Nørrejylland. 3 b). LDipl. under 1323 ^{17/8}. [1415]

Apr. 27. *Reg. 1970.* Perg. med Grev Gerhards Segl. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XVII, 67). *Hasse III*, 311. [1416]

Maj 23. *Reg. *1380.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 96. *Dipl. Svec. III*, 684. — Hertil 1408-09. [1417]

Juni 1. *Reg. *1382.* Perg. [med 1 Segl: S' IOHANNIS LE...S; Skjold med Bjørnelaar^a]. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. III*, 686. [1418]

a) Langebeks Seglsamling Fasc. 6a.

Juni 3. *Reg. *1383.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 121. *Dipl. Svec. III*, 686. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 121* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 70*). [1419]

Juni 11. *Reg. 1971*.* Perg. med 40 estlandske Segl, hvoraf fattes 9., 15., 16., 19. og 40. Kongens Arkiv (RA. Lifland 8). *Videnskab. Selsk. Skr. IV*, 208; *Bunge II*, 203. Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 321, *Fol. 427*. [1420]

Juni 13. *Reg. 1972*.* [Perg. med Brudst. af Kongens Segl. Faaborg Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1753: LDipl. Desuden flere Bircherodske Afskrifter; efter en saadan: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I*, 125 (Cristoforus - Sclauorumque - Estonie - Foburgh - suscipientes - theloniis - districtius - eorundem - quisquam - super - ultionem regiam duxerit - est appensum - Worthingburgh). — Dansk Oversætt., indsendt 1648: RA. Danske Kanc. En anden, dateret 1315 uden Dag: Afskr.: Kall Fol. 57. Herefter: *Østs Archiv XIII*, 19. [1421]

Juni 18. Cristina Ingwærsdoter relicta Dn. Johannis Magnus de Balzbyl. Noverint universi, me Johanni Magnus [osv. som 1413]. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Petri de Øørslef et Mathei Alsough advocati in Skælskøer. Datum in crast. Botulphi.

Perg. [med 3 Segl]. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 287 (RA. Voldborg H. 11). LDipl. [1422]

Juni 24. *Reg. 1973*.* Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl, nu afrevet. Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I*, 21. [1423]

Juni 24. *Reg. 1974.* Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl (Brudst.). Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I, 22.* [1424]

Juli 21. *Reg. 1975.* Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl (Brudst.). Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse III, 313.* [1425]

Juli 24. *Reg. 1976*.* Perg. [med 1 Segl]. Flensborg Helligaands-
hus' Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I, 22.* [1426]

Juli 29. *Reg. *1387.* [Perg. med 5 Segl.] Afskr.: Sparres Kopi-
bog J 5, S. 3 (SvRA.). *Dipl. Succ. III, 691.* [1427]

Aug. 26. *Reg. 1978.* [Orig.] *Hvitfeld III, 316, Fol. 425.* [1428]

Sept. 14. Ebbo Pætærß. Pateat universis, me nobili Dn. sorori Cristine Ærlandz ordinis b. Johannis bapt. Otthonie curiam meam in Bryllæ pro 80 mr. denar. inpignerasse, placito generali Feonie ante f. purific. virg. redimendam; si termino statuto redempta non fuerit, eam in sua possessione habere debeat, vilicos instituendi et destituendi et fructus redditusque sublevandi, donec redimatur. Sig. meum cum sig. discretorum Petri Yuærß, Esberni Marswiin, Johannis Marswiin, Michaelis Jul[?] et Tidemanni Grønningh. Datum die exalt. crucis.

Perg. [med 6 Segl]. Odense S. Hans Kl. Arkiv (RA. Odense H. 32). LDipl. — Jfr. 1332 Marts 12. [1429]

Uden Dag. *Hvitfeld III, 322, Fol. 428.* Se 1405.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 501* (Okt. 15).

Registraturer: Aarhus Bisp: *ÆA. II, 73* (Maj 25). — Roskilde Agnete Kl.: se 1413-14, 1422. — Sorø: *SRD. IV, 497.* — Ring: *ÆA. I, 239.*

1326.

Jan. 27. Jacobus dictus Hafra. Noverint tam posteri quam presentes, me sororibus s. Clare Roskildis, veluti eis prius in com-
muni terre pretorio scotaveram, cum mea filia sorore Ætlæ contulisse omnia bona mea in Borrathorp cum suis pertinentiis in Myer[ø]s H., 13 sol. in censu, item in Byæuærscog H. curiam meam in Gøterlef ad orientem platee sitam, $\frac{1}{2}$ marce in censu, quam curiam ante f. Olai me edificaturum obligo. Sig. meum et sig. DDn. canonicorum Roskildensium Skyelm prepositi et Petri archydiaconi necnon Stigoti⁴ filie mee avunculi. Datum in crast. post dnicam. sexagesime.

Perg. med [4] Segl: [4. A. 191 (Hak; S' STIGOTI FILII PETRI)]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 8). LDipl. [1430]

Jan. 30. *Hasse III, 325.* Se 1327 Jan. 30.

Febr. 4. *Reg. 1981*.* Perg. med 1 Segl: G. 965 og 966. Sles-
vig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse III, 326.* Udtog med Datum: in pro-
festo Mariæ: *Westph. IV, 3182.* [1431]

Marts 30. *Reg. 1982**. [Orig.] *Hvitfeld III, 326, Fol. 430* (= *SHL. Urkundensamml. II, 161*). [1432]

Maj 1. Thorbernus Ellæb skøder Nicholaus Kalliß sit Gods i Farthorpmark og Hiernkiermark.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Nørrejyll. 5.) *Hasse III, 328*. [1433]

Juni 7. *Reg. 1985**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 51. *Dipl. Svec. III, 714; Aarsb. fra Geheimearch. II, 11*. — Den saakaldte »Constitutio Valdemari« maa, om den er ægte, være en Artikel af denne Haandfæstning. [1434]

Juni 8. *Reg. *1407*. [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 343, Fol. 436*. [1435]

Juli 5. *Reg. 1987**. [Orig.] *Hvitfeld III, 337, Fol. 434*. [1436]

Aug. 9. Afdadsbrev af Bisp Karl af Odense.

[Orig. Fraude Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 300*. [1437]

Aug. 10. *Reg. 1993*. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: *Gem. Arch. VI, 27*. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 119*. [1438]

Aug. 15. *Reg. 1999**. A. Perg. [med Kongens Dobbeltsegl]. Slesvigs Hertugs Arkiv, siden Schauenburgerne's Arkiv (Gem. Arch. XII, 14). *Antislesvigh. Fragm. VII, 65; Hasse III, 330*. — Aa. Vidisse 1423 Jan. 8. Afskr.: Kejserprocessen: *SRD. VII, 355*. — Ab. Vidisse 1423 Aug. 12. — Ac. Vidisse af Staden Lübeck 1546 Maj 10 (mantags nach d. sondage misericordias dni.). Perg.: RA. Slesvig 7. — Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 300, VII, 228*; af M. Matthiæ, Reg. Dan. ser.: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 121*, og af *Hvitfeld III, 334, Fol. 433*. [1439]

— *Reg. 1998*. [Orig. Femerns Arkiv.] Optaget i Stadfæstelser 1365 Juni 12 og 1404 Sept. 1. Af de talrige Afskr. stammer nogle sikkert, andre (f. Ex. Thott 4to, 2074-75) rimeligvis fra Stadfæstelserne. *SHL. Urkundensamml. III, 2 Th., S. 5*. [1440]

— Privilegium af Kong Valdemar.

[Orig. Aarhus Kapitels Arkiv.] Udtog i Registratur 1555: Ny kgl. Saml. Fol. 754. *Kirkeh. Saml. 3 R. V, 330*. [1441]

— *Reg. *1412*. Perg. med Kong Valdemars Sekret. Aarhus Bys Arkiv (RA. Skaane 8c). Afskr.: AM. Afskr. Pk. II; herefter: *Dipl. Svec. III, 731*. [1442]

— *Reg. 1996*. Perg. med Kong Valdemars Sekret. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 691-92*. [1443]

— *Reg. 1997*. A. Perg. med Kong Valdemars Sekret. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 691*. — Aa. Vidisse 1491 Dec. 21. Samme Arkiv. — Ab. Afskr.: Kejserprocessen 1424: *SRD. VII, 328*. [1444]

— *Reg. 1995*. [Perg. [med 1 Segl]. Skive Bys Arkiv. Herved hæftet en Afskr. paa Perg. af Byfoged Povl Fabricius.] Afskr. af S. Abildgaard: LDipl.; herefter: *Suhm XII, 367* (Malmøughe - quisquam -

assumptionis, *in presentia nostra*). Afskr. af Frans Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 742b; Kall Fol. 59. — Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc.; herefter Afskr. i Resens Atlas VI, 331. [1445]

Aug. 16. *Reg. 2000**. **A.** Perg. med [11] Segl (Paaskrift om, hvem der skulde besegle): 2. G. 611; 10. A. 174; 11. A. 177 (Neb). Slesvigs Hertugs Arkiv, siden Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XVII, 27a). *Antislesvigh. Fragm. VII, 68; Hasse III, 333*. Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 335, Fol. 433*. — **Aa.** Vidisse 1423 Jan. 8. Afskr.: Kejserprocessen: *SRD. VII, 356*, jfr. 354-55. — **Ab.** Vidisse 1423 Aug. 12. [1446]

— *Reg. 2001**. **A.** Perg. med [36] Segl (Paaskrift om, hvem der skulde besegle): 1. A. 175 (S' LAVRENCII IOHAISS'); 2. A. 176 (Eberstein; S' LODOWI[CI] ALBRICTSVN); 3. A. 177 (Neb); 5. A. 178 (Uldsaks); 6. A. 142; 7. A. 179 (Urup); 8. A. 180 (Galen); 9. A. 181 (Grubbe); 10. A. 182; 13. A. 183 (Rani); 15. A. 184 (Ulfeld); 16. A. 185 (Galen); SIGILLVM ANDREE PÆTÆRSØN); 17. A. 186 (Galen); [22? A. 187]; 23. A. 188 (Panter); 24. A. 189 (Panter); 36. A. 190 (Krumpen; S' OLAVI ESKI[L]LIS). Slesvigs Hertugs Arkiv, siden Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 13). *Antislesvigh. Fragm. VII, 70; Hasse III, 334*. — **Aa.** Vidisse 1423 Jan. 8. Afskr.: Kejserprocessen 1424: *SRD. VII, 357*, jfr. 355. — **Ab.** Vidisse 1423 Aug. 12. [1447]

— *Reg. *1413*. [**A.** Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Kopi af Notaren Gerhardus Klerck, fremlagt 1545^a; RA. Slesvig Stift 16; herefter i Protokoll 1558, Bl. 288v. og i Tratzigers Protokoll. — **Aa.** Optaget i 1437 Febr. 27. *Hasse III, 335* (*attendentes tribulationes et - successoribus sub regie - confovare. Quippe piis postulationibus - disponentes statuimus - colonos suos, villicos - et legitime vel ejusdem successores - liberos fore ab omni gravamine - quam inferiorum jurium regio juri debitas - noverint presentium inspectores nos paratos idem capitulum*). Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 334, Fol. 433*. [1448]

a) Siger sig at være efter Orig., men er dog snarere efter Aa.

b) Rettelserne er dels efter Aa, dels efter Kopien 1545, da Aa er stærkt medtaget.

— Woldemarus rex. Cum secundum exigentiam status nostri etc. Monasterium sororum s. Agnetis Roskildis ordinis predicatorum, quod a progenitoribus nostris fundatum et dotatum novimus, cum benivolentia prosequi cupientes, secundum directionem consilii nostri omnia bona infra Syælandiam, videl. in Buræsæ 2 curias, in Skipingæ 5 curias, in Alværslæfæ 3 curias, in Stoby 1 curiam, in Brandælæf 4, in Wikærstath 2 curias, in Snæsøer 4 curias cum 1 molendino, que bona Dn. Sophia relicta Dn. Erici quondam ducis Langlandie post mortem domicellarum Agnetis et Jutte jure hereditario habuit ac supradicto monasterio in placito generali Syælandie personaliter dedit et scotavit, adjudicamus, mandantes omnibus dicta bona inhabitantibus, quatenus de fructibus et redditibus nulli quidquid reddere presumant nisi monasterio. Sig. nostrum. Datum Nyborgh

in crast. assumpt. Marie, presentibus Dn. Jacobo Niclæss et Dn. Kanuto Niclæss.

A. Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 282* (RA. Baarse H. 11 a). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1326 Dec. 11. [1449]

Aug. 27. *Reg. *1416.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 342, Fol. 436.* [1450]

Sept. 8. Johannes Martænß M. Noverint universi, me fratri meo Petro Martænß bona in Skypplingh, 10 sol. terrarum in censu, que michi a Tuwone Rinæbæk tytulo pigneris obligantur, ipso tytulo inpignero, prout in literis Tuwonis continetur. Sig. meum cum sig. Dn. Skyælmeri prepositi Roskildensis. Datum die nativit. virg.

Perg. [med 2 Segl]. (RA. Skippinge H. 18.) LDipl. [1451]

Sept. 17. Karolus Lundensis archiepiscopus. Notum facimus, quod omnes libertates sororibus monasterii s. Agnetis Roschildensis dyocesis tam de decimis de familia monasterii provenientibus quam de aliis quibuscunque a nostris predecessoribus ac suffraganeis nostre provincie datas, confirmamus. Datum Lundis nostro sub sig. die Lamberti.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 28). LDipl. [1452]

— »Petri Tukysons de Lokkatorp uthgifne åth Jacobo Tukyson skiöte eller saljobreef på tvenne gårdar liggjandes i Lokkathorp, dat. fer. 4. post exalt. crucis«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 11. [1453]

Sept. 21. Woldemarus rex. Preteritorum cognitio habetur certior et solet diutius scripture testimonio perdurare. Hinc est, quod cum omnes progenitores nostri canonicis Ripensis ecclesie hanc indulsissent, sicut in ipsorum continetur auctenticis, libertatem, ut villici eorum et coloni ab expeditionis gravamine et ab omni juris regii exactione permaneant exempti, nos munitionem predictam confirmamus. Unde prohibemus etc. Sig. nostrum. Datum Sønderburgh Alysye festo Mathei in presentia nostra, presentibus matre nostra Dn. Alheyde ducissa Jucie, DDn. Abel nostro avunculo et Thrugillo Pæterß, placito nostro justitiario presidente.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 11). LDipl. (*Reg. *1420.*) [1454]

a) Orig : attentius.

— Værnebrev af Kong Valdemar for Ribe Stifts Gejstlighed.

Perg. med Kongens Sekret. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 135). *Hasse III, 336.* [1455]

Nov. 13. *Reg. 2007*.* [Orig. Ribe Bys Arkiv.] Afskr.: Ny kgl. Saml. Fol. 419 c og Fol. 420, S. 42. *Terpager 692.* [1456]

Dec. 11. Skyælm Pæterß prepositus ecclesie Roskildensis, Petrus archidiaconus et Johannes cantor ecclesie ejusdem. Noverint universi, nos vidisse: 1449. Sig. nostra. Datum Roskildis in die Damasi.

Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 289*(?) (RA. Baarse H. 11 b). LDipl. under 1326 ¹⁶/₆. [1457]

Dec. 13. Provst Johannes Lycky stævner Petrus Falster o. fl.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 300*. [1458]

Dec. 14. *Reg. 2010*. [Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Vidisse 1437 Febr. 27. Herefter (paa anden Haand): *Hasse III, 338*. [1459]

— *Reg. 2009*. Perg. med Kong Valdemars Dobbeltsegl (Brudst.). Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse III, 338*. [1460]

Dec. 20. *Reg. 2011*. [Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] *Terpæger 472*. [1461]

Dec. 26. Stadfæstelse af Privilegium.

[Orig. Vejle Bys Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 301*. [1462]

Uden Dag. Niels Jenszen, som kaldes Rønning. Hvad gjort er, plejer man at gøre imod, uden det med levende ^aVidnesbyrds^a Røst eller Brev og Segl bliver bekræftet. Derfor bekender jeg, at jeg har pantsat min Hustru min Gaard Siøgaard, som jeg nu paabor, og min Mølle i Beruh med Dam og Damsflod og 4 Bøndergaarde (Peder Huas, Michill, Knud og Peder Gammell) til Vederlag for det Gods, som hende arvelig tilfaldt efter hendes Fader og Moder, for 800 Mk. gangbare Penninge, med saadant Vilkaar, at hun efter min Død skal have forskr. Gods, saalænge mine Arvinger ikke løser det paa almindelige Landsting før s. Hans bapt. Dag 1326. Medb. af Niels til Hindemarck^b, Willem til Grønholt, Absolon til Broholm, Jens Rønning, Gregers Rønning, Anders Rønning, Jens Nielszen Rønning, Jens Pederszenn, Forsprecker i Nyborg og Wiunhert^c[?], og Niels Jenszen til Kaster. ^dDatum ut supra^d.

[Orig.] Dansk Oversætt.: Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 421 og efter Dyrskøt: Ny kgl. Sml. Fol. 558, Bl. 71 og LDipl. under 1326 før ²⁴/₆. — Aarstallet 1326 er vistnok i Oversætt. kommet ind paa et urigtigt Sted; det hører vel til Datum. I LDipl. staar ogsaa: Datum ut supra 1326. [1463]

^a Glemt hos Dyrskøt og i LDipl. ^b Dyrskøt: Hundemark: LDipl.: Hundermarch. ^c Dyrskøt og LDipl.: Windet. ^d Fattes hos Anne Krabbe.

— *Reg. *1425* (O. Nielsen, *Skadst H. 155*). Se 1327 Apr. 21.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 449* (Nov. 23). — Løgum: *SRD. VIII, 129* (Juli 21); se ogsaa 1438.

Registraturer: Kongen: *ÆA. IV, 27, 27*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 206* (Apr. 1). — Antvorskov: *ÆA. IV, 64, 167, 167, 220*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 380*. — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV, 289*; se ogsaa 1449, 1457. — Sorø: *SRD. IV, 479 = 490 = 520, 505*.

1327.

Jan. 8. el. Juli 16. Vi Waldemar Konge til Danmark og Sueh-
rig^a gør vitterligt, at vi stadfæster alle de Friheder og Benaadnings-
breve, som af vore Forfædre Konger i Danmarck og Suerigh^a Bogense
By at være benaadet med[!], og ved nærværende vore Gesandter[!]
strengelig forbyder osv. Vort Segl. Ottense paa den 5. Dag^b efter
Knuds Dag.

[Orig. Bogense Bys Arkiv.] Dansk Oversætt.: Resens Atlas IV, 559
(*Vedel Simonsen, Rugaard 107-8* synes at have kendt den latinske
Text i en Resensk Afskrift). LDipl. — Udtog i Kopi af Byens Privi-
legier, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [1464]

a) Sikker en urigtig Oversættelse af: Solavorum. b) Orig. har vel haft: feria 5.

Jan. 30. *Reg. 2013.* Perg. med Pariser Universitetets Segl (Brudst.).
Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 136). *Terpager 147; Hasse III,*
325 (med urigtigt Aar 1326). [1465]

— *Reg. *1434.* [Perg. [med 1 Segl]. Herrested Bys Arkiv; senere
paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl.; af Luxdorf: Ny kgl.
Saml. 4to, 2091, I, 54. *Hist. Tidsskr. IV, 604* (universis - villani in
Herighstath - privilegiis eorum super hoc confectis plenius continetur -
nostrorum, eorundem - favorem. *In cujus rei testimonium sigillum*
nostrum presentibus est appensum. Datum - Albrictson). [1466]

Febr. 1. Woldemar rex. Inhibemus jam secundo, ne quis se
intromittat de bonis, que nobilis Dn. Sophia relicta Dn. Erici ducis
Langlandie post mortem nobilium domicellarum Agnetis et Jutte
detenta minus juste, ut in litteris suis patentibus recognoscit, dona-
tis et scotatis in presentia Dn. Erici regis, prout idem rex protestatur,
monasterio s. Agnetis Roskildis, precipientes omnibus bona eadem
inhabitantibus, quatinus de fructibus vel redditibus bonorum nullis
nisi dicto monasterio respondeant, prout mulctam sue pecunie et
sententiam Dn. pape, quam sub bulla contrarium presumentibus com-
minatur, voluerint evitare. Sig. nostrum. Datum Nyborgh teste Dn.
Petro cancellario, stante parlamento regni nostri generali, in die
Brigide.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 289(?)*
med Aar 1328 (AM. Suppl. I, 19). LDipl. [1467]

Febr. 2. »Konung Waldemari åth Bosjö closterjungfruer uthgifne
protectorium eller beskiermelse bref på desz godz och tienstefolck, dat.
purific. Mariæ«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 12. [1468]

— *Reg. *1435.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 349, Fol. 439.*
[1469]

Febr. 21. *Reg. 2015.* [Orig. Kalundborg Hospitals Arkiv.] Afskr.
fra 1631: RA. Topogr. Saml. paa Papir, Kalundborg 40b; yngre Afskr.:

Gml. kgl. Saml. 4to, 2488 (med Aar 1227); Ny kgl. Saml. 4to, 686, Bl. 1 (uden Dag); LDipl. (uden Dag); AM. Afskr. Pk. VI. *Hofman, Fund. X, 175.* [1470]

Febr. 24. *Reg. 2016.* [Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: RA. Topogr. Saml. paa Papir, Viborg 242a; Thott Fol. 736, S. 457; Thott 4to, 1452; Addit. Fol. 80, S. 127; efter Lintrup og uden Kilde: LDipl. *Pontoppidan, Ann. II, 133.* [1471]

Marts 1. Waldemar rex. Notum facimus [*osv. som 862*]. Sig. nostrum. Datum Roskildis dnica. invocavit, teste Dn. Lodowico Albrictŕ marscalco nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 9). LDipl. [1472]

Marts 23. *Reg. 2021*.* [Orig. København Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 160. *Kbhvns. Dipl. I, 67.* [1473]

Marts 28. *Reg. *1443 = 2035.* [A. Orig. Halmstad Bys Arkiv.] — **Aa.** Dansk Oversætt. fra 15. Aarh. paa Papir, med Datum: paa then loffuerdagh, szom kalliss sabbatum sitientes. Samme Arkiv. Afskr. 1868 af B. E. Hildebrand; herefter: *Möller, Fornhdl. rör. Halland 53.* — **Ab.** En anden dansk Oversætt. fra 15. Aarh. paa Papir, med Datum udeladt. Samme Arkiv. LDipl. — **Ae.** Dansk Oversætt. med Datum: Løffverdag, som kalles sabbatum sanctorum, indført i Halmstads Privilegiebog (Byens Arkiv), ogsaa gengivet i »Städernes aff Skåne, Hallandh och Blekingh privilegier 1670«, S. 909 (SvRA.). Herefter: *Dipl. Svec. IV, 35.* — Dansk Udtog uden Dag: *Hvitfeld III, 344, Fol. 437.* [1474]

Marts 29. »Andreæ Nicklesons af Ingælstorp uthgifne åth Anders Andersons af Hongby[!] erfvingor quittentz på all den giæld, som the honom obligerat hade, dat. in dnica. passionis dni.«

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 12. [1475]

Apr. 8. Waldemar rex. Notum [*osv. som 1299*]. Datum Roskildis 4. fer. post dnica. palmarum, teste Dn. Ludovico Albrictsen nostro marscalco.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Ufuldstændig Afskr.: Bartholin H, 945. LDipl. under 1320 ³¹/₇. — *Suhm XII, 152* omtaler en dansk Oversættelse heraf, udstedt i Pinseugen 1438 af Præster i Ribe; dette hører dog sikkert til Brevet 1485, som *Suhm* omtaler umiddelbart efter, men Aaret skal være 1558. [1476]

Apr. 9. *Reg. 2024*.* Perg. med Hertug Gerhards Dobbeltsegl (Brudst.). Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse III, 347.* [1477]

— Woldemarus konyngk. Dhoen kundth, dath wy unse borgere tho Sleßwigk myth alle erhenn gudernn ahn wylykerenn ohrdenn in dorperenn belegenn in unsernn frede genamenn hebbenn, sunderlich frig gegeuenn desuluen myth ehreme hußgesynne, so uppe erenn gudereun wanenn, innø, studth, quæræsæth, ahnfallende schattenn unnd andere betalunge uns bykomeنده, uthgenamen unse vtoch (edder

stadthgeltt) unde tholage des gemenenn landes thogeuende. Gebedenn derwegenn ernstlich etc. Unser szegell. Datum amme gudenn donnerdage in jegenwordicheit hernn Gerde grauen, unses ohmes.

[Orig. Slesvig Bys Arkiv.] Plattysk Oversætt.; Afskr. i Slesvigs Privilegiebog (Statsark. i Slesv.) Bl. 6v.; Lorentz Laarsens Samling (Ny kgl. Saml. Fol. 886), 2 Afd. S. 10; Ulrik Petersens Collect. VI og Beschreib. der Stadt Schleswig Bl. 584 (hvorefter LDipl.). [1478]

Apr. 9. Petrus Rusticus¹, Nicholaus sacerdos de Hoosløf², Petrus sacerdos de Gærnyngb, Jacobus Palnyß⁴, Nicholaus Styghß⁵, Nicholaus Palnyß de Skoughæthorp⁶, Eschillus Jønsß⁷ et Ericus Laurensß. Noverint universi, nos in placito Haughælberg H. in cena dni. vidisse, quod Michael Skææd Dn. Ebboni Galt omnia bona sua in Thorstorp et Thorstorpmark scotavit, scotationem de 1 curia in Wæløf eodem placito ab ipso Dn. Ebbone recipiendo. Idem M. se obligavit, quod eandem curiam in Wæløf nulli inpignerare vel alienare debeat, sed recognovit se ab ipso Dn. Ebbone annonam et pecora in estimationem habere, de quibus ipsi in eadem curia residendo merito familie studio promisit deservire. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med 8 Segl: 1. A. 192; 2. G. 365; 3. Stump; 4. A. 193; 5. A. 194 (Galen); 6. A. 195; 7. A. 196 (Udsøn). (RA. Sjøll.-Møn 129 b.) [1479]

Apr. 21. Vidne af Skastat H. om Skøde af Bundo Bundyß af Roothager og Kantor Thuco.

Perg. med 8 Segl: 1. A. 197 (Dyre); 2. A. 198 (Dyre); 3. A. 199; 4. A. 200 (Lilje-Jul); 6. A. 201 (Stjerne-Jul; S' KALLI CRISTIER . .); 7. A. 203 (Dyre; S' OLEF NICHOLAIS); 8. A. 202 (Dyre; S' TOMM(?) . . NICHOLAIS). Senere (1338, jfr. SRD. V, 536) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). Hasse III, 347. — Omtalt af O. Nielsen, Malt H. 155 med det urigtige Aar 1326 (Reg. *1425). [1480]

Apr. 25. Skyælm Pætærß prepositus ecclesie Roskildensis¹, Petrus archidiaconus, Johannes cantor ecclesie ejusdem³. Noverint universi, nos vidisse litteras Dn. Erics regis cum majori sigillo: 1137. Sig. nostra. Datum Roskildis Marci ewang.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 212; [2. nævnt i LDipl.]; 3. G. 211. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (AM. Suppl. I, 20). LDipl. [1481]

— Johannes episcopus Roskildensis. Declaramus [osv. som 475]. Sig. nostrum. Datum Draugh die Marci.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 10). LDipl. [1482]

Maj 3. »Archiebiscop Caroli breef i Lund, dhett dhe till dhe fattige hospitalz lemmarna varandes i Lund skulle tvenne gånger årligen till desz understöd och underhåld hielpa, dat. die invent. crucis«.

[Orig. Lunds Hospitals Arkiv.] Specifikation (Bl. 349) Nr. 1. [1483]

Maj 30. *Reg. *1448.* Vedel Simonsens Kilde er Registraturen (*ÆA. I, 34*).

Juni 19. Hertuginde Ingeborg kvitterer Ærkebiskop Karl for Indløsningen af Pantegods.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 348, Fol. 439.* [1484]

Juni 28. *Reg. 2028.* A. Perg. med Kong Valdemars Dobbeltsegl. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 137). *Terpager 184.* — Aa. Vidisse 1328 Jan. 21. — Ab. Vidisse 1424 Maj 6. *SRD. VII, 331.* — Ac. Stadfæstelse 1442 Dec. 26. — Ad. Stadfæstelse 1452, se ved 147. — Ae. Dansk Oversætt. i Vidisse af gejstlige i Ribe 1558 Juni 2 (Torsdag i Pinseugen). Afskr. fra o. 1600: Gml. kgl. Saml. 4to, 3174. *Terpager 185.* [1485]

Juli 15. *Reg. 2029.* [Orig.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 348, Fol. 439.* [1486]

Juli 16. Se 1464.

Juli 20. *Reg. *1450.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 342, Fol. 436.* [1487]

Juli 22. *Reg. 2030*.* Perg. [med 1 Segl.]. Kolding Bys Arkiv (RA.). *Rosenvinge, Love V, 301; Fyhn, Kolding, Bil. 7.* [1488]

Juli 25. *Reg. *1451.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 349, Fol. 439.* [1489]

Aug. 5. Karolus Lundensis archiepiscopus. Licet is, de cujus munere venit etc. Omnibus vere penitentibus et confessis seu se infra 10 dies a recitatione presentium ad indulgentiarum perceptionem per confessionem coaptantibus, qui ecclesiam sanctimonialium s. Agnetis in civitate Roskildensi^a in festis quibuscunque seu sollempnitatibus perpetuis temporibus visitaverint ibique missam vel sermonem audierint, quique circueundo cimiterium pro defunctis orationem dominicam cum salutatione b. virginis dixerint, seu qui sanctimonialibus ibid. ad edificiorum reparationem vel vite sustentationem manus porrexerint adjutrices, 40 dierum indulgentias de injuncta sibi penitentia relaxamus. Fratribus autem seu aliis clericis secularibus ibid. sermonem facientibus in predictis festis concedimus facultatem populo sermonem audienti totidem dierum indulgentias publicandi. Gratias et indulgentias dictis sanctimonialibus a predecessoribus nostris concessas confirmamus. Sig. nostrum. Datum Lundis in crast. Dominici.

Perg. [med 1 Segl.]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 212). LDipl. [1490]

^a) 1493: dictam ecclesiam.

Aug. 16. [Waldemar] rex. [Constare volumus, quod villanis nostris in Vethel omnes libertates, quas ab antecessoribus nostris habuerant, eis] concedimus, [volentes, ut omnes preter dominum rectorem ecclesie ibid., qui fundos apud eos in villa vel mans]iones

habuerint seu emerint, omnes solutiones nobis debitas de villa [cum villanis exolvant. Item volumus, ut quicumque contra eos] aliquam caussam vel ratione interfectionis cognati sui vel alio modo quo[cunque moverit, contra eos in placito ipsorum agat vel emendam debitam ab ipsis recipiat seu satisfactionem juris.] prout exigunt leges terre seu ville supradicte. Volumus etiam, ut [villani de omni thelonii solutione ubicunque locorum intra regnum nostrum preter in Scania tempore nundinarum nostrarum in] Skanøer sint liberi. Item volumus, quod [quicumque in villa sua inventi fuerint, qui eis solvere tenentur et solvere noluerint, ab ipsis detineantur, donec denarios suos] et debita vel leges ab iisdem poterint extorquere. Item firmiter inhi[bemus, ne quis emptiones, que forkiøb dicuntur, in prejudicium villanorum in villa presumat exerc]ere, sicuti in denariis suis voluerit non puniri; hanc villanis [gratiam demittentes specialem, quod 4 veredicos et 2 neffningos habere de cetero debeant, quos consules] ville duxerint ordi[nandos, et iidem discernant, postquam per literas nostras et advocatum nostrum in placito fuerint instituti, super omnibus caus]is ad ipsos spectantibus infra limites ville dictos byefred, qui inter [ambos montes viciniore usque ad ipsos montes et ex orientali parte ville usque ad Haddesøer se extendunt, jam emersis seu in] posterum emergendis, donec legaliter convincantur; hoc proviso, quod [novi neffningi juxta consuetudines terre instituantur omni anno, ita quod quilibet veredicus 6 mr. denar. et] neffningus 3 mr. denar. convicti solvere teneantur. [Item statuimus, quod quicumque rurensium vel hospitum infra dictum byefred forefecerit vulnera seu ver]bera alicui infligendo, nobis 40 mr. denar. ultra [debitam emendam, 40 mr. auctori et executori caussæ et totidem mr. denar. convictus sol]vat ville. Prohibemus insuper, ne quis villanorum [ibid. aliquem tutorem sibi recipiat super caussis suis in placito ville promovendis nisi illum, qui solutiones et servitia] cum villanis nobis debita solverit annuatim, sicuti in denariis [suis voluerint non puniri; inhibentes, ne quis dictos villanos aut aliquem de ipsorum familia, quos sub nostra protectione una cum bonis eorundem omnib]us et familia eis attinente suscepimus, [audeat contra has libertates molestare. Sig. nostrum "ad causas". Datum Nyeborrig] crast. assumpt. Marie, [teste Dn. Ludouico Albretß marscalco nostro].

[A. Perg. med 1 Segl, forbundet med Privilegierne 1355 Aug. 3 og 1442 Nov. 27. Vejle Bys Arkiv.] — [Aa. Vidisse af Kongen 1553 Jan. 18 (4. fer. post Anthonii). Samme Arkiv.] Vidisse sammen med de to nævnte Privilegier 1605 Marts 16^b af Kongen. Perg., hvoraf nu kun den højre Tredjedel bevaret: RA. Danske Kanc., Privilegier indsendte 1648. Afskr.: Haandskr. af Byens Privilegier Bl. 1; Vejle Bys Arkiv

(RA.). Kopi efter Koncepten til Vidissen 1605: Rigens Forfølgningsbog under 1605 Marts 13 (herefter udfyldt ovenfor). — Dansk Oversætt. af Niels Bredal, Skolemester i Vejle, attesteret af Vejle Magistrat 1571 Marts 8 (Torsd. før Gregorii). Papir med 3 Segl. Vejle Bys Arkiv (RA.). — Samme Oversætt. med Attest af 1573 Sept. 17 (Torsd. før Mauritii). Papir, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. — Afskr. samt den samme Oversætt., indført i Stadfæstelse af Kongen 1635 Marts 27^c, hvoraf Kopier i Jydske Reg. IX, 111 v., blandt Privilegierne, indsendte 1648: RA. Danske Kanc., og i Haandskr. af Byens Privilegier Fol. 91: Vejle Bys Arkiv (RA.). — Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 301.* [1491]

a) Udeladt i Afskr. i Jydske Registre og i Privilegiesamlingen.

b) Af Dagtallet kan kun ses 6, men 16 findes i Stadfæstelsen 1635.

c) Ved den Leflighed fremlagdes en „gammel skaaren Pergamentsvidisse“, sikkert Vidissen 1605.

Aug. 19. *Reg. *1455.* [Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 283.*] Afskr.: Bartholin H, 952. *Dipl. Svec. IV, 22.* [1492]

Aug. 23. Karolus Lundensis archiepiscopus. Cum ad celestem gloriam acquirendam etc. Cupientes igitur, ut ecclesia sororum s. Clare in civitate Roskildensi congruis honoribus frequentetur ac sororibus ibid., quibus non est licitum extra suum locum pro earum vicualibus evagari, elemosinis succurratur, omnibus vere penitentibus et confessis seu se ad indulgentiarum perceptionem infra spatium 10 dierum post recitationem presentium per confessionem coaptantibus, qui dictam ecclesiam singulis sollempnitatibus diebus dominicis et festivis^a visitaverint annuatim ibique [*osv. som 1490 indtil*] relaxamus, superaddentes, quod quicumque sermonem ibid. fecerit, auditoribus suis habeat facultatem totidem dierum indulgentias publicandi. Datum sub sig. nostro in vig. Bartholomei.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 11). LDipl. [1493]

a) 1340 Okt. 22 tilføjer: ac omnibus sextis feriis.

Aug. 26. *Reg. *1456.* [Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 283.*] Afskr.: Bartholin H, 955. *Dipl. Svec. IV, 23.* [1494]

Aug. 31. *Reg. *1457.* Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1381^{23/11}) til Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXII, 6). *Stemann III, 2.* [1495]

Sept. 21. *Reg. *1458.* Perg. [med 1 Segl]. Aahus Bys Arkiv (RA. Skaane 8d). *Dipl. Svec. IV, 26.* [1496]

Okt. 10. *Reg. *1459.* Perg. med Kong Valdemars Dobbeltsegl; Paaskr. fra 15. Aarh.: Istud priv. probat etc. oppidum Aaoss esse archiepiscopalis sedis Lundensis. Aahus Bys Arkiv (RA. Aahus). *Dipl. Svec. IV, 29.* [1497]

Okt. 19. *Reg. 2033*.* [A. Orig. Lunde Ærkebisp's Arkiv.] *Hvitfeld III, 344, Fol. 437* (efter Orig.?). — Aa. Vidisse af Kong Hans 1500 Nov. 15 (Sønd. efter Morthens Dag). Samme Arkiv; *ÆA. IV, 343* og *344* (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 30.* [1498]

Okt. 21. *Reg. *1460.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 349, Fol. 439.* [1499]

Okt. 24. *Reg. *1461.* [Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 350, jfr. 59, Fol. 440, jfr. 321.* — Vidisse 1500: *ÆA. IV, 343.* [1500]

Okt. 31. Privilegium for Halmstad. Se 1474.

Nov. 1. Sweno Ysaksß. Noverint universi, me Nicholao dicto Manthorp in placito Horns H. curiam meam in Thorslæf (Petrus Swilæ[?]) cum 1 mr. sensus[] terre, 13 den. minus, ac cum omnibus aliis attinentiis, exceptis quibusdam domibus in eadem curia, in quibus nullam habeo possessionem, scotasse. Sig. meum cum sig. virr. nobilium tunc in placito existentium Benedicti Biugh, Petri Grubbæ de Orabyæræ, Pauli Holk, Ingemari Holk, Lydikini tunc advocati, Laurencii Toddæ et Thurghilli Sunæsß. Actum et scriptum in die omnium sanctorum.

Perg. [med 1 Segl]. (AM. XX, 18.) LDipl. [1501]

Nov. 11. [Of]fo Niælæsß, Andreas Aughæsß, Nicholaus Paak, Thordo Tollyß, Ingwarus Tollyß, Thorkillus Hwaal, Palno Ascerß, Johannes Kloddy et Palno Jønsß. Noveritis, quod die Martini in communi placito Wændlie Dn. Johannes Munk testimonio placitantium probavit, quod bona in Ællækýær, ipsum post mortem Jone Aughæsß, fratris Dn. Gunnær uxoris sue, jure hereditario contingentia, nunquam in Wændlia vel placito Kyærræ H., ubi sunt situata, vel etiam dicto placito communi fuerunt alienata, sed ipse annis singulis, postquam sibi minus juste fuerunt ablata, sufficienter conquestus fuerat, quod occuparentur violenter, sicuti adhuc conqueritur. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 9 Segl]. Senere (jfr. 1355 ²⁸/₄) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 6). LDipl. [1502]

— Waldemarum rex. Notum facimus, quod abbati de Sora et ejus conventui, ad eorum oportunam instantiam indulgemus, quod ubicunque in regno nostro liceat ipsis per fratres seu famulos eorum, quos ad hoc emittendos duxerint, vendere et emere corium, victualia et alia eis necessaria ipsisque pro suis propriis et domus eorum usibus oportuna. Quare inhibemus *etc.* Datum Slaulosie sub sig. nostro in crast. Martini conf. atque pontificis, teste Dn. Lodowicho Albrictsun marscalco nostro.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 160. Afskr. efter Lintrup: LDipl. [1503]

Dec. 6. Margareta relicta Dn. Henrici Albrichß. Noverint universi, me Ascerø Laurænsß in 150 mr. denar. selandensium teneri

obligatam, in prox. placito ante f. Martini anni sequentis persolvendis, pro quibus ei inignoravi bona mea omnia in Culby; si predicta summa in dicto termino soluta non fuerit, redditus de bonis levare valeat, quousque pecunia fuerit persoluta. Sig. meum cum sig. generi mei Gregorii Pætærβ². Datum in f. Nicholai.

Perg. med [2] Segl: 2. A. 204 (Hak). (RA. Løve H. 23.) LDipl. [1504]

Dec. 12. *Reg. *1463.* [Perg. [med 1 Segl]. Ø Kl. Arkiv; senere i Aalborg Stiftsarkiv.] *Ny kirkeh. Saml. II, 331.* Afskr. af Arne Magnusson og af J. Rw. [ø: Rosenvinge]: LDipl. [1505]

Dec. 13. Nicholaus Andersson. Noveritis, me Johanni Haubardson terras in Langwoghmark, videl. Lethorp, Martofth, Scabbehaghæ et Thorppescogh, quas mihi placito Guthum H. scotavit, rescotasse. Sig. meum cum sig. virr. discr. Johannis Pæterson advocati in Nyborgh, Nicholai Marsson, Petri dicti Boo⁴, Nicholai Kalf, Marquardi Clauson, Strangonis Brun⁷ et Andree Kyæp⁸. Datum die Lucie.

[Perg. med . . Segl: 4. S' PETRI ANDÆRS; Skjold med Hjortevie^a; 7. A. 205; 8. A. 206. Senere hos General Lerche.] Afskr. af Langebek 1762: LDipl. [1506]

a) Langebeks Segleamling Fasc. 5.

— Petrus dictus Boo. Noveritis, me Johanni Haubardson 4 daam cum suis damsband in campo Langwogh, videl. Okstorpdam, Scogdam, Sandoltsdam et Holebæksdam, que mihi in placito Guthum H. scotavit, rescotasse. Sig. meum cum sig. virr. discr. Nicholai Andersson, Johannis Pæterson advocati in Nyburgh, Nicholai Marsson, Nicholai Kalf, Marquardi Clauson⁶, Strangonis Brun et Andree Kyæp. Datum die Lucie.

[Perg. med . . Segl: 6. A. 207. Senere hos General Lerche.] Afskr. af Langebek 1762: LDipl. [1507]

Dec. 23. »Joh. Uffæsen bona sua in Jætnærlof et Torp et Glumsio conv. in Sora dat etc.«

[Orig. Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 514.*] Notitser: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 22. [1508]

Uden Dag. Frater Henricus Nicholai provisor domus hospitalis b. Johannis Jerosolimitani prioratus Dacie ceterique fratres conventus et capituli domus ejusdem et prioratus. Ne ea, que geruntur, simul labantur^a cum tempore, expedit ea literarum testimonio roborari. Cum per priores et provisos prioratus nostri vestimenta necessaria fratribus nostris conventus in Andvarskough, prout statuta nostri ordinis concedunt, a pluribus temporibus nuper retroactis non dabantur, ut oporteret, sed fratres disruptis vestibus et inordinatis inter alios incedebant, maxime propter quorundam priorum et provisorum domus

nostre detestabilem avaritiam, quare fratres nostri conventus petierunt aliqua bona domus nostre ad eorum vestitum specialiter deputari et annecti. Unde de communi consilio fratrum nostrorum provisorum ac procerum domus et prioratus nostri in capitulo nostro provinciali anno dni. 1327 Andvarskoug congregato, scil. Henrici Nicolai, Lamberti de Scønecken, Godefridi commendatoris Svecie, Gysiconis commendatoris Otthonie, Jacobi commendatoris Norvegie ac aliorum omnium commendatorum prioratus nostri omnia bona nostra in Køyngæ, Byernæthorp, curiam in Holmæ et Riizlef cum elemosina, que in terra Ryye potest procurari annuatim, deputavimus pro vestibus fratrum nostrorum conventus in Andvarskough annuatim etiam comparandis per quendam fratrem nostrum regenda et ordinanda. Actum anno et capitulo prenotato sub sig. conventus et capituli nostri et sig. fratrum prenomiatorum.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 114.*] Afskr.: Bartholin K, 156. LDipl. (*Reg. *1465.*) [1509]

a) Afskr.: labuntur.

Uden Dag. Kong Valdemar stadfæster Kapitlets Privilegier.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Notits om den da allerede stærkt medtagne Orig.: Lundebogen S. 18. *Dipl. Svec. IV, 32 Ann.* Udtog i *M. Matthiæ, Episc. Lund. 121* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 70*), i sammes Reg. Dan. series: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 122*, og i *Hvitfeld III, 344, Fol. 437.* [1510]

— Privilegium for Kalundborg Hospital. Se 1470.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 446* (Marts 5), *448* (Marts 9), *481* (Marts 12). — Esrom: *Cod. Esrom. 175* (Marts 26). — Æbelholt: *SRD. VI, 170* (Apr. 5). — Løgum: *SRD. VIII, 187* (Sept. 28), *244* (Nov. 26), *89* (Dec. 6).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 34* (Maj 30). — Lunde Ærkebisp: se 1498, 1500. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 340*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 64*; se ogsaa 1509. — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV, 284*; se ogsaa 1492, 1494. — Sorø: *SRD. IV, 498* (Apr. 7), *495 = 529* (Maj 3); se ogsaa 1508. — Vor: *ÆA. I, 183*. — Øm: *ÆA. I, 231, 231*. — *Eline Gøyes Jordebog 314* (Febr. 2), *315* (Febr. 3), *315* (Juni 3 el. 10). — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 180, 244.*

1328.

Jan. 21. Consules civitatis Ripensis. Noveritis nos litteras sub vero sigillo vidisse: 1485. Sig. nostrum. Datum in die Agnetis.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). LDipl. [1511]

Febr. 1. Henricus Klausß. Noverint universi, me obligatum esse Strangoni Jønsß de Swauersleef in 300 mr. denar. et 20 mr. argenti ponderis coloniensis placito Sæmæ H. post diem Michaelis 1329 persolvendis, pro quibus ei omnia bona mea in Wæsby, que prius Dn. Williado canonico Hafnensi pro 150 mr. denar. inpignoreram, titulo pigneris obligo. Si predictam summam sibi supra

dicto termino non solvero, ipse redditus singulis annis levare teneatur, donec bona redimantur. Insuper do Strangoni plenam [potestatem] predicta bona a Dn. Williado pro 150 mr. denar. [redimendi] prox. placito Sæmæ H. post f. Michaelis nunc [venturum]. Sig. meum cum sig. DDn. Johannis Somar[i canonici] Roskildensis et Thrugoti fratris mei. Datum Roskildis in profesto purific. virg.

Perg. [med 3 Segl]. (AM. XX, 19.) LDipl. [1512]

Febr. 3. *Reg. *1467.* [Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 284.*] Afskr.: Bartholin H, 954. *Dipl. Svec. IV, 46.* [1513]

Febr. 6. Vi Palne Jønsø af Steffrynge, Jæp Nielsø af Æskyær, Michel Aghæsø, RR., og Eric Nielsø V. gør vitterligt, at vi under en skællig Mand og hæderlig Hr. Pæther Wændelbo, fordum Danekongens Marskalk, Hr. Jæyp Flæps Gods, saasom 1 Gaard, man kalder Kraghelund, 1 Gaard i Haddorp og 1 Møllested, man kalder Aamølle, i Gerløff H., for den Hovedsag og Ret for 4 Waldemar Danekonges Breve, hvilke Hr. Jæyp Flæp overhørig sad for den Ret, Hr. Pæther Wendelbo havde med ham. Vore Indsegl. Datum crast. Aghathe.

[Orig.] Dansk Oversætt. i Vidisse 1440 Maj 14. LDipl. — Jfr. 1515. [1514]

Febr. 27. Waldemar Konge. Vide skal alle, at vi tildømmer Hr. Pæther Wændelbo, vor Raad, 1 Gaard man kalder Kraghelund, 1 Gaard i Haadorp og 1 Mølle, man kalder Aamølnæ, i Gerløff H., saasom de ham af Hr. Jæyp Flæp for hans Gælds Skyld og for 4 vore Breve, han Hr. Pæther overhørig sad, er »tilvndæ« [el. »-vrda«] ved skællige Mænd, saasom Hr. Palne Jensø af Steffrynge, Jæp Nielsø af Æskyær, Michel Aghesø, RR., og Eric Nielsø V., og Hr. Jæyp 3 Thing udbudne er, løse skullende. Givet i Wyburgh sabb. post diem Mathie under vort Indsegl, til Vidne Hr. Palne Præst.

[Orig.] Dansk Oversætt. i Vidisse 1440 Okt. 20. LDipl. — Jfr. 1514. 1515

Marts 12 el. 13. »Dito biscopz [æ: *Ærkebiskop Karls*] till siukbrødrerna i Lund uthgifne friihetzbreef på all biscopztiiondens uthgifvande, dat. crast. vel [sic] die Gregorii«.

[Orig. Lunds Hospitals Arkiv.] Specifikation (Bl. 349) Nr. 2. [1516]

Marts 17. Johannes Niclisø¹ dictus Blæsingæ. Recognosco, me viro discr. Esberno Ingwarø in 60 mr. denar. syællendensium vel 6 mr. argenti coloniensis ponderis esse obligatum, pro quibus sibi bona mea in Halæby, videl. 1 oram terrarum in censu cum piscinis tam in stangno quam in fiskægarthæ Halæby aa existentibus inpignero, placito ante f. omnium sanctorum redimenda; si in prefato termino

in solvendo defecero, redditus eorundem bonorum levare debeat, donec dicta summa in placito Løghæ H. fuerit persoluta. Sig. meum. Datum fer. 5. ante dnicam. passionis dni.

Perg. med 1 Segl: A. 208. (RA. Sjælland-Møn 129 c.) [1517]

Marts 21. *Reg. 2041.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Afskr. fra o. 1600: Gem. Arch. XXIII, 9 c. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 241.* [1518]

Apr. 6. *Reg. 2042.* Perg. med Kong Valdemars Dobbeltsegl (Brudst.), sigillatorisk forbundet med 1403 Marts 1 og 1443 Apr. 25. Sorø Kl. Arkiv (RA. Sorø 1). *Suhm XII, 370.* [1519]

Apr. 10. Grev Hanses (af Wagrien, som i Christoph 2di Tid fik Falster, Lolland etc.) hans latinske Pergamentsbrev paa Nachschous Friheder, dateret Nakskov Søndagen efter Paaske 1328⁴.

[Perg. Nakskov Bys Arkiv.] Udtog i Registratur 1630: Thott Fol. 730, Bl. 76. [1520]

Apr. 19. Stigotus Andærsß, Petrus Gøtyß, Mathias prior in Randrus, Johannes prepositus in Eek, Johannes prepositus in Østhorp, Andreas sacerdos in Grindøugh, Agho Kraak, Petrus Molnæs, Magnus Friiß et Eskillus Rampy. Notum facimus, quod Nicholaus Swæy in placito Syndært H. prox. ante diem Marci Dn. Johanni Hwyingh in Rolfsyø omnia bona sua in Hessæl pro 1000 mr. denar. usualium et pro 100 mr. denar. cum 2 mr. annone, pro quibus idem Johannes dicta bona ab inpiguratione Dn. Stigoti Andærsß liberavit, ac insuper bona prenommata a possesscione [!] et inpiguratione Magni Friiß pro 70 mr. denar. usualium et 6 oris annone redemit, legaliter inpigneravit, in eodem placito prox. post f. Johannis bapt. redimenda. Si vero bona in dicto termino redempta non fuerint, Dn. Johanni ad suam voluntatem cedere debeant scotanda. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. [med 10 Segl]. (RA. Hessel i Sønder H. 3.) LDipl. [1521]

Apr. 22. Værnebrev af Kong Valdemar.

[Orig. Aarhus Kapitels Arkiv.] Udtog i Registrant 1555: Ny kgl. Saml. Fol. 754. *Kirkeh. Saml. 3 R. V, 330.* [1522]

Maj 2. *Reg. *1475.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 351, Fol. 140.* [1523]

Maj 11. Johannes episcopus servus servorum dei . . decano ecclesie Roskildensis. Ad audientiam nostram pervenit, quod tam . . abbatissa et conventus monasterii s. Clare Roskildensis ordinis ejusdem sancte, quam ille, que in monasterio ipso precesserunt eadem, decimas, terras, domos, vineas, possessiones, redditus, prata, pascua, nemora, molendina, jura, jurisdictiones et quedam alia bona monasterii, datis super hoc litteris, confectis exinde publicis instrumentis, inter-

positis juramentis, factis renuntiationibus et penis adjectis, in gravem monasterii lesionem nonnullis clericis et laicis aliquibus eorum ad vitam, quibusdam vero ad non modicum tempus et aliis perpetuo ad firmam vel sub censu annuo concesserunt, quorum aliqui dicuntur super hiis confirmationis litteras in forma communi a sede apostolica impetrasse. Quia vero nostra interest super hoc providere, discretioni tue mandamus, quatinus ea, que de bonis monasterii per concessionem hujusmodi alienata inveneris illicite, non obstantibus litteris, instrumentis, juramentis, renuntiationibus, penis et confirmationibus supradictis, ad proprietatem monasterii revocare procures, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellas veritati testimonium perhibere. Datum Avinionis 5. idus maji, pontific. nostri anno 12.

Perg. med Johannes XXII's Bulle. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 12). LDipl. [1524]

Maj 14. *Reg. *1476.* [Orig. Sorø Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 206. *Hist. Tidsskr. 4 R. V, 5* (tilføj: Sig. nostrum, og teste Dn. Lodowico Albrichtsun marscalco nostro). [1525]

Maj 26. *Reg. 2045*.* Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse III, 367.* [1526]

Maj 29. *Reg. *1477.* [Orig. Tommerup Kl. Arkiv.] Vidisse 1430 Sept. 15. *Dipl. Svec. IV, 64.* [1527]

Aug. 13. *Reg. *1482.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 353, Fol. 441.* [1528]

Aug. 24. Johannes episcopus Roskildensis¹. Inhibemus districte sub pena excommunicationis, ne quis se de bonis in Fuglethæ maglæ, que honorabilis Dn. Margareta relicta Dn. Henrici Albritsøn in medium animarum sue, mariti sui, Johannis filii sui et aliorum sibi attinentium monasterio sororum s. Agnetis Roskildis legaverat, aliquantulum intromittat aut earum familiam in dictis bonis residentem impedire indebite presumat. Datum Hafnis sub secreto nostro, die Bartholomei.

[Perg. med Bispens Sekret. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 289*; senere i RA.] Afskr. af Langebek 1769: LDipl. — Jfr. 1360.

— *Reg. *1483.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 352, Fol. 441.* [1530]

— *Reg. *1484.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 352, Fol. 441.* [1531]

Aug. 31. Augho Æskylsun, Johannes Palnyß², MM., Nicholaus dictus Paach et Saxo Aughæß, AA. Noveritis, quod nos ad mandatum litterarum Dn. Waldemari regis Andree Laughæß bona in Thorppæ par. Albæk in Wænnæsyesæl tam ex parte aquilonari quam ex parte australi amnis Worthæsa sita in recompensationem pro defectu bonorum in Hanæ H. et Thyuth, ipsi A. per Jacobum Beg tutorem liberorum Dn. Johannis Pæterß in cautionem pro 4500 mr. denar. cupreorum inpigneratorum, videl. pro 19 pund annone in redditibus et 5 oris terrarum in censu, que bona ab ipso A. postmodum per veros possessores eorundem per litteras regias fuerunt revocata, estimamus. Pro booscaap et annona in bonis revocatis booscap et annonam in bonis in Thorppæ in recompensationem estimamus et estimationem appropriamus. Sig. nostra. Datum in profesto Egidii.

Perg. med [4] Segl: 2. A. 209 (Munk). Senere i Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 7). LDipl. [1532]

Sept. 8. *Reg. *1485.* [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Vidisse 1337
Jan. 10. *Kbhvns. Dipl. I, 68.* [1533]

— *Reg. *1486.* [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Vidisse 1337
Jan. 10. *Kbhvns. Dipl. I, 69.* [1534]

Okt. 22. Jacobus Puugh¹ auditor placiti generalis Wibergensis, Petrus Wændelbo² condam Dn. regis marskalcus, Ebbo Aghyß³, Jacobus Niclæsß⁴, Magnus Aghyß⁵, Petrus Rusticus⁶, MM., Jacobus Bægh⁷ et Ericus Niclæsß⁸. Notum facimus, nos sabato post 11000 virginum vidisse, quod Eskillus Jønsß Dn. Nicholao Brok seniori bona sua in par. Wæløf, videl. curiam in Holm cum molendino adjacente cum dam et damsband necnon 1 curiam in Hæslæskogh, scotavit. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med 8 Segl: 1. A. 210; 2. A. 211 (Vændelbo); 3. A. 212; 4. A. 213 (Gyldenstjerne); 5. A. 214; 6. A. 192; 7. A. 215 (Mule); 8. A. 216 (Gyldenstjerne). (RA. Hovlbjærg H. 12.) — Jfr. 1333 Jan. 23, 1351 Marts 31. [1535]

Okt. 27. Nicholaus Erikß de Jærpælstorp. Recognosco, me Paulo Riqwarthß in 100 mr. denar. teneri obligatum, in f. prox. Johannis bapt. persolvendis, tali conditione, quod si in solutione defecero, idem P. talentum sterlingorum de dictis denariis percipiat annuatim, quam diu steterint insoluti. Sig. meum. Datum in vig. Symonis et Jude.

Perg. [med 1 Segl]. (1750 i Sorø Akademis Arkiv; RA. Reg. 69, Fasc. 21a, 1b.) LDipl. [1536]

Okt. 30. Johannes Drukken. Noverint universi, me nobili viro Dn. Nicholao Brok juniori omnia bona mea in Wawith et Nees vendidisse, que sibi in placito Synder H. et in placito generali terre

Langlandie me obligo ad scotandum, quando ad hoc fuero requisitus. Sig. meum. Datum dnica. post f. Symonis et Jude.

[Orig. med Segl.] Vidisse 1404 Jan. 30. LDipl. — Jfr. 1542.

[1537]

Nov. 11. Frater Clemens gardianus fratrum minorum Othonie ceterique fratres ibid. Noveritis, Johannem Hwitting pro parte sua nobis satisfecisse pro omnibus, que Dn. Inggeburgh quondam uxor Dn. Hamundi Litlæ bone memorie nobis legavit in suo testamento, et pro omnibus, que nobis de Rolstath post mortem dicte domine debebant provenisse. Sig. gardiani nostri. Datum die Martini.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Aasum H. 6.) LDipl. [1538]

Nov. 30. *Reg. *1492.* Perg. med Kong Kristoffers Dobbeltsegl. Schauenburgernes Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 12). *Hasse III, 378.*

[1539]

— *Reg. *1493.* Perg. med Kong Kristoffers Hjælmsegl: Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 3). *Hasse III, 378-79.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 356, Fol. 442.*

[1540]

— Christoferus rex, dux Estonie. Protestamur per presentes, nos obligando stipulatione solenni promississe Dn. Johanni comiti Holsatie et Stormarie fratri nostro, quod sibi debeamus procurare, cum in regnum Dacie venimus, ut nostri filii et heredes nec non DDn. archiepiscopus Lundensis ceterique episcopi, magnates, nobiles, consiliarii regni Dacie ac omnes, quorum interest, concessionem terre Ymbre et impignerationem terre Lalandie eidem nostro fratri per nos factas ratas habere ac voluntatem et concessum adhibere debeant, ut apud ipsum et suos heredes remaneant cum conditionibus, prout in privilegiis inde confectis continetur, que quidem privilegia habito consensu et ratihabitione nostrorum heredum et dominorum predictorum eidem, sicut utilia sibi fuerint, tenebimur renovare. Insuper promissimus, quod collationes et provisiones per ipsum fratrem nostrum tanquam per patronum et dominum facte in ecclesiasticis beneficiis ac bonis feudalibus vacantibus in dictis terris stabilitatem sortiri debeant, etiam quod super censibus et exactionibus per eum et suos officiatos ex eisdem terris exceptis, nec nostra nec alicujus actio sequi debet. Sig. nostrum. Datum Lubeck in die Andree.

[Orig. Schauenburgernes Arkiv.] Afskr. fra 16. Aarh.: Gem. Arch. XVII, 48a.

[1541]

— N. Pæterß advocatus Langlandie, Matheus Andersß, Nicholas Thordß³, Gwnny Been, Jacobus Fiinß, Nicholas Bwzø et Petrus dictus Jwl⁷. Notum facimus, nos in placito generali Langlandie vidisse[!], ut Johannes dictus Drwkæn Dn. Nicholao Brok juniore omnia

bona sua in Wowøth cum omnibus pertinentiis, videl. Kinnæfæmting totum et 2½ sol. argenti in Wmdorp thrithing, et in Nææs 3 partes in Pætærs Aggæß aathing, quas prius inpignoraverat patri suo, scotavit. Sig. nostra. Datum fer. 4. post diem Clementis.

Perg. med [7] Segl: 3. A. 217; 7. A. 218. (RA. Fyn 2 b.) LDipl.
— Jfr. 1537. [1542]

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII*, 222 (Sept. 1), 224 (o. Nov. 1); se ogsaa 1518.

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III*, 323, 324, 324, 325 (Aar?). — Viborg Bisp: *ÆA. II*, 271. — Antvorskov: *ÆA. IV*, 79. — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV*, 289 (vistnok = 1467); se ogsaa 1513, 1529. — Sorø: *SRD. IV*, 506 (Okt. 21). — Ring: *ÆA. I*, 179. — Ørn: *ÆA. I*, 231, 234, 235. — *Eline Gøyes Jordebog* 320 (Jan. 21), 251 (Febr. 22), 315 (Nov. 26).

1329.

Jan. 28. *Reg. 2055.* [Orig. med 13 Segl. Ribe Kapitels Arkiv.]
Terpaper 131. Jfr. *Ribe Oldemoder 70.* [1543]

Febr. 2. Frater Stigotus abbas in Soræ totusque conventus ibid. Cum Dn. Olauus bone memorie episcopus Roskildensis cantorie dignitatem in eadem instituisset ecclesia et ad sustentationem cantoris et succentoris, quem cantor ad regendum clericos in choro Roskildensi legentes et cantantes sub se tenetur habere, ecclesiam Stiillingæ de consensu patronorum, qui potiores in dicta parochia reputabantur, annexisset consensu capituli sui, et Dn. Johannes dictus de Slaulosia, nunc cantor in ecclesia Roskildensi, in possessione dicte ecclesie fuerat per annos 13 et amplius, nos etiam patroni ejusdem ecclesie consensum nostrum adhibemus, quod dicta ecclesia cantorie Roskildensis ecclesie sit annexa. Sig. nostrum unicum, quo utimur in communi. Datum die purific. virg.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 20). LDipl.
[1544]

Febr. 5. Gregorius Pæterß. Noverint universi, me Matheo Jacobß Ta in 100 mr. denar. et 4 mr. puri fore obligatum, in placito post diem Martini prox. persolvendis, pro quibus sibi omnia bona mea in Swalæthorph inpingnoro; si dicta summa dicto termino soluta non fuerit, redditus levabit, donec bona prenotato termino placito Aars H. redimantur. Sig. meum cum sig. discretorum Johannis Hasenbyergh², Auonis Hasæ³, Jacobi Læyælh, Olai Niclæß, Stygoti Pæterß, Johannis Lauæß, Michaelis sacerdotis⁶. Datum die Agathe, presentibus multis aliis fidedignis.

Perg. med [7] Segl: 2. A. 219; 3. A. 220; 6. Hoved; Paaskrift:
«Translatum est». Senere i Kongens Arkiv (RA. Ringsted H. 116).
LDipl. [1545]

Febr. 15. Gynzikæ de Falkædalæ. Quod factum est in publico etc. Recognosco, me in crast. Valentini in placito Roskildensi dedisse et scotasse monasterio s. Agnetis ibid. agrum, qui dicitur Vindæbothæ hawghæ, situm inter ipsum monasterium et molendinum fratrum predicatorum, cum pomerio et aque profluxu, in anime mee remedium et claustrum subsidium. Datum in crast. Valentini. Sig. Claws¹ fratris mei et meum.

Perg. [med 2 Segl: 1. Brudst.; Skjold med Skraabjælke, hvorpaa Roser^a]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 285* (RA. Roskilde 29). LDipl. — Jfr. 1547. [1546]

a) Klevenfelds Herold Nr. 194.

— *Communitas consulum et civium Roskildensium. Ut veritas debitum processum habeat etc. Noverit universitas, Gynzikæ filium Gyncelini de Falkædalæ civem Roskildensem dedisse et scotasse in placito nostro et presentia nostra in crast. Valentini monasterio s. Agnetis in eadem civitate agrum, qui dicitur Windæbothæ haughæ, situm inter viam publicam juxta monasterium predictum et molendinum fratrum predicatorum, cum pomerio et aque influxu et decursu, sicut eundem post patrem suum habuit. Datum et actum in crast. Valentini. Sig. civitatis nostre.*

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 286* (RA. Roskilde 30). LDipl. — Jfr. 1546. [1547]

Febr. 25. *Reg. 2057.* [A. Orig. Esrom Kl. Arkiv.] Udtog i Specifikation, Bosø Kl. Nr. 13. — Aa. Afskr.: Esrombogen Bl. 174. *Codex Esrom. 225.* — Jfr. 1576. [1548]

Marts 3. *Reg. *1498.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 102. *Dipl. Svec. IV, 95.* [1549]

Marts 28. *Reg. 2056*.* Perg. med 1 Segl: G. 965 og 966. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Husse III, 387.* [1550]

Marts 30. *Reg. *1499.* Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1329^{29/4}) til Lunds Dominikanerkl. Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 99.* [1551]

Apr. 4. *Reg. *1500.* Perg. med [8] Segl: 3. Brudst.; utydeligt Skjold; een af Seglremmene beskrevet med Begyndelsen af et Brev af: »C. dei gracia Danorum Sclavorumque rex Lysbyærug H. inhabitantibus«. (Arkivet paa Benzons.) *Ann. f. nord. Oldkynd. 1846, S. 322* (med Facsimile). — Brevets Skriftræk synes yngre, snarest fra Tiden ved Aar 1400; men ellers er der intet, der taler mod Brevets Ægthed. [1552]

Apr. 29. *Reg. *1501.* Perg. [med 1 Segl]. Lunds Dominikanerkl. Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 101.* — Hertil 1551. [1553]

Apr. 30. Jacobus sacerdos in Nybæl. Noverint universi, me obligatum teneri Dn. Nicholao Brok seniori in 300 mr. denar. ratione bonorum in Sythingholm, que de ipso emi, in 4. fer. post festum

pentecostes prox. Warwith persolvendis; si tunc in solutione defecero, obligo me, quod ipsum indempnem conservabo. Datum sub. sig. meo dnica. post pascha, videl. quasi modo geniti infantes.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Nørrejyll. 8.) LDipl. [1554]

Maj 1. *Reg. *1502.* Perg. med [3] Segl: 2. G. 110; 3. G. 109. Tilbagegivet til Lunds Dominikanerkl. Arkiv? (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 102.* [1555]

Maj 31. Waldemar rex. Noveritis, quod nos scotationem, quam Dn. Margareta relicta Dn. Henrici Albrictß in placito generali Syelandie fecit per se et etiam per manum Dn. Petri Grubby monasterio b. Agnetis virg. Roskildis de omnibus bonis suis in Fughlæthæmaklæ in Ars H., confirmamus, dicta bona monasterio, prout sibi per 4 literas nostras adjudicata sunt, adjudicantes, huic cause perpetuum silentium inponendo. Datum Kalundburgh sub sig. nostro in vig. ascens., teste Dn. Kanuto Niclesß.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 289* (RA. Arts H. 80). LDipl. — Jfr. 1360. [1556]

Juni 6. Jacobus sacerdos in Bryllæ, Johannes dictus Kaalf, Esbernus dictus Marsvyn, Michael Conradi advocatus in Othenshø H., Johannes Eri, Johannes dictus Swr et Ottho dictus Steen. Protestamur, quod Thordo dictus Kallonis sive Lytle in Lwndæ Othenshø H. in eodem hæræt in placito fratribus domus b. Johannis in Othenshø omnia bona sua, scil. 8 mr. argenti terrarum in Bryllæ et Bryllæfang, quarum partem aliquam habuit de Ebbone fratre suo et Olauo genero suo, ipsis in predicto placito consensientibus, vendidit et scotavit pro pleno pretio statim recepto; que bona dictus Thordo in 3 placitis ejusdem hæræt et quarto placito ex superhabundanti suis cognatis et propinquis prebuit per laubwt emenda. Sig. nostra. Actum et datum in 3. fer. infra oct. assens. [] dni.

Perg. [med 7 Segl]. (RA. Odense H. 33.) [1557]

Juni 18. Waldemar rex. Notum facimus, quod villanis nostris in Køøke, quos cum bonis suis et familiis ipsis attinentibus sub nostra protectione suscepimus, dimittimus tam in theolonii exemptione quam in singulis ipsorum juribus, privilegiis et statutis consimiles cum civibus nostris Roskildensibus et concedimus omnes libertates et emunitates, quas a predecessoribus nostris regibus Dacie liberius habuerant. Unde inhibemus etc. Sig. nostrum. Datum Køøke dnica. trinitatis, teste Dn. Gherardo duce Jucie, comite Holtzsacie et Stormarie, avunculo et tutore nostro.

[Orig. Køøge Bys Arkiv.] Vidisse 1434 Juni 30. Herefter lidet nojagtig oversat: *Petersen, Kjøge, Aktst. 3.* — Afskr. i Peder Syvs

Collectanea (Rostgaard Fol. 53), vistnok efter Vidissen. Anført i Resens Atlas II, 355 med Aar 1339. [1558]

Juni 21. *Reg. *1505.* Perg. med Johannes Niborghs Segl (Brudst.). Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 138). Dansk Oversætt.: *Kinch, Ribe I, 171.* [1559]

Juni 24. Johannes Jønæsß et Kanutus Jønæsß. Noverint universi, nos viro discr. Petro Niclæsß de Dythingæ in 200 mr. denar. syalendensium teneri obligatos, pro quibus sibi omnia bona nostra in Kykringæ, videl. terras 10 sol. et 3 $\frac{1}{2}$ denar. in censu, impigneramus in placito ante instans festum omnium sanctorum redimenda, ita quod bona in sua habeat ordinatione a presenti die et usque redimantur, fructusque una cum denariis suis in ipso termino, si redempta fuerint, percipere teneatur; si vero in ipso termino redempta non fuerint, fructus tam anno redemptionis quam annis intermediis, donec ipso termino omnium sanctorum redimantur, percipiat. Sig. nostra. Datum Ringstadis in die nativit. Johannis bapt.

Perg. [med 2 Segl: 1. Brudst., nævnt i LDipl.]. Senere (jfr. 1360 Juli 10?) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv? (AM. LVI, 13). LDipl. [1560]

Juni 28. *Reg. *1509.* Perg. [med 1 Segl]. Lunds Hospitals Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 116.* [1561]

Juli 1. *Reg. *1512.* Perg. [med 2 Segl]. Schauenburgernes Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 12). *Hasse III, 393.* [1562]

Juli 10. Petrus Grubbæ af Oræbyærg pantsætter Hr. Andreas Pætersen Gods i Vtlærthæ.

Perg. med 1 Segl: A. 221 (S' PETRI [GRVB]BE D' THOLM . .). (SvRA.) *Dipl. Svec. IV, 117.* [1563]

— *Reg. *1513.* Perg. Senere til Preetz Kl. Arkiv. *Hasse III, 395.* [1564]

Juli 11. Petrus Grubbæ¹ de Storthæ. Notum facio, quod filiam meam Elsef de proprio beneplacito necnon et propinquorum suorum tam ex parte patris quam ex parte matris unanimi consilio tradendam deliberavi monasterio s. Agnetis Roskildis, cui monasterio cum ipsa confero curiam meam australem in villa Bierighæ in Flakkæbiers H., quam habui cum matre sua. Sig. meum cum sig. nobilium virr. Dn. Johannis Vffæß, Dn. Johannis Olæfß³, Andree Olæfß⁴, Joon Grubbæ et Bo Dyuræ⁶. Datum in crast. Kanuti regis.

Perg. med [6] Segl: [1. A. 222]; 3. A. 223 (Saltensee); 4. A. 224 (Saltensee); 6. A. 225. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 288* (AM. Suppl. III, 7). LDipl. [1565]

Juli 26. Mangnus[!] Clæmætß¹ de Joonsthorp. Notum faceo[!], me monialibus s. Clare Roskildis bona mea in Alundælilæ, videl. $\frac{1}{2}$

oram in scensuum[!], vendidisse pro 40 mr. denar. sialendensium, de quibus 20 mr. recongnosco[!] me habuisse et residuas 20 mr. profesto Laurencii prox. teneor optinere, et tunc obligo me eodem die monialibus bona in generali placito Sialendie vel eorum certo nuntio scotandi. Sig. meum. Datum crast. Jacobi.

Perg. med 1 Segl: A. 227 (Basse). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 14). LDipl. [1566]

Sept. 9. Gerardus Friis, Borger i Ribe, om Afgift af sin Gaard i Liitle Farthorp.

Perg. med 1 Segl: Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse III, 397.* [1567]

Sept. 21. *Reg. 2064**. (Efter Orig. i det estlandske Ridderskabs Arkiv: *Bunge II, 9.*) Vistnok efter en Vidisse 1348 Maj 29: *Hvitfeld III, 375, Fol. 450.*

Sept. 28. *Reg. *1517.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 362, Fol. 445.* [1568]

Okt. 8. »Konungh Christophori Danorum Sclavorumque regis et ducis Esthoniae uthgifne åth hr. Eskill Kraak riddare donations breef på alt Pehr Jacobsons godz liggjandes i Skåne, dat. Skiælfiskdör 2. dnica. post f. Michaelis».

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 13. [1569]

Okt. 9. *Reg. *1518.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 37. *Dipl. Svec. IV, 131.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 123* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 70.*) [1570]

Okt. 30. *Reg. 2067**. [Orig.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 364, Fol. 446.* [1571]

Nov. 11. *Reg. 2068**. Orig. til dette Knud Porses Lensbrev paa Estland er fra estlandsk Arkiv kommet til SvRA., jfr. *Dipl. Svec. IV, 134*; en anden orig. Udfærdigelse findes i det mæklenburgske Arkiv. *Hasse III, 400* citerer urigtig en Orig. i RA.

Nov. 12. *Reg. 2069**. Perg. med [24] Segl: 2. Kong Kristoffers Dobbeltsegel; 4., 11., 12., 14., 16., 17., 19., 22., 24. tyske Fyrsters og Adelsmænds. Sehauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 17). *Rydberg I, 544*; *Hasse III, 401.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 368, Fol. 447.* [1572]

Dag? Kong Kristoffers Overenskomst med Knud Porse.
[Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 373, Fol. 449.* [1573]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom.*: se 1548. — Løgum: *SRD. VIII, 222* (Okt. 25).

Registraturer: Kongen: *ÆA. IV, 15, 15, 36.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 324, 325, 326.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 17* (Apr. 24). — Roskilde Agnete Kl.: se 1546-47, 1566, 1566. — Sorø: *SRD. IV, 479 = 490 = 520* (Aar?). — Øm: *ÆA. I, 251.* — *Eline Gøyes Jordebog 254* (Jan. 13 el. Okt. 1?), 278 (Aug. 23).

1330.

Jan. 13. *Reg. *1522.* Perg. med [6] Segl: [3. Stump, nævnt i LDipl.]; 4. Gejstligt (IHC.); 6. G. 210. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 15). *Dipl. Svec. IV, 143.* [1574]

Febr. 4. Waldemarus rex. Ex quo Dn. comes Gherherdus avunculus noster singula monasteria Nør-Jutiæ pro precariis eidem comiti communiter jam permissis, de singulis bonis suis desolatis, spoliatis et combustis exponendis dimisit excusata, ita quod de aliis bonis suis dimidietas dictarum precariarum, videl. 5 sol. annone vel $\frac{1}{2}$ mr. argenti de qualibet mr. annone in redditibus, et sic de aliis exponetur, nos Dn. priorissam in Øø totumque conventum ibid. pro dictis precariis dandis de suo monasterio et bonis spoliatis vel combustis iudicamus excusatos, ita quod de aliis bonis suis dimidium precariarum predictarum, ut premissum^a est, erogabunt. Datum Ripis 5. dnica. infra epyphaniam dni., in presentia ejusdem avunculi nostri.

[Perg. med Kongens Sekret. Ø Kl. Arkiv.] Afskr. mærket J. Rw. [3: Rosenvinge]: LDipl. [1575]

a) Afskr.: permissum.

Febr. 13. *Reg. 2071*.* [A. Orig. Esrom Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation Bl. 343, Nr. 1. — Aa. Afskr.: Esrombogen Bl. 174 v. *Codez Esrom. 226.* — Jfr. 1548. [1576]

Febr. 25. *Reg. 2073*.* Perg. med [2] Segl: 1. Kong Kristoffers Sekret. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 15). *Antislesvigholst. Fragm. VII, 74; Hasse III, 407.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 378, Fol. 451.* [1577]

Marts 25. Saxo Pæterß M. Recognoſco, me nobili viro Dn. Johanni Offæß in 120 mr. argenti esse obligatum, in f. Martini jam futuro persolvendis; si defecero in solvendo, extunc pro primo termino non servato 20 mr. argenti et in omnibus annis subsequentibus 20 mr. argenti ei me obligo soliturum, in sortem principalis debiti minime computandas, donec summa fuerit persoluta. Sig. meum cum sig. virr. nobilium Dn. Andree Pæterß² et Magni Scaning³. Datum in annunt. Marie.

Perg. [med 3 Segl: 2 A. 185 (Galen); 3. A. 228]. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 a, 2.) LDipl. [1578]

Apr. 6. Petrus archidiaconus totumque capitulum ecclesie Ripensis¹. Constare volumus, quod die parasceues, qua negotia capituli et totius ecclesie nostre tractari solent in generali, propositum fuit ex parte magistri Thuconis cantoris Ripensis, Dn. Jacobo episcopo nostro capitulo nostro tunc temporis presidente, quod cantoria, que dignitas est secunda ecclesie memorate, adeo in redditibus sit tenuis, ut sustentationi sue non poterit necessaria ministrare, tandem de annexione

eidem facienda proposito in deliberatione capituli nostri placuit omnibus, ut prepositura seu ecclesia parochialis, dum primo facultas se offerret, dicte dignitati per Dn. episcopum tunc hoc approbantem annecteretur. Sig. capituli nostri. Actum et datum *etc.*

Perg. med 1 Segl: G. 835. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [1579]

Apr. 17. *Reg. *1525.* A. Perg. [med 3 Segl]. (RA. S. Asbo H.)
Dipl. *Svec. IV, 155.* — Aa. Vidisse 1331 Aug. 20. [1580]

Apr. 21. »Notarii publici autoricerade vidisse på dhen föreening, som påfven i Rom hr. Jöns hölt och slöth eemällan archieviscopen hr. Karl i Lund och Dn. Ludochinum angående 1000 marck sølf, som berörde archieviscop war skyldigh Dn. Ludokino, dat. d. 21. aprilis.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 14. [1581]

Juni 2. Elslyf⁴ filia Olauï Takæß, relicta Dn. Johannis Grubbe. Noverint universi, me bona mea in Thoorslunth lilæ in Thuna H. monasterio s. Agnetis Roskildis dedisse ac per filium meum Petrum dictum Grubbe in placito^a skotari fecisse hiis conditionibus, quod si me monasterium intrare contingat et habitum sororum sumere, dicta bona sint pro meo ingressu nomine dotis; si me non contingat ad sorores intrare nec habitum earum recipere, volo, quod medietas reddituum de dictis bonis sit ad fabricam ecclesie sororum, medietas autem inter sorores dividatur, et anniversarium meum singulis annis ibid. celebretur. Sig. nobilium virr. [Dn.] Petri Grubbe, Dn. Johannis Olafß et Saxonis Pætherß cum sig. meo. Datum Oorthorp in vig. trinit.

Perg. med [4] Segl: 4. A. 229. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 279* (RA. Tune H. 2). LDipl. [1582]

a) Herefter Plade aaben til Herrednavnet.

Juni 23. In nomine domini amen. Indictione 13., pontific. Dn. Johannis pape XXII anno 14. in vig. nativit. Johannis bapt. sub pulsatione vesperrarum in curia s. Michaelis pauperum scolarium Ripis in camera procuratoris ejusdem, presentibus nobis sacerdotibus infrascriptis, Dn. Jacobus Ripensis episcopus Wilhelmo servitori suo et nuntio speciali negotia sua in causa appellationis interjecte contra magistrum Henkinum Henceri ab eodem super controversia ratione cujusdam prebende ecclesie Ripensis mota, commisit ad Romanam curiam deferenda, eidem nuntio appellationem et munimenta ad appellationis prosecutionem necessaria tradendo et sumptus pro itinere deputando, eidem sub optentu gratie sue injungendo, ut iter sine dilatione versus curiam arriperet; ad que idem nuntius respondendo promisit, fide super hoc prestita corporali, se predicta fideliter peracturum et se appellationem et munimenta predicta ad procuratorem Dn. episcopi cessantibus impedimentis legitimis citius, quam posset, delaturum.

Actum etc. Et nos Michael scolasticus Ripensis, rector ecclesie Darum, Wilhelmus provisor curie pauperum scolarium supradicte, Gæto rector ecclesie Nykirky, Jacobus rector ecclesie Oddum et Thorstannus rector ecclesie Gyryng premissis interfuimus. Sig. nostra.

Perg. [med 5 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). (*Reg.*1526.*) [1583]

Juni 23? »Dn. Gyntheri donation till dito closter i Bosiö på alt sitt godz i Skaweröth med een watnquarn, hwilken donation archiebiscope Carl i Lund bewittnade, dat. sabb. ante Johannis«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 14. — Jfr. 1585. [1584]

— »Sielfwa forbemelte Dn. Gynteri original breek af samma dato och donation angående«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 15. — Jfr. 1584. [1585]

Juni 30. *Reg.*1527.* [Orig. Senere »pro anniversario mag. Petri Torkilli« til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 86. *Dipl. Svec. IV. 166.* Unejagtigt Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 127* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siiij, Fol. 71.*) [1586]

Juli 23. *Reg. 2076.* [Orig. Ribe Mikkel's Kirkes Arkiv.] *Terp-ager 387.* [1587]

Aug. 2. Greverne Johan og Gerhard anbefaler Arnold Pinnov. »Crastino Petri ad vinc.«

[Orig. Nybøl Kirkes, senere (jfr. 1340 ^{9/12}) til Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 301, VII, 229* (her uden Dag) og i en Odense Bispekrønike: Kall 8vo, 668. — Jfr. 1590. [1588]

— *Reg.*1529—30.* Se under 1332 Apr. 17.

Sept. 15. Johannes comes Holsacie et Stormarie¹ ac capitaneus terrarum Skanie et Selandie omnibus terras sibi subditas inhabitantibus. Notum facimus, quod DDn. priorissam et sorores monasterii s. Agnetis Roskildis [*osv. som 1299*]. Sig. nostrum. Datum Roskildis in octava nativit. virg., «testibus DDn. Daniele preposito et Henrico de Brochstorpe«.

Perg. med Grevens Segl. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 281* (RA. Roskilde 31). LDipl. [1589]

^{a)} Tilføjet med andet Blæk.

Sept. 21. Bisp Peder af Odense til Arnold Pinnov. »Ad diem Matthæi ap.«

[Orig. Nybøl Kirkes, senere (jfr. 1340 ^{9/12}) til Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 301, VII, 229* (her uden Dag) og i en Odense Bispekrønike: Kall 8vo, 668. — Jfr. 1588. [1590]

Sept. 22. *Reg. 2078**. Perg. med [13] Segl: [1. Kongens Dobbelt-segl^a]; 2. G. 672; [4^b]; 5. G. 633; [6^b]; 9. G. 711; [10. A. 211; 12. (Plessen)^c; 13. (Maltzan)^c]. Kongens Arkiv (RA. Danmark 1). *SRD. VI, 545.* [1591]

^{a)} Arbildning i Klevenfeld, Hist. regum. ^{b)} Nævnes i LDipl. ^{c)} Klevenfelds Seglæmling.

Okt. 1. *Reg. 2079**. [Orig. Ribe Bisps Arkiv.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. G, Fol. 26.* Jfr. Ribe Bispekrønike: *SRD. VII, 195* (= Hamsfort: *SRD. I, 30* og *Hvitfeld III, 381, Fol. 452*). [1592]

— *Reg. 2080**. **A.** Perg. [med Hertug Valdemars og Grev Gerhards Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten 47). — **B.** Perg. med [2] Segl: 1. Hertug Valdemars Sekret (med Hjælm). Samme Arkiv (RA. Ribe Bisp 139). — *Terpager 186; Hasse III, 419.* — Vidisse 1331 Febr. 21. [1593]

— Astradus Tukisøn, Dano Petersøn, Magnus Tukisøn, Nicolaus Mattsøn, Tuko Svendsøn, Magnus Laghesøn, Nicolaus Kock et Jacobus Ubbisøn. Noverint universi, nos sub a. dni. 1323^a in secundo placito Salling H. post dnicam. trinitatis vidisse, quod Dn. Jacobus sacerdos in Synderbroby bone memorie eidem ecclesie sue fundum suum in Tyrinch cum domibus in eodem structis scotavit. Sig. nostra. Datum 2. fer. post f. Michaelis.

[Orig. med Segl. Sønder Broby Kirkes Arkiv.] Vidisse 1418 Juni 28. LDipl. [1594]

a) I et Par Afskrifter: 1324.

Okt. 8. *Reg. *1535.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 166. *Dipl. Svec. IV, 182.* Jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 122* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siij, Fol. 70.*) — I Registranten fra 1425 staar: Iste littere sunt duplate. [1595]

Okt. 18. *Reg. 2081**. Perg. med Hertug Valdemars Sekret (med Hjælm). Flensborg Helligaandshus' Arkiv. *Dipl. Flensborg. I, 25.* [1596]

— *Reg. *1536.* [Orig. Flensborg Helligaandshus' Arkiv.] 3 Afskr. i Clødens Saml. i Flensborg Bys Arkiv; Afskr.: Thott Fol. 736, S. 283. *Dipl. Flensborg. I, 26.* [1597]

Okt. 28. *Reg. *1537.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 379, Fol. 452.* [1598]

Nov. 11. *Reg. 2082.* [A. Orig. med Grev Johans Segl. Laalands Præstesksabs Arkiv.] *Hvitfeld III, 381, Fol. 452; Pontoppidan, Ann. II, 137.* Afskr. 1571 af Præsten Peder Jakobsen Hvid i Provsten Jørgen Kristjenssens Kopibog; Karen Brahes Manusk. Nr. 151 b, Bl. 1. — [Aa. Optaget i dansk Oversætt. sammen med Kristjern I's Stadfæstelse af 1457 Maj 6 i Vidisse af Nakskov Borgemestere og Raad 1476 Febr. 23. Samme Arkiv.] Afskr. af Hvid 1571 i den anførte Kopibog Bl. 2 (Vidissen dateret: 1476 Fredag for Matthiæ), i Peder Syvs Collectanea: Rostgaard Fol. 53 (dateret 1456 Fredag for Matthiæ), i Povl Rogerts Samlinger: Thott Fol. 730, Bl. 452 v. (dateret 1476 Fredag for Mathei); i disse Afskr. fattes Privilegiet delvis Datum eller Dagsangivelse. *Kirkeh. Saml. 3 R. VI, 411.* — En anden dansk Oversætt.: *Friis. Skelskør 377.* [1599]

— *Reg. *1538.* Perg. med [3] Segl: 2. G. 41; [3. G. 41*]. (RA. Lyngre-Frederiksborg H. 3.) *Dipl. Svec. IV, 186.* [1600]

Nov. 27. *Reg. *1541.* Perg. [med 3 Segl: 1. A. 230; 2. A. 231]. Kongens Arkiv (RA. Reg. 69, Fasc. 21 c, 117). *Dipl. Svec. IV, 188.* [1601]

Dec. 23. *Reg. 2084*.* A. Perg. med 2 Segl: 1. G. 807; 2. G. 835. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten 48). *Terpager 155.* — B. Perg. [med 2 Segl]. Samme Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 12). *Hasse III, 422.* [1602]

Dag? Gavebrev af Hermannus Jura.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 301.* [1603]

— »Koning Christoffers stadfestelse paa et skiøde liudendis paa noget godtz i Grendsteen«.

[Orig. Senere til Glenstrup el. Mariager Kl. Arkiv.] Mariager Kl. Registratur BB19. [1604]

— »Item blef bevilget, at her Albret Albretssøn oc fru Else Pedersdaatter skulde beholde Herborgherret met Thye oc Mors, Vinderis, efter den handel, gref Hans hafde giort med dennem«.

[Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 379, Fol. 452.* [1605]

Uden Dag. Privilegium for Laalands Præster. Se 1599.

— Hamsfort: *SRD. VII, 229.* Se 1588 og 1590.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 478* (Dec. 9). — Esrom: *Cod. Esrom. 226* (Febr. 15), *224* (Aug. 26); se ogsaa 1576.

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 44, IV, 14.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 347, 359.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 343.* — Roskilde Agnete Kl.: se 1582, 1589. — Sorø: *SRD. IV, 497* (Marts 13). — Essenbæk: *ÆA. II, 107* (Sept. 8). — Hundslund: *ÆA. III, 4.* — Mariager: se 1604. — Ring: *ÆA. I, 239, 240.* — *Eline Gøyes Jordebog 279* (Apr. 6), *279* (Apr. 15), *310* (Dec. 4). — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 241, 241, 272.*

1331.

Febr. 21. Consules ceterique cives Ripenses. Notum facimus, nos litteras DDn. Waldemari ducis Jucie et Gherardi comitis Holzacie sub veris sigillis vidisse: 1593. Sig. civitatis nostre. Datum profesto Petri ad cathedram.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). LDipl. [1606]

Febr. 24. Henneke van Hummersbottels Forlig med Grev Gerhard om Hindsgavl m. m.

Perg. med 1 Segl: A. 232. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 4). *Hasse III, 427.* [1607]

Marts 3. *Reg. *1551.* Perg. med [8] Segl: 1. A. 233; 2. A. 234; 4. A. 235; 5. A. 236; til 3., 6—8. er der Remme, som dog synes ubenyttede og har paategnet Navn, hvad der ikke er Tilfældet med de andre. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 19). *Stemann III, 3; Hasse III, 428.* [1608]

Marts 6. »Frendonis Asmundasons af Harthagra maggla eller stoora Harjager uthgifne äth canicken i Lund Johanni Bændictson obligation

eller handskrift sigh skyldig wara bemelte canick (in 10. sol. grossorum turonensium honorum et legalium) tyo heela groszer godt turonensiskt mönt, för hvilka han pantsatte een sin gård belägen i Beenstorp, dat. fer. 4. ante mediam quadragesimam*.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 15. [1609]

Marts 10. *Reg. *1552.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 385, Fol. 454.* [1610]

Marts 13. *Reg. *1553.* Perg. [med 1 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Dansk Selsk. Membr.; foræret af Bisp Harboe 1751). *Kbhvns. Dipl. I, 72.* [1611]

Marts 14. *Reg. *1554.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 136. *Dipl. Svec. IV, 207.* Udtog af *M. Matthia, Episc. Lund. 125* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siiij, Fol. 71.*) [1612]

Marts 15. Frater Johannes episcopus Roskildensis Dn. Johanni dicto Kraak, canonico suo Roskildensi. Nobis monstrasti, quod tua prebenda, quam ad presens canonice optines, adeo in suis proventibus est tenuis, quod ex eis nequeas, ut decet, commode sustentari. Nos igitur ecclesiam parrochiam Toxwærthæ nostre dyocesis, in qua nobis jus competit patronatus, cum omnibus juribus, reservato nobis jure episcopali in eadem, de consensu Roskildensis capituli predictæ prebende tue annectimus, volentes, ut in predicta ecclesia perpetuum habeas vicarium canonice institutum, qui pro sua sustentatione congruentem de ipsius ecclesie proventibus habeat portionem. Predicta a te observari volumus sub juramento prestito corporali. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri, in cujus presentia hanc annexionem fecimus. Datum Roskildis in 6. fer. ante dnicam. passionis.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Stadfæstelse 1334 Nov. 21. LDipl. [1613]

Maj 14. *Reg. *1556.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 139. *Dipl. Svec. IV, 212.* Udtog af *M. Matthia, Episc. Lund. 125* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siiij, Fol. 71.*) — Jfr. 1334 Maj 10. [1614]

Maj 25. Pave Johannes XXII til Kannik Henricus de Lutre. [Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 301.* [1615]

Maj 30. *Reg. *1557.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 384, Fol. 453.* [1616]

Juni 15. Jacobus dictus Spykædynæ. Noverint universi, me Dn. Katerine abbatisse monasterii s. Clare Roskildis totoque conventui ibid. omnia bona mea in Alendhæ lilæ dedisse; bona vero mea omnia in Walsyo post mortem meam et uxoris mee in remedium animarum nostrarum iisdem confero tali conditione, quod bona omnia, que domine prenominata in Walsyo habent, michi et uxori mee, quam diu

ego vel illa vixerimus, cedere debeant annuatim. Sig. meum. Datum die Viti et Modesti.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 18). LDipl. — I Aarstallet har det tredie X faaet en underlig Form, men er dog utvivlsomt. [1617]

Aug. 1. Inguarus Tuæß. Notum facio, quod obligo me solvere Johanni dicto Paskæ civi Slaulosiensi 60 mr. denar. et 2 oras anone, in quibus mater mea Dn. Edlæ eidem tenebatur obligata, pro quibus inpignoraverat sibi bona monasterii s. Agnetis Roskildis et sororis mee, sororis Cecilie ibid., in Lungby sita, et antedicta bona monasterio appropriare ab[s]que cujuscunque inpetitione. Sig. meum. Datum Roskildis in advincula Petri.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 288 (AM. Suppl. I, 21). LDipl. [1618]

Aug. 10. *Reg. *1562.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 385, *Fol. 454.* [1619]

Aug. 20. *Reg. *1563.* Perg. [med 3 Segl]. (RÅ. S. Asbo H.; tilhørte 1756 Klevenfeld: LDipl.) *Dipl. Svec. IV*, 229. [1620]

Sept. 3. *Reg. *1565.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 148. *Dipl. Svec. IV*, 231. Udtog af *M. Matthiae, Episc. Lund. 126*, jfr. 119 (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siiij*, jfr. *Sij. Fol. 71*, jfr. 70). [1621]

Nov. 21. *Reg. *1566.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 126. *Dipl. Svec. IV*, 244. Udtog af *M. Matthiae, Episc. Lund. 124* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siiij, Fol. 71*). [1622]

Dec. 28. Afladsbrev af 12 franske Bisper samt Bisp Peder Pagh. [Orig. Engestofte eller Indslev Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I*, 301. [1623]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 178* (Okt. 10).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I*, 97, *IV*, 14, 15. — Roskilde Bisp: *ÆA. III*, 351, 369. — Antvorskov: *ÆA. IV*, 170. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV*, 369. — Roskilde Agnete Kl.: se 1618. — Vor: *ÆA. I*, 183. — *Eline Goyes Jordebog 112* (Juli 25, Aar?).

1332.

Jan. 10. *Reg. 2088*.* Perg. med 2 Segl: 1. Hertug Valdemars (Skjold under Hjælm); 2. Grev Gerhards. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 5). *Hasse III*, 441. Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 388, *Fol. 455.* [1624]

Marts 12. *Æbbæ Pætærß.* Recognosco, me sorori Crestine de ordine s. Johannis bapt. in 15 mr. argenti sub pondere coloniensi teneri obligatum, festo s. Martini prox. persolvendis, pro quibus sibi curiam meam in Bryllæ, quam prius in sua possessione habuit, in-

pignoro tali conditione, quod si in prefixo termino redempta non fuerit, sibi cedere debeat possidenda. Sig. meum cum sig. discr. virr. Dn. fratris Nicholai sacerdotis, Dn. Jacoby sacerdotis, Johannis Marswin, Goscalci Spec, Tydemanni Grønigh, Ottonis Randælf et Hennikyini Randælf. Datum die Gregori pape.

Perg. [med 8 Segl]. (RA. Odense H. 34.) — Jfr. 1429. [1625

Marts 13. *Reg. *1569.* A. Perg. [med 2 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp I41). *Hasse III, 445.* — Aa. Vidisse 1332
Marts 21. [1626

Marts 21. Conventus fratrum predicatorum Ripis ac gardianus et conventus² fratrum minorum ibid. Noverint universi, nos litteras sub veris sigillis vidisse: 1626. Actum et datum in die Benedicti nostris sub sig.

Perg. med [2] Segl: 2. G. 950. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). LDipl. [1627

Apr. 6—10. »Archiebiscop Knutz[!] i Lunde capitil åth Bosø closterjungfruer gifne frihetz breef på all tionde uthgiften, som dhe borde uthgifva af Ifvetoffta godz i Willandzhärardt liggjandes, dat. fer.[!] ante dnicam. palmarum«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø (Bl. 340) Nr. 2. [1628

Apr. 17. In nomine domini amen. Noverint universi, quod die 17. mensis aprilis, pontific. Dn. Johannis pape XXII anno 16. Dn. Petrus Geruasii, canonicus ecclesie s. Euodii Aniciensis, apostolice sedis nuntius ad partes regni Dacie destinatus, ad requisitionem venerab. virorum DDn. Bondonis decani, Petri archidiaconi et Johannis cantoris ecclesie Roskildensis per me legi fecit duas patentes literas apostolicas, bulla plumbea in filo canapis bullatas: 1330 Aug. 2: *Dipl. Svec. IV, 173; samme Datum: Munch, Pavelige Nuntiers Regnskabsbøger 70.* Requiens me idem Dn. nuntius, ut tenores ipsarum literarum transscriberem, faciendo unum vel plura instrumenta, dictis DDn. decano, archidiacono et cantori ac aliis, quorum interest, quotiens fuero requisitus. Acta Roskildis in camera episcopali coram Dn. Johanne episcopo Roskildensi, presentibus testibus discr. viris magistro Guillelmo Bianchi de Anicio et Johanne Nicholai Lundensis clericis auctoritate apostolica notariis. Indictione 15., datum ut supra. — [Notarmærket.] Et ego Jacobus de Eusebio de Bugella, clericus Vercellensis diocesis, auctoritate apostolica et imperiali notarius publicus, etc.

Perg. med [2] Segl: 2. Petrus Gervasii. Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Danske gejstlige Sager 1 b). LDipl. [1629

Juni 19. *Reg. *1577.* [Orig. Lunde Kapitels. Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 27. *Dipl. Svec. IV, 273; Rydberg I, 536.* Udtog af

M. Matthiæ, Episc. Lund. 128 (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siiij, Fol. 71* og *III, 393, Fol. 457*). [1630]

Juni 28. *Reg. *1578.* [Orig. Senere (jfr. 1378 ²⁴/₁₁) til Lunde Kapitels Arkiv.] Lundebogen S. 143. *Dipl. Svec. IV, 273.* [1631]

Juli 6. *Reg. *1579.* Perg. [med 7(?) Segl]. Lunds Hospitals Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 275.* [1632]

— *Reg. 2090*.* Perg. med Grev Gerhards Dobbeltsegl (Brudst.). Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Svec. IV, 274; Hasse III, 449.* [1633]

Juli 10. Andreas Pæterß Styggy M. Notum facio, me Beroni Thorthß omnia bona sua Alwærløfæ in par. Lyunghby situata, michi per eum placito legaliter scotata, libere resignasse in perpetuum possidenda, recognoscens me plenum pretium pro eisdem percepisse. Sig. meum. Datum die Kanuti regis.

[Orig. med 1 Segl.] Vidisse 1342 Nov. 30. LDipl. [1634]

Juli 14. *Reg. *1580.* [Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 89. *Dipl. Svec. IV, 276.* — Jfr. 1636, 1649. [1635]

— *Reg. *1581.* [Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 89. *Dipl. Svec. IV, 276.* — Jfr. 1635. [1636]

— Ebbo Johannis¹ canonicus Roskildensis, cellerarius Dn. episcopi. Recognosco, me abbatisse totique conventui s. Clare Roskildis 1 mr. ordeï, ratione veri mutui in annona Dn. fratri Johanni episcopo Roskildensi, antequam recepi vices suas, per eisdem facti, teneri obligatum, infra prox. f. natalis dni. Roskildis persolvendam. Sig. meum. Datum fer. 3. post diem Kanuti regis.

Perg. [med 1 Segl: Brudst., anført i LDipl.]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 19). LDipl. [1637]

Juli 24. *Reg. *1582.* Perg. med [2] Segl: 1. G. 16. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 277.* [1638]

Sept. 16. *Reg. *1585.* [Perg. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1752: LDipl. *Dipl. Svec. IV, 281; Rydberg I, 536.* — Afskr. med Aar 1336: Viborg Stiftsarkiv, Læsø XXIII, 15. *Dipl. Viberg. 12.* [1639]

Sept. 21. *Reg. *1586.* [Orig. Svenborg S. Jørgens Gaards Arkiv.] Vidisse 1377 Marts 3. *Kirkeh. Saml. 3 R. I, 550.* — Hertil 1220. [1640]

Dec. 13. *Reg. 2091*.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 967; 2. G. 981. Senere (jfr. 1351 ¹⁰/₁₁) til Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse III, 456.* [1641]

Dag? *Reg. *1590.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog af det stærkt beskadigede Brev: Lundebogen S. 257. *Dipl. Svec. IV, 273,*

Ann.; *Rydberg I*, 544. Jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 128* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siiij, Fol. 71*). [1642]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 179* (Marts 23).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 325, 335, 353*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 81*. — Sorø: *SRD. IV, 500* (Juni 11), 479 = 490 = 521. — Ring: *ÆA. I, 180*.

1333.

Jan. 13. *Reg. *1594*. [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 393, Fol. 457*. [1643]

— *Reg. *1595*. [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 388, Fol. 455*. [1644]

Jan. 23. Petrus Munk¹ et Thorstanus² de Hængy. Noverint universi, nos viro discr. Dn. Ebboni Gaalth M. omnia bona in Wærlæfholm cum molendino et Hæslæskough sita, que de Dn. N. Brook optinuut, ab impetitione nostra et heredum Eskilli Jønsø, videl. domicelle Margarete, libere resignamus et dimittimus possidenda, ita tamen quod dicta bona de me Petro Munk pro 50 mr. argenti redimere teneatur. Sig. nostra. Datum sabb. ante conversionem Pauli.

Perg. med 2 Segl: 1. A. 238 (Munk); 2. A. 239 (S' THORSTANNVS MICHILS). (RA. Sjælland-Møn 129 d.) — Jfr. 1535 og 1351 Marts 31. [1645]

Jan. 29. *Reg. *1597. A.* Perg. [med 2(?) Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 303*. — *Aa.* Afskr.: Lundebogen S. 148. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 127* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siiij, Fol. 71*). [1646]

Febr. 2. Johannes dictus Hwidingh. Recognosco, me abbatisse et conventui ordinis s. Klare Roskildis in 35 mr. argenti teneri obligatum, ipsis placito ante f. purific. Marie prox. persolvendis, pro quibus eis bona mea in Lyndholm in Walbus H. inpignero; si in solvendo defecero, ipse domine redditus bonorum annuatim levent in festo Michaelis, quousque argentum fuerit persolutum. Sig. meum. Datum in f. purific. Marie.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 20). LDipl. [1647]

Febr. 14. *Reg. *1598*. Perg. med [4] Segl: 1, 4. Bomærker. Lunds Dominikanerkl. Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 305*. [1648]

Marts 12. *Reg. *1599*. [Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 89. *Dipl. Svec. IV, 307*. — Jfr. 1635-36. [1649]

Apr. 10. *Reg. *1602*. Vedel Simonsens Kilde er Arkivregistranten (*ÆA. I, 34*).

Apr. 11. Johannes Hwrydyng¹ de Nylosæ. Noverint universi, me Johanni dicto Pascha villano in Kalundburgh in 38 mr. argenti sub pondere coloniensi teneri obligatum, pro quibus sibi omnia bona mea in Vgerlôsæ Aars H. inpingnero, in festo Michaelis prox. persolvendis; si dicta summa predicto termino persoluta non fuerit, fructus et obventiones de bonis sublevabit, quousque dicta summa dicto termino fuerit persoluta. Sig. meum cum sig. discr. virr. Johannis dyaconi² Roskildensis ecclesie perpetui vicarii et Mathei Taa Jacob³. Datum dnica. quasimodogeniti.

Perg. med 3 Segl: 1. A. 240; 2. Pladen nu borte [Kalk]; 3. A. 241. (RA. Arts H. 71.) LDipl. [1650]

Apr. 14. Svend Biskop i Aarhus. Eftersom Guds Apostel siger *osv.* Alle, som angrer deres Synder og skrifter dem og vil udrække deres Haand til Hjælp til Løngbye Kirke, hvilken ikke af sin egen Rente og Formue kan ved Magt holdes, eller de, som samme Kirkegaard vil omkringgaa, dem efterlader vi 40 Dages Aflad med visse Poenitentze dem ‚forholdt‘ og tilsagt. Datum under vort Indsegl Tiburti og Valeriani Dag.

[Orig. Lyngby (Sønder H. Dyrs) Kirkes Arkiv.] Dansk Oversætt.: Afskr. efter Dyrskot: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 70 og LDipl. [1651]

Apr. 22. *Reg. *1603.* [Orig. Senere (jfr. 1344 ^{15/4}?) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 146. *Dipl. Svec. IV, 311.* — Registraturen 1425: Super bonis in Harthløse ad festum b. Michaelis.

[1652]

Apr. 24. *Reg. *1604.* [Orig. Senere (jfr. 1378 ^{24/11}) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 143. *Dipl. Svec. IV, 311.*

[1653]

Maj 25. *Reg. *1606.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Arts H. 72.) *Dipl. Svec. IV, 320.*

[1654]

Juni 18. *Reg. 2095.* Michelsens Kilde er Arkivregistranten (*ÆA. I, 30*).

Juli 1. Petrus dictus Brok¹. Recognoſco, me viro discr. Otthoni dicto Spliith in 100 mr. argenti teneri obligatum, in f. Jacobi jam ad annum proxime venturo in civitate Kyyl in pondere coloniensi vel 5 sol. gross. turonensium vel 15 sol. sterlingorum coronatorum pro mr. argenti persolvendis, pro quibus sibi omnia bona mea in Syofællæ et Syofællæfangh, videl. 9 leſtas annone in redditibus, impignero; si argentum termino et loco prescriptis persolutum non fuerit, bona ei tamquam scotata cedere debeant. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Andree Pæter², Tymmonis Tymmæß, Nicholai Oloß et Mathei Niclæsß de Slutæ. Datum 5. fer. post diem Petri et Pauli.

Perg. med [5] Segl: 1. A. 242; 2. A. 185 (Galen). Senere (jfr

1356 ^{25/2}) til Kongens Arkiv; *ÆA. I, 106* (RA. Ginding H. 5). LDipl. (Reg. *1624.) [1655]

Juli 3. Reg. *1610. Perg. med [3] Segl: 2. A. 243; 3. A. 244 (Abildgaard). (RA. Lykkesholm 1.) *Matsen, Panteret 239* (Dosone Blok *milite et Tymmone Tymmaeson*). [1656]

Juli 10. Reg. *1611. [Orig. Tommerup Kl. Arkiv.] Vidisse 1430 Sept. 15. *Dipl. Svec. IV, 325*. [1657]

Juli 12. Reg. *1613. [A. Orig. Lunds Hospitals Arkiv; senere i SvRA.; anført i Specifikation Bl. 349 Nr. 3.] Afskr. [efter »Ol. J. Baggeri Libro privil. capit. Lund. penes Dn. Prof. Bringium«] af Langebek 1764: LDipl. — [Aa. Vidisse 1549 Dec. 11 (Onsd. efter Nicolai). Samme Arkiv.] Afskr.: Kapitlets Privilegiebog fra o. 1660 (RA.) Bl. 92v. Efter yngre Afskr.: *Dipl. Svec. IV, 326*. [1658]

— Reg. *1612. [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 394, Fol. 458*. [1659]

Juli 26. Johannes episcopus servus servorum dei archiepiscopo Lundensi ejusque suffraganeis. Pridem ad supplicem precium instantiam Philippi regis Francorum ultramarinum generale passagium de consilio fratrum nostrorum indiximus et illius et totius exercitus, qui transfretabit in eo, regem prefatum constituimus capitaneum generalem, et nichilominus verbum crucis generaliter predicari mandavimus ac per universas mundi partes decimam ecclesiasticorum reddituum propterea imposuimus sexennem, in utilitatem dicti passagii, terre sancte subsidium et alias contra infideles convertendam. Verum quia tam arduum negotium innumeris egebit expensis, omnia legata donata inter vivos seu in ultima voluntate, ac penas, condemnationes, penitentias impositas et quecumque alia ex voto, stipulatione, pacto vel promissione passagio generali aut in terre sancte subsidium, debita hiis tamen, que per sedem eandem pro aliis certis necessitatibus concessa vel per eam pro variis urgentibus negotiis expensa non fuerint, super quibus concessis et expensis stari ordinavimus simplici verbo nostro, et illis etiam, de quibus per legantes vel donantes extiterit ordinatum, quod certis personis assignari deberent, dumtaxat exceptis, necnon omnia per dictos 6 annos pro dicto passagio seu terre sancte subsidio leganda, donanda, penas et penitentias imponendas et alia ex voto, stipulatione, pacto vel promissione in subsidium expensarum concessimus predictarum, levanda et colligenda per diocesanum locorum quarumlibet vel alios, quos diocesani ad hoc duxerint assumendos, sub modis infrascriptis et per sedem apostolicam in hujusmodi passagii seu terre sancte utilitatem convertenda, ordinavimus, quod omnes habentes species, quantitates vel corpora seu legata, que per dictam sedem concessa vel expensa aut per donantes seu legantes certis per-

sonis assignari mandata non fuerint, ad ea tradenda diocesano seu deputandis prefatis per censuram ecclesiasticam compellantur ab ipsis, et nichilominus ut premissa legata, donata et alia supradicta tam pro preterito tempore quam in futurum per 6 annos predictos legata, donanda et alias pro eisdem passagio et subsidio disponenda in publicam veniant notionem, diocesani singuli in singulis suis civitatibus et diocesibus tabelliones et notarios publicos civitatum et diocesum eorundem per juramentum per diocesanos a tabellionum et notariorum singulis exigendum vel per excommunicationis sententiam compellere studeant, ut ipsi de clausulis testamentorum vel prothocollorum ab ipsis scriptorum vel ab aliis, si aliorum testamenta vel prothocolla fuerint penes eos, ad terre sancte negotium pertinentibus, de testamentis seu prothocollis eisdem canonice extractis, in forma publica copiam faciant diocesanis, per quos etiam hoc idem fiat circa testatorum heredes. Et per diocesanos fiat monitio generalis, ut quicumque scient aliqua donata vel relicta seu quovis modo alio debita in subsidium terre sancte vel passagii generalis quoad illa, que superius sunt expressa, infra certum terminum super hoc statuendum ipsis diocesanis vel deputandis ab illis illa debeant revelare, lapsoque hujusmodi termino possint diocesani contra contumaces procedere ad promulgandas excommunicationis, suspensionis vel interdicti sententias. Porro ut circa exactionem donatorum, legatorum et aliorum pro ipso passagio seu dicte terre subsidio debitorum viam malitiis precludamus, ne illos, qui teneri ad legata, donata et alia vel illa detinere forsitan dicerentur, contingat super hiis indebite molestari, ordinavimus, quod de legatis, donatis, penis, penitentiis et aliis supradictis a 36 annis proximo preteritis supra nichil exigatur, nisi forsitan de eo, quod pro anteriori tempore fore debitum diceretur, diocesanis seu deputandis fieret prompta fides, quo casu ad illius solutionem hujusmodi debitorem compelli volumus, nisi solutionem a se factam alleget, super qua, si eam probare non possit, suo stari volumus juramento, dum tamen homo fuerit bone fame; alias debitum solvere compellatur. Ubi vero predecessorum aut aliarum personarum solutionem duxerit allegandam, cum de facto proprio potius quam de predecessorum suorum et personarum aliorum notitiam habere possit et debeat, factam esse solutionem ostendere teneatur; quod nisi fecerit, ipsum volumus ad illam faciendam compelli. Si diocesanis casus aliqui super hiis occurrant, qui sub verbis predictis non videantur inclusi, volumus, quod casus eosdem prefate sedi debeant intimare, ut per eam ordinari valeat, quod ad honorem dei et utilitatem sancti passagii visum fuerit expedire. Quocirca fraternitati vestre mandamus, quatinus singuli

vestrum per vos vel alias personas ydoneas omnia subsidia supra expressa a quibuslibet personis ecclesiasticis vel secularibus, etiam si archiepiscopali vel episcopali prefulgeant dignitate, necnon capitulis, collegiis, conventibus, communitatibus et universitatibus levare studeatis. Ordinamus tamen, quod persone per vestrum singulos ad hoc assumende omnia suprascripta singulis annis, sicut ea levabunt, singulis vestrum debeant assignare, quodque vestrum singuli legata et alia predicta, que colligentur, una cum capitulo sue cathedralis ecclesie infra ecclesiam ipsam aut alibi in aliquo tutiori loco consignata reponi eaque suis et ipsius capituli expensis faciant custodiri per singulos vestrum. Si vero legata aut alia suprascripta, vestre commissa custodie, in usus alios converti contigerit, eos ex vobis et singularibus personis capitulorum vestrorum, qui culpabiles in hoc extiterint, excommunicationis sententiam incurrere volumus ipso facto. Vobis universas personas ecclesiasticas, seculares et regulares, capitula, collegia, communitates et universitates ad solutionem et easdem per vos ad hoc assumendas personas ad collectionem omnium predictorum et assignationem vobis de illis faciendam ab eis auctoritate nostra, appellatione postposita, compellendi necnon illos, qui occasione legatorum et aliorum suprascriptorum non solutorum in terminis statuendis excommunicationum, suspensionum vel interdicti sententiis ligati fuerint, post satisfactionem de ipsis habitam absolutionis beneficium impendendi et dispensandi cum illis ex eis, qui, dictis ligati sententiis, celebrando divina vel inmiscendo se illis, irregularitatis maculam contraxerint, plenam concedimus facultatem, non obstantibus exemptionis aut aliis privilegiis, gratiis seu litteris apostolicis quibuscumque personis aut locis ab eadem sede concessis, etiamsi de illis esset specialis et expressa ac de verbo ad verbum in presentibus mentio facienda. Verum quia presentes littere nequirent propter viarum discrimina vel alias vestrum singulis commode presentari, volumus, quod per te, frater archiepiscopo, transumptum manu scriptum publica tuoque communitum sigillo vobis, predictis suffraganeis, transmittatur, cui adhiberi per vos volumus velud originalibus plenam fidem. Datum Avinionis 7. kal. augusti, pontific. nostri anno 17.

[Orig. med Johannes XXII's Bulle. Lunde Ærkebisp's Arkiv.] Vidisse, se Udat. 301. [1660]

Juli 29. *Reg. *1615.* Perg. med [4] Segl: 1. A. 245 (Drefeld); 3. A. 246 (Drefeld); 4. A. 247. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 381*, jfr. 379 (RA. Tommerup Kl.). *Dipl. Svec. IV, 329.* [1661]

— *Reg. *1616.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 139; 2. G. 138. Senere tilbagegivet til Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 379* (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 330.* [1662]

Juli 29. Afladsbrev af Bisp Peder af Odense.

[Orig. Fraude Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 302.*

[1663

— *Reg. *1614.* [Orig.] Dansk Oversætt.: Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 423, efter Dyrskot: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 72, og LDipl. *Dipl. Svec. IV, 328.* [1664

Aug. 2. *Reg. 2096.* [Orig. Schauenburgernes Arkiv.] Optaget i 1339 Febr. 2. *Hasse III, 588.* [1665

— *Reg. 2097*.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 20a). *Hasse III, 463.* — **Aa.** Optaget i 1339 Febr. 2. [1666

Aug. 7. Petrus Wændælbo¹, Thorchillus Ebbyß, Magnus Aghwyß, MM., Eylerus Refhklo⁴ auditor placiti generalis Wybergensis, Nicholaus Buggy, Bartho Pætærß, Jacobus Hee, N. Palnyß⁸ de Aghwysthorp, Nicholaus Ascærß Dyachn⁹, Johannes Niklæsß de Od, Johannes Niklæsß Haræ¹¹, Sweno Friis¹² de Seby et Lagho Byornß. Notum facimus, nos sabb. ante diem Laurentii in placito generali Wybergensi prox. ante diem assumpt. Marie audivisse, quod Petrus Munk Dn. Ebbonem Galt M., virum discretum, pro omnibus impetionibus, quas tam ex parte propria quam ex parte puerorum omnium, quorum tutiorem in hunc diem gesserat, contra Dn. Ebbonem habuit, liberum dimisit, recognoscens se de Dn. E. debitum universum, in quo ei obligatus tenebatur, pro quo sibi bona sua inpigneraverat, sublevasse. Insuper P. M. sepedicto Dn. E. omnia bona sibi per eundem inpignorrata resignavit. Sub nostris sig. Datum etc.

Perg. med [13] Segl: 1. A. 211 (Vendelbo); [4. A. 248 (Reventlov)]; 8. A. 249 (Hase); 9. A. 250; [11. A. 251]; 12. A. 252. (RA. Jylland, unævnt og uvist Gods 20.) [1667

Aug. 8. Frater Johannes episcopus Roskildensis. Notum facimus, quod monasterio b. Agnetis Roskildensis omnes decimas nostras allecium de familia sua, quas prius monasterio per nostras apertas litteras dedimus, appropriamus, prout etiam eedem decime monasterio per sedem apostolicam fuerant confirmate. Datum Roskildis nostro sub secreto dnica. ante diem Laurentii.

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 922 (og derefter?): Ny kgl. Saml. 4to, 840e, Pk. I). LDipl. [1668

Sept. 20. Petrus dictus Hind de Eskilsthorp in Odz H. Notum facio, me viro nobili et discr. Petro Niclæsß de Hyrby in 60 mr. argenti ponderis coloniensis esse obligatum, in placito Tuzæ H. ante f. Michaelis prox. persolvendis, pro quibus eidem omnia bona mea in Vglathorp inpignero pro usibus suis disponenda. Insuper me obligo,

eum ab omni dampno pro expensis et edificiis, quoquomodo computare voluerit, indemnem conservare. Si bona redimantur, redditus et estimationes anni illius pro sua voluntate debeat ordinare. Sig. meum cum sig. virr. discr. Nicolai sacerdotis de Græwingæ et Petri Gødæß de Wiik. Datum vig. Mathei.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Tude H. 110.) LDipl. [1669

Nov. 12. *Reg. 2103**. [Orig.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 395, Fol. 458.* [1670

Nov. 14. *Reg. *1619.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 394, Fol. 458.* [1671

Nov. 17. Petrus dictus Grubbæ M. de Storthe. Noverint universi, quod fer. 4. ante octavam Martini in placito generali Ringstadiensi bona quedam in Markesleef, silicet dimidiam mr. terre in censu, quam pridem Dn. Olauus dictus Flæming testamentaliter legavit filie sue, sil. sorori Cecilie apud s. Claram Roskildis, ad vitam suam pro vestitu et demum monasterio ibid., tanquam unicus heres Dn. Olaui scotavi ad manus Nicolai dyaconi, procuratoris sororum predictarum. Sig. meum cum sig. Johannis Magnesß judicis terre et Magni Toddæ. [*Datum*] etc.

Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 21). LDipl. [1672

Dec. 17. *Reg. 2104**. [Orig. Kongens Arkiv; senere RA. Brandenburg 2.] *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 201 (= SHL. Urkundensamml. IV, 201).* Dansk Udtog uden Dag: *Hvitfeld III, 394, Fol. 457.*

[1673

— Wie Lodewich marcgreue tu Brandenborch betughen, wat dat lant tu Reuel mer gheld wan 12000 mark lodighes sulueres, dar na schole wi beteren dat lifghedinghe user vrowen Margareten der marcgreuinnen. Mit useme insehgele. Tughe desser dinghe sint die eddele man her Albrecht van Lichtenberghe, die gheheiten is Hummel, her Hinrik Ysoltifriet use hofmeyster, her Betko van Wiltberg use vogit, her Herme van Wlkow use hofrichter, Henningh van Buek, Gheueher van der Camere, Albrecht van Blankenburch unde andere bidderue lude. Gheschen tu Prentzlaw des vridaghes na Lucien daghe.

Perg. med Markgreven af Brandenburgs Sekret. Kongens Arkiv (RA. Brandenburg 3). Dansk Udtog uden Dag: *Hvitfeld III, 394, Fol. 457.* [1674

Dec. 20. Thuro Niclæsß. Noverint universi, me Kanuto Wlffß in 16 mr. denar. lybycensium fore obligatum, pro quibus sibi omnia bona mea in Wythby in Nørræ H. impignero, placito prox. ante diem Martini redimenda, sibi conferens potestatem redditus et servitia

eorundem, si dicto termino redempta non fuerint, sublevandi, villicos instituendi et distituendi necnon et bona ordinandi, donec redimantur. Quocumque anno bona redempta fuerint, dimidietatem reddituum sublevabo. Sig. meum. Datum vig. Thome ap.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Falster Nørre H. 9.) [1675]

Dec. 28. Nicholaus Thord¹. Recognoſco, me viro ydoneo Tydekino dicto Foos in 3¹/₂ mr. argenti ponderis colloniensis[!] fore obligatum, pro quibus ei curiam meam in Wæthælby (Michael Benedictæß) impignero, ante diem nativit. dni. prox. venturum redimendam, conditione tali, quod eam a die isto sub ordinatione sua habeat, hoc adjecto, quod in quocumque anno eam redemero, fructus anni illius eidem cedant. Sig. meum. Datum die innocentium.

Perg. med 1 Segl: A. 253. Senere (jfr. 1356 ²⁶/₁₁) til Kongens Arkiv (RA. Fuglse H.). LDipl. [1676]

Dag? Gavebrev af Christina, Esgos Hustru.

[Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD.* I, 302. [1677]

Uden Dag. *Hvitfeld III, 394, Fol. 457.* Se 1673-74.

— *Vidensk. Selsk. Skr. IX, 682 (Reg. *1624).* Se 1655.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 471* (Juni 10), *501* (Nov. 6). — Løgum: *SRD. VIII, 223* (Aug. 15).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 34* (Apr. 10), *30* (Juni 18), *49* (Aar?); se ogsaa 1655. — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 74* (Jan. efter 6), *10* (Jan. 23). — Tommerup: se 1661-62. — Antvorskov: *ÆA. IV, 81*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 344, 354, 402, 404*. — Sorø: *SRD. IV, 500* (Okt. 2). — Alling: *ÆA. II, 173*. — Ring: *ÆA. I, 240*. — Øm: *ÆA. I, 242, 275*. — *Eline Gøyes Jordebog 215* (Maj 13), *303* (Sept. 8). — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 178, 178*.

1334.

Jan. 29. »Nicolai Tukesons de Klapatorp militis åth Dn. Holmgero gifne skiöte eller säljebreef på alt sitt ägande godz i Wirkoghstorp, dat. sabb. ante purific. Mariæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 16. [1678]

Febr. 5. Johannes episcopus servus servorum dei abbati et conventui monasterii de Sora. Devotionis vestre precibus inclinati vobis concedimus, ut bona mobilia et immobilia, que liberas personas fratrum vestrorum ad monasterium vestrum, mundi relicta vanitate, convolantium et professionem fatentium in eodem, jure successionis vel alio justo titulo, si remansissent in seculo, contigissent, et que ipsi, existentes in seculo, potuissent aliis libere erogare, dummodo feudalia non existant, valeatis petere, recipere ac etiam retinere. Nulli

ergo hominum etc. Datum Auinionis nonas februarii, pontific. nostri anno 18.

[Orig. »sub plumbo«. Soro Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 25. LDipl. [1679]

Febr. 10. Thrugillus Ingemerß¹. Noveritis, me Ascero Kraghæ villano Slausosiensi in 8 mr. argenti ponderis col[oniensis] esse [obligat]um, pro quibus sibi 2 oras terrarum in censu in Gerlef, matri mee et michi attinentes, inpignero, placito ante f. Olai regis prox. [persolvendis; si] bona placito [predicto] redempta non fuerint, ei cum redditibus [pro sua] utilitate cedere debeant, donec redimantur. Sig. meum cum sig. discr. virr. fratris Riculphi² commendatoris in Andworskough, Johannis [Ma]gnæsß et Godichini Magnesß. Datum die Scolastice.

Perg. [med 4 Segl: 1. A. 254 (Drefeld); 2. G. 503 (her med urigtigt Aar 1344)]. Senere (jfr. 1441 ³¹/₅) til Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 2). LDipl. [1680]

Febr. 15. Laurentius Lafrenzß M., advocatus in Kaldyng. Recognosco, me Petro dicto Brok in 100 mr. argenti teneri obligatum tali modo, quod vel ad pondus coloniense vel pro marcha puri 5 sol. grossorum vel 15 sol. sterlingorum coronatorum sabb. post f. Kanuti regis primo venturum Ottonie vel in civitate Kylæ vig. Jacobi subsequente exsolvantur. Si defecero, obligo me eum indemnem conservare. Sig. meum cum sig. Dn. Tuchonis Wynzß, Timmonis Tym-mæsß et Johannis Lafrenzß filii mei. Datum in crast. Valentini.

[Orig. med 1 Segl.] Vidisse 1340 Maj 31. [1681]

Marts 4. Gherardus comes Holtzacie universis in civitate Rypensi possessiones habentibus. Notum facimus vobis, nos vidisse literam Dn. Erii quondam regis Dacie ab antiquis temporibus regnantis, aliam etiam literam Dn. Erii regis regni predicti nunc noviter mortui, sub veris eorum sygillis, in hec verba: 337, 1115. Nos etenim predictas litteras confirmamus. Sig. nostrum. Datum 6. fer. ante dnicam. letare.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv. [1682]

Marts 29. *Reg. 2110**. Perg. [med 1 Segl^a]. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse III, 481.* [1683]

a) Der er Seglhul, men i Brevet omtales Seglet ikke.

Apr. 25. *Reg. 2111.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur under Capsa C, B og Capsa C, C: Gem. Arch. VI, 27, og af Hamsfort: *SRD. I, 302* (= *Hvitfeld III, 406, Fol. 463*, hvor Locus Dei urigtig oversættes ved: Holme Kloster). — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 180.* [1684]

Maj 1. Nicholaus Magnæsß¹. Noverint universi, me viro discr. et honesto Godekino Magnæsß germano meo omnia bona mea in Kastællæ et Ørsløf pro 20 mr. argenti inpignero [!], placito Hamærs

H. ante f. Michaelis jam instans redimenda. Si ea termino predicto redimere non sufficio, fructus et redditus de eis levet, donec redimantur. Sig. meum cum sig. Josep Magnæs² germani mei. Datum f. Philippi et Jacobi atque Walburgis.

Perg. med [2] Segl: [1. A. 255 (Drefeld)]; 2. A. 256 (Drefeld). Senere (jfr. *ÆA*, I, 150) til Kongens Arkiv (RA. Hammer H. 57). LDipl. [1685]

Maj 6. »Erchiebiscop Carlz privilegium, det hospitalet från erchiebispernas jurisdiction exemt är och erchiediæggen allena wedkommer, dat. in f. Johannis ante portam latinam«.

[Orig. Lunds Hospitals Arkiv.] Specifikation Bl. 349, Nr. 4. [1686]

Maj 10 el. før. *Reg. 2112**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 216. *Dipl. Svcc. IV, 373*; *Erslev, Testamenter Nr. 33*. Jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 122* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 70*). [1687]

Maj 10. *Reg. *1630*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 38. *Dipl. Svcc. IV, 372*. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 123* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Sij, Fol. 70*). — Lundebogen S. 109: Extat in hoc scrinio (scil. I) unum vidisse de liberalitate et privilegiis episcopi Karoli super *etc.*, cujus littere tenorem vide in littera C littera quarta. [1688]

— *Reg. *1631*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 218. *Dipl. Svcc. IV, 377*. — Jfr. 1614. [1689]

Maj 28. [Esger]us [de] Gerløfh et Palno de Høøm, sacerdotes, Johannes Paulß de Vdbyscough, Astradus Erikß, . . . trus . . . sß [de] . . . nbyerughscogh, Petrus Frædrikß, Petrus Bondæ, Arnbiørn et Esgerus Muthæl. Notum facimus, quod sabb. post diem corporis Christi in placito Othenshyl H. Petrus Brvn Andree Jønsß de Skrozstørp curiam unam et coloniam in Høøm, quam de Palmone Aughiß scotationis titulo optinuit, pro quibusdam bonis in Gerløfh et 6 mr. argenti scotavit. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 9 Segl]. (RA. Onsild H. 16.) LDipl. [1690]

Maj 31. Otto Danorum domicellus et dux Estonie. Quoniam quod salubriter actum dinoscitur, quisque perpetuo, ut subsistat, robore inclinat, et cognito per nos ecclesiam b. Michaelis Slaulosie majori prepositure ecclesie Roskildis, que prius exilis in suis erat redditibus, per Dn. Jacobum quondam episcopum Roskildensem ex consensu capituli sui fuisse annexam, et ipsam annexionem postmodum per eundem Dn. J. tunc archiepiscopum Lundensem et demum per sedem apostolicam esse confirmatam, nos predictam annexionem ratam habendam duximus, jure patronatus, si quod nobis, progenitoribus, predecessoribus aut successoribus nostris in ipsa ecclesia competit, trans-

fuso in antedictae prepositurae dignitatem. Sig. nostrum. Actum et datum Saxæköping in Lalandia 3. fer. ante oct. corporis Christi in presentia nostra.

[Orig. med Junker Ottos Segl. Roskilde Kapitels Arkiv.] Vidisse 1342 Okt. 1. LDipl. [1691]

Juni 17. Nicolaus dictus Holk¹. Notum facio, me discr. virum Siggonem Dyakn ab omni computatione bonorum uxoris mee, quorum post obitum patris sui ex parte ipsius previsor erat, et a qualibet allocutione testamenti prememorati patris sui ex parte mea et uxoris mee liberum dimisisse. Sig. meum. Scriptum die Botulphi.

Perg. med 1 Segl: A. 257. (RA. Reg. 69, Fasc. 21a, 7.) [1692]

Juni 20. Johannes episcopus Roskildensis. Inhibemus, ne quis se de bonis aliquibus monasterio Soræ attinentibus sine consensu abbatis et monachorum intromittat, qui cum se intromiserit, se noscat excommunicationis sententiam incursum. Sig. nostrum. Datum Draugsholm fer. 2. post Botulphi.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 28 v. (i Aarstallet er »uicesimo« rettet til »tricesimo«). LDipl. under 1324 ¹⁸/₆. [1693]

Juni 26. Reg. *1634. [Orig. Senere i Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 3.* [1694]

Aug. 14. Reg. 2117*. Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse III, 488.* Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 251*, og af Povl Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Føl. 1047, Bl. 145 (= J. A. Cypræus, Ann. 324).* [1695]

Okt. 1. Reg. *1639 = 2119. [Orig. Senere i Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. (eller maaske selve Orig. indhæftet) i Lunde Gavebog. *Lunde Domkapitels Gavebøger, ed. Weeke, 191.* [1696]

Okt. 14. Valdemarus rex. Ex quo Petrus Hasenbyergh, puerum cum Dn. Cristina prius uxore sua non habens nec bona equebona, molendinum in Kasbiergh, ipsam Cristinam post mortem fratris sui jur ehereditario contingens, illegaliter alienavit, nos Dn. Cristine nunc relicte dicti Petri predictum molendinum, prout sibi per 4 literas nostras adjudicatum est, in cujus etiam corporalem possessionem per discretos introducta est, adjudicamus, scotationem cuicumque de eodem postmodum factam cassantes et huic cause perpetuum silentium imponentes. Datum Arus nostro sub sig. die Calixti in presentia Dn. comitis Gherardi avunculi nostri.

[Orig.] Optaget i Retterthingsdom af 1487 Maj 4 (Arkivet paa Trudsholm; RA. Gjerlev H. 59). LDipl. Aaret er vel fejlskrevet i Dommen. — Gammel Oversætt. blandt Kancelliraad Olsens Efterladenskaber: *Saml. t. jydsk Hist. IX, 6.* [1697]

Nov. 4. Petrus Nicholai de Biørnstorp. Noverint universi, me obligari discr. viro Gincikino Clausß in 10 mr. argenti pondere coloniensi, prox. placito Lillæ H. ante f. omnium sanctorum persolvendis in sterlingis et turonensibus, pro quibus eidem inpignoro $\frac{1}{2}$ mansum terre in Thorslundæmaglæ, quem cum uxore mea acquisivi, cum 2 oris anone estimative in eodem fundo sub hac conditione, quod fructus percipiat annuatim, donec quod mansus redemptus fuerit termino supradicto, adjiciens, quod similiter fructus percipiat anno redemptionis, ex quo ipsum pene desolatum cepit occupare. Sig. Dn. Henrici prepositi Roskildensis, sub sig. meo personali. Datum 6. fer. post omnium sanctorum.

[Orig. med Segl.] Vidisse 1420 Aug. 28. LDipl. [1698

Nov. 6. Magister Petrus dictus Herba archidiaconus ecclesie Roskildensis, magister Hemmiggus[!] et Hinricus Geræthß, canonici ibid. Admittimus, ut ecclesia Glostorp, in qua nobis jus competit patronatus, prebende ecclesie Roskildensis, quam magister Hinricus prepositus tenet, perpetuo sit annexa, jus ipsum patronatus in dictam prebendam transferentes. Sig. nostra. Datum Roskildis dnica. ante diem Martini.

Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 23 a). LDipl. — Jfr. 1700, 1702. [1699

— Claus Gynzelini, Johannes Gørike², Jacobus Gutmundi et Gynzekinus Clausß admittimus, quod ecclesia Glostorp [*osv. som* 1699].

Perg. [med 4 Segl: 2. Skjold, hvori oprejst, kronet Love bag en Bjælke^a]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 23 b). LDipl. [1700

a) Klevenfelds Seglsamling, Familien Gørike.

Nov. 7. *Reg. 2121.* [Orig.] [Efter gammel Afskr. i det slesvig-holst. Kancelli]: *SHL. Urkundensamml. II, 55; Hasse III, 497* (med det uforklarlige Citat: Original im Langebekschen Diplomatar). [1701

Nov. 10. Frater Johannes episcopus Roskildensis¹. Cum prebende canonicatum ecclesie nostre Roskildensis adeo sint in suis redditibus tenues et exiles, ut canonici decenter se ex ipsis nequeant sustentare, ecclesiam Glosthorp nostre dyocesis, ad presens post dignitatem cantorie per Dn. Johannem de Capella prius rectorem ejusdem acceptatam vacantem, prebende ecclesie Roskildensis de quibusdam bonis in Horns H., videl. in Thørslef, Dalby, Othenstheweth et Draughby, dotate, quam magister Henricus prepositus et canonicus noster Roskildensis in presentiarum tenet, que est exilis in redditibus, de predictis de consensu capituli nostri, accedente etiam ipsius ecclesie Glosthorp patronorum voluntate, nobis ipsorum litteris patentibus eorundem sigillis sigillatis patefacta, ipsi prebende annectimus, proviso quod canonicus,

qui dictam prebendam pro tempore tenuerit, vicarium perpetuum habeat in eadem ecclesia, qui parochie presit et ecclesie debite deserviet. Actum et datum sub sig. nostro et capituli nostri² 4. id. novembris.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 158 og 159; [2. Nævnt i LDipl.]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XX, 23). LDipl. — Jfr. 1699-1700. [1702]

Nov. 11. Frater Petrus episcopus Ottoniensis¹. Ex quo ecclesiam Stenløse ob presentationem Dn. Erii quondam regis Danorum studentibus ecclesie Ottoniensis anneximus, prout per litteras ejusdem [o: 1179] continetur, omnibus sub pena excommunicationis, quam ex nunc in hiis scriptis ferimus, prohibemus, ne absque requisitione capituli ejusdem ecclesie se de redditibus et decimis intromittant seu ecclesiam Stenløse officiare presumant. Datum Aalewath in die Martini, nostro sub sigillo.

[Orig. med 1 Segl: G. 519. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Odensebogen S. 33 med Overskrift: Littera quondam fratris Petri episcopi Ottoniensis cum secreto oblongo de cera alb[a] p[er] totum in pressula pergaminea impendente cum scriptura prius descripta: Rex Kanute dei etc. LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 302, VII, 229* (= *Hvitfeld III, 406, Fol. 463*). [1703]

— Lambertus dyachonus dictus Thythæbyærgh clericus de Roskildis. Noveritis, me a nobili viro et honesto Jacobo Pæterß de Thuræstorpsø bona sua in Smørøm et Maløghæ, michi per apertas literas suas dimissa, bona fidelitate tenere et nulla alia de causa, sibi sine protractione secundum ipsius requisitionem resignanda. Datum Lundis meo sub sig. die Martini, teste Vffone Pæterß de Paddæburg et Johanne Eleß. Dimidia mr. annone [*sic*].

Perg. [med 1 Segl]. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 283* (RA. Smørøm H. 8). LDipl. [1704]

Nov. 21. *Reg. *1640.* Perg. med 1 Segl: G. 36 (Brudst.). Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVI, 17). *Dipl. Svcc. IV, 398.* [1705]

Nov. 30. *Reg. *1641.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 4.* [1706]

Dec. 7. *Reg. 2123.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Personalhist. Saml., Frille.) *Suhm XII, 394; Hasse III, 499.* [1707]

Dag? Gavebrev af Canutus Ivari filius, Colbergius.

[Orig. Odense Dominikaner- eller Franciskanerkl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 302.* [1708]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 470* (Maj 18). — Esrom: *Cod. Esrom. 223* (Dec. 13). — Løgum: *SRD. VIII, 209* (Febr. 8), *64* (Marts 3), *153* (Okt. 9); se ogsaa 1684.

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 342, 344, 344*. — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 49* (Jan. 16). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 248*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 147*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 351, 391, 391*. — Roskilde Agnete Kl.: se 1704. — Sorø: *SRD. IV, 500* (Maj 1), 479 = 490 = 521 (Maj 18). — Ring: *ÆA. I, 229, 229, 240*. — *Eline Gøyes Jordebog 315* (Febr. 13), 315 (Febr. 13), 316 (Febr. 13).

1335.

Febr. 8. Vi Bennt Krabbe, Provst i Aarhus, Provst Mogens, Atzer Dæg og Elias, Præster, Offue Haesz, Lauritz Trugitzszenn, Knud Jacobszenn, Jacob Palszenn, Hans Mørck, Per Michilszenn og Suend Lamb kundgør, at næste Thingdag efter vor Frue Dag purific. paa Framløff H. Thing skødte Anders Knudszenn ærlig og velbyrdig Mand unge Marquord Rostrup alt sit Gods i Schyrring S. med en Gaard i Bæckeschyrring. Actum osv.

[Orig.] Dansk Oversætt. i Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 168, efter Dyrskot: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 72, og LDipl. [1709]

Marts 13. Frater Johannes episcopus Roskildensis¹. Licet is, de cujus munere venit etc. Omnibus vere penitentibus [osv. som 1490 indtil] sanctimonialibus ab archiepiscopis seu episcopis concessas confirmamus. Sig. nostrum. Datum Roskildis in crast. Gregorii.

Perg. med 1 Segl: G. 158. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 213). LDipl. [1710]

— Frater Johannes episcopus Roskildensis¹ ecclesiarum rectoribus sue dyocesis. Exsequi volentes debitum officii pastoralis etc., sororibus monasterii s. Agnetis Roskildis propter defectus plurimos et desolationem multiplicem faventes vobis demandamus, quatinus pro restauratione monasterii procuretis, quod una die solempni in anno, quem sine prejudicio ecclesie b. Lucii sorores per nuntios suos a vobis petierint, in ecclesiis vestris tabula illarum circueat. Nos omnibus vere penitentibus et confessis, qui eis adjutorium porrexerint, 40 dies indulgentiarum de injuncta sibi penitentia relaxamus. Sig. nostrum. Datum Roskildis in crast. Gregorii.

Perg. med 1 Segl: G. 158. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 214). LDipl. [1711]

Marts 15. Jacobus Pauli¹ decanus Roskildensis. Notum facio, me viro discr. Nicholao Drukken in 10 mr. argenti ponderis coloniensis esse obligatum in f. Johannis bapt. prox. persolvendis, pro quibus ipsi curiam meam in Draughby østræ inpignerò; si curia in termino redempta non fuerit, obligo me ad assignandum sibi 1 mr. annone ratione pensionis curie in die Martini sequente in civitate Slaulosiensi et sic quolibet anno, donec dicta summa die Johannis

bapt. fuerit persoluta. Sig. meum. Datum 4. fer. post diem Gregorii.

Perg. med 1 Segl: G. 214. (RA. Sjæll.-Møn 129 e.) [1712]

Marts 17. *Reg. *1647.* Perg. [med 1 Segl]. Odense Bys Arkiv (tilhorte siden Jakob Bircherod^a; nu RA. Odense 31). Afskr.: Ny kgl. Saml. Fol. 406; herefter: *Saml. t. Fyens Hist. II, 327.* [1713]

a) Saaledes efter Addit. Fol. 161.

Marts 28. *Reg. 2127.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager* 233. — Jfr. 1341 Jan. 15. [1714]

Marts 29. *Reg. *1648.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 77. *Dipl. Svec. IV, 427.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 130* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siiij, Fol. 71.*) [1715]

Marts 30. *Reg. *1649.* Perg. med [4] Segl: 4. Stump. Senere til Lunde Kapitels Arkiv? (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 430.* [1716]

Apr. 4. *Reg. *1650.* Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1423 ²/₆) til Kobenhavn Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv, Pk. 161). *Kbhvns. Dipl. IV, 4.* [1717]

— *Reg. 2128.* [Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] *Terpager* 27. [1718]

Apr. 18. Claus Gyncelinß civis Roskildensis. Noveritis, quod in remedium anime mee ac progenitorum meorum lego, dono et scoto conventui et sororibus ordinis s. Clare Roskildis fundum 6 tabernarum sive domiciliorum in Holbek ad me jure hereditario post patrem meum devolutum, hac conditione, quod sorores pro anima mea ac animabus consortis mee Katerine ac progenitorum meorum debeant singulis annis sabb. infra ebdomadam pasche vel in profesto Georgii aniversarium sole[m]pniter celebrare et superius in loco et conventu fratrum minorum, ubi dudum meam elegi sepulturam, similiter meum faciant aniversarium eodem tempore perpetuari, conditionibus aliis omnibus inter nos conductis, prout in litteris sororum super hoc confectis se michi ac ipsis fratribus minoribus obligarunt. Sig. meum cum sig. Gyncikini de Falkedalæ fratris mei, Gyncikini junioris filii mei ac Jacobi Guthmundß generi mei. Datum Roskildis fer. 3. pasche.

Perg. [med 4 Segl: 2. Nævnt i LDipl.]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 23). LDipl. — Jfr. 1729. [1719]

Apr. 20. *Reg. 2129*.* [Orig. med Bispen af Odenses Segl. Laalands Præstes kabs Arkiv.] Vidisse 1338 Okt. 4. *Suhm XII, 398.* — Ufuldst. Afskr.: Thott Fol. 736, S. 395, her med Datum: 1359 febr.[!] 2. post dnicam. quasimodogeniti, urigtig indkommet fra det i Afskriftbindet følgende Brev. Herefter: *Pontoppidan, Ann. II, 205* (*Reg. 2429.*) [1720]

Maj 1. *Reg. 2130*.* A. Perg. [med 1 Segl]. Aabenraa Bys Arkiv

(Statsark. i Slesv.). *Thorsen, Stadsretter 154* (jfr. *Forerindr. 55*). — **Aa.** Plattysk Oversætt. Afskr. fra 15. Aarh. paa Perg. Samme Arkiv. Jfr. *Thorsen, Forerindr. 56*. — Efter **Aa.** optaget i Stadfæstelse af Kristjern I, 1474 Dec. 29 (ame donredage in den winachten). Perg. Samme Arkiv. Jfr. *Thorsen, Forerindr. 56*. [1721]

Juli 10. Henricus Frederici Dylmær pantsætter Guto, Kannik i Ribe, Gods i Ø. Withsteth.

Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke; 3. G. 900; 4. Bomærke. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse III, 502*. [1722]

Aug. 10. *Reg. *1654*. Perg. [med 1 Segl]. (AM. XX, 25.) *Matzen. Panteret 459; Hasse III, 510*. [1723]

Aug. 14. Frater Petrus episcopus Otthoniensis. Officii nostri debitum etc. Conquesti sunt nobis parochiani ecclesie Vbberuthæ familia s. Kanuti in Othens, quod sacerdotem ullum ad ecclesiam illorum tam propter ejus fructus exilitatem quam eorum inedia niemietatem non possunt obtinere. Nos ergo, cum jus patronatus ejusdem ecclesie ipsi monasterio solum competit et per consequens dyocesani sui ex consensu monasterio annexionem de ecclesia, ne f[r]u[stretur] a divinis ad petitionem unanimem ipsorum patronorum facientes, priori eandem ecclesiam conferimus in possessionem ipsorumque per annulum nostrum presential[iter] investimus de eadem et animarum curam hanc et ydoneo sacerdote religioso vel seculari, qui eam sedulus ibid. nunc existenti et cuilibet [futuro per] secula [auctoritatem plenariam insti]tuendi, destituendi, computum ab eis audiendi [et ad ecclesie juxta] per litteras suas conveniendo et sententiando districtius, si opus [fuerit] singula, que ecclesie noverit profutura, faciendi positorum seu vel eorum officialium jurisdictionem in premissis seu aliis causis quibuscumque intromittere se aliq. habeant, concedimus et damus ex gratia speciali. Sig. nostrum. Datum et actum vig. assumpt. Marie.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 35. LDipl. (herefter udfyldt ovfr.). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 302, VII. 229* (= *Heitfeld, Bispekrøn. Bl. Kiiij, Fol. 40*). [1724]

Aug. 15. *Reg. *1655*. [Orig.] Afskr. af Ulrik Petersen: *Collectanea IX, 393* og *Beschreib. der Stadt Schleswig S. 491*. *Hasse III, 510*. [1725]

Sept. 7. Prior sanctimonialium in Wrechløf¹, Cecilia priorissa totusque conventus ibid². Exquo ea, que geruntur in tempore, solent scripturarum testimonio perhennari, hinc est, quod constare volumus, nos de consensu Dn. prepositi Borglanensis et capituli ibid. nobili M. et honesto Dn. Henrico Niælæsß omnia bona nostra in Bakkæthorp

et Gyrræthorp in recompensationem bonorum suorum in Garthbuth scotasse. Insuper ei super pratis nostris in Hæstorpmark locum aquarum inundationis, flookstæth dictum, circa quantitatem 12 plaustratorum feni, dimittimus disponendum, conditione tali, quod si ultra plaustrata 12 inundaverint, in arbitrium Dn. episcopi Borglanensis, Dn. prepositi Borglanensis et Dn. prepositi Wænlie stabit. Sig. nostra cum sig. virr. discr. DDn. prepositi Borglanensis³ et capituli ibid., Nicholai Inguarþ prepositi Wænlie, Palnonis de Kettorp⁶, Gunnonis de Ingildzstorp, Laurencii de Særæthzløf, sacerdotum, Marquardi Ratzstorp⁹ de Sighælstorp et Inguari Tollyþ, AA., qui interfuerunt. Actum et datum in profesto nativit. Marie.

Perg. med [10] Segl: 1. G. 653; 2. G. 654; 3. G. 628; 6. G. S. 51 (S' PALNONIS NICLESS'); 9. A. 258. Senere (jfr. 1406 $\frac{9}{9}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejylland. 9). LDipl. [1726

Nov. II. Gyncikinus Clausþ¹ civis Roskildensis. Noverint universi, quod de redditibus, censibus, prediis et terris post patrem meum Claus Gyncelinþ de consilio amicorum et consanguineorum meorum et de meo assensu inter matrem meam Dn. Katerinam ex una parte et me, et inter generum meum Jacobum Guthmundi et me ex altera, exceptis censu 10 sol. et 3 denariorum in Sundby et censu 10 sol. in Ørsleef sub indiviso remanentibus ex certa causa, taliter est dividendo concordatum, quod matri mee cedant $1\frac{1}{2}$ mansus in Fersleef lillæ, 1 mansus, id est census 1 marche, in Vllerthæ, census 8 sol. et census 3 orarum in Ølstikkæ et census 6 orarum ibid., et in Massøu census $\frac{1}{2}$ mr., id est $\frac{1}{2}$ mansus, cum curia, in qua Roskildis residebat pater meus, cum domo lapidea et balneo. Jacobus vero habere debeat $\frac{1}{2}$ mr. census in Holmæ, census 11 orarum in Wrisløse, in Isowæ medium mansum^a, in Herleuæ census 3 orarum, in Esgistorp census 8 sol., in Ysowæ census 14 sol.^a; insuper eidem refundere debebo census 4 sol. terre vel equivalentis pro censu 8 sol., que michi resignavit; mea portione sita locis infrascriptis: in Thorstorp censu 16 sol. et censu 5 orarum, $\frac{1}{2}$ manso in Kraghehawæ, $\frac{1}{2}$ manso in Baldorsbrun, in Hwessinge censu 18 orarum, in Skamstorp censu 7 orarum, in Wrisløse lillæ censu 8 sol. et in Thorslund censu 6 orarum et fundo Roskildis in platea Hørsegade. Si cujuscunque nostrum sortem contingat inbrigari, ad defensandum ejus sortem me obligo. Sig. meum presentibus appensum Jacobo^b confero una cum sig. civitatis Roskildensis ac Dn. magistri Henrici prepositi Roskildensis et fratris Gerlaci custodis de ordine fratrum minorum⁴ et Gyncikini senatoris convivii s. Kanuti^c et patru mei^c. Datum Roskildis in f. Martini.

Perg. med [5] Segl: 1. Skjold med Skraabjælke, hvorpaa Stjerne mellem 2 Roser; 4. G. 441. Senere (jfr. 1436 $\frac{1}{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 3). LDipl. (*Reg. *1658.*) [1727

a) I 1728 staar det halve Bol og de 14 Ørtug i „Xsowæ“ samlet. b) 1728: Gyncikino. c) Fattes i 1728.

Nov. 11. Jacobus Guthmund¹ civis Roskildensis. Noverint universi, quod de redditibus, censibus, prediis et terris post socerum et patrem meum Dn. Claus Gy[n]celin¹ de consilio amicorum et consanguineorum et de meo assensu inter matrem meam Dn. Katerinam ex una parte et me, ac inter generum meum Gyncikinum Claus¹ et me ex altera [*osv. svarende til 1727*].

Perg. med [5] Segl: 4. G. 441. Senere (jfr. 1436 $\frac{1}{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 2). LDipl. (*Reg. *1658.*) [1728

— Jacobus Guthmundi¹ civis Roskildensis. Ex quo personaliter adesse nequeo, Gyncikino Claus¹ genero meo confero facultatem scotandi monasterio s. Clare Roskildis fundum 6 tabernarum in Holbek, que prefato monasterio socerus meus Claus Gyncelin¹ in testamento legavit pro suo aniversario faciendo. Sig. meum. Datum Roskildis die Martini.

Perg. med 1 Segl: Tværdelt Skjold, nederste Felt delt; samtidig Paaskrift: Brun Byswen pro 2 tabernis, Tholf Father¹ pro 1 taberna, Ericus Timbra pro 1 taberna, Gyta Paters pro 1 taberna, Henricus Byswen pro 1 taberna. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 24). LDipl. — Jfr. 1719. [1729

Dec. 9. Frater Johannes episcopus Roskildensis¹ Dn. Johanni dicto de Capella cantori et canonico ecclesie sue. Nobis monstrasti, quod tua prebenda, quam in ecclesia nostra ad presens canonicè optines, cujus bona per tallias et spolia pro magna sui parte sunt desolata, adeo in suis proventibus est tenuis et exilis, quod ex eis nequeas comode sustentari. Nos igitur ecclesiam parrochiam Geldebrun nostre diocesis prius per liberam resignationem vacantem, in qua nobis jus competit patronatus, reservato nobis jure episcopali in eadem, de consensu capituli prebende tue annectimus, volentes, ut secundum canonica instituta in predicta ecclesia habeas vicarium canonicè institutum, qui pro sua sustentatione congruentem de ipsis ecclesie habeat proventibus portionem. Predicta vero omnia a te observari volumus sub juramento prestito corporali. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri Roskildensis. Datum Roskildis sabb. post f. Nicholai.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 158 og 159. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVI, 25). LDipl. [1730

Dec. 14. *Reg. *1660.* [Orig.] Vidisse 1416 Okt. 10. *Dipl. Svæc. IV, 470.* — Jfr. 1342 Aug. 31. [1731

Dag? Skøde "af Timmo Block og hans Brødre" paa Jord i Rinke-
nisse i Swanzen.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 251*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 144 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 323*). [1732]

a) Efter Povl Cypræus: af Bisp Helimbert til Timmo Block.

— Cancellariæ liber S. 618. Se Udat. 199.

Uden Dag. Jacobus Pauli decanus Roskildensis¹. Noveritis, Magnum bona valetudine protestatum fuisse in iudicio nostro, se cum consorte sua Gunnær statu seculari contempto ad manus Dn. Katerine abbatisse sororum ordinis s. Clare Roskildis voto continentie emissio obedientiam promississe, bonis suis, que habent in pecoribus, annona, porcis seu aliis, in remedium animarum suarum monasterio resignatis et, que in morte fuerint habituri, similiter relinquendis sub hiis conditionibus, quod in curia dicti monasterii Skæthæ debeant familie presidere, censibus omnibus et proventibus dictis sororibus reservatis, molendinis solum exceptis; si autem propter annos vel infirmitatem vel aliam causam rationabilem sororibus non poterint vel etiam neglexerint in dictis fundo vel molendinis utiliter deservire, sorores habeant facultatem de ipsa curia et molendinis, cuicumque maluerint, locandi. In dicto etiam monasterio cum consorte sua ecclesiasticam elegit sepulturam. Sig. nostrum. Datum 1335.

Perg. med 1 Segl: G. 194. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 22). LDipl. [1733]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 488* (Jan. 13), *483* (Nov. 18).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 351*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 73, 89, 142, 155*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 353*. — Sorø: *SRD. IV, 497* (Maj 25), *479 = 521* (Okt. 9), *530*. — Hundslund: *ÆA. III, 6*. — Ring?: *ÆA. I, 239*. — Vor: *ÆA. I, 185*. — *Elise Gøyes Jordebog 132* (Okt. 18), *132* (Okt. 18).

1336.

Jan. 28. *Reg. 2132**. Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse III, 524*. [1734]

Febr. 2. *Reg. *1670* (*Dipl. Svec. IV, 477*). Vedkommer ikke Danmark.

Febr. 3. *Reg. *1671*. Perg. med [3] Segl: 2. A. 259. (SvRA.) *Dipl. Svec. IV, 479*; *Möller, Fornhdl. rör. Halland 64*. [1735]

Marts 1. *Reg. *1696*. [Orig.] [Efter 3 Afskr. paa Perg.:] *Noodt, Beytrüge II, 17*. [1736]

Marts 3. »Margarethæ Josephzdotters, Greger Tuvæsons efterleefver-
skas, åth Oluff Bæsingh uthgifne opseyelse bref paa den gård, hoon af
honom i forlaning hade, dat. dnica. oculi mei«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 17. [1737]

Marts 4. *Reg. 2134**. [Orig. Schauenburgernes Arkiv.] Optaget i 1339 Febr. 2. *Hasse III, 589.* [1738]

Marts 18. Marquardus Skynkyl. Obligo me ad redimendum curiam in Hyupæthorp capitulo Ripensi infra prox. f. Martini conf. de pignore, quo prior in Østerløf Nicholaus Pæterß eandem sibi detinet obligatam, sicuti promisi capitulo, quando eandem scotavi in placito Bylling H., fide prestita corporali. Sig. meum cum sig. Nicholai Pæterß de Byllyngh et Tukonis Eskylß³ de Gyryng. Datum 2. fer. post dnicam. passionis.

Perg. med [3] Segl: 3. A. 260. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [1739]

Marts 19. *Reg. 2135.* [Orig. med Benedikt XII's Bulle i Silkesnor. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 1. *Dän. Bibl. III, 147.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 303.* [1740]

Maj 1. Nicholaus dictus Kroogh de Wynærp. Recognosco, me viro discr. et honesto Henikino dicto Holzadæ villano Slaulosiensi terram meam in Harsløf in Hækærsool sitam, videl. 5 sol. in censu terre, vendidisse et scotasse pro pretio competenti. Sig. meum. Datum die Philippi et Jacobi.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Nørrejyll. 26 a.) LDipl. [1741]

Maj 3. *Reg. 2136.* Perg. med [5] Segl: 3. G. 901; [5. A. 276. efter Gram i LDipl.]. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 a, 19.) *Suhm XII, 399* (Petro Brok - centum marchis puri argenti in proximo festo nativitatis b. Marie in Føør et centum marchis - suorum terram Føør - prenotati argenti vel alicujus); *Michelsen, Nordfriesland 187-88.* [1742]

— Nicholaus Palnyß's Gælds-brev til Petrus Brok paa 50 Mk. Sølv. Perg. [med 5 Segl]. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 a, 20.) *Michelsen, Nordfriesland 187* (Augæsthorp - trinitatis - inpedimento - Meyn/kini Rycquorthß). [1743]

Maj 9. Læmikæ Skythæ. Noverint universi, quod bona in Byræstweth, que Johannes Hasænbyærgh michi inpingneravit pro 5 mr. argenti, Ingærdi Niclæsdotær pro dicto argento inpingno. Sig. meum. Datum die ascens. dni.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Skippinge H. 19.) LDipl. [1744]

Maj 13. Frater Johannes episcopus Roskildensis. Ex quo nobis per auc[tentica] documenta facta sit plena fides, quod ecclesia b. Michaelis in Slaulosia maiori prepositure ecclesie nostre Roskildensis canonice sit annexa per Dn. Jacobum episcopum Roskildensem, assensu capituli sui [ad hoc acc]edente, que annexio postmodum per eundem [Dn. Jacobum ad sedem] Lundensem metropolitanam tun[c] translatum de consensu capituli sui et demum per sedem apostolicam ex-

stitit [confirmata, nos declar]amus, dictam ecclesiam antedictae prepositure juste [annex]am fore, decernentes quemlibet illicitum detentorem ab ea ammovendum fore et eum etiam ammovemus, inhibendo sub excommunicationis pena, ne quis se de dicta ecclesia sine magistri Henrici nunc prepositi Roskildensis vel prepositi, qui pro tempore ibid. fuerit, intromittere presumat. Mandamus insuper sub pena excommunicationis vicariis omnibus, parochianis ac familie ejusdem ecclesie, quatinus magistro Henrico et ejus successoribus de hiis omnibus, in quibus vero rectori predictae ecclesie tenentur, curent respondere. Actum et datum Draughsholm sub sig. nostro fer. 2. [infr]a oct. ascens. dni.

Perg. (Plica ødelagt). Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVI, 26). LDipl. [1745]

Maj 25. Nicholaus Michels¹, Esgerus Mathes², Kerstyernus Wonghs. Notum facimus, nos nobili viro Jacobo dicto Palk de hereditate Petri Michels dicti Bunde curiam orientalem in Ormstorp par. Feskebek et silvam inter dictam curiam et rivulum Brefriis ex una parte et viam meridionalem ex alia parte soli viciniorem interclusam, cum quarta parte boløth libere adhitu consueto, quod danice forta dicitur, undique minime inpedito, in placito generali Wibergensi scotasse. Sig. nostra. Datum in die Vrban.

A. Perg. med 3 Segl: 1. A. 261 (Krabbe); 2. A. 262. Senere (jfr. 1355 ^{28/3} og 1408 ^{24/1}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 10). LDipl. — Aa. Vidisse 1413 Dec. 20. [1746]

Juni 8. Petrus Grubbæ de Oræbyærgh. Notum facio, quod molendinum apud Thorslundæ litlæ in Litlæ H., quondam Hemmingo Pæter⁸ bone memorie, patri consortis mee, per Petrv^m dictum Snubbæ pro 280 mr. denar. usualis monete syellendensis impigneratum, placito Litlæ H. ante diem Nicholai anni cujuscumque redimendum, quod molendinum Boecius Dyræ, cujus anime propicietur deus, mee uxoris maritus, Dn. Ebboni Johannis canonico Roskildensi in recompensam pro bonis suis in Ringsbyærgh Byæuerscoghs H. retribuit et scotavit, Johanni Magnus⁸ ad manus suas cum juribus et causis, quibus michi stare dinoscitur, resigno pro suis usibus libere ordinandum. Sig. meum. Datum sabb. post oct. corporis Christi.

Perg. [med 1 Segl]. (AM. LVI, 27.) LDipl. [1747]

Juli 13 el. **20.** Reg. 2139. Perg. med Slesvig Bys Segl. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). Hasse III, 532. [1748]

Juli 16. Reg. *1677. Perg. med [3] Segl: 1. Hildebrand, Svenska Sigiller 474. (SvRA.) Dipl. Svec. IV, 508; Möller, Fornhdl. rör. Halland 65 (Datum er: in 3. fer.). [1749]

Juli 19. Ingefridis Pætersdotær relicta Dn. Laughonis marscalci. Constare volo, quod Hinrico Pætersß omnem partem michi de molendina Striszmøllæ debitam cum omni jure, prout in possessione Dn. Righisszæ matris mee ab antiquis temporibus dignoscitur ac sub sua ordinatione permansisse, scoto. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Jacobi Niclæsß M., Dn. Petri abbatis Ringstadiensis, fratris Rigulfi comendatoris in Andworskough, Johannis Magnæsß, Arnoldi de Wiszæn, Magni Toddæ⁷ et Johannis Niclæsß⁸. Datum in profesto Margarete.

Perg. med [8] Segl: 7. A. 264; [8. A. 265]. (RA. Skippinge H. 89.) LDipl. [1750]

Juli 26. *Reg. *1678.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 194; 2. G. 366 (S' MATHEI SACERDOTIS). (AM. XX, 26.) *Matzen, Panteret 460.* — Jfr. 1362 Juni 23. [1751]

Juli 27. *Reg. *1679.* [Perg. med Ærkebispens Segl. Aarhus Hospitals, senere i Kristianstad Bys Arkiv.] Efter Afskr. af Broocman: *Dipl. Svec. IV, 512.* Andre Afskr.: LDipl.; Upsala Universitetsbibliothek. Haandskr. E 184, Bl. 49. [1752]

— *Reg. *1680.* Perg. [med 1 Segl]. Aarhus Hospitals Arkiv (Kristianstad Bys Arkiv). *Dipl. Svec. IV, 513.* [1753]

Aug. 24. *Reg. *1684.* [Orig.] Vidisse af Ærkebisp Jens 1482 Nov. 26 (Tirsd. efter Cecilie Dag): RA. Personallhist. Saml., Galen. *Dipl. Svec. IV, 520.* [1754]

Sept. 9. *Reg. 2141.* Perg. med [2] Segl: 1 G. 158 og 159. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVI, 28). *Thorkelin, Kirkelove 44.* [1755]

Sept. 16. *Dipl. Viberg. 12.* Se 1639.

Sept. 18. Johannes archidyaconus, Bēnēdictus prepositus, mag. Johannes cantor ecclesie Aarusiensis totumque capitulum ibid. Noverint universi, quod habita deliberatione super commutatione bonorum mense nostre communi attinentium in Dræmælsthorp, Nythorp, Tussthorp, Halthenthorp et Skramsholm cum molendino Øxømnylnæ[!] in Sydær H. Dywrsø sitorum pro bonis nobilis M. Dn. Stigoti Andree in Labum et Sæghalt sitis cum 1 curia in Barthum, prout sibi impignorata est, facienda, Dn. Stigoto dicta bona nostra cum omnibus pertinentiis, exceptis campo et sylva Groskæ, pro bonis supradictis et pro 140 mr. argenti in grossis turonensibus et sterlingis scotamus. Sig. nostra cum sig. totius capituli. Datum in placito Abosysæl 4. fer. post diem exalt. crucis.

[Orig.] Afskr. i Bircherods Dagbog 1684 Juli. [1756]

Sept. 21. *Reg. *1686.* Perg. med [2] Segl: 1. A. 263 (Galen). Araslof Kirkes Arkiv; hos Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 349* (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 525.* [1757]

Okt. 6. Grev Johan dagtinger med Grev Gerhard om Gods i Danmark.

Perg. med Grev Johans Segl. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 6). *Reinhardt, Vald. Atterdag 597; Hasse III, 540.* [1758]

Okt. 9. *Reg. *1687.* Perg. med Hertuginde Ingeborgs Segl. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 278* (RA. Strø H. 39). *Dipl. Svec. IV, 526.* [1759]

Okt. 12. *Reg. *1688.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 242. *Dipl. Svec. IV, 526.* — Ufuldstændig optaget i Ærkebisp Birgers *Statuta provincialia* (Paris 1514). — Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 131* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. T, Fol. 72*); jfr. Hamsfort: *SRD. I, 303* og *Hvitfeld III, 408, Fol. 464* (hvor urigtig: »Statuta Haffniensia«). [1760]

Nov. 1. Frater Johannes episcopus Roskildensis. Precibus nobilium personarum priorisse et sororum monasterii s. Agnetis Roskildis inclinati ecclesiam Touethorp nostre dyocesis vacantem monasterio pro melioratione mense sororum annectimus, fiduciam habentes de consensu regis Dacie, qui pro tempore fuerit, accessuro, cui etiam jus in eadem ecclesia una nobiscum competit patronatus. Curam vero animarum dicte parrochie perpetuo vicario ibid. celebrato, de quo prior sive priorissa monasterii cum conventu providerat, reservamus. Sig. nostrum. Datum die omnium sanctorum in curia nostra Drausholm. Per premissam tamen gratiam nobis vel successoribus nostris quoad cathedraticum non intendimus prejudicium generari.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 277* (AML, Suppl. I, 22). LDipl. — Jfr. 1762. [1761]

— *Reg. *1689.* Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 278* (RA. Strø H. 40). *Dipl. Svec. IV, 533.* — Jfr. 1761. [1762]

Nov. 12. *Reg. *1690.* Vedel Simonsens Kilde er Registranten (*ÆA. I, 112*).

Dag? Bref paa Moglebro madt, som er then holm norden udenfor closters lycke, synden nest op til aæn, som fordom biscop Jens kjøpte af Othens by, och hor dog af rette til s. Knudtz closter epter vore privilegier og frihedtz lydelse, udtgifuet under gudtz aar 1336«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 80v. [1763]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 496* (Maj 29), *476* (Sept. 20). — Esrom: *Cod. Esrom. 191* (Maj 20).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 112 = IV, 36* (Nov. 12). — Lunde Ærkebisp: se 1767. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 321, 325, 340, 343, 359, 369, 370.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 73* (Febr. 17). — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 353.* — Roskilde Agnete Kl.: se 1769, 1761-62. — Ring: *ÆA. I, 239.* — Vor: *ÆA. I, 139.* — *Elise Gøyes Jordebog 326* (Febr. 2), *122* (Juli 25), *323* (Sept. 15), *120* (Okt. 9).

1337.

Jan. 10. *Reg. *1694.* Perg. med [4] Segl: 1. G. 445; 2. G. 441; 3. Skraabjælke, hvorpaa en Stjerne mellem to Roser, i damaskeret Skjold (Stump). Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 25). *Kbhvns. Dipl. I, 74.*
[1764]

Jan. 13. »Archiebiscop Pädhers i Lund uthgifne wettnesskrift innehållandes, dhæt een borgare i Lund kallad Pehr Skåning skienckte een gård till s. Michaelis kyrckia liggiandes i Lund på Wäster gaatan, dat. in oct. epiphaniæ dni.«

[Orig. Lunds Mikkels Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 4. [1765]

Jan. 31. »Nilsz Mårtenszons skiötebreef gifwet closter nunnerna i Bosiö på een gård liggiandes i Lund i s. Pawelz sochn, dat. 6. fer. ante purific. Mariæ.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 18. — Jfr. 1767, 1770. [1766]

— »Borgmästare och råd z i Lund åth Nilsz Mårtenson borgare der sammastedes gifne friiheetzbreef på alla dhe uthlagor, som borde uthgifvas af dhen gard, forbemelde bodde på, liggiandes i s. Pali sochn, dat. Lund fer. 6. ante f. purific. virg.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 18. — Jfr. 1766. [1767]

Febr. 2. Johannes Niclæsß de Warpæleef. Noveritis, me obligatum teneri discr. viro Claws Foos in 4 mr. argenti ponderis coloniensis, in placito ante f. Martini subsequens persolvendis, pro quibus eidem curiam meam in Litlæhæddingæ (Salomon) et omnia bona mea in Ræthingæ impignero; si in dicto termino solutionis defecero, fructus bonorum levabit annuatim, donec redimantur, hoc adjecto, quod qualicumque tempore anni bona redempta fuerint, fructus tamen anni illius sublevabit. Sig. meum. Datum in purific. virg.

Perg. med 1 Segl: A. 270 (Rani). Senere (jfr. 1356 ²⁶/₁₁) til Kongens Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 129f). [1768]

— Henricus Pæderß¹ de Næsbyhowæt. Recognosco, me nobili viro Olauo Petri de Nydorp in 20 mr. puri esse obligatum, in primo placito f. Michaelis prox. sequenti persolvendis, pro quibus sibi omnia bona mea in Ortbiergh et Dalby, Horns H., impignero tali conditione, quod redditus ex eis levet, quousque redimantur, etiam anno, quo redempta fuerint. Sig. meum. Datum die purific. Marie.

Perg. med 1 Segl: A. 271. (RA. Horns H. 70.) LDipl. [1769]

Febr. 3. »Johannis prioris i Bosiö closter med Nilsz Mårtenson i Lund gjorde contract, sålunda att dersom Nilsz Mårtens dotter kom in i clostret, skulle hoon af den bortskienckte gård bekomma åhrligen 3 skåniske mr. smt. [ø: silfvermynt], dat. Bosiö die Blasii.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 17. — Jfr. 1766.
[1770]

Febr. 13. Elena Niclæsdotær² de Haugnelef. Cum divina provi-
dentia etc. Declaro, quod omnia bona mea in Jærløsæ søndre sita
sororibus monasterii s. Agnetis Roskildis in remedium anime mee
scoto. Sig. meum cum sig. germani mei Dn. Jacobi Niclæsø¹, sororis
mee Dn. Cecilie relictæ Dn. Andree Pætærø, Jacobi Axlaub⁴ ac Jacobi
Karlø⁵. Datum Roskildis in profesto Valentini.

Perg. med [5] Segl: 1. A. 272 (Rani); 2. A. 273 (Rani); 4. A. 274
(Ulfeld); 5. A. 275 (Rani). Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 281
(RA. Merløse H. 169). LDipl. — Jfr. 1786-87. [1771]

Febr. 21. *Reg. *1695.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 612; 2. G. 626.
Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 31). *Hasse III*, 551. Dansk
Udtoa: *Hvitfeld III*, 407, *Fol. 464.* [1772]

Marts 24. *Reg. 2145*.* Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Johannes
Kl. Arkiv. *Hasse III*, 553. [1773]

Marts 30. Gherardus de Bork civis Ripensis. Noverint universi,
me per magistrum Henricum prepositum Roskildensem et per manus
Dn. Bertoldi presbiteri, rectoris ecclesie Skaprode Ruye Roskildensis
dyocesis, ex parte Dn. fratris Johannis episcopi Roskildensis 100 mr.
argenti ponderis coloniensis de argento, in quo michi idem per litte-
ras suas apertas tenebatur, quibus michi bona sua Raleswik in Ruya
olim dimissa erant, recepisse. Sig. meum. Actum et datum dnica.
medie quadragesime.

[Orig. med Segl. Roskilde Bisps Arkiv.] Vidisse 1338 Maj 23.
LDipl. [1774]

— *Reg. 2146*.* Perg. med Grev Gerhards Segl (Brudst.). Flens-
borg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I*, 28. [1775]

Apr. 1. *Reg. 2147*.* [Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] *Terp-
ager 472.* [1776]

Apr. 21. Ebbo Johannis canonicus Roskildensis. Noverint uni-
versi, quod dono Johanni Timbræ, qui michi diu et fideliter servive-
rat, fundum meum in Windebothæ, quem inhabitat, cum terris et
domibus. Datum Roskildis sub sig. Dn. Jacobi decani Roskildensis¹,
Gyncilini senatoris³ et meo, 2. die pasce.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 195; 3. se 1764, 3. (AM. LVI, 29.)
LDipl. [1777]

Apr. 28. *Reg. *1698* (hvori optaget 1128* og 1159). Perg. [med
1 Segl], sigillatorisk forbundet med 1789. Roskilde Kapitels Arkiv (AM.
XIX, 11). — (Efter en Orig. i Lübeck: *Dipl. Svec. IV*, 555.) [1778]

— *Reg. *1707.* Perg. med 9 Segl: 1. (utydeligt); 7. A. 276

(Viffert); 9. A. 277 (Rotfeld). Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.).
Hasse III, 554. [1779]

Maj 3. Cecilia relicta Nicholai Clemetß. Universitati vestre innotescat, michi a Katerina abbatissa ceterisque sororibus ordinis s. Clare Roskildis quendam fundum ad aquilonem monasterii ipsarum situm ad dies meos esse concessum, ut in eo libere valeam, quando et quam diu voluero, commorari, tali conditione, quod nullam aliam personam ibid. locare debeam nec alicui jus ad morandum in eodem concedere absque sororum consensu; edificia vero in fundo jam constructa vel in posterum construenda ad sororum dominium post obitum meum in anime mee remedium libere cedere debent. Quia sigillum personale non habeo, sig. Dn. Andree¹ sacerdotis et sacriste Roskildensis ecclesie ad petitionem meam est appensum. Datum Roskildis in f. invent. crucis.

Perg. med 1 Segl: G. 215 (S' ANDREE NICHOLAI). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 30). LDipl. [1780]

— *Reg. 2148**. Perg. [med 1 Segl]. Svenborg Bys Arkiv (RA., for Stiftsbibliotheket i Odense). Efter en Bircherodsk Afskr.: *Pontoppidan, Ann. II, 149* (Swineburghenses - Windzß - Arlwgh - Kanuti - Scathægarth - wibeldæ in Struæbyærgh - retraentibus - scribant et pro - perpetue parte *exutroque*. Datum anno. [1781]

— *Reg. *1699*. [Perg. [med 1 Segl]. Svenborg Bys Arkiv.] *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 98*. Afskr.: AM. Afskr. Pk. XI. [1782]

Maj 7. Frater Johannes episcopus Roskildensis. Noveritis, quod consensum adhibemus, ut magister Henricus prepositus ecclesie Roskildensis unum altare in eadem ecclesia nostra in loco ante ymaginem b. Marie virg., que est in medio ecclesie circa fontem, edificare valeat et dotare. Datum sub sig. nostro fer. 4. post diem invent. crucis.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVI, 31). LDipl. [1783]

Maj 25. Thrugillus prepositus ecclesie Burglanensis totumque capitulum ibid. et Nicholaus Ingwarß prepositus Wændlie. Notum facimus nos vidisse: 1270. Sig. nostra. Datum die Vrbani.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Nørrejyll. 3 c.) LDipl. under 1319^{23/5}. [1784]

— Offo Niclæsß M., S[axo] Pæterß, [In]gwarus [Tollisß], [Joh]annes Pauælsøn, Godekinnus Jacobß, Palno Ascærß, Cristiarnus Stauænß, Thorbernus Thruælsß, Johannes [Clæme]tsß et Lammin. Notum facimus nos vidisse: 1270. Sig. nostra. Datum die Vrbani.

Perg. [med 10 Segl]. (RA. Nørrejyll. 3 a.) Hullerne udfyldte efter Afskr. i LDipl. under 1319^{23/5}. [1785]

Juni 18. Frater Stigotus quondam abbas in Sora, Johannes Hasenbiærgh, Johannes Magnes³, N. Jenes⁴, Magnus Todde⁵ et Matheus Taa. Declaramus nos vidisse, quod nobilis Dn. Elena filia Dn. Nicholai Rani bone memorie in placito generali Selandie fer. 4. ante f. Johannis bapt. dedit et per manum Johannis Magnus³ scotari fecit monasterio s. Agnetis Roskildis omnia bona sua in Jærløsæ søndræ hiis conditionibus, ut medietas fructuum ei in sua vita cedat ac eidem infra curiam monasterii domus construi debeat, in qua cum una puella residere valeat, duplicem sororis portionem receptura. Si de consanguineis suis duas puellas in monasterio religioni tradere voluerit, ipsas mitius quam alias sorores recipere teneantur. Item quod memoria sua in una missa de spiritu sancto vel b. virgine singulis septimanis ibid. habeatur. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med [6] Segl: 3. A. 162 (Grubbe); 4. A. 115 (Sparre); 5. A. 264. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 281 (RA. Roskilde 215). LDipl. — Jfr. 1771, 1787 og 1350 Okt. 4. [1786]

Juni 24. Elena filia Dn. Nicholai Rani M. Constare volo, me sororibus monasterii s. Agnetis Roskildis omnia bona mea in Jærløsæ søndræ dedisse et scotasse, ponens eas in corporalem bonorum possessionem. Sig. fratris mei Dn. Jacobi Niælæs³ M. et sororis mee Dn. Cecilie Andærssæ cum sig. meo. Datum Roskildis in f. Johannis bapt.

Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 281 (RA. Merløse H. 172). LDipl. — Jfr. 1771, 1786. [1787]

— *Reg. 2151*. [Perg. [med 1 Segl]. Saksjøbing Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl., og af Thorkelin: Kall 4to 426. *Suhm XII*, 100. — Dansk Oversætt. med Aar 1307 i Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Herefter: Resens Atlas V, 237. [1788]

Juli 6 (og 17). Ærkebiskop Peder oversender de danske Bisper 1778. Afskr. paa Perg. med Tilføjelset: »Nos vero frater Johannes episcopus Roschildensis recepimus premissa mandata et statutum a. dni. 1337 fer. 5. ante diem Marie Magdalene [o: *Juli 17*], cujus mandati littere et hanc cedulam, mandatum Dn. nostri archiepiscopi Lundensis continentem, nobis etiam super hoc destinatum et sigillum nostrum in hujus evidenciam est appensum«. — Ved [Seglet] er Afskr. forbundet med 1778. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XIX, 11). — (Ærkebispens Brev (*Reg. 2154**) efter Orig. i Lübeck: *Dipl. Svec. IV*, 562.) [1789]

Aug. 29. *Reg. *1704*. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 149. *Dipl. Svec. IV*, 571. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 137* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tij, Fol. 73*). [1790]

Sept. 8. Conradus Gandersbyergh. Noveritis, virum venerabilem et discr. Dn. magistrum Heningum prepositum [Roskildensem michi] 21 mr. argenti, pro quibus michi [bona in?] Hyælmsyø litlæ et Thy-

thæbyergh litlæ, cuidam altari in ecclesia Roskildensi per . . . ficandi scotata, inpigneravit, solvisse; unde ipsi dicta bona resigno. Sig. meum cum sig. discretorum Henrici Pæterß et Johannis Nicholai de Teestorp. Datum die nativit. Marie.

Perg. [med 3 Segl], medtaget. Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XX, 27). LDipl. [1791]

Sept. 19. *Reg. *1705. A.* Perg. [med 4 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA). *Dipl. Svec. IV, 574; Erslev, Testamenter Nr. 34.* —
Aa. Afskr.: Lundebogen S. 227. [1792]

Sept. 29. Marquord til Stofve den gamle. Vide maa enhver, at jeg skylder ærlig og velbaaren Mand Hendrich Pederssen V., min Dattermand, 110 Mk. Sølv efter cølnisk Vægt, for hvilke jeg pantsætter ham det hele Vor Frue Sogn i Roskild med alt Tilliggende i samme Herred [!] med Vilkaar, at han skal oppebære al Skyld og Herlighed af Sognet, og dersom Sognet bliver ham frataget ved nogen Rettergang, førend Hovedsummen bliver betalt, skal jeg give ham fornævnte Sum inden et Fjerdingsaar. Mit Signet. Givet Michels Dag.

[Orig.] Dansk Oversætt. i Vidisse 1349 Apr. 6. LDipl. [1793]

Okt. 6. Johannes [Kra]gh¹ advocatus Otthoniensis, Johannes Marswin² senator [Oth]onie, Hennichinus Foweth³, Nicholaus Kywp⁴, Nicholaus Røoth, Hermannus Rook⁶, Nicholaus Erikß⁷ et Henricus Hwit . . .⁸, cives ibid. Noverint [universi, nos] 2. [fer. post] diem Michaelis placito nostro civili vidisse, in eodem placito Johannem Joonß [conciuem] nostrum et consortem suam Margaretam Nicholao Jønß terras quasdam [Roskil]dis in par. b. Olaiu sitas, dicte Margarete] tam ex parte paterna quam materna contingentes, scotasse. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med [8] Segl: 1. S' IOHANNIS ERICIS; Skjold, hvori en Bjælke; 2. Marsvin i Skjold; 3. HENNIKINI . . . VT; Skjold, hvori to væbnede Arme, holdende en Morgenstjerne; 4. S' NICOLAI KHEP; Skjold, hvori væbnet Arm, svingende en Stridskølle; 6. S' HERMANNI ROOK; Bomærke; 7. Skjold, hvori 2 kryslagte Liljer; 8. S' HENRIC WITTE; Bomærke. Paaskrift fra 15. Aarh.: Super una curia in par. ecclesie s. Olaii Roskildis, quam Hemmingus Bryggeræ legavit fabricæ ecclesie b. Lucii. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXII, 12). LDipl. (herefter udfyldt ovfr.). [1794]

Nov. 30. Grev Johan tildømmer Hemming Matæß Jord i Hæliæstæthæ.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Stevns H. 65 b.) *Hasse III, 559.* —
Jfr: 843 og Udat. 250. [1795]

Uden Dag. *Reg. *1707 (Matzen, Panteret 368).* Se 1779.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 101* (Juni 25), *104* (Juni 25), *260* (Sept. 29).
Registraturor: Kongen: *ÆA. I, 44, 97.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 325,*

326, 349, 365. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 391.* — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV, 279*; se ogsaa 1771. 1786-87. — Vor: *ÆA. I, 196.* — Øm: *ÆA. I, 243.* — *Elise Gøyes Jordebog 308* (Marts 12).

1338.

Jan. 10. Matheus de Jallingh, Therkillus de Hwixil, sacerdotes, Tosto Dyaken, Johannes Dyaconus, Johannes Jacobson, Palno K [eller R]eyningh, Johannes Nichlæsson, Johannes Vlfson, Olauus Jønsson, Nicholaus Bertildson, Tosto Jacobson et Astratus Gythæson ceterique placitum Thorilt H. visitantes. Noverint universi, quod sab. post ephifaniam dni. placito nostro Ebbo Lithllæ de par. Brethsteen Thrugillo Thomæsson ibid. omnem partem cujusdam Wosæ Thomæsdotter, uxoris Laurencii in Lymæthorp, sororis ejusdem Thrugilli ac matris uxoris Ebbonis Lithllæ, in bonis Syøgaarth, Smakyermark et Lymæmark, ipsam Wosæ post mortem patris et matris contingentem, scotavit. Sig. nostra. Datum *etc.*

[Perg. Senere i Viborg Landstingsarkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl. [1796]

Jan. 18. Gherardus comes Holtsatie¹. Noveritis, quod nos heredibus Johannis Papæ bona in Næragær par. in Hallæ H., ipsos post patrem suum contingentia, per ipsos nunquam alienata et postmodum per 4 literas nostras ipsis adjudicata, adjudicamus, prout in placito nostro justitiario extitit judicatum, huic cause perpetuum silentium imponentes ac inhibentes *etc.* Datum Arus sub sig. nostro die Prisce, teste Dn. Nicholao Lembech.

Perg. med Grevens Hjælmsegl og Kancellipaaskrift. (RA. Sønderhald H. 3.) LDipl. [1797]

Jan. 20. Forlig mellem Slesvig Kapitel og By.

[Orig. Slesvig Bys Arkiv.] Afskr. af Ulrik Petersen: Statsark. i Slesv. *Hasse III, 561.* [1798]

Marts 8. *Reg. *1712.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA., Stiftskisten, Suppl. 14). *Harsyssels Dipl. 3; Hasse III, 563.* [1799]

Marts 10. Privilegium af Hertug Valdemar.

Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl (Brudst.). Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse III, 563.* Afskr. i Lorentz Laarsens Samling (Ny kgl. Saml. Fol. 886) Bl. 64v., med Datum: proximo die festi s. Gregorii. [1800]

Marts 11. »Archiebiscop Pädheris i Lund uthgifne wettnesskrift innehållandes, det erchiediæguen skötte eller gaf Johanni Knutson af Thortorp alt sitt godz och gård belægit i Klæggerdyt, item den jord, som bemelte erchiediægne Kanutus Erici bekom af kong Magno, liggiandes wed Skierbeck, och när bemelte Johan Knutson afled, skulle desz broder Christiern Knutson det godz bekomma, dat. in profesto Gregorii«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 19. [1801]

Marts 16. Frater Henricus abbas monasterii Hilda¹. Recognoscimus, quod quia monasterium sanctimonialium in Montibus terre Ruye Roskildensis dyocesis nobis et nostro monasterio subjectum in suis menbris[!] et potissime quo ad obedientiam regularem inordinatum exstat, Dn. fratrem Johannem episcopum Roskildensem pro ipsius reformatione pacis facienda in subsidium requisivimus, et nichilominus totus conventus in ipsum episcopum super predictis compromiserunt, ita quod quidquid ipse decreverit in hiis ordinandum, moniales observare habeant, quod et nos ista vice promittimus. Sig. nostrum. — Nos vero Petrus Karoli² et Michael³ canonici Roskildenses et Bertoldus rector ecclesie Skapode⁴ in Ruya, officialis in spiritualibus terre Ruye generalis, presentes fuimus; sig. nostra. Actum et datum in ecclesia dicti monasterii in Montibus 17. kal. aprilis, presentibus et consentientibus fratribus de monasterio Hilda Frederico, Johanne Wesende et Johanne de Lippia.

Perg. med 4 Segl: 1. gejstligt; 2. CAN ROS . . . ; skægget Hoved; 3. . . MICHAELIS DCI RINGS . . DI. CANONICI ROS . . . ; Gejstlig knælende i Kirkebygning; derover Treenigheden; 4. gejstligt. Roskilde Bisp Arkiv (RA. Rygen til Rosk. Stift 9). LDipl. [1802

Marts 28. Dn. Symon episcopus Wibergensis, Dn. Henricus Niclæsß, Dn. Augho Essæsß, MM., Nafni Thordß, Sweno Morsingh, Laurencius Hwassæ, Jonas Bendß auditor placiti generalis Wibergensis, "Nicholaus Ebbyß", Johannes Aughyß, Nicholaus Somær. Noverint universi, quod placito generali Wibergensi post dnicam. medie quadragesime Johannes Friis Nicholao Oddær sua bona in Aabosysæl, ex parte sororis sue Katerine, sibi post mortem patris et matris contingentia, scotavit, pro quibus idem N. O. ei omnia bona sua in Saling-søysl et in Himmærsysæl, uxori sue, que est soror ejusdem J. F., post patrem et matrem contingentia, excepta 1 curia in Wælst Johanni Tolliß inpignerata, rescotavit. Datum etc. nostris sub sig.

Perg. [med 10 Segl]. (RA. Jyll., nævnt og uvist Gods 22.) LDipl. a) Skrevet over Rasur. [1803

Marts 30—Apr. 4. Consules ceterique villani Slaulosienses. Noveritis, quod in placito nostro quidam Claus de dominio Dn. Hermanni comitis de Lykan, frater et heres Rølcæ Skyete, prout testimonio et litteris causarum Dn. comitis edocuit, Nicolao Henningsen nostro cancellario bona in Ochilstorp Rølcæ bone memorie per Stigotum Jurussen pro 5 mr. argenti impignorata, et 2 pund annone de bonis ratione pensionis hujus anni restantia cum omnibus conditionibus in literis ipsius Stigoti super bonis contentis resignavit. Sig. communitatis nostre ville. Datum fer. . . . post dnicam. passionis.

[Orig. Senere i Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 128* med Aar 1338.] Afskr., mærket J. Rw. [o: Rosenvinge], med det urigtige Aar 1388: LDipl. [1804]

Apr. 14. Folkmarus Folkmarß. Noverint universi, quod patruo uxoris mee, discr. et honesto Jone Grubbæ do 6 oras terrarum in censu in Thærslæsæ, que uxori mee debentur jure patrimoniali post patrem suum Petrum, pro 6 oris terrarum in censu in Østræ Kiipinge in Falstria, quas idem Jonas michi scotat. Sig. meum. Datum 3. die pasche.

[Orig.] Vidisse 1398 Marts 6. LDipl. — Jfr. 1360 Okt. 16. [1805]

Apr. 17. *Reg. *1713.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 196, med Tilføjelse: Est et alia littera ejusdem tenoris et unum vidisse de eisdem litteris. *Dipl. Svec. IV, 596.* Jfr. *M. Matthiae, Episc. Lund. 131* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. T, Fol. 72*). [1806]

Maj 23. Frater Henricus prior fratrum predicatorum Sundis, frater Nicholaus gardianus fratrum minorum ibid., Thidericus Skeel³ proconsul civitatis Sundensis et Johan Wæsend advocatus ibid. Noverint universi, nos litteras sub veris sigillis vidisse: 1774. Sig. nostra. Datum Sundis sabb. infra oct. ascens. dni.

Perg. med [4] Segl: 3. Bomærke. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen til Rosk. Stift 8). LDipl. under 1337 ³⁰/₃. [1807]

Maj 25. *Reg. *1718.* Perg. med [4] Segl: 1. G. 841; [2. G. 840]; 3. G. 902; [4. G. 903]. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv (RA.). *Hasse III, 567; Erslev, Testamenter Nr. 35.* [1808]

Juni 1. *Reg. *1719.* Perg. [med 4 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 13). *Harsyssels Dipl. 4; Erslev, Testamenter Nr. 36.* [1809]

Juni 5. Conradus de Gandersbergh. Noverint universi, quod sanctimonialibus monasterii b. Agnetis Roskildis bona in Hyelmsyo, que Dn. Cecilia quondam uxor Jone Grvbbe felicis memorie ipsis suo testamento legavit, que postmodum de eis emi, licet pretium non persolvi, restituo. Datum Nestwedis fer. 6. in septimana pentecostes, meo sub sig.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 286* (KA. Tybjærg H. 68). LDipl. — Jfr. 1351 Febr. 2. [1810]

Juni 10. *Reg. 2158.* [Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] *Terp-ager 473.* [1811]

Juni 21. *Reg. *1720. A.* Perg. med 3 Segl: 1. og 3. Bomærker; 2. Skjold med Sparre, hvorpaa 3 Roser (Rosensparre). Senere (jfr. 1401 ¹¹/₁₀ og ³¹/₁₀) til Kongens Arkiv (RA. Oxie H. 3). *Dipl. Svec. IV, 611.* — *Aa.* Vidisse 1414 Febr. 24. [1812]

Juni 23. *Reg. 2159*.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels (Skolens)

Arkiv; tilhørte 1745 Assessor Henriksen (RA. Danske Selsk. Membraner).
Terpager 474. [1813]

Juni 29. Nicholaus Thomæsß, Palno Thomæsß, Johannes Friis et Thomas Lillæ. Noverint universi, nos Nicholao Brwn civi Ripensi pratum in Westerængi in campo Jernkyer, quod nobis post mortem matris nostre contigebat, pro 2 libris sterlingorum, in quibus sibi tenebamur obligati, ab impetitione nostra, sororis nostre et heredum nostrorum tytulo juste venditionis et scotationis assignasse. Sig. nostra. Datum die Petri et Pauli.

Perg. [med 4 Segl]. Ribe Bys Arkiv. [1814]

Juli 20. Petrus Lundensis archiepiscopus, conservator privilegiorum fratrum domus hospitalis b. Johannis Jerosolomitani prioratus Dacie, Svecie et Norvegie a sede apostolica deputatus, universis prepositis, archidiaconis et decanis ac eorum officialibus per dioecesis regni Dacie constitutis. Quia memorati fratres nobis querimonia molestaverint, quod ipsis et eorum familie tam in personis quam bonis graves injurie inferuntur contra libertates privilegiorum ipsis a sede apostolica indultorum et maxime super privilegio Clementis pape[!] III ipsis concesso, quo cavetur, ne ipsorum familie, villici, coloni aut inquilini pro suis excessibus pena pecuniaria per vos seu officiales vestros puniantur, sed alia eis imposita penitentia salutari bona eorum ad usum fratrum dimittantur, vos monemus et hortamur sub pena sententie in dictis privilegiis expresse, districtius inhibendo, ne quis vestrum ipsos fratres vel eorum familiam in regno Dacie commorantem audeat molestare. Datum Lundis nostro sub sig. die Margarete.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv.] Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174. [1815]

Juli 22. »Johan Uffeson wäpnares breef innehållandes sigh af Bosjö closter till leyas hafwa bekommit Kielby godz och ägendomb medh quarnen der sammastedes, dat. die Mariæ Magdalenæ«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 19. — Jfr. 1339 Okt. 18. [1816]

Aug. 11. Petrus Johannis rector ecclesie Dalby in Ramsyo H. Noveritis, me viro discr. Gerlaco Friiæ civi Roskildensi 2 tabernas cum fundo et terris juxta forum ad partem occidentalem a tabernis lapideis convivii s. Kanuti proxime sitas, michi per patrem meum in placito civitatis Roskildensis scotatas in partem meam, que vulgariter dicitur lauæloth, vendidisse et pro eis pretium levasse. Sig. meum et sig. virr. discr. Gynceekini Gynceliinß, Johannis Tuuæß³, Saxonis

Hemmingß, Rolueri junioris et Johannis Bruun, civium Roskildensium.
Datum in crast. Laurentii.

Perg. [med 6 Segl: 3. Nævnt i LDipl.]. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Ivonis Alter) (AM. XL, 1). LDipl. [1817

Aug. 15. *Reg. *1721.* [Orig. med 1 Segl.] Vidisse 1367 Aug. 14.
Dipl. Svec. IV, 620. [1818

Aug. 28. Gøring H. inhabitantibus Hermanus Falæ civis Ripensis. Ex quo placitum vestrum ista vice, infirmitate me retrahente, nequeo visitare, noveritis, me Henkinno Falæ filio meo et Hermanno Dørstfæld genero meo dedisse potestatem Dn. Gøtoni canonico Ripensi scotlandi omnia bona mea in Jærnwith, silicet 1 curiam. Insuper oblige me, si convaluero, ad placitum vestrum venire ad scotlandum eidem G. dicta bona. Sig. magistri Petri archidyaconi Ripensis, coram quo premissa adimplere promisi, cum sig. meo. Datum in profesto decollat. Johannis bapt.

Perg. [med 2 Segl]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [1819

Sept. 3. *Reg. 783.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. med Aar 1238: Lundebogen S. 225. *Dipl. Svec. I, 292; Erslev, Testamenter Nr. 37. Jfr. Wecke, Lunde Domkapitels Gavebøger 224.*

[1820

Sept. 9. *Reg. 2161*.* [Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskr. af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 145 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 325*), af Ulrik Petersen: Collect. XIII, samt Thott Fol. 737, S. 595.

[1821

Sept. 21. Gerthrudis Johannis filia, relicta Boecii Falk. Recognosco, me viro discr. et honesto Paulo Pæterß dicto Dyekn civi Roskildensi in 4 mr. argenti ponderis coloniensis ex parte liberorum meorum teneri obligatam in prox. f. Nicholai persolvendis, pro qua summa sibi omnia bona mea et liberorum meorum in Guthensio litle inpignero; si in solutionis termino defecero in solvendo, fructus bonorum sublevet annuatim, donec in termino supradicto fuerint redempta. Sig. meum cum sig. Dn. Jacobi Pauli decani Roskildensis. Datum die Mathei ewang.

[Orig. med 2 Segl.] Optaget i 1350 Dec. 20. LDipl. [1822

Okt. 4. *Reg. 2164.* [Orig. Laalands Præstesksabs Arkiv.] Afskr. 1571 af Præsten Peder Jakobsen Hvid i Provsten Jørgen Kristjensens Kopibog: Karen Brahes Manusk. Nr. 151 b, Bl. 4 (jfr. *Kirkeh. Saml. 3 R. VI, 413*), i Peder Syvs Collectanea: Rostgaard Fol. 53 (herefter i Sevels Kopibog: Ny kgl. Saml. 4to, 647, og i Gml. kgl. Saml. 4to, 3165, tidligere Voss 2793), i Rogerts Samlinger: Thott Fol. 730, Bl. 453. LDipl. (efter Peder Syv og Voss); herefter *Suhm XII, 398.* [1823

Nov. 5. *Reg. *1722.* Perg. med [2] Segl: 2. (Stump). Senere

(jfr. 1423 $\frac{2}{6}$) til København Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv, Pk. 161). *Kbhvns. Dipl. IV, 5.* [1824]

Nov. 8. *Reg. *1723.* Perg. [med 1 Segl]; højre Halvdel borte. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Hasse III, 580* (her suppleret efter Afskr. fra 18. Aarh.). [1825]

Dec. 7. Jacobus Pauli decanus¹, magister Henricus² prepositus et magister Hemmingus archidyaconus ecclesie Roskildensis. Notum facimus, nos litteras Dn. Bonifacii pape VIII, ejus vera bulla plumbea in filo serico bullatas, vidisse: *1296 Juni 2. Pavebulle til Claræ Orden.* Datum Roskildis sub sig. nostris fer. 2. post f. Nicholai.

Perg. med [3] Segl: 1 G. 195; 2. G. 216. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 32). LDipl. [1826]

Dec. 26. *Reg. *1725.* Perg. [med 1 Segl]. Væ Bys Arkiv (Kristianstad Bys Arkiv). *Dipl. Svec. IV, 641.* [1827]

Dag? Greverne Gerts og Henriks Mageskifte med Hr. Sti Anderson. [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 409, Fol. 465.* [1828]

Uden Dag. *Reg. 2166.* Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse III, 583.* [1829]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 259* (Sept. 22).

Registraturer: Kongen: *ÆA. IV, 30.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 319, 353.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 38* (Marts 1). — Antvorskov: *ÆA. IV, 91, 132;* se ogsaa 1804. — Roskilde Agnete Kl.: se 1810. — Sorø: *SRD. IV, 530.* — Maribo: *ÆA. III, 297.* — Essenbæk: *ÆA. II, 95* (Marts 12). — Vrejlev: *ÆA. III, 42.* — Øm?: *ÆA. I, 235, 246.*

1339.

Jan. 10. Woldemarus dux Jutie. Volentes capitulum ecclesie Sleswicensis [osv. som 1014, o: *Hasse III, 140*]. Sig. nostrum. Datum Sleswich in presentia nostra dnica. infra oct. epiphanie dni.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Vidisse 1437 Febr. 27. LDipl. — Udtog: Bartholin C, 269; trykt *Hasse III, 585* (der citerer det som en Original!). [1830]

Jan. 16. *Reg. 2180.* [Orig. med 1 Segl: G. 519. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 33 med Overskrift: Littera quondam fratris Petri episcopi Ottoniensis sigillo[?] eodem prius descripto. LDipl. *Pontoppidan, Ann. II, 156* (Ottoniensis salutem in domino - quod cum opidum Raaghelundh - opidiani - Otthens - opidi - opidum Rogelund - debeat - opidiani - prefatam - opidiani - Marssloue - decinam - tenetur). — Udtog af Hamsfort i en Odensebispekronike: Kall 8vo 668; herefter er Datum: die Marcelli pape. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 303* (med Datum: Jan. 17), *VII, 229.* [1831]

Febr. 2. *Reg. 2168*.* A. Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 20 b). *Hasse III, 587.* — **Aa.** Vidisse af Slesvig Kapitel 1566 Okt. 25 (freitages nach Vrsulæ). Afskr.: Gem. Arch. (Hansborg) XVII, 47. [1832]

Febr. 2. *Reg. 2169**. [Perg. med Slesvig Bisps og Kapitels Segl. Slesvig Kapitels Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse 1383 Juli 23. *Hasse III, 590.* Jfr. Povel Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 147 (= *J. A. Cypræus, Ann. 326*, dog med Aar 1389). Anført *Westph. IV, 3108* med Aar 1319. [1833]

[**Febr. 16.**] Testamente af Margareta, Jacob Bassæs Hustru.

Perg. [med 3 Segl]. Snøde Kirkes Arkiv (RA. Odense Bispearkiv, Langelands Nørre- og Sønder H. 7). *Erslev, Testamenter Nr. 38.* — Testamentet er udateret; men 1341 Apr. 15 anføres det som udstedt: 1339 3. Dagen [ø: feria 3.] efter invocavit. [1834]

Febr. 23. Marcwadus de Stouen senior¹. Cum ordo justitie hoc deprecatur, ut unicuique quod suum est tribuatur, declaro, quod omnia bona sororum monasterii s. Agnetis Roskildis, videl. in Skibingi, Aluersløf, Thyrnehouet et Egibiergh, per me, ut ex relatione fidedignorum et probatione evidenti didici, minus juste detenta, sororibus restituo. Sig. meum. Datum Roskildis in vig. Mathie.

Perg. [med 1 Segl: A. 278]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 279* (RA. Baarse H. 74). LDipl. [1835]

Marts 31. Nicholaus Kistæ¹. Notum facio, quod bona omnia, que habeo in Øørsthorp in par. Aarby in Aars H., scil. curiam 1 oram in censu terre habentem, sororibus s. Clare Roskildis pro edificio ecclesie ipsarum in remedium anime mee et parentum meorum confero. Sig. meum cum sig. DDn. Jacobi Paulß decani², magistri Henrici³ prepositi et magistri Hemmingi⁴ archidiaconi ecclesie Roskildensis ac virr. nobilium Stigoti Pæterß⁵ et Mathei Taa⁶ ac Johannis Olofß dicti Lungæ⁷. Datum Roskildis 4. fer. sacri[!] pasce.

Perg. med 7 Segl: 1. A. 279; 2. G. 195; 3. G. 216; 4. G. 217; 5. A. 191 (Hak); 6. A. 280; 7. A. 281. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 33). LDipl. [1836]

Apr. 4. Mathias Jønæsß de Gunnethueth. Recognosco, me Dn. Clementi Svenß sacerdoti de Halenslef bona mea Halæby sita, michi per Dn. Johannem dictum Pica placito Løghæ H. inpignerata, videl. 1 oram terrarum in censu (Hemmingus Clementß), cum piscaturis tam in stagno quam in fiskæ garthæ Halæby aa existentibus pro 3 mr. argenti ponderis coloniensis inpignerasse, placito Løghæ H. ante omnium sanctorum prox. futurum redimenda; si in prefato termino bona non redimero, extunc redditus eorundem levare debeat, donec dicta summa fuerit persoluta. Item in eisdem bonis Clemens familiam suam inponendi et deponendi liberam habeat potestatem. Sig. meum cum sig. Dn. Johannis Byornß sacerdotis, persone ecclesie Findorp. Datum octava pasce.

Perg. [med 2 Segl]. (RA. Sjæll.-Møn 129 g.)

[1837]

Maj 24. [Frater] Petrus episcopus Ottoniensis [Dn. Ascero priori Ot]toniensi totique capitulo ibid. . . . [sol]licitudo nos excitat *etc.* in ecclesia vestra, in qua divino servitio mancipati e[stis] ipsius ecclesie floreat et existant, . . . ecclesiam b. [Mariæ virg. in Paathorp] per resignationem Dn. Johannis condam rectoris ejusdem [vacantem ex consensu Dn. Ger]ardi comitis Holzacie et filiorum [suorum necnon patronorum] ibid., specialiter Dn. Ottonis Spliit M. cum omnibus j[uribus] suis universis pleno jure tam in temporalibus quam spiritualibus [ad usus et sustentationem] fratrum vestrorum, quos ad studium [generale in Francia] . . . gratia [scient] annectendam hujusmodi annexione domine prior Ascere ex parte capituli per anulum nostrum eadem. Si quis autem ordinationem nostram malitiose infrin . . . , [sciat se incursum in indignationem] dei et sancti Kanuti regis, nisi resipiscat . . . Sig. nostrum. D[atatum 1339 in] crast. trinitatis.

[A. Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] **Aa.** Afskr.: Odensebogen S. 39 (nu stærkt medtaget). — [Aa¹. Afskr. i den renskrevne Odensebog.] Udtog af Hamsfort i en Odense Bispekrønike: Kall 8vo, 668 (hvorefter udfyldt ovfr.). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 303* (med Datum: Maj 31), *VII, 229* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Kiiij, Fol. 40*). [1838]

Maj 27. Nicolaus Jønesß judex placiti generalis terre Syelandie necnon Cristernus de Suanze. Noverint universi, quod ego una cum Cristerno tenemur fratri Jacobo previsorii curie Swenstorp ordinis cruciferorum s. Johannis in quarta dimidia marca argenti coloniensis ponderis obligatos, quam pecuniam prox. die post f. ephyphanie nunc instanti solvere promittimus manu compromissa. Sig. nostra. Datum Rinestadis in die corporis Cristi.

Perg. [med 2 Segl]. (AM. LVI, 34.) LDipl. [1839]

Maj 31. Hamsfort: *SRD. I, 303*. Se 1838.

Juni 4. »Ähn dito brief om oftanåmbde wågz förferdigande wid s. Michaelis kyrckia, dat. 2. non. junii«.

[Orig. Lunds Mikkel's Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 6. — Jfr. 1842, 1340 Apr. 28 og Udat. 259. [1840]

Juli 14. Frater Johannes episcopus Roskildensis. Noveritis, nos vidisse litteras Dn. Cristofori quondam ducis Hallandie et Samsø, vallatas sigillo suo cum sigillo Dn. Evfemie felicis recordationis uxoris sue, quarum[!] litera propter carte vitium incipit jam deleri: 1116. Sig. nostrum.

Et ego Albertus Brimstenson de Nestweth, Roskildensis dyocesis clericus, auctoritate imperiali notarius publicus, predictas litteras transcripsi de mandato Dn. Johannis episcopi supradicti ipsumque

transcriptum dicto ejus autentico postmodum ascultavi meoque signo consueto et nomine roboravi requisitus 14. die mensis julii, indictione 7., pontific. Dn. Benedicti pape XII anno 4., in monasterio Sorensi, presentibus DDn. fratre Petro abbate regalis curie et fratre Johanne de Svecia monaco ejusdem loci, testibus.

[A. Orig. med Notarmærke. Sorø Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin C, 587. LDipl. under 1315¹⁴/₄. [1841

Aug. 2? *Reg. 2180.* Se 1831.

Aug. 4. »Archiebiscop Petri åth för^{de} [*sic*^a] prädiike orden bröder gifne confirmation på dhen af konungh Magni gifne forordningzskrift om den väg, som skulle förfärdigas från Lund och brede vidh s. Michaelis kyrckia, dat. die Dominici«.

[Orig. Lunds Mikkel's Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 5. — Jfr. 1840. [1842

a) Der har ikke i de nærmest foregaaende Breve været Tale om Dominikanere.

Sept. 15. *Reg. *1733.* Perg. [med 5 Segl]. (AM. LVI, 35.) *Dipl. Svec. IV, 680.* [1843

Sept. 29. Frater Petrus episcopus Ottoniensis¹ parochianis in Aasum. Ex quo quelibet ecclesia unam curiam suam dotem a cujuslibet servitutis et solutionis ad jus ecclesiasticum et mundanum pertinentis oneribus lege canonica permittenti et civili liberam habere teneatur, demandamus dictas libertatis conditiones ecclesie paupercule in Aasum ratificari et ab omnibus observari, sub pena excommunicationis mayoris inhibentes *etc.* Actum et datum festo Michaelis.

[Orig. med 1 Segl: G. 519. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 34 med Overskrift: Littera quondam fratris episcopi Ottoniensis cum secreto oblongo prius descripto [cum?] hiis litteris: Rex Kanute dei *etc.* LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 303, VII, 229.* [1844

Okt. 18. »Konungh Magni friiheetz eller obligations skrift gifwet Bosjö closter jungfruer på Kielby gård och godz medh quarnen, som Jöns Uffeson tillförna i leyo haade, dat. die Lucæ evang.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 20. — Jfr. 1816. [1845

Okt. 25. *Reg. *1735.* [Orig. Senere i Haderslev Kapitels Arkiv.] Udtog [efter Haderslevbogen] af Voss: RA. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 4.* [1846

Dec. 7. Ærkebiskop Peder stadfæster 1277.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskr.: Protokoller 1579 (Slesvig Stift 16 Bl. 25 v. og Gott. Arch. III, XL Nr. 2, Bl. 30). *Hasse III, 218.* Omtalt af Hier. Cypræus: *Westph. III, 247*, og af Povl Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 138 (= J. A. Cypræus, Ann. 310).* [1847

Dec. 8. Ich Thymme van Ghodendorpe R. bekenne, dat ic dem bouesscen manne Henneke Byman hebbe sat to pande de helfte der

mollen to Weddele vor 70 mr. lubesscer penningh. Wer och, dat he dar an wat vor buwede, dat scolde ich eme gelden so, dat miner vrunde 2 unde siner 2 spreken. Worde de molle brant van heren orlege eder tu slagen, so scolde ic se binnen 4 wecken wedder buwen. Brickt oc de dic ut, so scolt se diken, de se plechet to dikene. Wer oc dat, dat me dat hus to Koldinge van losen wolde, so scolte he dat hus nicht van sich antvorden, he en losede erst de mollen vane mech. Wan ic de molle losen willer, so scal ic eme dat vore to wetken don en verndes jares. Min ingezegel. Screuen in user vruwen daghe der lesten.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1354 ¹⁶/₆) til Kongens Arkiv; *ÆA. I*, 98 (RA. Nørrejyll. 25 a). LDipl. [1848]

Dec. 15. *Reg. *1739.* [Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 73. *Dipl. Svec. IV*, 693. — Registratur 1425, F 6: Item littera super una curia in Billegerghe[!] ad aniversarium Petri Brawde et uxoris sue et ceterorum. [1849]

Dec. 27. *Reg. 2182**. Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl. Senere i Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXI, 5). *Hasse III*, 610 (og 600). [1850]

Dec. 28. Ingefridis de Baeløse^a, relicta Dn. Laghonis marscalcii [!] Dn. regis. Noverint universi, me priori et fratribus ordinis b. Johannis in Andwordskoff omnia bona mea, videl. 1 integrum bool terre in censu in Sørbymaglæ in Flachkebergh H. vendidisse et scotasse tali conditione, quod fratres quolibet anno, quamdiu vixero, vel quamdiu mihi placuerit, 6 mr. argenti in moneta dativa infra f. Andree pro^b et sustentatione mea corporali exsolvant. Sig. meum. Datum die innocentium.

[A. Perg. med 1 Segl. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 140.] — [Aa. Vidisse af Kong Hans 1510 Marts 17 (Gertruds Dag). Samme Arkiv; *ÆA. IV*, 140.] Afskr. mærket J. Rw. [o: Rosenvinge]: LDipl.; uden Kilde: Ny kgl. Saml. 4to, 646 c. [1851]

a) o: Gandløse (den anden Afskr.: Banløse; *ÆA.* har: Wamløse). b) Aaben Plade i Afskr.

Dag? Gavebrev af Petrus Nilsson Lycke.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I*, 303. [1852]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 148* (Juni 29), *148* (Juni 29), *149* (Juni 29), *156* (Juni 29), *156* (Juni 29), *149* (Juli 12).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I*, 43, 43, 43; se ogsaa 1848. — Roskilde Bisp: *ÆA. III*, 353. — Antvorskov: se 1851. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV*, 399. — Roskilde Agnete Kl.: se 1835. — Sorø: *SRD. IV*, 507 (Apr. 25), 530. — Alling: *ÆA. II*, 179. — Ring: *ÆA. I*, 260, 260. — Øm: *ÆA. I*, 243. — *Eline Goyes Jordebog 215* (Maj 22), *133* (Dec. 27).

1340.

Jan. 5. *Reg. *1740.* Perg. med 2 Segl: 1. A. 283 (Næb); 2. G. S. 86. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV*, 696. [1853]

Jan. 5. *Reg. *1741.* Perg. med 2 Segl: se 1853. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 697.* [1854]

Jan. 13. *Reg. 2183.* Perg. [med 5(?) Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Suhm XII, 422; jfr. Dipl. Viberg. 12.* [1855]

Jan. 26. *Reg. *1742.* Perg. med Hertuginde Ingeborgs Segl. København Kapitels Arkiv (AM. I, 9). *Kbhvns. Dipl. IV, 5.* [1856]

Febr. 2. Froderus Frode¹. *Recognosco, me provido et honesto viro Olauo Ebbonis in 10 mr. argenti ponderis coloniensis esse obligatum, pro quibus sibi curiam meam, videl. 1/2 mr. terre in censu, in Lusæruth inpignero, placito Lyungæ H. ante diem nativit. Marie nunc venturum redimendam; si in termino redemptionis defecero, ei curia cedere debeat possidenda. Sig. meum cum sig. discr. virr. Dn. Inguuari sacerdotis et Jacobi Skaal. Datum die purific. Marie.*

Perg. med [3] Segl: 1. A. 284; [3. Nævnt som slidt: LDipl.]. (RA. Lyng-Kronborg H. 30.) LDipl. [1857]

Febr. 6. Privilegium for Slangerup Kloster. Se 1344 Febr. 8.

Febr. 11. *Reg. 2184** (Grev Gerhards Brev). Perg. med Grev Gerhards Segl. Slesvig Hertugs Arkiv, senere i Kongens Arkiv (1556 hentet fra Kalundborg til Kbhvn.: *Jørgensen, De danske Rigsarkiver 211*) (RA. Slesvig 8). *Dipl. Flensborg. I, 34; Hasse III, 616.* Dansk Oversætt.: *Huitfeld III, 410, Fol. 465.* — Sml. 1859. [1858]

— *Reg. 2184** (Hertug Valdemars Brev). Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XVII, 68). *Dipl. Flensborg. I, 29; Hasse III, 613.* — Sml. 1858. [1859]

Marts 9. Frater Johannes episcopus Roskildensis. Notum facimus, quod Johanni Tostonis 4 1/2 sol. terre in censu in Wetlæby, nobis per eundem in placito Skippings H. ad mensam nostram episcopalem scotata de consensu suorum liberorum, de consensu capituli nostri ad dies suos dimittimus, ita quod nobis ad mensam nostram 1 oram annone annuatim solvat de eisdem; nec tributa seu tallias aliquas preter tributa, que imponi contigerit in placito generali, nobis exponere debeat, nec oneribus videl. innæ seu aliis debeat fatigari; proviso quod unus liberorum suorum, quem deputaverit, post eum ad dies suos eadem bona valeat, si voluerit et suffecerit, retinere, post cujus decessum mense nostre episcopali bona cedant. Datum fer. 5. post dnicam. quadragesime sub sig. nostro et capituli nostri.

[Orig.] Afskr.: Kall 4to, 404 og [efter Afskr. af Frankenau »ex codice Roseniano caps. VI. ord. 3 in 4to, Nr. 29«]: LDipl. [1860]

Marts 11. Ny kgl. Saml. 4to, 857b. Se 1341 Marts 11.

Marts 23. Nicolaus sacerdos, Prior i Wreløf, Knud Nielsen, Jacob Blaaføed, Ebbe Nielsen, Anders Andersen, Thomis Troulsen, Tosten Nielsen, Niels Matthiasøn, Thue Thordsøn, Jens Hakestok^a,

Torben Troulsen, Christen Stagesøn, Ivor Dycken^b og Vito Hyom[.]. Maa alle vide, at vi har 5te Søndag^c for Midfaste Søndag set, at den troværdige Agho Pedersen, Herre til Aal, paa Winbiørg H. Thing skødede skellig og veltalende Mand Erich Nielsen, Kongens Marskalk, alt sit Gods, nemlig Høgeholt, Biørnholt og ^aThiistang i Hornstrup^d S., som han frit har ejet. Herforuden hørte vi, at Palme, Jacob og Wogen Nielsen, Brødre, paa samme Dag og Thing skødede samme Erich Nielsen alt deres Gods, som kaldes Grumsholt, undtagen 6 Skæpper Havre i Tydslund Mark og 2 Skæpper Havre i Lengsum Mark til biskoppelig Gave. Ellers hørte vi, at Niels Stigsøn paa samme Dag og Thing skødede samme Erich Nielsen al sin Arvedel, hvorsomhelst i Wendsysszel liggende, som tilkom ham efter hans Farster forskrevne[.] Fru Ingeborgs Død. Med vore Indsegl. [*Givet*] osv.

[Orig.] Dansk Oversætt., Afskr. efter Dyrskot: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 77, og LDipl. [1861]

a) LDipl.: Halested. b) Dyrskot: Dyrken. c) Vistnok en urigtig Oversættelse af: 5. feria. d) Dyrskot: Thriislaug i Hornstrup.

Marts 25. Andreas Inguarsß. Noverint universi, me viro honesto Wædekino de Hamæ in 4 mr. argenti ponderis coloniensis esse obligatum in f. Martini prox. persolvendis, pro quibus sibi omnia bona mea in Solryth, videl. 7 $\frac{1}{2}$ sol. terrarum in censu, cum 2 garthsæta fæster ibid. inpignero; si in termino statuto defecero in solvendo, bona sibi cedant possidenda. Si bona cum edificiis, videl. domibus comunibus, interim melioraverit et bona redimere potero die prefixo, ad arbitrium 2 virorum ex parte nostra nominatorum stabit, quid sibi pro eis duxero faciendum. Datum sub sig. meo in anunt. Marie. Perg. [med 1 Segl]. (RA. Sokkelunds H. 42.) LDipl. [1862]

Apr. 19. *Reg. *1744.* Perg. med [3] Segl: 3. G. 86 og 87. (RA. Danske Selskabs Membr.; købt paa Biskop Pontoppidans Auktion 1747.) *Dipl. Svec. IV, 706.* — Jfr. 1341 Juni 17. [1863]

Apr. 22. *Reg. *1745.* Perg. med 3 Segl: Valdemars Junkersekret; 2. Markgrev Ludvigs; 3. S' LIRIZ H[?]IE om GL. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 21). *Ann. f. nord. Oldkynd. 1860, S. 377; Hasse III, 623.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 422, Fol. 469* med urigtig Datum: dnica. quasimodogeniti. [1864]

Apr. 23. *Hvitfeld III, 422, Fol. 469.* Se 1864.

Apr. 25. Jacobus Pauli decanus¹ ecclesie Roskildensis. Notum facimus, quod die Marchi Dn. Margareta Byorns filia Nicholai Hermansß in lecto egritudinis Roskildis, licet corpore debilis, mente tamen sana coram officiali nostro Dn. Lamberto canconanico nostro, presentibus DDn. Johanne Kraak², Nicholao Jønesß canonicis et Andrea⁴ sacriste ejusdem ecclesie ac Dn. Ascero de Eskylsø sacerdote virisque

discr. Vngerolf⁶, Heynone Vesby⁷ et Gødikino Skrødere, civibus ibid., per Dn. Margaretam specialiter convocatis, contulit sororibus s. Clare civitatis ejusdem vel eorum procuratori potestatem curiam in Swauerslœuæ, quam ipsa domino Villæ consobrino suo dudum canonico Hafnensi inpigneravit, nomine suo redimendi ac pro earum beneplacito habendi et disponendi, donec per ipsam vel heredes suos redimatur. Sig. nostrum cum sig. infrascriptorum [!] virorum. Datum etc.

A. Perg. med [8] Segl: 1. G. 195; 2. G. 218; 4. G. 215 (S' ANDREE NICHOLAI); [5. Anført som forslidt i LDipl.]; 6. [S'?] RODOLPHI . . LMERIN . . om Bomærke; 7. S' HINRICI WESBY om Bomærke; 8. Bomærke. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 36). LDipl. — Aa. Vidisse 1340 Nov. 26. — Jfr. 1866 og 1341 Apr. 30. [1865]

Apr. 25. Jacobus Pauli [osv. som 1865 indtil] convocatis, recognovit, se teneri sororibus s. Clare civitatis ejusdem in 8 mr. argenti ponderis coloniensis obligatam. Sig. nostrum cum sig. infrascr[ipt]torum [!] virorum. Datum etc.

A. Perg. med 8 Segl: 1. G. 195; 2. G. 218; 3. G. 219 (S' NICHOLAI IOHIS DVVA CAN ROSK'); 4. G. 215; [5. G. 366*]; 6-8. se 1865. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 37). LDipl. — Aa. Vidisse 1340 Nov. 26. [1866]

Apr. 28. »Capitelz brief i Lund angående samma wägz förfädigande, dat. die Vitalis».

[Orig. Lunds Mikkel's Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 7. — Jfr. 1840 og Udat. 259. [1867]

Maj 3. Reg. *1747. A. Perg., stærkt medtaget. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 707.* — Aa. Afskr.: Lunde Gavebog. *Lunde Kapitels Gavebøger, ed. Weeke, 44.* — Ab. Afskr.: Lundebogen S. 179 med Tilføjeelse: Iste littere sunt duplate. [1868]

Maj 6. Reg. *1748. Perg. [med 1 Segl]. Skummesløf Kirkes Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. IV, 714.* [1869]

Maj 19. Reg. 2190*. Perg. med [7] Segl: 1. Hertug Valdemars; 2. Albrecht af Sachsens; 3. Johan af Holstens; 4. Henrik af Holstens; 5. Nicolaus af Holstens; 7. Konrad af Oldenburgs. Kongens Arkiv (1556; *Jørgensen, De danske Rigsarkiver 213*) (RA. Slesvig 9). *Hasse III, 628.* Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 425, Fol. 471.* [1870]

Maj 21. Reg. 2191* (de holstenske Grevers Brev). Perg. med [6] Segl: 1-2. Henrik og Nicolaus af Holstens; 3. Albrecht af Sachsens; 4. Valdemar af Slesvigs; 5. Johan af Holstens; ved 6. staar over Seglremmen: Oldenborch. Kongens Arkiv (RA. Holsten 1). *Suhm XIII, 782; Hasse III, 632.* — Sml. 1872. [1871]

— Reg. 2191* (Kongens Brev). Perg. med [6] Segl: 1. Valdemars Junkersekret; 2-4. og 6. tyske Fyrsters. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 7). *Hasse III, 631.* — Sml. 1871. [1872]

Maj 21. *Reg. 2192**. [A. Perg. med Kongens Segl. Schauenburgernes Arkiv.] — **Aa.** Vidisse 1423 Aug. 12. — **Ab.** Afskr.: Kejserprocessen 1424: *SRD. VII, 366.* — Efter en Afskr.: *SHL. Urkundensamml. II, 179.* [1873]

Maj 31. Petrus Lundensis archiepiscopus. Constat volumus, nos literas patentes nobilis militis Dn. Laurentii Lafrenzß sub vero sigillo suo vidisse: 1681. Sig. nostrum. Actum et datum Lundis fer. 4. post diem Vrbani.

Perg. [med 1 Segl]. (AM. XX, 24.) LDipl. [1874]

Juni 11. »Anders Månsons åth Nilsz Hack af Högby gifne quittens, sig hafva till betalning tagit ellofwa marck skånisk mynt, dat. dnica. trinitatis*.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 20. [1875]

Juni 22. *Reg. *1752.* Perg. med Greverne Henriks og Nicolaus' Segl. (Senere i det gottorpske Arkiv; Statsark. i Slesv.) *Hasse III, 637.* [1876]

Juni 23. *Reg. 2195** (de holstenske Grevers Brev). [A. Perg. med 2 Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv; senere i Kongens Arkiv.] — **Aa.** Vidisse 1348 Febr. 21. *Dipl. Flensborg. I, 43.* — **Ab.** Vidisse 1423 Sept. 22. — **Ac.** Afskr.: Kejserprocessen 1424: *SRD. VII, 319*, jfr. 318 (= *SHL. Urkundensamml. II, 200*). — **Ad.** Afskr. fra Erik af Pommerns Tid: RA. Slesvig (ved Nr. 10). — Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 432, Fol. 473.* — Sml. 1878. [1877]

— *Reg. 2195** (Hertug Valdemars Brev). A. Perg. med Hertugens Sekret (med Hjælm). Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XVII, 69). *Dipl. Flensborg. I, 39; Hasse III, 638.* — **Aa.** Vidisse 1354 Nov. 5. — Sml. 1877. [1878]

— Yngeburgh¹, relicta Dn. Johannis Slææt M. Recognosco, me nobili viro Seughbodoni Krumbædykæ A. omnia bona mea in parochia Yoorløse scita pro 20 mr. argenti ad spatium 2 annorum in-pignorasse tali conditione, quod ante f. Johannis bapt. legaliter redimantur, quocumque anno erit. Sig. meum. Datum vig. Johannis bapt.

Perg. med 1 Segl: A. 285. (RA. Salling H. 24.) LDipl. [1879]

Juni 28. *Reg. 2196**. [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. Lundebogen S. 28. *Dipl. Svcc. IV, 724*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 437, Fol. 476.* Udtog af M. Matthiæ, *Reg. Dan. series: Rørdam, Monum. 2 R. II, 129*, og sammes *Episc. Lund. 136* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. T, Fol. 72*). — [B. Orig. Samme Arkiv.] Begyndelsen afskr. i Lundebogen S. 60, jfr. *Dipl. Svcc., anf. St.* — I Lundebogen S. 28 nævnes foruden B. ogsaa »unum publicum instrumentum in scrinio Z«, hvor det ogsaa forekommer i Registranten 1425 (*SRD. VIII, 463*). — Findes ogsaa i Lovhaandskrifter. [1880]

Juni 29. *Reg. *1755.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 30. *Dipl. Svec. IV, 729.* Jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 132* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. T, Fol. 72*) og *Hvitfeld III, 440, Fol. 477.* [1881]

Juli 30. *Frater Johannes episcopus Roskildensis. Noveritis, quod volentes privilegiis summi pontificis sororibus apud s. Agnetem Roskildis indultis obtemperare, eisdem indulgemus, quod nullus de earum familia in nostra dyocesi super violatione dierum festivorum, que heliæbroth dicitur, alicui respondere debeat nisi ipsis aut ipsarum provisorii. Unde sub excommunicationis pena inhibemus etc.^a Datum in crast. Olavi.*

[Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 922. LDipl. [1882]

a) Intet om Besegling.

Sept. 1. *Nicholaus Jønsø de Querkby. Noverint universi, quod viro discr. fratri Jacobo dicto Halfwegge bona mea in Aanstorp pro 3½ mr. argenti inpingnoro in proximo f. Nicholai redimenda; si bona termino prescripto redimero, bona et redditus eorundem anni hujus michi cedant; si non, bona ad f. Nicholai immediate subsequens in pingnore suo ulterius habeat et redditus ipsorum percipiat. Sig. meum. Datum die Egidii.*

Perg. [med 1 Segl]. (AM. LVI, 38.) LDipl. [1883]

Sept. 8. *Jeg Otthe Splydt gør vitterligt, at jeg har oppebaaret af Thames Jenszenn og andre Jens Bugis Arvinger 20 Mk. Sølv, for J. B. havde pantsat mig sit og sin Moders Gods i Bugeholm, hvorfor jeg kvitterer alle hans Arvinger og forpligter mig til at igenskøde dem Godset, naar det af mig bliver æsket. Medb. af Henrich Pederszenn, min Svoger. Datum Mariæ Fødsels Dag.*

[Orig.] Dansk Oversætt.: Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 423r., efter Dyrskot: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 75, og LDipl. [1884]

Sept. 10. *Reg. *1763.* [A. Orig. Senere (jfr. 1395 10/2) til Lunde Kapitels Arkiv.] — [Aa. Vidisse uden Aar af Hans Laxmand m. fl.] Afskr.: Lundebogen S. 211. *Dipl. Svec. IV, 740.* [1885]

Sept. 11. *Reg. *1764.* [Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 161. *Dipl. Svec. IV, 741.* [1886]

Sept. 20. *Waldemar dux Jucie. Notum facimus, quod si advocati nostri in castro Ripensi domino nostro Dn. Waldemaro regi homagium fidelitatis infra hinc et prox. festum pentecostes cum castro predicto non fecerint, extunc homagium et fidelitas, quod et quam vasalli regis in advocatia Ripensi nobis prestiterant, nullam*

habeant vigorem, sed ipsos Dn. regi remittere debeamus. Secretum nostrum. Datum Arus vig. Mathei ewang.

[Orig. med Hertug Valdemars Segl. Kongens Arkiv.] Vidsisse 1349 Aug. 5. LDipl. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 443, Fol. 478* med den ved Sammenblanding med Vidissen fremkomne Datum: 1341, 4. Dagen efter s. Laurits Dag. [1887]

Sept. 28. Biskop Helimbert annekterer Drelstorp Kirke til et Præbende i Slesvig.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 252*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 144v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 324*). [1888]

Sept. 29. Jacop Basse. Vide maa I, at min Hustru lovlig Ihukommelse Margrete har i sin yderste Stund givet til Præstebordet i Snøduith alt hendes Gods i Lille Snøduith ved S. Andrea Kirke ibid., som i hendes Testamente indeholdes, og som hun i Herren har formanet mig, at jeg for Guds Kærlighed og den Elskelighed, som har været mellem os, skulde annamme under min Frihed og Beskærmelse Tjernerne, som besidder samme Gods, saalænge jeg personlig skulde besidde dér, da skøder jeg beskeden Mand Hr. Niels Sognepræst samme Gods, saa at Sognepræsten i Sognet maa have det frit, dog at i hendes Amindelse skal den tilbørlige Gudstjeneste holdes ved Magt. Mit Indsegl. Dat. Michaelis Dag.

[Orig. Snøde Kirkes Arkiv.] Dansk Oversætt. i Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Odense Bispearkiv, Langelands Nørre og Sønder H. 12. Vistnok herefter kopieret 1666 ved Sognepræsten i Snøde Gotfred Hansen i et lille Hæfte: sstds. 15. — Jfr. 1834. [1889]

Okt. 8. Tymmo de Godenthorp M., advocatus in Kaldingh. Recognosco, me Henchino Byman in 170 mr. denar. lubicensium, 7¹/₂ mr. argenti et 6 mr. anone teneri obligatum, infra instans f. epiphanie dni. persolvendis; si defecero in solvendo, eidem parochiam Garszløf in Holmbomot H. et dimidiam partem molendini in villa Wæthil cum omni jure, commodo et utilitate, videl. decimis, precariis, subsidiis, certis redditibus, juramentis veredicatorum et nefningorum, excessibus, causis legalibus ceterisque aliis de eisdem provenientibus, impignoro, obligans me castrum Kaldingh nullatenus resignare, antequam predicta summa est persoluta. Sig. meum cum sig. fratris mei Dasonis de Godenthorp. Datum dnica. ante diem Dyonisii.

Perg. [med 2 Segl]. Senere (jfr. 1354 ¹⁶/₆) til Kongens Arkiv; *ÆA. I, 98* (RA. Nørrejyll. 25 b). LDipl. [1890]

Okt. 22. Frater Johannes episcopus Roskildensis. Cum ad celestem [osv. som 1493 indtil] superaddentes, quod quicumque sermonem ibid. fecerit vel corpus Christi intra clausuram vel extra ad familiam

earum portaverit, omnibus inibi tunc presentibus, tam sororibus quam aliis, habeat facultatem totidem dierum indulgentias publicandi. Datum sub sig. nostro in crast. 11 millium virginium.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 39). LDipl. 1891

Nov. 6. Jeg Niels Jwrsø kundgør, at jeg under velbyrdig Mand Per Ewelsø og hans Hustru, min Datter Yngerdh Nielsdatther af[!] mit Gods, som ligger i Stael S., som hedder Østergaardh (12 Td. Korn, 3 Pd. Smør) og Pylægaardh (6 Td. Korn, 1 Pd. Smør), ydermere en Eng paa Wennerholm, Kolstrop Eng paa H[edere?]ness (30 Læs Hø); ikke ligger fornævnte Eng til Kolstropgaardh med Rette og ej hører dertil, »wdher« jeg bruger den Eng, mens jeg var i Kolstrøpgaardh. Medb. af andre gode Mænd Hr. Jeyp, som Præst er, Brwn Persø af Lem, Jess Plowsø i Fawes[by?], Per Nielsø, 2. fer. post f. Martini.

Falskneri fra o. 1450, skrevet paa et ældre, udraderet Perg., hvortil hører Paaskrift fra 14. Aarh.: Littera Laurencii Daa super bonis in par. Stadel. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten 57). LDipl. under 1440 ^{14/11}. Jfr. *Danske Saml.* 2 R. V, 384. — Jfr. 1901 og 1359 Jan. 25. 1892

Nov. 11. »Konungh Valdemari åth Boo Eskilson Falck gifne friihetz på alla uthlagor, som borde uthgifwas af thet godz, han bebodde, liggiandes i Skåne, dat. die Martini«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 21. 1893

Nov. 21. *Reg. *1766.* [Perg. Lunde Ærkebishops Arkiv.] Vidisse af Kong Hans 1500 Nov. 6. Samme Arkiv; *ÆA. IV, 344*; SvRA. under Aar 1500. *Dipl. Svec. IV, 750.* 1894

Nov. 26. Magister Hemmingus archidyaconus et Johannes Capellæ² cantor ecclesie Roskildensis. Noveritis, nos litteras sub sigillis infrascriptorum vidisse: 1865. Scriptum nostris sub sig., anno eodem et loco, in crast. Katerine.

Perg. med [2] Segl: 2. G. 220^a. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 40). LDipl. under Apr. 25. 1895

a) I Langebeks Seglsamling Fasc. 25 citeres et Segl (G. 217), der har hængt enten under dette eller det følgende Brev.

— Magister Hemmingus [*osv. som 1895, men indeholdende*]: 1866.

Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVI, 41). LDipl. under Apr. 25. 1896

Nov. 28. Vidnesbyrd om Skøde af Marienna Henikiisdøttær.

Perg. med Hertug Valdemars Segl (Skjold uden Hjælm). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hasse III, 644.* 1897

Dec. 9. Gavebrev af Greverne Henrik og Nicolaus. »In crastino concept. Mariæ virg.«

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 304* og i

en Odense Bispekrønike: Kall 8vo, 668. Jfr. *SRD. VII, 230*, hvorefter Hamsfort ogsaa synes at have kendt Bispen af Odenses Stadfæstelse (sml. *Hvitfeld III, 419, Fol. 469*). [1898]

Dec. 14. Provst Giselbert af Bremens Gælds brev til Prior Andreas. [Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 304* (hvor Ordene: »sed litteræ non extant« vel skal betyde, at H. ikke har fundet Kvitteringen for Gældens Betaling). [1899]

Dag? Gavebrev af Otto Hardenberg o. fl.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Notits af Hamsfort: *SRD. I, 304*. [1900]

Uden Dag. Niels Jøørsø under Peer Ewelsø og hans Hustru Inggher Nielssdotther Pilægørd og Østergørd i Staelssangh.

Perg. [med 5 Segl]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten 56). *Brandt, Gammeldansk Læsebog 78*. — Aaret (eller hele Brevet) er forfalsket; jfr. *Danske Saml. 2 R. V, 383-84*. — Jfr. 1892. [1901]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 489* (Apr. 24), 490 (o. Maj 1). — Esrom: *Cod. Esrom. 109* (Sept. 7). — Løgum: *SRD. VIII, 245* (Okt. 18). — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 162* (Febr. 14), 150 (Juli 17).

Registraturer: Kongen: *ÆA. IV, 22, 25*; se ogsaa 1890 (*ÆA. I, 133, 133*; Brevene er yngre, jfr. sstds. 137). — Lunde Ærkebisp: se 1894. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 327, 346, 365*. — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 118*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 248*. — Børglum Bisp: *ÆA. III, 45*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 69, 209*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 360, 402*. — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 27*. — Hundslund: *ÆA. III, 16*. — *Eline Gøyes Jordebog 407* (Sept. 3). — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 244*.

1341.

Jan. 6. *Reg. 2203**. [Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 107 (med delvis bedre Læsemaader end andre Afskr.). — Efter Lovhaandskrift: *Aarsb. fra Geheimearch. II, 16*. Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 441, Fol. 477*. [1902]

Jan. 8. *Reg. 2204**. Perg. med Valdemars Junkersekret (løst Brudst.). Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 23). *SHL. Urkundensamml. II, 105*. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 442, Fol. 478*. [1903]

— *Reg. *1773*. Perg. med Valdemars Junkersekret. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 22a). *Reinhardt, Valdemar Atterdag 598*. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 442, Fol. 478*. [1904]

Jan. 15. Waldemar dux Jucie. Noverit discretio singulorum, quod die lune post oct. epyphanie coram placito nostro justitiario Jonas Bondæ civis Ripensis, presentibus ejusdem civitatis consulibus, curiam Hænnigbyergh ac omnia alia bona sua in par. Hennygh ecclesie Ripensi pro vino et oblati in eadem ecclesia perpetuo sustentandis in manu magistri Petri ejusdem ecclesie archidyaconi scotavit in recompensam bonorum in par. Framløf, que Jonas cum consensu

episcopi et capituli ecclesie memorate Dn. Aughoni Hasæ in suorum relevamen vendidit debitorum, obligans se ad illud idem faciendum in placito Warwitsysel, cum primo pacifice poterit illuc ire et per episcopum et capitulum super hoc fuerit requisitus. Sig. nostrum cum sig. civitatis Ripensis ac ipsius Jone. Datum Ripis *etc.*, presente Dn. Haquino sacerdote, nostro capellano.

Perg. med [3 Segl og] Kancellipaaskrift. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten Suppl. 17). — Jfr. 1714. [1905]

Jan. 16. *Reg. *1774.* A. Perg. med [8] Segl: 1. Valdemars Junkersekret; 2. Bisp Svens af Aarhus (Brudst.). Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjøll.-Møn 26). *Kbhvns. Dipl. I, 77.* — Aa. Vidisse 1417 Jan. 28. — Ab. og Ac. Afskr. i Pergamentsruller, se 57 Ac. og 118. [1906]

— Waldemar rex, dux Estonie. Notum facimus, nos ad infrascripta inviolabiliter observanda nos obligare. Primo quod Dn. frater Johannes episcopus Roskildensis et qui pro tempore fuerit, capitulum Roskildense, prelati ac ecclesiastice persone diocesis Roskildensis universi iuribus ac libertatibus suis, specialiter quoad subditos suos, bona sua et familiam suam, gaudere debeant. Item quod omnes litteras privilegiorum a progenitoribus nostris episcopo, capitulo aut clericis communiter vel divisim indultas confirmamus, promittentes quod ipsis eisdem literis, quas habent, consimiles dare debeamus, Dn. episcopo hanc superaddentes gratiam, quod in omni familia sua dyocesis Roskildensis tallias, tributa, impositiones et precarias tam a generali placito terre Syelandis[!] quam alio quocumque placito provinciali impositas et de cetero imponendas, nisi tributum aliquod speciale ad usum nostrum pro communi deliberatione et redemptione terre Syellandis[!] impositum fuerit, et tam per ipsum dominum Roskildensem quam per alios terrigenas communiter acceptatum, Dn. episcopus et sui nomine ejus levare debeant in usus suos convertendas, nec familia ipsius deinceps per nostros advocatos vel eorum officiales vectigalibus aut aliis oneribus debeat fatigari. Unde inhibemus *etc.* Sig. nostrum. Actum et datum Roskildis fer. 3. post octavam epiphanie, presentibus Dn. Swenone episcopo Arusiensi, DDn. Petro Wendælbo et Uffone Niclæssen, MM., Petro Laurensen, Johanne Laurensen, Nicholao Erikssen, Johanne Byghere ac aliis.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 71. LDipl. [1907]

Jan. 17. Waldemar rex. Dignum arbitantes *etc.* Hinc est, quod canonicis ecclesie Roskildensis omnia bona eorum ecclesiastica et mundana ac fabrice ecclesie et ipsorum omnes villicos, colonos et inquilinos dictas terras pro tempore inhabitantes ab expeditione, innæ,

stuth et lething ceterisque oneribus et servitiis ad jus regium spectantibus liberos esse concedimus, dimittentes eisdem super omnes villicos suos, colonos et inquilinos totamque eorum familiam omne jus nostrum preter wræk, danæfæ et causas, que dicuntur orbodæmaal, hanc eis gratiam addentes, quod si quicumque de eorum familia et fabrice excesserunt, pro omni jure regio nulli respondeant nisi ipsis canonicis. Privilegia insuper omnia ipsis a progenitoribus nostris indultas confirmamus; quocirca prohibemus *etc.* Ceterum ad notitiam volumus pervenire, eosdem canonicos nobis promisisse, quod obtentu hujus donationis tam tempore vite nostre quam post dies nostros missam unam pro defunctis super hoc confectis [*sic.*] in ecclesia s. Lucii ad unum altare speciale in laboribus suis et expensis cotidie facere debeant celebrari, sicut in eorum litteris super hoc confectis apparet. Nostrum sig. Datum Roskildis kal. febr. 16, presentibus Dn. Svenone episcopo Arusiensi, Petro dicto Wændelbo dapifero nostro, Offone Nicholai, MM., Erico Nicholai et Paulo dicto Gloob, AA., cum aliis consiliariis nostris.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 75. [1908

Febr. 11. *Reg. 2206**. Perg. med Valdemars Junkersekret. København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 78.* Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 304*, og af *Hvitfeld III, 443, Fol. 478.* [1909

Febr. 22. *Reg. *1777.* [Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 102. *Aarsb. fra Geheimearch. V, 47.* [1910

Marts 4. Frater Johannes episcopus Roskildensis¹ Dn. Johanni Nichlæsß canonico suo Roskildensi. Nobis monstrasti [*osv. som 1613 indtil*] ecclesiam parrochiam Withærløsæ nostre dyocesis, in qua nobis jus competit patronatus, cum omnibus juribus de consensu capituli Roskildensis prebende tue annectimus, volentes [*osv.*] portionem. Sig. nostra cum sig. capituli nostri². Actum et datum Roskildis die passionis Lucii.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 158 og 159; 2. G. 192. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVII, 1). LDipl. [1911

— Saxo Conrædsß¹ et Petrus Conrædsß. Noverint universi, quod viro discr. Ascero dicto Kragæ villano Slaulosiensi terram nostram in Geerleef unius ore in censu inpigneramus pro 16 sol. grossorum turonensium, in placito ante f. Michaelis nunc venturo redimendam; si in termino prescripto redempta non fuerit, eam ordinabit et fructus et redditus ejus sublevabit, donec fuerit redempta. Sig. nostra. Datum dnica. reminiscere.

Perg. [med 2 Segl: 1. A. 286]. Senere (jfr. 1441 ^{31/5}) til Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 3). LDipl. [1912

Marts 7. *Reg. *1778.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 110. *Dipl. Svec. V, 20; Erslev, Testamenter Nr. 39.* [1913]

Marts 9. *Reg. 2207.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Thorkelin, Kirkelove 133; Michelsen, Nordfriesland 188.* [1914]

Marts 10. Nicholaus dictus Kistæ¹, filius Dn. Johannis dicti Kistæ M. Notum facio, me in remedium anime mee et animarum parentum meorum ac propinquorum bona mea omnia in Gyæshøgh cum silva eidem ville attinente, que dicitur Giæshøuhæ alminnig vel delæskough, ac bona mea in Wæstræsauhæby, circa 1/2 mr. in censu terre, sororibus s. Clare Roskildis dedisse et in placito Walbus H. in Syalendia sabb. ante f. Gregorii scotasse. Sig. meum cum sig. DDn. magistri Hemmingi archidyaconi² et Johannis Capellæ³ cantoris ecclesie Roskildensis, ac DDn. Roof de Hwilvingæ et Laurencii⁵ de Sæby, sacerdotum, necnon virr. nobilium Stigoti Pæterß de Riis, Mathei dicti Ta⁷, Johannis Olæfß dicti Lungæ, Andree Haghæ, Nicholai Pæterß de Sonæthorp, Auhonis Jønæsß et Johannis Jonß advocati ibid. Datum *etc.*

Perg. med [12] Segl: 1. A. 279; 2. G. 217; 3. G. 220; 5. G. 367; 7. A. 280. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 2). LDipl. — Jfr. 1917, 1922. [1915]

Marts 11. Kejser Ludvigs Gælds-brev til sin Søn Markgrev Ludvig. Perg. med Kejserens Dobbeltsegl. Senere (jfr. 1350 16/2) til Kongens Arkiv (RA. Lübeck og Hansestæderne 1 n). Dansk Oversætt. fra o. 1600 med Aar 1340: Ny kgl. Saml. 4to, 857 b. (Efter Kopibog: *UB. d. Stadt Lübeck II, 669.*) [1916]

Marts 13. Soror Katerina abbatissa totusque conventus sororum s. Clare Roskildis. Cum vir nobilis Nicholaus dictus Kystæ bona sua in remedium anime sue et animarum parentum suorum ac propinquorum nobis et monasterio nostro donaverat, nos gratum deo arbitantes ipsius beneficia compensari, ipsum N. fratrem nostrum recipimus, sibi diebus vite sue in expensis, prout fratribus apud nos manentibus sufficimus, providendo sive cum fratribus sive in domo speciali, quam pro ipsius solatio tenemur edificare. Omni insuper anno post instans festum Michaelis pro vestibus suis et aliis necessariis tempore paschali 1 mr. argenti et in f. Johannis bapt. 2 mr. argenti sibi assignare promittimus, concedentes eidem ad petitionem suam, ut in remissionem suorum peccaminum, quotiens, quando et ubi voluerit, sanctorum limina et amicos poterit visitare. Preterea volumus corpus ipsius in ecclesia nostra honorifice tradere sepulture et pro ipsius anima suffragia facere, qualia pro fratribus nostris et

sororibus facere solemus. Sig. abbatisse nostre¹, conventus nostri² et fratris Johannis Lungæ, confessoris nostri, cum sig. DDn. magistri Hemmingi archidiaconi⁴ et Johannis Capellæ⁵ cantoris ecclesie Roskildensis, ac virr. nobilium Stigoti Pæterß⁶ de Riis, Mathei dicti Taa⁷ et Johannis Olæfß dicti Lungæ⁸. Datum in crast. Gregorii.

Perg. med [8] Segl: 1. G. 425; 2. G. 426; 4. G. 217; 5. G. 220; [6. A. 191]; [7. A. 280]; 8. A. 281. Senere til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 3). LDipl. — Jfr. 1915. [1917

Marts 18. *Reg. *1780.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 136. *Dipl. Svec. V, 24.* [1918

Marts 30. *Reg. *1781.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 136. *Dipl. Svec. V, 29.* [1919

Apr. 15. *Reg. *1784.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 136. *Dipl. Svec. V, 31.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 136* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tij, Fol. 73*). [1920

— Peder Lauritzen og Offe Jensen a. v., Godefridt Provst i Langlandt, Hans Præst i Tolebølle, Niels Præst i Bøostrop, Niels Vicarius ibid., Inguar Præst til Stuffnes og Diderich Præst i Semerbylg, Niels Buze, Baadt Alkilsß, Tyge Thruelsß og Hans Thruelsß af Almue. Hvad engang med god Skel er vel gjort, bør hver at bekræfte, at det maatte vorde evigt bestandigt. Thi skal alle vide, at velbyrdig Frue Fru Margrete, Jacob Baszes fordums Hustru, paa sin Sotteseng har ladet skrive sit Testamente med hendes Husbonde Jacob Baszes Samtykke Aar 1339 3. Dagen efter invocavit, som var fornævnte Frues Begravelse, hvilket Testamente [o: 1834] for os og mange flere trofaste blev i Snøduith Kirke oplæst. Og veed vi og har hørt, at samme Frue har givet alt sit Gods i Lilde Snøduith til Præstebordet i Snøduith med disse Vilkaar, at Sognepræsten skal være forpligtet til Gudstjeneste i Kirken at holde »etc.« Vore Indsegl. Datum dnica. quasimodogeniti.

[A. Orig. Snøde Kirkes Arkiv.] Dansk Oversættelse i Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Odense Bispearkiv, Langelands Nørre og Sønder H. 6. — Herefter kopieret 1666 ved Sognepræsten i Snøde Gotfred Hansen i et lille Hæfte: Sstds. 15. — Aa. Stadfæstelse 1341 Juni 2. [1921

Apr. 27. Waldemar rex. Notum facimus, quod in placito nostro justitiario Nicholaus dictus Kistæ, filius Dn. Johannis Kistæ M., omnia bona sua in [osv. som 1915 indtil] Roskildis dedit et seotavit. Sig. nostrum. Datum Roskildis fer. 6. ante f. Philippi et Jacobi, teste Nicholao Jænæsß.

Perg. med Retterthingsseglet (Brudst.) og Kancellipaaskrift. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 4). LDipl. [1922

Apr. 30. Thrugotus Biornß. Notum facio, me potestatem dedisse sororibus s. Clare Roskildis seu procuratori earum redimendi curiam, quam mater mea Dn. Margareta Biornß Dn. Willæ, dudum canonico Hafnensi, inpignoravit, in Swauærslæf in Sæmæ H., ipsamque tenendi, donec debitum, quod mater mea eisdem tenebatur, per me et alios heredes suos fuerit persolutum. Sig. meum. Datum Roskildis in profesto Philippi et Jacobi.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 5). LDipl. — Jfr. 1865. [1923]

Maj 11. *Reg. *1787.* [A. Perg. [med 4(?) Segl]: Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1753: LDipl.; Upsala Universitetsbibliothek E 184, Bl. 25. — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 170. *Dipl. Svec. V, 34.* [1924]

— *Reg. *1788.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 171. *Dipl. Svec. V, 36.* [1925]

Maj 27. Andreas Aghæß. Notum facio, me provido viro et disc. Hennichino Sylowe in 20 mr. argenti ponderis coloniensis esse obligatum, in festo Martini prox. persolvendis, pro quibus ei omnia bona mea in Lathaggræ et Salby in Ramzsyo H. cum suis attinentiis et omni jure regali inpignero; si bona in dicto termino non fuerint redempta, fructus de prefata bona percipeat [!], donec fuerint redimata [!], hoc proviso, quod idem H. familiam meam in eisdem bonis residentem ultra leges terre non impediat nec silvam meam vendere vel alienare debet nisi ad edificium domorum in bonis; insuper quod si dicta bona per heredes meos, quod absit, fuerit impedita, prefato H. vel heredibus 20 mr. argenti civitate Roskildensi in dicto termino me vel per heredes obligo soluturum. Sig. meum. Datum die pentecostes.

A. Perg. [med 1 Segl]. Senere til Kongens Arkiv (RA. Ramsø H. 61). LDipl. — Aa. Vidisse 1384 Marts 2. — Ab. Vidisse 1384 Apr. 20. — Jfr. 1344 Sept. 27. [1926]

Juni 2. *Reg. 2210.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 110.* [1927]

— Broder Niels Biskop i Odense. Vide maa I, at vi Lørdagen for Trinitatis har hørt og set et Brev: 1921. Dette Brev stadfæster vi, tildømmende Godset altid at blive til Snødvith Sognepræsts Gavn. Og byder vi under Band og Guds Hævñ osv. Under vort Signet. Anno et die ut supra.

[Orig. Snøde Kirkes Arkiv.] Dansk Oversætt. i Afskr. 1666 ved Sognepræsten i Snøde Gotfred Hansen i et lille Hæfte: RA. Odense Bispearkiv, Langelands Nørre og Sønder H. 15. [1928]

Juni 3. Pave Benedikt XII til Bispen af Aarhus.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 304.* [1929]

Juni 6. Nos Waldemar rex, Petrus Wendelbo, Vffo Niclesß et Saxo Pæthersß, MM., et Johannes Magnesß A. recognoscimus, quod ad literam, quam Dn. episcopo Roskildensi et capitulo ejusdem dedimus [o: Udat. 271], quam nostris sigillis sigillavimus, debeat appendi sigillum Frederici de Lochen M. infra 8 dies a data presentis et Andree Aghesß, quam cito copiam ipsius habuerimus. Sig. nostra. Datum Thyerebylund 4. fer. post dnicam. trinitatis.

[Orig. med 4 Segl. Roskilde Bisps Arkiv.] Vidisse 1341 Juni 15.
LDipl. [1930]

Juni 15. *Reg. *1791.* A. Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjøll.-Møn 27). *Kbhvns. Dipl. I, 81.* — Aa. og Ab. Afskr. i Pergamentsruller, se 57 Ac og 118. [1931]

— Jacobus Pauli decanus, magister Henricus prepositus et magister Hemmyngus archidiaconus ecclesie Roskildensis. Noverint universi, nos literas Dn. Waldemari regis et ducis Estonie, sub sig. suo et nobilium virr. Petri Wendelbo, Vffonis Niclesß et Saxonis Pæthersß, MM., vidisse: 1930. Sig. nostra. Datum die Viti et Modesti.

[Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Afskr. i Pergamentsruller, se 57 Ac. og 118. LDipl. under 1341 ⁶/₆. [1932]

Juni 17. *Reg. *1792.* Perg. med [2] Segl: 2. G. 88. (RA. Danske Selskabs Membr.; købt paa Biskop Pontoppidans Auktion 1747.) *Dipl. Svec. V, 46.* — Jfr. 1863. [1933]

Juni 19. *Reg. *1793.* Perg. [med 2 Segl]. Senere (jfr. 1349 ²/₅) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 47.* [1934]

Juni 26. Nos jurati terre Imbrie. Quoniam hominis etc. Cum igitur Dn. Nicolaus de Aluerstorpp bone memorie inspiratus ecclesie s. Kanuti regis in Othens ¹/₂ mansum terr[arum in] campo Beestorpp, 7 tre[modi]os annone ad redditus annuos valentem, quem de Hareke Brothersß et Bole Peter Stiensß emptionis et schotationis titulo obtinuit, sicut in litteris sub sigillo terre nostre continetur, in vita sua in remedium anime sue legavit, nos dictam donationem approbantes ecclesie s. Kanuti prefatum mansum dimidium bene cupimus, sicut et DDn. fratres Petrus pie recordationis predecessor et Nicolaus nunc preexistens antistes Ottoniensis cupierunt et cupiunt, et ad fabricam et profectum ipsius ecclesie spectare decernimus. Quapropter prohibemus etc. Sig. nostre terre. Datum festo Johannis et Pauli.

[Orig. med Femerns Segl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 31 med Overskrift: medio apparuit una corona . . . profundo circulo in girum ut sensibiliter considerari potuit aqua in modum procelle circumcurren sigillum terre Imbrie. LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 304, VII, 230.* [1935]

Juni 29. Vffo Andersß. Noverint universi, me Nicholao Jænsß, promo fratris mei Dn. Stigoti Andersß M., bona in Gerwil in Norræ H. Dyursi pro 12 mr. argenti inpingnerasse, que bona michi Albertus Albertß pro eadem summa argenti inpingneravit, a dicto Nicholao infra f. Martini prox. pro dicta summa argenti in prompta pecunia et legali moneta, videl. turonensibus, sterlingis et lybicensibus, denariis[!] non refutandis, redimenda; si bona dicto termino redempta non fuerint, Nicholaus obventiones ac fructus bonorum sublevabit, donec bona pro memorata summa argenti in die Martini redimantur, ita quod quandoquumque bona redimi debeant, Nicholao ad 8 ebdomas ante diem redemptionis debeam pronuntiare. Insuper oblige me, si bona aliquo modo causa mei amiserit, sibi statim pecuniam suam in dicta summa soluturum vel in aliis bonis domibus et terris eque bonis in redditibus, videl. 10 orarum annone, satisfacturum, que similiter habeat pro usibus suis ordinanda, donec sibi dicta summa argenti exsolvatur. Sig. meum cum sig. filii mei Andree. Datum in die Petri et Pauli.

Perg. [med 2 Segl.] (Arkivet paa Benzon.)

[1936

Juli 29. Woldemarus rex. Volumus esse notum, rex regum et dominus dominantium, de quo distillant *etc.* Hujus rei gratia nos cum Heylewigi regina conjugæ nostræ et omni familia ac omnibus fidelibus nostris, nos sororibus s. Clare Roskildis civitatis suis devotis orationibus et suffragiis commendamus, ut ipse, que vitam deseruerunt prophanam et activam, et, sicut ipsarum patrona b. Clara clara vita clare vixit, sic ejus filiefamilias in virginali castimonia ejus clara vestigia clare comitantur, que omnium nostrum imperfectum sua perfectione vigili et diligenti sollicitudine deum inclamando salutarem et prosperum ducent ad profectum. Et quia spiritualia sine temporalium amminiculo subsistere non possunt, easdem Christi sponsas in nostram protectionem cum tota familia infra civitatem Roskildensem, infra villas forenses vel in rure habitante et ipsis attinente recipimus. Insuper concedimus eis omnia bona sua ab omni expeditionis gravamine, inpetitione exactoria, innæ, stuth ceterisque oneribus ad nostrum jus regale spectantibus libera, superaddendo, quod omnes villici, coloni et inquilini ceterique de ipsarum familia tam in civitatibus quam extra pro excessibus suis omnibus pro jure nostro regio tam 40 marcarum quam inferiorum jurium nostrorum nulli respondere debeant nisi ipsis et ipsarum tutori seu defensori a nobis ad premissa specialiter deputato, coram quo et nullo alio de predictis et quibuslibet aliis causis conveniri valeant quibuslibet responsuri; insuper nec dicte Christicole aut ipsarum familia nobis aut nostris advocatis deinceps seu officiali-

bus astringi debent ad aliquas angarias vel perangarias vel quaslibet personales vel reales servitutes inpositas aut inponendas. Quare sub obtentu gratie nostre omnibus advocatis seu officialibus nostris aut substitutis eorundem sub edicto regio damus in mandatis nostris, quatinus omnia, que nos deo optulimus, curetis observare, sicut majestatem regiam cum sequela vindicte diligitis inoffensam. Actum et datum Skarsøholm^a die Olavi in nostra presentia et de nostra certa scientia, nostro pendenti sub sig.

Perg. [med 1 Segl: Brudst., nævnt i LDipl.]; tidligere sigillatorisk forbundet med 1403 Marts 11. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 6a). LDipl. [1937]

^a) 1938: Skarsøholm.

Juli 29. Waldemar rex. Notum facimus, quod DDn. abbatissam et moniales in monasterio b. Clare Roskildis una cum bonis ipsarum omnibus et familia eisdem attinente sub nostra protectione suscipientes, dimittimus sibi omnia bona sua tam infra civitatem Roskildensem, infra villas forenses vel ubicumque rure sita, que in presentiarum habent vel in posterum habebunt, ab omni expeditionis gravamine [*osv. som 1937 indtil*] deputato. Insuper nec dicta familia de tributis et precariis impositis vel in posterum imponendis in civitatibus vel extra cuiquam de advocatis nostris vel nostris officialibus aut eorum substitutis debet respondere nisi Dn. abbatisse et monialibus vel ipsarum defensori vel tutori. Quare [*osv.*].

A. Perg. med 1 dobbeltsidigt Segl, hvoraf to løse Brudst.: Valdemars Junkersekret (det samme paa begge Sider). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 7). LDipl. — Aa. Vidisse 1368 Nov. 11. [1938]

Aug. 3. *Reg. *1797.* Perg. [med 3 Segl]. (RA. Favraas H.) *Dipl. Svec. V, 58.* [1939]

Aug. 15. *Hvitfeld III, 443, Fol. 478.* Se 1887.

Aug. 25. *Reg. 2213*.* [Orig. Ribe Bisps Arkiv.] Dansk Oversætt.: *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Gij, Fol. 26.* Jfr. Ribe Bispekrønike: *SRD. VII, 195* (= Hamsfort: *SRD. I, 304*). [1940]

Aug. 28. *Reg. 2214*.* Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXI, 1). *Dipl. Svec. V, 62.* [1941]

Sept. 1. *Reg. 2215*.* Perg. med [16] Segl: 1, 2, 5, 8, 10, 11, 14, 15, 16; paa Seglremmene, som det synes, et Udkast til Brevet. Kongens Arkiv (RA. Holsten 2). *Dipl. Svec. V, 62* (med Seglbeskrivelse). Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 444, Fol. 479.* [1942]

Sept. 30. *Reg. *1798.* A. Perg. [med 1 Segl], sigillatorisk forbundet med 1945 og 1403 Marts 1. Antvorskov Kl. Arkiv (RA. Antvorskov 8). *Aarsb. fra Geheimearch. V, 47.* — Aa. Stadfæstelse 1441 Juli 9. [1943]

Efter Okt. 18. *Reg. *1800 (= 2218).* [Orig. Lunde Ærkebisp Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. paa Universitetsbibliotheket]: LDipl. *Dipl. Svec. V, 70.* [1944]

Nov. 11. Woldemarus rex. Regie nos decet gratie etc. Dn. priorem ac fratres s. Johannis de Andwordskough [*osv. som 533 indtil*] libera, hanc gratiam addendo, quod eorum familia super suis forefactis, sive 40 marcharum sive [inferi]orum ad jus nostrum spectantibus seu infra limina placitorum seu extra sive excessus ex[cubiarum circa] littora marina, que dicuntur strand[word], seu sepium vel aliorum excessuum, nulli debeat respondere nisi predicto priori vel fratribus, sive in rure sive in villis forensibus residente familia s[upradicta]. Quocirca prohibemus etc. Sig. nostrum. Datum Ruskildis [] die Martini.

A. Perg. [med 1 Segl], sigillatorisk forbundet med 1943 og 1403 Marts 1. Antvorskov Kl. Arkiv (RA. Antvorskov 9). Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174 (herefter udfyldt ovfr.). — Aa. Stadfæstelse 1441 Juli 9. [1945]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 386* (Apr. 10), *479* (Apr. 13), *498* (Sept. 15). — Esrom: *Cod. Esrom. 221* (Sept. 13).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 326, 336.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 118.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 283* (Febr. efter 2). — Øm?: *ÆA. I, 242 = ÆA. II, 64* (Apr. 30). — *Eline Gøyes Jordebog 308* (Aug. 10).

1342.

Jan. 4. Petrus Laurens. Notum facio, me Waldemaro regi in 140 mr. argenti ratione bonorum meorum Wilsteth esse obligatum, in prox. festo pentecostes in castro Alburgh in turonensibus, sterlingis et lybicensibus denariis persolvendis, 5 sol. gross. vel 15 sol. sterl. seu 45 sol. denar. lybicensium pro marcha puri computatis. Si dicta summa termino soluta non fuerit, Dn. Waldemaro curiam Wilsteth cum munitione infra ipsam ceterisque pertinentiis eque bonis, ut ipsa recepero, in pignus tradere me obligo. Sig. meum cum sig. nobilium virr. Dn. Offonis Niclæss M., Strangonis Æbbyß et Jacobi Bassæ, AA., qui mecum pro his observandis promittunt. Datum in octava innocentium.

A. Perg. [med 4 Segl]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 16* (RA. Nørrejyll. 136 a). LDipl. — Aa. Vidisse 1414 Maj 25. [1946]

Marts 10. »Biscopens i Roschild uthgifne indulgentz breef på 40 dagars tiidh dhem, som flitig visiterade och gudfruchtigheetzgerningar föröfvade uthi s. Johannis kyrckia i Lund, dat. dnica. mediæ quadragesimæ».

[Orig. Lunds Johannes' Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 8. [1947]

Marts 24. *Reg. 2219**. Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Schröder, Schleswig, Beil. S. 55.* [1948]

Marts 25. *Reg. *1810.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 77. *Dipl. Svec. V, 103.* [1949]

Marts 30. »Archiebiscop Pädhers uthgifne wettnesskrift innehållandes, det advocaten i Lund Erlandus Thureson skiötte eller bortsålde åth prästen i Rafndalæ een half gård i Særeslöf i Denstorp sochn belegit, hvilken han hade köpt af Nilsz Holte, dat. in vig. paschæ*.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 22. [1950]

Apr. 24. Waldemarum dux Jucie. Noverint universi, quod in profesto Marci in placito nostro justitiario puella Margareta Swensdøtter Dn. magistro Petro archidyacono Ripensi terras, quas habuit in Balighum mark, scotavit. Sig. nostrum. Datum Ripis etc., teste Dn. Haquino sacerdote.

Perg. med Hertugens Segl (Skjold uden Hjælm). Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA. Nørrejyll. 11). LDipl. [1951]

Maj 10. Tymmo de Godenthorp M. Recognosco, me 140 mr. denar. lubicenses et 6 mr. annone a viro discr. Henchino Byman habuisse, pro quibus eidem totam parochiam Sindbyeriigh in Nor H., Jallinghsysæl, cum certis redditibus et incertis, juramentis veredicozum et nefningorum, excessibus, causis legalibus, precariis, subsidiis et decimis impignoro. Obligo me et heredes meos castrum Kaldingh non resignare nec a mea possessione alienare, antequam dicta summa est exsoluta. Sig. meum. Datum in 6. fer. post f. invent. crucis.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1354 ^{16/6}) til Kongens Arkiv; *ÆA. I, 98* (RA. Nørrejyll. 25c). LDipl. [1952]

Maj 17. *Reg. *1813.* Perg. med 3 Segl: 1. G. 216; [2. G. 214^a]; 3. G. 220. Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XXI, 2). *Dipl. Svec. V, 106; Erslev, Testamenter Nr. 41.* [1953]

a) Klevenfelds Herold Nr. 390.

Maj 24. *Reg. 2220.* Perg. [med 1 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Pontoppidan, Ann. II, 160; jfr. Dipl. Viberg. 12.* [1954]

Juni 17. Sophia filia viri nobilis Dn. Tuuonis Rinæbæk quondam M., uxor Petri Cristiærnsø. Notum facio, quod fratribus predicatoribus in Nestweth ob remedium anime mee et mariti mei de ejusdem consensu quendam fundum sive situm molendini inter Broby østræ et Hirsædæ confero. Sig. meum cum sig. virr. discr. mariti mei et Dn. Jacobi Cristiærnsø sacerdotis, persone ecclesie Hællef. [Datum] in die Botulphi.

Perg. [med 3 Segl]. Senere (jfr. 1404 ^{24/2}) til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXI, 3b). LDipl. — Jfr. 1344 Febr. 22. [1955]

Juli 19. Frater Johannes episcopus Roskildensis Dn. Michaeli

canonico suo Roskildensi. Nobis monstrasti [*osv. som 1613 indtil*] ecclesiam parrochiam Strøe nostre dyocesis, in qua nobis plenum jus competit patronatus, de consensu capituli nostri Roskildensis prebende tue annectimus. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri Roskildensis². Actum et datum Hafnis fer. 6. ante diem Margarete.

Perg. med [2] Segl: 2 G. 192. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVII, 9). LDipl. [1956]

Aug. 5. *Reg. *1817.* [Orig.] Dansk Oversætt. med Aaret 1242 i Hans Sørensens Domssamling 1596 (Gml. kgl. Saml. Fol. 1134). *Danske Mag. 4 R. I, 303.* [1957]

Aug. 9. *Reg. *1818.* Perg. [med 2 Segl]. Senere (jfr. 1423 ^{2/6}?) til København Kapitels Arkiv (AM. LVII, 10). *Kbhvns. Dipl. IV, 6.* [1958]

Aug. 15. Stigotus Andærsß M. Constare volo, quod Vffoni Andærsß fratri meo Torthorp ac omnia alia bona mea in Galtæn H., videl. in Wætæ, Ebyærgh, Wærum, Haslum, Tæbbystørp, necnon terras desolatas et locum unius molendini in campo Ølstæth una cum Brofyærthingh ibid. cum omni jure, ut michi dimissum, item bona mea in Haughælbyærgh H., videl. in Aathorp et in Haughælbyærgh cum 1 molendino ibid., bona mea in Gærwyld in Norræ H. Dyurs michi per eundem V. prius dimissa, ac omnia bona mea in Harthæsysæl michi per Johannem Bæg per modum forwæth inpignerata et non redempta, in recompensam bonorum suorum Sandgraf dictorum ac bonorum eis adjacentium, que Dn. Nicholaus Lembech M. ab ipso V. A. scotatione optinuit, ratione debitorum meorum in placito justituario regis resigno. Sig. meum cum sig. discr. virr., venerabilis Dn. Swenonis episcopi Arusensis² ac DDn. Petri Wendelbo, Vffonis Niælæsß et Nicholai de Lembæch, MM., Laurencii Thrughætß, Johannis Kaas et Godekinni Magnæsß, AA. Datum die assumpt. Marie.

Perg. [med 8 Segl: 2. Bisp Svens, nævnt i LDipl.]. Senere (jfr. 1374 ^{15/3}) til Kongens Arkiv (RA. Frisenvold 7). LDipl. [1959]

Aug. 31. *Reg. *1821.* [Orig.] Vdisse 1416 Okt. 10. *Dipl. Svcc. V, 120.* — Jfr. 1731. [1960]

Sept. 9. »Jöns Andersons af Tiufstorp och Per Andersons af Scaprusa äth Holmgero Jönson wäpnare gifne kiopebreef på een gård Diurslöf bed, dat. crast. nativ. Mariæ* 1342.

Specifikation, Acta privata Nr. 23. Se Udat. 1351-1400.

Okt. 1. Frater Johannes episcopus Roskildensis, frater Jacobus prior fratrum predicatorum Roskildis et frater Laurencius gardianus fratrum minorum ibid. Notum facimus, nos litteras domicelli Ottonis sub sigillo ipsius pendentis vidisse: 1691. Sig. nostra. Datum die Remigii.

. Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Slagelse 1).
LDipl. [1962]

Nov. 30. Olauus¹ sacerdos de Hælgthænæs, Andreas² sacerdos de Bro, Thordo³ sacerdos de Wæthælby et Petrus⁴ sacerdos de Nutakær, Petrus Molnæs⁵, Tuuo Raa, Jacobus Palnyß⁷, Petrus Palnyß⁸, Johannes Michælf⁹ et Thrugillus Joonß. Recognoscimus, litteras honesti M., Dn. Andree Styggy apertas placito Søndær H. Dyurs vidisse, sigillo suo sigillatas: 1634. Sig. nostra. Datum die Andree.

Perg. med [10] Segl: 1. Helgenbillede; 2-3. G. S. 91; 4. Udslidt; 5. A. 287; 7. A. 288; 8. A. 289; 9. A. 290. (Arkivet paa Benzon.) LDipl. under 1332^{10/7}. [1963]

Dec. 4. *Reg. *1827.* Perg. med [12] Segl: 1. G. 904 ([S'] HERBORDI PAGENCOPPEN); 3. G. 905; 7. A. 291. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Nielsen, Sysseinddel. 92.* [1964]

Dec. 24. Petrus Wændelbo quondam regis Danorum dapifer. Noverint universi, me Nicholao Magnesß in 12 mr. argenti sub pondere coloniensi teneri obligatum, in placito generali Wibergis ante f. natalis dni. prox. subsequens persolvendis, pro quibus sibi bona mea in Hyllerslef H. in Thyt, videl. 1 curiam in Æthelshøgh (Jacobus Thortß, 15 pund annone), 2 curias (Boecius Røgyß et Ryklef, filius suus, 9^{1/2} pund annone valentes in redditus) cum 4 høok inpignero tali conditione, quod redditus anno instanti et postmodum levabit, donec redimantur, obligans me dicto N. bona in placito generali Wibiergensi inpignorare viva voce. Sig. meum. Datum in vig. natalis dni.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1355^{11/7} og ^{13/7}) til Kongens Arkiv (RA. Hillerslev H. 3). LDipl. [1965]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 477* (Aug. 10), *438* (Okt. 1). — Esrom: *Cod. Esrom. 126* (Nov. 25). — Løgum: *SRD. VIII, 23* (Juni 22).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 145*; se ogsaa 1946, 1952. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 348*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 359*. — Maribo: *ÆA. III, 296*. — Mariager: *Danske Mag. II, 139, Note i* (C 24). — Vor: *ÆA. I, 196*.

1343.

Jan. 29. *Reg. *1836.* A. Perg. med [24] Segl: 13. A. 292; 21. A. 293; 22. A. 294; 24. A. 295 (Rotfeld); paa nogle af Seglremmene læses: et Ærlandus dictus Kalf frater ejus salutem in domino sempiternam . . . latoribus presentium Henrico, Alberto . . . Senere til Kongens Arkiv (RA. Nørrejylland. 155c). *Danske Mag. 3 R. V, 86*. — Aa. Vidisse 1396 Sept. 14. — Jfr. 1347 Jan. 10. [1966]

Febr. 10. Nicholaus dictus Haas. Noverint universi, quod die Scolastice habita divisione bonorum post patrem meum et fratrem meum contingentium inter me et matrem mea[!] et sorores meas,

quidquid amici nostri presentes de ereditate inter nos fecerint, ratum habiturus. Sig. meum. Datum etc.

Perg. [med 1 Segl]. (RÅ. Reg. 69, Fasc. 20, 28.) LDipl. [1967

Febr. 15. *Reg. *1837.* Perg. med 2 Segl: 1. A. 228 (Galen); 2. G. 42. (RÅ. Harager H.) *Dipl. Svec. V, 145.* [1968

Febr. 23. Petrus Wændelbo quondam regis dapifer. Noverint universi, me Nicholao Magnæsß 2 meas curias in Nees sitas ad reditus 13 pund annone annuatim valentes (Nicholaus Thoræß et Hauærkiærvæ) pro 7 mr. argenti inpignorasse, in f. Johannis bapt. prox. redimendas; si termino redempte non fuerint, redditus de eis sublevabit, donec redimantur. Item obligo me ad placitum generale Wiburghense sibi eas inpignorare viva voce. Sig. meum. Datum dnica. carnis.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1355 ¹¹/₇) til Kongens Arkiv (RÅ. Norrejyll. 12a). LDipl. [1969

Marts 15. »Mageskifte breef emällan prioren i Bosiö closter och Torsten Swenson be^d föröfwadt, nembligen att prioren bekom Ingermans-torp i Färshäradt och Æwerda, hwar eemot Torsteen bekom till wederlagh Steensmaade, dat. sabb. post diem Gregorii«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 21. [1970

Apr. 1. *Reg. *1838.* Perg. med [6] Segl: 1. A. 296 (Hak); 3. G. S. 86-87; 4. G. S. 9 (88***); 5. G. S. 9 (88*); 6. G. S. 9 (88**). Senere (jfr. 1358 ⁹/₃) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRÅ.). *Dipl. Svec. V, 153.* [1971

Apr. 12. *Hvitfeld III, 458, Fol. 485 (Reg. *1841).* Se 1353 Apr. 25.

Apr. 15. *Reg. *1839.* [Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 458, Fol. 485.* [1972

Maj 4. *Reg. *1842.* Perg. med [1 Segl og] Kancellipaaskrift. Senere (jfr. 1401 ¹⁶/₇) til Kongens Arkiv (RÅ. Norrejyll. 12c). *Matzen. Panteret 461.* [1973

Maj 9. Petrus Brwn. Recognosco, me teneri obligatum Thor-doni Dyacn in 3½ mr. argenti, pro quibus sibi curiam meam in Haugh (Thorbernus) inpignero, prox. placito Othænslyl H. ante diem Michaelis jam instantem redimendam; si redempta non fuerit, ipsi cedere debeat, tamquam sibi scotata esset. Sig. meum cum sig. virr. discr. fratris Thome de Glæynstorp, Astradi Erykß et N. Jonß de Hwiitsteen. Datum 6. fer. post diem Johannis ante portam latinam.

Perg. med [4] Segl: 1. (Stump); [2. Brudst., nævnt i LDipl.]. (AM. I, 10.) LDipl. [1974

Juni 24. Petrus Wendelbo M., regis Danorum quondam dapifer. Noverint universi, me viro discr. Iwano Razstorp dimidietatem Gerendæ H. cum omni regali jure et attinentiis ac precariis, excepta

precaria, quam rex semel in quolibet anno petierit, pro 50 mr. argenti infra 2 annos minime redimendam impignorasse, tali conditione quod lapsis annis premissis, si I. per me ad $\frac{1}{2}$ annum premonitus fuerit, vel ipse me tam diu premonuerit, tunc dnica. ante f. nativit. Johannis bap. eam redimere debeam. Promitto insuper, pecuniam me redditurum Scandelborgh sive Byørnholm aut alio loco tuto infra Norjutiam, ubi sibi auferri non poterit. Ad ista observanda una mecum et cum heredibus meis viri honesti Lodewicus Albrittsß, Laurentius Hwas, Nycolaus Jønsß et Petrus Brun in solidum promiserunt. Sig. meum cum sig. compromissorum meorum. Datum die nativit. Johannis bap.

Perg. [med 5 Segl]. (RA. Nørrejyll. 13.) LDipl. [1975]

Juli 28. *Reg. *1852.* Perg. med Retterthingsseglet. Senere (jfr. 1401 ^{16/7}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 12 b). *Matzen, Panteret 461.* [1976]

Juli 29. Privilegium for Køge. Se Udat. 110.

Aug. 9. *Reg. *1858.* Perg. med Aar 1363 og [7] Segl: 1. Gejstligt (et M); 2. A. 297; 3. A. 298; 4. A. 299 (Løvenbalk). Senere (jfr. 1401 ^{16/7}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 15 b). *Matzen, Panteret 461.* [1977]

Aug. 16. Frater Johannes episcopus Roskildensis¹. Ex quo prebenda in ecclesia nostra Roskildensi Janua dicta, quam Dn. Jacobus Falster canonicè optinet, adeo a sui fundatione tenuis fuerat in redditibus, quod nullus suffecit ad hec tempora convenienter, ymo nec competenter se de ea sustentare et multo minus de cetero, quia nunc desolata redditus penitus nullos habet, nos igitur prebende Janue altare s. Andree ap. in eadem ecclesia cum omnibus juribus et redditibus annectimus, ita tamen quod ipsi altari de ministerio sibi debito per Dn. Jacobum et quemlibet suum successorem satisfiat, inhibentes sub excommunicationis sententia *etc.* Actum et datum Roskildis in crast. assumpt. Marie, nostro sub sig., presentibus DDn. Michaele de Ringstadis, Johanne Niclæß canonico Roskildensi et fratre Willelmo ordinis predicatorum et pluribus fidedignis.

Perg. [med 1 Segl: G. 158 og 159^a]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXXIV, 8). LDipl. [1978]

^a) *Langebeks Seglsamling Fasc. 12.*

Aug. 23. Waldemar dux Jutie¹. Noverint universi, quod Dn. Nicholaus Bleek sacerdos in presentia nostra curiam suam in Emberløf altari b. virginis in ecclesia b. Andree ibid. dedit et scotavit, quam scotationem ratificamus. Insuper ipsam curiam sub nostra protectione ac familiam in ipsa residentem suscipimus defendendum,

dimittentes persone dicti altaris ipsam curiam ab expeditionis gravamine, impetitione exactorea, videl. innæ, stwth, quærst, retskyut ceterisque solutionibus et servitiis, liberam, superaddendo, quod villicus vel colonus in curia residens ipsi persone de omnibus excessibus suis respondere debeat et nulli alteri. Unde prohibemus *etc.* Datum Ripis in presentia nostra, nostro sub sig. in vig. Bartholomei.

Perg. med Hertugens Dobbeltsegl. Emmerlev Kirkes Arkiv (RA. Nørrejyll. 14). LDipl. [1979]

Sept. 4. *Reg. *1860.* Perg. med [8] Segl: 5. A. 300. Senere (jfr. 1401 ^{16/7}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 15 a). *Matzen, Pantetret 462.* [1980]

Sept. 10. Waldemar dux Jucie¹. Noverint universi, quod 4. fer. post nativit. Marie in placito nostro justitiario Sweno Pæterß, Jacobus Pæterß, Jonas Maan et Nicholaus Knutsß, heredes Dn. Johannis Dampy canonici Ripensis, scotabant capitulo Ripensi omnia bona, que dictus Dn. J. in Ymdropkugh possidebat pro ipsius anniversario tenendo, prout dicta bona in suis extremis deputavit. Nos igitur prefatam scotationem ratam habentes, in hibemus *etc.* Datum Ripis *etc.*

A. Perg. med Hertugens Segl (Skjold uden Hjælmu). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Aa. Dansk Oversætt. i udateret Vidisse af Hans Swaning o. fl. Papir med 3 Segl: RA. Ribe Stiftskiste 61. [1981]

Sept. 27. Frater Henricus abbas et conventus monasterii in Sora. Noverint universi, quod considerantes utilitatem, que nobis Dn. frater Johannes episcopus Roskildensis ac DDn. Jacobus Pauli decanus et capitulum suum dederant in auctoritate nobis prestita demolendi ecclesiam Pætersburgh et montem, in quo posita est, ad decanatum ecclesie Roskildensis spectantes, ad planitiem redigendi, ex quibus, scil. ecclesia et monte, gravia incommoda nobis imminebant, precipue si ecclesia ab aliquibus pacis emulis fieret incastellata, volentes quoque beneficii dignam reddere vicem, omnia bona nostra in Lyungh in Mierløse H. in par. Pætersburgh et in Mulstorp in Ringstathe H. in par. Norrethorp predicto decanatu ex consensu omnium nostrorum dimittimus. Sig. nostra. Datum Roskildis die Cosme et Damiani.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 106. LDipl. — Brudst.: *Daugaard 251* (i *Reg. *5431* urigtig under 1443). [1982]

Sept. 30. *Reg. *1865.* [Perg. med Clemens VI's Bulle i Silkesnor. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Vidisse 1345 Maj 15. LDipl. — (Efter Pavens Kancelliregister: *Dipl. Norv. VI, 189.*) [1983]

Okt. 9. Frater Johannes episcopus Roskildensis. Volentes sanc-

timonialibus Roskildis ordinis Cysterciensis gratiam facere specialem, omnes villicos, colonos totamque familiam earundem tam in rure quam in villis forensibus ab omni exactione advocatorum nostrorum eximimus, ita quod in causis episcopalibus, majoribus dumtaxat exceptis, nulli respondeant nisi magistro earum, sub pena excommunicationis inhibentes *etc.* Sig. nostrum. Datum Roskildis die Dyonisii.

[Orig. Roskilde Frue Kl. Arkiv; senere i Kancelliet.] Afskr.: Bartholin H, 998. LDipl. [1984]

Okt. 21. Soror Cecilia Herlugsdøter priorissa apud s. Agnetem Roskildis totusque conventus ibid. ac frater Johannes Propicius³ prior ac provisor earundem. Noveritis, quod ratificamus gratiam, quam olim nobili domine ac sorori nostre Cristine filie Dn. Johannis Syelensfaræ senioris concessimus, ut in vita et in morte sibi liceret de rebus suis libere ordinare et pro anima sua largiri, obligantes nos, quod debeamus suam voluntatem extremam adimplere et legata per ipsam distribuere, quam diu res sue ad hec se extendunt, proviso quod, si unquam contingat abbatissam sororem Cristinam Attædøter seu alias sorores vel conventum sororum s. Clare sive fratres minores Roskildenses impeti occasione rerum depositarum apud ipsas per sororem nostram supradictam, quas protestamur nos salvas recepisse, obligamus nos in iudicio ecclesiastico vel mundano seu coram quibusvis aliis iudicibus vel nobilibus seu extra iudicium pro dictis sororibus seu conventu ordinis s. Clare ac pro fratribus minoribus, quorum interest seu interesse poterit, respondere et ipsos indempnes conservare. Promittimus insuper, quod clenodia, que dicta soror nostra filio suo Petro Thørbernsø ac aliis sibi attinentibus secularibus legavit, intacta servari debeant ad arbitrium sororum s. Clare ac fratrum minorum, usque quo ipse Petrus comparuerit vel nuntium fidedignum transmiserit, qui dictas sorores possit quittare de predictis. Sig. nostra cum sig. Dn. Jacobi Pauelø decani, Dn. Nicholai Duuæ⁵ et Dn. Lamberti⁶, canonicorum ecclesie Roskildensis, et fratris Jacobi Pins prioris fratrum predicatorum ibid. Datum in die 11000 virginum.

Perg. med [7] Segl: 1. [Beskadiget; nævnt i LDipl.]; 3. G. 434; 5. G. 219 (S' NICHOLAI I[OHIS] DVVA CAN ROSK.); 6. G. 222 (S' LAMBERTI OLÆFSS'). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 11). LDipl. [1985]

Okt. 29. *Reg. 2235**. [Orig. med Bispens Segl. København Kapitels Arkiv.] Optaget i 1343 Nov. 16. *Kbhvns. Dipl. I, 84.* [1986]

Nov. 8. *Reg. 2236**. Perg. med de 2 holstenske Grevers Segl (Brudst.). Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Svec. V, 198.* [1987]

Nov. 16. *Reg. 2238**. Perg. [med 2 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gejstlighed og Kap. 35). *Kbhvns. Dipl. I, 84.* [1988]

Nov. 18. *Reg. 2241**. Perg. med [25] Segl: 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 10., 11., 13., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25. Kongens Arkiv (RA. Sverige 9). *Hvitfeld III, 449, Fol. 481; Dipl. Svec. V, 214; Rydberg II, 92* (med Seglbeskrivelse). [1989]

— *Reg. 2240**. Vistnok efter *Joh. Magnus, Hist. Gothorum 663*: Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 462, Fol. 486*. Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 305 og Rørdam, Monum. 2 R. II, 465*. — Orig. synes i Unionstiden at være ført til Danmark, *ÆA. I, 71*, men er vistnok gaaet tabt inden Hvitfelds Tid.

— *Jacobus Pauli decanus Roskildensis. Notum facimus, quod sororibus monasterii s. Clare Roskildis dimittimus omnes villicos earum et colonos cum tota ipsarum familia ab omni impetitione ad jus nostrum spectante liberos, causis spiritualibus dumtaxat exceptis. Datum sub sig. nostro in octava Martini.*

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 12). LDipl. [1990]

Nov. 22. *Reg. *1874*. [Orig. Senere (jfr. 1378 ^{24/11}) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 144. *Dipl. Svec. V, 234*. [1991]

Nov. 24. *Reg. *1875*. [Orig. Senere (jfr. 1378 ^{24/11}) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 143. *Dipl. Svec. V, 235*. [1992]

Dec. 1. *Reg. *1876*. [Perg. med Clemens VI's Bulle i Hampesnor. Lunde Ærkebisp's Arkiv.] Vidisse 1345 Maj 15. — (Efter Pavens Kancelliregister: *Dipl. Norv. VI, 192*). [1993]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 477* (Marts 30, Aar?), *478* (Nov. 13). — Esrom: *Cod. Esrom. 74* (Marts 2).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 71* (3 Breve, sml. ovfr. Nov. 18). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 335*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 244, 326*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 353*. — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV, 284*. — Sorø: *SRD. IV, 480 = 489 = 519* (Juli 10). — Tvilum: *ÆA. II, 55* (Febr. 13). — Om: *ÆA. I, 244, 260*.

1344.

Jan. 25. *Reg. *1888*. Perg. med [4] Segl: 1. A. 301 (. . . . ICI NIC . . .). Senere (jfr. 1401 ^{16/7}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 15 d). *Matzen, Panteret 463*. [1994]

Jan. 29. *Reg. 2247*. Perg. med Grev Johans Sekret. Kongens Arkiv (RA. Holsten 3). *SHL. Urkundensaml. II, 114*. [1995]

Febr. 2. *Arina Olæfsdoter¹ relicta Dn. Petri Grubbe M. Noverint universi, me fore obligatam sororibus s. Clare Roskildis in 20 mr. argenti "ponderis coloniensis" pro quodam antiquo debito cum eis contracto, pro quibus 20 mr. omnia bona mea in Sibbæthorp Miærløse H. "et Skippingæ in Skippings H." dictis sororibus inpignoro tali conditione, quod si per me redempta non fuerint in prox. festo Nicolai, sorores fructus de bonis percipiant, donec dicta summa fuerit*

persoluta. ^bSig. virr. discr. Dn. Hermanni² canonici Roskildensis et Nicolai Tykiß³ de Trynningæ cum sig. meo. Die purific. Marie^b.

A. Perg. med 3 Segl: 1. A. 302; 2. G. 223 (S' HER[M]ANI FIL[II] GHE[R]ARDI); 3. A. 303. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 13 b). LDipl. — B. Perg. [med 1 Segl], sammensyet med A. Samme Arkiv (AM. LVII, 13 a). LDipl. [1996]

a) Fattes i A. b) B: Sig. meum. Datum die purific. virg.

Febr. 8? Woldemar Konge. Det skal vitterligt være, at vi giver Klosterfruerne i Slongerops Kloster al Slangrops By, vor Gaard Hiortøgh og den Del, som os hører til i Sierssløffwæ væstræ med Kirken og med al kongelig Ret. Og for vor »fenckæ« Agnetis, Kong Byries Datter, som var fordum Konge i Swerigh, Ro, Naade og Vilje Skyld under vi dem fornævnte Gods og alt andet deres Gods fri at være for alle kongelige Bønners Tyngsel med alle andre Friheder, som de har haft af Konger i Danmarckt[!], med saadant Skel, at [de] i deres Kloster forser fornævnte Jomfru Agnete i hendes Livstid og tvende Tjenestemøer til hende med Mad og Øl og andet, som dem gøres Behov, og efter hendes og vor og vor Frue Dronning Heylæwiighs Død skal de lade holde en Messe hver Uge for hendes og vore Sjæle og alle deres Sjæle, som os tilhører af kongelig Slægt. Medb. af Bisp Swent af Aars og Roskilde Kapitel, Hr. Niels [Lembek?] R., Powildh Glob, Niels Ericss af Lyndæ, Hanss Laurensß, Per Lodwighsß. Givet i Køffinhaffn Aar 1340[!] Søndag efter Agete[!] virg. i vor egen Nærværelse.

[Orig. Slangerup Nonnekl. Arkiv.] Dansk Oversætt. fra omtr. 1500: Topogr. Saml. p. Pap., Slangerup 1 b. LDipl. (hvor Bemærkninger af Plesner om Brevets rette Aar; afgørende er især Vidnerne her og i 1999). [1997]

Febr. 10. Woldemarus rex. Noverint universi, quod in die Scolastice in placito nostro Alborgis coram nostris justitiariis Jacobus dictus Pukæ nobili M. Dn. Petro Wændælbo quondam dapifero literas discr. viri Johannis Kaas, sibi super 10 mr. argenti, in quibus sibi obligatus tenetur, datas, una cum indempnitate 10 annorum inde proveniente in eis contenta resignavit, recognoscens se de antedictis 10 mr., videl. de principali debito, de J. K. sublevasse[!]. Sig. nostrum. Actum et datum etc., teste Dn. Petro Palk clerico nostro.

Perg. med Retterthingsseglet og Kancellipaaskrift. Senere (jfr. 1401 16/7?) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejylland. 12 e). LDipl. [1998]

Febr. 12. In nomine domini amen. Valdemarus rex et dux Estonie. Volumus esse notum, quod invenimus preposituram ecclesie Roskildensis in redditibus tenuem et respectu aliarum dignitatum minus locupletem, quam ceteris parificare affectantes jus patronatus ecclesie

s. Michaelis in opido Slaulosia eidem prepositure et preposito donamus et annectimus, ita quod prepositus per idoneum vicarium dicte ecclesie provideat ipsamque officari faciat, sicut decet, et de ceteris obtentionibus de ecclesia provenientibus suos supportet onera et honores; omne jus, quod nobis competit, in preposituram et prepositum transferimus. Pro quo dono decanus totumque capitulum Roskildensis ecclesie nobis, conjugii nostre Heylewigi, predecessoribus nostris regibus et reginis Dacie et ipsorum liberis sexus utriusque, necnon successoribus et heredibus nostris regibus et reginis Dacie 2 anniversarios dies quolibet anno perpetuis temporibus duraturos de consensu sui episcopi constituerunt et suis patentibus litteris pepigerunt celebrandos sub tali forma, quod ipso die Philippi et Jacobi de vespere sollempnes vespereas cum officio 9 lectionum pro defunctis, presentibus canonicis, vicariis et scolaribus, qui commode poterunt interesse, debent in choro distincte decantari, et sancta sanctorum sicut in magno die festo cum sanctuariis, luminaribus et aliis insigniis exornari. Simili modo sequenti die de mane missa pro defunctis in choro cantabitur cum ministris ad epistolam et ewangelium, presentibus canonicis et ornamentis adhibitis, ut est dictum. Et extra chorum eadem die in singulis altaribus misse legentur pro defunctis, in quibus tali die misse legunt consuete. Quibus sic cantatis et lectis officium divinum diei proprium in nullo volumus pretermitti. Secundum vero anniversarium diem primo similem ipso die Dionysii de vespere et sequenti mane debent in omnibus, sicut premissum est, celebrari. Et si aliquis anniversarius dies hiis diebus concurrat celebrandus, talis eradicari non debet, set in alium diem transponi. Inhibemus *etc.* Sig. nostrum, Swenonis Arusiensis episcopi, Roskildensis ecclesie capituli, fratris Ghevehardi cancellarii nostri, Nicholai de Lembeke M. capitanei nostri per Syelandiam, Pauli Gloop et Gyncekini senioris civis Roskildensis. Actum et datum Roskildis 12. die mensis februarii de nostra certa scientia et in nostra presentia.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 72.
LDipl. — Jfr. 2000. [1999]

Febr. 20. Jacobus episcopus Roskildensis¹ totumque capitulum ibid.² Volumus esse notum, quod Waldemar rex preposito et prepositure ecclesie nostre jus patronatus ecclesie parochialis s. Michaelis in oppido Slaulosia donavit, omne jus sibi competens in eundem prepositum et preposituram transferens. Pro quo beneficio promittimus regi, conjugii ejus Dn. Heilwigi [osv. jfr. 1999], prout hec in litteris donationis regis continentur, proviso quod si contingat anniversaria per nos non servari, extunc jus patronatus dicte ecclesie ad manus

regis redire teneatur. Actum et datum Roskildis 20. die mensis februarii. Sig. nostra.

A. Perg. med 2 Segl: 1. G. 160; 2. G. 192. Kongens Arkiv: *ÆA. I, 143?* (RA. Roskilde 193). LDipl. — **B.** Perg. med 2 Segl: 1. G. 160 (Brudst.); 2. G. 192. Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. LVII, 14). LDipl. [2000]

Febr. 21. *Reg. *1892.* Perg. med [1 Segl og] Kancellipaaskrift. Senere (jfr. 1401 ¹⁶/₇) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 15 g). *Matzen, Panteret 464.* [2001]

— *Reg. *1893.* Perg. med [11] Segl: 1. G. 695 (S' LAGHONIS ASCERS'); 2. A. 298; [4. A. 297]; 10. A. 304; [11. S' IOHANNIS BENEDICTI; Skjold som A. 298: LDipl.]. Senere (jfr. 1401 ¹⁶/₇) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 15 f). *Matzen, Panteret 464.* [2002]

Febr. 22. Two Rinæbæk. Notum facio, quod donationem loci molendini aquatici inter Broby østræ et Hirsædæ, fratribus predicatoribus in Nestweth per sororem meam Sophiam uxorem quondam Petri Cristiærnsø factam, prout in littera sua aperta [o:1955] continetur, ratifico. Sig. meum cum sig. virr. discr. DDn. sacerdotum Henrici dicti Konsouæ persone ecclesie Riislef et Petri persone ecclesie Skippingæ. Datum in f. cathedre Petri.

Perg. [med 3 Segl]. Senere (jfr. 1404 ²⁴/₂) til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXI, 3 a). LDipl. [2003]

Marts 20. *Reg. *1895.* Perg. med 1 Segl: G. 520. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 246.* [2004]

Marts 21. »Episcopi Ottoniensis uthgifne indulgentz brief åth bemelte kyrkiors idkesamme frequentanter, dat. dnica. passionis«.

[Orig. Lunds Johannes og Mikkels(?) Kirkers Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 9 (følger efter 1867 og 1947). [2005]

Marts 22. *Reg. 2250.* Perg. [med Hertug Valdemars Dobbeltsegl^a]. Senere til Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXII, 76). *SHL. Urkundensamml. II, 117.* [2006]

a) Afbildning: Langebeks Seglsamling Fasc. 3.

Apr. 12. »Christinæ Holmgersdotters, som war Biörn Elenæsons efterlefwerska, uthgifne åth sin son Magno Biörnson fulmachtz brief att bortsälja till hvilken han wille, Hordathorp gård i Harthakers hærath, dat. fer. 2. post dnicam. quasi modo geniti«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 24. [2007]

Apr. 14. Jacobus ecclesie Roskildensis electus confirmatus. Notum facimus, quod 4. fer. post dnicam. quasimodogeniti coram nobis in iudicio Tuko Bruun confrater sororum s. Clare Roskildis recognovit, quod cum fraternitatem ab ipsis sororibus recepit una cum uxore sua defuncta, omnia bona sua sororibus s. Clare in placitis Tune H. et ville Køke, que tunc habuit vel habiturus esset in futuro, donavit et

scotavit post introitum suum in vita sua et post mortem libere possidenda, et Tuko eadem sic gesta fuisse coram nobis pronuntiavit necnon omnia, que post fraternitatem receptam acquisivit, sororibus resignavit. Unde inhibemus *etc.* Datum Syelsø sub sig. officialis curie nostre Roskildensis *etc.*

Perg. [med 1 Segl: Brudst., nævnt i LDipl.]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 15). LDipl. [2008]

Apr. 15. *Reg. *1898.* Perg. med [4?] Segl: 1. A. 305; 2. [S'] NICOLA[I AC]JONI . . om Kors i Indfatning. Senere (jfr. 1358 ^{9/3}) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 250.* [2009]

Maj 6. *Reg. *1900.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lunde-bogen S. 85. *Dipl. Svec. V, 260.* [2010]

Maj 12. *Reg. *1901.* [Orig. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 370* = 382.] Vidisse 1403 Sept. 15. *Dipl. Svec. V, 261.* [2011]

Maj 19. »Konungh Magni protectorium eller beskiermelse sampt privilegium på desz closter hion och tienare i Bosjö, dat. fer. 4. ante octavam ascens. dni.«

[A. Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 22. — Aa. Vidisse 1354 Aug. 20. [2012]

Juni 5. Jonas Benedictß auditor generalis placiti Wybergensis, Petrus Niælæsß Pusyl, Nicholaus Munk, Nicholaus Magnæsß, Laurencius Hwas, Jacobus Magnæsß^c, Johannes Hwas, Michael Pæterß, Eskyllus Lyngh et Nicholaus Erikß. Noverint universi, quod sabb. post f. corporis Christi in placito generali antedicto Andreas sacerdos, clericus Johannis Kaas, de Dn. Petro Wendælbo M. 12 mr. argenti, pro quibus bona Andree Pæterß in Karthorp sita ceteraque universa in Hymmersysæl sita eidem J. K. inpignerata fuerunt, ex parte dicti J. K. in turonensibus, sterlingis et lybycensibus sublevavit. Datum nostris sub sig. *etc.*

Perg. [med 10 Segl: 6. A. 321]. Senere (jfr. 1401 ^{16/7}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 15c). LDipl. [2013]

Juni 7. W. dux Jucie. Noveritis, quod canonicis Ripensibus terras apud fratres minores Ripis ad partem occidentalem sitas, eisdem per magistrum Johannem Friis pie recordationis pro anniversario suo in perpetuum tenendo secundum consuetudinem ecclesie pleno jure scotatas et postea eis per 4 litteras nostras adjudicatas, in quarum etiam comporalem[?] possessionem per 4 discretos sunt introducti, adjudicamus, huic cause perpetuum silentium inponentes. Datum nostro sub sig. 2. fer. post f. corporis Christi, teste Dn. Haquino sacerdote.

Perg. med [1 Segl og] Kancellipaaskrift. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 18). LDipl. [2014]

Juni 8. Waldemar rex. Noverint universi, quod in 3. fer. post diem corporis Christi in nostro placito justitiario Alastathæ Johannes Kaas Dn. Petro Wendelbo M. Karthorp, Karthorpfangh et molendinum ibid. et omnia alia bona in Hymbærssel sita, Dn. Gregorio Magnusø M. per Andream Pæterø de Grandæslif inpignorata, que bona G. M. Johanni Kaas postmodum inpignoravit, scotavit. Sig. nostrum. Datum *etc.*

Perg. med [1 Segl og] Kancellipaaskrift. Senere (jfr. 1401 ^{16/7}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 15e). (*Reg. *1904.*) LDipl. [2015]

Juni 24. Soror Katerina abbatissa ac sorores s. Clare Roskildis. Noverint universi, nos fore obligatas viro discr. Nicholao Pukæpøl civi Roskildensi in 3 mr. argenti solvendis in prox. festo assumpt. Marie, pro quibus inpignoramus sibi ¹/₂ bool terre in Swauerslef, quod pertinet ad desertam curiam monasterii ad aquilonem circa ecclesiam sitam; si in dicto festo redemptum non fuerit, de ipso bool fructus percipiat, quousque dicte mr. fuerint persolute, hoc proviso, quod quandocumque redimi contingat, illo anno fructus levare debet. Sig. nostri conventus. [*Datum*] die Johannis bapt.

Perg. [med 1 Segl]. Senere til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 16). LDipl. [2016]

Juli 29. Nicholaus Mandthorp. Recognosco, me in bonis sororum s. Clare de Roskildis in Jæsshøghæ et aliis locis in Walbus H. vel Horns H. sitis nil juris habere, set debeo ipsa bona sororibus, quandocumque voluerint, resignare, litterasque ipsarum michi super eisdem bonis datas nullius esse vigoris. Sig. meum. Datum in die Olau.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 17). LDipl. [2017]

Aug. 2. Henricus sacerdos in Nærakær, Petrus sacerdos in Gæsum, Jacobus Karlø, Thuco Skamælø, Nicholaus Niælø, Karolus Maghnø, Olauus Niælø, Michael Lillæ et Nicholaus Galnæ. Noverint universi, quod die Stephani pape in placito Hallæ H. Zacheus Magnø testimonium de melioribus Hallæ H. inhabitantibus habuit, quod bona sua in . . storp sita, quondam fratri suo Johanni Maghnø jure hereditario atinentia, Dn. Petro Wændilbo M. ab ipso J. pro 3 paribus literarum regalium essent per discretos adjudicata et per ipsum non redempta, sed per Magnum Myræ, fratrem ejusdem, liberata a Nicholao Jønø de Karæmark ex parte ejusdem P. W. pleno pretio et redempta; quorum bonorum possessionem per 3 annos habuit pacifice, postmodum fratri suo . . .“ Nostris sub sig. [*Datum*] *etc.*

Perg. [med 9 Segl]. Senere i Kongens Arkiv (RA. Sønderhald H. 88). LDipl. [2018]

a) Slutningen af Brevet er ulæselig.

Aug. 8. *Reg. 2253**. Perg. med Boking Herreds Segl (Brudst.). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 4*, jfr. *IV, 392, Nr. 85* (RA. Slesvig 12). *SHL. Urkundensamml. II, 400.* [2019]

Aug. 14. Woldemarus rex. Noverint universi, quod Petro Albrictß dilecto nostro in par. Kristorp leges, que dicuntur Byærkælongh[.] cum omnibus juribus, que frater ejus et sui antecessores dinoscebantur habuisse, confirmamus, inhibentes *etc.* Sig. nostrum. Datum Ripis in vig. assumpt. Marie.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1386 ¹⁶/₁ eller 1377 ²/₂) til Gammel Estrups Arkiv (RA.). [2020]

Aug. 20. *Reg. 2254.* [A. Perg. med Hertug Valdemars Segl (Brudst.). Løgum Kl. Arkiv; senere i Geheimearkivet.] Afskr. af Langebek 1756: LDipl. sidst ved August (Afvigelser fra Aa: Jucie - Brethwath - Løghum - Løghum - Brethwath - contulimus *sigilli nostri munimine roboratas*^a. Datum Synderburgh - octavas assumptionis *virginis gloriose.*) Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 115.* [2021]

a) Aa. har „nostro sub secreto“ ved Brevets Slutning.

Aug. 24. *Reg. *1910.* Perg. [med 6 Segl]. (RA. Ø. Flakkebjærg H. 86.) *Dipl. Sec. V, 291.* [2022]

Aug. 25. *Reg. *1911.* Perg. [med 1 Segl]. Aarhus Bys Arkiv (RA. Skaane 8e). *Dipl. Sec. V, 292.* [2023]

Aug. 26. *Reg. 2257**. Perg. med 4 Segl: 1. Grev Henriks; 2. Grev Nicolaus'; 3. Markvard Westensees; 4. Albrecht Westensees; Paaskrift fra Erik af Pommerns Tid(?): Redacta in copia. Kongens Arkiv (RA. Holsten 4). *SHL. Urkundensamml. II, 118.* [2024]

Sept. efter 8. Johannes Benedictß¹ de Bramæ. Recognosco, me viro discr. Magno Pæterß de Syellandia omnia bona mea in Holmbo H., videl. [in L]akhøø, que habui cum uxore mea Jahana Akæsdoter, et omnia bona mea in Høbierghæ in eodem hæræth, que habui de Nicholao [Akæ]ß fratris uxoris [mee], vendidisse pro 40 mr. argenti, [quas recog]nosco me levasse ab eodem, [et] memorata bona omnia eidem [infra annum] a data presentium, [cum per eo fuero requisitus,] scotare [m]e obligo necnon bona sibi appropriare ab impetione quorumcumque conditione tali, quod si bono ei appropriare non sufficio, ut legis est, eidem ipsas 40 mr. argenti in bonis sterlingis vel turonen-sibus infra diem Martini anni revoluti refundere me astringo, ac interim omnes proventus de bonis levare teneatur. Sig. meum cum sig. virr. discr. Inghemari Karlß² de Byerghwsægaarth, Thordo[ni]s Akæß

fratris uxoris mee, Nicholai Pæterß de Wansthæthorp et Bo . . . is Jønsß othorp. Datum Helsingborgh . . . post nativit. b. virg.

Perg. med [5] Segl: [1. A. 323 (Hollunger)]; 2. Forsiden afsprunget [A. 324 (Thott)]. (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark.) Afskr. af Langebek 1754: LDipl. (herefter suppleret ovfr.); to svenske Afskr.: sstds. [2025]

Sept. 12. *Reg. 2259.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 115.* [2026]

Sept. 15. *Reg. *1916.* Perg. med Hertug Valdemars Sekret (med Hjælm). Senere i Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXI, 7). *Stemmann III, 11.* — Jfr. 1348 Juni 26. [2027]

— »Jacob Andersons avocatz uthi Giershærادت med flere fornåmblige mäns consens uthgifne wettnesskrift af for^{ne} hæradztingh, det een quinnæ wed namn Gunnur Sighursdotter sålde åth Ciciliæ Jönnisedotter een sin gård uthi Liungby liggjande, dat fer. 4. post exalt. crucis«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 25. [2028]

Sept. 20. *Reg. *1917.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 215. *Dipl. Svec. V, 345.* — Jfr. 750. [2029]

Sept. 27. Henichinus Syloghæ. *Recognosco, me discr. viro et honesto Gerlaco Friiæ civi Roskildensi in 20 mr. argenti ponderis coloniensis esse obligatum, in f. Martini prox. persolvendis, pro quibus sibi omnia bona mea in Lathagere et Salby in Ramzsyo H. cum omnibus conditionibus, quibus michi a discr. viro Andrea Aghæß in-pignorata sunt, inpignoro tali conditione, quod fructus et redditus anuatim percipiat, donec redimantur; obligans me, si bona ei per A. A. vel alios fuerint inpedita, ad intrandum civitatem Roskildensem nec ipsius absque beneplacito et consensu liberis vel heredum suorum me nullatenus exiturum, donec Gerlaco predictas 20 mr. persolvero. Sig. meum cum sig. venerabilium virr. Gyncikini senioris² et Nicholai Friis³, civium Roskildensium. Datum in die Cosme et Damiani.*

A. Perg. med 3 Segl: 2. se 1364, 3; 3. Skjold med Skraabjælke, hvorpaa 3 Ulvehoveder. Senere til Kongens Arkiv; *ÆA. IV, 45* (RA. Ramsø H. 62). LDipl. — Aa. Vidisse 1384 Marts 2. — Ab. Vidisse 1384 Apr. 20. — Hertil 1926; jfr. 1356 Juni 19. [2030]

Okt. 3. *Reg. *1918.* Perg. med [6] Segl: 3. A. 325 (Thott). (SvRA.) *Dipl. Svec. V, 363.* [2031]

Okt. 4. Thomas Murmester civis Roskildensis. *Noverint universi, me Boecio Løgman concivi meo terram meam in par. b. Jacobi Roskildis ad partem meridionalem a curia Jacobi Kopærhest sitam ad dies suos secundum voluntatem suam ordinandam dimisisse tali conditione, quod michi quolibet anno 9 grossos in f. Michaelis et re-*

liquos 9 grossos in f. pasche subsequentis exsolvet; quicquid in terra edificaverit, ad arbitrium 4 virorum discretorum, 2 ex parte Thome et 2 ex parte Boecii, stabit estimando, ita ut heredes ex parte utrumque equitatis justitieque optineant complementum. Sig. meum cum sig. Heynonis Wesby. Datum die Francisci.

Perg. [med 2 Segl], sammensyet med 1350 Sept. 28, med hvilket det blev afgivet til Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 26 a). LDipl. [2032

Okt. 28. Nicholaus Johannis de Æskælstorp, Johannes Niclæsß de Thyggæstorp, Ebbo sacerdos, rector ecclesie Synnærstweth, et Bero dyaconus, advocatus in Myærløsæ H., ceterique placitum Myærløsæ H. visitantes. Notum constat nos audivisse, Cristinam relictam Thetlauri advocati ejusdem hæræth omnia bona sua Cruphæthorp sita viro provido ac discr. Karolo Niclæsß in Hørby commoranti scotasse. Sig. nostra. Datum 5. fer. ante omnium sanctorum.

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Merløse H. 168.) LDipl. [2033

Dec. 2. Laugho sacerdos, advocatus Arusiensis, Palno abbas in Alwigh², Petrus³ sacerdos in Lathingh, N. sacerdos in Hoslef, Lodevicus Albriktß, Johannes Olæfß⁶, Michael Pætersß⁷, N. Jønesß⁸ de Lothenstorp, Sywardus Niclæsß⁹, Palno Pætersß¹⁰, Johannes Mus et Amyd Nak¹². Noverint universi, nos fer. 5. ante f. Nicholai in placito Haugelbyærg H. audivisse, quod Andreas Pætersß recognovit se a Dn. Petro Wændelbo, quondam regis Danorum dapifero, plenum pretium et omne debitum pro bonis in Karthorp in Hymmærsysæl sitis levasse. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med [12] Segl: [2. Nævnt i LDipl.]; 3. G. 763; 6. A. 326; 7. A. 327; 8. A. 328; 9. A. 329 (Uldsaks); 10. A. 330; [11. Nævnt i LDipl.]; 12. A. 331 (S' PÆTRI NOVKS). Senere (jfr. 1401^{16/7}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 15 h). LDipl. [2034

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 17* (Febr. 13), *127* (Aug. 22); se ogsaa 2021, 2026.

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 34* (Jan. 12 el. Juli 12), *5, 129, IV, 17, 17*; se ogsaa 2000, 2019, 2030. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 324* (Dec. 27). — Tommerup: se 2011. — Antvorskov: *ÆA. IV, 152*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 353, 380, 382*. — Sorø: *SRD. IV, 530*. — Mariager: *Danske Mag. II, 139* Note i (1 28). — Vor?: *ÆA. I, 208*.

1345.

Jan. 7. Waldemar rex. Noverint universi, quod in justitia nostra Petrus [N]yellß et suus filius Johannes Petri de Hirsit in Ryngstad H. donaverunt et scotaverunt ad 6 prebendas archiepiscopales ecclesie Roskildensis et canonicos earundem 1 curiam in Hirsit, cui adjacent terre in censu 4 sol. et 4 denar., cum terris, que dicuntur

Famejordh, obligantes se ad scotandum bona eadem in placito generali Ryngstad et provinciali Ryngstad H., quandocunque fierent requisiti. Datum Roskildis sub secreto nostro in crast. epyphanie dni., presentibus Dn. Jacobo episcopo Roskildensi ac Nicolao dicto Leembæk dapifero nostro.

[Orig. *sub sigillo cum corona*. Roskilde Kapitels Arkiv.] Vidisse 1373 Okt. 31. LDipl. [2035]

Jan. 24. *Reg. 2262**. Perg. med [10] liflandske Segl, hvoraf fattes 2., 7. og 8. Kongens Arkiv (RA. Liffland 10). *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 202; Bunge II, 377.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 474, Fol. 491.* — **Aa.** Vidisse 1558 Okt. 15, se 627. [2036]

Marts 5. Kongen om Skøde til Viborg Kapitel.
[Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Vidisse 1353 Apr. 7. *Dipl. Viborg. 13.* [2037]

Marts 6. Johannes dictus Kaas¹. Noverint universi, me a viro discr. Dn. Petro Wændelbo M. in nundinis Hostatbro in media quadragesima pro dampno meo ratione bonorum in Karthorp secundum arbitrium discr. virr. Dn. Henrici Nielsens et Nicholai Bugy, in quorum manus in placito justitiario compromisimus, 25 mr. argenti recepisse. Sig. meum cum sig. discr. virr. Petri Styggß de Byørnethorp et Thome Nielsens³ A. Datum etc.

Perg. med [3] Segl: 1. A. 332 (Kaas); 3. A. 333. Senere (jfr. 1401 ^{16/7}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 15 i). LDipl. [2038]

Marts 13. *Reg. 2263**. Perg. [med 1 Segl, nævnt i LDipl.]. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 13). *SHL. Urkundensamml. II, 121.* Udtog med Datum: Paaskeuge: *Hvitfeld III, 475, Fol. 491.* [2039]

— *Reg. *1930.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 17; 2. G. 39. Senere i Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 422.* [2040]

Marts 20. Johannes Magnæns. Notum facio, me priorisse et sororibus claustris b. virg. Roskildis bona in Lindholm, michi per Dn. Petrum abbatem Ringstadiensem totumque conventum ibid. inignorata, prout in literis eorum continetur, pro 43 mr. argenti cum omni jure, quo ad me venerunt cum literis eorum, scotasse, tran[s]ferens in ipsas omne jus, quod in bonis habui, donec redimantur. Si pro defectu mee appropriationis aliquod dampnum incurrerint, ipsas indemnes conservem secundum arbitrium 4 amicorum nostrorum ex utraque parte eligendorum. Sig. meum cum sig. Dn. Nicholai Duuæ decani Roskildensis et Dn. Johannis de Capella prepositi ibid., Boecii Jenæns et Gødichini Magnæns. Datum dnica. palmarum.

Perg. [med 5 Segl]. Roskilde Frue Kl. Arkiv (RA. Voldborg H.). LDipl. [2041]

Marts 27—Apr. 2. *Hvitfeld III, 475, Fol. 491.* Se 2039.

Marts 30. Petrus Laurensß¹. Noveritis, me probo famulo Gun-
naro Jæcobß bona michi et fratribus meis attinentia, videl. 2 curias
in Hwanstorp in Gislum H. in par. Farsyø (1 mr. annone), 1 curiam
in Styttorp ($\frac{1}{2}$ mr. annone) ac 1 curiam in Arndorp in Aars H.
(Johannes Swenß, $\frac{1}{2}$ mr. annone), pro 20 mr. argenti ponderis co-
loniensis inpignerasse, in festo Michaelis prox. redimenda; si dicto
termino redempta non fuerint, ea sub sua habeat ordinatione redditus
percipiendo, donec summa festo Michaelis anni cujuscunque persoluta
fuerit; item familiam instituendi et destituendi habeat potestatem.
Si bona ipsi a fratribus meis libera facere non potero, sibi bona mea
propria eque valentia in locis sibi competentibus inpignerare me obligo.
Sig. meum cum sig. Pauli Glop². Datum fer. 4. pasche.

Perg. med 2 Segl: 1. A. 334 (Panter); 2. A. 335. Senere (jfr.
1408 $\frac{8}{5}$) til Kronens Arkiv (RA. Nørrejyll. 155 d). LDipl. [2042

Apr. 3. Ingerdis relicta Johannis Niclæsß de Od, Petrus Jønss²
de Bistorp et Nicolaus Jønss de Dal. Noverint universi, quod bona,
que possedit idem Johannes Niclæsß, videl. dimidia pars occiden-
talis in curia Od cum dimidietate occidentali sibi pertinentium uni-
versorum et Keræstorp, curia dicta Østergarth cum suis coloniis, in
quibus resident Sweno Swarver, N. Michælß, N. Byørnß, N. Skræder,
Jacobus Pæterß, Petrus Byørnß, N. Kok, Lydikinus, et bona ibid., in
quibus residet Petrus Krakæ, Johanni Brantß cum uxore sua Marga-
reta post mortem patris sui dicti Johannis Niclæsß contingebant;
unde nos ipsi predicta bona dimittimus, prout in placito generali Wi-
bergensi sibi scotavimus. Preterea ipsum ab impetitione nostra pro
divisione post mortem J. N. iterato facienda dimittimus excusatum.
Sig. nostra cum sig. Dn. Lydikini⁴ sacerdotis de Grindesteen et Ni-
colai Pæterß de Kilal. Datum dnica. quasimodogeniti.

A. Perg. med [5] Segl: 2. A. 336 (Galskøt); 4. G. 696*. Senere
(jfr. 1406 $\frac{25}{5}$ og $\frac{7}{5}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 155 e). — Aa.
Vidisse 1414 Apr. 15. LDipl. [2043

Apr. 4. Laugho advocatus in Hall H., Paulus de Kvth, Petrus
de Gesingh sacerdotes, Vgotus Ebbison, Thuko Skænomelson, Lauren-
tius Jenson et Jacobus Michelson, AA. Noverint universi, quod pla-
cito Hall H. post dnicam. quasimodogeniti nos audivisse, quod Dn.
Cristina Niclesdotter relicta Dn. Rany Jenson 1 curiam in Hwilsager
(Nicholaus Tursøn) Nicholao Laurentzson pro 61 mr. argenti de pon-
dere coloniensi inpignoravit tali conditione, quod fructus et redditus
de curia sublevabit, donec redimatur. Sig. nostra. Datum etc.

[Perg. med 7 Segl, hvoraf Brudst. af de tre. Arkivet paa Rosenholm.]
Afskr. 1761: LDipl.; Ny kgl. Saml. 4to, 2091, I; Uldall 4to, 360. [2044

Apr. 15. *Reg. *1933.* Perg. med [8?] Segl: 1. G. S. 87; 2. G. 41; 3. G. 44; 7. G. S. 87; 8. G. S. 86-87. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 434* (med Seglbeskrivelse); *Erslev, Testamenter Nr. 42.* [2045]

Maj 8. »Archiebiscop Pädhers medh 4 andra biscopars consens uthgifne åth Bosjö closters idkesamme frequentanter indulgentz breef, dat. dnica. post f. ascensionis«. [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 23. [2046]

Maj 9. *Reg. 2264*.* A. Perg. [med 7 Segl]. (SvRA.) *Dipl. Svec. V, 457.* — Aa. Vidisse af Kong Magnus 1348 Maj 17. Perg. (SvRA.). *Dipl. Svec. VI, 32.* — Ab. Oversætt. i Afskr. fra o. 1500. (SvRA.) *Dipl. Svec. V, 458.* [2047]

— *Reg. 2265*.* [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 245. LDipl. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 138* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tij, Fol. 73*). — [B. Orig. Aarhus Kapitels Arkiv.] Afskr.: Aarhusbogen: *SRD. VI, 490.* — [C. Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin K, 498. LDipl. — D. Perg. med 20 Seglhuller, der til Dels synes ubenyttede; 2. Brudst. af Biskop Sven af Aarhus' Segl; 5. G. 160; 6. G. 674. Slesvig Kapitels Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 13). *Dipl. Svec. V, 446.* — *Hvitfeld III, 475, Fol. 492.* [2048]

— *Reg. 2266*.* A. Perg. med [7] Segl: 1. G. 17; [3. Brudst., nævnt i LDipl.]; 5. G. 160; 6. G. 674; 7. G. S. 72. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 456.* — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 244. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 137* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tij, Fol. 73*). — B. Perg. [med 7 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Danske gejstl. Sager 1 c). LDipl. [2049]

Maj 10. Afladsbrev af danske Bisper.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 305, VII, 230* og *Rørdam, Monum. 2 R. II, 470* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Kiiij, Fol. 40*). Hamsfort angiver i *SRD. I, 305* Datum som Maj 14; men i en af hans utrykte Bispekrøniker (Kall 8vo, 668) staar: »In diplomate anno 1345 fer. 3. infra octavam ascensionis dni. fratrem hic Nicolaus se vocat, cum esset in comitiis Helsingburgicis«, hvad der vistnok er hentet fra samme Brev. [2050]

Maj 14. *Hamsfort: SRD. I, 305.* Se 2050.

Maj 15. Petrus archiepiscopus Lundensis Dn. Petro episcopo Ripensi. Noverit vestra reverenda fraternitas, nos 2 litteras Dn. Clementis pape VI, nobis et vobis aliisque nostris suffraganeis directas, videl. unam in filis sericis et aliam in filo canapis vera ejus bulla plumbea bullatas et per Petrum de Vassanhaco ac Jacobum Rebulli de Biterris Dn. pape cursores nobis presentatas recepisse: 1983 og 1993. De quibus litteris secundum mandatum apostolicum nobis directum transumptum fideliter fieri mandavimus sub sigillo nostro cum subscriptione et signo consueto notarii publici infrascripti vobis transmittendum. Acta in capella nostre curie Lundensis nostro sub sig.

die penthecostes, presentibus viris discr. DDn. Haquino Lundensis, Petro Yuari Ripensis ecclesiarum canonicis, Nicholao Petri presbitero, rectore ecclesie Rafndalæ nostre Lundensis dyocesis, Nicholao Josephß et Johanne Niclæsß de Aby, ejusdem dyocesis laycis, testibus ad premissa vocatis.

[*Notarmærke.*] Et ego Thuco Thuronis clericus Lundensis dyocesis, publicus auctoritate imperiali notarius, presens interfui ipsasque litteras apostolicas per manum Thiderici Tuchonis clerici Roskildensis dyocesis transscribi feci et collatione diligenti habita subscripsi et signo meo consueto signavi rogatus.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). LDipl. [2051

Maj 15—21. »Biscopens i Roschild wed nampn Jacobus och episcopus Ripensis wed nampn Petrus bägges desz uthgifne indulgentzbreef på 60 dies indulgentiarum åth dhem, som s. Johannes evangelistæ kyrckia flitigt frequenterade, dat. ebdomadæ pentecostes«.

[Orig. Lunds Johannes Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 10. [2052

Maj 16. Kanutus Iwanß, Nicholaus Jønsß de Vghæltorp, Johannes Myrk, Matheus Stenyß, Magnæs Yrting, Aghco Jønsß et Johannes Palnyß. Noverint universi, quod crast. pentecostes in placito Harz H. Johannes Barnß recognovit, se plenam emendam de Petro Paulß pro morte Nicholai Høøk filii sui percepisse, pro cujus morte eundem dimisit excusatum, plenam promittens eidem securitatem, quod orfæythæ dicitur. Nostris sub sig. Datum *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 a, 17.) [2053

Juni 17. Petrus Wendelbo¹ M. Recognosco, me Johanni Aughiß in 2 mr. argenti in f. Martini prox. persolvendis [esse obligatum], pro quibus sibi curiam meam in Langhgu sitam (Petrus Judæ) impignerò; si in solvendo defecero, 2 oras annone de redditibus curie annuatim debeat sublevare, donec redimatur. Sig. meum cum sig. discr. virr. Laurencii Hwas, Nicholai Jønsß de Liothenstrorp, Johanni[!] Brandtß et Petri Jønsß de Togæthorp. [*Datum die*] Bøtulphi.

Perg. med [5] Segl: 1. A. 211 (Vendelbo). (RA. Nørrejyll. 16.) LDipl. [2054

Juni 18. Se 1349 Juni 20.

Juni 24. Johannes Magnæsß de Skærssø, Petrus Molnæs, Nicholaus Mattæsß, Johannes Michælß de Ræwæn, Jacobus Michælß, Nicholaus Laurænsß⁶ de Wiipæthorp, Andreas Jacobß, Petrus Magnæsß, Hartwicus Lunowæ et Claus Skyrnowe. Notum facimus, nos vidisse divisionem bonorum per heredes Nicholai Griis post obitum ejusdem

factam in hunc modum, quod Wongotus Pæterson 2 mr. auri in Mæthælgarthsmark in terris, que dicuntur Balsagær, et 3 mr. auri in terris Dyupækærmark sitis in recompensationem bonorum, que Nicholaus Griis de bonis uxoris sue vendidit, rehabere deberet; item quod quilibet heredum de bonis inpigneratis partem suam secundum quantitatem hereditatis, cum primitus redimerentur, levaret; item idem W. P. partem unius filii in terris Skærbæch cum uxore sua hereditavit, quam partem Petro Marquardß pro 14 mr. argenti vendidit, de quibus 6 mr. statim promptas habuit, residuas vero 8 mr. idem Petrus prox. festo pentecostes ei aut suo nuntio literas suas apertas quittance deferenti exsolvere deberet, et si nuntius ipsas 8 mr. secure non esset ausus deducere, idem P. eum Randrusius vel ulterius securare deberet, prout amicus amico de jure facere teneretur. Item Wongotus una cum Petro Molnæs et Petro Magnsß sub fide corporali et conjunctis manibus promiserunt, quod W. placito Nor H. Dy[u]rs, placito Wybergensi generali aut coram Dn. rege Petro Marquardß dictam partem filii in Skærbæch infra diem cinerum prox. scotare deberet. Datum^a nostris sub sig. die Johannis bapt.

Perg. med [10] Segl: 6. A. 337. (RA. Danske Selsk. Membr.; tidligere hos Assessor Hoffmann.) LDipl. [2055]

a) I Aarstallet er quadragesimo med andet Blæk rettet fra tricesimo.

Juli 3. Reg. *1940. [Orig. Senere (jfr. 1378^{24/11}) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 144. *Dipl. Svec. V, 469.* [2056]

Aug. 16. Reg. *1945. Perg. [med 2 Segl]. Senere (jfr. 1358^{9/3}) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 491.* [2057]

Sept. 13. Jacobus [episcopus] Roskildensis. Noverint universi, nos literas Dn. Erici regis sig. ipsius sigillatas vidisse: 648. Datum Roskildis sub sig. nostro in profesto exalt. crucis.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 277* (AM. Suppl. I, 7). LDipl. under 1295 Okt. 23. [2058]

— Specifikation, Acta privata Nr. 26. Se Udaterede 1351—1400.

Okt. 9. Ericus dictus Hasenbergh. Noverint universi, quod Petro Jønß bona mea omnia in Giurthø in par. Geerløf, Løuuæ H., impignerò, die Martini prox. pro 10 mr. argenti in parata pecunia redimenda; si bona in termino non redemero, eadem pro usibus suis ordinabit. Pro edificiis vero notabilibus et sumptuosis, que posuerit in eisdem, ei satisfacere me astringo secundum arbitrium virorum discretorum de dicta hæreth, 2 ex parte mea et 2 ex parte ipsius, antequam a bonis separetur. Insuper habeat bona in manus ad integrum annum, postquam redimuntur. Sig. meum cum sig. Erici Barnumß, Petri dicti Duuæ et Vffonis Pæderß de Paddeburg. Datum die Dyonisii.

Perg. [med 4 Segl]. Senere (jfr. 1354^{23/7}) til Kongens Arkiv (RA. Love H. 26). LDipl. [2059]

Okt. 10. *Reg. 2267**. Perg. [med Clemens VI's Bulle]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 142). *Terpager 106.* [2060]

— *Reg. 2268.* [Orig. med Clemens VI's Bulle. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin K, 378. *Terpager 107.* [2061]

Nov. 23. Laurencius Nichola[i dictus] Toddæ frater Nicholai Thyriß bone memorie, frater Skelm abbas de Paraclito, senior Gyncechinus [et] Nicholaus Friis, cives Roskildenses. Notum facimus, quod promittimus, quod in remedium anime Yuari Jønesß de Jucia per dictum Nicholaum Thyriß interfecti in ecclesia b. Lucii Roskildis infra f. Clementis prox. unum altare cum libro missali seu libris, vestibus et aliis ornamentis, ratione hujus homicidii nunc sopiti, fundare teneamur ac per bona et redditus adeo dotare, quod omni septimana cum 3 missis possit inofficiari. Insuper promittimus, quod in remissionem peccaminum dicti Yuari unum hominem versus Romam in nostris sumptibus emittere debeamus, qui infra dictum f. Clementis, cessantibus legitimis impedimentis, redire habeat cum literis seu instrumentis, cum quibus testetur, se pro peccatis dicti Y. peregrinatum limina sanctorum Rome visitasse. Sig. nostra. Actum et datum oskildis die Clementis.

Perg. [med 4 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 4). [2062]

Dag? »Et latins pergamentdz bref med 1 hengendis indsejel, liudendis om Heinskye«.

[Orig.] Register over Sidsel Ulfstands Breve 1593 (RA.) A, Tillæg 4. — Jfr. 1350. [2063]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 386* (Marts 29); se ogsaa 2048. — Løgum: *SRD. VIII, 146* (Nov. 13), *145* (Nov. 29).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 97.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 353, 357, 369.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 201* (Juni 15), *244.* — Tommerup: *ÆA. IV, 378.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 132, 166.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 380.* — Roskilde Agnets Kl.: *ÆA. IV, 280* (maaske = 1395 Marts 4); se ogsaa 2058. — Alling: *ÆA. II, 182.* — Vestervig: *ÆA. III, 134.* — Vor: *ÆA. I, 185.*

1346.

Jan. 13. *Reg. *1960.* [Orig. Øvid Kl. Arkiv.] Afskr. [»ex apogr. vet. in archiv. antiqv. Holm.«] af Langebek 1754: LDipl. *Dipl. Svec. V, 525.* Afskr. af Wessman 1758: Upsala Universitetsbibl. E 163, S. 179. [2064]

Jan. 15. Frater Jacobus dictus Hallwægge ordinis s. Johannis in Anddorscogh. Noverint universi, me curiam meam in Anstorp in Ringstæt H., quam michi Nicolaus Jonesß de Querkæby pro 3¹/₂ mr. argenti per patentis suas litteras inpignoravit, Johanni dicto Bæchæræ

discr. viro dimi[si]sse, donec ab eodem redimatur. Sig. meum. Datum dnica. post oct. epiphaniam dni.

Perg. [med 1 Segl]. (AM. LVII, 18.) LDipl. — Aaret skal maaske læses som 1356. [2065]

Jan. 19. Petrus Niclæsß Pusæl canonicus Ripensis, Johannes Niclæsß, Petrus Baggý et Thomas Niclæsß, heredes Dn. Nicholai Jønß Pusæl M. Noverint universi, quod nos Dn. Esgero Froost M. omnia bona in par. Hwidbiergh in Hasing H., que idem N. J. Pusæl Nicholao Pæterß Munduitæ prius scotaverat, que bona nos de heredibus N. P. Munduidæ per iudicium regis in placito suo justitiario rehabendo nobis advendicavimus ex parte nostra et coheredum nostrorum, in placito regis justitiario scotavimus, nos obligando, quod ipsi Esgero eadem bona in placito generali Wybergensi vel in placito sysælthingh vel hæretthingh scotabimus, cum per eum vel nuntium suum certum tempestive requisiti fuerimus. Sig. nostra. Datum in crast. Prisce.

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Hassing H. 22; tilhorte 1756 Klevenfeld.) LDipl. [2066]

Febr. 15. »Gregorii Astratsons ath Bosiö closter gifne sälje äller skiötebreef på alt sitt godz i Tororp i Tyrnatorp sochn beläget, dat. crast. Valentini«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø (Bl. 340) Nr. 3. [2067]

Marts 24. *Reg. *1977.* A. Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl. — B. Perg. med sammes Sekret. Begge senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Kobstad 103 og Ribe Stiftskiste 64). Dansk Oversætt.: *Kinch, Ribe I, 192* (Datum er: vig. annuntiat. Marie). [2068]

Marts 26. *Reg. *1966.* Perg. med 1 Segl: G. 17. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 548.* — Jfr. 2070. [2069]

— »Abbotens i Herwista closter uthgifne skiötebreef åth capitelet i Lund, sålunda att capitelet eller desz canich hr. Benichinus bekom Nöbbele, och abbotenn hr. Jacob bekom Tokætorp, dat. dnica. mediæ quadragesimæ«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 24. Er maaske et Udtog af 2069. [2070]

Apr. 13. Waldemar rex¹ et dux Estonie. Constare volomus[!], quod 5. fer. post dnicam. palmarum in presentia nostra Nicolaus Pætersß dictus Grubbe famulo nostro Jacobo Begere omnia bona sua in Withby, integrum opidum Gedethwet, integrum opidum Hæslæbyergh, omnia bona sua in Rughthwet, integrum opidum Wklæthorp cum omnibus iuribus, quibus ipsa bona in W. ad manus suas deveniunt, omnia bona sua in Øthkilstorp, in Vlstorp, in Thorstenstorp et in Kalsholtæ, 5 sol. terrarum in sensu[!] in Thorslunde in Tuzæ H. et omnia bona matris sue in Østræ Dravby in Horns H. pro 150 mr

argenti coloniensis ponderis, scil. in grossis, sterlingis et lybicensibus, inpignoravit et tradidit die Jacobi jam prox. ad annos immediate subsequentes redimenda; si bona ipso termino redempta non fuerint, Jacobo pro 300 mr. argenti cedere debeant tali conditione, quod redditus levabit anuatim, donec bona redimantur; anno vero, quo redempta fuerint, redditus ei cum majori summa pecunie cedant. Nos igitur articulis in patentibus dicti N. G. super inpignoratione confectis contenti prescripto J. B. bona memorata adjudicamus suis usibus ordinanda, donec redimantur. Unde inhibemus *etc.* Sig. nostrum. Datum *etc.*

Perg. med Kongens Segl. Senere (jfr. *ÆA. I, 52?*) til Kongens Arkiv? (RA. Arts H. 14). LDipl. [2071]

Apr. 25. Tucho Buzcel. Notum facio, quod sanctemonialibus in claustro b. Botulphi Wybergis omnia bona mea in Ørugh, videl. 1 curiam cum molendino, et omnia bona michi per heredes Dn. Petri Wendelbo pro 20 mr. argenti impignerata, in placito generali Wybergensi ante f. Michaelis redimenda, scil. 2 curias in Beringh, 1 curiam in Seythorp et 1 curiam in Mamern, ob remedium anime mee et uxoris mee Botilde resigno, ut eis prius dicta bona in placito generali Wybergensi resignavi pro usibus suis ordinanda. Sig. meum cum sig. DDn. Petri Palk et Nycholai de Høgesløf, sacerdotum. Datum die Marci.

Perg. [med 3 Segl]. Viborg Botulphi Kl. Arkiv (RA. Nørrejylland. 17). LDipl. [2072]

Maj 6. *Reg. *1970.* [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 63. *Dipl. Svec. V, 570.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 139* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tij, Fol. 73*). — **Ab.** Afskr. fra o. 1500 (i Datum er glemmt: sabbato): Gml. kgl. Saml. 4to, 3124, Bl. 244 v. [2073]

Maj 26 el. Aug. 28. »Archiebiscop Pedhers donations skriftt till closteret i Bosjö på all sin biscopztiionde, dat. die Augustini«. [Orig. Boso Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 25. [2074]

Juni 6. Petrus Ebbæß¹ et Alsund Jønß². Recognoscimus, nos in solidum Dn. Andree Nieleß sacriste ecclesie Roskyldensis in 7 mr. argenti ratione mutui Ebboni Clemætß per ipsum facti teneri obligatos, pro quibus ipsi curiam nostram villicalem in Hawærthorp (Tunæ H.) cum inquilinis et pratis in Wlwæmosæ inpigneramus pro usibus suis ordinandam, ita quod redditus ratione dampni et interesse levabit; dies redemptionis erit placito Tunæ H. ante diem purific. Marie; hoc adjecto, quod cum curia fuerit redempta, aliquod haald aut meliorationes domorum ab ipso seu quibus ipse bona deputaverit, non petantur.

Sig. DDn. Johannis de Capella³ prepositi, Henrici Geretß, canonicorum Roskyldensium, et Andree Ingwærnsß⁵ layci cum sig. nostris. Datum Roskyldis 3. fer. pentecostes.

Perg. med [5] Segl: 1. A. 339; 2. A. 340; 3. G. 220; 5. A. 341: Paaskrift: Super bonis *etc.*, que P. E. et A. J. inpigneraverunt Dn. Andree sacriste et postea scotaverunt, data fabrice ecclesie per eundem Andream sacristam. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXI, 5). LDipl. [2075

Juni 8. Nicolaus Jønsß de Løthenstorp, Johannes Jacobß² et Petrus Jønsß³. Noverint universi, quod de bonis in Tykestorp, prout nobis in placito Mæthelsholm H. per Johannem Brantß fide data est promissum, inter Aghonem Krakæ et eundem J. ita discernimus, prout etiam eodem placito personaliter intimavimus, quod dicta bona, sicut nunc cum seminibus inventa fuerint, memorato J. B. cedere debeant. Sig. nostra. Datum 5. fer. pentecostes.

A. Perg. med 3 Segl: 1. Forsiden fattes; 2. A. 342; 3. Skjold, hvori Bogstavet A under et Kors. Senere (jfr. 1406 ²⁵/₅ og ⁷/₉) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejylland. 155 g). — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. LDipl. under 1345 ³/₄. — Jfr. 2078 og 1347 Juni 14. [2076

Juni 23. Reg. 2274. [Orig. med Ribe Bys Segl.] *Terpager* 696. [2077

Juli 13. Petrus Paulß¹, Petrus Muly Jacobß², Lydikinus³ sacerdos, Johannes Jacobß⁴, Petrus Jønsß, Nicolaus Michelß, Petrus Muly Byørnsß⁸, Nicolaus Jønsß⁷ de Winkel, Johannes Høok⁹ et Karulus Ascerß¹⁰. Noverint universi, quod 5. fer. post diem Ketilli Johannes Brantß in placito Mæthelsholm H. testimonio placitantium docuit, quod 5 arbitri, in quorum manibus Agho Krakæ et dictus J. B. totum super bonis in Tykæstorp et litigio super eisdem moto eodem placito resignarunt terminandum, tali modo discernendo diffiniebant, quod bona memorato J. B. cedere debeant. Sig. nostra. Datum *etc.*

A. Perg. med [10] Segl: 1. A. 343; 2. A. 344 (Mule); 3. G. 696*; 4. A. 342; 7. A. 345 (Rotfeld); 8. A. 346; 9. A. 347 (Skjoldet er delt); 10. A. 348. Senere (jfr. 1406 ²⁵/₅ og ⁷/₉) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejylland. 155 f). — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. LDipl. under 1345 ³/₄. — Jfr. 2076. [2078

Juli 22. Nicholaus Erikß de Lyndæ. Noverint universi, quod viro nobili Nicholao Knutsß de Suaneholm cum Cicilia filia mea sibi in uxorem desponsata medietatem partis dicte mynddeloth michi^a in omnibus bonis in Syælandia et omnibus aliis terris, tam paternis quam maternis, post mortem Katherine Tymmsædatter [con]sortis mee competentis, pro redditibus Cicilie per [me ha]ctenus sublevatis et pro debitis, quibus prefato N. K. teneor obligatus, scoto. Si dictus N. K. cum Cicilia prolem vivum^b non habuerit, bona ad heredes Cicilie

rever[te]ntur]. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Nicholai Johannis sacerdotis, capellani regis Dacie, Boecii Falk, Nicholai Eriksø de Yærpelsthorp, Petri Falk, Nicholai Clementsø, Jacobi Olafsø et Jacobi Bekere. Datum Hyrningsholm die Marie Magdalene.

[A. Perg. med Segl. Senere til Kongens Arkiv.] Afskr. af Gram: LDipl. — Aa. Vidsisse 1414 Dag? — Jfr. 2080. [2079]

a) Fattes i Grams Afskrift. b) Gram: vivam.

Juli 22. Reg. 2275. A. Perg. med [6] Segl: 1. A. 349 (Saltensee); 3. G. 1026; 4. G. 369; 5. A. 350 (Banner). Senere til Kongens Arkiv (RA. Holbo H. 7a). *Suhm XIII, 806.* — Aa. Vidsisse 1414 Dag? — Jfr. 2079. [2080]

Aug. 11. Reg. *1974. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 201. *Dipl. Svec. V, 594.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 139 Anm.* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiiij, Fol. 74.*) [2081]

Aug. 22. Reg. *1975. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 151. *Dipl. Svec. V, 598.* [2082]

Aug. 23. Reg. *1976. A. Perg. med [3] Segl: 1. G. 17. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 601.* — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 189 med Overskrift: »Institutio et fundatio secundi altaris per Dn. Nicolaum Bunkæflo in honorem b. Petri et Andree, quod nunc dicitur Ypolitici«. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 140* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiiij, Fol. 74.*) [2083]

Aug. 28. Se 2074.

Aug. 29. Reg. 2278* (om Salget af Estland). En Kopi heraf meddeltes af den polske Sendemand under Fredsmødet i Stettin 1570; herefter dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 481, Fol. 494* (med Datum: S. Hans Bapt. Dag). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 306* og *Rørdam, Monum. 2 R. II, 474*, hvor Datum: 1347 Juni 24.

Aug. 30. Jacobus Pæthærsø auditor causarum placiti generalis Syelendie, frater Jacobus abbas monasterii Ringstadensis, Petrus Nielsø M., frater ordinis s. Johannis in Andworskow, Nicolaus Jeenæsø de Querkæby, Eskillus Olefsø, Jacobus Brothærsø, Harrul Mathisø, Olauus Lungæ, Johannes Tordsø, Jacobus Karlsø et Jacobus Gwtruadsø civis Roskildensis. Noveritis, quod crast. decollat. Johannis bapt. in placito generali Syelendie Ringstadis vir discr. Dn. Jacobus Nielsø de Maglæby M. viro honesto Nicolao Knutsø de Swanæholm ex parte providi viri Nicolai Eriksø de Lindæ curiam Syøholm, villam Syøthorp dicte curie adjacentem cum 1 molendino aquatico et 1 molendino aërio juxta curiam necnon 1 molendinum dictum Kinæsmøllæ, omnia bona sua in Syærsløf, in Lillæ Hæddinghæ et Løthærsløf in Stænum[s!]¹ H., opidum Borørh in Lyngæ H., omnia bona sibi per Dn. Claum de Kiil M. inpignerata videl. bona in Thoræthorp, Stjøsør, Snøsøræthorp, Rængæ, Nees, Købæthorp et Sterthorp cum molendino aquatico in Flasso in Boryz H. et Hamers H., necnon et villam Klouæ-

toftæ in Lillæ H., scotavit. Obligavit insuper Dn. Jacobus se ad reddendum Nicolao Eriksß tanta bona infra terram Syelendie equevalentia, si prenotata bona a possessione ejus evicta fuerint, prout in litteris appertis ipsius Dn. Jacobi super premissis confectis atque in placito generali Syelendie publicatis, quas perspeximus fidedignorum sigillis consignatas, apparet. Sig. nostra. Datum etc.

[Orig. med 7 (!) Segl.] Vidisse 1398 Marts 6. LDipl. [2084

Sept. 7. *Kinch, Ribe I, 192 (Reg. *1977).* Se 2068.

Sept. 8. *Reg. 2280.* [A. Orig. Aarhus Kapitels Arkiv.] — **Aa.** Afskr.: Aarhusbogen: *SRD. VI, 472.* — **Ab.** Dansk Oversætt. (med udeladt Dagsangivelse) i Vidisse, Udat. 229. LDipl. [2085

Sept. 28. *Reg. *1978.* **A.** Perg. [med 6 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 608; Erslev, Testamenter Nr. 43.* — **Aa.** Ufuldstændig Afskr.: Lundebogen S. 220. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 140 (= Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiiij, Fol. 74).* — Registrant 1425: »Testamentum Dn. N. Bunkaflø canonici super aniversario suo de bonis in Liudaknepel«. [2086

Nov. 1. Saxo Pætersß¹ M. Noverint universi, me Benedicto Bille in 20 mr. argenti in denariis, grossis turonensibus, sterlingis, denariis lybicensibus aut puro et examinato argento sub pondere coloniensi esse obligatum, placito Ars H. post festum Martini ad annum persolvendis, pro quibus sibi 2 curias meas 2 orarum terre in censu in Ørstorp in Ars H. (Clemens et Benedictus), michi post obitum matris mee divolutas, impingnero; si termino deputato et placito redempte non fuerint, redditus de eis levare debeat, donec redimantur; insuper habeam potestatem alteram curiam pro 10 mr. argenti redimendi. Si ambas curias quocumque anno termino solutionis redimere potero, redditus curiarum michi cedant. Si B. B. estimationem suam propriam in curiis habere voluerit, habere debeat potestatem dictam estimationem deducendi et in usum suum collocandi, quandocumque redimantur. Si vero propriam suam alodiam dictam aalf in una curia habere voluerit, michi 3 oras annone, si redempta fuerit, dare teneatur; si vero in ambabus, 6 oras annone. Sig. meum cum sig. virr. discr. Petri Saxonis² filii mei, Petri Jensß dicti Grubbe³, Nicholai Mandorp⁴, Nicholai Knutsß de Swanholm et Petri Niclesß⁶ de Dythringæ. Datum die omnium sanctorum.

Perg. med [6] Segl: 1. A. 352 (Uldsaks); [2. A. 356 (Uldsaks)]; 3. A. 353 (Grubbe); 4. A. 354 (Mandrup); 6. A. 355. (RA. Arts H. 73.) LDipl. [2087

Nov. 13. Petrus Pauelsß¹ advocatus Roskildensis, Gyncechinus senior, Laurencius dictus Toddæ³, Gerlacus Friæ⁴, Jacobus Guthmundß, Johannes Friis, Matheus Jønsß, Johannes Andærsß dictus

Røth, Elyas dictus breuis, Johannes Jenß¹¹, Johannes Støpæræ et Olauus Æbbæß Sutor, cives ibid. Noverint, nos die Briccii in placito nostro Sæmæ H. Roskildis celebrato audivisse, Dn. Nicholaum Spink previsorum claustrii b. virg. Roskildis apud nos discr. viro Strangoni Jønsß civi Lundensi curiam dicti claustrii in Svauersleef dictam Næ-thrægaarth pro 15 mr. argenti ponderis coloniensis inpignerasse, placito supradicto ante f. Martini anni instantis redimendam; si prefixo termino non redimatur, obventiones et cetera servitia de curia percipere habeat annuatim, donec redimatur. Insuper Dn. Nicholaus Spink promisit se Strangoni literas apertas sub sigillis monialium dicti claustrii, Dn. abbatis de Sora et sui proprii super confirmatione obligationis pretacte traditurum. Nostra sig. Datum *etc.*

Perg. med [13] Segl: 1. Skjold, hvori 3 med Spidserne samlede Soblade; 3. Skjold med 2 Vesselhorn; 4. og 11. Bomærker. (RA. Sømme H. 29.) LDipl. [2088

Nov. 30. »Skötes fullmacht åth Johan Åkeson gifwen till att sälja Kirstin Åkesdotter priorissæ i Bosjö closter Holmbygård, dat. Andreae dagh«.

[Orig. Bosö Kl. Arkiv.] Specification, Bosö Kl. Nr. 26. [2089

Dec. 7. *Reg. 2288.* [Orig. Nekse Bys Arkiv.] Afskr. paa Perg. fra 15. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 495h. *Thurah, Bornholm 165.* En anden Afskr.: Kopi af Aakirkebys Privilegier, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [2090

Dec. 9. *Reg. *1983.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 192. *Dipl. Svec. V, 623.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 141 (= Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tii, Fol. 74).* [2091

— *Hvitfeld III, 483, Fol. 495.* Se 1347 Dec. 8.

Dec. 17. Vidisse af 849.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Notits i Lundebogen, se ved 849.

[2092

Dec. 22. *Reg. *1985.* Perg. med 3 Segl: 1. A. 357; 2. G. S. 9; 3. Gejstligt. Senere (jfr. 1358^{9/3}) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 626* (med Seglbeskrivelse). [2093

Uden Dag. Petrus episcopus Vibergensis. Cum locus cathedralis ecclesie nostre a deo magnam sue libertatis obtinuerit dignitatem, nullum judicamus sui juris patiatur detrimentum; scire volumus, quod preposito et canonicis ecclesie nostre auctoritatem ordinariam concessimus in civitate^a Vibergensi tam super clericos quam super laicos, et omnem familiam^b claustrii b. Marie Vibergensis^b, videl. vilicos, colonos, inquilinos et omnes in fundis vel domibus^c ipsorum habitantes, ^din civitate vel extra, exactionem ecclesiarum, que dicitur hellugbrot, super eosdem et omnem pristini juris plenitudinem, quam^d tem-

poribus antecessorum nostrorum ^eHeriberti, Eschilli, Svenonis, Chetilli, Asceri, Guneri, Nicolai regis Danorum cancellarii, Petri Tychonis [!] et Tychonis dignoscuntur habuisse, ^fet omnia ^fprivilegia apostolicorum ^gmemoratis canonicis [concessa necnon] archiepiscoporum Lundensis ecclesie ^hconferimus et dimittimus, item jura specialia, videl. divortia. reconciliationes ^h[coemiteriorum] et jura pro injectione manuum violentarum in ⁱclericum aut ⁱparentes nobis reservantes, [et inhiibentes sub interminatione] districti ^jjudicii, ne quis prepositorum aut officialium nostrorum [memoratas libertates infringere] presumat vel ^keis ausu temerario ^kcontraire; quod qui ^lcontemptaverit^l, in iracundiam dei, s. Marie et apostolorum Petri et Pauli et b. Ketilli^m incidant. Sig. nostrum. Datum anno 1346.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr., „saavidt deraf kunde læses“: Thestrup, Om Klostrene i Viborg Stift (Afskr.: Addit. 4to, 51; de andre Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to, 1192b o. fl. St., giver en Text med endnu flere Lakuner og fattes helt Slutningen fra: s. Marie; jfr. *Dipl. Viberg. 343*). Ovenfor berigtiget ved Hjælp af 1471, o: *Pontoppidan, Ann. II, 133*. [2094

a) Afskr.: ecclesia. b) Afskr.: quam clausurunt . . . Vibergensi. c) Afskr.: dominio. d) Afskr.: opera ex litteris meis, excommunicationem etiam . . . , qui dicitur Eschillus Broch super eundem Svenonem prestitum juris planitudine, a quibus. e) Afskr. tilføjer: opera. f) Afskr.: et quia. g) Afskr.: apostolicis. h) Afskr.: conferunt et diminuunt, hæc quia specialia divortia negotiatores. i) Afskr.: clarum autem. k) Afskr.: eos gustu temerario. l) Afskr.: hecce reponunt. m) Afskr.: Botelli.

Uden Dag. Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 69. Se 2085.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: se 2085.

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 121, IV, 29* (3 Breve). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 326, 346*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 202* (Nov. 20, Aar?), *202* (Nov. 21 el. 28), *245, 302* (o. Apr. 4). — Antvorskov: *ÆA. IV, 73*. — Maribo: *ÆA. III, 287*. — Mariager: *Danske Mag. II, 139 Note i* (K 22). — Øm: *ÆA. I, 274*. — *Eline Gøyes Jordebog 271* (Aug. 24).

1347.

Jan. 9. *Reg. *1986*. [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 188*. [2095

Jan. 10. *Reg. *1987*. Perg. [med 14 Segl]. Senere (jfr. 1406 ^{9/9}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 106b). *Danske Mag. 3 R. V, 87*. [2096

Jan. 25. Petrus Jønes¹ de Ood, Nicholaus Jønes² de Winkel, Johannes Høk³ et Karulus Ascer⁴. Noverint universi, nos Johannem Brant⁵ de mandato regis in corporalem possessionem bonorum in Tyugestorp in par. Winkel introduxisse et defendisse in eisdem. Sig. nostra. Datum die conversationis [!] Pauli.

A. Perg. med 4 Segl: 1. A. 358 (S' PETRI IØNS' D BISTORPE) (Galskøt); 2. A. 345 (Rotfeld); 3. A. 347; 4. A. 348. Senere (jfr. 1406

²⁵/₅ og ⁷/₉) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 155 h). — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. LDipl. under 1345 ³/₄. [2096]

Febr. 22. Johannes Laurenzß dictus Muly. Notum facio, quod 1344 die purific. Marie [*Febr.* 2] in placito Hallæ H. viro discr. Iwaro Nichælß omnia bona mea in par. Østerallind, silicet curiam Austthorp et 1 curiam in par. Østerallind (2 ore annone) cum 2 coloniis ibid. scotavi, pro quibus michi satisfecerat. Sig. meum. Datum cathedra Petri.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Gammel Estrup.) LDipl. [2097]

Marts 10. *Reg. *1990.* [Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 176. *Dipl. Svec. V, 644.* [2098]

— Woldemarus dux Jucie¹. Noverint universi, quod sabb. ante dnicam. letare Trøyborgh Jo Pæterß, Petrus Therkilß, Otty Litlæ, Thormet Kool, Thomas Pæterß, Riklof Jenß, Bundy Jenß, Johannes Hyllæß, Staphyn Eskilß, Cristernus Boeldß, Ywer Kallyß, Tythel Laghyß, Jens Booß, Tythel Moltyß, Jo Gunnerß, Vbby Booß, Riklof Æerholm, Nicholaus Boeldß, Per Ærlygh, Johannes Paulß, Jo Therkilß, Bundy Ywerß, Joon Nicleß et Thyry Nicleß coram Woghen Nicleß justitiario nostro Dn. Jacobo sacerdoti in Bylstet 12 libras sterlingorum per modum wilkor promiserunt pro 4 mr. ordeï, prox. placito ante f. assumpt. virg. monasterio Lyyghum persolvendis. Datum nostro sub sig. etc., teste Woghen Nicleß prenotato.

Perg. med Hertugens Segl (Skjold under Hjælm). Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 19). LDipl. [2099]

Marts 25. Arina relicta Dn. Petri Wendelbo quondam regis Danorum dapiferi, Petrus Pæterß dictus Wendelbo filius suus et Nicholaus Erikß de Lyndæ. Recognoscimus, nos esse obligatos virum discr. Michaellem Pæterß ab omni dampno eripere, quod incurrerit pro obligatione, quam nobilibus viris Erico Nielisß regis Danorum marscalco et Petro Paulß nobiscum in causis, que in istis literis secuntur, fecerat, videl. quod omnia bona in Mæthelsum H. in par. Grynsthen sita, que nobis cum ceteris heredibus Dn. P. W. in communi contingebant, ipsi E. N. pro hereditate uxoris sue post Dn. P. W. patrem suum cedant; que bona jam impignerata eidem E. N. ante instans f. Michaelis liberabimus ab impetitione Boecii Falk, Lodouici Albrietsß et aliorum quorumcunque. Item omnia bona in Fyallandz H. sita, que nobis cum ceteris heredibus Petri W. contingebant, ipsi Petro Paulß pro hereditate uxoris sue post P. W. patrem suum cedant, que bona jam impignerata eidem P. P. infra instans f. Michaelis liberabimus ab impetitione predictorum B. F. et L. A. Insuper pro solutionibus et

debitis universis dictos E. N. et P. P. nos, ceteros heredes Dn. P. W., post ipsum solvere tangentibus eosdem liberos conservemus. Item quod dicti B. F. et L. A. partem in castro Skærnæ habeant, neq̄ alicui sine dictorum Erici et P. P. consensu assignetur, sed michi Petro Pæterß latum[?] et 4 fratribus meis couterinis supradictis dictum castrum Skærnæ cum predio ejusdem cedat. Item quod mater mea Arina partem in dicto castro non habeat, nec vim contra istud munimen habeat. Item quod de eo ipsis Erico et P. P. dampnum debeat minime evenire. Item quod ego Petrus Wendelbo nullum procuratorem super castrum Skærnæ statuam nec alicui illud assignem sine voluntate Michaelis Pæterß, antequam ad legitimam etatem pervenero. Item quod in causis suprascriptis, et si alique alie obligationes in literis nostris super prenotatis placitationibus confectis continentur, in quibus literis dictis E. N. et P. P. datis idem M. P. se obligaverat, eundem M. P. indempnem conservare nos obligamus. Sig. nostra. Datum dnica. palmarum.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Nørrejyll. 18.) LDipl. [2100

Marts 27. »Dn. Albonis clerici Lundensis et notarii publici uthgifne wettnesskrift på 2de påfwars, som war Dn. Martini et Gregorii, åth Bosjö closter uthgifne privilegia på desz tienare och hion, dat. [*indictione*] 15., die 27. mensis martii hora celebrationis summæ missæ*.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 33. [2101

Apr. 16. Fratres Hinricus dictus de Kiritze prior ordinis predicatorum ac Marquardus Latendorp gardianus ordinis minorum in civitate Sundis. Notum facimus presentibus et futuris et maxime Dn. episcopo et capitulo Roskildensibus, nos vidisse litteras subsequentes debite sigillatas:

[1302 Sept. 28.] Mag. Olauus electus confirmatus ecclesie Roskildensis *henlægger Øen Hythenø til Munkenes Kapel paa Yellant*. Datum Roskildis 4. kal. octobris.

[1318 Maj 5.] *Biskop Olauus af Roskilde henlægger Øen Hiddensø og Kapellet paa Jellant til Klosteret Hiddensø*. Datum Roskildis 6. fer. post f. invent. crucis.

[1306 Sept. 6.] *Samme tillader Abbeden og Konventet i Hiddensø at opføre et Baptisterium sstds. m. m.* Datum Zagarth fer. 3. ante nativit. virg.

[1311 Marts 15.] *Samme tillader Munken i Kapellet paa Jellant at høre Skriftemaal af fremmede m. m.* Datum Brygis in Flandria idus marcii.

[1332 Juli 1.] *Broder Johannes, Biskop af Roskilde, stadfæster Brevet af 1318*. Datum in monasterio Hiddense 4. fer. post diem Petri et Pauli.

[1310 Maj 13.] *Pave Clemens til S. Nicholai Kloster i Hiddense om Forlig med Præsten Wulfrandus*. Datum Auinionis 3. id. maji, pontific. nostri anno 5.

[1299 *Marts 23.*] *Præsten Wifhardus forliger sig med Klostret i Hiddense. Acta 2. fer. post dnicam. oculi mei^a.*

[1296 *Juni 21.*] *Biskop Johannes af Roskilde tillader Cistercienserne i Novo Campo at grundlægge et Kloster paa Hiddensø. Datum Roskildis 11. kal. julii^b.*

Sig. nostra. Datum Sundis fer. 2. post diem Tyburcii, Valeriani et Maximi.

Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen til Rosk. Stift 10). LDipl. [2102]

a) *Pommersches UB. III, 365*, her efter Orig. b) *Sstds. 278* efter Orig.

Maj 6. Jonas Iwarß¹ de Graam. *Recognosco, me Marquardo Konerthß civi Ripensi in 30 mr. argenti bone monete et dative teneri obligatum, pro quo argento Marquardo ultra litteratoriam obligationem 4 attingh terrarum in campo Farthorp, quas de Dn. Gæræth relicta Henceri Litlæ habui, inpignero, ita quod dictas terras pro suis usibus habeat ordinandas et inde omnes redditus percipiat, donec prefate 30 mr. sibi persolute fuerint. Sig. meum. Datum dnica. ante f. ascens. dni.*

Perg. med 1 Segl: A. 359 (Vind). Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [2103]

Maj 22. »Dito påfwes [o: *Clemens VI*] twenne indulgentz brief eller confirmation, dhæt eena anlangande Bosiö closters friiheter, som hans antecessorer hade gifwet, dat. 11. kalend. junii, pontific. ejus [*anno*] 6., det andra innehållandes påbud och befallninghzskrift till probsten i Roskild, det han skulle skiipa rätt eemällan closter jungfruerna i Bosiö angående fiskerii, quarndambrugh etc., som Cicillia Hendrichsdotter af Scotchæghe for^{de} jungfruener och closter tillfogade, dat. idus junii, pontific. ejus anno 8. [o: *1349 Juni 13*].

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 30. [2104]

Maj 25. *Reg. *1993.* Perg. [med 10 Segl]. (SvRA.) *Dipl. Svec. V, 668.* — Jfr. 2106, 1397 Febr. 2, 1405 Okt. 23. [2105]

— *Reg. *1994.* Perg. [med 1 Segl]. (SvRA.) *Dipl. Svec. V, 670.* — Jfr. 2105. [2106]

Juni 6. »Narsis Manasgardensis[!] archiepiscopi indulgentz åth Bosiö closter gifwet angående desz idkesamman celebreringh, dat. sexta die junii, pontificatus Dn. Clementis VI^a 1347.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 31. [2107]

a) Tallet for Pontifikatsaaret er glemt.

Juni 8. *Reg. 2297*.* Perg. med Bisp Henrik af Slesvigs Segl. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Westph. III, 366.* [2108]

Juni 14. Petrus Nikleß¹. *Noverint universi, quod viro discr. Olauo Ebbeß bona mea omnia in Gefnetofte sita, Nicholao Mernß inpignerata, per me pro 7 mr. argenti ab ipso redimenda, do securitatem[!], que autem bona ipsi Olauo pro 10 mr. argenti inpignero,*

quibuscunque festo purific. virg. nunc futuro ad 3 annos habenda et in fine tertii anni, silicet festo purific. virg., per me redimenda; si in fine tertii anni non redimantur, Olauo cedant, donec in fine tertii anni, silicet festo purific. virg., ab ipso redimantur[!]. Sig. meum cum sig. nobilium virr. Petri Gødeß², Petri Nikleß³ de Bakswerthe et Nicholai Trapel. Datum 5. fer. ante diem Botulphi.

Perg. med [4] Segl: 1. A. 360 (Rani); 2. A. 361; 3. A. 362. Senere (jfr. 1356 ¹⁴/₂) til Kongens Arkiv; *ÆA. I, 124* (RA. Sokkelunds H. 43). LDipl. (*Reg. *1997.*) [2109]

Juni 14. Lydikinus sacerdos¹, Henricus Niclæß, Johannes Jacobß, Petrus Jønsß de Od, Nicolaus Jønsß de Lothæsthorp, Petrus Jønsß de Tokæthorp, Nicolaus Michælß de Holmæ, Karolus Ascerß⁸ et Johannes Høok⁹. Noverint universi, quod 5. fer. ante diem Bothulphi in placito Mæthælsholm H. presentibus nobis Agho Krakhæ omnes causas, quas in litigio super bonis in Tykæsthorp contra Johannem Brantß habuit, dimisit ac easdem nunquam iterare se promisit. Sig. nostra. Datum *etc.*

A. Perg. med [9] Segl: 1. G. 696; 8. A. 348; 9. A. 347. Senere (jfr. 1406 ²⁵/₅ og ⁷/₉) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 100a). LDipl. — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 2096. [2110]

Juni 22. »Johan Gaalens donations breef gifwet Bosio closter jungfruer på alt sitt godz liggjandes i Træne sochn, dat. fer. 6. ante diem Johannis bapt.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 27. — Jfr. 2112. [2111]

— »Åthskillige förnähme mäns på ofwanrörde åth Bosio closter uthgifne donation, dat. ut supra 1347«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 28. — Jfr. 2111. [2112]

Juni o. 24. no dni. ccc xl^o septimo dnica. | b. Johannis bapt. Nos frater | Othoniensis invocat. | mus ecclesiam Haken^a | virginis Marie | ibidem elemosi | dulgentias in | nus anno dni. cccxl

Koncept(?) paa Perg.; Brudst. af Brevets højre Side. (RA. Als; tidligere paa Trøjborg.) LDipl. [2113]

a) Vistnok: Hagenbjerg Sogn paa Als.

Juli 6. Boecius Jønæsß de Kløuæstæthæ. Recognosco, me viro discr. et honesto fratri Johanni Magnuß in 8 mr. argenti in grossis et bonis sterlingis esse obligatum, in f. Martini prox. persolvendis, pro quibus sibi curiam meam in Kløuæstæthæ impignerø; si in dicto termino argentum non solvero, predictus J. vel suus prior de Andwordthæskough redditus bonorum sublevabit, donec redimantur. Sig.

meum cum sig. virr. discr. Efrardi et Conradi Molykæ, german[orum] ac armigerorum, DDn. Petri Jønæsß sacerdotis de Dalby, Johannis rectoris ecclesie Bothorp et Mathei Niclæsß⁶ de Ørstæthæ. Datum in octava Petri et Pauli.

Perg. med [6] Segl: [1-2. Nævnte i LDipl.]; 4. Brudst.; 6. A. 363. (RA. Ramsø H. 63.) LDipl. [2114]

Juli 25. Gavebrev af Bisp Peder af Ribe paa Gods i Bøuelingh o. fl. Sogne.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 808. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Bølling H. 42). *Harsyssels Dipl.* 7. — Jfr. 2116. [2115]

— Magister Petrus episcopus Ripensis¹. Recognoscimus, nos omnia bona nostra in Rymmø jure hereditario vel emptionis titulo ad nos devoluta, episcopatu Ripensi scotasse sub tali conditione, quod quilibet episcopus Ripensis post mortem nostram annuatim omni die unam missam in remedium anime nostre atque sue de b. Anna, b. Marie genitrice, in sua propria capella per Dn. Johannem Hee quondam episcopum Ripensem constructa celebrari faciat, sacerdoti, qui ad dictam missam assumptus fuerit, de suo sallarium[!] soluturus. Si vero, quod non credimus [*osv. som* 2115].

Perg. med [3] Segl: 1. G. 808; samtidig Paaskrift: Kraaklund; omnia bona nostra in Kolstrop in par. Bøuelingh; omnia bona nostra in Kraaklund cum omnibus pertinentiis in par. Hyeerm; omnia bona nostra in Estrop cum omnibus pertinentiis suis et omnibus aliis bonis nostris cum silvis in Molt H. [*jfr.* 2115]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). (*Reg.* *1999.) [2116]

Aug. 11. »Fyra stycken brief af eet dato skrefne angående dhet Bøkestorp gård wara skiöt och gifwen Bosiö closter af Pehr Erichson be^d på Magni Bramsons wägnar, dat. crast. Laurentii*.

[Orig. Boso Kl. Arkiv.] Specifikation, Boso Kl. Nr. 32. [2117-20]

Aug. 27. *Reg.* *2002. Perg. med [8] Segl: 1. G. 89 (S' ANDREE MICHYAL); 2. A. 228 (Galen). (RA. Personalhist. Saml., Galen.) *Dipl. Svec.* V, 697. [2121]

Sept. 29. Petrus Martinsß¹ de Skippinge. Noverint universi, me Nicholao Pæterß famulo meo omnia bona mea in Flæthinge, videl. $\frac{1}{2}$ bool in censu terre, que Saxo Sutor civis Roskildensis a me in conductu habuerat, ratione sui fidelis servitii, dedisse absque omnia alia scotatione possidenda. Datum Roskildis sub testimonio sigilli mei una cum sig. Boecii Falk die Michaelis.

Perg. med [2] Segl: 1. A. 364. Senere (jfr. 1350 ²³/₆) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 19). LDipl. [2122]

Okt. 3. *Reg.* *2011. Perg. med 1 Segl. Vist senere i Kongens Arkiv og = *ÆA.* IV, 11 med Aar 1377 (RA. Skanør). *Dipl. Svec.* V, 723 (med Seglbeskrivelse). [2123]

Okt. 31. *Reg. *2014.* [Orig. Senere (jfr. 1349 ⁵/₆) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 124. *Dipl. Svec. V, 733.* [2124

— *Reg. *2013.* Perg. [med 2 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 20). *Harsyssels Dipl. 8.* [2125

Nov. 30. Andreas Cool totusque conventus leprosorum Roskildis. Recognoscimus, nos ex Nicholao Manthorp 2 oras annone pro pensione terrarum nostrarum istius anni in campo Flæingæ, quas ex parte monasterii s. Clare tenet, levasse, pro quibus ipsum ac moniales dicti claustrii dimittimus excusatos. Sig. nostra. Datum die Andree. Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv; sml. 2159 (AM. LVII, 20). LDipl. [2126

Dec. 1. *Reg. *2015.* Perg. [med 1 Segl]. (SvRA., fra det Engestrømske Bibliothek.) *Dipl. Svec. V, 739.* [2127

Dec. 8. *Reg. *2016.* Perg. med Markgrev Ludvigs Segl. Kongens Arkiv (RA. Brandenburg 4). *Riedel 2 Hauptth. II, 203.* Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 483, Fol. 495* med Aar 1346. [2128

Dec. 13. Wernerus civis Roskildensis. Recognosco, me nobili viro Petro Niclæsß de Dytringæ in $\frac{1}{2}$ mr. argenti teneri obligatum, pro qua ipsi quartam partem terre unius bool, michi cum uxore mea advolutam, in campo Flædingæ impignero in prox. f. Michaelis redimendam tali conditione, quod Petrus tam anno redemptionis quam aliis annis redditus de dicta terra sublevet annuatim. Sig. meum cum sig. virr. discr. concivium meorum Johannis Joonsß² et Saxonis Bakæræ. Datum die Lucie.

Perg. med [3] Segl: 2. Skjold, hvori skraaliggende Gren med to Kviste. (AM. LVII, 21.) LDipl. [2129

Dec. 22. *Reg. *2018.* Perg. med [4] Segl: 1. Stump; 3. G. S. 87; 4. A. 365. Bosø Kl. Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. V, 742.* [2130

Dag? Gavebrev af Heina de Hov. [Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 306* og *Rørdam, Monum. 2 R. II, 474.* [2131

— »Et windne, at her Olluf til Hornbeck sogen haffuer skiet til en wed nafn her Lydick en gaard i Grendsten, kaldis Nørgaardt«.

[Orig. Senere til Glenstrup el. Mariager Kl. Arkiv.] Mariager Kl. Registratur BB12. [2132

— Kongen kvitterer Sti Andersson som Statholder i Estland.

[Orig.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 484, Fol. 495.* [2133

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 507* (Aug. 15). — Esrom: *Cod. Esrom. 223* (Juni 26). — Løgum: *SRD. VIII, 223* (Apr. 6), 222 (Juni 15).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 44, 120, IV, 29*; se ogsaa 2109. — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 342.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 334.* — Viborg

Bisp: *ÆA. II, 202 (A 10), 302.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 66 = 132.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 357, 368.* — Sorø: *SRD. IV, 498 (Maj 17), 480 = 486 = 488 = 519 (Sept. 29).* — Mariager: se 2132. — Ring: *ÆA. I, 239.* — Vor: *ÆA. I, 206.*

1348.

Febr. 2. Wy ratman van der stat tu Zwerin bekennen unde be-
thugen, dat wy hebben seen: 1325, Okt. 6. *Markgrev Ludvig af
Brandenburg forlener Grev Henrik af Schwerin med Perleberg:
Meklenb. UB. VII, 299.* Use inghesegel. Ghescreuen in demē
sunnauende user vruwen daghe tu lichtmissen.

Perg. med Byen Schwerins Segl. Senere i Kongens Arkiv (RA.
Meklenburg 8). [2134]

Febr. 21. *Reg. *2020.* Perg. med 6 Segl: 1. A. 366; 2. G. 1036
(hvor fejlagtig: BE[NEDICTI] for: BE[NTZIN]); 3. A. 367; 4. A. 368
(S' MARQVARDI WESTENSE); 5. A. 369; 6. A. 370. Slesvig Hertugs
Arkiv (RA. Slesvig 10). *Dipl. Flensborg. I, 43.* [2135]

Febr. 25. Martinus Magnus¹ in Næst[?] habitans. Recognosco,
me esse obligatum viro discr. Thoriro Rabant in 42 mr. et 1 ora,
per festum Michaelis jam proximo per biennium currentis tunc mo-
nete persolvendis. Sig. meum. Scriptum die Mathie.

Perg. med 1 Segl: Skjold med Stjerne, hvorved M. (RA. Reg. 69,
Fasc. 21 a, 3.) [2136]

Marts 3. »Archiebiscop Pädhers wettnesskrift innehållandes Greetz
Pettersons donation till clostret på Gadderöd's godz i Deyeberga sochn
liggiandes, dat. fer. 2. post dnicam. carnis primi[!].

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 34. [2137]

Apr. 4. *Reg. *2022.* Perg. [med 2 Segl]. Senere i Kongens Ar-
kiv (RA. Lifland 7 a). *Dipl. Svec. VI, 20.* [2138]

— »Magnus Svecie, Norvegie et Scanie rex omnia privilegia et
libertates a se vel Dacie regibus abbati et conventui monasterii in Bæk-
kiæskogh indulta in totum confirmat. Hælsingborgh in die Ambrosii«.

[Orig. Bækkeskov Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Udtog:
Bartholin K, 160. [2139]

— Kong Magnus stadfæster Tommathorp Klosters Privilegier.

A. Perg. [med 1 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv (RA. Tommerup Kl.).
Dipl. Svec. VI, 19. — Aa. Viðisse 1430 Sept. 15. [2140]

— *Reg. 2307.* A. Perg. med Kong Magnus' Dobbeltsegl. Esrom
Kl. Arkiv (RA. Esrom 10). Jfr. *Codex Esromensis 76.* — Aa. Afskr.:
Esrombogen Bl. 59 v. *Codex. Esrom. 76; Dipl. Svec. VI, 19.* [2141]

Apr. 12. Prior Andreas om en Gave til Klostret.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 307* og
Rørdam, Monum. 2 R. II, 476. [2142]

Apr. 13. Valdemarus rex. Constare volumus, quod cives de Slaulosia sub nostra protectione cum omnibus bonis suis suscipimus ac eis omnia privilegia, que se docere poterunt a nostris progenitoribus habuisse, confirmamus, volentes inprimis eos gratia prosequi speciali, quod ad vocationem, citationem vel mandatum pro causis quibuscunque litigiosis nullius villam suam exeant vel quicquam servitii faciant preter eorum consensum, ni forte propter imminensem regni defensionem vel alia ardua negotia de nobis mandatum receperint speciale; statuentes insuper, ut quicumque aliquid contra ipsos habuerit, causam suam in placito ville legaliter deponat exequendo, et ipsi, sicut ab antiquo consueverant, ibid. se excusant legibus vel emenda. Dimittimus etiam eisdem privilegium, quod quoque locorum infra regnum nostrum cum mercimoniis suis mercandi gratia declinaverint, a solutione telonii nostri preterquam in nudinis nostris Skanøer liberi sint, superaddentes, quod ne quis hospitem pecora viva vel sues aut pecorum corpora vel ^asuum recentium^a vel cutes non salsatas, que deducere voluerint, intra civitatem emere presumat. Concedimus eis etiam facultatem procedendi contra suos debitores in villa ipsorum repertos et eos ad rationem ponendi cum consilio et ^bauxilio advocati nostri, sicut cives Roschildenses contra suos debitores et injuriatores procedere consueverunt. Interea statuentes, quod omnes forum et ^bmercimonia apud ipsos exercere volentes et omnes alii bona et certos^c redditus in villa ipsorum habentes, ut cum communitate ville solutiones nostras quascunque secundum quantitatem bonorum suorum, mercimioniorum et certorum^d reddituum solvant, prout per consules ville fuerint requisiti. Concedimus eis tales libertates, quales cives Roschildenses habere dignoscuntur^e in rebus suis vendendis vel emendis. Prohibemus etc. Sig. nostrum. Datum dnica. palmarum.

[Orig. Slagelse Bys Arkiv.] Afskr. af Jørgen Sefeld: Ny kgl. Saml. 4to, 1327. Afskr.: Resens Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, S. 93; herefter: Ny kgl. Saml. Fol. 390, S. 79 med Aar 1300 (uden Dag). Oversætt. af Arild Hvitfeld: Afskr. i Resens Atlas (anf. St. S. 94), samt i Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (og i et andet Expl.: Kall Fol. 52). (*Reg.* *2024.) [2143

a) Resen: trium recenter. b) Oversprunget hos Resen. c) Sefeld: cunctos. d) Sefeld: cunctorum. e) Sefeld: cognoscuntur

Maj 3. *Reg.* 2309*. Perg. [med 1 Segl], sigillatorisk forbundet med 1403 Marts 1. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD.* IV, 341 (Herlufsholm Nr. 8). *Pontopidan, Ann.* II, 173. (2144

Maj 11. Nicholaus Jønß donatus ordinis b. Johannis in Andwortsough. Noverint universi, me Agneti Tuuæsdotter cognate mee bona mea in Elmugh lithlæ dedisse. Sig. meum cum sig. Dn. Petri

Vbbysd² prioris ecclesie Andwortsough. Datum 3. dnica. post pascha.

Perg. med [2] Segl: 2. G. 504. (AM. XXI, 6.) LDipl. [2145]

Maj 29. Kong Magnus vidimerer Kong Kristoffers Brev til Estland 1329 Sept. 21 (*Reg. 2064**).

Perg. med Kongens Segl (Brudst.). Senere i Kongens Arkiv (RA. Lifland 9). *Dipl. Svec. VI, 36.* [2146]

Juni 4. Waldemarus rex universis hospitibus in Køghe. Volumus, ut pro navibus vestris ^adictis skudher, quas habetis^a, tributum exsolvatis^b, sicut villani ibid. de suis navibus exsolverunt^c, prout ultionem nostram duxeritis^d evitandam et gratiam nostram dilexeritis^e inoffensam. Datum 4. fer. ante f. pentecostes.

[Orig. Køge Bys Arkiv.] Afskr. i Peder Syvs Collectanea (Rostgaard Fol. 53). LDipl. [2147]

^a) Afskr.: Dominus Skudher, quas habet. ^b) Afskr.: exsolvat. ^c) Afskr.: exsolvunt. ^d) Afskr.: duxerit. ^e) Afskr.: dilexerit.

Juni 18. Waldemarus dux Jucie¹. Noverint universi, quod in profesto corporis Christi in placito nostro justitiario Kally Tuuiß Hinrico Dyaen ex parte Dn. Nicholai Buggy M. omnia bona sua in campo Wilsløf, que cum uxore sua jure hereditario habuit, scotavit, recognoscens se plenum pretium habuisse. Insuper se obligabat, ut sabb. post f. corporis Christi ad placitum Gyrring H. veniret et H. D. bona scotare deberet. Datum Ripis *etc.* nostro sub sigillo, teste Dn. Haquino sacerdote.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Gjørding H. 59.) [2148]

Juni 26. Waldemarus dux Jucie¹. Noverint universi, quod Marquardo Gørtze bona nostra in villa et campo Elstorp, videl. 2 mr. et 6 oras annone, pro 150 mr. lubicensium denar. inpigneramus, libere ordinanda, donec redimantur. Sig. nostrum. Datum Synderborgh in presentia nostra die Johannis et Pauli.

Perg. med Hertugens Sekret (med Hjælm). Senere i Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXVI, 21). — Jfr. 2027. [2149]

Juli 10. Nicholaus Kyrning m. fl. overdrager Margareta Niclissædoter Gods i Tubbæryt.

Perg. med [5] Segl: 1. A. 372; 2. A. 373 (Kyrning); 3. A. 374. (RA. Favraas H.) *Dipl. Svec. VI, 45.* [2150]

Juli 22. *Reg. *2033.* Perg. med de to holstenske Grevers Segl. Kongens Arkiv (RA. Holsten 5). *Zeitschr. f. SHL. Gesch. III, 208.* — Sml. 2152. [2151]

— *Reg. 2310**. Perg. med Kongens Segl. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 27). *Kielisches Magazin I, 105*, hvor dog kun

Brevets første Halvdel^a (= *SHL. Urkundensamml. II, 212*). LDipl. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 487, Fol. 496*. [2152]

a) Den ikke aftrykte Del af Brevet svarer nøje, mut. mut., til 2151.

Juli 25. *Reg. *2034*. Perg. med [6] Segl: 1. Kongens Segl; de andre Seglhuller synes ikke nyttede. Schauenburgernes Arkiv (Gem. Arch. XII, 8). *Reinhardt, Vald. Atterdag 601*. [2153]

Aug. 3. *Reg. 2311**. Perg. [med 1 Segl]. København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 88*. Jfr. *Hvitfeld III, 486, Fol. 496* med Datum: S. Lauritz Dag. [2154]

Aug. 10. *Hvitfeld III, 486, Fol. 496*. Se 2154.

Aug. o. 15. Universi Kalslund H. inhabitantes. Notum facimus, quod juxta f. assumpt. Marie in placito nostro Petrus Knusß A. Gerik Rostok civi Ripensi omnia bona sua in campo Farthorp, sibi jure hereditario vel ratione emptionis atinentia, nil excepto nisi uno agro Langh fredagh dicto, scotavit, ipsum pro pretio dimittens pro eisdem quittum. Sig. nostri hærræt. Datum etc.

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [2155]

Sept. 2. Petrus Niclesson Kyrning pantsætter Saxo Pætersson R. Gods i Rakløf.

Perg. med 2 Segl: 1. A. 375 (Thott); 2. A. 325 (Thott). (RA. Arts H. 74.) *Dipl. Svec. VI, 54*. [2156]

Sept. 3. Jacob Pætherson V. skøder Kannik Henrik Bocholt en Gaard i Littlekøpinge.

[Orig. Senere (jfr. 1369^{20/1}) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 89. *Dipl. Svec. VI, 54*. [2157]

Sept. 4. Andreas Dauithsson, Borger i Lund, pantsætter Kannik Petrus Swensson en Gaard sstds.

Perg. [med 2 Segl]. (RA. Lund.) *Dipl. Svec. VI, 55*. [2158]

Sept. 9. Conventus leprosorum Roskildis ad s. Clementem¹. Notum facimus, nos cum religiosis dominabus ordinis s. Clare Roskildis bona nostra omnia in campo Flæthingæ in recompensam bonorum earum, videl. in Withælef in Sæm H., Siærslef østræ in Lyungæ H., curie in Ølstæhæ (Ascerus Wogn) in Strø H. et Saghæby wæstræ in Walburg H., secundum consilium Dn. decani Roskildensis Nicolai Johannis dicti Duuæ tutoris nostri et Andree Col previsoris nostri mutuo divisisse, dantes Andree Col potestatem sororibus bona in Flæthingæ coram Dn. rege vel in placito generali, ubi eis videbitur, quando per sororum previsorem fuerit requisitus, ante purificationem sequentem scotare. Sig. conventus nostri cum sig. Dn. decani et Andree³ predictorum. [*Datum*] 3. fer. post nativit. Marie.

Perg. med [3] Segl: [1. G. 448]; 3. G. 447*. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 22). LDipl. [2159]

Sept. 11. Cristina relicta Dn. Ranonis Jønsson M. Constate volo, quod 5. fer. post diem nativit. virg. Dn. Waldemaro regi omnia bona mea in regno Dacie tam in Syndrejutia quam alibi scotavi, post mortem meam sine reclamatione heredum meorum vel aliorum perpetuo possidenda. Actum et datum in [Bywg]holm *etc.*, presentibus quorum sig. cum sig. meo sunt appensa.

[Orig. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 100*; RA. Nørrejyll. 19.] Afskr. af Arne Magnusson: AM. Afskr. Pk. II. LDipl. [2160

— Vidne af Lunde Bything, at Suno Troiæstikkæræ skødede sin Gaard i Lund til Kannik Benechinus.

Perg. med [6] Segl: 1. G. 89*; 2. G. 89**; 3. Bomærke; 4. Skjold, klovlet, med Bjælke og en halv Lilje. Senere (jfr. 1350^{23/9} og 1358^{9/3}) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. VI, 57.* [2161

Sept. 22. Jacobus episcopus Roskildensis¹. Noverint universi, quod supplicationibus Dn. Nicholai Johannis decani Roskildensis inclinati de consensu capituli nostri Roskildensis approbamus, ut decanus Roskildensis quandam vicariam per nobilem Dn. Elsef Jønsetoter bone memorie, relictam Dn. Kanuti Niclesß M., necnon per Nicholaum Kanutsß eorum filium in ecclesia nostra Roskildensi fundatam, quotienscumque ipsam vicariam vacare contigerit, valeat persone conferre ydonee, ita quod condiciones in littera foundationis vicarie contente observentur. Sig. nostrum cum sig. nostri capituli. Datum Roskildis die Mauricii.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 160 og 161. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVII, 23a). LDipl. [2162

— Jacobus episcopus Roskildensis¹. Cum voluntatis extreme sit executio meritoria *etc.*, et magister Henricus prepositus Roskildensis pie memorie quoddam altare seu vicariam perpetuam ante ymaginem Marie virg. in ecclesia nostra Roskildensi in extrema sua voluntate, prout in testamento suo plenius continetur, de bonis suis propriis fundaverit atque dotaverit ac ipsius altaris collationem ad prepositum de consilio capituli faciendam voluerit pertinere, nos de consensu capituli hec confirmamus. Sig. nostrum cum sig. capituli². Datum Roskildis die Mauricii.

A. Perg. med 2 Segl: 1. G. 160; 2. G. 192. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVII, 23b). LDipl. — B: Perg. med [2] Segl: 2. G. 192. Samme Arkiv (AM. XXI, 8). LDipl. [2163

Sept. 24. Vidnesbyrd af Ærkebisp Peder om en Gave af Stigotus Pætersen R.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 17; 3. A. 325. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. VI, 58.* — Jfr. 2165. [2164

Sept. 24. Gavebrev af Stigotus Pethersß de Togæthorp M. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 191. *Dipl. Svec. VI*, 58. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 141* (= *Hvitfeld, Bispækrøn. Bl. Tijj, Fol. 74*). — Jfr. 2164. [2165]

Sept. 26. Jacobus episcopus Roskildensis. Noverint universi, quod in profesto Cosme et Damiani Roskildis in capella nostra in presentia [nostra] Laurentius Nicholai dictus Toddæ perpetuus vicarius ecclesie nostre bona, videl. in Lønholtæ in par. Grønholtæ $\frac{1}{2}$ mr. terrarum in censu, in quibus 1 ora siliginis est ad estimationem, in Lugnætøftæ in par. Kunings[iun]gby 2 fundos, quorum unus habet $7\frac{1}{2}$ sol. terrarum in censu, alter 2 oras, in quorum quolibet est 1 jumentum ad estimationem, item in eadem par. in Bilstorp 8 sol. terrarum in censu, ad altare in ecclesia predicta in honorem s. Willelmi consecrandum, quod idem L. pro anima Iuari Jensß de Bothum de Norjucia, quem [Nicholaus Thyriß] frater ipsius interfecit, construi fecit, dedit et scotavit in qualibet septimana in eodem altari 2 misse pro anima Iuari per vicarium ipsius altaris procurantur celebrare, promisitque, quod quam cito sibi vacaverit et requisitus fuerit, [eadem] bona in placitis provinciali et generali scotabit ad altare. Actum et datum sub sig. nostro *etc.*, presentibus DDn. Johanne de Capella preposito, Petro Nicholai, Lamberto Olai, Nicholao Tuchonis, Johanne Herbe, Olauo de Egæby et Petro Thorwardi, canonicis ecclesie nostre, necnon Petro Hæklæ et Jacobo Skaal, AA., quorum sig. sunt appensa, cum pluribus aliis clericis et laycis. Perg. [med 10 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 5). [2166]

— Gavebrev af Benechinus, Kannik i Lund.

[Orig. Skræplinge Kirkes, senere Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 151. *Dipl. Svec. VI*, 60. [2167]

Efter Sept. 29. *Reg. 2314.* [Orig. med flere Segl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 63 med Overskrift: Sequitur littera cum plurimis sigillis in omnibus circumferentiis et litteris integra atque salva, sed pre pressura scriptura distincte legi non potuit. *Suhm XIII, 814* (Nicolaus - Assnes - Sondhersæ - Hærigsthet - prioris Otthoniensis - prepositi Otthoniensis - haberet - celebrate - Mæthælby - Inguari - Fyuues - Ingeßlæue - ? walæ). [2168]

— *Reg. 2315.* [Orig. med 1 Segl: G. 520. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 59 med Overskrift: Sequitur littera quondam fratris Nicholai episcopi Ottoniensis cum sigillo oblongo de cera alba per totum in pressula pergaminea impendente, in cujus medio apparuit ymago episcopi infulati et pontificalibus induviis induti, in sede episcopali superius cymboriata, baculum pastorem in sinistra habentis et dextra manibus ad benedicendum elevata describebatur, et in circumferentia

apparuit hec scriptura: S. fratris Nicholai dei gratia episcopi Ottoniensis. *Pontoppidan, Ann. II, 174* (Nicholaus - quod sub - proxima post festum - *Cristierni* - *Toftensis* - *Mathei* - post tractatum - intrusione - *Theotonicorum* - exitus *postmodum* comprobavit - Nicholaus in *Lundlæsæ*, Johannes in *Scamby*, Nicholaus in *Syndersæ* - *Lundæ*, Petrus in *Heringæ* - *Hæriæsteth*, *Hennichinus i* [!] *Methelby* - *Synderbroby* - in *Wyby* - *Othoniensi* celebrate - eam [!] - audivisse *nec ab aliquo veritatem dicere volente* scire - seu capitulo - dominus *Andreas prior* in). Jfr. *Hamsfort: SRD. I, 307, VII, 230* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Kiiij, Fol. 40*). [2169]

Efter Sept. 29. Frater Nicholaus episcopus Othoniensis. Notum facimus, quod in synodo generali post f. Michaelis Othonie celebrata, requirantibus nobis Dn. Andream priorem in Dalum, qua ratione electionem nostram tempore, quo sedis [!] episcopalis vacabat, voluit impedire, cum nullam vocem vel jus in ea haberet nec aliquis antecessor suus illud habuisset, Dn. Andreas hoc negavit, dicens se nullam vocem in electione habere nec jus habuisse. Postmodum surgente Dn. fratre Ascero condam priore Othoniensi et dicente similiter eidem priori in Dalum, quod nec ipse nec aliquis prior *ibid.* vocem in electione episcopali haberet, predictus prior Andreas respondit: Nec ego illud dico nec jus aliquod in ea me habere recognosco. Et hoc dicto Dn. Ascerus Hamundum capellanum nostrum et publicum auctoritate imperiali notarium super hoc in testimonium requisivit et ceteros circumstantes. Sig. nostrum. Datum *etc.*

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 61. LDipl. [2170]

Okt. 18. *Reg. *2036.* Perg. med Hertug Barnims Segl. Kongens Arkiv (RA. Pommern 3). *Meklenb. UB. X, 222.* [2171]

Okt. 23. *Reg. 2316.* Perg. med Hertug Valdemars Dobbeltsegl (Brudst.). Senere i Kongens Arkiv (RA. Slesvig 14). *SHL. Urkunden-samml. II, 122.* [2172]

Nov. 1. »Papæ Clementis VI påbudz skriffit eller confirmation gifwen probsten i Roschild att återkalla alla dheee godz och äyendommar, som frå Bosjö closter orätteligen woro tagne, dat. calend. novemb., pontific. ejus anno 7. 1347 [!].»

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 29. [2173]

Nov. 3 (16?). *Reg. *2037.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 98. *Dipl. Norv. IX, 153.* [2174]

Nov. 12. Vädnesbyrd om Skøde til Paul Gloop. Perg. [med 12 Segl: 11. A. 376]. Senere til Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 15.* [2175]

— Thorstanus Bassæ¹ A. Noverint universi, me Dn. Waldemaro regi omnia bona, fratribus meis per Dn. Cristinam de Lowæ

impignerata et michi postea per eos impignerata, cum omni jure, quod in eis habeo, dimitto pro suis usibus ordinanda. Sig. meum. Datum Styghe crast. Martini.

Perg. [med 1 Segl: A. 377]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 58 = 45* (RA. Reg. 69, Fasc. 8, 3). LDipl. [2176]

Nov. 25. Nicolaus Byriæß in Viæ. Noverint universi, me viris discr. Joon et Esberno Niclessøner germanis omnia bona mea in Dunæwældæ, que post obitum Dn. Petri Magnesß M. jure hereditario optinui, pro pretio plenarie per me sublevato scotasse. Si bona eis per leges terre dejudicantur, obligo me eis in 20 sol. grossorum turo-nensium fore solluturum. Sig. meum cum sig. Dn. Michaelis Thor-donis presb.² Datum die Katerine.

Perg. med [2] Segl: 2. G. 368. (RA. Holbo H. 1.) LDipl. [2177]

Dec. 4. Gavebrev af Ærkebisp Peder.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 63. *Dipl. Svec. VI, 70.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 142* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiiij, Fol. 74*). [2178]

Brevbøger: Esrom: se 2141. — Løgum: *SRD. VIII, 146* (Aug. 30), 18 (Sept. 8).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 128, 131, 132, IV, 23*; se ogsaa 2160, 2176 (*IV, 6*, se 1398 Apr. 4 og Juni 19). — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 343*. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 325, 337, 358*. — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 81* (Marts o. 12), 75 (Okt. 2). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 284* (efter Dec. 21), 248. — Antvorskov: *ÆA. IV, 96, 96, 215*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 345*; se ogsaa 2144. — Sorø: *SRD. IV, 523* (Juni 8). — Maribo: *ÆA. III, 295*. — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 22*. — Øm: *ÆA. I, 243, 243, 246*. — *Eline Gøyes Jordebog 266* (Sept. 27).

1349.

Febr. 7. Johannes Capellæ prepositus ecclesie Roskildensis. Noverint universi, quod sabb. ante dnicam. septuagesime in presentia nostra Petrus Bryggæræ de Kimmerslef recognovit, se esse obligatum Tukoni Brun de claustro s. Clare in 15 sol. grossorum ad solvendum eidem sub excommunicatione in terminis infrascriptis, videl. in f. Michaelis prox. 2 juencos et 1 vaccam pro 3 sol. gross. et ad valorem tanti et postea in 3 annis sequentibus in quolibet anno in festo predicto 4 sol. gross. Sig. nostrum. Datum etc.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 24). LDipl. [2179]

Febr. 19. Lydikinus sacerdos de Grindesteen, Petrus Jønsß de Od, Kanutus Hakenß, Johannes Dyaconus⁴, Palno Niclæsß, Johannes Høøk et Karolus Ascerß. Noverint universi, quod 5. fer. ante diem Mathie in placito Mæthelsholm H. Nicolaus Hasæ ex parte propria

et sororis sue Ingerdis Johanni Brantþ et liberis suis de Dn. Margareta generatis omnia bona, que idem J. B. cum eadem M. felicis memorie habuit, preter 1 curiam in Wingy ad aquilonem, quartam partem in fundo Od cum 1 domo et 1 fundum in Winkel (Jacobus Pæterþ) cum domibus ibid., que illos ad eorum matrimonia contingebant, scotavit, recognoscens se omnia illorum utensilia habuisse, presente Aghone Thrighæ, qui omnia confirmavit. Sig. nostra. Datum etc.

A. Perg. med [7] Segl: 4. A. 378 (S' IOHANIS ESKILS'). Senere (jfr. 1406 ^{25/5} og ^{7/5}) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 100b). LDipl. — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 2187. [2180]

Febr. 22. Gunnildis, Enke efter Johannes Niclæsson af Klaustorp, skylder Cristina, Enke efter Johannes Niclæsson af Thorthorp, 20 Mk. skaansk.

Perg. med [3] Segl: 1., 3. (SvRA.) *Dipl. Svec. VI, 78* (med Seglbeskrivelse). [2181]

— *Reg. 2318**. [Orig. med 1 Segl: G. 520 el. 520-21. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 51 med Overskrift: . . . episcopi Ottoniensis cum sigillo oblongo de cera viridi albe impresso in pressula pergaminea impendente, prius descripto. De et super incorporatione ecclesie Sørsløff pro regimine schole. *Pontoppidan, Ann. II, 175* (Nicholai - Sørsløff - scholastrie Ottoniensi - mandantes). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 307, VII, 231* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. L, Fol. 40*). [2182]

Marts 21. Jacobus Karlssþ de Høghby. Noverint universi, me nobilo viro Jacobo dicto Muus in 41 mr. argenti in grossis turonensibus et sterlingis ac 2 mr. annone esse obligatum, pro quibus sibi omnia bona mea in Høghby inpignero pro suis usibus ordinanda, in f. Walburgis prox. redimenda, tali conditione quod redditus de eis percipiat, et anno, quo michi ea redimere contingat, tam fructus seminum suorum quam redditus percipere teneatur; hoc proviso, quod pecuniam ad bona redimenda ab aliis recipere mutuo non debeam, nec aliis ipsa bona dimittere redimenda. Sig. meum cum sig. virr. discr. Petri Griip de Nykøpingh, Michaelis Scanugh³ et Naruonis⁴ sacerdotis de Ekebyargh. Datum die Benedicti.

Perg. med [4] Segl: 3. Bomærke; 4. G. 370. Senere (jfr. 1365 ^{23/3}) til Kongens Arkiv (RA. Ods H. 64). LDipl. [2183]

Marts 22. Petrus dictus Grubbæ¹ de Ooræthorp. Noveritis, me de Elsæph Pætersdoter et Cecilia Niklæsædoter, sororibus domus s. Agnetis Roskildis, bona earum in Lyungby in Flakkbøyerghs H. sita, videl. 1 bool terrarum (Petrus Slaksþ), a prox. festo Michaelis ad 3 annos continuos pro ¹/₂ mr annone ipsis annuatim danda conduxisse; unde recognosco, me nullum jus quoad possessionem sive impignera-

tionem habere in bonis supradictis, que dictis 3 annis transactis monasterio cedant et ad ordinationem previsoris ejusdem revertantur, prout ea mater mea Dn. Ælsæph in placito generali Syellendie scotavit. Sig. meum. Datum dnica. medie quadragesime.

Perg. med 1 Segl: A. 353. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, 287 (RA. V. Flakkebjerg H. 76). LDipl. — Jfr. 1354 Sept. 8. [2184

Marts 23. Jacobus episcopus Roskildensis. Inhibemus sub excommunicationis pena, ne quis silvas monasterii Sorensis succidere presumat absque abbatis dicti monasterii requisitione et voluntate. Datum Hiortholm sub sig. nostro fer. 2. post dnicam. medie quadragesime.

[Orig. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 28 v. LDipl. [2185

Apr. 6. Vi Peder Biskop i Ribe, Niels og Jens Limbech, RR., og Tyge Oesten V. Vide maa enhver, at vi har set: 1793. Datum Ribe anden Dag efter Palme Dag.

[Orig.] Dansk Oversætt.: Afskr. efter Dyrskot: Ny kgl Saml. Fol. 558, Bl. 75, og LDipl. under 1337 ²⁹/₉. [2186

Apr. 16. Petrus Wendelbo, Thorkillus quondam prepositus ecclesie Wibergensis, Lydikinus sacerdos de Grindesteen, Esbernus sacerdos de Windum, Nicolaus Jønsø, Petrus Jønsø, Johannes Dyaconus, Esbernus Nyupæ⁸, Johannes Høok et Karolus Ascerø. Noverint universi, quod 5. fer. pasce in placito Mæthelholm H. Johannes Brantø docuit, ac omnes placitantes testimonium perhibuerunt, quod Nicolaus Hasæ et Agho Thrihæ in eodem placito recognoverunt, quod idem N. H. et soror ejus Ingerdis 1 curiam in Wingy ad aquilonem, quartam partem in Od et 1 fundum in Winkel cum domibus (Jacobus Pæterø) post mortem matris eorum Dn. Margarete in plenum matrimonium habuissent. Insuper dictus N. H. ex parte propria et ejusdem sororis sue dicto J. B. cetera bona, que Dn. Margareta reliquit, scotavit cum liberis suis, promittens eundem pro se et sorore sua pro divisione iteranda excusatum. Sig. nostra. Datum etc.

A. Perg. med [9] Segl: 8 (?). A. 379. Senere (jfr. 1406 ²⁵/₅ og ⁷/₉) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 100 c). LDipl. — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 2180. [2187

Apr. 21. Godzsuenus Bytæroff sælger Kannik N. i Lund en svensk Gaard.

Perg. med [14] svenske Segl: 1, 3-7, 13. (Upsala Universitetsbibliothek.) *Dipl. Svec. VI*, 93 (med Seglbeskrivelse). — Kanniken solgte Aaret efter dette Gods til Hr. Niels Jonsson: *Dipl. Svec. VI*, 227. [2188

— *Reg. 2320.* [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur

under Capsa A, G og H: Gem. Arch. VI, 27. — **Aa.** Afskr.: Løgum-bogen: *SRD. VIII, 133.* [2189]

Apr. 25. *Reg. *2046.* Perg. med Femerns og Byen Burgs Segl. Schauenburgernes Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 13). *SHL. Urkundensamml. II, 218.* [2190]

— Privilegium af Kong Magnus.
[Orig. Tommerup Kl. Arkiv.] Vidisse 1430 Sept. 15. *Dipl. Svec. VI, 93.* [2191]

Apr. 26. Katerina relicta Dn. Thordonis Ambring. Noverint universi, me sepulturam meam in ecclesia sororum s. Clare Roskildis elegisse, ratione cujus eisdem sororibus curiam meam ibid. juxta claustrum ipsarum ad orientem sitam confero. Sig. meum. Datum dnica. 2. post pascha.

Perg. med 1 Segl (Stump). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 25). LDipl. [2192]

Apr. 30. »Konung Magni donations skrift åth Bosjö closter på 1 gård eller grund liggjandes i Malmöe, dat. profesto Philippi et Jacobi.«
[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 36. [2193]

Maj 1. Nicholaus Sartor¹ villanus in Slanggethorp. Noverint universi, me Olawo Ebbes, viro honesto, advocato castri Hafnensis, omnia bona mea michi cum uxore mea post mortem sue matris ad-voluta in Gefnetooftæ scotasse, recognoscens me plenum pretium habuisse pro eisdem. In quorum bonorum recompensam uxori mee curiam meam in Slanggethorp reddo. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Boecii² decani Hafnensis, Johannis Bwgh³ et Nicholai Traapiil. Datum die Philippi et Jacobi.

Perg. med [4] Segl: 1. Skjold med Saks; 2. G. 337; 3. A. 380. Senere (jfr. 1356¹⁴/₂) til Kongens Arkiv; *ÆA. I, 123* (RA. Slangerup 1). LDipl. (*Reg. *2047.*) [2194]

Maj 2. Gavebrev af Kannik Petrus Swenonis.
[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 170. *Dipl. Svec. VI, 95.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 143* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiiij. Fol. 74.*) — Registranten 1425: Iste littere sunt duplate. — Hertil 1934. [2195]

Maj 16. »Erlandi Turesons sakhöreres i Skåne åth canicken i Lund Dn. Benekino gifne pantebreef på een gård i Æwerlöff liggjandes i Torne-hærardt, på hvilken han till läns bekom 12 marker och 14 solidos danorum[!] novorum scanensium, dat. sabb. post diem Nerei et Achillei.«

[Orig. Senere (jfr. 1358⁹/₃) til Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 28. [2196]

Maj 31. Vidisse 1413 Dec. 20. Se 1359 Juni 9.

Maj. Afladsbrev af danske Bisper.

[Orig. Brenderup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 307, VII, 231* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. L, Fol. 40*). [2197]

Juni 5. Vidnesbyrd om et Præbendes Oprettelse af Cœcilia, Henrik Fridriksons Enke.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 125. *Dipl. Svec. VI, 110*. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 144* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiiij, Fol. 74*). (*Reg. *2054.*) — Hertil 2124. [2198]

Juni 13. Pave Clemens VI til Provsten i Roskilde.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 30. Se ved 2104. [2199]

Juni 17. Erkebisp Peder vidner om et Mageskifte med Andreas Niclesß af Skapruse.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 146. *Dipl. Svec. VI, 114*. [2200]

Juni 20. *Reg. *2055. A.* Perg. med [5] Segl: 3. A. 381 (Galen). Senere (jfr. 1405 ^{21/7}) til Kongens Arkiv? (RA. Justitsmin. Afl. B, 35). *Dipl. Svec. VI, 115*. — **Aa.** Vidisse 1395 Marts før 12. — Jfr. 2202. [2201]

— Johannes Laurencii V. skylder Nicholaus Hac R. 600 Mk. Sølv. [Orig.] Optaget med Aar: mcccxcquinto eller mcccxlquinto i Vidisse 1395 Marts før 12. *Dipl. Svec. VI, 115*. — Jfr. 2201. [2202]

Juni 23. Skøde af Jordanus, Præst i Wæstrawraam, til hans Broder, Kannik Benechinus.

Perg. med [3] Segl: 2. G. S. 4 (nu kun Brudst.). Senere (jfr. 1358 ^{9/3}) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. VI, 117*. Nævnt i Specifikation, Domkirken Nr. 120 med Aar 1399. — Jfr. 2206. [2203]

Juni 26. In nomine domini amen. Magister Hemmingus archidyachonus ecclesie Roskildensis. Advertens illud canonis etc. et recognoscens, me promotiones et prerogativas ab ecclesia Roskildensi quam plures habere et a juventute habuisse, de consensu Dn. Jacobi episcopi Roskildensis necnon honeste Dn. Eethlæ relicte quondam Petri Grubbæ consanguinee mee unam vicariam perpetuam in uno altari infra ecclesiam Roskildensem, quod ibid. construetur, cum una missa die quolibet pro remedio anime mee et progenitorum meorum, fratrum et propinquorum, in honorem s. Dyonisii et Vincencii fundo [et doto] de bonis meis patrimonialibus omnibus in Thorslundæ et Reethærsløf, excepta 1 curia in Thorslundæ, quam Dn. Eethlæ post dies meos pro se elegerit, si [b]ona mea post mortem meam jure hereditario devolvantur. Volo insuper, ut exequutores testamenti mei de bonis meis mobilibus altare predictum construant necnon vestimenta, ornamenta ac cetera necessaria procurent, et ultra predicta

bona tantum emant, quod vicaria illa ad minus in toto habeat redditus 2 lestarum annone annuatim, de quibus vicarius annis singulis anniversarium meum faciat de 3 sol. grossorum, ita quod inter canonicos, qui anniversario interfuerint, 2 sol. grossorum et inter vicarios perpetuos et non perpetuos 8 grossi et inter pauperes scolares 4 grossi distribuantur. Quam vicariam ut ego, quamdiu vixero, conferre habeam, et post dies meos archidyaconus Roskildensis conferre habeat, concessit supradictus Dn. Jacobus [episcopus]; unde vicariam Stigoto Michaelis clerico meo confero et ipsum investio de eadem. Sig. meum [et] sig. Dn. Jacobi episcopi Roskildensis. Actum et datum die J[ohannis] et Pauli.

Perg. (Plica mangler). Roskilde Kapitels Arkiv (Vincentii Alter) (AM. XLIX, 19). — Jfr. 1350 Jan. 5. [2204]

Juli 2. *Reg. *2056.* Perg. med [2] Segl: 1. A. 360 (Rani). København Kapitels Arkiv (RA. Sokkelunds H. 6). *Kbhvns. Dipl. IV, 7.* — Jfr. 1423 Juni 2. [2205]

Aug. 3. Ærkebisp Peder vidner om Skøde til Kannik Benechinus. [Perg. Senere (jfr. 1358^{9/3}) til Lunde Kapitels Arkiv; siden SvRA.] Afskr. af Langebek 1753: LDipl. *Dipl. Svec. VI, 131.* Udtog med Aar 1399: Specifikation, Domkirken Nr. 121. — Jfr. 2203. [2206]

Aug. 4. »Jacob Anderson tingzhöræres uthgifne wettnesskrift innehållandes Trugoti Tanes[!] och Pehr Eskilsons äth Bosjö closter gifne skiötebreef på een gårdzdeel i Foteriidh och Horgh sochn liggandes, dat. die Dominici.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 38. [2207]

Aug. 5. Sweno Arusiensis¹, Petrus Ripensis² et Petrus Wybergensis³ episcopi, Stigotus Andersø⁴, Nicholaus Buggy⁵, Nicholaus de Lembeke⁶, MM., neonon Ericus Niclesø⁷ marskalkus, Strango Ebbesø⁸ et Esgerus Krook, AA. Notum facimus, nos litteras Dn. Waldemari ducis Jucie sub vero suo sigillo vidisse: 1887. Sig. nostra, 4. fer. ante diem Laurentii in civitate Arusiensi.

Perg. med [9] Segl: [1. G. 728^a]; 2. G. 809; 3. G. 674; 4. A. 338 (Hvide); 5. A. 382 (Bugge); 6. A. 383 (Limbek); 7. A. 312 (Gyldenstjerne); 8. A. 384 (Bild). Kongens Arkiv (RA. Slesvig 11). LDipl.

a) Langebeks Seglsamling Fasc. 12.

[2208]

Aug. 12. Gøzsekinus Sithogh pantsætter Gothicus Jacobson, Borger i Malmø, 1 Gaard sstds.

Perg. med 3 Segl: 1. Skjold, hvori Ægl(?); 2-3. Bomærker. (RA. Malmø.) *Dipl. Svec. VI, 133* (med Seglbeskrivelse). [2209]

Aug. 19. Lagho Holk¹. Recognosco, me viro discr. Sæghboddo Krumbdygh bona quedam in Flatorp, 4 sol. annone annuatim in redditibus valentia, que bona Swart Johanni Holk condam pertine-

bant, pro 5 mr. denar. lybicensium, in quibus sibi teneor obligatus, inpignerasse conditione tali, quod Sæghboddo ad $\frac{1}{2}$ annum predicam, quando bona redimere velim, et Sæghboddus michi ad $\frac{1}{2}$ annum predicere debet, cum bona diutius in pignus pecunie prescripte noluerit retinere; si inpeditionem in bonis habuerit, ut libere possidere non poterit, extunc Nicholaus Jønsø de Vlf snees et ego obligamus nos Sæghboddo pecuniam suam soluturos, et Sæghboddus redditus bonorum anno presenti levabit; cum vero redempta fuerint, redditus michi cedant percipienda. Datum meo sub sig. cum sig. Nicholai Jønsø² de Vlf snees infrascripti[!] 4. fer. post assumpt. virg.

Perg. med 2 Segl: 1. A. 386 (Holk); 2. A. 385 (Holk). (Gen. Arch. XXIV, 206.) [2210

Sept. 5. Frater Nicholaus episcopus Otthoniensis Dn. Hennichino priori totique capitulo ibid. Intime dilectionis affectus etc. Eapropter vobis, Dn. priori, vestrisque successoribus super familiam vestram ubique per nostram dyocesim constitutam omnes causas spirituales ad nostram jurisdictionem spectantes donaverimus exequendas, volentes ut dicta familia [*osv. som 1127*]. Sig. nostrum. Datum sabb. ante diem nativit. Marie.

[Orig. med 1 Segl: G. 520 og 521. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 42 med Overskrift: impendente, in cuius anteriori parte apparuit y[mago episcopi infulati] et pontificalibus induti, in sinistra manu baculum pastorem [e]levatum [haben]tis, [dextra] manu ad benedictionem elevata, cum hac scriptura circumferentiali: S. fratris N. episcopi [Otton.]; in posteriori vero parte similiter fuit forma sigilli oblongi, set minoris anteriori, in cuius medio apparuit ymago regis residentis, ac si foret ymago sancti Kanuti regis, et infra illam apparuit ymago episcopi geniculati, infulati et pontificalibus induti, manus ambas ad ymaginem superiorem elevantis, cum hac scriptura circumferentiali: Secretum fratris Nicolai episcopi Ottoniensis. LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 307, VII, 231* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. L, Fol. 40*). [2211

Sept. 8. Olauus Pætærø¹ de Strøø. Notum facio, me viro discr. Gødekino Magnusø omnia bona mea in Castelæ in Hammars H. situata, que cum uxore mea Gerthruðe bone memorie habui, vendidisse et scotasse. Sig. meum cum sig. Nicholai Hak² de Gylwarp et Hinrici Niclisø³ de Hellyngæ. [*Datum*] die nativit. Marie.

Perg. med [3] Segl: [1. A. 387 (Drefeld)]; 2. A. 388 (S' NICHOLAI FILII DNI NICHOLAI HAAK) (Galen); [3. A. 389 (Galen)]. Senere (jfr. *ÆA. I, 150*) til Kongens Arkiv (R.A. Hammer H. 58). LDipl. [2212

Sept. 9. »Tingzwetne af Oxiehäradz tingh uthgifwet ångående Johan Ottesons skiötebref åth prioren i Bosiö på Barstorp gård i bemelte härädt, dat. crast. nativit. Mariæ•.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 37. [2213

Sept. 14. Haqvinus sacerdos, persona ecclesie Gersleff. Noveritis, me ecclesie Johannis bapt. in Andwordskoff curiam dictam staffin juxta ecclesiam ad orientem ex adverso in Gersløff, cum uno otthing terrarum ibid., quem a latere spirituali legali scotatione habui, ob remedium anime mee scotasse et legasse, ita quod quilibet sacerdos ibid. me ab humanis exempto in qualibet die anniversariorum unam missam cum vigiliis, prout conventus ibid. per apertas literas suas se astrinxerat, pro me debeat celebrare. Sig. meum cum sig. virr. discr. Clementis de Halundsleff et Asceri Skyttæ civis Slaulosiensis. Datum die exalt. crucis.

[A. Perg. Antvorskov. Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 88.*] — [Aa. Vidisse 1511, se 400.] Afskr.: LDipl. og Ny kgl. Saml. 4to, 646 c. [2214]

Sept. 17. *Reg. *2060.* [Orig.] Optaget i Stadfæstelse af Kristjern I, 1474 Okt. 21 (die 11000 virg.). Perg. Ribe Bys Arkiv. *Adler, Efterr. om Ribe X, 3.* [2215]

Sept. 28. *Reg. *2061.* Perg. med 3 Segl: 1. A. 360 (Rani); 2. G. 339*; 3. Bomærke (Brudst.). Senere (jfr. 1423 ²/₆) til København Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv, Pk. 161). *Kbhvns. Dipl. IV, 7.* [2216]

Okt. 5. Gyncechinus senior proconsul civitatis [Roskildensis], Jacobus Skaal advoca[tus, Jaco]bus Gutmundß civis Roskildensis, Magnus Johannis, A[n]dreas s]acrista, perpetui vicarii [ecclesie Roskildensis], Jacobus de Tho[r]slu[nd] et Nicholaus [de Yshough, sa]cærdotes. Noverint [universi], quod cum discr. vir Dn. Nicholaus Platae can[onicus] Roskildensis alias bona Dn. magistri Hem[ming]i archid[iaconi Ro]skildensis, tunc in lecto infirmitatis decumbentis, [in] Thorslundmaglæ et in Reth[er]slef mandato Hemmingi sco[tavit] in placito Litle H. ad [fund]ationem unius altaris [per ipsum] dotati [in] ecclesia Roskildensi cum una missa in remedium [anime sue] animarumque fr[atrum] et [progenitorum suorum] quolibet die celebranda, presente Dn. Ethlæ relicta Petri Grubbæ protunc herede ipsius Hemmingi et consensum prebente ad premissa, hoc excepto quod unam curiam de bonis antedictis, quam vellet, sibi retineret, si superstes existere[t] et bona Hemmingi ad ipsam jure hereditario devolverentur, predictus magister Hemmingus sanus in ipso placito Litle H. fer. 2. ante f. Dyonisii predictam scotationem confirmavit et memorata bona sua ad [ipsum] altare ex superhabundanti scotavit, nobis presentibus. Sig. nostra. D[at]um etc.

A. Perg. [med 5 Segl: 1—5.] (Plica ødelagt). Roskilde Kapitels Arkiv (Vincentii Alter) (AM. XLIX, 20). — Aa. Vidisse 1381 Juli 22. Herefter udfyldt ovfr. [2217]

Okt. 22. Gavebrev af Ingierd Jønsdotter, Hr. Alberts Enke, paa en Gaard i Fetlæ.

[Orig. Sale Kirkes Arkiv.] Afskr. af Arne Magnusson: LDipl.; Afskr. revideret af samme: AM. Afskr. Pk. VII. *Harsyssels Dipl.* 10. [2218

Okt. 27. »Hr. Bengtz prästmans i Högziid åth sin son Paulo och sin moder Towæ gifne donationsbreef på een gård Sundratooth, hvilka hvardera bekommo een halpart, dat. in vig. Symonis et Judæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 29. — Jfr. 2220. [2219

— »Ähn dito prästmans åth sin son Petro och bägge sine döttrar Arinæ och Thoron gifne donationsbreef på ännu een gård i Sundratoot, som för^{de} prästman köpte af sin frende Thormot Bendichtson, dat. in vig. Simonis et Judæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 30. — Jfr. 2219. [2220

Okt. 31. Gavebrev af Ærkebisp Peder.

A. Perg. [med 5 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — B. Perg. med [5] Segl: 4. A. 390 (Due). Samme Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. VI, 147* (med Seglbeskrivelse). Udtog i Specifikation, Domkirken Nr. 38 med Aar 1320. — Afskr. i Lundebogen S. 165. Jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 135* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tij, Fol. 72*). [2221

Nov. 2. *Reg. *2063.* Perg. med [2] Segl: 1. A. 360 (Rani). Senere (jfr. 1423^{2/6}) til København Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv, Pk. 161). *Kbhvns. Dipl. IV, 8.* [2222

Nov. 13. »Simundi dicti Trana militis åth Söndram kyrckios opbygging gifne donation på een gård kallad Bökesgård i Harpliunga sochn, och till prästebordet i berörde sochn Syndram gaf forbemelde 2 gårdar i Prorlatorp i Snestorp sochn och två gårdar i Eketånga, nembl. Lumsgård be^d medh een qwarn i Odensö i Söndrom sochn, alt i Halland liggandes, dat. die Bricitii«.

[Orig. Söndrum Kirkes Arkiv; hos Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 335.*] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 11. [2223

Nov. 29. *Reg. 2326**. [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 51. *Pontoppidan, Ann. II, 175-76* (Nicholaus - Ottoniensis - relevare - scholarium - Kanutum - scholaris ad - quod multi propter - volentes - scholarium - existenti vel pro tempore succedenti, ne predictos - magister sive rector). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 307, VII, 231.* [2224

Dag? Ærkebisp Peders Forordning om, at Præsters Arvinger skal nyde Embedsindtægterne indtil den følgende Søndag quasimodogeniti. »Die synodis estivalis«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 62. *Dipl. Svec. VI, 118.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 142* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tij, Fol. 74*). [2225

— Kong Woldemars stadfestning paa en gaardt udi Ørstedt under datum 1349.

[Orig.] Registr. over Breve paa Estrup 1568 (RA.) C18. [2225^a

Uden Dag. Afskr.: Resens Atlas V, 240. Se 1449 Dec. 29.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 461 = 462* (Apr. 22), *463* (Apr. 22), *462* (Nov. 2). — Løgum: *SRD. VIII, 24* (Apr. 19), *149* (Sept. 3); se ogsaa 2189.

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 43, 129*; se ogsaa 2194. — Lunde Ærkebisp: se 2223. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 361, 362*. — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 159*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 248*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 88, 140, 176, 177*; se ogsaa 2214. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 395*. — Roskilde Agnete Kl.: se 2184. — Sorø: *SRD. IV, 513* (o. Okt. 18). — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 28*. — Mariager: *Danske Mag. II, 139* (G 1). — Tvilum: *ÆA. II, 53* (Nov. efter 1). — Vor: *ÆA. I, 196*. — Øm?: *ÆA. I, 242*.

1350.

Jan. 5. »Magister Hemmingus archidiaconus Roskildensis« skænker for sin Sjæls Salighed til »[a]ltari in ecclesia Roskildensis« Gods, bl. a. i [Thork?]ilsthorp in Walburs H., og fastsætter, at der af Indtægten heraf bl. a. skal uddeles Penge »grossi« til Kannikerne. »[Sig. meum cum sig.] DDn. Nicolai Johannis dicti . . . decani et Johannis de Capella [Datum] Roskildis vig. epyphan[ie dni.]«

Perg., nu kun i Brudstykker, [med 3(?) Segl]; Paaskrift: Fund[at]io altaris s. Vin[centii] etc. Roskilde Kapitels Arkiv (Vincentii Alter) (AM. XLIX, 22). — Jfr. 2204. [2226]

Febr. 4. *Reg. 2328* = *2072*. Perg. med Kejser Karl IV's Segl (løst). Kongens Arkiv (RA. Kejseren 5). *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 209*. Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 493, Fol. 499*. [2227]

Febr. 5. Jacobus episcopus Roskildensis¹. Noveritis, quod nos ex consensu capituli nostri annexionem de ecclesia Snæsør in Burg-huse H. majori prepositure Roskildensis per Dn. Olauum predecessorem nostrum factam approbamus, ita tamen quod prepositus vicarium ydoneum in eadem ecclesia habeat, ne ipsa seu parrochiani ejusdem ab servitiis debitis defraudentur, prout in annexione originali continetur; inhihentes, ne quis Dn. Johannem de Capella nunc prepositum seu successores suos in eadem prepositura molestet, prout excommunicationis sententiam in concilio provinciali per Dn. Vffonem archiepiscopum Lundensem et suos suffraganeos latam [o: 163], que in singulis synodis puplicatur, duxerit evitandam. Sig. nostrum cum sig. capituli. Datum Roskildis fer. 6. post f. purific. Marie.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 160. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXI, 9). LDipl. [2228]

Febr. 10. Michael Kraby¹. Recognosco, me viro discr. Johanni Branzø in 2 mr. argenti in toronensibus, sterlingis et lybicensibus teneri obligatum, infra f. Olavi prox. persolvendis, pro quo ei curiam meam in Thorthorp sitam impignoro; si termino prenotato defecero in solvendo, sibi curia cedere debeat possidenda. Sig. meum. Datum 4. fer. post dnicam. carnisprivii.

A. Perg. med 1 Segl: A. 417 (med fejlt Aar 1354). Senere (jfr. 1406 ²⁵/₅ og ⁷/₉) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejylland. 100d). LDipl. — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. [2229]

Febr. 16. *Reg. 2329**. A. Perg. [med Kejser Karl IV's Segl, nævnt i LDipl.]. Kongens Arkiv (RA. Kejseren 6). — Aa. Stadfæstelse 1364 Jan. 5. *UB. d. Stadt Lübeck III, 516*; efter en Vidisse: *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 222*. Dansk Oversættelse: *Hvitfeld III, 494, Fol. 500*. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 308*. [2230]

— *Reg. 2330**. Perg. med Markgrev Ludvig af Brandenburgs Dobbeltsegl. Kongens Arkiv (RA. Lübeck og Hansestæd. 2). *Scepper, Defensio Christ. II*. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 308*. — Dansk Oversætt. med Datum: 3. Sønd. efter reminessere[:]: Ny kgl. Saml. 4to, 857 b. [2231]

Febr. 19. *Reg. 2331**. A. Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Lübeck og Hansestæd. 10 b). *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 210*. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 308*. — Aa. Stadfæstelse 1364 Jan. 5. *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 222*. [2232]

Febr. 23. *Reg. 2332**. Perg. med Hertug Erik af Sachsens Sekret. Kongens Arkiv (RA. Sachsen 1). Efter Afskr. af Langebek 1758: *Sudendorf, UB. d. Herz. v. Braunschweig IX, 7* (ikke VIII, 7); oversat af Gram: *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 73*. Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 496, Fol. 500*. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 308*. [2233]

Febr. 26. *Kinch, Ribe I, 199 (Reg. *2074)*. Se 2243.

— *Terpæger 380 (Reg. 2333)*. Se 2244.

— Hamsfort: *SRD. I, 308*. Se 2237.

Marts 1. Waldemar dux Jucie. Noveritis, quod 2. fer. post f. Mathie in placito nostro justitiario Dn. Petrus Ripensis episcopus 8 solidatos terrarum in campo Balghum, quas habuit de Boecio Litlæ, et 16 modiolos terrarum ibid., quos ab Ebbone Riculfß acquisivit, necnon omnes terras ipsum in eodem campo jure hereditario contingentes DDn. canonicis ecclesie Ripensis pro 3 anniversariis, videl. Thyronis Haarthboo patris sui, Dn. Cristine matris sue, et Dn. Esæ sororis sue per ipsos in ecclesia Ripensi tenendis, scotavit et donavit. Datum Balghum nostro sub sig. etc., teste Dn. Haquino nostro capellano.

Perg. [med Hertugens Segl, nævnt i LDipl.]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 22). LDipl. — Jfr. 1360 Maj 19. [2234]

— Bythingsvidne, at Michael Niclesson skødede Petrus Eskilson sit Gods i Malmø.

Perg. med [5] Segl: 2., 3., 5. Bomærker. Vistnok senere i Kongens Arkiv (RA. Malmø). *Dipl. Svec. VI, 173* (med Seglbeskrivelse). — Jfr. 1358 Marts 2. [2235]

Marts 2. *Reg. 2334**. Perg. [med Kejser Karl IV's Segl, nævnt i LDipl.]. Kongens Arkiv (RA. Kejseren 7). *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 209*. Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 495, Fol. 500*. [2236]

Marts 2. *Reg. 2335**. Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Lübeck og Hansestæd. 4). *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 229* (= *UB. d. Stadt Lübeck II, 889*). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 308* (med Datum: Febr. 26) og *Hvitfeld III, 496, Fol. 500*. Dansk Oversætt. med Datum: 3. Dagen efter Matthei Apostels Dag: Ny kgl. Saml. 4to, 857 b o. fl. St. [2237]

Marts 8. Ingefridh de Ganløse, relicta Dn. Lagonis marskalci regis Dacie. Notum facio, me Dn. Jacobo episcopo Roskildensi in 15 mr. argenti ponderis coloniensis ex parte novi altaris per terri-colas Sielandie in ampliacionem culturis in ecclesia Roskildensi primario construendi teneri obligatam, in f. Martini jam venturo per-solvendis, pro quibus eidem ex parte altaris predicti [impigner] om-nia bona mea in Wentzleffve in Flackebergs H., predicto termino re-dimenda, hoc proviso, quod redemtis bonis termino predicto reditus ipsorum ad utilitatem altaris sublevantur. Si vero prenominato festo redempta non fuerint, pro summa antedicta ex[solvenda?] omnia bona predicta dicto altari absque omni contradictione mea heredumque meorum cedant possidenda, ita tamen quod quantum valoris sint ultra 15 mr. argenti, hoc ipsum in remedium anime mee predicto altari in presentibus literis tanquam in testamento meo lego et scoto. Et ego Nicolaus Ericesen de Linddæ omnibus supradictis consensum meum adhibeo et pro his observandis compromitto. Sig. meum Inge-fridis cum sig. dicti Nicolai Ericesen. Datum Roskild 2. fer. post dnicam. medie quadragesime.

[A. Perg. med Segl. Roskilde Kapitels Arkiv.] — [Aa. Vidisse af Kristjern I 1476 Maj 27 (fer. 3. infra oct. ascens. dni.), givet Præsten Niels Jonssen i Køge.] Afskr.: Kall 4to, 404 og LDipl. [ex apogr. Franke-navii ex cod. Resen. capsula VI, ord. 3 in 4to, n. 29]. [2238]

Marts 12. Vidisse af 486.

Perg. [med 3 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. VI, 175*. [2239]

— *Reg. 2336**. Perg. med [8] Segl, hvoraf Brudst. bevaret af 4. G. 674, og 7. G. 625, over hvilket staar: Officialis Burglanensis legit litteram. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Bølling H. 43). *Terpager 103; Pontoppidan, Ann. II, 178*. [2240]

Marts 17. Testamente af Nicolaus Magnusß, Kannik i Lund.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Ufuldstændig Afskr.: Lundebogen S. 239. *Dipl. Svec. VI, 177; Erslev, Testamenter Nr. 44*. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 146* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiij, Fol. 75*). [2241]

Marts 22. Petrus Ripensis episcopus¹. Noverint universi, quod omne debitum, in quo Dn. Tuko condam Burglanensis episcopus viro discr. Dn. Tukoni condam archidiacono Ripensi avunculo nostro, ac

demum ad nos jure hereditario devoluto tenebatur, prout in litteris super hoc confectis continetur, capitulo nostro resignamus, dantes eidem potestatem dictum debitum exigendi. Insuper volumus, ut cum dicta pecunia soluta fuerit, 20 mr. argenti de eadem ad fabricam ecclesie nostre b. virginis Ripis nomine predicti archidiaconi persolvantur, residuum vero, parte ipsi capitulo retenta, in pios usus convertatur. Sig. nostrum. Datum in 2. fer. post dnicam. palmarum.

Perg. med 1 Segl: G. 806 (ikke 809). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). (Reg. *2075.) [2242]

Marts 24. Reg. *2074. Perg. med 1 Segl: G. 808 og 806 (ikke 809). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Thorup, Ribe VII, Bil. 12^a.* [2243]
a) I *Regesta* urigtig anført ved Nr. *2076.

— Reg. *2076 (= 2333). [Perg. med Ribe Bisps og Kapitels Segl. Ribe Peders Kirkes, senere Kapitlets Arkiv; Registr. 1553 Bl. 426.] Vidisse 1387 Nov. 23. *Terpager 380* (tilføj sidst: in profesto annunt. virg. glor.). [2244]

Apr. 5. W. dux Jucie¹. Noveritis, quod 2. fer. post dnicam. quasimodogeniti Dn. Alyk relicta Johannis Rethgyald, Hinricus dictus Reethgyald filius ejus, Pylgryym et Hermæth Langhswtor coram justitiario nostro Dn. Haquino presidente Ripis Geryk dicto Bork civi Ripensi omnia bona ipsis post mortem cujusdam Brandyk jure hereditario contingentia, in villa et campo Tandorp situata scotaverunt; ceterim ipsi 4 manibus coadunatis coram predicto justitiario nostro promiserunt, quod quidam nomine Daanel hoc, quod ipsi prius fecerunt, viva voce manueque propria debeat totaliter adimplere. Datum Ripis nostro sub sig. etc., teste eodem Dn. Haquino sacerdote, clerico nostro.

Perg. med Hertugens Segl (Skjold under Hjælm). Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [2245]

Apr. 11. Johannes Wittes Pantebrev til Johannes Boysinch.

Perg. med 3 Segl: Bomærker. (RA. Falsterbo.) *Dipl. Svec. VI, 185.* [2246]

Apr. 14. Nicholaus Kyrningh o. fl. om Thomas Jønssons Arv efter Ingeburg, Saxo Pæterssons Efterleverske.

Perg. [med 8 Segl: 1-2. Nævnte i LDipl.]. (RA. Reg. 69, Fasc. 20, 29.) *Dipl. Svec. VI, 186.* [2247]

Apr. 24. Nicholaus Pæter¹, Nicholaus Palnæ² de Allum, Therbernus Thrugils³ et Bero Tovæ⁴. Notum facimus, sab. ante diem Philippi et Jacobi nos Dn. Waldemaro regi Danorum et Estonie duci sub bonorum testimonio bona heredibus Dn. Cicelie atinentia, videl. 1 curiam, que dicitur Gammelholm, et 1 curiam in Høkstorp, pro regali jure in 4 litteris super dictis heredibus per Andream Skyth receptis estimasse et estimata appropriasse. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med 4 Segl: [1. A. 391; 2. A. 392; 3. A. 393]; 4. A. 394. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 103* (RA. Nørrejyll. 20). LDipl. [2248]

Apr. 25. Cristiernus Niklæsß. *Recognosco, me viro discr. Johanni Svnæsß in 4 mr. argenti teneri obligatum in placito Skammæ H. ante f. omnium sanctorum persolvendis, pro quibus sibi bona mea in Grindæløs, que cum uxore mea jure hereditario habui, impignoro; si argentum in prefixo termino persolutum non fuerit, bona dicto Jo. plena scotatione scedant[!] possidenda. Sig. meum cum sig. discr. DDn. Jacobi dicti Hæklæ et Johannis Pawlß, MM. Datum die Marchi.*

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Skam H. 1.) LDipl. [2249]

Maj 1. Thomas Thrugilsß, Therbernus Thrugilsß, Nicholaus Pæterß de Gædrum et Nicholaus Palnæsß de Wynbergh. *Noverint universi, nos die Phylippi et Jacobi W. Danorum regi et Estonie duci bona in Æyerstet in Hwætbo H. sita (Woghen Jorindß et Nicholaus . . reth), que heredes Dn. Cecillie de Nyholm attinebant, pro 4 litteris regiis estimasse et dictam estimationem placito appropriasse. Datum nostris sub sig. etc.*

Perg. [med 4 Segl]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 104* (RA. Nørrejyll. 26 b). LDipl. [2250]

— Hinze Mollæ, civis Hafnensis. *Noverint universi, me viro discr. Dn. Nicholao Johannis canonico Roskildensi septimam partem domus et curie in par. s. Olai Roskildis, michi cum uxore mea Bøtilda post mortem Petri Martinß jure hereditario contingentem, pro 3½ mr. puri vendidisse. Sig. meum cum sig. generi mei Gerardi Frætheß proconsulis Hafnensis. [Datum] sabb. ante assumpt. Jhesu Christi.*

Perg. [med 2 Segl]. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XXI, 10). LDipl. — Jfr. 2253, 1351 Juni 3. [2251]

Maj 8. *Reg. 2338**. Perg. med de to meklenburgske Hertugers og 3 af deres Raaders Segl. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 9). *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 211; Meklenb. UB. X, 384.* Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 500, Fol. 502.* [2252]

— Waldemar rex. *Constare volumus, quod in placito nostro justitiario Hinze Mollæ civis Hafnensis Dn. Nicholao Johannis [canonico] Roskildensi capellano nostro septimam partem domus lapidee et curie cujusdam Petri Martinß Roskildis in par. b. Olai, quam cum Bøtildæ uxore sua jure hereditario post dictum P. habuit, pro 3½ mr. puri scotavit. Datum Roskildis sabb. infra octav. ascens. dni. nostro sub sig., teste N. Jensß de Keldebeke justitiario nostro.*

Perg. med [1 Segl og] Kancellipaaskrift. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XXI, 11). LDipl. — Jfr. 2251. [2253]

Maj 12. *Reg. *2078.* [Orig. Senere i Kongens Arkiv.] Vidisse 1413 Dec. 20. *Zeitschr. f. SHL. Gesch. III, 214.* [2254]

Maj 13. Fiat manifestum, quod nos Kazimirus rex Polonie¹ promittimus Dn. Woldemaro regi veram amicitiam perpetuo inter nos duraturam, taliter quod eundem volumus contra quemlibet cum 100 hominibus galeatis usque ad metas sui regni sub dampnis propriis et expensis assistere, dum tamen ante spatio [!] 6 septimanarum fuerimus requisiti, DDn. Karolo Romanorum et Boemie rege, Lodouico Hungarie rege nepote nostro, necnon Ludouico marchione Brandenburgensi, Bolcone Swydnicensi nepote nostro, Wladislao Dobrinski, Boleslao Plocensi, Semouitho et Kazimiro Warssoquiensi et Cyrinensi, Boguslao Stetinensi ac Ludouico Romano marchione Brandenburgensi ducibus dumtaxat exceptis, tali pacto interposito, quod dum predicti homines terras predicti regis intraverunt, idem rex de expensis ipsis tenebitur providere; dum autem ad terras inimicorum devenerint, unusquisque de expensis sibi providere teneatur. Item quodocunque subsidium hujusmodi predicto regi fecerimus, amplius nos, donec subsidium simile nobis fecerit, non monebit. Nostri sigilli munimine. Actum et datum in Louicz in octava ascens. dni.

Perg. med Kongens Sekret. Kongens Arkiv (RA. Polen 1). Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 502, Fol. 503 (Reg. *2079).* LDipl. [2255]

— Testamente af Bisp Jakob af Roskilde.

[Orig. med en tilføjet Seddel om Exekutorerne. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 98. *Erslev, Testamenter Nr. 45.* [2256]

Maj 21. Pave Clemens VI til Decanus i Roskilde.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 308.* [2257]

Juni 17(?). Johannes prepositus in Twylum, Ketillus Niclæus², Jonas Herlufhß, N. Herlufhß, Petrus Thruendß, N. Wilmerß, Johannes Lefringh[ß et] Johannes Bryndiß. Notum facimus, quod placito ante diem nativit. Johannis bapt. in placito Grind H. vidisse [!], quod Olauus Gvnulphß Dn. Lyudero Lymbæk M. bona sua universa in Byrkæthorp et Byrkæthorp mark sita scotavit. Datum nostris sub sig. etc.

Perg. med [8] Segl: 2. A. 396; 8. (Stump). (RA. Nørrejyll. 21.) LDipl. [2258]

Juni 23. Waldemar rex. Noveritis, quod in vig. Johannis bapt. in placito nostro justitiario Dn. Ætlzæ relicta Petri Martensß, Gyncekinus senior ex parte Dn. Katerine, Jacobus Guthmundß et Hencerus Mølnæ resignaverunt Nicholao Mandorp procuratori monialium s. Clare Roskildis bona in Flæthinge, videl. 1/2 bool in censu terre, predicto Nicholao prius ex parte monialium per Nicholaum

Pæterß placito scotata, que bona predictus N. P. de Petro Martensøn donationis et scotationis titulo habuit [se 2122], predictam scotationem confirmantes. Datum Roskildis nostro sub sig. etc., teste Nicholao Jensß de Kældebec.

Perg. med [1 Segl og] Kancellipaaskrift. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 28). LDipl. [2259]

Juni 23. Thomas Jenessß. Notum facio, me viro honesto et famoso Yuen Markman omnia bona mea in Raakløf Ars H., michi ex parte Dn. Ingeburgis matertere uxoris mee jure hereditario contingentia, assignasse et scotasse. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Richulphi prioris in Andwortskough, Jacobi Kaarlß³ et Asceri Grubbæ. Datum vig. Johannis bapt.

Perg. [med 4 Segl: 3. A. 275 (Rani)]. (RA. Arts H. 83; tilhørte 1757 Amtmand Pritzbuer i Fyn.) LDipl. [2260]

Juni 27. Reg. *2085. Perg. med [Retterthingsseglet, nævnt i LDipl., og] Kancellipaaskrift. København Kapitels Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). *Kbhvns. Dipl. IV, 9.* [2261]

Juli 1. Waldemarux rex¹. Noverint universi, quod octava Johannis bapt. in placito nostro justitiario Roskildis Dn. Johannes de Capella prepositus ecclesie Roskildensis et clericus noster litteras produxit: 777. Datum sub sig. nostro etc., teste Nicholao Johannis de Keldebec justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet og Kancellipaaskrift. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LVII, 27). LDipl. [2262]

Juli 14. »Förnahme mäns af Frostehäradz tingzstugu utgifne attest inmhållandes, det Märten Myngzriidh skiötte åth Bosjö closter desz gårdh Fotarydt i Hörgh sochn liggjandes, dat. fer. 4. ante f. Margarethæ«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 39. [2263]

Juli 22. Reg. 2341. [Orig. med . . Segl: 1., 2., 4.] Ribe Kapitels Arkiv. Vidisse 1414 Febr. 16. *Terpager 110.* [2264]

Juli 23. Ærkebisp Peder om Skøde af Hemming Gøtmerß.

[A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Aa. og Ab. Afskr.: Lundebogen S. 64 og 135. *Dipl. Svec. VI, 205.* Udtog af *M. Matthie, Episc. Lund. 145 Ann.* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiiij, Fol. 75.*) — Ac. Afskr. fra o. 1500. SvRA. (Papirsbreve). [2265]

Aug. 3. »Haquini Magnusons åth Mattheo Tuwæson uthi Brynneslöf gifne skiöte eller donation på een gård i Aketorp uthi Syæløge sochn med een liiten fæsta der tilliggjande, dat. in profesto Dominici«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 31. [2266]

Aug. 10. Noverint universi, quod ego Lucia¹ relicta Jurs Stighß in remedium anime mee et patris et matris mee, mariti predicti, filii

mei Stigoti Juræß et patris et matris mariti mei confero ecclesie Sæby in Valburs H. 1 mansionem in villa predicta, in qua residebat Johannes Thræven, cum 1½ quartali terre, prout dictus J. ipsam de me tenuit, volens ut de dicta terra tutores ecclesie ceram provideant annuatim ad cultum dei, b. virginis ac aliorum sanctorum, quibus deputata sunt altaria in ecclesia, sub tali conditione, quod sacerdos ecclesie habeat specialem recommendationem tam in publico quam in privato pro eis. Datum sub sig. meo ac reverendorum DDn. de collegio s. Lucii Roskildis, Dn. decani, Dn. prepositi et discr. viri Gyncichini de Falkædalæ. [*Datum*] die Laurentii.

Perg. med [4] Segl: 1. A. 397 (LVCIE FILIA ION...); 3. (Stump). Sæby Kirkes Arkiv (AM. XXI, 12). LDipl. [2267]

Aug. 21. »Joseph Niclisons canickz i Lund och Ingemar Karlsons af Byerghusaholm uthgifne wettnes skriftt, det Ako Rathe gaf Petro Thorbiornson af Lyngby 100 marck danska nyt skåniskt mynt for sitt godz i Harthlösaatorp och Hynglaryd uthi Harthlösa sochn, dat. sabb. post f. assumpt. Mariæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 32. — Jfr. 2269-70. [2268]

— »Magni Gregormsons præfecti Scaniæ med flere då på tinget i Skåne förnämlige mäns narwarelse uthgifne tingzwetne angående för^{ne} Akonis Rathes med Petro Thorbernson håldne gårdekiöp, dat. sabb. ante diem Bartholomei«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 33. — Jfr. 2268. [2269]

— »Petri Thorbernsons i Lyumby åth Akoni Rathe uthgifne original köpebreef på alt sitt godhz i Hardlösatorp och Hynglarydt, dat. sabb. ante diem Bartholomei«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 34. — Jfr. 2268. [2270]

Aug. 29. Testamente af Matheus Petri, Kannik i Lund og Roskilde. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Ufuldstændig optaget i Vidisse 1458 (c: 1358?), afskrevet i Lundebogen S. 220 med Tilføjelse: Extat testamentum Dn. Mathei Lundensis et Roskildensis ecclesiarum canonici, de quo tractum est precedens vidisse, concordans in predictis articulis, ut oportet. *Erslev, Testamenter Nr. 46.* Jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 146* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiiij, Fol. 76*). Sml. *Lunde Domkap. Gavebøger, ed. Weeke 12.* [2271]

Sept. 16. *Reg. *2089.* Perg. med 2 Segl (utydelige Brudst.). Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 21). *Harsyssels Dipl. 11.* [2272]

Sept. efter 22 (3. Dagen efter Matthei Ap.). Se 2237.

Sept. 23. Ærkebisp Peder om Gave af Kannik Benechinus. Perg. med 4 Segl: 1. G. 17; 2. G. 44; 3. G. 45; 4. G. 43. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svéc. VI, 222.* — Jfr. 1358 Marts 9. [2273]

Sept. 23. Ærkebisp Peder vidner, at Kannik Benechinus gav Gods til Scræplinghæ Kirke.

Perg. med [4] Segl: 2. G. 44; 3. G. 45; 4. G. 43. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svec. VI, 223.* [2274

Sept. 28. *Reg. 2342.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Hvidding H. 107). *Terpager 293.* [2275

— Noverint universi, quod nos frater Andreas¹ abbas in Asylo presentes fuimus, quando magister Thomas sementarius bone memorie curiam suam Roskoldis[!] in Vindebothæ sitam, in qua Jon dictus Løkman residebat, conventui ordinis s. Clare in Roskoldh in suo legavit ultimo testamento. Sig. nostrum et sig. conventus nostri. Datum in profesto Micaelis.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 145; sammensyet med 2032. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 26 b). LDipl. [2276

Sept. 29. »Konung Magni åth Dn. Nicolao Hack af Høyby wäpnare uthgifne skiötebreef på 4 gårdar i Höllæghæ, 10 gårdar i Kærstorp och 24 i Tostorp sochn i Norra Aszbo häradt, dat. die Michaelis«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 35. [2277

— Wy Hartwich Bloc unde Dose Bloc² brodere bykenne, dat Marquart Bloc unse broder unde Hartwich Bloc sin sone gheuen myt unseme rade 22 heytscepel roghen gheldes myt alleme rechte, also yt Marquart Bloc unde Hartwich ge vrigest hadden (Hinrich Kœt unde sin sone) an deme dorpe tho Ghamelbu ewych tho bliuende by har Marquardes Blockes vicarie. Gheuen unde screuen an Mychaheles daghe.

[Perg. med [2] Segl: 2. Senere i RA.] Afskr. fra 1871: LDipl. [2278

Okt. 4. Elena Dn. Nicholai Ranæ filia¹. Notum facio me 1337 fer. 4. festum Johannis bapt. precedente [*Juni 18*] in placito generali Selandie sororibus monasterii s. Agnetis Roskildis omnia bona mea in Jærløssæ søndræ dedisse et scotasse, sicut in litteris patentibus virorum nobilium tunc in placito presentium patet ipsorum sub sigillis [o: 1786]; quam scotationem postmodum in synodo communi ratificans protestabar; quapropter jam ratifico, ipsa bona memoratis sororibus in corporalem possessionem assigno, annihilans omnem commissionem cuicumque famulo meo aut propinquo per me super eis factam, omnes literas super tali commissione irritas declarando. Sig. Dn. Nicholai Duwæ decani Roskildensis et Dn. Johannis de Capella prepositi ibid. cum sig. nostro. Datum Roskildis [*die*] Francisci, videl. fer. 2. diem synodalem prox. precedente.

Perg. [med 3 Segl: 1. A. 273 (Rani)]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; ÆA. IV, 281 (RA. Merløse H. 171). LDipl. — Jfr. 1353 Juli 5. [2279

Okt. 13. Waldemar dux Jucie. Noverint universi, quod in profesto Kalixti in placito nostro justituario vir discr. Gherardus de Borken civis Ripensis ad fabricam ecclesie Marie Ripis ob remedium animarum sue et uxoris sue quoddam pratium in campo Litolæfarthorp situm, Myolykki dictum, cujus dimidietatem prius habuerunt canonici Ripenses de Dn. Johanne Bwnd, scotavit in presentia capituli. Datum Ripis nostro sub sig. etc., teste Dn. Haquino sacerdote, justituario nostro presidente.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [2280]

Okt. 14. »Uromoldi archiepiscopi Rigensis et Henrici episcopi Roschildensis åth s. Johannis capelz videsamma frequententer på 80 dies indulgentiarum, dat. die 14. mensis octobris«.

[Orig. Lunde Johannes Kirkes(?) Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 12. [2281]

Okt. 15. *Reg. 2343**. Perg. med [2] Segl: 1. Hertug Bugislavs'; [2. Nævnt i LDipl.]. Kongens Arkiv (RA. Pommern 4). *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 217; Meklenb. UB. X, 430.* Dansk Oversætt.: *Hvitfeld III, 499, Fol. 501.* [2282]

Okt. 23. *Reg. 2344**. Perg. med Hertug Albrecht af Meklenburgs Segl (Brudst. uden Overdel). Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 10). *Vidensk. Selsk. Skr. IV, 213; Meklenb. UB. X, 433.* Dansk Udtog med Datum: Simonis et Judæ: *Hvitfeld III, 503, Fol. 503.* [2283]

Okt. 28. Testamente af Thorillus[!] Byernonis, Kannik i Lund.

[A. Perg. [med 3 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv; senere i SvRA.] Afskr.: LDipl. og i Wessmans Samlinger: Upsala Universitetsbibl. E 163, S. 53 (og en anden, indhæftet sstds). *Erslev, Testamenter Nr. 47.* — Aa. Afskr: Lundebogen S. 232. *Dipl. Svec. VI, 231.* [2284]

— *Hvitfeld III, 503, Fol. 503.* Se 2283.

Okt. 31. »Johannes Andersons åth Bosjö closter gifne skiötebreef på dhen gård Lillöe benämnd, som forbemelde Johan Anderson hade tillförna af prioren Nilsz Poose benämnd till leyes bekommit, dat. vig. omnium sanctorum«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø (Bl. 340) Nr. 4. [2285]

Nov. 2. Henricus [B]okholt, [decanus ecclesie Lundensis]¹. Notum facio, me a here[dibus Dn. Kætilli] Absolonis M. 30 sol. grossorum turonen[sium] ex parte Hermanni Varendorp, in quibus idem Dn. Kætillus ipsi Hermanno per apertas litteras suas tenebatur obli[gat]us, sublevasse, pro quibus ipsum et heredes predictos nomine ipsius H. quitto, promittens quod si dicte littere fuerint invente, ipsas casso. Preter[e]a recognosco, me 1 sol. gross. de 35 sol., in quibus Dn. Kætillus antedicto H. etiam per apertas literas suas

obligatur, a predictis heredibus percepisse. Sig. meum. Datum die commemorationis omnium fidelium animarum.

Perg. med 1 Segl: G. 45*. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 a, 8.) [2286]

Nov. 21. *Reg. 2345**. Perg. med [2] Segl: 1. G. 163; [2. Nævnt i LDipl.]. Kongens Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 131). *Kbhvns. Dipl. I, 89.* [2287]

Dec. 3. »Nicolai Swerkesons 2 søners åth archiebiscope Päder i Lund gifne skiöte eller saljobreef på een hoop huszgeråd saaker kallad boskap, pålagde och hoopsamblade på Wæsum gård, hvilkas namn på sielfva original breefvætet är att förnimma, dat. in profesto Barbaræ.

[Orig. Lunde Ærkebisp's Arkiv?] Specifikation, Acta privata Nr. 36. [2288]

Dec. 6. Ærkebiskop Peder om Gave af Nicolaus Frendesson.

[A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 87. *Dipl. Svcc. VI, 254.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 146* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiij, Fol. 75*). — [B. Orig. Samme Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 196. Varianter efter denne afvigende Udfærdigelse: *Dipl. Svcc. anf. St.* (ret: coram nobis in capella curie nostre Lundensis honorabilis vir Dn. Nicolaus Frændæb clericus noster dilectus altari). [2289]

Dec. 20. Henricus episcopus Roskildensis. Ad notitiam cupimus pervenire, quod vig. Thome coram nobis Benedictus frater et heres Pauli Peterß dicti Dyekn quondam civis Roskildensis nomine suo et omnium aliorum heredum dicti Pauli Dn. Petro Strangonis canonico nostro Roskildensi $\frac{1}{2}$ mansum terre in Guthensiolitle, Paulo Dyekn pro 4 mr. argenti a nobili Dn. Gerthrude Johannis filia, relicta Boecii Falk, per suas apertas litteras inpigneratum, cum conditionibus, cum quibus Dn. Gerthrudis Paulo eum inpigneravit, dimisit pro 4 mr. argenti, in quibus Paulus Dn. Petro obligatus tenebatur ratione indemnitatis pro quibusdam molendinis Dn. Petri per Paulum conductis et desolatis, sibi facte ab eodem, pro suis usibus libere ordinandum, donec redimatur, tali conditione, quod si bona a Dn. Petro evincantur, Benedictus et sui coheredes memorato Dn. P. Strangonis debeant resolvere summam pecunie supradictam, dictusque Benedictus Dn. Petro litteras apertas Dn. Gerthrudis Paulo Diekn datas coram nobis tradidit, Dn. Gerthrudis sigillo sub testimonio sigilli Dn. Jacobi Pauli quondam decani Roskildensis sigillatas: 1822. Datum Roskildis etc.

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Roskilde Claræ Kl. Arkiv? (AM.LV II, 29). LDipl. [2290]

Dag? Riber Bys og Borgemester og Raads eget udgivne Brev med det store Byens Segl underhængt, paa Pergament og paa Latine, under sin Datum Aar 1350, lydende paa Byens Stenhus i Grønnegade.

[Orig., sammenbundet med Breve af 1351 Okt. 29 og 1394 Marts 31 (el. Juni 2) samt et Brev af 1531. Ribe Bys Arkiv.] Registreret: Ny kgl. Saml. Fol. 420, S. 234. [2291

Uden Dag. Se Udat. 277.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 499* (Apr. 19).

Registraturer: Kongen: *ÆA. I, 44, 44, 121, 127, 133, 141* (= *IV, 13*), 150; se ogsaa 2248, 2250. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 341, 357, 359*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 210* (Aug. 15). — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 360, 391* (Aar?), 405, 405. — Roskilde Agnete Kl.: se 2279. — Maribo: *ÆA. III, 302, 303*. — Vor: *ÆA. I, 261*. — Øm: *ÆA. I, 232, 232, 246*.

UDATEREDE BREVE.

Leo IX, Pave 1048—1054.

*Reg. *41.* [Orig., forfalsket? Lunde Ærkebispens Arkiv.] Optaget i 1336^a Okt. 12. *Dipl. Svec. IV, 527*; jfr. *Olrik, Konge og Præstestand I, 211.* [1]

a) *Suhm V, 653* har urigtig: 1346.

Vilhelm, Bisp i Roskilde 1060—1074.

Bisp Vilhelm stadfæster Estrids Gave.

[Orig. med Segl. Roskilde Kapitels Arkiv.] Udtog i Roskildekrøniken: *SRD. I, 378*; jfr. *Hist. Tidsskr. 6 R. III, 617.* [2]

Niels, Konge 1104—1134.

Reg. 159. [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. *Dipl. AM. I, 243.* [3]

Reg. 165. [A. Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] **Aa.** Afskr.: Odensebogen S. 40, nu stærkt medtaget. — [Aa¹. Afskr. i den renskrevne Odensebog.] Afskr. af Hamsfort: Kall 8vo, 668. Middelbart herefter: *Dipl. AM. I, 2* (ret heri efter Aa.: *Nicholaus - wrech - tertio id statuumus - discesserit - [defun]cti ecclesia s[uscipiat] reliqua*). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 271^a.* [4]

a) Her anføres blandt Vidnerne: *Carolus regis frater*, der ikke staar i nogen af Afskrifterne.

Reg. 168. [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. *Dipl. AM. I, 243.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 271.* — Jfr. 12. [5]

Registraturer: Kongen: *ÆA. IV, 19.*

Erik Lam, Konge 1137—1146.

Reg. 188. [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. *Dipl. AM. I, 247.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 273.* [6]

»Ericus rex Danorum Eschillo et Ebboni scribens, qui violenter in bona s. Canuti, que sunt in piscatione in Løneburg, involaverant, jubet, ut a proposito desistant, regem Nicolaum et Ericum dedisse professus, addita comminatione«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo. 668. Jfr. Hamsfort: *SRD. I*, 274 under 1143. [7]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 91*.

Eskil, Ærkebisp 1137 (?)—1177.

Reg. 194. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 70. *Dipl. Svec. I*, 49. [8]

*Reg. 213**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 37. *Dipl. Svec. I*, 58. Brudst. i *M. Matthiæ, Episc. Lund. 38* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Oij, Fol. 34*). [9]

*Reg. 216**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 62. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 78* (= *Hvitfeld II, 331, Fol. 276* og i dansk Oversætt.: *Bispekrøn. Bl. Qij, Fol. 61*). [10]

E. archiepiscopus ecclesie Lundensis, sacrosancte Romane ecclesie legatus, Dacie et Suecie primas, omnibus Wibergensis diocesis tam laicis quam clericis. Nulli dubium esse scimus, fratribus nostris canonicis in loco cathedrali deo famulantibus officia infirmos visitandi, penitentiam dandi et oleo ungenti et communicandi trium episcoporum temporibus concessa et privilegio fratris nostri domini N. ejusdem diocesis episcopi roborata, jam ab eis 50 et eo amplius annis inconcusse observata fuisse. Sed quum predecessorum virorum laudabilium instituta laus est illibata conservare, statuimus memoratum cathedralem locum nullo sui juris honore privari. Unde precipimus, ut ubi infirmos visitandi gratia fuerint advocati, nullus eis clericus vel laicus contradictionis manum presumat opponere, sed ad predicta conferendi[!] ministeria consensus animum acclinat. Eorum enim sedulitatis curabit vigilantia, quatenus in ecclesiasticis persolvendis debitis ecclesie ac sacerdoti cuique sua conservetur justitia. Qui vero hiis contraire presumpserit, excommunicationi, donec resipiscat, subjacebit.

[A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr., den ene efter Lintrup, de andre uden Kilde: LDipl. under 1275. — [Aa. Afskr. i Viborgbogen: herefter: Bartholin A, 115.] Udtog, Bartholin, *Annales* under 1274: Erlandus archiepiscopus osv. — I alle Afskrifterne staar mellem E. og archiepiscopus: (infrascriptum Erlandus), hvad der dog maa være en senere Tids Tilføjelse, omend den maaske er blevet tilskrevet i selve Originalen. Tydningen af E. paa denne Maade kan ikke være rigtig; Erland blev aldrig mer end Archielectus og heller ikke Titelen: »Dacie et Suecie primas« passer til hans Tidsalder. Denne Titel bruger der-

imod Ærkebisp Eskil, og til hans Tid henpeger ligeledes, at Bisp Niels af Viborg i Brevet synes at nævnes som levende. Det er vistnok ogsaa dette Brev, som Anders Sunesøn stadfæster (Udat. 75). [11

»Et biscop Eskils bref om Guberup sogen och en gaardt ibid. at ligge thil Helne kirke^c.

[Orig. Lunds Allehelgens Kl. Arkiv.] Klostrets Registratur 1559 (RA.). [12

[1170?] »Eskillus Lundensis archiepiscopus Gileberto et fratribus ecclesie s. Mariæ de Wæ præfatam ecclesiam de Wæ ad faciendam abbatiam Præmonstratensis ordinis concedit et ecclesiam de Ryebø pro missa omnibus anni diebus dicenda^c.

[Orig. Væ Kl. Arkiv.] Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 1]: Bartholin, *Annales* under 1161-1170, jfr. under 1170. [12a

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 86, 90.* — Øm: *SRD. V, 243.*
Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 343.*

Sven Grathe, Konge 1146—1157.

Brevbøger: Ribe Bisp og Kapitel: *Oldemoder 28.* — Esrom: *Cod. Esrom. 135.*

Valdemar I, Konge 1157—1182.

[1162?] *Reg. 226.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr. med Aar 1152: Ringstedbogen Nr. 4. *Dän. Bibl. III, 132; Dipl. AM. I, 12.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 276* (under Aar 1162). [13

[1170?] *Reg. 254.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr. uden Aar: Ringstedbogen Nr. 5. *Danske Mag. I, 70.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 278* (under Aar 1170). [14

»Valdemarus rex Danorum universis in Gutlandiam transeuntibus^c, ønsker at optages i det af dem stiftede Knudsgilde og paabyder Indsættelsen af aarlige Bidrag til Ringsted.

[Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 7. *Hasse, Das Schleswiger Stadtrecht 131.* Jfr. vistnok Hamsfort: *SRD. I, 279-80* (under 1177). — Brevets Ægthed betvivles af *Hasse, anf. St. 100-103.* [15

Reg. 277. [Orig. Slesvig Bispes Arkiv.] Vidisse: 292. Efter Afskrifter heraf: *Hasse I, 69* (= Waldemarus - providentie - [nam]que multis repletum miseriis - Sleswic - sunnen a, quas inpresentiarum - [d]ecrevimus^b - auferre vel ablatum - servantibus sit pax - obstaculum e[mergentibus] - pretermisso - totam prenot[atam] donationem dimittere - Waldemarus - Sleswicensis episcopus subscripsi^c. Ego Bero^d). — Omtalt af Hier. Cypræus: *Westph. III, 218*, og af Povl Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 82 v.* (= *J. A. Cypræus, Ann. 188*). [16

a) Rettelserne er tagne fra Udfærdigelse A af Vidissen, undtagen sit, e[mergentibus] og Waldemarus (det sidste), som er fra B; imidlertid har A mange Huller. B er endnu daarliger bevaret; paa enkelte Punkter ses den at have ubetydelige Afvigelser.

b) Saaledes A; B: discernimus.

c) Paa samme Maade skal der tilføjes subscripsi ved alle de følgende Navne.

d) Herefter i Svavstedbogen: Luben canonicus, medens de andre Afskrifter har: Lundensis canonicus; nu ses i A kun: L, og i B er slet intet af denne Mands Navn bevaret.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 94, 96, 92, 88, 230.* — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 136.* — Øm: *SRD. V, 240, 250.*
 Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 337.*

Valdemar I, II, III eller IV.

»Super ecclesiis Skanør littera sine sigillo regis Woldemari«.
 [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425)
 N 13. [17]

»Konning Woldemars skødebrief paa al then eydom, handth hagde uthi Niistedth«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548,
 Bl. 109 v. [17^a]

»Voldemarus liberat eos ab omni exactione etc.«
 »Item literæ Valdemari XL et trium marcarum et super bonis in Sylt«.
 [Orig. Odense Kapitels Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668, — vistnok efter 34-35.

Registraturer: Viborg Bisp: *ÆA. II, 207 (A 48).* — Antvorskov: *ÆA. IV, 105 (H 53).* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 340, 340, 340.* — Øm: *Suhms Nye Saml. III, 331-32 (= ÆA. I, 247, M 71), 332 (= ÆA. I, 219, H 58b); ÆA. I, 211 (G 60).*

Absalon, Bisp i Roskilde 1158—1177.

Reg. 261. [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 9.
Dän. Bibl. III, 136; Dipl. AM. I, 29. [18]

In nomine s. et individue trinitatis. Ego A.^a Roskildensis ecclesie episcopus [*osv. som Udat. 60.*]

[Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 21. LDipl. under 1171. [19]

a) Afskr.: Andreas, hvad der sikkert beror paa en fejl Udfyldelse af Forbogstavet, saaledes som allerede Arne Magnussen og Langebek har formodet. Jfr. ogsaa *Suhm VII, 383.*

Reg. 285.* A. Perg. [med 1 Segl]; Original? Roskilde Frue Kl. Arkiv (RA. Ods H. 8). Om Ægtheden, jfr. *Zeitschr. f. SHL. Gesch. VII, 291.* — Aa. Vidisse: 288. Herefter: *Dipl. AM. I, 257.* [20]

Reg. 224. [Orig. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 33.
Dipl. AM. I, 251. [21]

Reg. 264. [Orig. Sorø Kl. Arkiv; anført *SRD. IV, 470.*] Afskr.: Sorøbogen Bl. 33 v. *Dipl. AM. I, 250.* [22]

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 114, 93.* — Æbelholt: *SRD. VI, 134.*
 Registraturer: Sorø: *SED. IV, 468, 468 (= 470), 469, 469* (senere til Antvorskov: *ÆA. IV, 161, 470, 470, 472;* se ogsaa *Udat. 22.*

Alexander III, Pave 1159—1181.

[1160—1161?] »Alexander 3. papa bulla sua instituit et confirmavit, ut ecclesia Lundensis esset metropolitana regni Daniæ et haberet paludamentum, idque peteret. Anno 2. sui pontificatus, anno Chr. 1162«.

[Orig. Lunde Ærkebispes eller Kapitels Arkiv.] Udtog hos Lucopidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561 S. 98. [23]

[1169?] **Nov. 4.** *Reg. 241**. [Perg. med Alexander III's Bulle, »cum cordulis sericeis croceique coloris more Rhomane curie impendente«. Roskilde Bisps Arkiv.] Vidisse af Ærkebisp Georgius af Lund 1528 Juni 8 ved Notaren Johannes Tydeman: RA. Rygen til Rosk. Stift 1. *Dipl. AM. I, 251*; *Codex Pomeraniæ dipl. I, 64*. — Vistnok efter samme Vidisse: *Hvitfeld I, 230, Fol. 108*, som dog tilføjer Aarstallet 1168, sikkert ved Gætning. [24]

[1169?] **Nov. 8.** *Reg. 243**. [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr. med Aaret 1170: Ringstedbogen Nr. 11. *Dän. Bibl. III, 135*; *Dipl. AM. I, 27^a*. — To Afskr. [efter en Afskr. uden Aar i Haandskr. Veriloquium vetus paa Universitetsbibliotheket, jfr. *Smith, Universitetsbibl. 150*]: Addit. Fol. 90. — Afskr. fra 16. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to, 1197, og [efter gammel Afskr. uden Aar i Geheimark.] af Langebek 1764: LDipl.^b — Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 277*. [25]

a) Naar det her S. 327 siges, at Aarstallet er tilføjet med yngre Haand, er dette urigtigt.
b) De sidste to Afskr. har enkelte smaa Varianter, medens de foregaaende er nøje beslægtede.

[1179?] **Febr. 20.** *Reg. 249** og 987. [A. Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter tabt Afskr. af Lintrup]: LDipl. under 1257. [Efter en tabt AM. Afskr.:] *Dipl. AM. I, 23*. — [Aa. Afskr.: Viborgbogen; herefter Bartholin A, 104.] Udtog: Bartholin, Annales under 1170. Om Brevets Aar, jfr. *Weeks, Lunde Domkapitels Gavebøger 166*. [26]

Brevbøger: *Æbelholt: SRD. VI, 135*. — *Øm: SRD. V, 241, 238, 239, 253, 243, 244, 244, 246, 248*.

Alexander III eller IV, Paver.

Okt. 21. Alexander episcopus servus servorum dei monachis monasterii s. Marie sanctorumque martirum Kanuti atque Albani regularem vitam professis. Officii nostri nos hortatur auctoritas etc. Eapropter, presentium latoris Johannis vestrisque justis postulationibus annuimus et prefatum monasterium sub b. Petri et nostra protectione suscipimus, statuentes, ut quecunque bona monasterium juste possidet aut justis modis poterit adipisci, firma vobis permaneant. Obeunte ejusdem loci antistite vel alio casu discedente, nullus ibi qualibet surreptionis astutia seu violentia preponatur, nisi quem fratres de propria congregatione communi consensu vel fratrum pars consilii sanioris secundum canonicam justitiam elegerint. Quod si in suo collegio invenire nequiverint, qui huic regimini idoneus habeatur, liceat eisdem de quocumque maluerint loco, sui ordinis virum vel alterius professionis eligere. Qui electus propriis sit contentus ad episcopatum pertinentibus, nec aliqua fratrum usibus attinentia sibi vindicare presumat, non obedientiaris claustrum constituere vel prebendas dare aut aliquid novitatis inferre, nullum gravamen in expensis, non libros aut albas, casulas aut cappas,

stolas aut mappulas, calices aut cruces aut aliquam omnimo[!] rem de ecclesia auferat nisi consensu congregationis. Quod si aliquid acceperit et perdidit, condignum restituat. Capitulum etiam nisi vocatus a fratribus non introeat, nec monachus de aliqua causa nisi in proprio capitulo respondeat aut iudicium subeat. Quod si se senserit injusto iudicio pregravari, appellationis remedio se non excludat. Prior autem predicto ordine eligatur, electus episcopo presentetur, ab ipso curam animarum suscepturus debitamque ei obedientiam facturus, qui licet non officio, dignitate tamen fungatur abbatis. Statuimus etiam, ut si quis prior fratribus vel ecclesie famulis percussuram, rapinam vel aliam aliquam injuriam intulerit, anathematis vinculo percettatur nec prius absolvatur, quam delictum ejus digna satisfactione et debita penitentia a fratribus corrigatur. Adjicientes, ut census eis antiquitus datus juxta testimonium et privilegium Eskilli quondam Lundensis ecclesie archiepiscopi, de Jutia, Selandia, Lalandia, Falstria aliisque insulis ad edificia claustris singulis annis persolvatur, et si quid loco pigneris vel jure vadimonii eidem ecclesie depositum est, non prius reddatur, quam ecclesie suum debitum restituatur. Pro dignitate autem et reverentia episcopalis sedis baptizare eis liceat, predicare, infirmos visitare, ungere et sepelire, excommunicare et absolvere, quotiens opus est et necessitas expostulat. Privilegia etiam ab Eskillo et Absolone Lundensis ecclesie archiepiscopis Otheniensi ecclesie collata, gloriosisque regibus Valdemaro et ejus filio Kanuto, ut a successoribus rata teneantur, et cantores chori in omnibus sollempnitatibus in missis baculis utantur, auctoritate apostolica sanximus. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum *etc.* Si quis hujus privilegii paginam sciens contra eam venire temptaverit, secundo tertiove commonitus, si non satisfactione congrua emendaverit, eum auctoritate patris et filii et spiritus sancti beatorumque Petri et Pauli apostolorum omniumque sanctorum et electorum dei anathematizamus et a Christi corpore atque ecclesie segregamus, conservantibus autem pax a deo et misericordia conservetur. Datum Tusculi 12. kal. novembris.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 10 »ex libro autorizato extractum«. LDipl. under 1255. [27

Dec. 2 el. 3. *Reg. 1042.* [Orig. med Bulle i Silkesnor. Glenstrup (Nørre) Kl. Arkiv.] Vidisse 1403 Sept. 28. *Danske Mag. II, 134* (efter Bartholin H, 486) med Datum: 4. nonas; *Pontoppidan, Ann. II, 498* (efter en anden Afskrift?) med Datum 3. nonas. [28

Niels, Bisp i Viborg 1153 (?)—1191.

[1166?] **April.** »Nicolai episcopi Vibergensis littera de compositione litis inter Samsonem præpositum et canonicos Vibergenses et Carolum

procuratorem hospitalis ecclesie b. Michaelis super fundo ab Esberno Lamb quondam inhabitato. Datum mense aprili, indict. 14.«

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 122.] Udtog: Bartholin, Annales under 1167 med Tilføjelse: »quæ tamen indictio huic anno non quadrat«. [29]

»Nicolai episcopi Vibergensis littera de contractu pacis inter se et fratres claustrales reintegrato, ut fratres post secundum pascha ecclesiam b. Margaretæ haberent«. »Sine data«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 123.] Udtog: Bartholin, Annales under 1167. --- Jfr. Udat. 66. [30]

»Et ut omnis penitus discordia tolleretur, Nicolaus episcopus aliud ipsis [ɔ: canonicis Vibergensibus] privilegium dedit de ecclesia b. virginis Margaretæ, de præposito electione, de victu quadragesimali, et denique quod per privilegium apostolicum, ab episcopo ad ecclesie gravamen in commotione spiritus apportatum, ecclesia non prægravaretur«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 129.] Udtog: Bartholin, Annales under 1167, her umiddelbart efter Udat. 65. [31]

[1170?] »Nicolaus episcopus Vibergensis Svenoni præposito ejusque fratribus omnia in his papalibus privilegiis^a de canonicis eorumque sororibus^b statuta confirmat et agit de prædiis quibusdam a canonicis eisdem ob bonum pacis episcopatu Vibergensi concessis. Subsignarunt eam litteram Waldemar rex, Tuco Burgelanensis, Sueno Arusiensis et Frethricus Slesvicensis episcopi«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 117.] Udtog: Bartholin, Annales under 1170. Maaske har Brevet virkelig haft denne Aarsangivelse. [32]

a) D. s. de hos Bartholin umiddelbart foran excerperede 25 og Udat. 26.

b) Bartholin indskyder her: unde patet, priorem litteram ab Alexandro III etiam esse et omnino huc trahendam. Hermed menes Udat. 26.

»Nicolaus episcopus Vibergensis assignationem ecclesie in Phur ecclesie b. virginis Vibergensis factam per Eskillum episcopum Vibergensem, annuente Bo sacerdote et fundatoribus ecclesie Gutchi, Agi, Atti, quoniam jam post eam ordinationem plus quam 40 anni elapsi essent, confirmat. Sine data«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 125.] Udtog: Bartholin, Annales under 1176. [33]

Sven I, Bisp i Aarhus 1166—1191.

Brevbøger: Øm: SRD. V, 249.

Simon, Bisp i Odense II.—1186.

[1170?] »Simon episcopus, qui fratres ibi [ɔ: in ecclesia de Wæ] ad honorem semper b. virginis collocari diu optaverat, hoc jam per regem, reginam et archiepiscopum præstito consentiens, locum ipsum, sicut libere susceptum possederat, ita quoque libere Præmonstratensi ordini possiden-

dum confert. Subscribunt cum eo Eschillus Lundensis archiepiscopus et Stephanus Upsalensis episcopus«.

[Orig. Væ Kl. Arkiv. Afskr.: Bartholin A, 2.] Udtog: Bartholin, Annales under 1161—1170, jfr. under 1170. [34]

Reg. 328. [Orig. med Bisp Simons Segl. Dalum Kl. Arkiv.] Afskr. af Hamsfort med Segltegning: Kall 8vo, 668. *Dipl. AM. I, 256* (Su. - benedictionem conti incommodum - earumque - ecclesie[!] - contiguam - dedicavimus, eo videlicet - plenarie eis persolvant). Jfr. Hamsfort: *SRD. VII, 221*. [35]

Absalon, Ærkebisp 1177—1201.

*Reg. *77 = 357 og 366.* [A. Orig. med Ærkebisp Absalons Segl. København Kapitels Arkiv. — Aa. Optaget i Notarialinstrument 1473 Okt. 5.] Afskr. af Aa: Ny kgl. Saml. 4to, 663; Kall Fol. 41; LDipl. under 1473⁵/₁₀ (3 Afskr.). Brevet synes at bestaa af 3 Dele, et udateret Brev i Missiveform og Stadfæstelser derpaa af 1255 Nov. 16 og 1287 Apr. 23, saaledes som alle Afskr. anfører Aarstallene; dog er de i den førstnævnte rettede til 1155 og 1187. Da Absalon maa antages at have udstedt begge Stadfæstelser, er de første Aarstal ligesom ogsaa 1155 i alt Fald urigtige. *Pontoppidan, Orig. Hafn. 154* (med de rettede Aarstal); jfr. *Rørdam, Kbhvns. Kirker 7*. [36]

Reg. 365.* [Orig. med Ærkebisp Absalons Segl, hvori en Bisp i Messehagel. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr. i [Protokol 1558, hvorefter:] Gem. Arch. XVII, 43, Bl. 312, og Tratzigers Protokol (Gott. Ark., Cam. III, XL, 10). Afskr. fra 16. Aarh., ausculteret af Notaren Gerhardus Klerck: RA. Slesvig Stift 16. *Hasse I, 80*. — Omtalt af Hier. Cypræus: *Westph. III, 222*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 89 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 198*). [37]

Reg. 338. [Orig. Væ Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin H, 510^a. *Dipl. AM. I, 258* (= *Dipl. Svec. I, 103*). [38]

^{a)} En anden Afskr. fandtes i Bartholin A, 1 (brændt), jfr. Notits i Bartholin, Annales under 1161—1170.

Reg. 327. [Orig. Roskilde Frue Kl. Arkiv.] Afskr. paa Perg. fra o. 1400. Senere i AM. Fasc. I; nu RA. Smørum H. 5. *Dipl. AM. I, 42*. [39]

Reg. 456.* [Orig. »sub sigillo archiepiscopi«. Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 34 v.^a *Dipl. AM. I, 73*. [40]

^{a)} Sorø Gavebog anfører ikke dette Brev, derimod et Brev af Ærkebisp Andreas af lignende Indhold (*SRD. IV, 472*, jfr. 474); mulig er det et og samme Brev, hvis Udsteder kun har været betegnet som A.

Reg. 457. [Orig. Sorø Kl. Arkiv; anført *SRD. IV, 469, 470* og 473.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 33 v. *Dipl. AM. I, 276*. [41]

Reg. 498. [Orig. Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 478* med Aar 1199; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 154. *Rosenvinge, Om Panteret 5*. [42]

Reg. 394. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 283.* — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 194.* [43]

[1201?] *Reg. 504*.* [Orig. Sorø Kl. Arkiv. — Afskr. i et Haandskrift, der tilhørte Hvitfeld, senere paa Universitetsbibl., Capsa Cypriani, Ordo 4, Nr. 72; jfr. *Smith, Universitetsbibl. 154.*] Afskr.: Bartholin D, 497. Vistnok herefter udgivet af *Sperling* 1696, optrykt *SRD. V, 423* og oftere.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 54.* — Æbelholt: *SRD. VI, 138, 147* (jfr. 218)^a. — Løgum: se Udat. 43. — Øm: *SRD. V, 252* (registr.: *Suhms nye Saml. III, 333 = ÆA. I, 219, H 58e*).

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 469 (= 503), (469 se Udat. 41), 470* (senere til Antvorskov: *ÆA. IV, 161*), (470 = 473, se Udat. 41), 470. — Øm: se ovfr.

a) Rettelsen af Absalon til Andreas maa betragtes som mer end tvivlsom.

Omer, Bisp i Ribe 1178—1204.

Reg. 393. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 283.* — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 193.* [45]

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 243, 15*; se ogsaa Udat. 45.

Valdemar, Bisp i Slesvig 1179(?)—1192 (1209).

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 219.*

Lucius III, Pave 1181—1185.

Paven stadfæster Roskilde Kirkes Ret over Rygen.

[Orig. Roskilde Bispes Arkiv.] Udtog se ved Udat. 86. [46]

Reg. 335. [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Ufuldstændig Afskr. fra o. 1500; under Brevet er med en anden Haand tilføjet: »Et ego Johannes Biltzeman commissarius apostolicus presens fui, vidi, legi et palpavi originale superscripte clausule, et concordant de verbo ad verbum. Quod protestor hac manu mea«. SvRA. *Dipl. Svcc. I, 680.* [47]

Febr. 10. »Lucii papæ 3tii åth Bosio closter uthgifne beskiermelse bref på alla forrige åth berörde closter gifne privilegia, uthi hvilket förmähles, det heela öen, som clostret påstod, skulle closteret tilhöra, item Clinta by med desz tilliggelser, item Foderuppa by, een gård i Holebierge, een mölla i Sættoftæ och jord i samma by räntandes $\frac{1}{2}$ mr. åhrligt landgilde med een der tilliggjande skoug och hälften af Bøgeöra skough, item een mölla i Gårstånga, een mölla i Skarholte och een mölla i Oesbyy och alt thæt godz, som Tord åtte, hvilken closteret funderade, och hälften af fiskeriet i Ringziö, så länge bemelte Tord lefde, och efter hans död altsamman, och closteret skulle wara fri för tiionde uthgift af det, dhe sielfva brugte etc., dat. d. 10. feb. 1181[!]«.

[A. Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. (Bl. 340) Nr. 1. Lucius blev først Pave i Sept. 1181; Brevet har faaet Aaret 1181, fordi det overhovedet er denne Registraturs Skik at give Pavebrevene Pavens Tiltrædelsesaar. — Aa. Brudstykke af Afskr.: Bosø Klosters Brevbog (RA.);

heri forekommer følgende Stednavne: Clinta, Fodetorp, Cølebyæriæ, Sæthætoftæ, Scarhol . . . [48]

Knud VI, Konge 1182—1202.

»Konning Knutz bref paa Nwndeboriig och Nwndeborig fang och paa Yszeszøø, som nu kallis Hwnderop«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 90. [49]

Reg. 455. [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 12. *Suhm VIII, 707.* [50]

*Reg. *85.* Forkortet dansk Oversætt. i Skraa for S. Knuds Gilde i Flensborg. *Dipl. Flensborg. I, 7.* [51]

Brevbøger: *Æbelholt: SRD. VI, 144.* — *Øm: SRD. V, 242.*
 Registraturer: *Kongen: ÆA. IV, 19.* — *Lunde Ærkebisp: ÆA. IV, 343 (AP2 = 44?).* — *Øm: Suhms Nye Saml. III, 332 (= ÆA. I, 219, H 58 d).*

Urban III, Pave 1185—1187.

[1186?] **Okt. 21.** *Reg. 361*.* A. Perg. med Urban III's Bulle i Silkesnor. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 1). *Kbhvns. Dipl. I, 1.* — **Aa. og Ab.** Afskr. i to Pergamentsruller, se 57. [52]

Paven stadfæster Roskilde Kirkes Ret over Rygen.
 [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Udtog se ved Udat. 86. [53]

Brevbøger: *Øm: SRD. V, 253, 255.*

Gregor VIII, Pave 1187 Okt. 21—Dec. 17.

Korstogsbulle i Anledning af Jerusalems Indtagelse.
 [Orig.] Brudst. optaget i Skriftet: De protectione Danorum in terram sanctam: *SRD. V, 345.* [54]

Kardinal Centius som Legat, o. 1190.

Kardinalen til Ærkebisp Absalon.
 [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Optaget i 59. *Kbhvns. Dipl. I, 3.* [55]

Cølestin III, Pave 1191—1198.

Paven stadfæster Roskilde Kirkes Ret over Rygen.
 [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Udtog se ved Udat. 86. [56]

[1193?] *Reg. *99.* [Orig. Slesvig Bisps Arkiv?] Afskr. fra 13. Aarh. i Codex, før i Bordesholm Kl., nu Gml. kgl. Saml. 4to, 1571, Bl. 127 (jfr. *Archiv der Gesellsch. f. deutsche Geschichtskunde VII, 884.*) *Hasse I, 95.* — Brevets Aarsangivelse skal vist forstaaes som 1193. [57]

[1193?] Paven byder Ærkebisp A[bsalon] at virke for Bisp Valdemars Frigivelse.

[Orig. Slesvig Bisp's Arkiv?] Afskr. fra 13. Aarh. i Codex, før i Bordesholm Kl., nu Gml. kgl. Saml. 4to, 1571, Bl. 127 (jfr. *Archiv der Gesellsch. f. deutsche Geschichtskunde VII, 884*). *Hasse I, 92*. [58

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 142*. — Løgum: *SRD. VIII, 189*. — Øm: *SRD. V, 255, 256*.

Peder Sunesøn, Bisp i Roskilde 1191(?)—1214.

Reg. 585. [Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse 1279 Marts 17 (452). *Suhm IX, 776*. [59

Reg. 410. [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 16. *Danske Mag. I, 72; Suhm VIII, 699*. [60

Reg. 411. [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 22. *Danske Mag. I, 71; Suhm VIII, 699*. [61

Reg. 412. [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 19. *Danske Mag. I, 71; Suhm VIII, 700*. [62

Reg. 546. [Orig. Sorø Kl. Arkiv; anført *SRD. IV, 470, 474*.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 34. *Dipl. AM. I, 79*. [63

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 161*. — Æbelholt: *SRD. VI, 146, 147*. Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 344, 344, 402* (maaske en senere Bisp Peder). — Sorø: *SRD. IV, 475, 475*; se ogsaa Udat. 63.

Peder, Bisp i Aarhus 1191(?)—1204.

Similes litteras in canonicorum Vibergensium favorem ad suæ diocesis sacerdotes dat P. episcopus Arusiensis.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 130.] Udtog: Bartholin, Annales under 1176, her stillet lige efter 30, hvortil der henpeges ved: Similes. [64

Asker eller Asgot, Bisper i Viborg 1191—1208 og 1208—1220.

Brevbøger: Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 158*.

Registraturer: Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 22 (B 2)*.

Innocens III, Pave 1198—1216.

Registraturer: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 394, 394, 395, 395, 395*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 341*.

Forskellige Udstedere indtil o. 1200.

*Reg. 196**. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Kapitlets Memorialbog: *SRD. III, 172*. [65

De eadem compositione Samsonis præpositi littera, licet in fine mutila.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 131.] Udtog: Bartholin, Annales under 1167, umiddelbart efter Udat. 30. [66

[1183—1201.] *Reg. 355.* [Orig. Lunde Ærkebisp's Arkiv.] Optaget i Brev af Ærkebisp Ysarnus 1303 Jan. 18: Nydala Kl. Arkiv (Sv.R.A.). *Dipl. Svæc. I, 681.* [67]

Vidnesbyrd af Provst T. om Gave af Bunfridus.

[Orig. med 1 Segl. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 17. Aarh.: RA. Viborg Kapitels Arkiv, Domkapitel 67. *Dipl. Viberg. 1.* [68]

[1191—1225] **Apr. 12.** I den hellige Trefoldigheds Navn. Efterdi der plejer at komme megen Eftertale om, hvad Menneskene gør, uden de har derpaa Dannemænds Vidne og Breve, da skal det vitterligt være, at jeg Bodill Hemmingsdother, Provst Ingemars Moder, har nu indgivet mig med al min Ejendom i s. Peders Kloster i Nestuid, der at blive al min Livstid en Tjenerinde, med slig Velgerning mig der skal bevises, at jeg daglig til min Føde skal have af alt saa meget som tre Brødre, til mine Klæder aarlig »alle nøy« hvide Lammeskind, aftagne om Vaaren, 1 ny Kjortel, 2 nye Særke, en »vile« og Skindkjortel hvert andet Aar, begge »persbrunatisk« Farve af godt Klæde; skal jeg og hvert Aar have to Par Nattøfler og daglig, saa mange jeg Behov gøres[!], aarlig en ny »sløyr«, en god Dyne og Hovedpude og et Par Lagener, og naar jeg faar det nye, skal min Pige have, hvad af mine gamle Klæder kan være hende brugeligt. De Gaarde, jeg har givet forskrevne Kloster til min Sjæls Salighed, er: i Laaland af en Gaard, som kaldes Hildedsted, 9 Øre, og en tilliggende Jord og Skov, i Merrethue 5 Jorde og tilliggende Skov; en Gaard i Borkse med alt Boskab, skylder 20 Skill., og saa meget Skov, i Jarandall en Jord 6 Skill., i Biarknesz en Ejendom, 8 Skill., og meget stor Skov, i Enngelbølle en Jord med sin Skov, giver 5 Øre, i Rinngebølle en 11 Skill., i Euiulu en 4 Skill., i Rødby en 5 Skill., i Østofft en Gaard, giver 4 Skill., og Skov dertil. Har jeg og givet ind med mig i forskrevne Gaard, hvad som kaldes »leyglenn«, og alt, hvad af gammel Tid tilligget har, som er mig tilfaldet af ret Arv efter min Søn Niels, og min Part i en Skov, som kaldes Torp; item en Gaard i Nebell med tilliggende Skov, dertil alle mine »boskaffs« og andre mine Klæder, jeg har; i Sielannd en Gaard i Halsted, til hvilken hører den halve Part af den Jord, som ligger til Byen, og den halve Skov. Jeg Biskop P. i Roskild har ladet hænge mit Signet her nedenfor med Nestuids Klosters Indsegl. Actum den 12 April paa forskrevne Klosters Kapitel under Abbed Olao og Prior Trugels med menig Brødres Samtykke, og dersom nogen rykker denne Confirmats, skal han være et forbandet Menneske. Amen.

[Orig. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 403.*] Dansk

Oversætt. i Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Skovkloster 1. LDipl. under o. 1200. [69]

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 136, 137, 139, 145.* — Løgum: *SRD. VIII, 233.*

Registraturer: Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 342 (AN2).* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 344 (J30).* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 352 (e VI), 358 (h II, III), 403—04, jfr. 383 (g II);* se ogsaa Udat. 69.

Anders Sunesøn, Ærkebisp 1201—1223.

[1201—1205.] *Reg. 508.* [Orig.] Efter Lovhaandskrifter: *Ancher, Lovhist. II, 525.* [70]

Gavebrev af Ærkebispen.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 63.* En Gave paa Bispetienden i Effverød, omtalt *sstds. Anm.* (= *Hvitfeld, Bispkrøn. Bl. Pij, Fol. 58*), har maaske været omtalt i samme Brev. — Jfr. III. [71]

Reg. 557^a. [Orig. med 1 Segl: G. 1. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 46 med Overskrift: in cordula sericea blauci et albi colorum impendente, in cuius ymago episcopi residentis in sede episcopali, infulati et pontificalibus induti, in sinistra manu baculum pastoralem erectum tenentis, dextra ad benedicendum erecta, et in circumferentia legi potuit hec scriptura: Andreas dei gratia Lundensis archiepiscopus, reliquo margine pre vetustate consumpto. *Dipl. AM. I, 85* (archiepiscopus, Suecie - incumbere *cognoscimus*, ut - recte ac pie - stabilitati clauæ *id est* banno - contra ea - habeat - scaturiente - a domino *W. Danorum* rege - antecessorum *suorum* regum - inducto ac informato - Otthoniensi - decrevimus. *Volens itaque predictus rex [osv. ganske som Absalons Brev: Dipl. AM. I, 264—266, dog:]* et deo liberius - honestarum et nobilium - presente - in *Dacia* habent, sive in silvis - omnimodo - premissa - *marcus argenti* de - eorum *ammodo* - ne quasi tam - affluentibus - recompensatione - ipsi et - aut regum - obtinuerit - quavis - angariis exempte. Fuerunt - Scalmi - Taki - Reter - Torkilli - Symon Otthoniensis - Karolus - quisquis *igitur* ecclesiastica - sanctis dei - *archiepiscopus* - Vexoensis - Thummethorp - *sanctimonialium* - Walbertus - Ne ergo [*osv. som Dipl. AM. I, 86, dog:]* Heruideo *propria manu* subscripsi - *Suecie primas propria manu* subscripsi). — Brevets første Ord: Andreas, er rettet til: Absalon, dette atter til: Andreas. Forholdet er vistnok det, at det er Absalons Brev, hvortil Andreas først ved Slutningen har tilføjet sin Stadfæstelse. [72
a) Ogsaa anført *Reg. *115* efter *Suhm VII, 575.*

»Andreas archiepiscopus Ketillo præposito ejusque fratribus Vibergis privilegia trium paparum, Innocentii, Alexandri [o: 25] et Clementis [o: 50], quæ proprio ore audiente Ascero Vibergensi episcopo recitaverat, ipsi confirmat, ut haberent liberam facultatem dispensandi ecclesias s. Margarete virg. et s. Martini de Phur«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 113.] Udtog: Bartholin, Annales under 1214 med Tilføjelse: Non additur annus datæ hujus litteræ. [73]

»Littera Andreæ archiepiscopi, vivente adhuc Ascero [episcopo Vibergensi], data ad sacerdotes civitatis Wibergensis, qua canonicis Vibergensibus privilegia Clementis et Alexandri paparum, Eskilli, Svenonis, Nicolai episcoporum Vibergensium, Eskilli archiepiscopi Lundensis et Asceri episcopi Vibergensis adhuc viventis confirmat, de visitatione infirmorum et libertate sepulturæ, dissensionem inter sacerdotes civitatis et canonicos Vibergenses dirimit«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter Bartholin A, 116.] Udtog: Bartholin, Annales under 1214 med Tilføjelse: Data hujus litteræ non additur. [74]

»Ejusdem Asceri episcopi Vibergensis etiam fit mentio in alia littera Andreæ archiepiscopi, eum sententiam tulisse de controversia super oppido Watham inter ecclesias Limum et Rything, id ecclesiæ Limum attingere, quam et Andreas archiepiscopus confirmat«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 114.] Udtog: Bartholin, Annales under 1214 med Tilføjelse: I Brevet kaldes Ascer »bonæ memoriæ«. [75]

»Littera Andreæ archiepiscopi Lundensis ad cives Vibergenses de molestia, quam canonicis ibid. lacesebant. Sine data«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 114.] Udtog: Bartholin, Annales under 1215. [76]

»Et biscoop Andersis brev om nogen egendom udi Sandbye«.

[Orig. Lunds Allehelgens Kl. Arkiv.] Klosters Registratur 1559 (RA.). [76^a]

Reg. 513. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur: Gem. Arch. VI, 27. Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 284* (under 1205). — **Aa.** Ufuldstændig Afskr.: *Løgumbogen: SRD. VIII, 196.* [77]

Brevbøger: Æbelholt: se *SRD. VI, 147*, hvor dog Haandskriftet (jfr. S. 218) har Absalon. — Løgum: se Udat. 77.

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 345.* — Sorø: *SRD. IV, 471 (= 474), 472 (= 474, jfr. Udat. 40), 474.*

Valdemar II, Konge 1202—1241. Sm. Udat. 17-17a.

[Afskr. (efter Konzept?): Cancellariæ liber S. 360: »Privilegia, quæ contulit rex Valdemarus civibus Lubecensibus in Skanør«.] [78]

Reg. 528.* [Orig. med Kongens Dobbeltsegl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 29 med Overskrift: Sequens littera est quondam Waldemari Danorum Sclauorumque regis, ducis Jucie et domini Nordalbingie cum sigillo rotundo in cordula sericea viridis coloris et rubeæ cere per totum impendente, in cujus anteriori latere ^aymago regis residentis in sede regali exquisite exschulpta, habentis in manu dextra sceptrum regale elevatum et in sinistra manu pomum cruce superius consignatum^a apparuit, cum hac scriptura circumferentiali: Waldemarus dei gratia Danorum Sclauorumque rex. In posteriori vero latere ^bapparuit ymago vexilliferi in equo insidentis, habentis superius vexillum elevatum et

schutum ante latus annexum, et in circumferentia^b apparuit hec scriptura: Waldemarus dux Jucie, dominus Northalbingie. *Dipl. AM. I, 286* (status hujusmodi circumstantiis - provida hominum circumspectio - succedentibus seculis *multipli fenore* - Quod enim - permiserit, non satagentes - universis - in justitia - deesse, illis tamen specialius nos - karitatis et benivolentie - optinuerant - minuendam - tam patris quam fratris nostri - stud et expeditione - respondentes - Otthense - Sild - ad vesturam[sic] - quas ab antecessoribus nostris habuere - ammodo - et justitiam non - Et quia - regnum - tenentur caritatis - quam trium marcharum - molere debeant). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 284* (under Aar 1203). [79]

a) Overstreget, men i Randen er skrevet: hoc debet stare. b) Overstreget.

*Reg. *200 = 715.* [Orig. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 15. *Dipl. AM. I, 101.* [80]

Reg. 511. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur, Capsa C, Z: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 163.* [81]

Reg. 512. [A. Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur, Capsa C, A: Gem. Arch. VI, 27. — Aa. Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 196.* [82]

*Reg. *118 = 681.* A. Perg. med Kongens Dobbeltsegl (nu i flere Stykker^a). Ribe Bys Arkiv. *Terpager 685.* — Aa. Vidisse sammen med Privilegium 1450 Nov. 1 af Ribe Kapitel, 1470 Sept. 28 (vigilia Michaelis). Perg. Samme Arkiv. — I en Registratur fra 1542 over Ribe Bys Privilegier (Gml. kgl. Saml. Fol. 1128) nævnes forrest: »Konning Voldemarus Knudtz broder, at ingen maa stefne Ryber borger uthen byen, item frihedt til markind for toln oc ander tængi. Anno dominice nativitatiss mcccxxxvi«. Hermed maa vistnok menes dette Privilegium, skønt Indholdet ikke er rigtig gengivet; men Aarstallet maa jo i saa Fald bero paa en eller anden Gætning; Kongens Titel henviser ogsaa Brevet til en tidligere Tid. [83]

a) Sml. Tegning: Kall 4to, 426.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 8.* — Esrom: *Cod. Esrom. 159, 231.* — Løgum: se Udat. 81-82. — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 138, 152.*

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 337, 339.* — Sorø: *SRD. IV, 512.*

Skelm, Bisp i Aarhus 1204—1215.

Reg. 564. [Orig. Sorø Kl. Arkiv; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin K, 154. *Suhm IX, 777* (der udelader Begyndelsen: S. dei gratia Arusiensis episcopus omnibus justis hec scripta cernentibus salutem in vero salutari). [84]

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 405, 406.*

Niels, Bisp i Slesvig 1209—1234.

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 208, 209.* — Se ogsaa 70-72.

Tuvo, Bisp i Ribe 1214—1230.Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 215.***Ebbe, Bisp i Aarhus 1215—1224.**Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 406, 406, 407, 408.***Valdemar III, Konge 1218—1231. Sml. Udat. 17-17a.**Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 159.*Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 338.***Peder, Ærkebisp (I, 1223—1228; II, 1334—1355; III, 1390—1391; IV, 1410—1418; V, 1418—1436).**»Et biscoeps Peders bref och lydendis om Raakier«^a.

»Et biscop Peders bref om en gaardt udi Karlebye«.

[Orig. Lunds Allehelgens Kl. Arkiv.] Klosters Registratur 1559 (RA.).

[84 a-b

a) Følger i Registraturen efter Udat. 133 a.

Gregor IX, Pave 1227—1241.

»Gregorius IX papa eisdem canonicis Vibergensibus omnes libertates a Romanis pontificibus, regibus et aliis ipsis indultas autoritate apostolica confirmat«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 108.] Udtog: Bartholin, Annales under 1227 umiddelbart efter 113. [85

»Circa annum Christi 1225[!] Gregorius 9 papa confirmationem fecit super terram in insula Ruyæ, ꝑ: Rugia, quod sit in perpetuum annexa dioecesi Roschildensi, eo quod eandem rex Valdemarus 2[!] et Absolon archiepiscopus de manibus paganorum eripuisset«.

[Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Udtog hos Lucoppidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 97 med Tilføjelse: Similem confirmationem fecerunt Celestinus 3, Lucius 3, Alexander 3 [ꝑ: 36] et Urbanus 3. [86

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 481.***Uffo, Ærkebisp 1228—1252.**[1248?] Uffo Lundensis archiepiscopus Chetillo^a Wibergensi episcopo. Fraternitati vestre significamus, nos literas recepisse: 173. Fraternitati vestre autoritate Dn. pape, qua fungimur in hac parte, mandamus, quatenus decimarum tertiam, fabricis ecclesiarum vestre dioecesi [!] deputatam, per ecclesiasticas personas colligi faciatis, et subducta exinde portione congrua pro supradictis fabricis, sartatectis et luminaribus ac etiam persolvendis debitis, in quibus eedem ecclesie sunt obligate, residuum prefate tertie Dn. regi secundum mandati Dn. pape assignari curetis.

[Afskr.: Cancellariæ liber S. 1: »Diploma Innocentii papæ, quo confert s. Erico, regi Daniæ, tertiam decimarum ecclesiarum Danicarum pro sumptibus propagandæ doctrinæ coelestis in Æstioniam usque ad sex annos, 1248«. Afskr.: Bartholin A, 10^b.] Afskr. af Arne Magnusson: AM. Afskr. Pk. IV. Afskr.: Gml. kgl. Saml. 4to, 2513. Afskr. uden Kilde: LDipl. Jfr. *Hvitfeld II, 192, Fol. 220.* [87]

a) Navnet Chetillo maa være fremkommet ved, at et G. (o: Gunnero) er fejllæst som C.
b) Citeret i Bartholin, *Annales* ved 1247.

Gunner, Bisp i Ribe 1230—1245.

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 237, 230, 219.*

Kardinal Otto, Legat 1231—1232.

Juli 23. *Reg. 736.* Perg. med Kardinalens Segl. Lunds Hospitals Arkiv (SvRA.). *Dipl. Svcc. I, 693.* Udtog i Specifikation, Lunde Kapitels Nr. 1 med Datum 1124 Aug. 23. [88]

Abel, Hertug af Jylland 1232—1250.

Reg. 802. [Orig. med Hertugens Dobbeltsegl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 28 med Overskrift: Sexta littera est Abel ducis Jutie cum sigillo rotundo de cera rubea per totum in cordula sericea brunei, albi, nigri et glauci colorum impendente, in cujus anterioris partis medio vexillifer equester banneriatus et armatus, clipeo antierius munitus, cum vexillo superius elevato apparebat cum hac scriptura circumferentiali: Abel dei gratia dux Jucie. In posteriori parte duo leopardi, unus alio major, ambo coronas in capitibus deferentes et per corda plura intermedia divisi apparebant, cum hac scriptura circumferentiali: Clipeus Abel ducis Jucie. *Dipl. AM. I, 136 (A. dei - Jucie - Otthense - quadam - optinuerant - respondentes. Ne ergo).* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 288* (under 1242). [89]

Iver, Bisp i Odense 1239—1245.

Bispen vidimerer Pavebulle til Franciskanerordenen 1239 Apr. 18. [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 24. *Dipl. Norv. IX, 6.* [90]

Erik Plovpenning, Konge 1241(1232)—1250. Sml. ndfr.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 8.*

Erik, Konge (Plovpenning, Klipping, Menved eller af Pommern).

[1232, 1259 eller 1287.] »Privilegium Eri regis super libertatibus colonorum datum capitulo in sua coronatione«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) A(sort), 4. [91]

»Copia af konung Erichz breef på någre domkyrkans jorder och enger uti Hagentorp«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 1592. [92]

Kongen stadfæster Klosters Privilegier (*Reg. 815**).

[Orig. med Kongens Dobbeltsegl. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 25 med Overskrift, hvoraf kun bevaret enkelte Brudstykker: haben. scep[trum in] dex in posteriori parte apparuit vexillifer eques^a Afskr. herefter af Langebek 1756 (da Haandskr. var bedre bevaret end nu): LDipl. under 1241. *Suhm X, 961; Hasse I, 279* (*diligentius - mortalibus*). [93]

^a) Sml. Hamsforts Tegning af Seglet (efter Beskrivelsen i den renskrevne Odensebog): Kall 8vo, 668; herefter viste Seglet paa den ene Side den siddende Konge mellem en Ørn og en Krone, paa den anden en Bytter med Skjold og faneprydet Lanse. Forsiden svarer nærmest til Erik Menveds Segl, Bagsiden synes at høre til et Hertugsegl.

»Confirmatio Erici regis«.

»Item confirmatio altera Erici regis de hospitalitate«.

»Confirmatio Erici regis de libertatibus«.

»Item literæ Erici regis pignatoria[!] super quadam summa auri et argenti a monasterio accepta«.

»Instrumentum publicum super literis Erici pro immunitate inquilinorum nostrorum«.

»Literæ Erici regis super terra Munckegang in Muncke Mose«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668; det sidste Brev ogsaa i Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 90 (»Item konning Eriicks bref paa Munckemosze, som i formaws[?] tidt kallis Munckegang«). De tre første Udtog stammer mulig fra andenstedsfra kendte Breve. [94-99]

»Konning Eriicks skødebref paa en gaardt uthi Morupe«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 103 v. [100]

»Konning Eriicks skødebref paa en gaardt y Aggedrup«.

»Item endt nu et andet skøde af for^{ne} konning Eriick paa 5 otting jordt liggendis y Aggedruppe mark«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 113 v. [101-2]

»2 konning Eriicks skødebref, som røre paa for^{ne} eydom, och findis thisse for^{ne} breffue hos the breffue, som findis uppaa Aggedruppe«.

[Orig. Senere i Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 113 v. Forud gaar:

»Item skødebref paa en gaardt y Dreyby af gardan til graabrødre och hans convent her uthi Otthens for nogen jordt, the fik igien, som theris abelhaffue nu uppaa staar«.

»Item konnings Hansziis dom paa for^{ne} eydom«.

»Item lagheftz bref paa for^{ne} gaardt«. [103-4]

»Konning Eriicks indtførelsebref paa samme gotz och eydom«.

»Item for^{ne} konning Eriicks dombref paa for^{ne} gotz«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 124. Forud gaar:

»Frue Osszes upladelse bref paa alt thet gotz, hun haffuer y Fielde-rop, først for et pant och siden til eyedom«. [105-6

»Skødebref af konning Eriick paa en gaardt y Gatzbøl liggendis«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 124 v. [107

Kong Erik om Sorø colonii et inquilini.

[Orig. med Kongens Segl (»sub sigillo cleme«). Sorø Kl. Arkiv.] Afskr.: Sorøbogen Bl. 29. *Hist. Tidsskr. 5 R. VI, 353 Anm.* [108

E. rex Wæ inhabitantibus. Diutino gravamini vestro condolentes hanc vobis gratiam indulgemus, ut molas manuales vobis habere liceat in domibus vestris, prohibentes districtius, ne quis super hoc vos audeat molestare, annonam vestram ad molendina ferre compellendo.

Perg. [med 1 Segl]. Væ Bys Arkiv (Kristianstad Bys Arkiv). — Efter Skriften fra Slutningen af 13. Aarh. [109

Juli 29. Ericus rex. Notum facimus, quod villanos in Køge a solutione novi thelonii hactenus instituti liberos dimittimus, ita ut cum hospitibus quibuscunque sua mercimonia commiscere non debeant, et si quis villanorum in hujusmodi mercimonii commixtione cum hospitibus probabiliter deprehensus fuerit^a seu convictus, nisi eandem villam pro sic commixtis mercimoniis cum hospitibus demum novum telonium telonario nostro persolverit. Emtor idem sic deprehensus et convictus vita sua et cum portione sua capitali sic privat^b, hoc adjecto, quod si quenquam villanorum pro hujusmodi causa per aliquem nostrum telonarium incusari contigit, incusatus cum 6 dilectis villanis ibid. et 3 hominibus nostris ac 3 bonis hominibus ibid. etiam morantibus, quos thelonii nostri collocator ibid. ad se nominaverit, se super hoc defendere vel purgare teneatur. Qui quidem sic convictus poene, ut superius exprimitur, eo ipso facto se noverit conviciatum [1]. Sig. nostrum. Datum Slaglosiæ in die Olai regis 1343 [sic].

[Orig. Køge Bys Arkiv.] Afskr. i Peder Syvs Collectanea (Rostgaard Fol. 53). LDipl. under 1243. Delvis aftrykt i *Steenstrup, Vald. Jordebog 451*, og her henført til 1314. [110

a) Afskr.: fuit. b) Afskr.: privatus.

*Reg. *613 = 822.* Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Hasse II, 292*; jfr. *Zeitschr. f. SHL. Gesch. VII, 294.* [111

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 340.* — Vestervig: *ÆA. III, 134 (A 13).* — Øm: *ÆA. I, 184 (B 22) = Suhms Nye Saml. III, 331-32 (= ÆA. I, 247, M 71).*

Innocens IV, Pave 1243—1254.

Sept. 17. »Innocentii papæ IV förordningzskrift gifwet archiebiscopeparne i Lund, dhæt dhe sina tilbörliga ceremonier icke skulle miszbruuka, uthan dhem alt meer och meer föröoka, dat. 15. kal. oct., som är d. 18. i samme månad:.

[Orig. Lunde Ærkebisp Arkiv?] Specifikation, Domkirken Nr. 10 (med 1243 i Randen). [112]

»Innocentius papa IV dat rescriptum pro diremptione litis ortæ inter fratres et episcopum Othoniensem certa ex causa, prout in bulla continetur«.

»Idem Innocentius IV confirmat privilegia archiepiscoporum collata coenobio«.

»Innocentius IV statuit, quod episcopi Othonienses non debent instituere et destituere præpositos et alios clericos sine consensu capituli, quod servatum prius fuerat antiqua et approbata consuetudine«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog i Registratur af Hamsfort, se Arkivoversigten. LDipl. under 1243. — Det første Brev er muligvis = 160. [113-15]

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 189.*

Registraturer: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 394, 395, 395(?)*.

Esger, Bisp i Ribe 1246—1273.

Brevbøger: Ribe Kapitel: *Oldemoder 31.* — Løgum: *SRD. VIII, 163.*

Vilhelm af Sabina, Legat 1247—1249.

»Wilhelmi Gabinensis [o: Sabinensis] episcopi indulgentz brief gifwet åth Bosjö closters idkesamme frequentanter, dat. 1256 [*sic*]«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 6. [116]

Abel, Konge 1250—1252.

Kongen om de af Slesvig Bisp stillede Skibe.

[Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 234*, og af Povel Cypræus: *Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 112 v.* (= *J. A. Cypræus, Ann. 262*). [117]

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 338.*

Niels, Bisp i Viborg 1251—1267.

Brevbøger: Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 158.*

Kristoffer I, Konge 1252—1259. Sml. S. 403.

[1255?] *Reg. 968.* Perg. [med Kongens Dobbeltsegl^a]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 1). *Dipl. AM. I, 204.* [118]

a) Afbildning i Klevenfeld, *Hist. regum.*

Brevbøger: Cancellariæ liber, Procesakterne: *SRD. V, 591, 594, 596, 599, 602, 602-03, 603.*

Kristoffer, Konge (I eller II).

»Littere Cristofori regis super 10 mr. denar. de moneta Lundensi annuatim dandis pro aniversario suo«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) F 2. [119]

»Confirmatio Christophori regis Danorum de privilegiis omnibus«.

»Christophorus rex Danorum confirmat privilegia prædecessorum suorum«.

»Confirmatio Christophori regis de libertatibus«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. [120-22]

Brevbøger: Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 146.*

Registraturor: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 339* (med Aar 1265!), *362, 382.* — Øm?: *ÆA. I, 233 (L 30).*

Jakob Erlandsøn, Ærkebisp 1253—1274.

[1267?] »Dn. Jacobus archiepiscopus excommunicavit omnes religiosos et seculares et omnes eos, qui constitutionem: Cum ecclesia Daciana maliciose impugnant, cum in Romana curia eadem constitutio in communi audientia lecta fuerit et per procuratorem regis condita ac judicio legitimo absoluta et per Dn. papam confirmata, nec non et eos, qui appellationi contra eum factæ innituntur, dum[!] illis, qui incidunt in canonem latæ sententiæ sive in constitutionem ecclesiasticam, exclusum sit appellationis remedium. Similiter et illos, qui ipsum interdictum perpetuum nullius esse momenti asserunt, contemnentes dispensationis gratiam petere sive adipisci, autoritate dei patris et b. virginis Mariæ et b. Petri et Pauli apostolorum ejus excommunicamus et anathematis vinculo innotamus, illis duntaxat personis exceptis, qui prædicta dicunt eo animo, ut illud in judicium coram ecclesiastico iudice prosequantur vel prosequi velint et legitimis documentis ostendere, quæ affirmant. Actum etc.«

[Orig.] Optegnelse af Vedel: Addit. 4to, 114, her sammen med Konciliebestemmelserne af 1245 og 1256. Herefter: *Hvitfeld II, 259, Fol. 247*, der urigtig sætter det i Forbindelse med en Krønikeefterretning om et Koncilium i København 1257 eller 1258. Aktstykket stammer vel fra Kirkeforsamlingen i Lübeck 1267, hvorom Petrus Olai har en Efterretning fra tabt Kilde (sml. Pal.-Müller i *Vidensk. Selsk. Skr. 5 R. IV, 371 Anm.*). [123]

[Efter 1256 Apr. 17.] *Reg. 971**. [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 156. *Dipl. Svec. I, 379.* — Aa. Vidsisse: Udat. 217. — Om Datum, jfr. *Weeke, Lunde Domkapitels Gavebøger 210.* [124]

[Efter 1256 Apr. 17.] *Reg. 972**. [A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 156. *Dipl. Svec. I, 380.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 71* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Piiij, Fol. 59*). — Aa. Vidsisse: Udat. 217. — Om Datum, jfr. ved Udat. 124. [125]

*Reg. *339.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 193. *Dipl. Norv. IX, 26.* — Afskr.: Ny kgl. Saml. Føl. 497b »ex copia in A. R.«
[126]

*Reg. *346.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 56 under 1257 Jan. 3. *Dipl. Norv. IX, 40; Hasse II, 55, 54^a.*
[127]

a) Hasse aftrykker under sit Nr. 129 Begyndelsen af Jakobs Vidisse og det vidimerede Brev af 1257 Jan. 5 og under sit Nr. 128 det vidimerede Brev af 1257 Jan. 3 og Slutningen af Jakobs Vidisse (!).

Brevbøger: Cancellariæ liber, Procesakterne: *SRD. V, 589, 585, jfr. 596 ff.*

Alexander IV, Pave 1254—1261. Sml. Udat. 27-28.

Marts 21. Pavens Bulle om Bandlysning af dem, der foruretter »Brødrene«.

[Orig.] Brudst., indført i Roskilde Bisps Dombog: *SRD. VI, 256.*
[128]

Registraturer: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 395.*

Margrete, Kristoffer I's Enke fra 1259.

Brevbøger: Øm: *SRD. V, 290.*

Erik Klipping, Konge 1259—1286. Sml. S. 400—401.

Brevbøger: Cancellariæ liber, Procesakterne: *SRD. V, 612, 613, 613, 609.*
Registraturer: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 395.* — Sorø: *SRD. IV, 498.*

Tyge I, Bispe i Aarhus 1260—1272.

Brevbøger: Øm: *SRD. V, 270, 277.*

Registraturer: Aarhus Kapitel: (*SRD. VI, 395*; Brevet er dog udstedt af Pave Urban IV, = *Reg. 1085*).

Urban IV, Pave 1261—1264.

Brevbøger: Cancellariæ liber, Procesakterne: *SRD. V, 609* (er 1264 Apr. 4).

Registraturer: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 395* (flere Breve, hvoraf 3 er af Aar 1263: *Reg. 1084—86*).

Bondo, Bispe i Slesvig 1265—1282.

Bispen m. fl. vidimerer 366.

Perg. [med 4 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XIX, 13). — Afskr.: Bartholin F, VI, 51^a. *Hasse II, 155* (tilføj sidst: Ne igitur super predictis aliqua possit dubitatio suborriiri, presenti pagine nostra fecimus sigilla appendi, veritati testimonium perhibentes). Udtog hos Lucoppidan, se ved 366.
[129]

a) Afskriften er taget, før Originalen fik de store Huller, den nu har.

Clemens IV, Pave 1265—1268.

Paven stadfæster Klosters Privilegier.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Omtalt i Registratur af Hamsfort, se Arkivoversigten. [130]

»Clemens papa IV canonicos Vibergenses eorumque ecclesiam, abbatem proprium non habentem, sed per præpositum solitam gubernari, sub b. Petri et sua protectione suscipit«.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv. Afskr.: Viborgbogen; herefter: Bartholin A, 110.] Udtog: Bartholin, Annales under 1268, med Tilføjelse: Deest finis hujus bullæ, ut nesciatur, quando data sit. [131]

Registraturer: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 394.*

Kardinal Guido, Legat 1265—1267.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 49.* — Ribe Kapitel: *Oldemoder 49, 50;* se ogsaa 352. — Øm: *SRD. V, 291.*

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *S&D. IV, 344.*

Gregor X, Pave 1271—1276.

Paven stadfæster Klosters Privilegier.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Omtalt i Registratur af Hamsfort, se Arkivoversigten. [132]

Tyge, Bisp i Ribe 1273—1288.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 21.*

Erland Erlandsøn, Ærkebisp 1274—1276.

Se Udat. 11.

Trugot, Ærkebisp 1277—1280.

»Literæ archiepiscopi Trugoti super literis Escilli legati sedis apostolice ut super electione nostra et multis privilegiis etc.«

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Notits i Registratur af Hamsfort, se Arkivoversigten. [133]

Johannes, Bisp i Odense 1277—1286.

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 22.*

Nicolaus III, Pave 1277—1280.

Registraturer: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 395.*

Johan, Ærkebisp (I, 1280—1289; II, 1289—1302; III, 1436—1443; IV, 1472—1497).

»It biscops Jensis bref lydendis om biscops thienden«.

»End et biscop Jensis bref lydendis om Raakier«.

»[Et] biscop Jensis bref om trette, som vor emellom abbethen och hans undersotthe y Konge for ulouligt gesteri«.

»Et biscop Jensis bref om en gaardt y Nybølle«.

»It biscop Jensis mageskifte bref om en gaardt y Nybøle«.

[Orig. Lunds Allehelgens Kl. Arkiv.] Klosters Registratur 1559 (RA.). [133a-e]

Registraturer: Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 22.*

Ingvar, Bisp i Roskilde 1280—1290.

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 387.*

Martin IV, Pave 1281—1285.

[1281?] »Martini papæ IV institutions- eller förordningz skriftt innehållande capitelz i Lund och kyrckians der sammastedes privilegia, dat. 1281«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 16. Om Aarets Upaalidelighed jfr. Bemærkningen ved Udat. 48. [134]

»Anno Christi 1287[!] Martinus IIII papa bullam direxit decano Lundensi super revocatione bonorum ecclesie Roskildensis injuste alienatorum«.

[Orig. Roskilde Bisps eller Kapitels Arkiv.] Udtog hos Lucoppidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 97. [135]

Niels, Bisp i Børglum 128.—129..

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 217.*

Valdemar, Hertug i Sønderjylland 1283—1312.

[1284?] *Reg. 1347**. Dansk Oversætt.: *Hvitfeld II, 286, Fol. 358.* H.s Kilde er enten en Orig. i Lunde Ærkebispens Arkiv eller en Afskr. i Cancellariae liber, snarest det første. [136]

Honorius IV, Pave 1285—1287.

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 388 (t XV).*

Erik Mened, Konge 1286—1319. Sml. ovfr. S. 400—401.

[1289?] [Se]janiam inhabitantibus salutem | nostram districte, quatenus monia- | is dedimus et scotavimus | us dominis Joon Lillæ et archi | [diacono] os corripiant, si dictis | [su]pdicto. Datum mandante

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Afskr. i Klosters Brevbog, fragmentarisk bevaret (RA.), Bl. 1 b v. — Synes at hænge sammen med 571. [137]

[o. 1311.] E. rex civibus Roskildensibus. Ad testimonium Bertholdi Stafnø, Jacobi Rørykø et Beronis Bræk, concivium vestrorum,

sanctimonialibus apud b. Claram Roskildis 1 curiam in par. b. Jacobi in Wyndæbothæ, super qua quidam filius Cristine ipsas illegaliter impetebat, adjudicamus. Datum Slangæthorp, teste Dn. Johanne Laghysun.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 2). LDipl. under 1323. — Johannes Lavesøn nævnes som Vidne under Kongebreve 1311: *SRD. VI, 447, 482*; jfr. ogsaa Udat. 140. [138]

[1313?] E. rex civibus Roskildensibus. Noveritis, quod terras in par. b. Dyonisii, quas Somarus quondam monetarius noster a Kristina Krooz scotationis tytulo optinuit et postmodum ultra 3 annos in sua possessione habuit pacifice, et quas Somarus nunquam postmodum alienavit, Johanni filio suo adjudicamus ab impetitione Laurencii Helebek et alterius cujuscumque. Datum Tranekier, teste Dn. Jacobo Flæp.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1348) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 3). LDipl. under 1313. — Brevet gaar ligesom de følgende Dombreve forud for 1023 (1313 Juli 24). [139]

[1313?] E. rex civibus Roskildensibus. Noveritis [*osv. som Udat. 139, dog*] Dyonisii apud vos, quas - postmodum per multos annos - suo secundo adjudicamus. Datum Tranekiær, teste Dn. Johanne Laughysun, nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl]; bagpaa: Detur tertia. Senere (jfr. 1348) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 3). LDipl. under 1313. [140]

[1313?] E. rex civibus R[*o*]skildensibus. Noveritis [*osv. som Udat. 140, dog*] suo tertio adjudicamus. Datum Nykøping, teste Dn. Jo. de Filizstath.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1348) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 3). LDipl. under 1313. [141]

[1313?] E. rex. civibus Roskildensibus. Noveritis [*osv. som Udat. 140, dog*] suo quarto adjudicamus. Datum Syburgh in presentia nostra.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1348) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 3). LDipl. under 1313. [142]

Brevbøger: Aarhus: *SRD. VI, 400*.

Registraturer: Sorø: *SRD. IV, 504, 523*.

Gisico, Bisp i Odense 1286—1300.

Okt. 18 og Febr. 25 el. 26. [Gizico episcopus Ottoniensis] in quadam synodo die b. Lucæ evang. bona, quæ erant Lagonis Hosæ, juxta patrum scita (vel, ut in literis habetur, per meliores regni tam prælatos quam barones) in Bruchack Fioniæ coenobio Dalumensi adjudicat, item quæ essent ejusdem Lagonis in Mesing, in Heldorp, in Britthal. Sen-

tentia lata Aleuathi est. Diem etiam dicit Nicolao Andreæ camerarii filio, accusante Dalumensi priore, de bonis, quæ Christina Nicolai camerarii vidua et Andreas camerarius testamento legavera[n]t monialibus Dalumensibus eundemque ^acrastino b. Mattiæ ap.^a citat, missis Aleuatho literis, ut in comitiis Othoniæ defensionis caussa ad 8. diem maji sibi aut priori aut præposito respondeat eadem de re.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668; jfr. *SRD. VII, 226.* [143-44]

a) Rettet fra: octava Jacobi et Philippi [sic].

Bertold, Bisp i Slesvig 1287—1307.

[1288?] Bispen stadfæster et Gavebrev af Ærkedegn Trugillus til Slesvig Domkirke.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus med Aar 1288: *Westph. III, 244*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 131 v., her uden Aar (= *J. A. Cypræus, Ann. 299*). Hos de sidste Forff. opgives, rimeligvis efter en Gravsten, at Trugillus døde 1236, men dette er vistnok fejlt for 1286, hvad Hamsfort har (*SRD. I, 294*). [145]

Bispen annekterer med Kapitlets Samtykke Felsted Kirke til Provstiet i Elmsusel.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 245*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 132 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 301*). [146]

Bispen annekterer Hoptorp Kirke m. m. til »præpositura Borchsyssel«.

[Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 245*, og af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 134 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 304*). [147]

Kristjern, Bisp i Ribe (II, 1288—1313 el. III, 1418—1455).

»Biscop Crestens bref paa en kalgards jordt østen s. Hans Kirkegardt nest sønden op til bispgards jordt, som her Niels Torchelß i vere haffuer«.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 417 v. Rimeligvis = 805. [147a]

Jens Grand, Ærkebisp 1289—1302. Sml. S. 405—406.

[1292?] »Fulminatio excommunicationis contra raptores episcoporum per Dn. Johannem archiepiscopum«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) Y 4. [148]

Brevbøger: Jens Grands Proces: *SRD. VI, 276-326* (Indlæg fra den første Proces i Rom 1296—97), 328, 346, 350 (alt fra den anden Proces i Rom 1299—1302).

Johannes, Bisp i Roskilde (I, 1290—1300; II, 1321—1330; III, 1330—1344; IV, 1416—1431; V, 1431—1448; VI, 1500—1512).

Registraturer: Næstved: *SRD. IV, 344*.

Bonifacius VIII, Pave 1294—1303.

»Bonifacii papæ VIII uthgifne indulgentz breef på 7 åhrs tiidh åth dhem, som flitigt visiterade dhe dödas monumenta och reliquier, dat. 1294«. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 19. Om Aarets Upaalidelighed, jfr. ved Udat. 48. [149]

Registraturer: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 395.*

Sofie, Hertuginde af Langeland fra 1296.

Reg. 1496. Perg. med 2 Segl: 1. Erik af Langelands (*Dipl. AM. I, Tab. V*); 2. Sofie af Langelands (*Annaler f. nord. Oldkynd. 1879, S. 41*) med Omskrift: S' SOPHIE FILLE BORGH ENSVRH. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (*AM. LXV, 4*). *Højer, De Sophia Langelandica 102; Pontoppidan, Ann. I, 776.* [150]

Forskellige Udstedere i 13. Aarhundrede.

[1257?] *Reg. 1008**. Perg. [med 1 Segl^a]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (*AM. LI, 4*). *Dipl. AM. I, 222.* [151]

a) Paaskrift: Sigillum depictum.

[1257?] *Reg. 1009.* Perg. med 1 Segl: A. 14. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (*AM. LI, 19*). *Dipl. AM. I, 209.* [152]

[1259 el. senere.] B. decanus Roskyldensis¹, P. prepositus ejusdem ecclesie. Noverit karitas vestra, nos litteras Dn. Cristophori quondam regis vidisse sub suo sigillo ac multorum aliorum: 261. Sig. nostra.

Perg. [med 2 Segl: 1. G. S. 19]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (*AM. LI, 17*). [153]

[Efter 1263 Marts 15.] P. prepositus Roskildensis. Noveritis, nos literas Dn. pape Vrbanus IV perlegisse cum bulla et filo serico: 315. Sig. nostrum.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (*AM. LII, 5*). LDipl. under 1263 ^{15/3}. [154]

[1266—69^a.] C. relicta Dn. N. Pæterson quondam regis camerarii. Noverit universitas vestra, me Dn. P. prepositum Roschildensem filium Hune, Dn. Petrum Øthænsun, Stephanum Øthænsun, Michaellem Hænkilsun, mediatores inter me et filios meos ex altera parte, et Dn. abbatissam sororum s. Clare Roschildis inclusarum ex parte altera super quibusdam bonis in diebus mariti mei commutatis constituuisse, quatenus concordatis supradictis mediatoribus gratum habitura, quidquid finaliter duxerint faciendum. Sig. Dn. Th. abbatis de Øm et meum.

Perg. [med 2 Segl]; Paaskrift fra o. 1300: Compromissio super adæquationem bonorum commutatorum inter Nich. camerarium et sorores s.

Clare Roskildis; Paaskr. fra o. 1400: De Swenstorp. Sammensyet med Udat. 165. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 8b). LDipl. under 1267. [155

^{a)} Kammermesteren Niels Pedersøn døde 1266, hans Enke Kristine 1269 (Hamsfort: *S.R.D. I*, 291, vistnok efter Roskilde Gavebog).

[1268?] Gro filia Dn. Gunni dicti Wint. Nullus discretorum juste poterit criminari *etc.* Notifico, quod ego Gro, que fui uxor Dn. Esberni Wowensun, in modum subscriptum distribui bona mea: clastro sororum s. Clare Roskildis contuli 5 curias. . . .^a Per omnia benedictus deus in secula seculorum. Amen.

Perg. med [6] Segl: 3. (Voksklump). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LII, 26). LDipl. ved 1268. [156

^{a)} Herefter følger en Række Bestemmelser, der i Indholdet, om end ikke i Formen eller Rækkefølgen svarer til, hvad der staar i Gros Testamente (382) og derfor her udelades.

[1269?] **Marts.** Petrus Jonessun skøder [Kong eller Hertug] Erik Gods i Warnesmarc.

Perg., hvoraf nu hele den højre Side fattes; 5 Seglhuller ses endnu. Kongens eller Hertugens Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. VII). *Hasse II*, 133 (oro *bo* . . . - episcopi, *Andreas* . . . [?] - Nicolaus *Lende* - *Hwitting*^a). Brevet har været AM. I, 4; i Registranten angives dets Datum som: qv. kalendas aprilis og i Randen: forte 1269; det samme Aar findes med Haand fra omtr. 1600 bagpaa Fragmentet selv. [157

^{a)} Linjstregerne hos Hasse burde staa efter Prikkerne, ikke før dem.

[—1270^a.] Dn. J. Lundensi archiepiscopo An. regis Danorum pincerna. Quoniam ab excommunicatione in me lata ex parte vestra absolvi cupio et nullis volo parcere laboribus et expensis, consului viros providos et discretos, videl. de ordine minorum fratres Karulum, Laurencium et Astradam, quorum utens consilio volo, si vestre placuerit voluntati, scotare domui s. Clare Roskildensis diocesis bona mea in Auershøg, dummodo a vestra inpetitione et a vinculo excommunicationis absolvi possim, ita tamen quod alicui vices vestras committatis in hac parte, qui me absolvere possit. Bona igitur memorata tali modo scoto, ut, si michi placuerit, clastro in aliis bonis equivalentibus provideam justa pensione assensu predictorum fratrum et eorum, quos ex parte vestra isti negotio decreveritis interesse. Si predictum negotium ad effectum perducitur, semper ad vestra et vestrorum servitia volo paratus inveniri. Scio etiam, quod nichil aliud hucusque nisi detractorum meorum invidia penes vos et econverso inter me discordiam generavit, et si gratiam vestram modo invenero, hoc ex parte mea de cetero nunquam fiet. Ceterum rogo, quod hiis, que fratres predicti vobis ex parte mea scripserint, fidem dignemini adhibere.

Perg. [med 1 Segl?]; paa Remmen: Domino archie[piscopo]; bagpaa med samtidig Haand: Fratri Ka. detur, ut aperiet et perlegat, qua perlecta iterum sigillet eam et mittat, cui debetur. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 7). LDipl. under 1260. [158

^{a)} Anders Skænk døde 1270.

[1274—75?] **Nov. 6.** *Reg. 1234.* [Orig. Dominikanerordenens Provincialarkiv.] Optaget i Skrivelse til Prioeren i Sigtuna: *Dipl. Svec. I, 500.* [159]

[1277—86.] *Reg. 1900.* [Perg. med 2 Segl: 1. G. 537; 2. G. S. 43 foran Nr. 536. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr. med Aar 1321: Odensebogen S. 49 med Overskrift: impenden . . . de cera alba per totum. In sigillo prioris ymago regis residentis in sede regali, habentis sceptrum regale in dextra et pomum cruce consignatum in sinistra, cum hac scriptura: Sigillum prioris Ottoniensis. Sigillum capituli prius cucurrit[!] descriptum. *Pontoppidan, Ann. II, 128* (Hennikinus - Ottoniensis - dei - moribus - scientia decorati - post mortem - Torkilli *Bondhæ* bone - Huneslef - debetur - Torkilli - Rynkæby - cereis in ecclesia Rynkæby supradicta - deputavit, *exceptis*, curiam - Rynkæby - Ræthingh - Norræbroby - usufructum - vixerit - habeat - Stenløse - Ottoniensis - domo dei afferre - sigilla nostra presentibus sunt appensa). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 292, VII, 224*, begge Steder med Aaret 1271, hvad der dog af en af H.s utrykte Odense Bispekrøniker i Kall 8vo, 668 ses kun at være en Gætning; jfr. ogsaa *SRD. VII, 228*, hvor under 1321 med Bispens Navn rettet (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Kiiij, Fol. 40.*) [160-

[1279 ?] »Testamentum Jacobi cantoris super bonis in Hylderop et Tanderop ad fabricam ecclesiæ Fardrup«.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 362v. — J. døde 1279 (*SRD. V, 560*). [160a

[1284 ?] *Reg. 1348.* Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; vistnok = *ÆA. IV, 279, Nr. 5a* (RA. Hindsted H. 12). *Dipl. AM. II, 102.* [161

»Skødebref af Ostridt Gris paa Wisløf skof, som ligger til for^{ne} gaardt, huilket for^{ne} bref som fyndis hoes the breffue, ther ligger til Hausteth«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 106. — Ostrid Gris er vel den samme, der nævnes i 137. [161a

»Skødebref af her Hafmundth paa hues gotz closther haffuer uthi Eylstrup«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 99. — Hr. Hafmund er vistnok Hamund Litle, der levede i Slutningen af Aarhundredet. [161b

»Niels Lughes vilkords panthebref paa Grenegardt met 2 otting jordt offuer alle Bierthe mark«.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 146. — N. L. nævnes 1280 (*Ribe Oldemoder 16*). [161c

Dn. Æthlæ priorissa ceteraque DDn. conventus s. Marie Roschildis. Facimus manifestum, nos de unanimi consensu cum sorore Margareta abbatissa ceterisque sororibus ordinis s. Clare Roschildis commutationem bonorum fecisse in hunc modum, ut a nobis recipiant in

Salœu 2 horas terre, nos vero ab ipsis recepimus in Ørstad terram ad 2 horas, quam Esbernus dictus Scramp ab ipsis tenet. Sig. nostri conventus¹.

Perg. med 1 Segl: G. 417. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 11). LDipl. under 1289. [162]

Soror Margareta abbatissa sororum ordinis s. Clare apud Roskildis inclusarum totusque conventus ibid.¹ Noveritis, nos bona nostra in Helghælef cum sorore nostra Dn. Cecilia relicta Dn. Nicolai dicti Stallere, quando ad nos intravit, heredibus suis consentientibus, prout in litteris eorum apertis patet, 30 annis quiete possedisse. Rogamus ergo omnes, ad quos presens littera pervenerit, quatinus injuriam nobis fieri super predictis bonis non permittatis, presertim cum semper intenderimus in dei servitio innocentiam nostram apud omnes inviolabilem conservare.

Perg. [med 1 Segl: G. 425^a]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 10). LDipl. under 1298. — Jfr. 379-81. [163]

^a) Jfr. *Suhn XI*, 285.

Amicis suis Møn inhabitantibus Petrus Erresun, Dn. regis Danorum quondam dapifer^a. Noverint presentes et futuri, quod cum Stephanus Øthæusun quasdam terras apud vos in Møn, super quibus per DDn. Arnfastum Gnæmersun et Nicholaum Gyllæ inpetitus est, secundum leges patrie defendit approbatas et sue jurisdictioni appropriavit, easdem optentas in presentia nostra et multorum fidedignorum sororibus claustris b. Clare scotavit.

Perg. [med 1 Segl?]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 6). LDipl. under 1267. [164]

^a) Petrus Erresun nævnes som Drost 1254.

Bo. quondam uxor Aceri Bo[n]donisß. Notum sit, quod filius meus Bondo viam universe carnis est ingressus et testamentum[!] in pre-visu anime sue, quod fecit in extremis, meam adibeo voluntatem. Idcirco precor Saxonem[?] ista dona scotare ex parte mea in Synesthorp, sicut dictum est in testamento, monialibus s. Clare, ut ipse persolvant, sicut dictum est.

Perg. med 1 Segl: A. 78 ([S. NIC]OLAI MA[NDORP]); sammensyet med Udat. 155. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 8a). LDipl. under 1278. [165]

Langsum Barsun¹ de Vinclæ. Noverint universi, quod nos cum Cristina filia nostra omnia bona, que in Lefringi possidemus in terris, nemoribus, pecoribus, domibus ad domum s. Clare Roskildis, ut inde sibi in vestibus et aliis necessariis quibuscumque provideatur, damus et scotamus. Sig. nostrum et Dn. Finnonis Suensun².

Perg. med 2 Segl: 1. A. 76; [2. A. 77]; Paaskrift: De bonis optentis cum sorore Cristina de Jucia per Dn. Langsum Barsß patrem ejus in Latring Norjucia. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXV, 9). LDipl. under 1279 og 1289. [166]

Testamente uden Aar.

[Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv?] Omtalt af Hamsfort: *SRD. VII, 225^a*. [167]

a) Naar der her tales om Gisico som Subprior, ses det dog af en af Hamsforts utrykte Odense Bispekrøniker (Kall 8vo, 668), at der i Brevet kun har staaet Forbogstavet G.

Dn. suo Erico regi . . . th dictus abbas in Holm, Laurencius Tukæß, Andreas Takeß, Esgerus Apæß, Gothskalcus Lithlæ, Kallo Muly, Dany Skald[r]æ et Tuco Mathæß. Literas vestre regie majestatis recipimus nobis injungentes, ut veritatem inquireremus, utrum compossessores in Krakathorp sepes super Langæ Lyung cum compossessoribus de Snakathorp et Stensthorp ab antiquis temporibus construere consueverunt an non, ac inventam vobis rescriberemus. Nos igitur diligenti facta inquisitione a multis fidedignis et etiam a predictis compossessoribus de Snakathorp et Stenstorp nichil verius potuimus invenire, quam quod compossessores in K. super Langæ Lyung cum memoratarum villarum compossessoribus nunquam sepes construere consueverunt. Dignetur igitur vestra majestas super hoc, quod justum sit, judicare.

Perg. [med 8 Segl]. (RA. Salling H. 93; købt paa Justitsraad Munchs Auktion 1787.) [168]

J. A. Cypreus, Ann. 276. Se 270.

Suhm XI, 869^r (Reg. 1442 under 1291). Brevet, kendt fra en Afskr. i AM. LXV, 15, er meget yngre, tilhørende Begyndelsen af 16. Aarh. (Margrete Knudsdatte nævnes som Abbedisse 1507—11, Fru Ælself som Forstanderinde 1510—11).

Brevbøger: Ribe Bisp: *Oldemoder 2, 19, 13, 18, 63* (N. prepositus osv.). — Esrom: *Cod. Esrom. 157, 259*. — Æbelholt: *SRD. VI, 145*. — Løgum: *SRD. VIII, 220, 223, 230, 232, 159, 159*. — Øm: *SRD. V, 270, 276, 288, 292, 296*.

Registraturer: Kongen: (*ÆA. I, 68, se 502*). — Antvorskov: (*ÆA. IV, 89 (G 7), se 400*). — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 356 (XXI), 357 (G XVIII), 388 (t XVI)*. — Sorø: *SRD. IV, 475, 475, 483 (= 502), 483, 483, 484, 485, 491 (491, se 587), 492, 500, 515, 515*. — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 390 (V 11)*. — Øm: *ÆA. I, 268 (T 31)*.

Breve i Cancellariæ liber.

a. Danmarks indre Forhold.

[1306—07.] *Reg. *884.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 179: »Placitationem inter Christophorum ducem et Ericum regem, fratrem suum«.] Dansk Oversætt. med Aar 1307: *Hvitfeld III, 89, Fol. 333.* Hvitfelds Aarstal beror vistnok paa Gætning. — Sml. Udat. 170-172. [169]

*Reg. *885.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 184: »Recautum seu recognitionem ducis Christophori.«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 92, Fol. 334.* [170]

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 188: »Christophorus fidem suam regi obligat.«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 92, Fol. 334.* — Sml. Udat. 172. [171]

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 191: »Obligationem Christophori ad formam præscriptam.«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 93, Fol. 335.* — Sml. Udat. 171. [172]

[Orig. Kongens Arkiv? Afskr.: Canc. liber S. 199: »Articulos Christophori contra regem Ericum.«.] [173]

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 394: »Literas de divisione patrimonii Erici regis Daniæ et fratrum suorum Valdemari et Christophori.«. Hertil slutter sig: S. 398: »De bonis, quæ quondam possedit domicellus Valdemarus. Item pag. 400«. — S. 402: »De bonis Christophori et Valdemari ducis.«.] [174]

[Afskr.: Canc. liber S. 549: »De quibusdam de familia regis et eorum munitionibus.«.] Er maaske = 1027. [175]

[Afskr.: Canc. liber S. 650: »Literas apostolicas impetratas per varios episcopos in Dacia.«.] Udtog [efter Afskr.: Bartholin A, 45]: Bartholin, *Annales* under 1342 (sic): »Clementis papæ V mandatum ad episcopum Ripensem, ut omnia ad mensam archiepiscopi Lundensis spectantia, ab prioribus archiepiscopis alienata, litteris licet juramentis etc. confirmata, ad jus et proprietatem ejusdem mensæ procuraret revocari. Dat. Viennæ 4. id. jan. pontif. an. 7. [Ϸ: 1312 Jan. 10]. Cui bullæ per Esgerum archiepiscopum impetratæ in præsentia Guidonis de Baysio capellani papæ, magister Ricardus de Guallo procurator regis Danorum 6. cal. febr. [Ϸ: 1312 Jan. 27] contradixit nec nisi sub certa conditione assensit. — Clementis papæ V bullæ 15. kl. jan. eodem anno [Ϸ: 1311 Dec. 18] datæ, qua ecclesiæ Roschildensi omnes libertates et exemptiones secularium exactionum confirmat, coram eodem Guidone, Viennæ, idem magister Ricardus contradixit, quoad concordatum est, easdem per litteras litibus inter regem et episcopum nullum præjudicium generari. — Sic et magister Ricardus contradixit bullæ ejusdem Clementis papæ ab Olao episcopo Roskildensi [*impetratæ*] ad archiepiscopum Lundensem, ut quicquid inveniret in præjudicium ejusdem episcopi post ejusdem peregrinationem ad sedem apostolicam temere attemptatum, in statum debitum revocaret. Dat. Viennæ 7. kl. mar. [Ϸ: 1312? Febr. 24]. — Denique et contradixit bullæ Clementis ejusdem papæ ad decanum ecclesiæ Lundensis, ut alienata a mensa episcopali Roskildensi revocarentur«. — Jfr. *Ny kirkeh. Saml. III, 422.* [176]

Canc. liber S. 110, se 880; S. 143, se 882; S. 193, 196, se 878-79; S. 409, se 1094; S. 428, se 1095; S. 675, se 1052; S. 697, se 1180.

b. Forholdet til Sønderjylland.

[Afskr.: Canc. liber S. 202: »Literas inter regem et Vald. ducem Jutiæ de diversis«.] [177]

[Afskr.: Canc. liber S. 238: »De bonis regis sitis in ducatu, et pag. 241«. Hertil slutter sig: S. 240: »De bonis regalibus in Alsia«. — S. 244: »Responsonem de bonis præscriptis ex parte ducis«. — S. 247: »De bonis Erii ducis«.] [178]

[Afskr.: Canc. liber S. 249. »Articulos, in quibus deliquerat dux Jutiæ contra regem Daniæ«.] [179]

[Afskr.: Canc. liber S. 251: »Articulos contra Dn. Er. ducem Jutiæ«. — Sstds. S. 262: »Responsones ducis ad articulos jam positos«.] [180-81]

[1296—97?] *Reg. *712.* Afskr. af Svanning: Gml. kgl. Sml. 4to, 2899 Bl. 5v. *Hasse II, 364* under 1296 Marts 4. — Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 26, Fol. 308.* Brevet er uden Aar, men hænger sammen med 675; det har sikkert staaet i Cancellariæ liber, formodentlig lige efter det sidstnævnte, og synes at være kopieret efter en Koncept. [182]

Canc. liber S. 205, se 502; S. 225, se 840; S. 228, se 1025; S. 517, se 1140.

c. Forholdet til Sverige og Norge.

[Afskr.: Canc. liber S. 149: »Conciliationem regis Danorum cum rege Norvegiæ«.] [183]

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 177: »Literas Erii ducis de loco commodo extruendæ arci«.] — Efter Brevets Plads synes Erik at være den svenske Hertug af dette Navn. [184]

[Afskr. (efter Koncept?): Canc. liber S. 319: »Qualiter comes Henricus de Glicken resignat regi Sveciæ turrim Tringstedeholm[] cum adjacentiis suis omnibus«.] [185]

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 574: »De eo, quod Henricus Bær miles promittit procurare regi literas ducum Sveciæ«.] [186]

Canc. liber S. 90, 92, se 563-64; S. 133, se 881; S. 518, se 1142; S. 555, 556, 558, 559, 561, se 1082-63, 1065-67; S. 564, se 1076.

d. Forholdet til Nordtyskland.

[Afskr.: Canc. liber S. 267: »Placitationes de diversis de Holsatia«.] Muligvis = 946. [187]

[Afskr. (efter Koncept?): Canc. liber S. 289: »Placitationem Witzlavi Rujanorum ducis et ducum Sclaviæ«.] [188]

[Afskr. (efter Koncept?): Canc. liber S. 293: »Placitationem inter Valdemarum marchionem Brandenburg. ex parte [civitatis] Sundensis et principem Ruyanorum«.] [189]

[1310—11.] *Reg. *978.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc.

liber S. 300: »Placitationem inter regem ex una parte et Othonem ducem ex altera«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 142, Fol. 355.* [190

[1311?] *Reg. *982.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 302: »Placitationes inter Ericum regem et Nicolaum de Werle«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 143, Fol. 355.* [191

[1311?] *Reg. *983.* [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 303: »Quomodo impetebat Nicolaus de Werle Dn. regem super quibusdam hæreditatibus liberis«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 143, Fol. 356.* [192

[1312?] [Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 336: »Articulos, quos marchio mandavit regi sub credentia missa per Dn. Joannem de Kerchœe. — Ad credentiam, quam portavit sibi Dn. Magnopolensis ex parte Dn. regis«.] [193

[Afskr. (efter Konzept?): Canc. liber S. 345: »Literæ regis de receptis mutuo a civibus Ribnitz«.] [194

[Afskr. (efter Konzept?): Canc. liber S. 346: »Quantum tenetur rex DDn. Bernhardo Copman, Wasmundo Finick et Herdero Flicke«.] [195

[1311—12.] *Reg. *984.* [Afskr. (efter Konzept?): Canc. liber S. 354: »Objectiones regis contra cives Rostochienses«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 146, Fol. 357.* [196

[Afskr. (efter Konzept?): Canc. liber S. 594: »De stipendio, quod rex promisit G., comiti de Reinesburg, et domicello Henrico Holsatiæ pro militibus et armigeris eorum«.] [197

[Afskr. (efter Konzept?): Canc. liber S. 617: »Qualiter Henricus Dn. de Werle confirmat civitati Syvan omnia jura eis a suis progenitoribus concessa«.] [198

Juni 12. [Afskr. (efter Konzept?): Canc. liber S. 618: »Qualiter Nicolaus et Henricus de Rostoch concedunt civitati Syvan jura civitatis Sverinensis. 1335, Gustavoii«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 254, Fol. 401* med Datum: 1318 Juni 12. — Begge Aarstal er umulige, da Niels af Rostok døde 1314, jfr. *Meklenburg. UB. V, 399.* Sml. ogsaa 636. [199

[Afskr. (efter Konzept?): Canc. liber S. 663: »Qualiter rex et dominus Megapolensis promittunt episcopum Sverinensem indemnem«.] — Er muligvis Fyrst Henriks Brev af 1318 Aug. 14 (*Reg. *1211*). Orig. i Arkivet i Schwerin. *Meklenb. UB. VI, 365.* [200

*Reg. *1156.* [Afskr. (efter Konzept?): Canc. liber S. 679: »De gratiis concessis civibus de Deventer«.] Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 225, Fol. 389* under 1316. [201

[Afskr. (efter Konzept?): Canc. liber S. 753: »De placitatione inter Witzlavum et Henricum Magnopolensem«.] [202

Canc. liber S. 277, 280, se 990-91; S. 307, se 759; S. 331, se 964; S. 335, 337, se 994-95; S. 358, se 857; S. 360, se Udat. 78; S. 368, se 936; S. 488, se

904; S. 490, 492, 493, se 1145-47; S. 494, se 1099; S. 495, se 1098; S. 495, se 1148; S. 502, 503, 504, 504, se 1181-84; S. 506, 506, se 1124-25; S. 508, se 1185; S. 523, 524, se 1155-56; S. 550, se 1187; S. 570, se 922; S. 608, se 1100; S. 624, se 1018.

e. Forholdet til Estland og Livland.

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 370: »Articulos regi propositos de Revalia, Narvia etc.«.] [203]

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber S. 388: »Literas Rigen-sis capituli datas Erico regi Daniæ de bonis quibusdam.«.] [204]

[Afskr.: Canc. liber S. 758: »Item de permutationibus et venditionibus bonorum invicem mutuo faciendis.«.] Stephanius tilføjer: »Ab hac pagina usque ad finem libri continentur variæ literæ de diversis negotiis, quæ concernunt vasallos, capitaneos aliosque subditos regis in Æstonia, nullius fere momenti«. [205]

»Articuli de Revalia recepti Warnemunde, quos Agho Saxisen de statu Estoniæ regi transmisit, cupiens de eisdem per regem sibi rescribi«.

[Orig. Kongens Arkiv. Afskr.: Canc. liber.] Udtog [efter Afskr. i Bartholin A, 63] i Bartholins Annales under 1301—1400, hvor der tilføjes: »Tempus et annus hinc colligendus, quod indicat cruciferos cum vasallis regiis novum foedus de sibi invicem assistendo fecisse: cives Revalienses murum civitatis suæ aliter, quam debent, construunt. NB. hinc forsân ad an. 1310 referendi hi articuli, ob litteras Jo. Kanne eo anno datos, de muro civitatis Revaliæ. Inquirendum, quando Agho Saxisen fuit præfectus Estoniæ; vid. inf. an. 1309 et 1310«. — Dansk Udtog: *Hvitfeld III, 64, Fol. 323*, hvor Brevskriveren kaldes Johannes Saxeson; Forbundet opfattes af Hvitfeld som 787. [206]

Formular for Abbeden af Padis' Troskabsløfte til Bispen af Reval. *Hvitfeld III, 243, Fol. 396*. Vistnok fra Cancellariæ liber. [207]

Peder Pag, Bispe i Odense 130.—1339.

»Literæ fratris Petri episcopi Othoniensis, annectentis eandem ecclesiam [o: Sersløff] pro scolarium commodo«. [208]

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. Sstds. findes kort efter et Udtog, vistnok af samme Brev: »Item literæ Dn. fratris Petri episcopi Othoniensis, annectentis predictam ecclesiam«. [208]

»Biscop Peders bekendelse bref paa nogle jorde, som handt hagde y leyge af closther syn lifstidt, huilkit jo[r]de som handt brugthe och lagde til syn biscopsgaardt Blangstedt«. [209]

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 90v. under Overskriften: Eyby by och grundt. Derefter følger:

»Tuende andre biscopers bekendelse bref, som var biscop Niels och biscop Hans y lige maade, som forskreffuit staar«. [210]

»Item erkebiscopens stefning af Lundth, som hedt Esger, offuer biscop Peder y Fyen, for handt medt voldt och magt holthe seg samme for^{ne} eyedom til emodt capittels villig och sambytte, och ey for^{ne} biscop [211]

af Fyen paa samme tidt møde ville, och tha blef for^{ne} eyendom for^{ne} closther tildømt af for^{ne} erkebiscop^s.

»Item nogre andre flere breffue, som fyndis hoes samme tisse for^{ne} breffue och er samme sag anrørendis«. [209-13

Se ogsaa 1838.

Isarn, Ærkebisp 1302—1310.

»Literæ Isarni archiepiscopi confirmationis, quibus confirmat fratrem Petrum electum Ottoniensem«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. [214

Benedikt XI, Pave 1303—1304.

»Anno Christi 1307 [!] Benedictus XI generalem confirmationem fecit omnium bonorum privilegiorum et indulgentiarum ecclesiæ, episcopo et capitulo Roschildensi concessorum«.

[Orig. Roskilde Bisps el. Kapitels Arkiv.] Udtog hos Lucoppidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 97. [215

»Bulla Benedicti XI papæ anno 1300 [!] commitentis archiepiscopo Lundensi, ut compescat injuriatores ecclesiæ et episcopi Roschildensis cum ecclesiastica censura apostolica Romana compescendo«.

[Orig. Roskilde Bisps el. Kapitels Arkiv.] Udtog hos Lucoppidan: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 99. [216

Esger, Bisp i Aarhus (I, 1306—1310, el. II, o. 1312—1325).

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 421*.

Johan Bockholt, Bisp i Slesvig 1308—1332.

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 209*.

Esger, Ærkebisp 1310—1325.

Vidisse af Udat. 124-25.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Notits i Lundebogen S. 156: »Vidisse sub sigillo Dn. Esgeri archiepiscopi de 2 prioribus litteris Dn. Jacobi archiepiscopi super bonis scolariorum prebendariorum«. [217

Se ogsaa Udat. 212.

Registraturer: Tommerup: (*ÆA. IV, 378 øverst*, se 1365).

Johan, Bisp i Ribe (I, 1313—1327, el. II, 1369—1388).

»Biscop Jenses opladelse bref paa alt hans gotze i Kryngløm etc.« [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 75v. [217 a

Brevbøger: Løgum: (*SRD. VIII, 199*, se 1374 uden Dag).

Johannes XXII, Pave 1316—1334.

»Item Joannes XXII dirimit litem inter fratres et præpositum Othoniensem, qui se dicebat habere jus in electione episcopali. Et insuper

quendam citari jubet fratrem Petrum Pigardi nomine, qui stante lite se intromisit*.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. [218]

»Joannes papa XXII dat abbatem de Holm delegatum et commissarium pro recuperatione alienatorum bonorum monasterii s. Canuti«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. [219]

Kristoffer II, Konge 1320—1332. Sml. ovfr. S. 408.

*Reg. *1343.* Første Dombrev. [Perg. (RA.)] Afskr. af Langebek: LDipl. *Suhm XII, 359 øverst.* — Andet Dombrev. Perg. [med 1 Segl.] (RA. Domme 1 a). *Suhm XII, 359, L. 6-8 (Secundo citamus).* [220-21]

Reg. 1944. Første Dombrev. Perg. [med 1 Segl.] (RA. Ribe Bisp 113.) *Suhm XII, 359.* — Andet Dombrev. [Perg. (RA.)] Afskr. af Langebek: LDipl. under 1323. *Suhm XII, 359 (Dno. Paulo sacerdote).* — Tredie Dombrev. [Perg. (RA.)] Afskr. af Langebek: LDipl. under 1323. *Suhm XII, 359 (Dno. Paulo sacerdote).* — Fjerde Dombrev. Perg. med [1 Segl. og] Kancellipaategning. (RA. Ribe Bisp 114.) *Suhm XII, 359.* — Jfr. 1382 og Udat. 226. [222-25]

Reg. 1945. [Perg. (RA.)] Afskr. af Langebek: LDipl. under 1323. *Suhm XII, 359.* — Jfr. Udat. 222-25. [226]

[1330?] *Reg. *1547 = *2095.* [Orig. Aarhus Bisps Arkiv.] Dansk Oversætt. med Aar 1350: Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 363; Afskr. efter Dyrskøt: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 68^a og i afvigende Oversætt.: Bl. 73^b, samt LDipl. ved 1330 og 1350 *Aarsb. fra Kgl. Bibl. I, 106.* [227]

a) Her med Tilføjelse: „staar siden igien confirmeret“; heved henvises vel til Bl. 73, hvor der dog intet siges om en Stadfestelse.

b) Her med Tilføjelse, at Aarstallet var ulæseligt for Møls Skyld.

»Konning Christoffers stadfestelse paa Wallø, som hand gaf her Eskild Krage«.

[Orig.] Reg. over Breve paa Vallø 1541 (RA.) A. [228]

Registraturer: Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 341.*

Johan (II) Hind, Bisp i Roskilde 1321—1330. Sml. ovfr. S. 408.

Brevbøger: Roskilde Bisps Jordebog: *SRD. VII, 147.*

Sven, Bisp i Aarhus o. 1326—1352.

[1346 el. senere.] Svend Biskop i Aarhus og menige Kapitel ibid. Er det tilbørligt, at Kontrakter, med Tiden ej skal affalde, med Skrift og Besegling stadfæstes. Derfor har vi set efterskr. beseglede Brev: 2085.

[Orig. Aarhus Kapitels Arkiv.] Dansk Oversætt., Afskr. efter Dyrskøt: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 69; LDipl. under 1346 ⁸/₉. [229]

Valdemar III, Konge 1326—1330. Sml. ovfr. S. 386 og ndfr.

Se 1697.

Valdemar, Konge (III el. IV). Sml. ovfr. S. 386.

*Reg. *1428.* Perg. [med 1 Segl?]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LXV, 13). *Matzen, Panteret 457.* — Hertil 1352. [230

Kong W. byder Jonas Rauen at give Skøde paa Gods i Næsyum (15, 10 og 5 Dages Brev).

3 Pergamentsbreve med [1 Segl? og] Kancellipaaskrift; paa Seglremmeme af 232 og 233 staar: »Vlburg H. inhabitantibus super bonis in Ne[syum]«, og i disse Breve er Ordene efter »Datum« en Tilføjelse. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 16). *Harsyssels Dipl. 3* (her henført til o. 1327). [231-33

»Konnings Vollemars dombref paa for^{ne} Fangel gotz«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548. Bl. 91 v. Forud gaar:

»Magskyfthebref paa alt thet gotz y Fangel, som her Jacob Fleb gjorde medt prior och capittel for thet gotz, closther hagde uthy Hylersløf y Sallingherret medt alle theris forvaaring och vilkor«.

»Hertug Gerardi stadtfestelsbref af Lanthelolsthen paa samme gotz«.

»Lagheftzbref paa al thet gotz y Fangel«. [234-37

»Konning Vollemars laesbref paa for^{ne} gotz«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548. Bl. 94. Forud gaar:

»Skødebref af Thagi Kock paa noget gotz y Brylle och y Tommerop«.

»Item Tygge Diegns skødebref paa for^{ne} gotz y Tommerop och y Brylle«. [238-40

»Konning Voldemars dombref paa samme for^{ne} eyendom«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant Bl. 106. Lige forud og lige efter staar:

»Skødebref af Knuth Otthessen paa en gaardt y Viisløf och 18 mansel jordt paa Wisløf mark til samme gaardt«.

»Et andet dombref af greffue Hendrik paa samme eyendom«. [241-43

Ingeborg, Hertuginde af Halland og Samsø 1327—136..

Ingeburgis Swecie, Hallandie et Samsø ducissa Thruf H. Slangæthorp inhabitantibus. Ex quo magister Henricus canonicus Roskildensis litteras Dn. nostri ducis bone memorie contrarias litteris per Henricum Ysælß super bonis in Lilæhawæløsæ, videl. 2 oris terrarum in censu, impetratis recepit et suam appellationem in placito generali prosequutus est, ipso Henrico Ysælß dictam appellationem prosequi contempnente. que bona ipsi magistro Henrico in placito generali iudicio placitantium sunt adjudicata, magistro Henrico d[ictas] 2 oras terrarum in censu adjudicamus libere pro sua voluntate ordinandas, donec

ab appropriate suo legaliter evincantur, litteras per Henricum Ysælf super dictis 2 oris terrarum receptas cassantes et ipsi Henrico Ysælf mandantes, ut fructus dictorum bonorum illegaliter perceptos infra 15 [dies] exponere non omittat. Datum Syøb... nostro sub secre[to], teste Dn. Petro.....

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XXXII, 5). LDipl. under 1336. [244]

Jakob Splitaf, Bisp i Ribe 1327—1345.

Reg. 2039. Perg. med [2] Segl: 2. G. 835. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 140). *Terpager 135.* [245]

Tyge, Bisp i Børglum 1327—134..

Registraturer: Ø: *ÆA. III, 126.*

Johan den milde, Greve af Holsten, Panteherre i Skaane m. m. fra 1329.

»Privilegium Johannis comitis Holzacie«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) Z 8. Er maaske = 1642. [246]

Første, andet og tredie Dombrev paa et Bol i Guthænsyo litlæ (*Reg. *1663*).

3 Pergamentsbreve [med 1 Segl paatrykt Bagsiden]; paa Remmen af alle tre: Sæmæ H. inhabitantibus. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXXII, 2 a-c). *Matzen, Panteret 459-60.* [247-49]

»At greffue Jahans foget haffuer opgiffuet then kiøb, som greffuen hagde giordt met Hennieke Creneec paa hans gots paa Tordrup mark«.

[Orig. Senere i Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 194. — H. C. er rimeligvis den Henrik Kreeft, af hvem Bisp Peder købte noget Gods i Tordrup (jfr. 2243). [249 a]

[1337?] *Reg. *1664.* Perg. (Underranden afklippet). Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Stævns H. 65 a). *Matzen, Panteret 458.* — Jfr. 843, 1795. [250]

*Reg. *1653.* Perg. [med 1 Segl]; Paaskr.: Super molendino in Thorslundæ maktlæ^a. (AM. LXV, 12.) *Matzen, Panteret 458-59.* [251]

a) Vistnok Fejlskrift for: Thorslundæ litlæ; jfr. 1747.

Gerhard, Greve af Holsten, Panteherre i Fyn og Jylland fra 1330.

»Item confirmatio comitum Gilselberti[!] et Gerardi super libertatibus monasterii«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. [252]

Se ogsaa Udat. 236.

*Reg. *1726.* [Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] *Terpager 474.*
— Jfr. 1811, 1813, Udat. 307. [253

»Greffue Gierts af Holsten dombref paa for^{ne} 2 tofte ligendis paa dam, som forscreffuit staaer«.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 405 v. Forud gaar:

»Gyselberths skiøde de Brunckhorst paa 2 tofte paa dam emellom møllen och slusse paa geghe^a sider veth gaden«. — En Giselbert af Brunkhorst, Ærkebisp af Bremen, døde 1306. [253 a-b

a) Læs: beghe? Foran staaer udstreget: begg[?].

»Item hertug Woldemars tvenne dombreffue paa same toft«.

»Item eth greffue Gierts dombref om for^{ne} toft«.

[Orig. Senere i Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553, Bl. 395 v, her umiddelbart efter:

»Breffue paa en toft emellom Henrick Rynsbergis och Lille Tide-
mans gaarde i Grønergade: Item eth panthebref, at same toft er panthe-
sat Henrick Jensß til forvedes panth«.

»Item for^{ne} Henrick Jensß skiødebref paa samme toft«.

»Item eth bref, at for^{ne} Jens[!] Jensß er yndførdt i same toft efther hertugens befaling«. [253 c-h

Giselbert af Holsten, Grev Gerhards Broder.

»Privilegium Gilselberti[!], vicarii episcopi Othoniensis, in casibus episcopalibus collatis, homicidio duntaxat excepto«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668.

Se ogsaa Udat. 252. [254

Johan (III) Nyborg, Bisp i Roskilde 1330—1344. Sm. ovfr. S. 408.

Magnus Smek, Konge af Skaane 1332—1360.

„Littere Magni regis Suecie super 16 mr. denar. dandis annuatim capitulo Lundensi de moneta ad aniversarium omnium regum«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) F 1.

[255

*»3 st. konung Magni mantatorialer[!] till Johannis Wffæsons arfwingar att erläggia och betahla fabricæ ecclesiæ b. Laurentii i Lund 25 mark«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 1697.

[256-58

[1339?] »Konung Magni förordningz skriffit gifven capitelet i Lund, det een wagh skulle optages emällan s. Michaelis kyrckia i Lund och domkyrckian, dat. Helsingborg dnica. septuagesimæ«.

[Orig. Lunds Mikkels Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 3. — Jfr. 1840. [259

[1348—49?] Apr. 4. »Konungh Magni uthgifne åth Bosjö closter confirmations skriffit på desz godz, tienare och hion, som för^{de} konungz antecessorer tillförna haade privilegierat, dat. Helsingborgh die Ambrosii«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 35, her mellem et Brev af 1348 og et af 1349. [260]

Registraturer: Tommerup: *ÆA. IV, 378* (= 1657 el. 2140 el. 2191).

Otto, Kong Kristoffers Søn, —1334.

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 346*.

Peder, Ærkebisp i Lund (II, 1334—1355; III, 1390—1391; IV, 1410—1418; V, 1418—1436). Sml. Udat 84a-b.

»Privilegium Petri archiepiscopi super gratia per ipsum facta capitulo Lundensi«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) C 2. [262]

»Item confirmatio Petri archiepiscopi Lundensis super eadem ecclesia [o: Sersløff] etc.«

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. — Er en Stadfæstelse af Udat. 208 el. 265. [263]

Petrus archiepiscopus Lundensis. Notum facimus, provenienti- bus^a inter DDn. Jo. Jo. et Pe. presbiterum ecclesie b. Petri terre nostre Borendeholm super uno caldario^b braxatili causa et materia litis^c, auditis itaque probationibus, examinatis testibus cognitisque cause ipsius meritis, nos pro tribunali sedentes dictum caldarium prefato Dn. Jo. Johannis titulo juste donationis [*per*] quendam Johannem Petri dictum Skoning sibi alias fratre excommunicato, juris peritorum consilio denuntiamus^d et decernimus pertinere, ipsumque caldarium Dn. Johanni adjudicamus sententialiter^e. Datum etc. anno loco etc. Secretum etc.

[Orig.] Afskr. fra o. 1500 (efter Koncept?): Gml. kgl. Saml. 4to, 3124, Bl. 244. Afskr. af Plesner med Forslag til Textforbedringer: LDipl. ved 1334. [264]

a) Afskr.: pro vertentibus. b) Afskr.: caldalo. c) Afskr.: jois [o: juris?]. d) Afskr.: denuntiamus. e) Afskr.: sententiam.

Niels, Bisp i Odense 1340—1362.

»Item literæ fratris Nicolai episcopi Othoniensis, quomodo quendam fratrem Henichinum nomine perpetuat ad scholas predictas [o: Othonienses] una cum cura ejusdem parochiæ [o: Sersløff]. Item statuit post mortem Henichini seu spontaneam resignationem, ut unus de fratribus capituli literatus et idoneus et nullus alius extra capitulum ad ipsarum scholarum regimen deputetur, donec commodus et idoneus ibidem haberi potest«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. Efter 4 andre Breve anføres sstds.: »Confirmatio Nicolai episcopi Othoniensis de iisdem scholis et ecclesia etc. etc.« [265]

»Biscop Nielsis skødebrief paa en gaardt y Sersløf sogen och by lig-

gendis, kallendis Lundtzgaardt, met 2 andre gaarde y Brunstrop liggendis y Melbysogen«.

»Item et andet skødebrief af for^{ne} biscop Niels paa tuende jorde liggendis y Sersløf søgen«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548,
Bl. 103. [266-67]

»Biscop Nielsis skødebrief paa en gaardt y Visløf«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548,
Bl. 106. [268]

»Biscop Nielses bref paa en gaardt och et møllestedt, som handt leygde til closther«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548,
Bl. 115; i Randen: Hersnabe. [269]

»Biscop Nielsis bref, at handt gaf til closter en jordt liggendis hoer Besckedam hoer Hersnabe y Dalby søgen«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548,
Bl. 115. [270]

Se ogsaa Udat. 210.

Valdemar IV, Konge 1340—1375.

De udaterede Breve af denne vil ellers findes i II Bind; her anføres kun de, der synes udstedte i hans første Tiaar. Sml. ogsaa ovfr. S. 386 og 420.

[1340—41.] *Reg. *1790.* [Perg. med Segl. Roskilde Bisps Arkiv.]
Vidisse: 1931. *Kbhvns. Dipl. I, 79.* — Jfr. 1930. [271]

[1343?] *Reg. *1877.* 4 Pergamentsbreve med [1 Segl og] Kancellipaaskrift; sammensyede med Udat. 276. Senere (jfr. 1401 ¹⁶/₇) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejylland. 12 d). *Matzen, Panteret 462-63* (i det første Brev læser Matzen »infra X dies«; foran X er dog i Brevet indføjet et V, og der skal læses XV; i det andet Brev er XV rettet til X). [272-75]

[1343?] *Reg. *1878.* Perg. [med 1 Segl], sammensyet med Udat. 272-75. Senere (jfr. 1401 ¹⁶/₇) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejylland. 12 d). *Matzen, Panteret 463.* [276]

Sept. 29? Waldemar Konge og Hertug til Estland. Gør vitterligt, at vi har antaget Borgerne i Roeschilde med alt deres Gods under vort Forsvar, lovende dem at nyde alle Privilegier, som de kan eragtes at have haft af vore Forfædre, og samme bekræfter. Herforuden beviser vi dem denne Naade, at de inden vort Riges Grænser alle Vegne maa være fri for al Told. Thi forbyder vi osv. Til Vitterlighed har vi hæng[t] neden under. Gi[vet] paa s. Mickels . . .

[Orig. Roskilde Bys Arkiv.] Dansk Oversættelse; Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Resens Atlas II, 157 anfører dette Brev med Aar 1340, hvad der dog næppe er at lide paa. [277]

Registraturer: Kongen: *ÆA. IV, 51 (XXXVIII, 4).*

Valdemar, Hertug af Jylland 1325—1364.

[1340—44.] W. dux Jucie civibus Ripensibus. Noveritis, quod terras apud fratres minores sitas, quas magister Johannes Friis pie recordationis canonicis Ripensibus pro anniversario suo tenendo secundum consuetudinem ecclesie scotavit, adjudicamus ipsis, inhibentes *etc.* Datum Ripis teste Dn. Haquino clerico nostro.

Perg. [med 1 Segl?]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 15). LDipl. før 1344 ⁷/₆. — Jfr. Udat. 279-80. [278]

— W. dux. Jucie [*osv. som Udat. 278, dog*] scotavit, jam secundo adjudicamus.

Perg. [med 1 Segl?]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 15). LDipl. før 1344 ⁷/₆. [279]

— W. dux Jucie [*osv som Udat. 279, dog*] scotavit, jam tertio adjudicamus - Haquino sacerdote.

Perg. [med 1 Segl?]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 15). LDipl. før 1344 ⁷/₆. [280]

Se ogsaa Udat. 253 c.

Henrik og Nicolaus, Grever af Holsten, Panteherrer i Fyn 1340 ff.

»Skødebref af greffue Hendriick och greffue Niels af Lanteholsten paa al Korszebiergsmark, som the gaf til s. Knutz closther«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 100. Derefter følger:

»Item et andet skødebref af byfogden her uthi Otthens paa for^{ne} eyendom epther for^{ne} bode greffuernis befalling«.

»Item 2 andre breffue paa thet samme«. [281-84]

»Greffue Henricks dombref paa tuende gaarde y Hemmerszløf liggen-dis och paa nogen andel joridt, kallis attendel«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 103. [285]

Se ogsaa Udat. 243.

Niels, Bisp i Slesvig, o. 1343—1367.

Reg. *2307. Se 1356 Juni 18.

Peder Thuresen, Bisp i Ribe 1345—1364.

Petrus Ripensis episcopus¹. Cum rite gesta, ne ex lapsu temporis, deficiente vive vocis oraculo, oblivioni involvantur, consueverunt scripturarum testimonio perhennari, hinc constare volumus, nos mitram pastoraalem, quam in civitate Lubicense de novo fieri fecimus, necnon baculum pastoraalem argenteum, quem a fratribus predicatori-

bus Ripis nostra peculiari pecunia emimus, ecclesie nostre b. virginis in usum nostrum et successorum nostrorum contulisse per modum, qui sequitur, ut nos ad fabricam memorate ecclesie quolibet anno 1 mr. annone tripartite dabimus et tutoribus ecclesie exponemus, et ad hoc idem successores nostros volumus obligari. Si autem aliquis episcopus annonam exponere recusarit, volumus, ut capitulum eoipso liberam habeat facultatem baculum et mitram vendendi et pretium, quod inde provenire poterit, ad usus ecclesie deputandi, nec aliquo tempore baculus et mitra permittantur extra civitatem Ripensem deportari. Sig. nostrum cum sig. civitatis Ripensis. Datum anno quo supra[.] in profesto annunt. virg.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 808 og 809. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten 353). (Reg. *1957.) [286

»Biscop Peders panthebref, som er forvedis panth, paa alth hans gots udi Skierne sogen och en boel i Tharm och alle hans lodt och rettighed udi Laxegaardt och aldt hans gots i Burrix sogen met moget andet gots, som samme bref yndholder«.

»Item for^{ne} biscop Peders skiøde paa gots i Qwang sogen, Nyne sogen och paa en gardt i Skierne met en boel ther hos oc paa alt hans gots i Borrys«.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 292. [286^{a-b}

Peder, Bisp i Ribe (I, 1345—64; II, 1409—1418; III, 1465—1483).

»Biscop Peders och capittels bref paa Eby Niels's gaardt ligendis i s. Peders sogen«.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 405 v. [286^c

»For^{ne} biscop Peders gaffue bref paa same gaardt, som er Asbyl, til capittel til evig tidt«.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 136 v, her umiddelbart efter:

»Skjødebref paa en gaardt i Ærst sogen, som Bertel paa then tidt i bode, som blef skjøet biscop Peder i Ripe etc.« [286^{d-e}

Forskellige Udstedere 1301—1350.

[1320?] Reg. 1893. Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv; *ÆA.* I, 100 (RA. Slesvig 4). *Suhm XII*, 332; *Hasse III*, 235. [287

[o. 1350.] Reg. *2097. Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Pommern 5). *Meklenb. UB. X*, 424; forkortet Oversætt.: *Hvitfeld III*, 497, *Fol.* 501. [288

[1317.] Reg. *1183, *1184, *1185, *1187 og *1186. 5 Voldgiftskendelser: Afskr. i Vedels Samlinger: Gml. kgl. Saml. 4to, 2442. Delvis i Dansk Udtog: *Hvitfeld III*, 234-36, *Fol.* 392-93. — (Orig.: Ar-

kivet i Schwerin. *Mcklenburg. UB. VI, 287-96*. Om Vedels Kilde se 1224. [289-93]

[1301—02?] »Intimatio prelatorum Dacie facta Dn. pape pro interdicto relaxando post Johannem Grand archiepiscopum«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) Z 9. [294]

[1305?] [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Lundebogen S. 133 efter Brevet 822: »Extat littera consensus patronorum, sed nimis est lesa.«

[295]

Marts 29. Vidisse af 849.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Notits i Lundebogen, hvor Aaret 1307 dog synes at være fejlt, se ved 849. [296]

*Reg. *1394.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 157. *Rietz, Skånska skolväsendets hist. 197.* [297]

»Extat littera super bonis in Rumholt ad prebendam canonicalem, de quibus teneatur anniversarium Dn. Petri Nym, que littera ita neglecta est, quod legi non potest«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Notits i Lundebogen S. 94. — Peder Nym døde 1345. [298]

»Extat una littera, qualiter quidam Dn. Andreas Pethersß de Alnæthorp M. omnia bona sua in Olefsthorp in Rygnæbiærge H. commutaverit pro bonis capituli in Tokathorp in Bare H., sed hec littera nimis lesa est et legi plene non potuit«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Notits i Lundebogen S. 130. [299]

»Magni Nicolai decani Lundensis uthgifne obligation sikh willja richteligen hålla och i acht taga dhe anniversaria och åhrliga meszhåldningar, som borde uthi Lunde choor för dhen gård, han i pant for 60 marck sølfver hade, dat.[!]<«

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Specifikation, Acta privata Nr. 1. — Degnen Magnus Nielson døde 1346. [300]

[1335?] *Officialis curie Lundensis*¹. Noverit vestra discretio, nos 4 litteras Dn. Johannis pie recordationis pape XXII sub veris bullis earundem recepisse, quarum litterarum tenor unius talis est: 1660. Nos vero, juxta mandatum apostolicum in hac parte transmissum Dn. archiepiscopo Lundensi, si viveret vel si adesset, devote volentes adimplere, quod per dictas litteras demandatur, vobis, episcopo Roskildensi, auctoritate sedis Lundensis formas earundem litterarum papalium et tenores transumptos et signatos manu publica et sub sigillo curie Lundensis duximus transmittendos, quarum tenoribus perspectis eas executioni debite remandetis.

[*Notarmærke.*] Ego Tuuo Suenonis, clericus Lundensis dyocesis, publicus auctoritate imperiali notarius, premissa omnia audivi et vidi

et ea in presentia virr. discr. Laurentii Jonæsß et Olavi Kætilli clericorum ascultavi, ipsa quoque per manum Nicholai Michaelis acoliti dyocesis Lundensis juxta originale transscripta, signo meo consueto signavi.

Perg. med 1 Segl: G. 37. Roskilde Bisps Arkiv (RA., Reg. 51, Korstog 1). [301]

Juli 10. Jacobus Krakæ [notum facio, me] Johanni Jenß cognato meo tot[am] par[tem] cu[rie] . . . ? oram cum tribus denariis terrarum in censu in Gerlæf siti prox . . . terrarum, quas lillæ Petrus habet in bool, adjacentes pro sex . . . et quatuor sol. grossorum vendid[isse, quam par]tem et terram predictam Petrus Lund michi pro pleno pretio a m[e] recepto in placito] Slausøe H. scotavit. Unde obligo me [ad scotand]um ipsi Johanni predicta bona, cum requisitus fuero. Sig. meum [cum sig.]ti Niælæß et Herlogi Jenß. Datum die Kanuti regis.

Perg. [med . . Segl]; det yderste Stykke til højre fattes. Senere (jfr. 1441 ^{31/5}) til Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 1). [302]

»5 breffue paa en gaardt uthi Nørrebroby hoes Nesbyhoffuet, som Emycke Barsbeck gaf til closther«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 78. — En Emmike Barsebæk levede 1317, en anden 1379. [303]

Se ogsaa Udat. 235, 239-40, 242, 282.

[1315?] »Testamentum Laurentii scolastici super domo antiquioris scholæ in Pugardt gade«.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 363. — L. døde 1315 (*SRD.* V, 537). [304]

»Eth skiøde bref, at Jens Biørn haffuer soldt mesther Ostredt en eng i Reffuekier paa Obeling mark, som er 9 skar helder 9 les hø«.

[Orig. Senere i Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 426 v. — Magister Astrad døde 1332 (*SRD.* V, 548). [305]

»Testamentum Petri archidiaconi super una curia in Lille Jerne et alia curia in Giøtzwang in par. Tystrup et super curia in Tharm, cujus dimidietas cedat domui s. spiritus et alia dimidietas pauperibus scholaribus in Pugehus«.

[Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 362 v. — En Ærkedegn Peder døde 1332, en anden nævnes 1338 og 1344 (*Kinch, Ribe I, 598 f.*). [306]

[o. 1338.] »Her Niels Lunds oc her Esge Lunds tvenne skiøde bref paa same gardt«.

[Orig. Ribe Kapitels (Skolens) Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 415, her umiddelbart efter Udtog af 1811, 1813 og Udat. 253 (fejlt registreret som: Greffue Erices dombref osv.). [307]

»Jon Bundes panthebref, at han haffuer panthesat capittel och kirken tilhobe en stenhus ligendis i Grønergade mer emodt synden met syn toft etc. och met fri gang neder til aaen«.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 396v. — J. B. døde 1341 (*SRD. V, 543*). [307a

»Her Peder Puzsels skiøde bref paa alt hans jordt gots i Giesing, skylder 7 orte rog och 4 ß engelst etc.«

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 39. — P. P. døde 1350 (*SRD. V, 550*). [307b

Se ogsaa Udat. 253b, e-g.

[1310 ?] Cecilia relicta Dn. Johannis dicti Syælænzfaræ junioris. Noverint universi, me commississe genero meo Johanni Tomæsß scotiationem super 2 curiis, prius monasterio s. Agnetis Roskildis scotatis per manum ejus in presentia mea super altari sororum ibi, quando servitio inibi inter sorores filias meas Lyndæ et Ceciliam mancipavi in habitu regulari permansuras; unde volo, ut idem vice mea et omnium filiorum meorum, quando fuerit requisitus per provisorem monasterii, scotet in placitis easdem curias monasterio, unam in Hværløssæ in Faxæ H. et alteram in Fænæsmarkæ in Thythæbyærws H. Sig. nominati generi mei.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 279* (RA. Faxæ H. 5 b). LDipl. ved 1303 og 1310^{9/8}. — Sml. 929. [308

[1332—1335.] *Reg. *1592*. [Orig. (?) Stege Bys Arkiv.] Koncepten (?) findes paa 6 Seglremme af et Brev af Magnus Smek 1335 Maj 18. SvRA. *Dipl. Svec. IV, 441*. [309

[..... relicta?] bone memorie. [Recognosco, me viro] discr. Boyæ Marquarsß in 4 mr. [obligatam esse, pro quibus ei bona] mea, [que] habeo [in] Karstorp sita cum singulis suis [pertinentiis impignero,] ante [prox.] festum Johannis bap. pro dictis 4 [mr. redimenda] et annuatim levet pro suis usibus et commodo bona antedictus Boye pro usibus suis, voluntate et commodo meos ab ipso Boye vel ejus heredibus redimere contingat. [Sig. meum] cum sig. virr. discr. Nicholai Gødeß, Karoli Nik advocati in Tucæ H. Datum anno dni.

Perg., hvoraf kun den højre Side er delvis bevaret. (RA. Gram H. 14.) LDipl. ved 1325. Ovenfor udfyldt ved Gisning. [310

*Reg. *804*. [Orig.] Optegnelse, indført med Haand fra 14. Aarh. i Codex A 41 i Kgl. Bibl. i Stockholm. *Valdemars Jordebog, ed. O. Nielsen S. XXVII; Steenstrup, Vald. Jordeb. 296*. [311

»Per Mortensens bref, som hand gaf Esgel Krage paa Hafwerderop oc Wilmose«.

»En vidisse af konning Erik paa Hawerderop oc Wlfmose«.

[Origgg.] Reg. over Breve paa Vallø 1541 (RA.) G.

[312-13

[1339 Febr. 16.] Testamente af Margareta, Jacob Bassæs Hustru. Se 1834.

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII, 217* (Febr. 5, med fejlt Aar 1235).

Registraturer: Kongen: se Udat. 287. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 347* (*K 27*). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 209* (*B 9*), *271* (*H 89*), *349* (*O 40*). — Roskilde Agnete Kl.: se Udat. 308. — Sorø: *SRD. IV, 497, 530, 530, 530*. — Alling: *ÆA. II, 173* (*C 5*). — Hundslund: *ÆA. III, 5* (*A 20*). — Vor: *ÆA. I, 206* (*F 19*).

R e t t e l s e .

Magnus Matthiæ kender mange Breve fra Lunde Kapitels Arkiv, dog vistnok ikke umiddelbart fra Originalerne, men gennem Afskrifterne i Lundebogen. Dette Forhold blev dog først misforstaaet, og i Ark 1—3 er derfor Citaterne til *M. Matthiæ* (fra hvem atter *Hvitfeld* har sin Kundskab) anbragte ved Originalerne (A), medens de bør flyttes til Lundebogen (oftest betegnet som **Aa**). Denne Rettelse gælder 1, 3, 4, 13, 44, 66, 102, 104, 106, 216.

